

Pavel Belean
Gabriela Anghelache

TREZORERIA STATULUI

Organizarea, funcționarea
și sistemul contabil

Editura **Economică**

Pavel **BELEAN**

Gabriela **ANGHELACHE**

Trezoreria Statului

Organizarea, funcționarea și sistemul contabil

Redactor
Cristina ERHAN

Coperta
Adriana POPESCU

Revizie text
Elena COVRIG

Procesare text
Luiza MATRAȘ

Tehnoredactare computerizată
Angela COȚOFANĂ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BELEAN, PAVEL

Trezoreria Statului. Organizarea, funcționarea și sistemul contabil /

Pavel Belean, Gabriela Anghelache

Bibliogr.

ISBN 973-590-944-8

I. Anghelache, Gabriela

336.1:35

ISBN 973-590-944-8

Copyright © Editura Economică, 2004

Editura Economică

010702, BUCUREȘTI, sector 1,
Calea Griviței nr. 21, etaj VII;
tel.: 231.55.77; 231.55.78; 231.55.79;
tel./fax: 231.55.80; 212.81.02;
E-mail: edecon@edecon.ro;
office@edeconomica.com;
[http: //www.edecon.ro](http://www.edecon.ro);
www.edeconomica.com

Comenzi la:

Editura Economică Distribuție

010553, București, sector 1,
Calea Dorobanților nr. 33 A;
tel./fax: 210.73.10; 210.63.07;
[http: //www.e-economicshop.com](http://www.e-economicshop.com)

Cuprins

Contents	9
Sommaire	13
Lista schemelor	17
Lista anexelor	19
Prefață	21
Cuvânt înainte	23

PARTEA I

Organizarea, funcționarea și atribuțiile Trezoreriei Statului	25
--	-----------

Capitolul 1

Conceptele, evoluția și principalele tendințe în organizarea și funcționarea Trezoreriei Publice	25
1.1. Conceptul și unele fundamentări teoretice privind Trezoreria publică	26
1.2. Evoluția și tendințele de bază ale dezvoltării conceptului de Trezorerie publică	29
1.3. Asemănări și deosebiri din punct de vedere conceptual și al obiectului de activitate între Trezoreria publică și băncile comerciale	34
1.4. Necesitatea organizării Trezoreriei publice în România	37

Capitolul 2

Structura organizatorică și rolul Trezoreriei Statului în România	43
2.1. Organizarea Trezoreriei Statului în România la nivel central	44
2.2. Organizarea Trezoreriei Statului în plan teritorial	47
2.3. Fluxurile informaționale care se creează în unitățile Trezoreriei Statului, consecință a modului de organizare a acestora	50

Capitolul 3

Funcțiile și principiile de bază ale funcționării Trezoreriei Statului în România	59
3.1. Funcțiile tradiționale ale Trezoreriei publice	59
3.2. Funcțiile Trezoreriei Statului în România	62
3.3. Regulile și principiile de bază ale funcționării Trezoreriei Statului în România	66

Capitolul 4

Fondurile publice, obiect al activității Trezoreriei Statului	69
4.1. Sistemul bugetar prin intermediul căruia se formează și se utilizează fondurile publice	69
4.2. Criterii de clasificare a veniturilor și cheltuielilor publice, mecanism important de codificare a informațiilor financiar-contabile	76

PARTEA A II-A

Contabilitatea Trezoreriei Statului	79
--	-----------

Capitolul 5

Coordonate ale organizării contabilității Trezoreriei Statului	79
5.1. Contabilitatea Trezoreriei Statului – componentă a contabilității publice	79
5.2. Mijloacele normalizării contabilității Trezoreriei Statului	87
5.3. Normalizarea contabilității cronologice și sistematice a Trezoreriei Statului	90
5.4. Deschiderea conturilor pentru instituțiile publice și corespondenții Trezoreriei Statului	92

Capitolul 6

Fluxurile financiare derulate prin Trezoreria Statului, determinate de constituirea fondurilor publice	95
6.1. Unele aprecieri generale referitoare la resursele financiare publice	95
6.2. Fluxurile financiare determinate de încasarea fondurilor publice prin decontări fără numerar și reflectarea lor în contabilitatea Trezoreriei Statului	97
6.2.1. Fluxurile financiare determinate de încasarea veniturilor bugetare, extrabugetare și a fondurilor speciale prin decontări fără numerar de la instituțiile publice	97
6.2.2. Fluxurile financiare determinate de încasarea veniturilor bugetare, extrabugetare și a fondurilor speciale prin decontări fără numerar de la persoane juridice și fizice	105
6.2.3. Restituirea plusurilor din impozite, taxe și alte venituri bugetare contribuabililor, persoane juridice și fizice	117
6.3. Fluxurile financiare determinate de încasarea prin numerar a fondurilor publice	118
6.3.1. Fluxurile financiare determinate de încasarea prin numerar a veniturilor bugetare, extrabugetare și a fondurilor speciale de la contribuabili, persoane juridice și fizice, la trezoreriile care au organizate case de încasări, case de plăți și casierii-tezaur	119
6.3.2. Fluxurile financiare determinate de încasarea prin numerar a veniturilor bugetare, extrabugetare și a fondurilor speciale de la contribuabili, persoane juridice și fizice, la trezoreriile care au organizate case de încasări, dar nu au case de plăți și casierii-tezaur	121
6.3.3. Restituirea prin numerar a plusurilor din impozite și taxe sau a altor venituri bugetare contribuabililor, persoane juridice și fizice	123

Capitolul 7

Fluxurile financiare în procesul de utilizare a fondurilor publice	127
7.1. Conceptul și unele fundamentări teoretice privind cheltuielile publice	127
7.2. Controlul cheltuielilor sectorului public efectuate prin intermediul Trezoreriei Statului	133

7.3. Fluxurile financiare determinate de efectuarea cheltuielilor sectorului public.....	139
7.3.1. Fluxurile financiare determinate de plățile fără numerar.....	139
7.3.2. Fluxurile financiare determinate de plățile prin numerar.....	149

Capitolul 8

Fluxurile financiare determinate de finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice în România

8.1. Cauzele și modul finanțării deficitelor bugetare și refinanțării datoriei publice	157
8.2. Fluxurile financiare determinate de finanțarea și refinanțarea deficitelor bugetare și a datoriei publice. Reflectarea lor în conturi	160

Capitolul 9

Funcțiunea conturilor din clasa I „Mijloace bănești și alte valori”

9.1. Contul „Casa”.....	173
9.2. Conturile „Efecte și titluri de valoare”, „Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar” și „Casa tranzitorie”	179

Capitolul 10

Funcțiunea conturilor din clasa a II-a „Venituri și cheltuieli bugetare”

10.1. Funcțiunea conturilor de venituri bugetare	183
10.1.1. Veniturile bugetului de stat	183
10.1.2. Veniturile bugetului local.....	187
10.1.3. Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat	193
10.1.4. Venituri încasate pentru bugetul municipiului București	197
10.2. Funcțiunea conturilor de cheltuieli bugetare.....	198
10.2.1. Cheltuielile bugetului de stat.....	198
10.2.2. Cheltuielile bugetului local	202
10.2.3. Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat.....	207

Capitolul 11

Funcțiunea conturilor din clasa a III-a „Fonduri cu afectare specială”, clasa a IV-a „Împrumuturi” și clasa a V-a „Disponibilități și depozite”.....

11.1. Funcțiunea conturilor din clasa a III-a „Fonduri cu afectare specială”.....	211
11.2. Funcțiunea conturilor din clasa a IV-a „Împrumuturi”	217
11.3. Funcțiunea conturilor din clasa a V-a „Disponibilități și depozite”.....	223

Capitolul 12

Funcțiunea conturilor din clasa a VI-a „Decontări” și clasa a VII-a „Venituri și cheltuieli din activitatea trezoreriei”

12.1. Funcțiunea conturilor din clasa a VI-a „Decontări”	229
12.2. Funcțiunea conturilor din clasa a VII-a „Venituri și cheltuieli din activitatea Trezoreriei Statului”	249

Capitolul 13

Funcțiunea conturilor din clasa a VIII-a „Excedent/Deficit” și clasa a IX-a „Conturi în afara bilanțului”	255
13.1. Funcțiunea conturilor din clasa a VIII-a „Excedent/Deficit”	255
13.2. Funcțiunea conturilor din clasa a IX-a „Conturi în afara bilanțului”	270

Capitolul 14

Sistemul informațional-contabil instituit în cadrul Trezereriei Statului	273
14.1. Sistemul informațional-contabil zilnic care funcționează în cadrul trezereriilor teritoriale	273
14.2. Sistemul informațional-contabil lunar care funcționează în cadrul trezereriilor teritoriale	275
14.3. Sistemul informațional-contabil trimestrial instituit cu referire la indicatorii privind formarea și utilizarea fondurilor publice	276
14.4. Sistemul informațional-contabil anual instituit cu privire la derularea fluxurilor financiare în legătură cu constituirea și utilizarea fondurilor publice	278

Capitolul 15

Monografia privind înregistrarea în contabilitatea Trezereriei Statului a principalelor fluxuri financiare determinate de executarea componentelor bugetului general consolidat	281
--	-----

Anexe	305
-------------	-----

Bibliografie	347
--------------------	-----

Contents

List of schemes.....	17
List of annexes	19
Preface	21
Foreword.....	23

PART I

Organization, functioning and competencies of Public Treasury 25

Chapter 1

Concepts, development and main tendencies in organizing and functioning of Public Treasury 25

- 1.1. Concept and theoretical fundamentals regarding Public Treasury..... 26
- 1.2. Evolution and main tendencies in development of Public Treasury concept 29
- 1.3. Similarities and differences in concepts and scopes of the activities between Public Treasury and commercial banks 34
- 1.4. Necessity to organize Public Treasury in Romania..... 37

Chapter 2

Organizational structure and role of Public Treasury in Romania..... 43

- 2.1. Public Treasury organization at a central level in Romania..... 44
- 2.2. Public Treasury organization at a regional level in Romania..... 47
- 2.3. Information flows created within the Public Treasury units, as a consequence of its organizational structure 50

Chapter 3

Functions and core principles practiced in the activity of Public Treasury in Romania..... 59

- 3.1. Public Treasury traditional functions 59
- 3.2. Public Treasury functions in Romania..... 62
- 3.3. Basic rules and core principles for the Public Treasury's functioning in Romania 66

Chapter 4

Public funds, scope of Public Treasury activity	69
4.1. Budget systems for collecting and expenditure of public funds	69
4.2. Classifying criteria of public incomes and expenditures as an important mechanism for organizing financial and accountancy information	76

PART II

Public Treasury Accountancy	79
--	-----------

Chapter 5

Coordinates of organizing Public Treasury accountancy	79
5.1. Public Treasury Accountancy – part of public accountancy	79
5.2. Public Treasury Accountancy standardization methods	87
5.3. Chronological and systematical accountancy standardization of Public Accountancy	90
5.4. Accounts opening for public institutions and the equivalents of Public Treasury	92

Chapter 6

Financial flow within Public Treasury by collecting public funds	95
6.1. Some general estimates regarding public financial resources	95
6.2. Financial flows of collecting public funds through discounts without cash and its presence in Public Treasury accountancy	97
6.2.1. Financial flows of collecting budgetary and over budgetary incomes and special funds through discounts without cash from public institutions	97
6.2.2. Financial flows of collecting budgetary and extra budgetary incomes and special funds through discounts without cash from traders, natural and legal persons	105
6.2.3. Return of overcharges from taxes, duties and other budgetary incomes to natural and legal persons	117
6.3. Financial flows of collecting public funds	118
6.3.1. Financial flows of budgetary and over budgetary incomes as public funds collected from natural and legal persons at those treasuries with receive and pay desks and treasure pay offices	119
6.3.2. Financial flows of collecting budgetary and over budgetary incomes and special funds from tax payers, natural and legal persons at treasuries with receive desks but without pay desks and treasure pay office	121
6.3.3. Return of overcharges from taxes, duties and others budgetary incomes by cash to tax payers, natural and legal persons	123

Chapter 7

Financial flows of public funds expenditure	127
7.1. Concept and some theoretical fundamentals about public expenditures	127
7.2. Public expenditures control within Public Treasury	133
7.3. Financial flows of public sector expenditures	139

Contents

11

7.3.1. Financial flows of non cash payments.....	139
7.3.1. Financial flows of cash payments.....	149

Chapter 8

Financial flows of funding budgetary deficit and refunding public debt	157
8.1. Budget deficits causes, funding methods and public debt refunding.....	157
8.2. Financial flows of funding and refunding budget deficits and public debts – its presence in accounts	160

Chapter 9

1st class accounts function “Pecuniary means and other values”	173
9.1. Account no 10 “Cash”	173
9.2. Account no 11 “Effects and bonds”; no 12 “Treasure available funds in banks for cashes” and no13 “Treasury cash office”	179

Chapter 10

2nd class accounts function “Budgetary expenditures and incomes”	183
10.1. Budget income accounts function.....	183
10.1.1. State budget incomes	183
10.1.2. Local budget incomes	187
10.1.3. Public social assurances budget incomes	193
10.1.4. Bucharest budget incomes.....	197
10.2. Budget expenditures accounts function.....	198
10.2.1. State budget costs.....	198
10.2.2. Local budget costs	202
10.2.3. State social assurance budget costs.....	207

Chapter 11

3rd class accounts function “Funds with special target”, 4th class “Loans” and 5th class “Available funds and deposits”	211
11.1. 3 rd class account functioning “Funds with special target”	211
11.2. 4 th class account functioning “Loans”	217
11.3. 5 th class account functioning “Available funds and deposits”	223

Chapter 12

6th class accounts function “Discounts”, and 7th class “Treasury activity incomes and expenditures”	229
12.1. 6 th class accounts function “Discounts”	229
12.2. 7 th class accounts function “Public Treasury activity incomes and expenditures”	249

Chapter 13

8th class accounts function "Surplus / Deficit" and 9th class	
"Accounts out of the balance sheet"	255
13.1. 8 th class accounts function "Surplus / Deficit"	255
13.2. 9 th class accounts function "Accounts out of the balance sheet"	270

Chapter 14

Public Treasury accountancy computerized system	273
14.1. Daily accountancy computerized system of regional treasury	273
14.2. Monthly accountancy computerized system of regional treasury	275
14.3. Quarterly accountancy computerized system for indices of public funds collecting and expenditures	276
14.4. Annual accountancy computerized system for financial flows regarding collecting and expenditures of public funds	278

Chapter 15

Monograph about bookkeeping the core financial flows of carrying out the components of general consolidate budget in Public Treasury accountancy	281
---	------------

Annexes	305
----------------------	------------

Bibliography	347
---------------------------	------------

Sommaire

La liste des schémas	17
La liste des annexes	19
Preface	21
Avant-propos	23

I-ère PARTIE

L'organisation, le fonctionnement et les attributions du Trésor public Trésorerie de l'Etat	25
--	-----------

Chapitre 1

Le concept, l'évolution et les principales tendances dans l'organisation et le fonctionnement du Trésor public	25
1.1. Le concept et certaines foundations théoriques concernant le Trésor public	26
1.2. L'évolution et les principaux tendances dans le developpment du concept de Trésor public	29
1.3. Similitudes et différences d'un point de vue conceptuel et l'objectif de l'activité entre le Trésor public et les banques commerciales	34
1.4. La nécessité d'organisation du Trésor public en Roumanie.....	37

Chapitre 2

La structure d'organisation et le rôle du Trésor public en Roumanie.....	43
2.1. L'organisation de la Trésor public au niveau central	44
2.2. L'organisation de la Trésor public au niveau territorial.....	47
2.3. Les flux informationnels qui se créent dans l'unité du Trésor public, conséquence de sa manière d'organisation.....	50

Chapitre 3

Les fonctions et les principes fondamentaux caractérisant l'activité du Trésor en Roumanie.....	59
3.1. Les fonctions traditionnelles du Trésor.....	59
3.2. Les fonctions du Trésor public en Roumanie	62
3.3. Les règles et les principes imposées dans le fonctionnement du Trésor en Roumanie.....	66

Chapitre 4

Les fonds publics, l'objet de l'activité du Trésor public.....	69
4.1. Le système budgétaire par l'intermédiaire duquel se crée et utilise les fonds publics	69
4.2. Les critères de classification pour les recettes et les dépenses publiques, mécanisme important de codifiant l'information financière et comptable.....	76

II-ème PARTIE

La comptabilité du Trésor public	79
---	-----------

Chapitre 5

Les flux financiers déroulés par le Trésor public déterminés par la constitution des fonds publics.....	79
5.1. La comptabilité de la Trésor public-composante de la comptabilité publique	79
5.2. Les moyens de la normalisation de la comptabilité du Trésor public	87
5.3. La normalisation de la comptabilité chronologique et systématique du Trésor public.....	90
5.4. L'ouverture des comptes pour les correspondants du Trésor public	92

Chapitre 6

Les flux financiers déroulés par la Trésorerie de l'Etat, déterminés par la constitution des fonds publics.....	95
6.1. Le concept et certaines considérations générales sur les ressources financières publiques	95
6.2. Les flux financiers déterminés par les encaissements des fonds publics par décomptes sans numéraire et son réflexion dans les comptes de la Trésor public	97
6.2.1. Les flux financiers déterminés par les encaissements des revenus budgétaires, extra-budgétaires et des fonds spéciaux par les décomptes sans numéraire des institutions publiques	97
6.2.2. Les flux financiers déterminés par les encaissements des revenus budgétaires, extra-budgétaires et des fonds spéciaux par les décomptes sans numéraire des personnes juridiques et physiques	105
6.2.3. La restitution des excédents d'impôts, des taxes et autres revenus budgétaires des contribuables, personnes juridiques et physiques	117
6.3. Les flux financiers déterminés par l'encaissement en numéraire des fonds publics	118
6.3.1. Les flux financiers déterminés par l'encaissement en numéraire des recettes budgétaires, extra-budgétaires et des fonds spéciaux des agents économiques, des institutions publiques et des personnes physiques aux Trésoreries où ont été organisées des caisses des encaissements, caisses des paiements et caisses-trésor	119

6.3.2. Les flux financiers déterminés par les encaissements des recettes budgétaires, extra-budgétaires et des fonds spéciaux des agents économiques, institutions publiques et personnes physiques au Trésor qui ont été organisées avec des caisses des encaissements mais qui n'avait pas de caisses de paiements et caisses-trésors	121
6.3.3. La restitution des excédents des impôts, des taux et autres revenus budgétaires des contribuables, personnes juridiques et physiques	123

Chapitre 7

Les flux financiers dans le processus de l'utilisation des fonds publics	127
7.1. Le concept et certaines fondations théoriques sur les dépenses publiques	127
7.2. Le contrôle des dépenses du secteur public, effectué par l'intermédiaire de la Trésorerie publique ...	133
7.3. Les flux financiers déterminés par l'exécution des dépenses du secteur public	139
7.3.1. Les flux financiers déterminés des règlements sans numéraire	139
7.3.2. Les flux financiers déterminés des règlements avec numéraire	149

Chapitre 8

Les flux financiers déterminés par le refinancement et le financement du déficit budgétaire et de la dette publique	157
8.1. Les causes et la manière de refinancement et de financement des déficits budgétaires et de la dette publique	157
8.2. Les flux financiers déterminés par le financement et le refinancement des déficits budgétaires et de la dette publique	160

Chapitre 9

Le fonctionnement des comptes de la 1-ère classe „Caisse et autres valeurs”	173
9.1. Le compte „Caisse”	173
9.2. Le compte „Effets et titres de valeur”, le compte „Disponible de la Trésorerie à la banque pour exécution des paiements en numéraire” et le compte „La caisse transitoire”	179

Chapitre 10

Le fonctionnement des comptes de la 2-ème classe „Recettes et dépenses budgétaires”	183
10.1. Le fonctionnement des comptes des recettes budgétaires	183
10.1.1. Les recettes budgétaires	183
10.1.2. Les recettes du budget local	187
10.1.3. Les recettes du budget des assurances sociales d'État	193
10.1.4. Les recettes encaissées pour le budget de la capitale	197
10.2. Le fonctionnement des comptes dépenses budgétaires	198
10.2.1. Les dépenses budgétaires	198
10.2.2. Les dépenses du budget local	202
10.2.3. Les dépenses du budget des assurances sociales d'État	207

Chapitre 11

Le fonctionnement des comptes de la 3-ème classe „Fonds avec affectation spéciale”, 4-ème classe „Les emprunts” et 5-ème classe „Disponibilités et dépôts”	211
11.1. Le fonctionnement des comptes de la 3-ème classe „Fonds avec affectation spéciale”	211
11.2. Le fonctionnement des comptes de la 4-ème classe „Les emprunts”	217
11.3. Le fonctionnement des comptes de la 5-ème classe „Disponibilités et dépôts”	223

Chapitre 12

Le fonctionnement des comptes de la 6-ème classe „Décomptes” et 7-ème classe „Revenues et dépenses de l'activité de la Trésorerie”	229
12.1. Le fonctionnement des comptes de la 6-ème classe „Décomptes”	229
12.2. Le fonctionnement des comptes de la 7-ème classe „Revenues et dépenses de l'activité de la Trésorerie”	249

Chapitre 13

Le fonctionnement des comptes de la 8-ème classe „Exécédent/ Déficit” et de la 9-ème classe „Comptes au dehors du bilan”	255
13.1. Le fonctionnement des comptes de la 8-ème classe „Exécédent/ Déficit”	255
13.2. Le fonctionnement des comptes de la 9-ème classe „Comptes au dehors de bilan”	270

Chapitre 14

Le système informationnel-comptable établi dans le cadre de la Trésorerie de l'État	273
14.1. Le système informationnel-comptable journalier qui fonctionne dans le cadre des Trésoreries territoriales	273
14.2. Le système informationnel-comptable mensuel qui fonctionne dans le cadre des Trésoreries territoriales	275
14.3. Le système informationnel-comptable trimestriel institué concernant les indicateurs de constitution et utilisation des fonds publics	276
14.4. Le système informationnel-comptable annuel institué concernant le déroulement des flux financiers en correspondance avec la constitution et l'utilisation des fonds publics	278

Chapitre 15

Monographie concernant l'enregistrement en comptabilité du Trésor public des principaux flux financiers déterminés par l'exécution du budget général consolidé	281
---	-----

Annexes	305
----------------	-----

Bibliographie	347
----------------------	-----

Lista schemelor

Schema 2.1 – Sistemul de organizare a Trezoreriei Statului la nivel național	45
Schema 2.2 – Sistemul de organizare a unei trezorerii teritoriale județene, pe exemplul județului Arad.....	48
Schema 2.3 – Fluxurile informațional-operative și contabile care consemnează operațiile de încasări și plăți ce se efectuează în cadrul unei trezorerii operative municipale reședință de județ	51
Schema 2.4 – Fluxurile informațional-operative și contabile care se statornicesc între compartimentele din cadrul unei direcții de trezorerie și contabilitate publică județene cu exteriorul	52
Schema 2.5 – Fluxurile informațional-operative și contabile care se creează între unitățile Trezoreriei Statului, sistemul bancar și beneficiarii săi.....	54
Schema 6.1 – Fluxul financiar determinat de plata impozitului pe salarii de către o instituție publică centrală.....	99
Schema 6.2 – Fluxul financiar și înregistrarea în contul de venituri al bugetului de stat a contravalorii materialelor vândute din finanțarea anilor precedenți.....	100
Schema 6.3 – Fluxul financiar determinat de plata impozitului pe salariu de către o instituție publică locală.....	101
Schema 6.4 – Fluxul financiar determinat de plata contribuției de asigurări sociale de stat de către o instituție publică finanțată din bugetul de stat	101
Schema 6.5 – Fluxurile financiare și înregistrarea în conturi, determinate de relațiile între bugete (de stat, locale, asigurări sociale de stat) și fondurile speciale și mijloacele extrabugetare în procesul de constituire a resurselor financiare publice.....	104
Schema 6.6 – Fluxurile financiare determinate de plata unor medicamente sau materiale și transferarea veniturilor la bugetul asigurărilor sociale de stat la trezoreria operativă reședință de județ și reflectarea lor în conturi	106
Schema 6.7 – Transmiterea de resurse financiare publice între trezorerii situate în județe diferite, prin decontări fără numerar și reflectarea lor în conturi, ca urmare a operațiunilor de decontări între instituțiile publice	108
Schema 6.8.a – Fluxurile financiare și reflectarea lor în contabilitate privind încasările fără numerar de la contribuabili persoane juridice, când aceștia își au conturile deschise la filialele băncilor comerciale	111
Schema 6.8.b – Fluxurile financiare și reflectarea lor în contabilitate privind încasările de la contribuabili persoane juridice, când aceștia își au conturile deschise la filialele băncilor comerciale	112
Schema 6.9 – Fluxurile financiare și reflectarea lor în conturi, determinate de plata impozitului pe profit și pe clădiri de către un agent economic care are contul deschis la o unitate operativă a Trezoreriei Statului	113

Schema 6.10.a – Fluxul financiar și reflectarea lui în conturi, determinat de constituirea de către agentul economic „X” a garanției vamale, TVA, accize pentru importuri când acesta își are deschis contul la o sucursală a băncii comerciale, iar vama de interior este situată în cadrul aceluiași județ.....	115
Schema 6.10.b – Fluxul financiar și reflectarea lui în conturi, determinat de constituirea de către agentul economic a garanției vamale, TVA, accize pentru importuri, când acesta își are deschis contul la o sucursală a băncii comerciale, iar vama de interior este situată în alt județ.....	116
Schema 6.11 – Fluxul operațiunilor de încasare prin numerar la trezoreriile operative care au organizate case de încasări, case de plăți și casierii-tezaur.....	120
Schema 6.12 – Fluxul operațiunilor de încasare prin numerar la trezoreriile care au organizate case de încasări, dar nu au case de plăți și casierii-tezaur.....	122
Schema 6.13 – Fluxul operațiunilor de restituire a plusurilor din venituri prin numerar la trezoreriile care au organizate case de încasări-plăți și casierie-tezaur.....	124
Schema 6.14 – Fluxul operațiunilor de restituire a plusurilor din venituri prin numerar la trezoreriile care nu au organizate case de plăți și casierie-tezaur.....	125
Schema 7.1 – Plăți fără numerar în cadrul aceleiași trezorerii operative.....	143
Schema 7.2 – Plăți fără numerar între instituțiile publice care au conturi deschise la trezorerii operative diferite din cadrul aceluiași județ și reflectarea lor în contabilitate	145
Schema 7.3 – Plăți fără numerar către sistemul bancar și reflectarea lor în conturi.....	147
Schema 7.4 – Plăți ale instituțiilor publice către agenții economici care au furnizat bunuri, au prestat servicii sau au executat lucrări către acestea și care au conturile deschise la aceeași trezorerie operativă.....	148
Schema 7.5 – Fluxul financiar determinat de plățile fără numerar care au loc între instituțiile publice situate în județe diferite.....	150
Schema 7.6 – Fluxul operațiunilor de plată prin numerar la trezoreriile care au organizate case de plăți și casierii-tezaur.....	153
Schema 7.7 – Fluxul operațiunilor de încasări și plăți prin numerar la trezoreriile care au organizate case de încasări, plăți și casierie-tezaur.....	154
Schema 7.8 – Fluxul operațiunilor de plăți prin numerar la trezoreriile care nu au organizate case de plăți și casierie-tezaur.....	156
Schema 8.1 – Fluxurile financiare și înregistrările contabile determinate de împrumuturile de stat de la sistemul bancar sau alți subiecți financiari prin titluri de stat.....	162
Schema 8.2 – Fluxurile financiare și înregistrările contabile determinate de atragerea prin unitățile CEC SA a sumelor disponibile ale agenților economici prin numerar, în vederea finanțării deficitelor bugetare, dacă operațiunea se efectuează prin trezoreria județeană	163
Schema 8.3 – Fluxurile financiare și înregistrările contabile determinate de subscrierile de numerar pentru cumpărarea de certificate de trezorerie cu dobândă fixă pentru populație	165
Schema 8.4 – Fluxurile financiare fără numerar determinate de atragerea economiilor populației prin certificate de trezorerie din conturile curente ale acestora, deschise la unitățile CEC SA, bănci comerciale	166
Schema 8.5 – Fluxul financiar și înregistrările contabile determinate, în prima variantă (1-9), de rambursarea la termen a certificatelor de trezorerie și, în varianta a doua (10-13), de rambursarea după ce acestea au fost transformate în certificate de depozit	167

Lista anexelor

Anexa 1	– Funcțiile Trezoreriei publice în Statele Unite ale Americii și în Franța	307
Anexa 2	– Planul de conturi pentru activitatea Trezoreriei Statului din cadrul Ministerului Finanțelor Publice	308
Anexa 3.a	– Jurnal de înregistrare	314
Anexa 3.b	– Jurnal-sinteză a operațiunilor în ziua de _____	314
Anexa 4	– Extras de cont pe perioada 31/07/2003 – 31/07/2003	314
Anexa 5	– Balanța de verificare a conturilor sintetice la finele zilei _____	315
Anexa 6	– Structura contului curent general al Trezoreriei Statului	316
Anexa 7	– Execuția operativă a contului trezoreriei (zilnică)	317
Anexa 8	– Contul de execuție a cheltuielilor bugetului de stat în profil economic la data de _____	319
Anexa 9	– Situația disponibilităților aflate în contul Trezoreriei Statului la finele lunii _____	323
Anexa 10	– Cont de execuție al bugetului de stat la _____	325
Anexa 11	– Cont de execuție al bugetului local la _____	330
Anexa 12	– Execuția bugetului asigurărilor sociale de stat la _____	333
Anexa 13	– Execuția de casă a bugetului Trezoreriei Statului la data _____	333
Anexa 14	– Situația disponibilităților instituțiilor publice la data _____	334
Anexa 15	– Execuția de casă a cheltuielilor bugetelor locale în profil economic la data _____	337
Anexa 16	– Contul de execuție a cheltuielilor bugetului Trezoreriei Statului detaliat pe capitole, articole și alineate de cheltuieli la data _____	339
Anexa 17	– Bilanțul contabil al Trezoreriei Statului întocmit la data _____	340
Anexa 18	– Situația privind execuția cheltuielilor bugetare angajate din bugetul de stat la finele trimestrului _____	343
Anexa 19	– Situația privind execuția cheltuielilor bugetare angajate din bugetul Trezoreriei Statului la finele trimestrului _____	344
Anexa 20	– Situația disponibilităților instituțiilor publice locale la data _____	345
Anexa 21	– Situația disponibilităților instituțiilor autonome finanțate integral din mijloace extrabugetare la data _____	346

Prefață

Lucrarea „Trezoreria Statului. Organizarea, funcționarea și sistemul contabil“ vede lumina tiparului într-un moment important al reformei economice, sociale și instituționale din România. Cartea, cu valență tridimensională, tratează atent organizarea, funcționarea, precum și sistemul contabil al Trezoreriei Statului în țara noastră.

Legislația cu privire la trezoreria statului este trecută în revistă de către distinșii autori, evidențiindu-se direct sau indirect segmentele specifice care trebuie reglementate în perspectiva consolidării unui sistem al trezoreriei modern și totodată, eficient.

În același timp, această lucrare completează literatura de specialitate și încearcă să răspundă cât mai bine problematicii actuale privind gestionarea în mod eficace a Trezoreriei Statului. Prin abordarea științifică, cu pertinentă a noțiunilor, conceptelor și funcțiilor acestei instituții, demersul autorilor se înscrie ca un termen de referință în domeniu.

Conținutul cărții este valoros atât prin claritatea prezentării, cât și prin analiza aspectelor în legătură cu rolul, locul și atribuțiile Trezoreriei Statului în cadrul finanțelor publice din țara noastră.

Tratarea problematicii depășește cadrul național, autorii realizând benefice corelații cu rolul și funcțiile trezoreriilor din țările dezvoltate din punct de vedere economic.

Autorii își expun argumentația din perspectiva reglementărilor actuale în domeniu, analizând modul în care trezoreria reușește să soluționeze nevoia de resurse

publice, propunând, totodată, și ce trebuie făcut pentru acțiunile care se impun a fi aplicate în scopul perfecționării cadrului juridic respectiv.

Trezoreria Statului este tratată din prisma procesului de constituire și utilizare a resurselor financiare publice, precum și a rolului central al acesteia în procesul finanțării și refinanțării deficitelor bugetare și a datoriei publice.

Corect structurată și ancorată în realitățile economiei românești, prezenta lucrare conține, de asemenea, o substanțială și utilă parte consacrată cuantificării contabile a fluxurilor financiare derulate prin Trezoreria Statului.

Luând în considerare argumentele menționate mai sus, considerăm că elementele care reliefează calitatea lucrării constau în caracterul său științific, didactic, profesionist, precum și în stilul precis și explicit în prezentare. Adresându-se în egală măsură studenților în științe economice și specialiștilor din sfera finanțelor publice, cartea se constituie ca o lectură deosebit de utilă în activitatea didactică și practică.

Prof. univ. dr. Florin GEORGESCU

Cuvânt înainte

Prezenta lucrare și-a propus să analizeze atent conceptul de „Trezorerie publică”, atribuțiile și funcțiile acesteia, așa cum s-au impus ele de-a lungul vremii, ca apoi, prin prisma acestor constatări, să poată fi deslușite și definite mai ușor rolul și rostul Trezoreriei Statului în România, denumită la început „Trezoreria finanțelor publice”.

În cuprinsul lucrării am încercat să determinăm cauzele care au impus înființarea acestei instituții în cadrul finanțelor publice din România, precum și sistemul de organizare, funcționare și cel contabil ales pentru această „bancă specială” în contextul sistemului financiar românesc.

O parte însemnată a cărții a fost consacrată atribuțiilor și funcțiilor Trezoreriei Statului în România, așa cum s-au manifestat acestea de la înființare, în anul 1993, efectuându-se, totodată, și o succintă comparație cu rolul și atribuțiile Trezoreriei publice din alte țări dezvoltate. Concluzia care s-a desprins a fost aceea că, în momentul de față, funcțiile Trezoreriei Statului în România sunt mai restrânse decât cele ale Trezoreriei publice din unele țări dezvoltate, constatare care poate însemna tot atâtea căi și mijloace de amplificare și diversificare a acestora în anii care vin.

De asemenea, în conformitate cu rolul și sarcinile care i s-au încredințat acestei instituții în legătură cu constituirea și utilizarea fondurilor publice, am încercat să percepem și să analizăm fluxurile financiare care se formează în sistemul financiar românesc cu această ocazie, identificarea cauzelor și motivelor care conduc, de multe ori, la încetinirea acestora, precum și a modului de consemnare contabilă a acestora în execuția componentelor bugetului general consolidat.

În același timp, cu ocazia prezentării fluxurilor financiare generate de constituirea și utilizarea fondurilor publice, am încercat descifrarea într-un mod cât mai clar a sistemului informațional-contabil care s-a creat și funcționează în cadrul sistemului unităților Trezoreriei Statului, prilej cu care am căutat să subliniem funcționarea acesteia printr-un număr însemnat de scheme reprezentative.

În explicarea modului în care Trezoreria trebuie să asigure permanent echilibrul dintre intrările de resurse, pe de o parte, și ieșirile de resurse financiare cu ocazia executării componentelor bugetului general consolidat, pe de altă parte, am încercat să identificăm cauzele ruperii acestui echilibru în anumite situații, situații care generează de fiecare dată goluri financiare de casă, precum și modul în care se încearcă soluționarea acestui impas financiar. Concluzia care s-a desprins în această privință a fost aceea că Trezoreria Statului din România folosește încă un număr restrâns de instrumente și tehnici ca varietate, prin intermediul cărora finanțează și refinanțează golerile temporare de casă, pe de o parte, și deficitele bugetare, care se întind pe întreaga perioadă a exercițiului financiar, pe de altă parte.

În partea a doua a lucrării ne-am străduit să desprindem și să analizăm cât mai analitic importanța și rolul sistemului contabil implementat în cadrul Trezoreriei Statului și să observăm dacă acesta poate să asigure corect, coerent și fidel fluxurile financiare care se derulează prin Trezoreria Statului în procesul de formare – administrare – gestionare și utilizare a resurselor financiare publice.

În acest demers, am încercat să vedem asemănările și deosebirile care există între acesta și celelalte sisteme contabile, ale agenților economici, instituțiilor publice sau băncilor. Concluzia care s-a impus a fost aceea că, deși sistemul contabil al Trezoreriei Statului se aseamănă în multe privințe cu regulile și principiile contabilității în general, pe care de altfel le și folosește, are totuși multe particularități și deosebiri față de sistemul contabil al agenților economici, fiind mai apropiat de sistemul contabil al băncilor comerciale și de

cel bancar în general. De aceea, în abordarea funcției și caracteristicilor conturilor din planul de conturi al Trezoreriei Statului s-a ținut seama de această constatare.

De asemenea, pentru a sublinia cât mai explicit regulile și principiile după care funcționează conturile Trezoreriei statului, am prezentat o monografie – credem destul de completă – a modului în care pot fi evidențiate prin contabilitatea Trezoreriei Statului fluxurile financiare care se formează în procesul de formare, administrare și utilizare a fondurilor publice.

Întocmită în acest context, limitat de multe ori de aria restrânsă a problemelor pe care le-am putut investiga, mai ales a celor din cadrul Trezoreriei generale, inclusiv a literaturii de specialitate, restrânsă oarecum, ne-am propus să insistăm mai mult asupra unor probleme cotidiene, izvorâte din exemple și necesități practice care au tangență directă cu activitatea trezoreriilor operative, adică acolo unde de facto se derulează operațiunile de bază privind constituirea și utilizarea resurselor financiare publice.

Întocmită în aceste condiții, lucrarea se adresează, în primul rând, studenților din cadrul facultăților de științe economice, care și-au ales această frumoasă și complexă meserie, și, într-o anumită măsură, credem că lucrarea poate fi utilă și specialiștilor care lucrează în domeniul finanțelor publice.

Referitor la apariția acestei lucrări, autorii mai precizează că aceasta a fost elaborată în baza legislației aflate în vigoare până la data de 31 decembrie 2003. De asemenea, pe parcursul lucrării am menționat și modificările care se au în vedere începând cu exercițiul financiar 2004, în sistemul contabil al Trezoreriei Statului, mai ales prin trecerea unor conturi din clasa a III-a, „Fonduri cu afecțată specială”, în clasa a doua, „Venituri și cheltuieli bugetare”, dar care, pe fond, nu schimbă regulile și principiile privind funcționarea sistemului contabil al Trezoreriei Statului.

De altfel, legiuitorul, deși a decis care sunt modificările avute în vedere în sfera conturilor de resurse privind șomajul și asigurările de sănătate, până în momentul de față, nu a precizat modificările care se au în vedere cu privire la conturile de cheltuieli care vor evidenția consumul acestor resurse financiare. În acest context, lucrarea de față nu are alternativă și apare în această formă, urmând ca la o nouă ediție să aibă în vedere și modificările de legislație care vor surveni ulterior.

Conștienți că nu am reușit, în toate cazurile, să abordăm cât mai complet și complex problematica pe care am investigat-o referitor la organizarea, funcționarea și sistemul contabil al Trezoreriei Statului, am fi sincer recunoscători acelor cititori care vor constata neajunsurile lucrării sau abordările pe care noi nu am reușit să le sesizăm corespunzător, dar pe care le vom avea în vedere, cu siguranță, la o viitoare ediție.

Autorii

Partea I

Organizarea, funcționarea și atribuțiile Trezoreriei Statului

Capitolul 1

Conceptele, evoluția și principalele tendințe în organizarea și funcționarea Trezoreriei publice

Trezoreria publică, ca și concept și tendințe în evoluția sa referitor la organizarea, funcționarea și atribuțiile acesteia în diversele etape ale istoriei sale, a urmat îndeaproape cursul dezvoltării economico-sociale a societății, în general, și al finanțelor publice, în special.

De aceea, nivelul de dezvoltare și complexitatea operațiunilor financiare pe care le efectuează trezoreriile publice în diversele țări ale lumii depind, în mod covârșitor, de gradul de dezvoltare a economiei acelei țări, de proporția intervenției statului în acea economie și de abundența sau sărăcia resurselor financiare publice pe care le are de administrat.

Organizarea Trezoreriei publice în România, inițial sub denumirea de „Trezoreria Finanțelor Publice“ (1993) și mai apoi de „Trezoreria Statului“, a constituit o necesitate obiectivă, determinată de mutațiile profunde care s-au produs după anul 1990 în economia și finanțele țării.

Astfel, o dată cu trecerea la economia concurențială de piață, finanțelor publice cerându-li-se să-și amplifice rolul și funcțiile referitor la administrarea, angajarea și utilizarea cât mai eficientă a resurselor financiare publice, s-a impus cu necesitate crearea unei instituții care să sprijine îndeaproape realizarea acestui deziderat.

De asemenea, reforma din sistemul bancar, care l-a structurat pe acesta pe două paliere, pe de o parte, Banca Națională a României cu funcțiile sale tradiționale de Bancă Centrală, pe de altă parte, sistemul băncilor comerciale care aveau ca prim obiectiv realizarea de servicii și produse bancare care să le aducă profit, și nu cel de colectare și administrare corespunzătoare a fondurilor publice, a constituit o altă cauză importantă a creării acestei instituții.

În acest context, în execuția componentelor bugetului general consolidat s-au înregistrat însemnate nereguli și deficiențe cu prilejul formării și folosirii resurselor financiare publice, neajunsuri care au determinat crearea și în România, ca în toate țările dezvoltate ale lumii, a unei instituții financiare specializate a statului care să asigure constituirea, gestionarea și utilizarea mai corespunzătoare a resurselor financiare publice ale țării.

1.1. Conceptul și unele fundamentări teoretice privind Trezoreria publică

Dicționarul explicativ al limbii române¹ definește Trezoreria ca fiind: „Oficiu al unui stat unde se păstrează și se administrează tezaurul public“. O definiție mai apropiată de semnificația pe care o are astăzi Trezoreria publică este dată de Dicționarul enciclopedic român² după care Trezoreria ar fi „ansamblul de operațiuni financiare și bănești bugetare și extrabugetare pe care le face statul pentru procurarea mijloacelor bănești care-i sunt necesare și pentru cheltuirea acestor mijloace...“ sau „loc unde se păstrează și administrează tezaurul statului“.

Mulți dintre autorii care au studiat importanța și atribuțiile Trezoreriei publice din timpurile moderne au ajuns la concluzia că prerogativele acesteia sunt numeroase, competențele diverse, rolul extrem de important, dar și-au exprimat o oarecare rețineră în a da acesteia o definiție scurtă și perenă.

André Neurrisse în lucrarea sa „Le Trésorier – Payeur Général“³ citează părerea mai multor autori care au abordat problema definiției Trezoreriei publice: Gillbert Devaux, vechi director al bugetului Franței, evoca „totalitatea serviciilor financiare ale statului solidar legate printr-o unitate a Trezoreriei“. Francois Bloch – Lainé vorbea de un „serviciu al statului care efectuează, conform legilor de finanțe, operațiile de casă și de bancă care cuprinde gestiunea finanțelor publice și care exercită asupra ansamblului activităților financiare puterile de tutelă conferite statului“. Dar mai târziu, același autor, împreună cu P. de Vogüé, a subliniat că „Trezoreria era mai ușor de definit altădată decât azi“ și a preferat să nu-i mai dea o definiție.

Daniel Libègne, reluând câteva elemente adunate de F. Bloch – Lainé și J.Y. Haberer, a încercat o definiție în sensul că Trezoreria ar fi „un serviciu public al statului:

- care efectuează pentru contul său și pentru al altor colectivități administrative operațiunile de casă (încasări și cheltuieli) de bancă (mișcări de creanțe și datorii) și de contabilitate necesare gestiunii finanțelor publice;

¹ Dicționarul explicativ al limbii române, ediția a II-a, Univers Enciclopedic, București, 1998, pag. 1111.

² Dicționar enciclopedic român, vol. IV, Editura Politică, București, 1966, pag. 716.

³ André Neurrisse, *Le Trésorier – Payeur Général*, Editura Presses Universitaires de France, Paris, 1986, pag. 11-12.

- care exercită activitatea de administrație, de tutelă, de finanțare sau de stimulare în materie economică și financiară și, de asemenea, internațională;
- care asigură menținerea marilor echilibre monetare și financiare“.

În cele mai recente lucrări românești de specialitate, profesorul Tatiana Moșteanu consideră că Trezoreria este „ca o casierie, unde sunt depuse și gestionate fondurile statului, și ca o bancă, cu activitate de credit pe termen scurt, însărcinată să echilibreze în orice moment intrările și ieșirile de fonduri“⁴; profesorul Gheorghe Manolescu o definește: „organism care centralizează și administrează ansamblul încasărilor și plăților statului, Trezoreria este considerată (în acest sens ca un subiect nonfinanciar, ea fiind unul din beneficiarii creației monetare“⁵.

Primele acte normative de după decembrie 1989, care au legiferat organizarea acestei instituții în România, s-au axat mai mult în a-i stabili locul, rolul și atribuțiile, fără a menționa în mod expres o definiție a acesteia din punct de vedere conceptual. Astfel, Legea contabilității din anul 1991⁶ se referă numai la organizarea contabilității Trezoreriei Finanțelor Publice și sfera de cuprindere a acesteia, respectiv: „operațiunile privind execuția de casă a bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat; constituirea și utilizarea mijloacelor extrabugetare și a fondurilor cu destinație specială, gestiunea datoriei publice interne și externe, precum și alte operațiuni financiare efectuate în contul organelor administrației publice centrale“.

De asemenea, Ordonanța Guvernului nr. 66/1994⁷ privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului, cu modificările și completările ulterioare, stabilește, în principal, genul de operațiuni – încasări și plăți – pe care le efectuează Trezoreria generală în contul instituțiilor publice, precum și atribuțiile și funcțiile acesteia, dar nu-i dă Trezoreriei generale o anume definire.

Nici Hotărârea Guvernului nr. 78/1991⁸, care a constituit actul propriu-zis de naștere al acestei instituții, nu o definește într-un fel anume, stabilindu-i numai atribuțiile. Doar Normele metodologice ale Ministerului Finanțelor nr. 5318/1992, date în aplicarea acestei hotărâri, îi precizează mai clar rostul și menirea sa ca fiind: „O instituție financiară prin care sectorul public își efectuează operațiunile de încasări și plăți asupra cărora Ministerul Finanțelor exercită controlul fiscal și financiar preventiv“⁹. Din definiție nu rezultă însă atribuțiile acestei instituții pe linia gestionării datoriei publice interne și

⁴ Tatiana Moșteanu, *Buget și Trezoreria Publică*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997, pag. 224.

⁵ Gheorghe Manolescu, *Moneda și ipostazele ei*, Editura Economică, București, 1997, pag. 53.

⁶ *Legea contabilității nr. 82/24.12.1991*, publicată în Monitorul Oficial nr. 265/24.12.1991, art. 33.

⁷ *Ordonanța Guvernului nr. 66/1994* privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului, modificată și completată, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 141/18 aprilie 1998.

⁸ *Hotărârea Guvernului nr. 78/15.02.1992* privind organizarea și funcționarea Trezoreriei Finanțelor Publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 30/28.02.1992.

⁹ *Normele metodologice nr. 5318/1992* privind organizarea și funcționarea Trezoreriei Finanțelor Publice, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 1029/septembrie 1992, pag. 1.

externe, efectuării de plasamente financiare, acoperirii temporare a deficitelor bugetului asigurărilor sociale de stat, ale bugetului fondurilor speciale, și folosirii mijloacelor bănești disponibile ale Trezoreriei etc.

Numai Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 146 din noiembrie 2002 o definește pe aceasta ca fiind „un sistem unitar și integrat prin care statul asigură efectuarea operațiilor de încasări și plăți privind fonduri publice, inclusiv cele privind datoria publică, și a altor operațiuni ale statului, în condiții de siguranță și în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare”¹⁰.

Sintetizând elementele definitorii exprimate de autorii menționați, a actelor normative care reglementează atribuțiile acestei instituții în România, fără pretenția de a paterniza nimic din cele ce urmează, suntem de părere că o definiție care ar putea să exprime mai exact rolul și importanța acestei instituții, așa cum își manifestă atribuțiile în momentul de față în România, ar putea fi formulată astfel: „Trezoreria Statului este o instituție financiară prin intermediul căreia se derulează constituirea și utilizarea fondurilor publice sub un strict control fiscal și financiar preventiv. Gestionează datoria publică, inclusiv serviciul acesteia, efectuează plasamente financiare, atrage disponibilitățile bănești sub forma împrumuturilor de stat din economie și străinătate în vederea refinanțării și finanțării datoriei publice și a deficitelor bugetare și efectuează operațiuni care țin de intervenția statului în economie”.

Concluzionând multe dintre opiniile exprimate referitoare la funcțiile Trezoreriei, menționăm pe „cea de casier și cea de bancher” al statului, precum și de „intermediar financiar”, atribute care au menirea de a soluționa compensarea generală a circuitului financiar privind egalizarea fluxurilor financiare și monetare de intrare cu cele de ieșire de resurse publice din economie.

De asemenea, din punct de vedere conceptual, privind modul cum sunt înțelese și definite, în țara noastră, atribuțiile și rolul Trezoreriei statului, putem reține următoarele reguli și caracteristici mai importante:

- Este menită să gestioneze fondurile bugetare, preponderent de natură fiscală, a fondurilor speciale și extrabugetare ale instituțiilor publice, a împrumuturilor de pe piața internă sau externă, a celor de la Banca Națională a României, a unor surse care se constituie în mod excepțional (din privatizare etc.) și, mai recent, a unor disponibilități ale agenților economici și persoanelor fizice;

- Încasările trebuie efectuate și evidențiate într-o anumită ordine, ținându-se cont de natura și proveniența lor, iar cheltuielile se admit la plată numai după un control prealabil care are în vedere respectarea destinației aprobate pe categorii de cheltuieli și natura lor. Altfel spus, statul dorește să se asigure că prin intermediul acestei instituții fondurile sale vor fi mai bine gospodărite și gestionate după criterii, principii și reguli clare și precise;

¹⁰ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 146/2002, privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 824/14.11.2002.

▪ În situațiile în care încasările nu acoperă nevoile de plăți, statul încredințează acestei instituții sarcina de a procura necesarul de resurse, iar când încasările depășesc nevoile de plăți, surplusul de fonduri îi este încredințat pentru a-l plasa în condiții cât mai avantajoase (la bănci, instituții financiare, finanțări în scopuri economice etc.).

▪ Pe măsura implicării crescânde a statului în economie, acesta încredințează Trezoreriei atribuții sporite pentru stimularea sau inhibarea unor subiecți economici, prin stabilirea de facilități unora sau poveri fiscale altora, în funcție de interesul pe care îl are față de o ramură sau alta a economiei. Din punctul de vedere al gradului de implicare a statului în economie, acesta este diferit de la o țară la alta și chiar de la o etapă la alta a dezvoltării economico-sociale. Așa de exemplu, Trezoreria Franței are atribuții sporite în această privință, prin competența acesteia de a elibera autorizații pe motivații economice. „Scrisoarea de confirmare” pentru fabricații de interes național facilitează accesul la finanțări privilegiate sau subvenționarea unei părți importante din cheltuieli (cele privind amenajarea teritoriului, avansuri pentru progresul tehnic, în multe situații nerambursabil – este cazul sprijinirii aeronauticii civile sau militare, dezvoltarea companiei AIRBUS sau susținerea unor sectoare ale economiei aflate în restructurare etc.).

1.2. Evoluția și tendințele de bază ale dezvoltării conceptului de Trezorerie publică

Trezoreria publică, instituția prin intermediul căreia statul își constituie și utilizează resursele sale financiare, așa cum este ea astăzi organizată în țări cu o economie dezvoltată, a cunoscut o lungă și zbuciumată evoluție.

Istoria ei este veche, denumirea sa venind, probabil, de la cuvântul latinesc „thesaurus”, dar noțiunea în sensul ei de „tezaur” apare în Franța în secolul al XI-lea (1080) și este folosită pentru a desemna totalitatea resurselor financiare la dispoziția suveranului. În antichitate, spre exemplu, semnificația cuvântului în sine însemna „caseta” celui puternic sau operațiunea cea mai simplă de a colecta bani și apoi de a cheltui acești bani.

În Egiptul Antic și în Babilon, Trezoreria era ținută în Palatul regal sau în Templu, fapt ce-i conferea acesteia o anumită aură magică. La început, statul era preocupat de a aduna resursele necesare, mai ales pentru a acoperi cheltuielile de consum. Eventualul surplus, de obicei, nu era „reintrodus” în circuitul economic. Este cazul Greciei Antice, unde la Atena, de exemplu, surplusul încasărilor publice era depus în Templu, sub controlul Bulei (Senatului), iar când statul avea nevoie de bani pentru a-și plăti datoriile, se împrumuta de la casa sacră Atena. Fiecare oraș avea o organizare similară, mărimea și numărul acestora fiind determinate de puterea economică a fiecărui oraș.

La Roma funcționau cel puțin patru trezorerii diferite, care toate la un loc consolidau puterea financiară a lui Augustus în următoarea formă organizatorică aproximativă:

- Vechea Trezorerie (Aerarium), specifică epocii republicane, era controlată de chestori (magistrați romani cu sarcini financiare) și dirijată de doi prefecti, sub autoritatea Senatului;
- Fiscus Caesaris, împărțită în mai multe casierii, fiecare având o afectare a încasărilor pe categorii de cheltuieli și pe provinciile imperiale;
- Casa Autonomă Militară, care beneficia de impozitele pe succesiuni și asigura resursele pentru plata pensiilor;
- Patrimoniul lui Cezar, care gestiona venitul personal al împăratului.

Gestionarea resurselor acestor „trezorerii” – de încasări și plăți – era, în general, arendată specialiștilor publicani (oameni de afaceri). Abia sub împăratul Tiberius a fost creat un fel de Minister al Finanțelor care se numea A. Rationibus. Încet, încet, a apărut o cancelarie imperială centralizată, în timp ce „Fiscus Caesaris” tindea să devină din ce în ce mai mult casa publică unică, dar în contradicție și concurență cu creșterea veniturilor private ale șefului statului, adică Ratio privata.

Treptat înșă, sistemul de dare în arendă a formelor de organizare și funcționare a Trezoreriei romane a fost înlocuit în mod progresiv prin strângerea directă a impozitelor de către funcționarii publici care, în funcție de perioadă, purtau denumiri diferite.

În general, în epoca romană, Trezoreria a cunoscut o tendință de unificare a funcțiilor sale, dar înregistra și regrese însemnate ale autonomiei ei, față de dezvoltarea crescândă a puterii personale a suveranului.

În Evul Mediu de o anumită organizare a Trezoreriei se poate vorbi în primul rând despre cea din Franța, care a cunoscut două perioade: perioada regimului monarho-feudal și perioada monarhiei absolute.

În perioada regimului monarho-feudal, între Trezoreria publică și casa (averea) personală a suveranului era o confuzie aproape totală, la care s-a mai adăugat și raritatea numerarului pentru schimb, lucru care a determinat o anumită întoarcere la economia trocului, perioada fiind caracterizată printr-o mare fragmentare a operațiunilor Trezoreriei din acea vreme. Sub primii capetieni erau 300 de ateliere de batere a monedei și deci tot atâtea monede diferite.

Filip August este cel dintâi care a făcut o primă delimitare mai clară între Trezoreria regală și casa privată a suveranului (alimentată din veniturile domeniului regal), iar Filip cel Frumos creează, la începutul secolului al XIV-lea, un fel de „Minister de Finanțe” și o „Cameră de Conturi” însărcinată cu respectarea principiului de ordonanțare prealabilă a cheltuielilor și cu verificarea „dărilor de seamă” ale contabililor publici.

În perioada monarhiei absolute, încă din epoca Renașterii, secolele al XVII-lea și al XVIII-lea, Trezoreria franceză cunoaște câteva caracteristici, și anume:

- Crește mărimea bugetului și deci ia amploare Trezoreria publică;
- Se menține la un nivel ridicat (circa 20% din buget) partea cheltuielilor personale ale „casei regelui”;

▪ Apariția împrumutului în executarea bugetului și derularea operațiunilor Trezoreriei. Fenomenul a luat o mare amploare începând din secolul al XVI-lea, când apar primii bancheri internaționali, familiile Fugger și François I, care a creat primul serviciu de datorie publică (în 1522 exista Serviciul „Rentele Primăriei”);

▪ Dispersarea responsabilităților – cu toată centralizarea crescândă a puterii politice, gestiunea financiară rămâne fragmentată, condusă de fermierii generali;

▪ Apariția controlului ușor perfecționat, cu reorganizarea lui sub forma Camerei de Conturi (Henri al II-lea) și apariția unui „Birou Central de Finanțe” (Henri al III-lea). Louis al XIV-lea a creat un „Consiliu Regal al Finanțelor” și a numit un controlor general al finanțelor, Colbert – strămoșul miniștrilor de finanțe actuali ai Franței. Aceasta este epoca în care s-au dezvoltat funcțiile financiare ale intendențelor și în care s-au creat posturi de comiși regali, funcționari de stat, pentru a ține evidențele publice ale Trezoreriei¹¹.

În România, organizarea și așezarea pe principii juste, din punctul de vedere al eficienței activității serviciilor însărcinate cu administrarea banilor publici, s-a întins pe o lungă perioadă de timp și nu a înregistrat deosebiri esențiale față de procesul de formare a acestei instituții în alte țări. Și la noi, adesea, vistieria publică era confundată cu vistieria domnitorului, o delimitare mai clară fiind impusă și îndeplinită în secolul al XIX-lea, mai ales o dată cu crearea statului modern român. Astfel, la începutul secolului al XX-lea, și în România se poate vorbi despre o organizare corespunzătoare și eficientă a serviciilor care administrau fondurile publice.

Legea contabilității publice din 29 iulie 1929 menționează că „administrarea, mănuierea banilor, valorilor și materialelor, contabilizarea și controlul lor sunt efectuate de serviciile publice și supuse legii”¹².

Prin legea amintită mai sus se arată, în mod clar, că gestionarii publici sunt „... administratorii, contabilii, mănuiitorii de bani sau materiale publice și în genere toți cei care administrează, contabilizează sau mănuiesc bani, valori sau materiale publice”¹³.

În contextul acestei legi, orice serviciu public care angajează, lichidează, ordonă, mănuieste bani sau materiale publice trebuie să aibă organ de contabilitate publică. Activitatea acestor organe este concentrată și controlată prin serviciile centrale de contabilitate ale ministerelor care, la rândul lor, sunt răspunzătoare în fața Ministerului Finanțelor Publice și a Curții de Conturi, pentru remiterea la termenele fixate a conturilor, situațiilor și comunicărilor cerute.

După Philippe Jurgensen și colaboratorul său, în lucrarea lor „Le Trésor et la politique financière”, în evoluția sa, Trezoreria publică a cunoscut trei tendințe majore:

¹¹ Philippe Jurgensen, Daniel Lebègue, *Le Trésor et la politique financière*, Editura Montchrestien E.J.A., Paris, 1988, pag. 7-8.

¹² Legea contabilității publice din 29 iulie 1929, art. 1, pag. 3.

¹³ Legea contabilității publice din 29 iulie 1929, art. 8, pag. 6.

„tendința de identificare, tendința de unificare și o tendință contradictorie cu cele două, dar prezentă în complexitatea și diversitatea funcțiilor sale”¹⁴.

a) **Tendința de identificare** se manifestă prin aceea că în mod treptat, după multe obstacole, gestiunea fondurilor publice începe să se desprindă de „caseta” personală a suveranului, reușindu-se în acest fel înlăturarea diverselor ingerințe ale acestuia în fondurile publice.

b) A doua tendință în cursul dezvoltării sale este **unificarea**. La început, era un număr mare de case (de bani) particulare, așa cum am arătat, fiecare dispunând de propriile sale resurse pentru a-și regla cheltuielile (este ceea ce, în literatura franceză, se numește atribuirea rețetelor). Puțin câte puțin, a prelevat însă un principiu foarte puternic, care face parte din regulile fundamentale ale dreptului bugetar, *principiul unității de casă*, potrivit căruia are loc centralizarea tuturor încasărilor și cheltuielilor într-un singur loc, în aceeași casă. Principiul unității Trezoreriei răspunde grijii pentru fluiditate, mobilitate, în ceea ce privește posibilitatea de încasare a tuturor fondurilor publice într-un singur cont, depersonalizării acestora și interzicerea efectuării cheltuielilor directe din încasări. Unitatea Trezoreriei se concretizează prin contul unic deschis (curent – corespondent etc.) la Banca Centrală. Această tendință privind unitatea de casă a Trezoreriei a fost realizată pentru prima dată de contele Mollier, ministru al Trezoreriei publice al lui Napoleon, care pe 16 iulie 1806 creează „casele de serviciu”, realizând prin această acțiune, pe fond, „unitatea de casă” pe ansamblul operațiilor de trezorerie. De asemenea, prin decizia din 31 mai 1938 a Guvernului Francez, se preciza că „fiecare contabil public nu poate avea decât o singură casierie în care sunt adunate toate fondurile care aparțin diverselor servicii”¹⁵. Același lucru îl menționează și „Regulamentul general public” din acea vreme, și anume că „un contabil dispune de o singură casă fără autorizație de la Ministerul Finanțelor, de un singur cont poștal curent”.

La noi, acest principiu al unității trezoreriei cel mai bine a fost reglementat prin Legea contabilității publice din 29 iulie 1929, la care ne-am mai referit, articolele 17, 18 și 19 care prevăd obligativitatea efectuării ca „venit” a tuturor încasărilor, faptul că nici o cheltuială nu se poate efectua „direct” din încasări, tezaurul unui oficiu de casierie nu poate conține decât numerar sau efecte de valoare, ele (casierile) nu vor păstra decât sumele strict necesare plăților și se interzice serviciilor publice de a avea deschise conturi la bănci particulare, acest lucru constituind o infracțiune.

c) A treia tendință de fond este tendința de **diversificare a funcțiilor**. La început, toate aceste operațiuni centralizate erau în primul rând operațiuni contabile, dar pe măsura intervenției crescânde a statului în economie funcțiile Trezoreriei au început să se diversifice și să crească în complexitate, astfel că acestea nu s-au mai asemănat aproape deloc cu cele care au fost atribuite instituției la nașterea sa.

¹⁴ Philippe Jurgensen, Daniel Lebègue, *Le Trésor et la politique financière*, Editura Montchrestien E.J.A., Paris, 1988, pag. 5-6.

¹⁵ François ECK, *La direction du Trésor*, Presses Universitaires de France, Paris, 1986, pag. 42-43.

d) În același timp, în cursul evoluției sale, alături de tendințele ce au fost subliniate deja, în organizarea și funcționarea acestei instituții s-a impus tot mai puternic **principiul administrativ** care a determinat separarea sarcinilor și drepturilor ordonatorului de credite de cele ale contabilului.

Principiul separării funcțiilor între administrator (ordonator) și contabil este o regulă pe care administrațiile s-au străduit să o respecte în toate timpurile. Pentru prima dată, acest principiu a fost menționat în Franța prin Decretul din 31 mai 1862, care la art. 17 stabilea prerogativele administratorului (ordonatorului) și la art. 14 pe cele ale contabilului. La noi, acest principiu a fost clar exprimat, pentru prima dată, prin Legea contabilității publice din 1929, care la art. 9 preciza: „Funcțiile de administrator (ordonator), contabil și mănuiitor sunt incompatibile între ele; de asemenea, li se aplică dispozițiile din statutul funcționarilor publici, respectiv la incompatibilități”.

e) Un alt principiu care s-a impus, de-a lungul timpului, a fost cel al „**responsabilității personale a administratorului, contabilului și casierului (gestionarului)**” și îl găsim precizat în literatura franceză de specialitate, încă din perioada Restaurației; la noi, acest principiu este exprimat pentru prima dată, suficient de bine, prin Legea contabilității publice din 1929, prin care la art. 10 se invederează responsabilitatea administratorului (ordonatorului), la art. 11 cea a contabilului și la art. 12 cea a gestionarilor.

În economia modernă, respectându-se principiile unificării organizatorice, al autonomiei și garanției operațiunilor prin separarea drepturilor și răspunderilor dintre ordonatorii de credite și contabili, în cadrul procesului de diversificare a rolului și atribuțiilor Trezoreriei, statul i-a încredințat acesteia *sarcini și acțiuni specifice legate de intervenția sa în economie*.

După cum se poate lesne observa, drumul parcurs de Trezoreria publică, până la forma organizatorică din epoca modernă, a fost presărat cu multe dificultăți, ezitări, fluxuri și refluxuri privind accentuarea sau diminuarea rolului unui atribut sau altuia, în funcție de circumstanțele economico-financiare ale perioadei.

Deși, pe fond, necesitățile vieții economice au impus respectarea anumitor reguli și principii general valabile privind constituirea și utilizarea banului public, forma de organizare practică a acestei activități diferă de la o țară la alta și chiar de la o etapă la alta a dezvoltării economico-sociale a unei țări. Astfel, în unele țări, ca de exemplu Franța, SUA, România etc., s-au creat instituții speciale (Trezorerii) care să concentreze cât mai complet toate atribuțiile și prerogativele referitoare la administrarea fondurilor publice; în altele – Germania, Elveția etc. – aceste sarcini au fost dispersate în sensul că unele dintre acestea sunt îndeplinite de instituții specializate anume create, iar alte atribuții privind administrarea banului public au fost încredințate pentru a fi exercitate de bănci agreeate de autorități, în schimbul unor comisioane.

Așa, de exemplu, în Italia, Serviciul de Trezorerie în cadrul contabilității publice are două sensuri. Primul se referă la un birou al unei instituții publice căruia îi este

încredințat Serviciul de Trezorerie, iar al doilea privește anumite operațiuni care se desfășoară cu mijloace adiționale legate de cele înscrise în bilanțul preventiv al statului.

Gestionarea Serviciului de Trezorerie se poate face direct de către stat sau poate fi încredințat unui subiect extern (public sau privat) care este numit Trezorerie¹⁶.

De altfel, în România acest proces al constituirii și formării Trezoreriei statului este abia încheiat în ceea ce privește generalizarea lui la nivelul întregii țări și în curs, referitor la exercitarea, în întregime, a funcțiilor și prerogativelor tradiționale ale Trezoreriei publice de către toate unitățile operative, mai ales a celor din mediul rural.

În consecință, Trezoreria publică a apărut din necesități practice, și pe baza experienței și a necesităților de zi cu zi, modul de organizare a acesteia s-a perfecționat și se va ameliora continuu, autoritățile căutând să-i stabilească acesteia cât mai concret și eficient obiectul de activitate, scopul, rolul și răspunderea.

1.3. Asemănări și deosebiri din punct de vedere conceptual și al obiectului de activitate între Trezoreria publică și băncile comerciale

Având în vedere scopul, atribuțiile și rolul Trezoreriei publice în economie – așa cum acestea sunt avute în vedere prin legile în vigoare la această dată, comparativ cu drepturile și rolul băncilor – așa cum acestea sunt reglementate prin Legea bancară, la noi și în alte părți ale lumii, între cele două instituții speciale există asemănări, dar și însemnate deosebiri, astfel:

Trezoreria publică este și ea o bancă, dar o bancă de un fel deosebit, o bancă specială a statului, care are anumite interdicții, comparativ cu o bancă comercială, în ceea ce privește paleta beneficiarilor serviciilor ei, precum și referitor la dreptul de a organiza activități de depozite bănești și de a acorda credite. În schimb, are unele activități și atribuții specifice, comparativ cu o bancă comercială, din punctul de vedere al operațiunilor financiare și, în general, al serviciilor bancare publice.

De asemenea, Trezoreria Statului, prin funcțiile și rolul său în ansamblul sectorului financiar public, sprijină și are un rol benefic nemijlocit asupra activității generale a Băncii Centrale în reglarea și influențarea favorabilă a pieței financiare și monetare. În același timp însă, Trezoreria Statului este beneficiara serviciilor și sprijinului financiar al Băncii Centrale, mai ales în situația înregistrării golurilor temporare de casă.

În acest sens, între Trezoreria publică și băncile comerciale pot fi evidențiate următoarele asemănări și deosebiri, mai importante:

Referitor la beneficiarii serviciilor. Există o delimitare destul de clară, din acest punct de vedere, între acestea, în sensul că Trezoreria publică efectuează operațiuni de încasări și plăți pentru instituțiile publice care folosesc fondurile publice, în timp ce băncile

¹⁶ Gianni de Luca, *Contabilità di stato e degli enti pubblici*, nr. 13, Editura Simone, Napoli, 1998, pag. 117.

comerciale își pun la dispoziție serviciile bancare agenților economici și altor persoane juridice și fizice care folosesc fondurile private și eventual împrumutate. Excepțiile de la această regulă nu schimbă deloc fondul problemei, în sensul că regiile naționale și locale sunt obligate să își deruleze operațiunile financiare prin Trezoreria publică numai pentru fondurile primite de la stat, iar agenții economici doar pentru operațiunile comerciale pe care le derulează cu instituțiile publice, întrucât acestea funcționează, în principal, pe seama fondurilor publice. Din acest punct de vedere, al beneficiarilor serviciilor, comparativ cu trezoreriile publice din alte țări, Trezoreria Statului din România are atribuțiuni și sarcini mai restrânse față de serviciile pe care le oferă agenților economici și persoanelor fizice, decât trezoreriile publice din alte țări dezvoltate.

Referitor la natura depozitelor. În cazul Trezoreriei publice, acestea sunt formate în marea lor majoritate din fonduri publice, în timp ce depozitele băncilor sunt create din disponibilitățile agenților economici, persoane fizice, asociații familiale, societăți nonprofit și alte asociații care pot avea sau nu calitate de persoană juridică etc., deci fonduri private.

De asemenea, băncile comerciale pot acorda credite bancare, practic, unui sector nelimitat de beneficiari, cu respectarea condițiilor de garanții, în timp ce Trezoreria Statului din România nu poate efectua acest lucru. Creditele pe care le poate acorda Trezoreria Statului, așa cum este reglementată această problemă astăzi în România, sunt cele pentru plasamentele financiare pe termen scurt; împrumuturi pentru acoperirea temporară a deficitelor bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetelor fondurilor speciale, precum și pentru acoperirea golurilor temporare de casă înregistrate de bugetele locale, comparativ cu situația din alte țări dezvoltate, unde trezoreriile publice au competențe mult mai largi în această privință.

Din punctul de vedere al **condițiilor care trebuie îndeplinite pentru efectuarea operațiunilor bancare specifice de încasări și plăți** în contul clienților, acestea sunt mult mai stricte și precis delimitate în cazul beneficiarilor Trezoreriei publice, mai ales la plăți, comparativ cu cele derulate prin băncile comerciale, în favoarea clienților săi, la care plățile se pot efectua fără opreliști, dacă agentul economic care dispune plata posedă lichidități.

Trezoreria publică, alături de băncile comerciale, prin modul în care își organizează operațiunile de încasări și plăți în numerar, *poate influența favorabil politica Băncii Centrale*, în legătură cu funcționarea sistemului monetar. După profesorul Gheorghe Manolescu, „organizarea sistemului monetar se realizează prin trei circuite ale celor trei instituții și fiecare din ele cu moneda sa proprie. Astfel, Banca Centrală (Banca Națională a României) dispune de bancnote, moneda divizionară, depozitele de la Banca Centrală și monedele străine, Trezoreria Statului de moneda Trezoreriei, iar băncile comerciale de moneda scripturală”¹⁷.

¹⁷ Gheorghe Manolescu, *Buget – abordare economică și financiară*, Editura Economică, București, 1997, pag. 185.

În acest context, fiecare dintre aceste instituții creatoare de monedă, pentru realizarea circuitelor interne de încasări și plăți, se folosește de înregistrări directe în conturile pe care le au deschise fiecare în unitățile lor, dar în situația transferului de lichidități între cele trei sisteme de bănci (comerciale, trezorerie și Banca Națională a României), operațiunile se pot efectua numai în moneda Băncii Centrale.

În consecință, Trezoreria publică, pentru a-și putea onora plățile în afara sistemului său, are nevoie de intrări – fluxuri financiare – în moneda Băncii Centrale, ea depinde deci de evoluția lichidității în această monedă, în care sens își poate închide fluxurile numai atunci când suma lichidităților emise în afara sistemului său sunt compensate cu intrările de lichidități către sistem.

Aceste constatări sunt mai ușor de sesizat atunci când circuitul fluxurilor financiare se realizează prin decontările fără numerar, „via” Banca Centrală, unde atât Trezoreria, cât și băncile comerciale își au constituite depozitele, dar mai greu de observat atunci când „scurgerile” de fonduri din cele două sisteme, Trezoreria Statului și băncile comerciale, se produc prin casieriile proprii, unde în acest circuit nu intervine în mod direct Banca Centrală.

Trezoreria publică este deci dependentă de Banca Centrală, în multe privințe, prin faptul că aceasta-i ține și efectuează operațiuni în contul curent general, îndeplinește în numele său rolul de agent al statului în efectuarea de plasamente financiare sau contractează împrumuturi publice în numele său.

În același timp, prin politica dobânzilor împrumuturilor publice pe care le controlează Trezoreria publică, precum și prin cea a dobânzilor subvenționate în favoarea anumitor întreprinderi sau ramuri economice, influențează dobânzile practice de băncile comerciale, cu consecințe indirecte asupra ratei de scont a Băncii Centrale. De asemenea, prin menținerea de către aceasta a unui echilibru permanent între încasări și plăți (intrări și ieșiri) și mai ales a încadrării în nivelul deficitului aprobat, finanțării acestuia pe căi neinflaționiste, Trezoreria publică influențează favorabil circulația monetară și a stabilității monedei naționale, sarcină de prim ordin a Băncii Centrale.

În concluzie, din punct de vedere conceptual, o Trezorerie poate fi asemuită în multe privințe cu o Bancă, deoarece prin intermediul ei se derulează operațiuni de încasări și plăți, se constituie depozite, din care disponibilități apoi se pot efectua plasamente financiare, acordă împrumuturi; în același timp însă, Trezoreria publică, comparativ cu o bancă în general, prezintă multe deosebiri, deoarece aceasta nu este menită să înregistreze profit, ci înainte de toate să administreze, în numele statului, în condiții cât mai optime, banul public și, în final, să gestioneze deficitul bugetar și datoria publică.

1.4. Necesitatea organizării Trezoreriei publice în România

Tranziția la economia de piață reprezintă un proces complex și de durată care presupune îndeplinirea unor multiple obiective, printre care un loc important îl ocupă restructurarea economiei naționale. Această acțiune necesită importante resurse financiare și materiale ale căror procurare și administrare constituie o problemă realmente dificilă, dacă se urmărește și respectarea unor principii de bază cu privire la o fiscalitate echitabilă și o politică bugetară corectă.

Până în anul 1991, Banca Națională a României asigura emiterea de bancnote și monede, gestiona rezerva de aur și finanța industria, comerțul și executa bugetul de stat și a celorlalte componente ale sistemului bugetar. De asemenea, coordona și deținea monopolul asupra celorlalte patru instituții bancare: Banca de Comerț Exterior, care finanța tranzacțiile cu străinătatea; Banca Agricolă, care susținea financiar cooperativele agricole și întreprinderile agricole de stat; Banca de Investiții, care asigura finanțarea investițiilor și Casa de Economii și Consemnațiuni, care mobiliza disponibilitățile bănești ale populației.

Reforma din sistemul bancar a determinat structurarea acestuia pe două paliere: pe de-o parte, Banca Națională a României, care începe să-și exercite funcțiile tradiționale, de Bancă Centrală, iar, pe de altă parte, sistemul băncilor comerciale cărora le-au fost transferate operațiunile cu caracter comercial și execuția bugetului public. Noul cadru juridic – „Legea privind activitatea bancară”¹⁸, „Legea privind Statutul Băncii Naționale a României”¹⁹ și „Legea bancară”²⁰ – subordonează Banca Națională a României direct organului legislativ al țării, fapt ce îi conferă acesteia un grad mai ridicat de independență, și, implicit, condițiile necesare îndeplinirii, într-un context nou, a politicii monetare, valutare și de credit a statului. Ea devine, astfel, răspunzătoare pentru emisiunea monetară, gestionează rezervele valutare ale statului și supraveghează activitatea celorlalte bănci prin pârghiile statutare pe care le are la îndemână. Băncile comerciale având obligația de a-și păstra anumite disponibilități bănești la Banca Națională a României (sub forma rezervelor minime, în lei și în valută), ea poate exercita în condiții mai bune supravegherea și controlul asupra îndeplinirii de către acestea a condițiilor legale privind constituirea capitalului social, politica de creditare, prestările de servicii specifice etc.

¹⁸ Legea nr. 33/29.03.1991 privind activitatea bancară, republicată în Monitorul Oficial nr. 70/03.04.1991.

¹⁹ Legea nr. 34/29.03.1991 privind Statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial nr. 70/03.04.1991, precum și Legea nr. 101/26.05.1998 privind Statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial nr. 203/01.06.1998.

²⁰ Legea nr. 58/05.03.1998, Legea bancară, care abrogă Legea nr. 33/23.03.1991 privind activitatea bancară, publicată în Monitorul Oficial nr. 121/23.03.1998.

În aceste condiții, operațiunile privind execuția de casă a bugetelor și celorlalte resurse financiare ale sectorului public au fost preluate de Banca Comercială Română, Banca pentru Dezvoltare și Banca Agricolă.

Banca Comercială Română, precum și celelalte două bănci, organizate pe principii comerciale, au în vedere, în primul rând, desfășurarea unei activități rentabile, fiind preocupate, în special, pentru organizarea și executarea unor servicii și operațiuni aducătoare de profit (plasamente de resurse disponibile, operațiuni de decontare și de casă etc.) și mai puțin pentru mobilizarea în mod corespunzător a fondurilor publice printr-un control activ și eficient asupra activității agenților economici privind calculul, evidențierea și vărsarea sumelor cuvenite bugetului de stat. De asemenea, datorită structurii organizatorice, acestea neavând organe proprii de specialitate în domeniul execuției bugetului general consolidat, nu au mai exercitat un control preventiv eficient asupra modului în care plățile de casă efectuate de instituțiile publice respectau prevederile bugetare aprobate. Deși Banca Română de Dezvoltare a mai păstrat anumiți specialiști, o perioadă de timp, în ceea ce privește verificarea investițiilor finanțate de la buget, și ea a renunțat curând la această atribuție avută înainte de anul 1990, privind verificarea plăților de casă în funcție de situația lucrărilor de investiții efectiv executate.

În mod practic, băncile comerciale efectuau numai operațiuni de încasări și plăți în contul instituțiilor publice centrale și locale pe seama bugetelor, fără un control efectiv real, fapt ce a generat multe neajunsuri în legătură cu urmărirea eficientă a drepturilor statului de încasat sau respectarea destinației speciale a creditelor bugetare aprobate.

La acestea se mai adaugă și faptul că execuția bugetelor se desfășura greoi, cu mari întârzieri, în cele mai multe cazuri datele finale privind execuția bugetară erau ireale, și deci inoperante. Din această cauză, în timpul derulării execuției bugetare nu se putea acționa operativ pentru corectarea unor situații nefavorabile, din care motiv rămâneau importante venituri ale statului neîncasate, efectuarea vărsămintelor către buget de agenții economici rămânea, de multe ori, la latitudinea acestora sau fonduri aprobate necheltuite, în detrimentul unor acțiuni și activități importante și necesare din punct de vedere economic sau social.

Încercarea de a conduce o evidență analitică pe plătitori la principalele venituri ale bugetului de stat de către organele Direcțiilor generale a finanțelor publice județene și a municipiului București, în vederea urmăririi mai operative a acestora la încasare, nu a dat rezultatele scontate, atât datorită volumului mare de muncă, cât și faptului că în multe situații lucrările întocmite nu mai erau operante datorită informațiilor depășite pe care le conțineau.

Existau, de asemenea, probleme cu încadrarea corectă a veniturilor bugetare pe subdiviziunile clasificăției bugetare și pe bugete componente. În multe cazuri, această încadrare era denaturată, organele financiare fie că nu descopereau greșelile efectuate de bănci, fie că le identificau la un moment când nu mai puteau face corecturi, fapt ce conducea la raportarea organelor centrale a unor date și situații nereale privind realizarea veniturilor, cu toate consecințele negative care decurgeau de aici. Executarea bugetelor la partea de cheltuieli rămânea, de asemenea, de cele mai multe ori, la discreția

ordonatorilor de credite, iar constatările ulterioare ale organelor Ministerului Finanțelor Publice sau ale altor organe ale statului, abilitate cu controlul execuției bugetare, evidențiau o abatere săvârșită deja, care numai rareori putea fi îndreptată.

Execuția, în continuare, a bugetelor prin intermediul băncilor comerciale prezenta și un risc pentru finanțele publice datorită faptului că, potrivit programului de reformă, și acestea intră în procesul de privatizare, iar activitatea lor, în acest context, va fi supusă și ea regimului falimentului, acțiune în care ar putea fi antrenat și bugetul statului, lucru inadmisibil.

Organizarea necorespunzătoare a contabilității execuției bugetului general consolidat era cauzată de inexistența unui sistem instituțional adecvat care să răspundă corespunzător necesităților impuse, de a avea la îndemână în orice moment o informație la zi privind derularea execuției bugetare pe bugete componente și pe o structură corespunzătoare suficient de analitică a veniturilor, pe de-o parte, și a cheltuielilor pe principalele categorii și destinații, pe de altă parte.

Apoi, sistemul era astfel conceput, încât pe plan local, la nivelul județului, nu se putea asigura o informație atotcuprinzătoare, pentru organul teritorial al Ministerului Finanțelor Publice, asupra execuției bugetului general consolidat în plan teritorial, ci numai a bugetului local și fondurilor speciale și extrabugetare ale instituțiilor publice locale. În acest context, execuția bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat se derula prin intermediul instituțiilor publice de subordonare centrală ale căror informații erau apoi preluate de către ministerele de resort pentru a realiza sinteza pe ramură și în final a o prezenta Ministerului Finanțelor Publice.

De asemenea, sistemul conturilor care era organizat în cadrul băncilor era necorespunzător, dacă ne referim atât la urmărirea veniturilor, cât și la plăți. Respectiv, sistemul conturilor bancare nu avea în vedere veniturile bugetului de stat pe toate subdiviziunile clasificăției bugetare, în funcție de proveniența lor, ci numai pe principalele venituri, impozitul pe circulația mărfurilor, impozitul pe profit, taxe vamale, impozitul pe salarii etc., iar alte venituri erau contabilizate global, evidențierea lor analitică fiind asigurată ulterior prin înregistrări separate de către organele financiare teritoriale. Din aceste cauze, evidențierea la încasare a veniturilor bugetului de stat și a celorlalte nu era suficient de analitică, iar sistemul de conturi organizat nu dădea o certitudine asupra situației corecte a veniturilor, pe surse de proveniență, din care cauză urmărirea la plată a agenților economici datornici se realiza anevoios și fără eficiență.

De asemenea, conturile bancare instituite pentru evidențierea plăților de casă nu erau organizate în așa fel încât acestea să permită înregistrarea cheltuielilor, pe principalele destinații, obiectiv care se realiza, în parte, numai ulterior prin contabilitatea ordonatorului de credite. Un anume control mai eficient se exercita de organele bancare doar cu privire la plata salariilor și a investițiilor. La toate cele prezentate, așa cum s-a mai menționat, se adaugă faptul că totul se realiza cu mari întârzieri, informațiile culese nemaifiind operative, în majoritatea cazurilor.

Astfel, sistemul conturilor bancare organizate pentru evidențierea modului de constituire a fondurilor publice și a utilizării acestora nu a permis crearea unei imagini complete și clare cu privire la execuția acestora, în plan teritorial și pe bugete componente.

În concluzie, sistemul centralizat existent privind execuția bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat, până când operațiunile de încasări și plăți se derulau numai prin Banca Națională a României, a dat unele rezultate, răspunzând în parte comandamentelor dispuse. Din momentul în care execuția bugetului general consolidat a început să se deruleze prin băncile comerciale, au apărut dificultăți deosebite pe linia operativității informației, corectitudinii acesteia și mai ales o insuficiență a controlului în legătură cu necesitatea și oportunitatea efectuării plăților din fondurile publice, precum și cu urmărirea corespunzătoare a veniturilor statului pe total și în structură.

În privința bugetului local, precizăm, de asemenea, că derularea execuției acestora se realiza printr-un singur cont de disponibil la comune, prin două conturi, unul de resurse și altul de plăți, la orașe, municipii și județ, pentru activitatea proprie și o evidență analitică pe resurse și plătitori la venituri și categorie de plăți la cheltuieli, operațiuni care aproape în totalitate se conduceau manual sau semimecanizat, din care cauză se înregistrau multe erori privind încadrarea veniturilor și cheltuielilor pe clasificția indicatorilor privind finanțele publice, iar datele și informațiile rezultate erau obținute cu mari întârzieri.

Contul bancar prin care se înregistrau veniturile bugetelor locale nu era detaliat pe subdiviziunile clasificției bugetare și ca atare, la centralizarea veniturilor pe surse de proveniență sau la întocmirea contului de execuție pe județ, nu se putea exercita un control riguros și eficace asupra corectitudinii informației. Detalierea acestora pe surse de proveniență rămânea pe seama organului propriu de contabilitate al autorităților locale, care nu întotdeauna reușea să le nominalizeze corect, toate acestea determinând o serie de neajunsuri asupra veridicității informațiilor la nivelul factorilor de decizie.

Evidența analitică pe plătitorii de impozite suferea de aceleași neajunsuri, în sensul că sistemul adoptat – roluri, extrase de rol, matricole, borderouri de debite și scăderi – nu satisfăcea din punctul de vedere al operativității și al unui grad acceptabil de manifestare a erorilor, care în final duceau la măsuri inadecvate pentru colectarea corespunzătoare a veniturilor. Plățile de casă, indiferent de natura lor economică, erau efectuate, de asemenea, dintr-un singur cont, cel de disponibil al bugetului local, motiv pentru care la eliberarea fondurilor se putea verifica doar încadrarea acestora în nivelul total al creditelor bugetare aprobate, nu și pe destinații.

În consecință, un control riguros pentru respectarea destinațiilor aprobate nu se putea realiza, „amendarea” plăților pe „destinații” rămânea la latitudinea ordonatorului de credite și acest lucru ducea, în multe situații, la frecvente deturnări de fonduri, camuflarea unor cheltuieli neaprobate cu consecințe păgubitoare la nivelul factorilor de decizie, care erau puși în situația de a interpreta informații contabile incorecte.

Din cele subliniate până aici rezultă condițiile necorespunzătoare în care se derula execuția bugetelor locale, atât pe plan județean, cât și la nivel de comune, orașe,

municipiu, la care mai adăugăm faptul că execuția bugetului local se realiza, în majoritatea cazurilor, pe baza datelor unei contabilități în partidă simplă, și numai cea de la orașe, municipii și județe în partidă dublă.

Dificultățile și neajunsurile înregistrate în sistemul de organizare denaturau contul de execuție care nu mai putea fi un mijloc eficient și operativ de urmărire a realizării veniturilor și efectuării plăților, cu respectarea limitelor bugetare, și nici un instrument corespunzător de conducere și coordonare a activităților administrative, sociale și economice în teritoriu, pe baza informațiilor care se așteptau de la contabilitatea execuției bugetare.

De asemenea, ca urmare a descentralizării procesului bugetar prin lărgirea competențelor și atribuțiilor, pe plan local au sporit mult răspunderile organelor financiare teritoriale care nu mai puteau face față cu informații deformate și inoperante, pentru fundamentarea actului decizional.

În concluzie, sistemul contabil organizat la unitățile administrativ-teritoriale pentru urmărirea execuției bugetelor locale era incoerent, neuniform și nu permitea culegerea unor informații și date reale în mod operativ; acestea erau obținute greoi, cu multă întârziere, fapt ce puneă ordonatorul de credite în situația de a nu putea lua măsuri, din timp, pentru remedierea neajunsurilor.

De altfel, prin aplicarea măsurilor impuse de programul reformei în domeniul finanțelor publice și al sistemului bancar, s-au restructurat fundamental rolul și atribuțiile finanțelor publice care, pe baza modului cum era organizată și condusă contabilitatea veniturilor și cheltuielilor, nu mai putea răspunde noilor cerințe.

Cu alte cuvinte, necesitatea înființării și organizării Trezoreriei Statului rezultă din deficiențele și neajunsurile înregistrate cu privire la execuția bugetelor prin băncile comerciale. Neurmărirea veniturilor statului în mod corespunzător și în mod deosebit a celor datorate de persoanele juridice, care au o pondere însemnată în totalul veniturilor bugetare, a avut consecințe dintre cele mai nefavorabile asupra constituirii surselor în concordanță cu evaluările aprobate de Parlamentul României. Asupra modului de derulare a cheltuielilor efectuate prin bugetul de stat și celelalte bugete, nu exista un control corespunzător cu privire la necesitatea, oportunitatea și legalitatea efectuării acestora, aceasta referindu-se atât la cheltuielile curente, dar mai ales la cele privind finanțarea deficitului bugetar și a investițiilor. În aceeași direcție, amintim și costul ridicat al cheltuielilor legate de comisioanele bancare pentru efectuarea operațiunilor în contul bugetului general consolidat.

Apoi, Trezoreria Statului era necesară pentru a răspunde mai bine noilor comandamente și cerințe ale reformei în domeniul fiscal-bugetar, legate de crearea pârghiilor și mijloacelor financiare specifice economiei de piață cu ajutorul cărora statul să poată influența favorabil dezvoltarea economico-socială a țării, țel neatins pe deplin nici până în prezent.

Înființarea Trezoreriei Finanțelor Publice în țara noastră a devenit deci o necesitate obiectivă, determinată de aplicarea programului de reformă și restructurare a economiei, în condițiile în care finanțelor publice li s-a cerut să-și amplifice rolul și

funcțiile referitor la administrarea, angajarea și utilizarea mai eficientă a resurselor financiare ale sectorului public.

Dacă în anii de după 1990, pentru mobilizarea mai corespunzătoare a resurselor sectorului public, mai ales a impozitelor și taxelor, s-a creat un cadru legislativ și organizatoric mai adecvat, erau necesare măsuri similare și în domeniul administrării, angajării și utilizării acestor resurse, sub un control mai operativ și eficient al statului.

Din analiza și experiența unor țări cu o economie de piață dezvoltată, rezultă că acestea și-au organizat executarea bugetului sectorului public prin unități care asigură gestionarea cheltuielilor bugetare în strânsă corelație cu modul de administrare a veniturilor din impozite și taxe etc. Astfel, țări ca Italia, Franța și SUA și-au organizat trezorerii publice, la nivelul Ministerului Finanțelor, cu organe teritoriale subordonate prin care se asigură operațiunile de încasări și plăți ale sectorului public, iar alte țări au organe speciale de încasare și urmărire a veniturilor, iar plățile le efectuează prin anumite bănci comerciale agreate.

Dar, indiferent de sistemul adoptat în toate aceste țări, se confirmă pe deplin principiul potrivit căruia administrarea impozitelor și taxelor, pe de-o parte, și efectuarea cheltuielilor, pe de altă parte, trebuie să constituie un tot unitar, un atribut de bază al Guvernului, care se îndeplinește prin organe și instituții subordonate acestuia sau agreate și strict specializate.

În condițiile țării noastre, de trecere la o economie concurențială de piață, și având în vedere transformările petrecute în sistemul bancar, decizia autorităților române de a crea un sistem unitar privind administrarea, angajarea și utilizarea resurselor financiare ale statului, care să cuprindă toate fazele de la stabilire, urmărire și până la folosirea lor finală, a fost pe deplin justificată.

Prin această măsură, Ministerul Finanțelor Publice dispune de instrumente specifice de analiză în toate etapele de elaborare, aprobare și execuție a bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului local pentru asigurarea echilibrului financiar, monetar, valutar, pe ansamblu, și a gestionării corespunzătoare a datoriei publice interne și externe a statului.

Capitolul 2

Structura organizatorică și rolul Trezoreriei Statului în România

Instituția este denumită astfel după ultimele reglementări românești, (deoarece la constituirea ei, în anul 1993, purta numele de „Trezoreria Finanțelor Publice“), cu mențiunea că în majoritatea țărilor lumii această instituție este denumită „Trezoreria publică“, nume care exprimă, poate mai bine, atribuțiile și funcțiile reale ale sale.

Organizarea în România a Trezoreriei Statului, ca un sistem integrat, centralizat, la nivelul Ministerului Finanțelor Publice, și descentralizat, în plan teritorial, a fost asigurată printr-un cadru legislativ adecvat, respectiv Legea contabilității nr. 82 din 1991, Hotărârea Guvernului nr. 78 din 15.02.1992, Normele metodologice date în aplicarea acesteia, a Ordonanței Guvernului nr. 66/1994²¹, cu modificările și completările ulterioare, și, mai ales, prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 146 din 14.11.2002²², precum și Legea nr. 201 din mai 2003²³ pentru aprobarea acesteia.

Prin înființarea Trezoreriei Statului, Ministerul Finanțelor Publice dispune de mijloacele specifice de analiză în toate etapele de elaborare, aprobare și execuție a bugetului general consolidat²⁴ în vederea creării condițiilor necesare asigurării echilibrului financiar, valutar, monetar și a gestionării corespunzătoare a datoriei publice.

În România, Trezoreria este concepută ca un sistem integrat, centralizat, la nivelul Ministerului Finanțelor Publice, și descentralizat, în plan teritorial, cu unități funcționale și de gestiune financiară la nivel de municipii (inclusiv municipiul București), orașe, comune și sectoarele municipiului București, coordonarea activității acestora fiind asigurată în județe de direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene.

²¹ Ordonanța Guvernului României nr. 66/24.08.1994 - privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului, republicată în Monitorul Oficial nr. 141 din 18 aprilie 1998.

²² Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 146 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 824/14.11.2002.

²³ Legea nr. 201 din 16 mai 2003 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 146 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 351/22.05.2003.

²⁴ Deși nu putem vorbi în nume propriu despre o execuție a bugetului general consolidat, vom folosi mereu această sintagmă pentru a nu enumera de fiecare dată toate bugetele și fondurile care prin consolidare formează bugetul general consolidat.

Funcționarea Trezoreriei Statului la nivel central este asigurată de Direcția Generală a Contabilității Publice și Unitatea de Management a Trezoreriei Statului, așa cum se poate vizualiza prin schema nr. 2.1 de la pagina 45.

Comparativ cu sistemul de organizare a Trezoreriei Statului în România, în Italia, spre exemplu, organizarea serviciilor de trezorerie este împărțită pe două niveluri, respectiv:

- Trezoreria Centrală (în cadrul Ministerului Finanțelor);
- Trezoreria Provincială.

Serviciul de la nivelul central este asigurat direct de către stat (Trezoreria centrală), în timp ce serviciile de la nivelul provincial sunt gestionate de către Banca Italiei prin sediile și sucursalele sale din fiecare capitală de provincie.

În același timp, pentru servirea unor întreprinderi și organisme publice (provinciile), comune, consorții, asociații și comunitățile montane cu o populație mai puțin numeroasă, precum și pentru întreprinderi portuare și cele pentru parcurile naționale, sarcinile Trezoreriei sunt asigurate de Trezoreria unică. Fiecare dintre aceste unități se folosește de o Bancă pentru desfășurarea serviciului de trezorerie, care bănci, la rândul lor, sunt obligate să deschidă la Trezoreria Provincială (Banca Italiei) contabilități specifice²⁵.

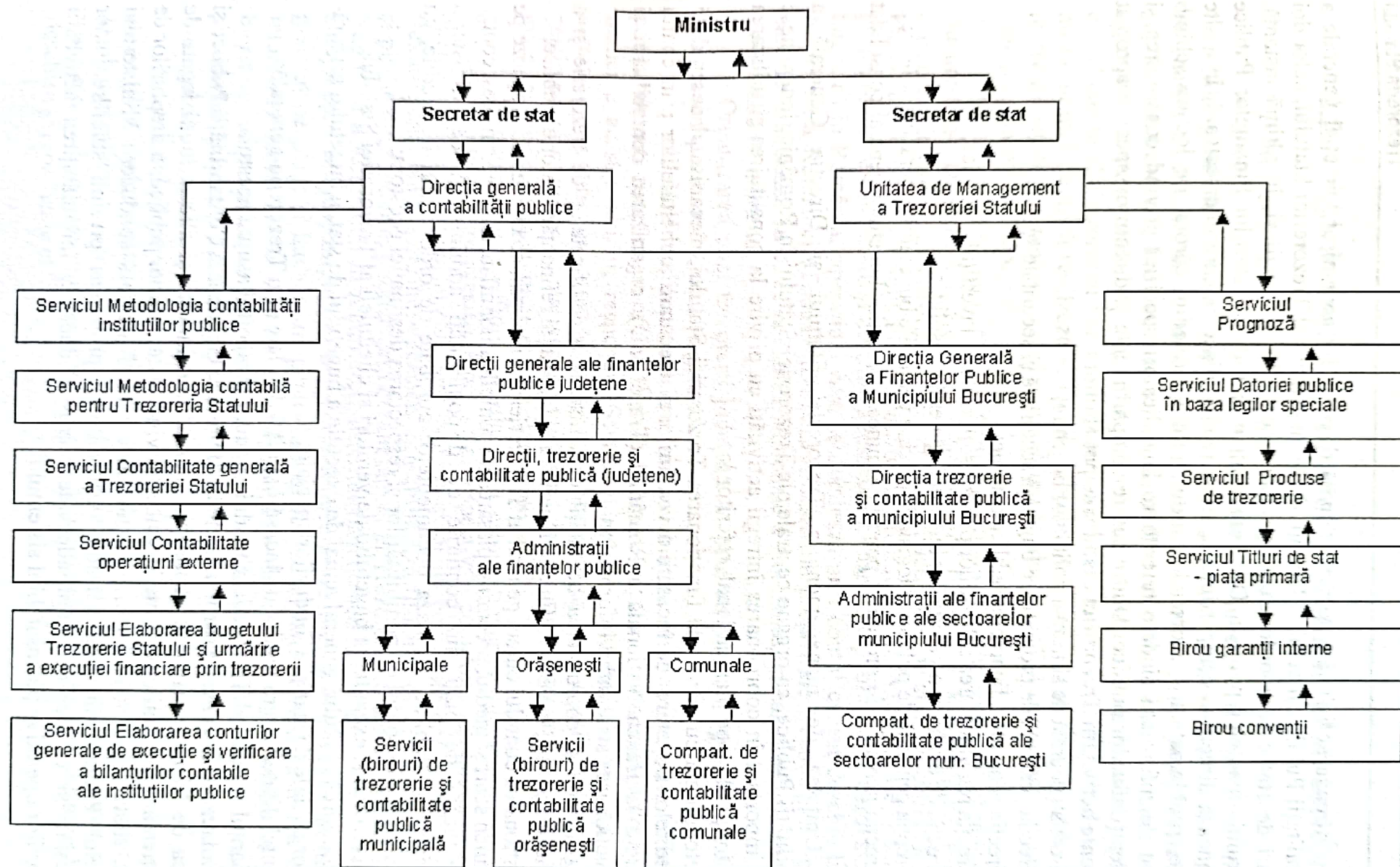
În alte țări occidentale, ca de exemplu Franța, activitatea de trezorerie se exercită prin Ministerul Economiei al Finanțelor și Bugetului, cu participarea a trei direcții de specialitate: cea a Trezoreriei, a Contabilității Publice și a Bugetului, care toate au responsabilități și atribuții de colaborare conexe cu cele ale trezoreriilor generale, câte una în fiecare departament. În majoritatea arondismentelor există „încasare” a „finanțelor” și în fiecare canton (regiune, zonă) se află o „rețea de poște contabile”. În total, există în Franța 103 trezorerii generale, 99 de centre de încasări ale finanțelor și 4.300 de „poște contabile”, care toate la un loc formează rețeaua serviciilor externe ale Trezoreriei.

2.1. Organizarea Trezoreriei Statului în România la nivel central

În România, Trezoreria generală²⁶ funcționează în cadrul Ministerului Finanțelor Publice, reprezentată prin Direcția Generală a Contabilității Publice, în cadrul căreia sunt organizate servicii și compartimente, după cum rezultă și din vizualizarea schemei nr. 2.1, care se ocupă cu probleme legate de metodologie privind contabilitatea publică, și în mod deosebit a contabilității Trezoreriei Statului, alocarea și executarea bugetului Trezoreriei statului, elaborarea conturilor generale de execuție și verificarea bilanțurilor contabile ale instituțiilor publice etc., precum și de către Unitatea de management a Trezoreriei Statului, în cadrul căreia funcționează compartimente care au atribuții referitoare la prognoză, echilibrul trezoreriei, serviciul datoriei publice, produse de trezorerie, garanții interne, piața primară a titlurilor de stat etc.

²⁵ Gianni de Luca, *Contabilità di Stato e degli enti pubblici*, nr. 13, Editura Simone, Napoli, 1998 pag. 121.

²⁶ Vom folosi această sintagmă de „Trezorerie generală” pentru a nu fi obligați să repetăm mereu „Direcția Generală Trezorerie și Contabilitate Publică” și „Unitatea de Management a Trezoreriei statului”.

Schema 2.1. Sistemul de organizare a Trezoreriei Statului la nivel național

Întreaga activitate este subordonată directorului general al Direcției generale a Contabilității Publice și celui al Unității de Management al Trezoreriei Statului, celor doi secretari de stat care coordonează activitatea celor două direcții și, în ultimă instanță, ministrului finanțelor publice. De asemenea, în cadrul Ministerului Finanțelor Publice funcționează direcții și compartimente cu activități adiacente care intersectează, în multe privințe, problematica Trezoreriei Statului, prin intermediul cărora are loc un schimb frecvent de informații și date referitoare la indicatori specifici privind constituirea și utilizarea fondurilor publice. Dintre aceste compartimente și direcții cu specific apropiat și tangente activității Trezoreriei Statului se pot aminti:

- Direcția generală de sinteză a politicilor bugetare;
- Direcția generală de programare bugetară sectorială și securitate socială;
- Direcția generală a finanțelor publice externe;
- Direcția reglementarea achizițiilor publice și prioritatea investițiilor publice;
- Direcția de evaluare a veniturilor bugetului general consolidat;
- Direcția generală de politici și legislație privind veniturile bugetului general consolidat;
- Direcția generală de proceduri pentru gestiunea veniturilor bugetului general consolidat etc.

Unitatea de management a Trezoreriei Statului și Direcția Generală a Contabilității Publice, ca organe centrale ale Trezoreriei Statului în România, îndeplinesc un rol important în coordonarea întregii activități cu privire la constituirea și utilizarea fondurilor publice pe plan național, referitor la:

- metodologia cu privire la funcționarea Trezoreriei Statului, mecanismul deschiderii creditelor bugetare, de încasare a veniturilor și efectuare a cheltuielilor prin contul curent la Banca Națională a României (TransFonD), organizarea contabilității și funcționarea sistemului informațional;
- organizarea și coordonarea activității de emisiune a certificatelor de trezorerie și a titlurilor de stat, în vederea finanțării deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice;
- gestionarea contului curent general al Trezoreriei Statului prin efectuarea de prognoze pe termen scurt și mediu, precum și plasarea disponibilităților aflate temporar în acest cont;
- efectuarea de plăți din conturile de disponibilități administrate de Ministerul Finanțelor Publice, pe baza documentelor aprobate de ordonatorul de credite, cu încadrarea în soldul disponibilităților și respectarea destinației acestora;
- întocmirea și executarea bugetului de venituri și cheltuieli al Trezoreriei Statului;
- întocmirea contului general anual de execuție a bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat și a fondurilor speciale;
- contabilitatea operațiunilor de încasări și plăți derulate prin Trezoreria generală;
- bilanțul general al Trezoreriei Statului, precum și raportul asupra acestuia.

Trezoreria generală, prin intermediul Direcției Generale a Contabilității Publice și Unitatea de Management a Trezoreriei Statului, îndeplinește și alte atribuții legate de evidențierea operațiunilor externe în valută privind plata datoriei publice, a drepturilor de încasat, reevaluarea activelor și pasivelor în valută și prezintă conducerii Ministerului Finanțelor Publice, în mod periodic, informări și propuneri privind stabilirea unor mecanisme și tehnici de lucru adecvate, care să ducă la îmbunătățirea activității trezoreriilor operative pe ansamblul sistemului.

2.2. Organizarea Trezoreriei Statului în plan teritorial

La nivel teritorial, trezoreriile sunt organizate astfel:

- Direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene funcționează în cadrul Direcțiilor generale ale finanțelor publice județene. Aceste unități nu au relații directe cu ordonatorii de credite sau alți subiecți din economie care efectuează operațiuni de încasări și plăți prin trezorerii. Ele sunt menite, în primul rând, să coordoneze activitatea unităților operative ale trezoreriilor din subordine, să execute operațiunile de încasări și plăți prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României dispuse de acestea și, nu în ultimul rând, să realizeze sistemul informațional cu Trezoreria generală, din care motiv direcțiile județene sunt mai degrabă unități de sinteză și coordonare și mai puțin unități operative de lucru.

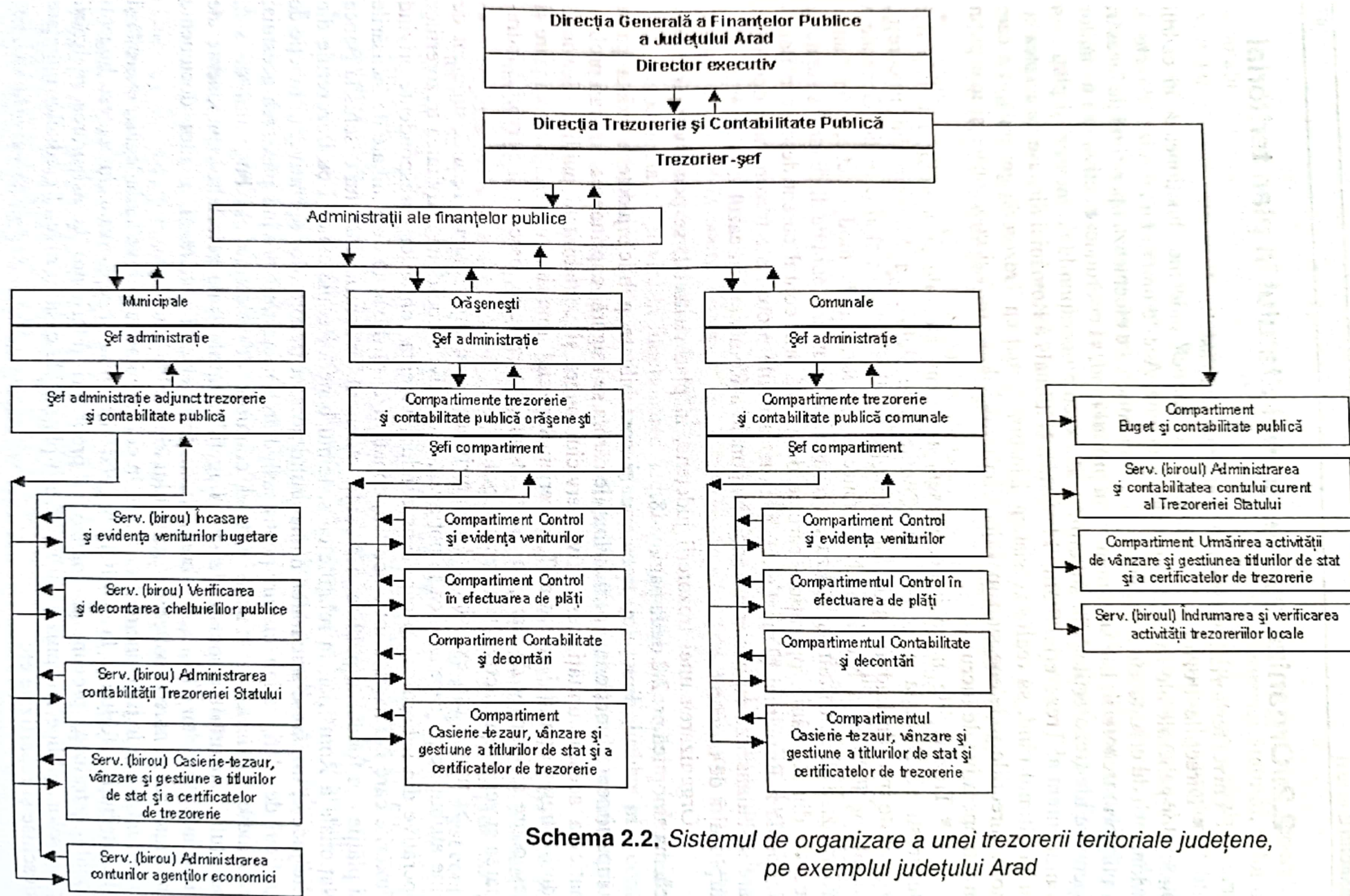
- Trezoreriile municipale, orașenești, comunale, ale sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, organizate în cadrul administrațiilor finanțelor publice județene și al Direcției Generale a Finanțelor Publice a Municipiului București, efectuează, în mod practic, operațiunile propriu-zise de constituire și utilizare a resurselor financiare publice din cadrul sistemului bugetar din România, operațiuni care se derulează prin contul curent deschis la Banca Națională a României (TransFonD) și prin casieriile proprii ale trezoreriilor operative, care se balansează cu casieria Băncii Naționale a României, în cazul insuficienței sau a surplusului de numerar.

Organizarea unei trezorerii județene, în plan teritorial, se poate vizualiza prin schema sinoptică nr. 2.2 de la pagina 48.

În cadrul direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene există patru compartimente funcționale prin atribuțiile cărora se asigură cuprinderea întregii problematice a acestor unități, respectiv: Serviciul buget și contabilitate publică, Serviciul administrarea contului curent al Trezoreriei; Serviciul urmărirea activității de vânzare și gestionare a titlurilor de stat și a certificatelor de trezorerie, precum și Serviciul îndrumarea și verificarea activității trezoreriilor locale.

Și numai din examinarea titulaturii acestor compartimente rezultă suficient de bine atribuțiile pe care acestea le pot avea, respectiv: a coordona activitatea trezoreriilor operative din subordine, în care sens conduc evidența conturilor corespondente privind fluxurile care iau naștere între acestea, contabilizează fluxurile determinate de încasările și plățile din fondurile publice prin contul curent al Trezoreriei Statului deschis la Banca Națională a României, în relațiile cu sistemul băncilor comerciale și cu trezoreriile din alte județe; urmăresc asigurarea numerarului necesar trezoreriilor operative, în funcție de graficul de plăți, și iau măsuri pentru asigurarea securității privind păstrarea acestuia; întocmesc lucrările de sinteză privind conturile de execuție ale bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului local și ale celorlalte componente ale sistemului bugetar, bilanțului contabil al trezoreriei județene și a altor documente informative, pe care le solicită Ministerului Finanțelor Publice.

Direcțiile județene de trezorerie, în conformitate cu prevederile legale, exercită și alte atribuții referitoare la creditele bugetare deschise și repartizate, întocmesc bugetul local centralizat, precum și analize și propuneri referitoare la asigurarea realizării resurselor publice preconizate și încadrării plăților de casă în nivelul creditelor bugetare deschise și repartizate etc.

Schema 2.2. Sistemul de organizare a unei trezorerii teritoriale județene, pe exemplul județului Arad

Trezoreriile municipale, orășenești, comunale, ale sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București sunt unitățile operative de lucru unde sunt deschise conturile de venituri și cheltuieli ale bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului local și cele de disponibil pe numele ordonatorilor de credite prin intermediul cărora se execută componentele întregului sistem bugetar. La aceste unități se prezintă agenții economici, instituțiile publice și persoanele fizice care își achită obligațiile către stat, aici au loc întâlnirile între toți actorii participanți la constituirea și utilizarea fondurilor publice. Prin aceste unități se derulează activitatea de bază cu consecințe majore asupra formării și utilizării fondurilor bugetare, a celor speciale și extrabugetare din economie.

În unitățile operative municipale, orășenești, comunale, ale sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București se finalizează fluxurile financiare pornite dinspre băncile comerciale, unde agenții economici sau ceilalți contribuabili își au deschise conturile, pentru achitarea obligațiilor acestora către buget. Tot prin aceste unități, instituțiile publice inițiază plățile pe care le au de efectuat către diverși subiecți din economie pentru aprovizionări de bunuri, prestări de servicii sau executări de lucrări, în vederea îndeplinirii sarcinilor și atribuțiilor pe care le au potrivit legii.

De modul în care aici, în aceste unități lucrative, se desfășoară o activitate corespunzătoare și responsabilă, referitoare la controlul fiscal asupra fluxurilor financiare de intrare a resurselor financiare în trezorerie și de control preventiv asupra celor de ieșire, depinde „nota” pe care autoritățile statului o pot acorda activității acestei instituții. Dacă în această fază a derulării fluxurilor financiare de resurse și plăți, organele Trezoreriei Statului acționează cu profesionalism și responsabilitate, veniturile publice vor fi corect evidențiate pe clasificarea indicatorilor privind finanțele publice și pe plătitori în funcție de natura și proveniența lor, iar cheltuielile fără bază legală, neoportune sau neeconomice, stopate.

Dintre unitățile operative ale Trezoreriei Statului, centrul de greutate îl au trezoreria operativă municipală-reședință de județ, a sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, care prin compartimentele lor de specialitate desfășoară o activitate determinantă privind constituirea și utilizarea fondurilor publice ale țării.

Comparativ cu trezoreriile operative municipale reședință de județ și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, trezoreriile municipale nereședință de județ, orășenești, comunale și ale sectoarelor municipiului București au atribuții mai restrânse pe linia executării bugetului asigurărilor sociale de stat și chiar a bugetelor fondurilor cu destinație specială, referitor la încasarea contribuțiilor provenite de la agenții economici, instituțiile publice și alți contribuabili, precum și al plăților de casă care se efectuează prin aceste bugete. Potrivit reglementărilor în domeniu, încasările bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului fondurilor speciale sunt transferate periodic trezoreriei municipale-reședință de județ și Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București pentru a se crea posibilitatea unităților beneficiare din cadrul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și altor instituții centrale beneficiare de a-și organiza sistemul informațional de o asemenea manieră, încât să le permită acestora constituirea unui tablou de bord corespunzător factorilor de decizie din aceste sectoare pentru executarea bugetului în bune condiții.

2.3. Fluxurile informaționale care se creează în unitățile Trezoreriei Statului, consecință a modului de organizare a acestora

Fluxurile informaționale contabile și operative din cadrul Trezoreriei Statului sunt organizate și funcționează pe trei paliere principale, respectiv:

- pe orizontală, în cadrul fiecărei unități a Trezoreriei (generală, județeană, a municipiului București – municipale, orașenești, comunale, și a sectoarelor municipiului București);
- în cadrul trezoreriilor din cadrul unui județ, unde se formează o anumită piramidă informațională;
- pe verticală, între trezoreriile județene și unitățile sale, a municipiului București și ale sectoarelor municipiului București, pe de-o parte și Trezoreria generală, reprezentată prin Direcția Generală a Contabilității Publice și Unitatea de Management a Trezoreriei Statului, pe de altă parte, unde se formează o informație contabilă pe sistem piramidal.

Cele mai dense fluxuri informațional-contabile se formează în cadrul unităților operative ale Trezoreriei Statului, respectiv sectoarele municipiului București, Direcția trezorerie și contabilitate publică a municipiului București și trezoreriile operative din județe (municipale, orașenești și comunale), unde de fapt se realizează operațiunile de bază privind constituirea și utilizarea majorității resurselor financiare publice.

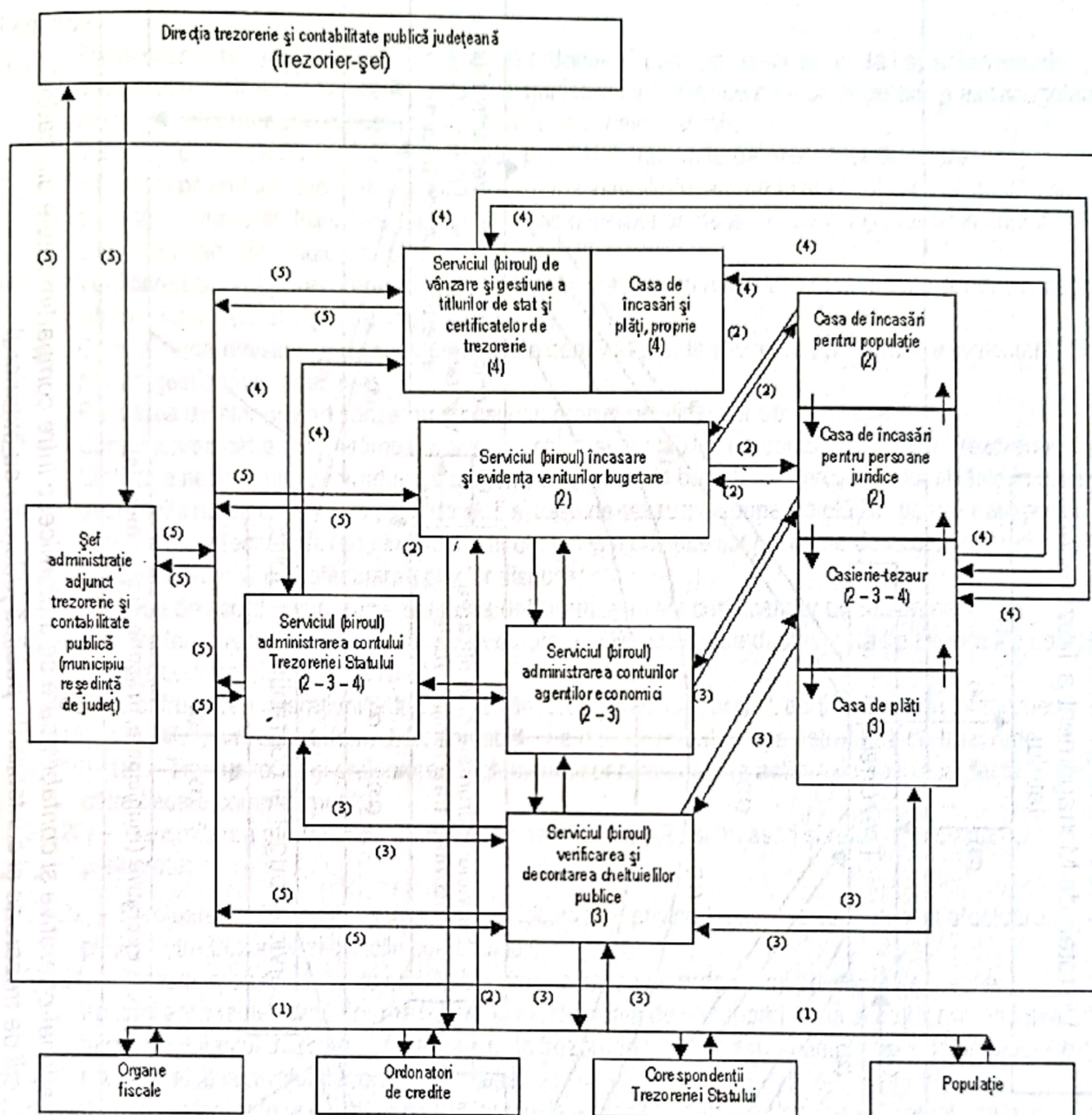
Sinoptic, fluxurile informațional-contabile din cadrul unei trezorerii operative, reședință de județ, pot fi vizualizate prin schema 2.3 de la pagina 51.

Fluxurile informațional-operative și contabile care se statornicesc în cadrul unei trezorerii operative și al unei direcții de contabilitate publică județene, cu prilejul activității pe care aceasta o desfășoară în cadrul său, precum și în relațiile sale cu trezoreriile operative din subordine și cu Trezoreria generală, pot fi vizualizate prin schema 2.4 de la pagina 52.

O imagine sinoptică, aproximativ mai completă, care să reflecte fluxurile informațional-operative și contabile care se creează în cadrul unităților Trezoreriei Statului, pe ansamblul sistemului, cu prilejul constituirii și utilizării resurselor financiare publice pot fi vizualizate prin schema 2.5 de la pagina 54.

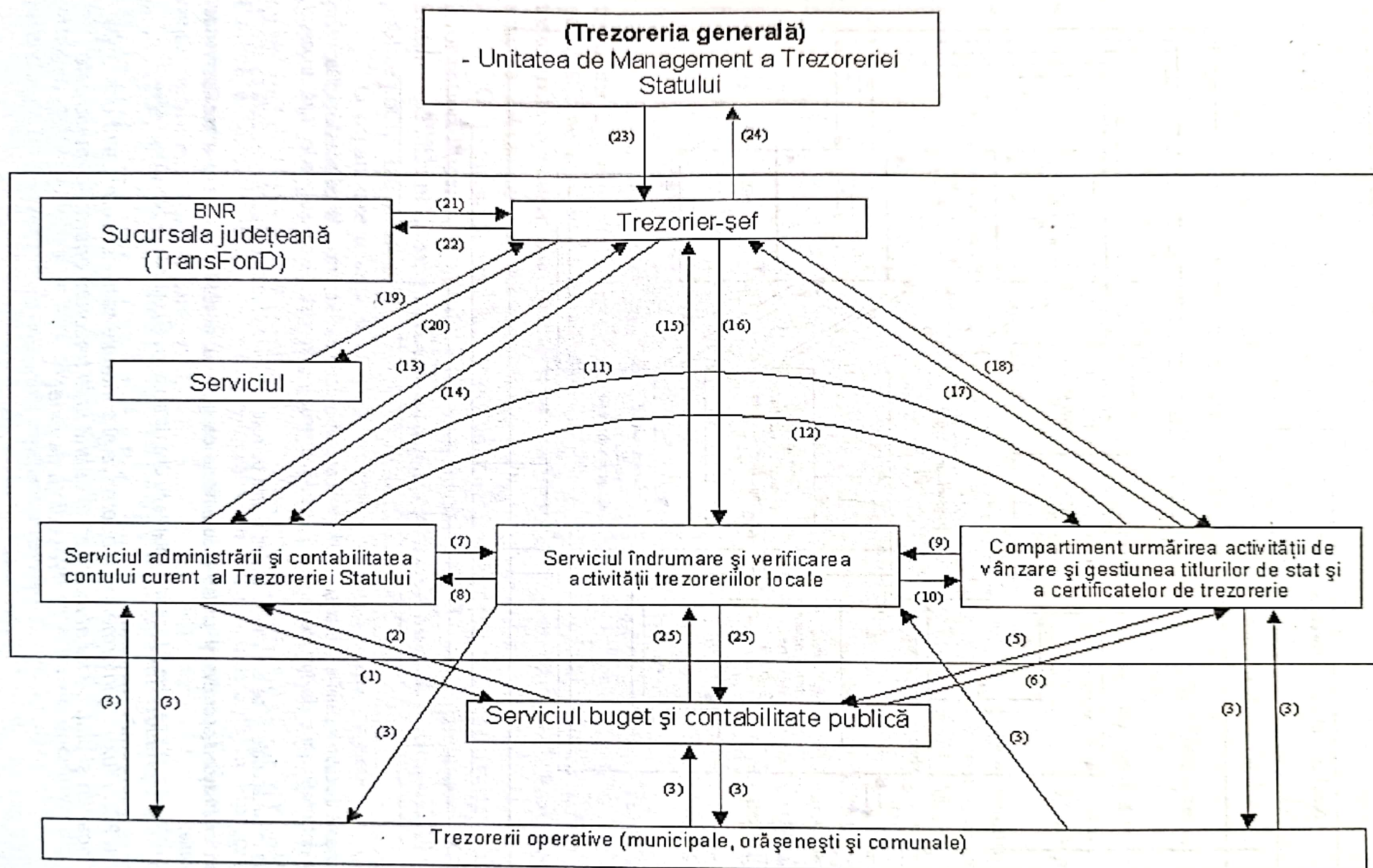
O organizare anume și atribuții specifice față de situația existentă în județe cu privire la unitățile Trezoreriei Statului se întâlnesc la unitățile Trezoreriei Statului din cadrul municipiului București, în sensul că trezoreriile sectoarelor municipiului București au un grad de independență în multe privințe față de Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, comparativ cu situația existentă în raportul dintre trezoreriile operative din județe (municipale, orașenești și comunale) și direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene.

Astfel, pe numele trezoreriilor sectoarelor municipiului București este deschis câte un cont curent la Banca Națională a României, ca și în cazul Direcției trezorerie și contabilitate publică județene și a municipiului București, ceea ce le conferă acestora prerogative mai însemnate față de cele pe care le au trezoreriile operative din cadrul județelor pe linia constituirii și utilizării fondurilor publice.

Legendă:

- (1) – Dispunerea de către instituțiile publice și ceilalți corespondenți ai trezoreriei a operațiunilor de încasări și plăți;
- (2) – Fluxuri informaționale și de documente privind intrările de resurse și înregistrările contabile în legătură cu aceste operații;
- (3) – Fluxuri informaționale și de documente privind ieșirile de resurse și înregistrările contabile în legătură cu aceste operațiuni;
- (4) – Fluxuri informațional-operative și contabile determinate de gestionarea titlurilor de stat și a certificatelor de trezorerie;
- (5) – Fluxuri informațional-operative și financiar-contabile cu Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană.

Schema 2.3. Fluxurile informațional-operative și contabile care consemnează operațiile de încasări și plăți ce se efectuează în cadrul unei trezorerii operative municipale reședință de județ

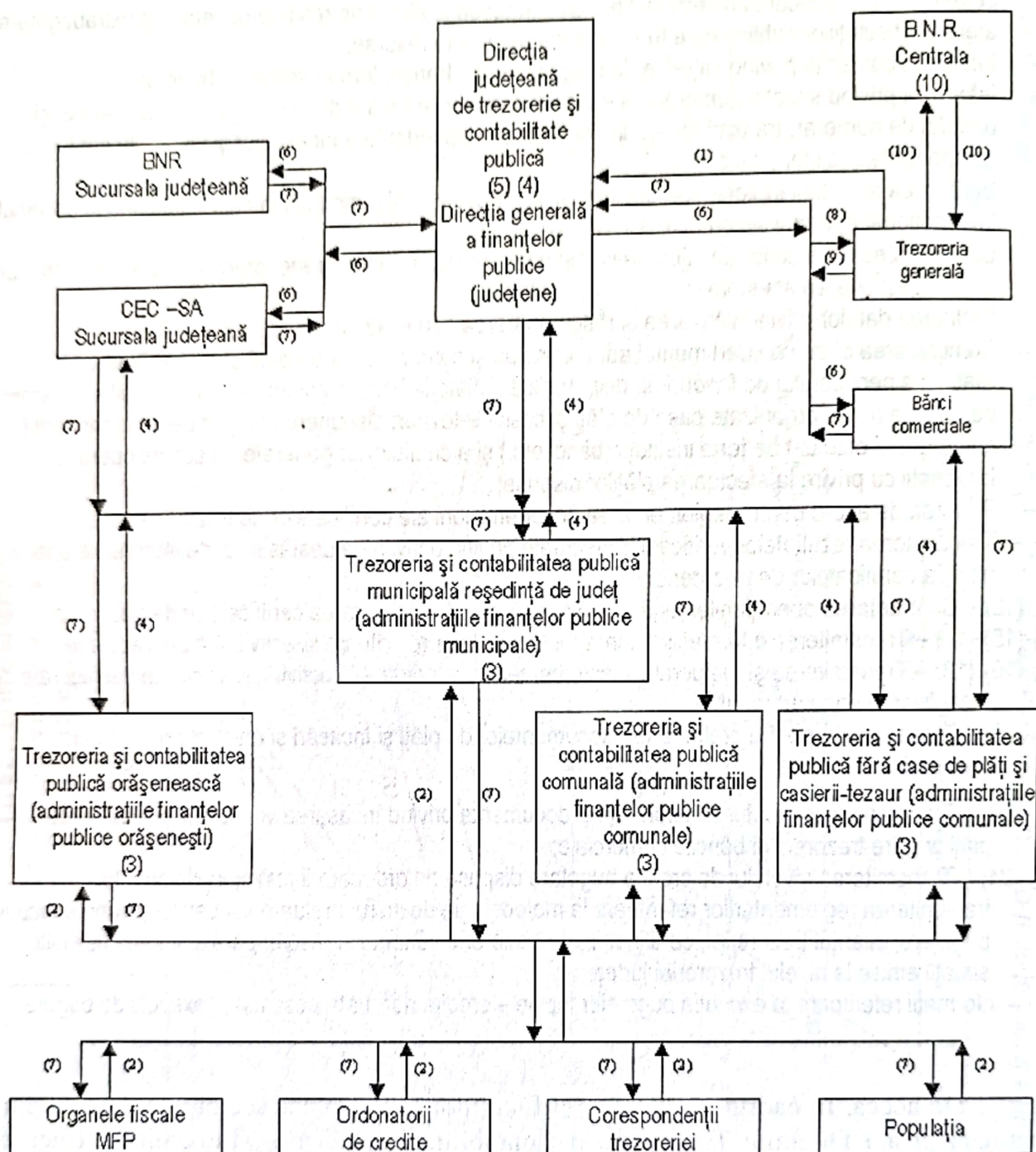
Schema 2.4. Fluxurile informațional-operative și contabile care se statornicesc între compartimentele din cadrul unei direcții de trezorerie și contabilitate publică județene cu exteriorul

Legendă:

- (1)– Transmiterea repartizării creditelor de către ordonatorii principali celor secundari și terțiari sau de către ordonatorii secundari celor terțiari; comunicarea intrărilor de resurse bugetare și extrabugetare aferente instituțiilor publice care funcționează pe aceste resurse;
- (2) – Informații contabile privind inițierea de plăți prin BNR; transmiterea execuțiilor bugetare;
- (3) – Informații privind situația numerarului existent în casieriile-tezaur de la sfârșitul zilei; alimentări și preluări de numerar; transmiterea prin conturile corespondente a încasărilor și plăților în contul componentelor sistemului bugetar;
- (4) – Verificarea activității trezoreriilor locale pe linie de casierie și a modului în care este condus sistemul informațional-operativ și contabil;
- (5) – Comunicarea emisiunilor de titluri de stat și a certificatelor de trezorerie, precum și a reglementărilor privind gestionarea acestora;
- (6) – Preluarea datelor privind vânzarea și răscumpărarea certificatelor de trezorerie;
- (7) – Comunicarea către compartimentul administrarea și contabilitatea contului curent al Trezoreriei Statului a necesarului de fonduri de disponibilități aflate la băncile comerciale în localitățile în care trezoreriile nu au organizat case de plăți și casierie-tezaur; dispunerea plăților pentru transportul numerarului efectuat de terțe instituții (bănci etc.) și a cheltuielilor generate de aceste operații;
- (8) – Informații cu privire la efectuarea plăților dispuse;
- (9) – Punerea de acord pentru reglementarea noilor emisiuni ale certificatelor de trezorerie;
- (10) – Transmiterea rezultatelor verificărilor efectuate privind activitatea desfășurată de trezoreriile operative pe linia certificatelor de trezorerie;
- (11)-(12) – Confruntarea operațiunilor legate de vânzarea și răscumpărarea certificatelor de trezorerie;
- (13)-(15)-(17) – Transmiterea informațiilor contabile și a datelor referitoare la activitatea de trezorerie;
- (14)-(16)-(18) – Transmiterea și prelucrarea reglementărilor referitoare la activitățile specifice desfășurate de către fiecare compartiment;
- (19)-(20) – Transmiterea pentru prelucrare a documentelor de plăți și încasări și retur, a documentelor prelucrate;
- (21)-(22) – Efectuarea schimbului de informații și documente privind încasarea veniturilor și efectuarea plăților între trezorerii și băncile comerciale;
- (23)-(24) – Transmiterea nivelului de credite bugetare dispuse de ordonatorii principali de credite; transmiterea reglementărilor referitoare la metodologia de lucru; preluarea situațiilor privind execuțiile bugetare, bilanțul trezoreriei, certificatele de trezorerie vândute și răscumpărate și toate celelalte situații emise la nivelul trezoreriei județene;
- (25) – Informații referitoare la execuția bugetelor locale – credite aprobate-deschise – execuții de bugete.

De aceea, în cadrul atribuțiilor și funcțiilor trezoreriilor sectoarelor municipiului București și ale Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București sunt îngemănate la un loc toate atribuțiunile și funcțiile pe care le au în județe trezoreriile operative municipale, orașenești și comunale, pe de o parte, și direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, pe de altă parte.

▪ Sistemul informațional care se creează pe baza datelor furnizate de contabilitatea publică din cadrul unităților Trezoreriei Statului trebuie să asigure date și informații care să permită constituirea unui tablou de bord minimal conducerii unităților Trezoreriei Statului, de la toate nivelurile, pe baza căruia să se poată stabili măsuri și acțiuni menite să ducă la echilibrarea intrărilor cu ieșirile de resurse financiare din cadrul unităților Trezoreriei Statului.

Schema 2.5. Fluxurile informațional-operative și contabile care se creează între unitățile Trezoreriei Statului, sistemul bancar și beneficiarii săi

Legendă:

- (1) – Deschiderea și repartizarea creditelor bugetare ordonatorilor principali, secundari sau terțiari;
- (2) – Demersurile ordonatorilor de credite și ale celorlalți beneficiari pentru a efectua operațiuni de încasări și plăți în contul lor;
- (3) – Se execută operațiuni de încasări și plăți cu evidențierea lor contabilă;
- (4) – Operațiunile care necesită și intervenția direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene care se finalizează prin acestea;
- (5) – Operațiuni care se derulează prin Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană;
- (6) – Intervenții ale Direcției trezorerie și contabilitate publică județeană la Banca Națională a României – sucursala județeană (TransFonD) – pentru a finaliza sau declanșa operațiuni în favoarea beneficiarilor lor subordonați;
- (7) – Răspuns privind modul de soluționare a inițiativelor beneficiarilor (cereri, raportări);
- (8) – Informații adresate Trezoreriei generale;
- (9) – Răspuns solicitărilor sau dispoziții pentru reglementarea unor operațiuni;
- (10) – Relații, informații, solicitări cu Centrala Băncii Naționale a României.

Informațiile financiar-contabile care alimentează tabloul de bord al fiecărei trezorerii trebuie să permită, înainte de toate, construirea unor previziuni pertinente care să fie apropiate realității în orice perioadă a exercițiului financiar privind necesarul de plăți, pe de-o parte, și posibilitățile de acoperire a acestora cu resurse, pe de altă parte.

Sistemul informațional trebuie să permită calcularea unor coordonate precise cu privire la volumul plăților și cel al încasărilor, funcție de care apoi trebuie pregătite măsurile pentru angajarea împrumuturilor publice, atribut ce reprezintă cheia de boltă a scopului și menirii informațiilor contabile din cadrul Trezoreriei Statului.

De exemplu, pentru a face față acestor importante cerințe, pe baza conturilor care compun contabilitatea națională franceză și a tabloului operațiunilor financiare, denumit pe scurt (TOF), Direcția de trezorerie franceză a conceput tabloul finanțării economiei, denumit pe scurt (TEE), compus și el din patru tablouri puternic ancorate unele în altele, pentru a descrie adevăratele etape în formarea echilibrului financiar global al Trezoreriei publice franceze.

Fără a intra în detalii referitoare la funcțiile acestor tablouri din cadrul Tabloului finanțării economiei franceze, menționăm doar faptul că Tabloul IV este acela care pune în evidență nevoia de împrumut a sectorului public. Altfel spus, pentru a se ajunge aici trebuie cunoscute îndeaproape nevoile de plăți pe total exercițiu și eşalonat pe toate perioadele anului, precum și posibilitățile de finanțare, în primul rând, cu resurse ordinare (Tabloul nr. I).

În acest context, Ministrul Economiei și Finanțelor al Franței dispune de o situație care, așa cum afirmă Philippe Jurgensen și Daniel Lebègue²⁷, îi permite acestuia punerea în perspectivă a noilor sale orientări, și anume:

²⁷ Philippe Jurgensen, Daniel Lebègue, *Le Trésor et la politique financière*, Editura Montchrestien, E.J.A., Paris 1988, pag. 178.

- „în ianuarie, o prezentare a anului care începe și rezultatele încă provizorii ale anului trecut; aceasta furnizează cadrul de fond al schiței bugetare, chiar a programului de finanțare a nevoilor instituțiilor publice;
- în iunie, măsurile corectoare sunt gata pentru aplicare;
- în septembrie-octombrie, tabloul trebuie să permită câteva ajustări pentru exercițiul în curs. Dezvoltarea creditelor bonificate sunt reexamineate în acest moment al anului; tabloul finanțării economiei fixează încă noi elemente de decor sau joacă politica monetară a anului anterior“.

Informațiile care să permită construirea unor previziuni, de tipul celor de mai sus, în actul de conducere se pot realiza numai pe baza unor metode care țin seama de: apropieri individuale, estimări macroeconomice, dezvoltări normative, prelucrate corespunzător pentru a nu crea și dezvolta date incoerente.

De asemenea, deciziile care se iau în stabilirea acestor previziuni vitale pentru „menținerea marelui echilibru“ trebuie să țină seama de mediul macrofinanciar, pentru a nu-i perturba funcționarea normală.

- Al doilea obiectiv major al informației contabile din cadrul Trezoreriei Statului trebuie să fie acela de a asigura integritatea și corecta administrare a fondurilor publice pe care le are în gestiune.

În acest sens, sistemul informațional al Trezoreriei Statului este necesar să fie organizat de o asemenea manieră, încât să fie în măsură de a prezenta, în orice moment, situația patrimonială activă și pasivă a instituției, precum și rezultatele globale privind constituirea resurselor publice și utilizarea lor pe întregul exercițiu financiar pe bugete componente, iar în cadrul acestora pe instituțiile publice beneficiare.

Crearea Trezoreriei Statului în România a contribuit mult la îmbunătățirea sistemului informațional privind executarea componentelor sistemului bugetar, dar despre o ameliorare evidentă a informației operativ-financiar-contabile se va putea vorbi în termeni reali numai în contextul introducerii pe scară largă a infrastructurii tehnice performante la nivelul standardelor internaționale privind capacitatea de cuprindere, viteza, acuratețea și siguranța în operare privind operațiunile de încasări și plăți. Este vorba aici, așa cum precizează Mariana Diaconescu și Vasile Săvoiu²⁸: „În acest context, tehnologia este privită ca «îngrășământul», fertilizatorul care grăbește o societate umană mondializată, iar «revoluția digitală» din ultimul deceniu este probabil piatra de hotar trecută care indică drumul asumat către această direcție“.

Așa cum arată Mariana Diaconescu și Vasile Săvoiu în lucrarea mai devreme menționată, „Revoluția digitală“ face posibil ca orice informație să poată fi redusă la „un

²⁸ Mariana Diaconescu, Vasile Săvoiu, *Sistemul Național de Plăți al Băncii Naționale a României*, Editura RA Imprimeria BNR, București 1998, pag. 69.

flux“ și orice plată – bani, informație, devine o informație digitală care asigură confort printr-un card de acces inteligent (chip card) și care va determina obligatoriu o nouă definire a sistemului social al persoanei în secolul următor.

Informatica și telecomunicațiile au făcut ca distanța și viteza de comunicare între intermediari să fie rezolvate, dialogul între aceștia efectuându-se direct printr-o monedă care, așa cum evoluează lucrurile în Europa și pe alte meridiane, va fi „unică“. Euro sau USD, nu are importanță, tendința este irevocabilă spre o internaționalizare a operațiunilor de plăți și încasări.

Fără a greși prea mult, opinăm că în sistemul de plăți naționale și internaționale s-au declanșat măsuri și acțiuni fără precedent, menite să ducă la restructurarea și reformularea conținutului și caracteristicilor operațiunilor de plăți și instrumentelor, prin folosirea noilor tehnici și tehnologii informatice și de telecomunicații (chip, microprocesorul standardizat înglobat în masa și funcțiile cardului etc.).

Jean Klein și Bernard Moris²⁹ vorbesc chiar despre o internaționalizare a trezoreriei în relațiile de schimb și plăți dintre firmele internaționale, indicând trei măsuri majore în această devenire:

- trebuie „avute în vedere fluxurile previzibile a fondurilor în devize, care vor intra și ieși din casa societății;
- de a gestiona (gira) activitatea propriu-zisă a trezoreriei firmei o dată cu realizarea fluxurilor;
- serviciile de trezorerie să fie organizate de-o asemenea manieră, încât să asigure optimizarea circuitelor transferurilor de fonduri, beneficiindu-se de utilizarea compensațiilor și crearea unor societăți specializate pentru refacturarea operațiunilor“.

Dacă în relațiile dintre firmele societăților interstatale, soluția cea mai viabilă pentru reglementarea plăților a fost crearea unor servicii și unități specializate care să organizeze și să înlesnească efectuarea plăților pe plan internațional, cu atât mai mult în cadrul relațiilor care se statornicesc între guverne sau reprezentanții acestora, în cadrul operațiunilor de decontări și împrumuturi intraguvernamentale, se impune crearea unor servicii și entități specializate pentru a soluționa aceste operațiuni.

Crearea acestor fluxuri informațional-contabile, care traversează hotarele statelor naționale se impune tot mai puternic, în primul rând datorită amplificării relațiilor financiare dintre state, pe de-o parte, precum și tendinței de extindere a utilizării euro, pe de altă parte. Dar chiar și fără aceasta, până acum, decontările internaționale determinate de relațiile financiare interstatale s-au putut efectua aproape fără opreliști, aducându-se la un numitor comun (dolar SUA, marca germană, și în prezent euro) monedele naționale.

²⁹ Jean Klein, Bernard Marois, *Gestion et stratégie financières internationales*, Editura Bordas, Paris 1988, Capitolul 8, pag. 211.

De aceea considerăm că, foarte curând, sistemul trezoreriilor publice naționale se va metamorfoza complet, acesta fiind obligat să se adapteze procesului fără întoarcere, de mondializare, ca de altfel a tuturor instituțiilor publice importante ale statelor, până mai ieri naționale.

Subscriem, de asemenea, la părerea acelor specialiști români care socotesc că Trezoreria statului, alături de întregul sistem bancar, poate constitui un sprijin real aspirațiilor declarate deja de autoritățile românești privind necesitatea integrării depline a țării noastre în structurile economice europene, care și ele ar putea fi așezate pe baze mai noi, acum la început de mileniu.

Capitolul 3

Funcțiile și principiile de bază ale funcționării Trezoreriei Statului în România

Funcțiile și rolul Trezoreriei publice au evoluat în timp și au căpătat o importanță sporită, pe măsură ce statul îi încredința acesteia sarcini și atribuții noi, mai ales privind acele laturi și aspecte care rezultau din intervenția sa în economie.

De aceea, în abordarea analizei funcțiilor Trezoreriei Statului în România, pentru început este necesar să facem câteva referiri la funcțiile tradiționale ale Trezoreriei publice, așa cum s-au impus ele de-a lungul timpului, mai ales în țări cu o economie dezvoltată. Conștienți de dificultatea delimitării acestora, le menționăm pe acestea așa cum am reușit să le desprindem din literatura de specialitate a mai multor autori străini și din țară, convinși fiind că nu am reușit să le scoatem în evidență suficient de corect și în deplinătatea lor.

3.1. Funcțiile tradiționale ale Trezoreriei publice

a) *Gestionar și administrator al fondurilor publice*

Această funcție obligă ca toate resursele financiare publice să fie colectate, concentrate și centralizate prin intermediul acestei instituții financiare și, de asemenea, utilizarea lor să se efectueze prin conturi deschise la această instituție sub supraveghere și un control strict.

De asemenea, funcția presupune ca în mod permanent și în orice perioadă a anului, raportul dintre colectarea fondurilor, pe de-o parte, și utilizarea acestora sub forma plăților de casă, pe de altă parte, să fie supraunitar sau în cel mai rău caz egal. În situația în care gradul de colectare a fondurilor publice nu satisface plățile, iar acestea sunt presante, trezoreria este obligată, invariabil, să contracteze împrumuturi publice fără a mai avea răgazul necesar, în multe situații, de a alege varianta convenabilă din punctul de vedere al „costului” acestei operațiuni (dobânda).

Menținerea unui raport corespunzător în favoarea colectării fondurilor publice este o problemă realmente dificilă în perioada construcției unui buget cu deficit, motiv

pentru care Trezoreria publică este obligată, aproape permanent, să împrumute fonduri pe termen scurt de pe piața monetară și pe termen mediu și lung de pe cea financiară.

Cu alte cuvinte, îndeplinirea acestei funcții obligă Trezoreria publică ca, pe ansamblul circuitului, ieșirile de fonduri pentru fiecare acțiune în parte să fie acoperite, echilibrate în orice moment cu intrările de fonduri, indiferent de proveniența lor, încasări din impozite și taxe, credite bancare (Banca Centrală), disponibilitățile corespondenților săi, împrumuturi publice interne sau externe. În acest sens, Trezoreria publică trebuie să țină permanent „pasul“, din punctul de vedere al constituirii fondurilor, cu ritmul de efectuare a plăților care au o regularitate mai mare decât cea a încasărilor, motiv pentru care aceasta trebuie să fie pregătită în orice moment pentru a alege varianta optimă privind „prețul“ împrumutului. De aceea, numai rareori, Trezoreria este și creditor pe termen scurt, atunci când aceasta are un excedent temporar de lichidități.

Funcția de gestionar și administrator al fondurilor publice presupune, în același timp, și pe cea de casier, cu prilejul încasării efective a resurselor (veniturilor), efectuării plăților (cheltuielilor) și gestionării disponibilităților de fonduri publice, totul sub un strict control fiscal și preventiv.

b) Mijloc de intervenție a statului în economie

Această funcție și-o exercită mai ales în sectoarele și zonele în care statul are interese de ordin economic sau social. Instrumentele de intervenție sunt diverse și nuanțate de la o țară la alta, mai ample în unele țări și mai reduse în altele, cu momente și perioade de fluxuri și refluxuri, după cum interesele naționale o cer. Amplitudinea intervenției statului în economie trebuie însă ordonată de-o asemenea manieră, încât aceasta să nu perturbe caracterul concurențial al **piețelor financiare de capital**.

Mijloacele de intervenție ale Trezoreriei publice în economie, așa cum s-au manifestat ele și în alte țări, țin de domeniul politicilor fiscale, în sfera resurselor, și a celor bugetare, în sfera cheltuielilor publice.

Metodele folosite de Trezoreria publică pentru intervenție în economie sunt dintre cele mai diverse, și anume:

- autorizație eliberată pentru motive economice, de interes național și care duce la finanțări privilegiate (Franța);
- subvenționarea unei părți de cheltuieli (Franța pentru dezvoltarea regională și a teritoriului);
- bonificații la dobândă și dobândă subvenționată;
- garanții pentru anumite împrumuturi contractate de la bănci;
- avansuri financiare, de cele mai multe ori nerambursabile, în special în domeniul cercetării sau pentru produse prioritare (Franța);
- accesul privilegiat al unor organisme financiare pentru refinanțare la Banca Centrală, în condiții mai avantajoase decât cele de pe piața de capital.

c) Intermediar financiar și distribuitor de capitaluri

Jucând rolul unei bănci, al unei bănci de-un fel deosebit, Trezoreria publică contractează de multe ori împrumuturi nu numai pentru a-și acoperi golurile temporare de casă sau a finanța deficitul bugetului public, ci și pentru a acorda, la rândul său, împrumuturi. Prin acest demers, Trezoreria publică determină fluxuri financiare în economie, mai ales în sectoarele unde statul are interese directe. Din acest punct de vedere, Trezoreria publică, împrumutând de la anumiți subiecți financiari, folosind disponibilitățile corespondenților săi sau chiar ale bugetului public pentru a acorda împrumuturi altora, pe termen scurt (de obicei) sau lung, mai ales în domeniile și sectoarele de interes ale economiei, ea se manifestă ca un veritabil intermediar financiar, precum sistemul bancar sau instituțiile financiare specializate.

d) Reprezentant al funcției de putere publică

În această calitate, Trezoreria publică este acționarul și gestionarul participațiilor statului în activități și diverse sectoare ale economiei (industrial, financiar, comercial).

De asemenea, în această calitate, Trezoreria publică poate supraveghea un număr însemnat de instituții financiare cărora le solicită sau acordă împrumuturi prin mijloace și tehnici specifice acestor genuri de operațiuni. Deci rolul de reprezentant al puterii publice a Trezoreriei publice derivă și din funcția precedentă de intermediar financiar și distribuitor de capitaluri, funcție care a devenit extrem de importantă în ultima perioadă de timp, în majoritatea țărilor lumii.

e) Garant al „marilor echilibre“

Această funcție a trezoreriei reprezintă, într-un anumit sens, sinteza sau corolarul celorlalte prezentate până aici. Marile echilibre sunt expresia unui raport de egalitate permanent care trebuie să existe între nevoile publice aprobate de Parlament, pe de-o parte, și capacitatea statului de a le acoperi cu resurse financiare, pe de altă parte.

În exercitarea acestei funcții majore, Trezoreria publică este confruntată permanent cu:

- diferențele în timp între periodicitatea plăților (ieșirilor de fonduri) și cea a încasărilor din impozite și taxe care trebuie mereu ajustate prin resurse suplimentare pe perioade scurte de timp;
- finanțarea deficitului bugetar care acoperă perioada întregului exercițiu financiar cu resurse care trebuie mobilizate pe o perioadă mai lungă de timp, întrucât aceasta își pune amprenta pe întregul exercițiu bugetar.
- plata datoriei externe și interne este o altă cauză a necesarului de resurse peste cele prevăzute în bugetul de stat, iar scadența celei externe ridică probleme speciale atunci când Banca Centrală nu dispune de rezerve valutare suficiente;

- acordarea de împrumuturi pe piața de capital pentru finanțarea investițiilor, sectoarelor economiei care prezintă interes pentru stat;
- alături de Banca Centrală, Trezoreria publică este chemată să ducă acțiuni menite să susțină moneda națională, prin intervenția ei pe piața valutară sau ajustarea plăților externe de-o asemenea manieră, încât Banca Centrală să nu fie forțată de a procura valuta necesară pentru plățile externe, în orice condiții (mai puțin avantajoase).

În consecință, prin traducerea în fapt a prerogativelor acestei funcții, se asigură „echilibrul Trezoreriei publice“, din punctul de vedere al resurselor financiare și, implicit, influențează favorabil piața de capital, circuitele monetare, echilibrul pieței valutare și al plăților externe.

Din Anexa 1 rezultă, în sinteză, funcțiile Trezoreriilor publice din Franța și SUA, din care rezultă că: Trezoreria Federală a SUA are atribuții mai restrânse decât Trezoreria Franceză în privința intervenției statului în economie (împrumuturi, avansuri pe termen scurt acordate sectorului privat și gestionează depozitele monetare ale sectorului public), dar are funcții suplimentare, cum sunt cele privind gestionarea stocului de aur, emiterea de bancnote sau dreptul de a-și deschide conturi multiple la băncile comerciale.

3.2. Funcțiile Trezoreriei Statului în România

Trezoreria publică din România, denumită de autoritățile românești la începutul anului 1993 „Trezoreria Finanțelor Publice“, și mai apoi „Trezoreria Statului“, comparativ cu funcțiile tradiționale ale trezoreriilor publice din alte țări dezvoltate, are funcții și atribuțiuni mai restrânse și specifice perioadei de tranziție spre o economie concurențială de piață.

Ca instituție financiară, așa cum acestea s-au manifestat în administrarea fondurilor publice, de la înființarea sa și până în prezent, funcțiile ei ar putea fi sintetizate astfel:

a) casier al sectorului public, prin care se asigură încasarea veniturilor, efectuarea plăților și păstrarea disponibilităților bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului local, fondurilor speciale și cele în regim extrabugetar. Prin această funcție, Trezoreria Statului asigură îndeplinirea prevederilor componentelor întregului sistem bugetar sintetizate prin bugetul general consolidat, în primul rând, și reflectă modul și gradul de încasare a drepturilor bugetare de la contribuabili, precum și efectuarea de plăți dispuse de ordonatorii de credite. În calitatea sa de casier al sectorului public, Trezoreria Statului asigură deci execuția de casă a operațiunilor de încasări ale fondurilor publice, plățile dispuse de instituțiile publice beneficiare, precum și ale resurselor financiare suplimentare – de obicei pe baza împrumuturilor de stat, necesare pentru a face față angajamentelor asumate prin Legea anuală a bugetului de stat;

b) exercită un control fiscal asupra încasării veniturilor bugetare și unul financiar preventiv asupra efectuării plăților privind respectarea limitelor și destinației creditelor bugetare așa cum acestea au fost aprobate, deschise și repartizate;

c) efectuează operațiuni de încasări și plăți în contul instituțiilor publice, cu prilejul constituirii și utilizării mijloacelor extrabugetare și a fondurilor speciale;

d) atrage disponibilitățile din economie pe calea împrumuturilor de stat, certificatelor de trezorerie, de depozit de la persoane juridice și fizice în vederea acoperirii golurilor temporare de casă ale componentelor bugetului general consolidat și a deficitului bugetului de stat;

e) pe seama disponibilităților existente în contul curent general și din contravaloarea în lei a împrumuturilor externe păstrate în contul curent general al Trezoreriei Statului, aceasta:

- acoperă temporar deficitul bugetului de stat, al bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetelor fondurilor speciale din anii precedenți și curent, precum și al golurilor de casă înregistrate de către bugetul local;
- efectuează plasamente financiare, pe termen scurt, la băncile comerciale sau alte instituții financiare prin Banca Națională a României, care acționează ca agent al statului.

f) pentru acoperirea temporară a decalajului dintre încasările și plățile din contul curent general al Trezoreriei Statului, contractează de la Banca Națională a României împrumuturi pe termen scurt;

g) gestionează datoria publică internă și externă, asigurând evidența și plata serviciului datoriei publice interne și externe;

h) efectuează operațiuni privind drepturile de încasat și obligațiile de plată ale statului, la baza cărora stau acorduri și convenții guvernamentale;

i) asigură contabilitatea privind execuția de casă pentru operațiunile de încasări și plăți privind veniturile și cheltuielile sectorului public;

j) asigură funcționarea corespunzătoare a sistemului informațional contabil privind raportarea modului de constituire și utilizare a fondurilor publice.

Comparativ cu funcțiile tradiționale ale trezoreriei publice din țările dezvoltate, la care ne-am referit puțin mai devreme, cele ale Trezoreriei Statului din România, așa cum se manifestă ele în prezent, au asemănări importante, dar și multe deosebiri. Deosebirile constau, în principal, în aceea că funcțiile Trezoreriei Statului din România sunt mai restrânse și nu cuprind întreaga gamă a atribuțiilor și prerogativelor de care se bucură trezoreriile publice din țările dezvoltate, respectiv:

- plasamentele financiare pe care le face Trezoreria Statului din disponibilitățile sale se fac numai pentru împrumuturi pe termen scurt, prin intermediul Băncii Naționale a României, și nu direct, ca Trezoreria Franței, care efectuează astfel de operațiuni în mod direct beneficiarilor printr-o gamă

largă de împrumuturi pe termen scurt, mediu și lung pentru a finanța investiții de natură publică etc.;

- influența Trezoreriei publice asupra apărării cursului monedei naționale este mai restrânsă în România deoarece nu are creat mecanismul necesar, respectiv dreptul de a deține valută în cont, a o vinde sau a o cumpăra de pe piața valutară. Această problemă rămâne, deocamdată, un atribut exclusiv al Băncii Naționale a României.
- emiterea bancnotelor și baterea monedei divizionare reprezintă un atribut exclusiv al Băncii Naționale a României, comparativ cu majoritatea țărilor dezvoltate unde „Trezoreriile pot bate moneda divizionară”³⁰ și chiar bancnote (SUA);
- mijloacele de intervenție a Trezoreriei Statului în economie sunt mult mai restrânse și de-o amplitudine mai mică, față de cele ale altor trezorerii publice europene, astfel:
 - nu acordă autorizații pentru anumite activități economice, care facilitează finanțări privilegiate;
 - instrumentele folosite de Trezoreria Statului din România pentru atragerea disponibilităților financiare din economie sunt mult mai reduse ca număr și mai puțin variate ca tehnici;
 - nu acordă avansuri nerambursabile pentru acțiuni de cercetare sau fabricații prioritare, ca în Franța;
 - de obicei, mijloacele de intervenție a statului în economie practicate în România sunt mai degrabă apanajul politicilor bugetare și nu al Trezoreriei Statului, spre exemplu: subvenționarea parțială a unor activități economice curente (minieră) etc. sau pentru investiții; acordarea unor dobânzi subvenționate (prin finanțarea de către bugetul de stat a diferenței de dobândă dintre „costul” resursei pe piața de capital și dobânda suportată de beneficiar); acordarea de garanții în numele Guvernului pentru anumite împrumuturi externe, pe riscul bugetului de stat, și în general toate facilitățile acordate pentru sprijinirea exportului sau atragerea capitalului străin, se reflectă în mod direct în cheltuielile și veniturile bugetului de stat și numai indirect și în ultimă instanță, de acoperirea financiară a acestora se ocupă Trezoreria Statului.

Atribuțiile mai restrânse ale Trezoreriei Statului în România față de cele ale Trezoreriilor publice ale altor state reprezintă tot atâtea posibilități reale de diversificare, multiplicare și amplificare a acestora. Dintre aceste posibilități mai concrete, considerăm că ar putea fi avute în vedere următoarele:

³⁰ Gheorghe Manolescu, *Moneda și ipostazele ei*, Editura Economică, București 1997, pag. 111 și Anexa nr. 1.

- diversificarea formelor și tehnicilor pentru lansarea împrumuturilor de stat. Permanentizarea eliberării certificatelor de trezorerie la purtător, întrucât sub această formă acestea ar putea face obiectul tranzacțiilor pe piața valorilor mobiliare, lucru care ar favoriza amplificarea și accelerarea circulației capitalurilor financiare. Un prim pas în această direcție s-a realizat prin emisiunea din luna aprilie 2000, cu prilejul împlinirii unui an de la prima emisiune de certificate de trezorerie, dar acest lucru nu a mai fost repetat. De asemenea, este necesar să se diversifice tehnica de emisiune a bonurilor de tezaur după sistemul practicat și în alte țări (mecanismul plafonului; al coeficientului de trezorerie; rezervelor obligatorii; emisiunea de bonuri în raport cu nivelul resurselor etc.)³¹;
- deși prin actele normative care au decis înființarea Trezoreriei Finanțelor Publice în România se prevedea atributul acestora „de constituire de depozite la vedere și la termen ale persoanelor fizice și juridice”³², iar „Normele metodologice” reiau această prevedere în sensul „atragerii disponibilităților din economie (instituții financiare, agenți economici, populație) pe calea constituirii de depozite”³³, aceste atribuții nu se exercită încă pe deplin. Un început în acest sens s-a realizat în anul 1999 prin lansarea împrumuturilor de stat către populație prin emiterea de certificate de trezorerie, care se pot transforma în certificate de depozite, așa cum s-a mai arătat, precum și dreptul agenților economici de a avea deschise la trezorerii conturi de disponibilități pentru drepturile de încasat de la instituțiile publice pentru livrările de bunuri, prestările de servicii sau executările de lucrări;
- diversificarea instrumentelor de intervenție a statului în economie prin intermediul Trezoreriei Statului, de-o manieră care măcar să apropie țara noastră de ceea ce se realizează din acest punct de vedere în alte țări (Franța, SUA). În acest sens, apreciem că bugetul propriu al Trezoreriei Statului ar trebui mai bine structurat și consolidat. Un buget ale cărui resurse sunt constituite numai din dobânzi și comisioane nesemnificative nu-și poate permite acțiuni și demersuri de anvergură pe linia intervenției Trezoreriei Statului în economie.

³¹ Tatiana Moșteanu, *Buget și Trezorerie Publică*, Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 1997, pag. 234-235.

³² HG 78/15.02.1992 privind organizarea și funcționarea Trezoreriei Finanțelor Publice, publicată în MO nr. 30/1992.

³³ NM ale Trezoreriei Finanțelor Publice nr. 5318/1992 privind organizarea și funcționarea Trezoreriei Finanțelor Publice aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 1029/1992.

3.3. Regulile și principiile de bază ale funcționării Trezoreriei Statului în România

Despre principiile bugetare care s-au statornicit de-a lungul anilor în procesul de formare și utilizare a resurselor financiare publice au scris numeroși autori din țară și străinătate, de aceea o reluare a acestor definiții *ad literam* nu credem că ar putea prezenta prea mare interes, dar în contextul esenței acestora, așa cum acestea s-au manifestat în procesul de formare și utilizare a fondurilor publice derulate prin Trezoreria Statului, ele ar putea fi sintetizate astfel:

a) Realitatea informației

În numeroase cazuri, până la organizarea Trezoreriei Statului, informația cu privire la structura veniturilor publice era deformată din cauza greșelilor de înregistrare a acestora pe subdiviziunile clasificăției bugetare, urmare unui control insuficient a documentului prin care se efectua vărsământul către buget. De asemenea, în cazul plăților de casă, neajunsul consta în aceea că, datorită inexistenței controlului, se efectuau plăți de casă care nu concordau cu clasificăția indicatorilor privind finanțele publice pentru care erau aprobate creditele bugetare. Practic, se efectuau, în multe situații, deturnări importante de resurse financiare publice;

b) Realizarea actului de control

Un control fiscal din punctul de vedere al încadrării corecte a veniturilor bugetare, fondurilor speciale și extrabugetare pe clasificăția indicatorilor privind finanțele publice și al altor criterii urmărite pe plătitori etc. și un control preventiv asupra tuturor documentelor de plăți, cu sau fără numerar, privind execuția componentelor bugetului general consolidat în principal;

c) Universalitatea

În accepțiunea pe care o înțelegem în acest context, se referă la faptul că activitatea de trezorerie a statului trebuie să se manifeste la nivel național. În același sens, referindu-ne la o universalitate în plan teritorial, această instituție, prin organele sale operative, înfăptuiește execuția la nivel județean, a sectoarelor și municipiului București pentru toate componentele bugetului general consolidat;

d) Unicitatea

În sensul subiectului abordat, obligă ca toate bugetele să se execute numai prin Trezoreria Statului; instituțiile publice au obligația de a păstra disponibilitățile numai în conturi deschise aici, fiind exclusă posibilitatea de a avea conturi și la băncile comerciale. Excepție fac, deocamdată, disponibilitățile virate pentru procurarea valutei, păstrarea acesteia, inclusiv a încasărilor în această monedă provenite din activitatea proprie, donații

sau sponsorizări, restricție care credem că trebuie înlăturată pe viitor. Unicitatea se referă, de asemenea, la metodologia de lucru și a mecanismelor implementate, la documentele care circulă prin Trezoreria Statului, la obiectivele de control, la tehnica de prelucrare a datelor și de elaborare a situațiilor de sinteză, ceea ce facilitează funcționarea unitară a sistemului informațional instituit.

e) Operativitatea informației

Asigurarea operativității informațiilor cu privire la execuția componentelor bugetului general consolidat, în plan județean, al municipiului București, cât și național, se realizează prin sistemul informațional propriu, deosebit de important pentru fundamentarea deciziilor privind derularea execuției bugetului de stat, a bugetelor locale, a bugetului asigurărilor sociale de stat și a bugetelor fondurilor speciale.

f) Corelația totală a veniturilor și cheltuielilor cu bugetul din care acestea fac parte, denumit în literatura de specialitate din Germania „al completivității”³⁴.

Acest principiu impune ca veniturile încasate să fie vărsate în întregime bugetului căruia îi aparțin, iar cheltuielile, de asemenea, în totalitatea lor să fie suportate din bugetul unde au fost prevăzute, regula generală fiind aceea că o cheltuială nu poate fi finanțată decât dintr-un singur buget. Aceeași regulă obligă ordonatorii de credite de a nu efectua plăți directe din încasări, pentru a nu se elimina posibilitatea controlului fiscal asupra colectării veniturilor și a celui preventiv asupra efectuării cheltuielilor, prin obligativitatea înregistrării în totalitate a încasărilor, pe de o parte, și plăților, pe de altă parte, prin bugetul prin care le este asigurată finanțarea.

Remarcăm că acest principiu funcționează corespunzător și în cazul bugetelor fondurilor speciale și mijloacelor extrabugetare, putându-se efectua cheltuieli numai după ce s-au constituit, în prealabil, fondurile necesare.

g) Echilibrarea fluxurilor Trezoreriei Statului

Obligativitatea Trezoreriei Statului de a-și echilibra intrările de fluxuri financiare cu ieșirile reprezintă regula de fier care nu poate fi încălcată sub nici o formă, întrucât această instituție nu poate funcționa pe „roșu”. Fluxurile financiare de intrări trebuie să acopere în întregime, și în orice moment al exercițiului financiar, plățile. Dacă nu se colectează suficiente resurse proprii din impozite și taxe pentru acoperirea plăților, se apelează imediat la întregirea acestora prin împrumuturi de stat.

A sista plățile în cursul execuției unui buget aprobat, a nu achita salariile sau alte cheltuieli strict necesare la timp, pe lângă consecințele directe asupra subiecților respectivi, acest eveniment ar crea o puternică stare de panică și incertitudine asupra instituțiilor statului cu implicații dintre cele mai imprevizibile asupra întregii economii.

³⁴ Yuji Kurokawa, *Conferința prezentată în luna iunie 1994, la Comisia Națională de Prognoză*, pag. 99.

În literatura de specialitate din Germania, la care am mai făcut trimiteri, pe lângă principiile enunțate, se mai menționează cel „al clarității” (veniturile și cheltuielile delimitate după sursa lor de proveniență), „al probabilității” (limitării execuției la cea de anul trecut până la aprobarea bugetului pe anul curent) și „al preciziei” (veniturile și cheltuielile să fie evaluate sau dimensionate la un nivel real).

Legea Finanțelor Publice nr. 500/2002³⁵, referindu-se la principiile și regulile bugetare, menționează „principiul universalității” (veniturile și cheltuielile se includ în buget în totalitate, în sume brute, veniturile neputând fi afectate unei cheltuieli bugetare anume, cu excepția donațiilor și sponsorizărilor), „principiul publicității”, „principiul unității” (veniturile și cheltuielile bugetare se înscriu într-un singur document), „principiul anualității”, „principiul specializării” (veniturile și cheltuielile bugetare se înscriu și se aprobă în buget pe surse de proveniență, respectiv pe categorii de cheltuieli, grupate după natura lor economică și destinația acestora) și „principiul unității monetare”.

De asemenea, regulile privind cheltuielile bugetare din aceeași lege prevăd: „cheltuielile bugetare au destinație precisă și limitată și sunt determinate de autorizările conținute în legi specifice și în legile bugetare anuale. Deci nici o cheltuială nu poate fi înscrisă în buget... și nici angajată, dacă nu există bază legală..., iar cheltuielile din fonduri publice nu pot fi angajate, ordonanțate și plătite dacă nu este aprobată potrivit legii și nu au prevederi bugetare și surse de finanțare.”

Regulile pe care și le-a asumat Trezoreria Statului pentru a funcționa, în principal, sunt cele rezultate din necesitatea asigurării fondurilor corespunzătoare statului, pentru ca în orice moment al exercițiului aceasta să-și poată îndeplini în cât mai bune condiții funcțiile și atribuțiile complexe pe care le are.

³⁵ Legea privind finanțele publice nr.500/2002, art.8-14, publicată în Monitorul Oficial al României nr.597/13 august 2002.

Capitolul 4

Fondurile publice, obiect al activității Trezoreriei Statului

4.1. Sistemul bugetar prin intermediul căruia se formează și se utilizează fondurile publice

Orice stat și nație, pentru a exista și supraviețui are nevoie de bani, de resurse financiare în vederea întreținerii aparatului său de stat și finanțării acțiunilor și obiectivelor curente și de perspectivă pe care și le-a fixat.

Fără excepție, fondurile de care au nevoie guvernele statelor le obțin în marea lor majoritate prin intermediul prelevărilor obligatorii impuse membrilor săi, în special sub forma impozitelor, taxelor și altor contribuții obligatorii.

De asemenea, în funcție de modul și gradul în care statul a penetrat în economie în calitate sa de subiect economic, prin drepturile sale de proprietar pe care le deține în diverse activități economice, mai ales sub forma monopolurilor de stat, participă în mod nemijlocit la formarea resurselor financiare ale bugetului prin vărsămintele pe care efectuează unitățile economice cu capital de stat.

Spre exemplu, în Franța anului 1974, prin „economia publică comercială“, cum o denumesc Henry Sempé în Budget et Trésor, Paris 1989, pag. 79-80, statul deținea după cifra de afaceri, 100% în telecomunicații; 90% în apă, gaze, electricitate; 50% în transporturi și 50% în societățile imobiliare, iar prin „sectorul public financiar“, era proprietar asupra Băncii Centrale, B.N.P., Société Générale și Credit Lyonnais, precum și asupra unor întreprinderi publice de asigurări. Situația este probabil mult schimbată la ora apariției prezentei lucrări, dar exemplul denotă amploarea fenomenului, de penetrare a capitalului de stat francez la un moment dat în economie.

În țara noastră, atragerea și punerea la îndemâna statului a resurselor financiare publice se asigură printr-un întreg sistem de bugete, cu ajutorul cărora, pe de-o parte, se asigură constituirea resurselor, iar, pe de altă parte, se realizează utilizarea lor potrivit aprobărilor autorităților îndreptățite în acest sens (Parlamentul, instituțiile centrale, consiliile locale etc.).

Potrivit legislației românești în domeniu, în primii ani de după 1990, sistemul de bugete era înglobat în așa-zisul „Buget public național“ care în fapt nu constituia în elaborare și nici în execuție un buget de sine stătător, iar din punct de vedere conceptual cuprindea bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul local și bugetele fondurilor speciale (anexe la bugetul de stat).

O dată cu modificările aduse Legii finanțelor publice în anul 1996, se renunță la noțiunea de „buget public național”, menținându-se noțiunile „bugetul de stat”, „bugetul asigurărilor sociale de stat”, „bugetele locale”, „bugetul fondurilor speciale” și „bugetul de venituri și cheltuieli al Trezoreriei Statului”, consecință a organizării și funcționării acestei instituții în țara noastră. Prin cele mai recente acte normative în domeniu, cu modificările și completările ulterioare, art. 1 din Legea Finanțelor Publice nr. 500/2002 și din Ordonanța de urgență a Guvernului privind finanțele publice locale nr. 45 din 5 iunie 2003, menționează că din sistemul bugetar românesc fac parte:

- „bugetul de stat;
- bugetul asigurărilor sociale de stat;
- bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și Municipiului București;
- bugetele fondurilor speciale;
- bugetul Trezoreriei Statului;
- bugetele instituțiilor publice autonome;
- bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat;
- bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii;
- bugetul fondurilor provenite din credite externe și interne contractate sau garantate de stat sau autoritățile publice locale, și a căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice;
- bugetul fondurilor externe neramursabile“.

De asemenea, în anii din urmă, mai ales după organizarea Trezoreriei Statului, s-a introdus și uzitat tot mai mult noțiunea de „buget general consolidat”³⁶, care, deși nu este un buget de sine stătător în construcție și execuție, noțiunea are menirea de a evidenția că în cadrul acestuia se cuprind: bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul local, bugetele fondurilor speciale și din mijloace extrabugetare constituite la dispoziția ministerelor și instituțiilor centrale, sprijin financiar, ajutoare, donații etc., precum și mijloacele financiare generate de execuția bugetului propriu al Trezoreriei Statului.

În același timp, odată cu începerea și funcționarea Trezoreriei Finanțelor Publice în România (1993), s-a consacrat, în conformitate cu noile realități, noțiunea de „fondurile derulate prin Trezoreria Statului”, care reprezintă totalul intrărilor și ieșirilor de resurse financiare publice și a „corespondenților Trezoreriei”, prin conturile deschise în cadrul Trezoreriei Statului.

Resursele Trezoreriei Statului cuprind deci, pe lângă resursele financiare proprii componentelor bugetului general consolidat, și resursele financiare constituite prin conturile de depozite ale corespondenților trezoreriei (agenți economici, persoane fizice, etc.), resursele financiare atrase pe calea împrumuturilor de stat interne, externe, pentru refinanțarea și finanțarea datoriei publice și a deficitului bugetar.

Față de cele prezentate mai sus există deci o deosebire evidentă între ceea ce cuprinde noțiunea de „buget general consolidat”, pe de-o parte, și noțiunea de „resursele

³⁶ Noțiunea este redefinită complet prin OU nr. 115/2002, prin care se ratifică amendamentele la aranjamentul stand-by dintre România și FMI MOR nr. 729/07.10.2002 – Memorandumul tehnic de înțelegere III.

Trezoreriei“, pe de altă parte, dar în explicarea fluxurilor financiare care se constituie prin conturile Trezoreriei Statului, în procesul de formare și utilizare a fondurilor publice, acceptăm de multe ori semnul de egalitate între aceste două noțiuni – deși trebuie să avem tot timpul în vedere această diferență care le separă.

Procesul elaborării, aprobării, execuției și raportării bugetelor care se constituie în cadrul componentelor bugetului general consolidat, precum și ale celor care participă la formarea resurselor principale ale Trezoreriei Statului și care fac obiectul activității Trezoreriei Statului, este complex și abordat mai explicit în cartea „Finanțele publice ale României”³⁷, iar cu acest prilej ne rezumăm doar la o prezentare mai sumară a conținutului și principalelor etape care trebuiesc îndeplinite pentru ca aceste bugete să devină instrumente reale de lucru în „mâna” unităților Trezoreriei Statului, astfel:

a) Bugetul de stat. Este principalul instrument financiar al statului prin intermediul căruia se constituie și utilizează cele mai importante resurse financiare publice ale țării. Pentru ca acesta să poată deveni un instrument operativ de finanțare, este necesar ca el să fie aprobat de către Parlament. La procesul de elaborare și execuție a bugetului de stat participă un număr însemnat de factori, instituții centrale, ministere și, în primul rând, Ministerul Finanțelor Publice și Guvernul în ansamblul său.

De modul în care autoritățile statului abilitate cu drepturi în stabilirea contribuțiilor obligatorii decid cu privire la constituirea resurselor și alegerea priorităților privind acțiunile și obiectivele care urmează a se finanța din aceste resurse depind atât gradul de fiscalitate care se va instaura în finanțele țării, cât și orientarea economiei spre o dezvoltare sau o stagnare, pentru o protecție socială satisfăcătoare sau spre una mai scăzută.

Prin bugetul de stat deci se constituie principalele resurse financiare ale țării, formate mai ales din impozite și taxe, respectiv: impozitul pe profit, taxa pe valoarea adăugată, accize, taxe vamale, impozitul pe venit (activități independente, salarii, cedarea folosinței bunurilor, dividende, dobânzi etc.), vărsămintele din profitul net al regiilor autonome naționale, vărsăminte de la instituțiile publice centrale, donații, încasări din rambursarea împrumuturilor acordate etc.

Aceste resurse constituite prin bugetul de stat pot fi folosite pentru finanțarea autorităților publice centrale, apărarea națională, ordinea publică și siguranța națională, învățământ, sănătate (o anumită parte din aceste cheltuieli), cultură, religie, activități sportive și de tineret, asistență socială, alocații, pensii, ajutoare, mediu și ape, industrie, agricultură, silvicultură, transport, comunicații, cercetare științifică, transferuri din fonduri din bugetul de stat către bugetul local sau bugetul asigurărilor sociale de stat, împrumuturi și dobânzi aferente datoriei publice, precum și alte cheltuieli.

b) Bugetul asigurărilor sociale de stat este al doilea plan financiar ca importanță după bugetul de stat, ținând seama de volumul resurselor derulate prin acesta. El este destinat constituirii resurselor financiare necesare finanțării pensiilor de stat, pensiilor pentru agricultori, indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, concedii de maternitate și îngrijirea copiilor, ajutoare pentru decese, tratament balnear, concedii plătite pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 2 ani etc.

³⁷ Gabriela Anghelache, Pavel Belean, *Finanțele publice ale României*, cap. 12 și 13, pag. 225-266, Editura Economică, București, 2003.

Resursele publice care se constituie prin bugetul asigurărilor sociale de stat sunt formate în principal din contribuțiile obligatorii pe care le datorează angajatorii: instituțiile publice, agenții economiei și alte persoane juridice și fizice pentru forța de muncă angajată, precum și angajații acestora.

Procesul de elaborare, aprobare și executare a bugetului asigurărilor sociale de stat parcurge aproximativ aceleași etape ca acelea pe care le parcurge bugetul de stat în sensul că demersul pentru elaborarea lui îl face Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei cu sprijinul Ministerului Finanțelor Publice și aprobarea Guvernului și în final pe cea a Parlamentului. În execuție, factorii importanți în decizii sunt Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, precum și Ministerul Finanțelor Publice, iar aprobarea contului de execuție definitiv, ca și în cazul bugetului de stat, este de competența Parlamentului.

c) **Bugetul local** reprezintă principalul instrument financiar prin intermediul căruia autoritățile publice locale își procură fondurile necesare pentru finanțarea acțiunilor, sarcinilor și obiectivelor de interes local și interjudețean pe care le au.

După apariția Legii administrațiilor publice³⁸, modificată și completată, dar mai ales a Legii finanțelor publice locale³⁹, drepturile, precum și responsabilitățile autorităților locale în materie de buget local au sporit și, în consecință, au crescut autoritatea și autonomia colectivităților locale în procesul de construcție și execuție a acestuia.

Principalele resurse financiare, care se constituie ca venituri proprii ale bugetului local, sunt formate din prelevări obligatorii sub forma impozitelor și taxelor locale, pe care le datorează contribuabilii persoane juridice și fizice, dar specifice comunităților locale și la ale căror așezare, percepere și administrare autoritățile administrației publice locale își pot aduce o contribuție mai importantă.

Dintre resursele financiare mai importante care formează veniturile proprii ale bugetului local amintim: impozitul pe profit datorat de regiile autonome de interes local, impozitele și taxele locale de la populație (impozitul pe clădiri, terenuri, taxele asupra mijloacelor de transport etc.), taxa pentru folosirea terenurilor proprietate de stat, impozitele și taxele locale de la persoanele juridice, impozitul pe spectacole, vărsămintele din profitul net al regiilor autonome locale, vărsămintele instituțiilor publice locale, veniturile din valorificarea bunurilor statului aflate în posesia instituțiilor publice locale, venituri cu destinații speciale care se folosesc pentru acțiuni și obiective de interes local strict precizate, mijloace de echilibrare primite de la bugetul de stat sub forma cotelor și sumelor defalcate din impozitul pe venit sau taxa pe valoarea adăugată, precum și unele transferuri din bugetul de stat care au o destinație precisă. Pentru obiective și acțiuni precis stabilite, consiliile locale pot contracta împrumuturi publice al căror quantum este limitat la o anumită proporție din veniturile lor proprii (20% potrivit reglementărilor actuale, art. 5, pct. 4 din Legea nr. 45 din 5 iunie 2003 privind finanțele publice locale).

³⁸ Legea nr. 69/26.11.1995 „Legea administrațiilor publice locale” republicată în Monitorul Oficial al României nr. 79/18.04.1996.

³⁹ Legea nr. 189 a finanțelor publice locale din 14.10.1998, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 404/22.10.1998; Ordonanța de Urgență a Guvernului privind finanțele publice locale nr. 45 din 5 iunie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 431/19.06.2003.

Cheltuielile care se finanțează din aceste resurse financiare constituite la nivelul bugetului local sunt cele pentru întreținerea autorităților publice locale, învățământ și sănătate, anumite categorii de cheltuieli din acestea până la un anumit grad de instruire în învățământ, ocrotirea sănătății, cultură, religie, asistență socială, ajutoare și indemnizații, altele decât cele finanțate prin bugetul asigurărilor sociale de stat, unele acțiuni și activități din agricultură și silvicultură, transporturi și comunicații, plata diferențelor de preț, de dobânzi pentru împrumuturile contractate de autoritățile publice locale, rambursări de împrumuturi, precum și unele cheltuieli cu destinație specială care au o legătură directă cu veniturile constituite în acest scop. De asemenea, consiliile locale, comunale, orașenești și municipale pot participa cu fonduri la realizarea unor obiective de interes interjudețean.

Elaborarea, aprobarea și execuția bugetului local, cu excepția veniturilor din mijloacele de echilibrare acordate prin bugetul de stat și a transferurilor de la bugetul de stat, sunt de competența autorităților locale de la municipii, orașe, comune, județe, sectoarele municipiului București și Consiliul General al Municipiului București. Prevederile legale în materie de buget local menționează că între consiliile locale și cele județene sau între cele ale sectoarelor municipiului București și Consiliul General al municipiului București nu există raporturi de subordonare, dar, în realitate, la repartizarea mijloacelor de echilibrare acordate de bugetul de stat, care se derulează prin intermediul consiliilor județene și al Consiliului General al Municipiului București, se petrec multe inechități, în această privință prevalând de multe ori afinitățile politice.

d) Bugetele fondurilor speciale se întocmesc și aprobă în fiecare an ca anexe la bugetul de stat și în fiecare caz veniturile constituite prin acestea nu pot fi folosite decât pentru destinația aprobată. Formarea și utilizarea acestor mijloace comparativ cu cele constituite prin bugetul de stat reprezintă totuși o abatere de la regulile și principiile care s-au impus de-a lungul anilor în gestionarea fondurilor bugetare, fapt ce conduce nemijlocit la amplificarea „procesului de debugetizare” a fondurilor publice. Pentru anul bugetar 2003 sunt aprobate următoarele fonduri speciale:

- ca anexă la Legea bugetului de stat: „Bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate”, care reprezintă circa 19% din prevederile bugetului de stat pe 2003 constituit dintr-o cotă de 7% datorată de către angajatori și 6,5% de angajați, cote aplicate la fondul total de salarii realizat;
- ca anexă la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat: „Bugetul asigurărilor pentru șomaj” constituit dintr-o cotă de 3,5% datorată de angajatori și 1% de angajați, cote aplicate la fondul de salarii realizat și care reprezintă 6% din prevederile bugetului de stat sau 14,3% din prevederile bugetului asigurărilor sociale de stat.
- instituit prin Legea nr. 346/2002, prin OUG nr. 147/2002 și OUG nr. 107/2003, începând cu anul 2003 „Fondul inițial pentru funcționarea sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale”, constituit dintr-o cotă de 0,5% datorată de angajatori asupra fondului de salarii realizat, care deocamdată se constituie prin intermediul veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat.

- Fondul special pentru protejarea asiguraților, constituit din cota de 1,5% asupra volumului de prime brute.

e) **Bugetele din mijloacele extrabugetare** sunt de mai mică importanță față de fondurile publice bugetare care se constituie la dispoziția autorităților statului. Ele sunt formate, în principal, din taxe și contribuții specifice fiecărei instituții publice care se finanțează pe această cale. Veniturile instituțiilor publice din mijloacele extrabugetare în multe cazuri vin în completarea fondurilor pe care aceste instituțiile le primesc de la bugetul de stat sau bugetul local. În situația în care fondurile bugetare vin în completarea resurselor din mijloace extrabugetare pentru finanțarea unei instituții publice, eventualele disponibilități de mijloace bănești existente la sfârșitul exercițiului financiar se regularizează cu bugetul din care acestea au fost acordate (stat sau locale), în limita fondurilor acordate din bugetul de stat sau local, iar dacă finanțarea acelei instituții s-a făcut integral pe seama mijloacelor extrabugetare disponibilitățile financiare de la sfârșitul anului se reportează pentru anul următor. Competența pentru aprobarea folosirii fondurilor din mijloacele extrabugetare o are organul de conducere al acelei instituții cu avizul organului ierarhic superior.

f) **Bugetul Trezoreriei Statului** este consecința activității Trezoreriei Statului prin activitatea sa de prestări-servicii pe care o realizează în executarea componentelor sistemului bugetar. Veniturile acestui buget sunt constituite, în principal, din dobânzi pentru:

- depozitele și plasamentele financiare constituite din împrumuturi externe guvernamentale;
- disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului;
- disponibilitățile în valută, provenite din împrumuturi externe pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice, păstrate în conturi deschise la B.N.R. și bănci comerciale pe bază de convenții;
- împrumuturile acordate din contul curent general al Trezoreriei Statului;
- împrumuturi pentru finanțarea temporară a deficitelor bugetare din contul curent general al Trezoreriei Statului;
- dobânzi și penalități de întârziere pentru neplata creanțelor bugetului Trezoreriei Statului;
- alte venituri.

La cheltuieli, bugetul Trezoreriei Statului cuprinde:

- dobânzi, comisioane și alte speze pentru împrumuturi externe guvernamentale;
- dobânzi la disponibilități și depozite la termen;
- comisioane cuvenite băncilor și Casei de Economii și Consemnațiuni (CEC SA) pentru încasarea unor venituri ale bugetului de stat și pentru alte servicii prestate pentru Trezoreria Statului;
- cheltuieli de funcționare a unităților Trezoreriei Statului (materiale, servicii, taxe poștale, transport, asigurarea numerarului și valorilor, pază și chirii);
- cheltuieli de capital;
- alte cheltuieli.

g) **Resursele Trezoreriei Statului** sunt constituite, în special, prin intermediul bugetelor menționate mai sus, la care se adaugă resursele financiare derulate prin

conturile speciale ale Trezoreriei Statului, formate din disponibilitățile agenților economici, persoanelor fizice care au conturi de disponibilități și depozite deschise la unitățile trezoreriei. Resursele trezoreriei nu sunt derulate printr-un buget anume. Cu alte cuvinte, ele reprezintă suma totalului încasărilor-intrărilor de resurse prin componentele sistemului bugetar și corespondenților trezoreriei și a sumei plăților ordonate de către instituțiile publice care gestionează aceste bugete și corespondenții trezoreriei. O resursă a trezoreriei autentică, care, reprezintă un venit și o posibilă cheltuială, și care ține în mod direct de această instituție, este reprezentată de veniturile și cheltuielile evidențiate prin bugetul propriu al Trezoreriei Statului.

Referitor la modul de gestionare a fondurilor publice prin bugetele prezentate se pot emite o serie de întrebări și supoziții cu privire la această problemă. De exemplu: prin care din aceste bugete, fondurile publice sunt mai corect și judicios administrate? sau care dintre aceste fonduri publice sunt fonduri publice mai „curate” din punct de vedere conceptual, mai „bugetare”, respectiv care, în derularea lor, acoperă mai bine principiile și regulile care s-au impus de-a lungul vremii în gestionarea bunului public.

Judecând după principiile și regulile care trebuie respectate la întocmirea, aprobarea și executarea acestor bugete, „bugetul” care întrunește cele mai multe condiții dintre acest punct de vedere este, „bugetul de stat” sau „Legea finanțelor” (în Franța).

Numai aici, în acest „plan financiar”, au câmp larg de acțiune principiile bugetare, al depersonalizării și neafectării veniturilor, unității, universalității, al specializării și al anualității bugetare.

Aproape în aceiași termeni s-ar putea face referiri pozitive din aceste puncte de vedere și referitor la „bugetul asigurărilor sociale de stat”, care se întocmește, aprobă și execută aproximativ după aceleași reguli ca și bugetul de stat.

Referitor la fondurile speciale gestionate prin bugetele anexe, la bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat, cele din mijloacele extrabugetare (despre care nu există o recunoaștere unanimă ca și aceste resurse financiare reprezintă fonduri publice) se poate concluziona că în domeniul acestora, controlul autorităților statului este insuficient și există posibilități practice ca aceste bugete să fie mai subiectiv administrate.

În România, procesul de „debugetizare” care se produce prin intermediul bugetelor anexe și al bugetelor formate din mijloacele extrabugetare a fost mai pronunțat în perioada anilor 1995-2000, comparativ cu situația din țările dezvoltate, și numai începând cu bugetul anului 2001 și mai ales al celui pe 2002 și anul 2003 mai ales. Numărul bugetelor anexe s-a restrâns la patru și apoi la cele menționate puțin mai înainte, comparativ cu douăsprezece, cât au fost în anii precedenți, dar soldul financiar al acestora este încă ridicat (spre exemplu, așa cum s-a arătat mai sus, pentru anul bugetar 2003, veniturile „Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate” reprezintă 19% din prevederile totale ale bugetului de stat).

„Procesul debugetizării” în cazul folosirii fondurilor din mijloace extrabugetare, este mai pronunțat decât în cazul bugetelor anexe, deoarece acestea scapă complet controlului parlamentar. De aceea, cuprinderea tuturor fondurilor publice pe cât posibil într-un singur buget ar spori șansele unui control mai riguros din partea organelor în drept asupra modului în care sunt gestionate și administrate fondurile publice în România.

4.2. Criterii de clasificare a veniturilor și cheltuielilor publice, mecanism important de codificare a informațiilor financiar-contabile

Clasificarea veniturilor și cheltuielilor publice este de o importanță deosebită pentru activitatea Trezoreriei Statului, deoarece clasificarea indicatorilor privind finanțele publice reprezintă elementele de bază pentru codificarea conturilor din sistemul contabil al trezoreriei. De asemenea, este necesar ca acesta să asigure evidențierea fondurilor de o manieră care să permită urmărirea veniturilor după natura lor și sursa de proveniență, iar a cheltuielilor după destinația stabilită prin bugete.

Principiul specializării bugetare impune ca resursele publice să fie înscrise în bugetul căruia îi aparțin, pe surse de proveniență, iar cheltuielile pe categorii, grupate după natura lor economică și destinații.

Din necesități legislative și ale modului de organizare a informațiilor contabile, veniturile și cheltuielile sunt necesare să fie înscrise în „buget” după o „schemă unitară, într-o anumită ordine și pe baza unor criterii precis determinate”⁴⁰. Această „schemă unitară” care stabilește o ordine unică a veniturilor după proveniența și natura sursei, iar a cheltuielilor, după criterii precis stabilite, administrative, economice, funcționale, financiare etc. poartă denumirea de **clasificație bugetară**.

În consecință, clasificția bugetară trebuie să fie cât mai simplă, clară și concisă, pentru ca aceasta să fie ușor înțeleasă de factorii de analiză și decizie care participă la elaborarea, aprobarea, executarea și raportarea componentelor bugetului general consolidat.

Desigur, clasificarea bugetară este mai complexă și mai amplă atunci când este vorba de bugetul de stat și mai simplă și redusă în cazul celorlalte bugete: cel al asigurărilor sociale de stat, fondurilor speciale etc. Ierarhizând bugetele după numărul indicatorilor privind finanțele publice care sunt folosiți, cu cei mai mulți operează bugetul de stat, apoi bugetele locale, după care urmează, în ordine, cel al bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor speciale.

Criteriile folosite, în funcție de care sunt clasificate veniturile, au în vedere, de exemplu pentru bugetul de stat, o clasificare a acestora în: curente, venituri din capital, donații, sponsorizări și încasări din rambursarea împrumuturilor acordate. De asemenea, în cadrul veniturilor curente acestea sunt subdivizate apoi în venituri fiscale și venituri nefiscale, iar în cadrul veniturilor fiscale acestea sunt categorisite în continuare în veniturile publice care se prelevă la bugetul statului sub forma vărsămintelor obligatorii de natura impozitelor și taxelor, iar cele nefiscale sub formă unor „vărsăminte” din profitul net al regiilor, ale instituțiilor publice etc.

Clasificarea veniturilor fiscale și nefiscale pe proveniență, natură și categorii de impozite se face prin intermediul capitolelor și subcapitolelor care prezintă, în ordine, toate impozitele și taxele, precum și alte vărsăminte care formează veniturile bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetul local.

Subcapitolul în cazul veniturilor bugetului de stat și bugetului local arată, de exemplu, felul, natura impozitului sau taxei respective (impozit pe profit, taxa pe valoarea

⁴⁰ Iulian Văcărel și colectivul, *Finanțe publice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992, pag. 352.

adăugată, impozit pe venit, taxe vamale etc.), iar pentru a evidenția plătitorul care achită acel impozit sau taxă, în continuarea cifrelor care indică subdiviziunea clasificăției bugetare pentru acel venit, se menționează codul fiscal al plătitorului în cazul persoanelor juridice sau codul numeric personal în cazul persoanelor fizice.

Criteriile folosite în România, în clasificarea cheltuielilor publice finanțate prin componentele bugetului general consolidat, sunt cele utilizate și de către Organizația Națiunilor Unite, respectiv: clasificarea economică, clasificarea funcțională și clasificarea administrativă.

Potrivit **clasificației economice** a cheltuielilor publice, acestea se grupează în: cheltuieli curente, cheltuieli de capital, împrumuturi acordate, rambursări de credite, plăți de dobânzi și comisioane la credit.

Cheltuielile curente sunt clasificate apoi, potrivit titlurilor și articolelor clasificăției bugetare în: cheltuieli de personal, cheltuieli materiale și servicii, subvenții, prime, transferuri, dobânzi aferente datoriei publice și rezerve care, la rândul lor, în baza alineatelor clasificăției bugetare, sunt categorisite în cheltuieli după conținutul și beneficiarul acestora, ca de exemplu: *în cazul subvențiilor*: alocații de la buget pentru instituții publice, subvenții pe produse și activități, subvenții pentru acoperirea diferenței de preț și tarif sau, *în cazul transferurilor*: transferuri din bugetul de stat către bugetul local pentru investiții finanțate parțial din împrumuturi externe, transferuri din bugetul de stat către bugetul local pentru susținerea sistemului de protecție a drepturilor copilului, precum și transferuri din bugetul de stat către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, reprezentând contribuția datorată pentru persoanele care satisfac stagiul militar în termen etc., iar în cadrul transferurilor neconsolidabile: transferuri pentru locuințe, burse, alocații și alte ajutoare pentru copii, pensii și ajutoare IOVR, militari și alte persoane etc.

În cadrul cheltuielilor de capital sunt evidențiate cheltuielile de această natură, iar cele privind împrumuturile acordate sunt divizate pe împrumuturi acordate pentru finalizarea unor obiective aprobate prin convenții bilaterale și acorduri interguvernamentale, împrumuturi acordate persoanelor care beneficiază de statutul de refugiat, precum și împrumuturi acordate pentru creditarea agriculturii, iar cheltuielile privind rambursarea de credite, plăți de dobânzi și comisioane la credite sunt evidențiate analitic pe cele externe, contractate de ordonatorii de credite sau de către stat, sau plăți de dobânzi și comisioane.

În cazul clasificării cheltuielilor după criteriul economic, clasificăția bugetară folosește capitolul, titlul, articolul și alineatul, subdiviziuni care evidențiază cheltuielile publice în funcție de natura acestora, apoi pe cheltuieli curente, de capital, împrumuturi, rambursări etc., iar subdivizarea lor în cadrul fiecărei categorii se face în funcție de titlu, articol și alineat.

Clasificarea cheltuielilor, din acest punct de vedere, poate oferi date pentru o analiză macroeconomică care să scoată în evidență în ce măsură fondurile publice au fost folosite pentru consum sau reproducție, aceeași analiză poate fi făcută și în cazul împrumuturilor care și ele ar putea avea aceeași destinație, consum sau dezvoltare.

Clasificația funcțională arată domeniile și sectoarele principale spre care au fost îndreptate fondurile publice, apărare, învățământ, autorități publice, agricultură, în cadrul căror domenii și sectoare, apoi intră în funcțiune clasificarea cheltuielilor după criteriul economic, în cheltuieli curente, de capital, împrumuturi etc., iar înăuntrul celor curente,

clasificarea indică pe cele de personal, materiale și servicii etc., așa cum s-a precizat puțin mai înainte.

Spre exemplu, potrivit Legii bugetului de stat pe anul 2003, clasificarea funcțională a împărțit cheltuielile publice în cincisprezece părți, printre care servicii publice generale, apărare, ordine publică și siguranță națională, social-culturale, servicii de dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape, acțiuni economice, alte acțiuni etc.

În sinteză, în conformitate cu Legea de aprobare a bugetului de stat pe anul 2003, aceasta este structurată în funcție de criteriul economic pe principalele acțiuni spre care urmează a fi fluidizate fondurile publice, apoi cheltuielile sunt detaliate pe articole de cheltuieli, pentru început pe total buget de stat iar, în continuare, această detaliere pe articole de cheltuieli se face și în cadrul fiecărei clasificări funcționale.

Clasificarea administrativă sau instituțională are în vedere departajarea ordonatorilor de credit după rangul acestora: principali, secundari, terțiari. Aceștia sunt miniștrii, conducătorii instituțiilor centrale sau agențiilor guvernamentale, președinții consiliilor județene, primarii localităților etc., ca ordonatori principali, și serviciile descentralizate și cele subordonate acestora și autorităților locale, ca ordonatori secundari și terțiari de credite.

Această clasificare arată instituția centrală sau ministerul (și unitățile lor subordonate) care este beneficiarul fondurilor publice prevăzute printr-un anume buget.

Literatura de specialitate din țară⁴¹ menționează o clasificare a cheltuielilor și după criterii „financiare” (definitive, temporare, virtuale sau posibile cheltuieli fără contraprestație, cheltuieli cu contraprestație) sau după rolul lor în procesul reproducției sociale (reale = negative și economice = pozitive).

Cheltuielile negative sunt cele determinate de întreținerea aparatului de stat, plata anuităților, dobânzilor și comisioanelor la datoria publică, întreținerea armatei etc., iar cele economice pozitive sunt cele pentru finanțarea investițiilor în domeniul economic, drumuri etc., care au ca efect crearea de valoare adăugată, în urma căror finanțări se poate aștepta la o creștere a produsului intern brut.

⁴¹ Iulian Văcărel și colaboratorii, *Finanțe publice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999, pag. 152-153.

Partea a II-a

Contabilitatea Trezoreriei Statului

Capitolul 5

Coordonate ale organizării contabilității Trezoreriei Statului

5.1. Contabilitatea Trezoreriei Statului – componentă a contabilității publice

Contabilitatea Trezoreriei Statului, ca parte integrantă a contabilității publice, are ca principală sarcină evidențierea corectă a fluxurilor financiare care se nasc în procesul constituirii și utilizării fondurilor publice, precum și a modului în care acestea sunt administrate și gestionate.

De altfel, potrivit Legii finanțelor publice nr. 500, art. 74, este menționat faptul conform căruia contabilitatea publică este formată din:

- contabilitatea veniturilor și cheltuielilor bugetare, care reflectă încasarea veniturilor și plata cheltuielilor aferente exercițiului bugetar;
- contabilitatea Trezoreriei Statului;
- contabilitatea generală, bazată pe principiile constatării drepturilor și obligațiilor, care să reflecte evoluția situației patrimoniale, precum și excedentul sau deficitul patrimonial;
- contabilitatea destinată analizării costurilor programelor aprobate.

Deși nu apăruse actul normativ, cu privire la constituirea propriu-zisă a Trezoreriei Finanțelor Publice⁴², Legea contabilității din anul 1991 republicată⁴³ evidențiază: „Contabilitatea Trezoreriei Finanțelor Publice se organizează în cadrul Ministerului Finanțelor și unităților sale subordonate și cuprinde: operațiuni privind execuția de casă a bugetului de stat, bugetului asigurărilor de stat; constituirea și utilizarea mijloacelor extrabugetare a fondurilor cu destinație specială și gestionarea datoriei publice interne și externe, precum și alte operațiuni financiare efectuate în contul organelor administrației publice centrale”.

De asemenea, Regulamentul privind aplicarea Legii contabilității, la Capitolul VI, detaliază sarcinile contabilității trezoreriei privind modul cum trebuie aceasta organizată și condusă, referitor la fondurile publice care se constituie și utilizează prin intermediul acestei instituții, precum și sarcinile instituțiilor publice care se intersectează cu asemenea probleme în activitatea lor.

Contabilitatea Trezoreriei Statului beneficiind de o secțiune aparte atât în Legea contabilității, cât și în Regulamentul privind aplicarea acesteia, precum și a normativelor speciale care reglementează organizarea contabilității în cadrul trezoreriei, denotă faptul că aceasta reprezintă o componentă de bază a contabilității generale și a sectorului public, în mod special.

În consecință, contabilitatea publică reprezentând acea parte a contabilității generale care asigură evidențierea operațiunilor de încasări și plăți referitoare la fondurile publice, evaluează obligațiile contribuabililor, reflectă diferențele de obligații neonorate, precum și responsabilitatea ordonatorilor de credite privind efectuarea plăților din fondurile publice, ea fiind obligatorie pentru toate organismele publice, comunitățile teritoriale, instituțiile publice centrale și locale, aceasta se identifică în mare măsură cu sarcinile și atribuțiile contabilității Trezoreriei Statului.

Vincent Raude și Jean Claude Pagat⁴⁴ rețin pentru contabilitatea publică mai multe definiții, una uzuală, alta tehnică și a treia administrativă. Astfel, definiția uzuală o formulează ca fiind: “ansamblul de reguli aplicabile gestiunii veniturilor de stat”, cea tehnică ca “reguli de prezentare a conturilor publice”, iar cea administrativă are în vedere sarcinile publice și este definită ca fiind “Regulile contabilității publice sunt în același timp: reguli de prezentare a conturilor și reguli de organizare a serviciilor contabililor publici”.

Neajunsurile acestor definiții ar fi acelea că cele uzuale se referă numai la veniturile de stat și nu au un fundament juridic, cea tehnică este prea limitată, iar cea administrativă nu se referă la ordonatorii de cheltuieli. În final, autorii la care ne-am

⁴² Actul normativ a apărut în anul 1992, iar practic această instituție a început să se constituie în primele patru județe numai începând cu anul 1993.

⁴³ *Legea contabilității nr. 82/1991 republicată*, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 20 din 20 ianuarie 2000, art. 33, al (1) (Legea contabilității nr. 82/1991 a fost publicată în Monitorul Oficial al României – Partea I, nr. 265 din 27 decembrie 1991).

⁴⁴ Vincent Raude, Jean Claude Pagat, *Cours sur les règles de la comptabilité publique*, École Nationale des Services du Trésor, Paris, 1991, pag. 3-6.

referit propun pentru contabilitatea publică următoarea definiție care exprimă, poate, cel mai corect funcțiile sale, și anume: „Regulile contabilității publice au ca obiect de a determina obligațiile și responsabilitățile ordonatorilor de cheltuieli publice, ale ordonatorilor de venituri publice și contabililor publici“. Această definiție dă regulilor contabilității publice un contur juridic, tehnic și cuprinde în cadrul său obligațiile și responsabilitățile, atât pentru contabilii publici, cât și pentru ordonatori.

Contabilitatea Trezoreriei Statului se circumscrie contabilității publice și comparativ cu contabilitatea instituțiilor publice care evidențiază gestionarea și mișcarea strictă a patrimoniului unității în cauză, contabilitatea Trezoreriei Statului, prin întinderea, sinteza, concentrarea și centralizarea informațiilor pe care le realizează, creează o imagine coerentă și atotcuprinzătoare la nivel județean și național asupra mișcării fondurilor publice. De altfel, Regulamentul privind aplicarea Legii contabilității nr. 82, la art. 151, reia atribuțiile Trezoreriei Statului stabilite prin Legea propriu-zisă, subliniind sarcinile acesteia referitor la execuția de casă a bugetului de stat, bugetului local, bugetului asigurărilor sociale de stat, constituirea și utilizarea mijloacelor extrabugetare și a fondurilor cu destinație specială și gestiunea datoriei publice interne și externe, iar art. 156 menționează: „Contabilitatea Trezoreriei asigură, de asemenea, evidența depozitelor constituite, împrumuturilor de stat, utilizării și rambursării acestora, dobânzilor aferente, precum și a plasamentelor efectuate și a altor operațiuni financiare“.

Cu alte cuvinte, din prevederile Regulamentului de aplicare a Legii contabilității rezultă, suficient de clar, sarcinile și îndatoririle contabilității Trezoreriei finanțelor publice, cu privire la constituirea și utilizarea fondurilor publice.

Deși contabilitatea sectorului public (și a Trezoreriei Statului, în special) se organizează pe baza unor planuri de conturi distincte, cu particularități atât în ceea ce privește structurarea conturilor, cât și funcționarea acestora, la baza contabilității Trezoreriei Statului stau reguli și norme comune cu cele ale contabilității generale, și anume:

- folosirea unor modele de registre contabile și formulare comune privind activitatea financiară și contabilă;
- modelele bilanțurilor contabile, ca și planurile de conturi ale Trezoreriei Statului, instituțiilor publice și ale agenților economici publici sunt stabilite de același organ, respectiv de către Ministerul Finanțelor Publice, ceea ce le conferă acestora o concepție unitară și coerentă în materie (plan de conturi, bilanț și alte formulare specifice);
- funcționarea conturilor din cadrul contabilității publice (și ale Trezoreriei Statului, în mod special) are la bază aceleași reguli și metode, respectiv:
 - contabilitatea publică se conduce în partidă dublă; unele excepții permise pentru anumite instituții publice care au dreptul să organizeze contabilități în partidă simplă (consiliile locale comunale) nu infirmă regula;

- înregistrarea cronologică și sistematică în contabilitate a tuturor operațiunilor de încasări și plăți, în mod simultan, în debitul unor conturi și creditul altora;
- stabilirea totalului sumelor debitoare și creditoare, precum și a soldului final al fiecărui cont;
- întocmirea, cel puțin odată pe lună, a balanței de verificare, care reflectă egalitatea între totalul sumelor debitoare și creditoare și totalul soldurilor debitoare și creditoare ale conturilor;
- prezentarea execuției finale lunar, trimestrial, anual, a veniturilor încasate și plăților efectuate, precum și a excedentului sau deficitului, comparativ cu contul de profit și pierderi în cazul contabilității financiare.

Ca și în cazul contabilității generale, contabilitatea Trezoreriei Statului trebuie să asigure o *image fidelă* cu privire la situația execuției componentelor bugetului general consolidat, a informațiilor necesare pentru necesitățile proprii ale Trezoreriei Statului, cât și în ceea ce privește furnizarea acestora organelor în drept cu prerogative în materie. În acest sens, contabilitatea Trezoreriei Statului trebuie să *respecte, cu bună-credință, regulile, normele unitare și general valabile* ale contabilității generale, precum și *principiile* acesteia, și anume:

- **principiul prudenței**, care nu admite subevaluarea veniturilor și a supraevaluării cheltuielilor, atât în procesul de întocmire a bugetelor cât și în cel de execuție, mai ales. Acest principiu în contabilitatea Trezoreriei Statului se manifestă, mai ales, în ceea ce privește corecta evaluare și înregistrare în contabilitate a drepturilor bugetare ale statului, ale instituțiilor publice, și bineînțeles, ale agenților economici, care beneficiază de la bugetul statului de subvenții, prime etc.;

- **principiul permanenței metodelor**, care determină continuitatea regulilor și normelor privind modul de evaluare a veniturilor și criteriile de stabilire a priorității creditelor bugetare, asigurându-se comparabilitatea în timp a informațiilor cu privire la volumul și structura resurselor financiare publice;

- **principiul continuității activității**, care, în cazul contabilității Trezoreriei Statului, presupune existența ei atât timp cât va exista sectorul public, iar acesta va exista atâta timp cât va exista organizarea statală. În această direcție am putea sublinia, eventual, despre o amplificare a atribuțiilor contabilității Trezoreriei Statului, o dată cu expansiunea sectorului public, ale cărui cheltuieli publice au crescut în ultimul secol de patru-cinci ori în majoritatea țărilor lumii;

- **principiul independenței exercițiului**, care determină începerea execuției bugetare la o anumită dată, încheierea ei la o altă dată precisă și, în consecință, a neadmiterii ca în această perioadă să se înregistreze venituri sau să se efectueze cheltuieli care aparțin altor exerciții. Acest principiu l-am putea denumi și al „adaptabilității

informației contabile a trezoreriei“ la sistemul execuției bugetare folosit „de gestiune“ sau cel „al exercițiului“. În acest sens, trezoreria a adoptat sistemul potrivit căruia are loc o evidențiere anuală a creditelor bugetare, a plăților de casă și a încasărilor la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetului local. Acest sistem impune valabilitatea creditelor bugetare deschise și repartizate numai în cadrul exercițiului bugetar respectiv; de asemenea, plățile de casă pot fi efectuate numai în limita și în cadrul termenului de valabilitate a creditelor. La partea de venituri, încasările sunt valabile numai acelea care se colectează înăuntrul anului financiar-bugetar, iar cele încasate după 31 decembrie se evidențiază pe exercițiul financiar următor;

- **principiul necompensării**, care în contabilitatea Trezoreriei Statului își găsește expresia cea mai largă, prin aceea că nu pot fi efectuate plăți direct din încasări, toate veniturile se înregistrează în buget și pentru orice cheltuială care se efectuează există obligația unei aprobări. Unele mici excepții de la această regulă, mai ales în cazul fondurilor din mijloacele extrabugetare, nu infirmă principiul general; cu alte cuvinte, veniturile nu pot fi compensate cu cheltuielile, cu excepția compensărilor între plusurile de venituri de la unele subdiviziuni ale clasificăției bugetare cu datorii de la altele, dar care privesc pe același contribuabil;

- **principiul intangibilității bilanțului de deschidere** se aplică numai parțial în situația contabilității Trezoreriei Statului, deoarece, în cazul bugetului de stat, veniturile cuvenite anului curent, dar încasate numai în anul viitor, se înregistrează în acel an. De asemenea și fondurile aprobate prin bugetele anuale și nefolosite își pierd valabilitatea la sfârșitul exercițiului. Numai în cazul bugetului local, al bugetelor fondurilor speciale, al bugetelor din mijloace extrabugetare și al bugetului Trezoreriei Statului putem vorbi despre o intangibilitate a bilanțului de deschidere, prin aceea că soldul execuției din anul precedent se reportează pentru anul curent prin intermediul unor conturi de rezultate;

De asemenea, ca și în cazul unităților patrimoniale, unde răspunderea pentru organizarea și ținerea contabilității, în conformitate cu prevederile legii, revine administratorului, și în cazul Trezoreriei Statului *răspunderea* din acest punct de vedere revine *ordonatorului de credite* care conduce unitatea operativă respectivă.

- **principiul prevalenței economicului asupra juridicului (principiul realității asupra aparenței)**, care obligă ca informațiile din conturile de execuție să reflecte realitatea economică a evenimentelor și fluxurilor financiare, nu numai forma lor juridică;

- **principiul pragului de semnificație (al materialității)**, care obligă ca orice eveniment care are o valoare semnificativă să fie prezentat distinct în cadrul situațiilor financiare informative, iar elementele cu valori nesemnificative care au aceeași natură sau cu funcții similare să fie însumate, nefiind necesară prezentarea lor separată;

▪ **principiul contabilității pe baze „Accrual”**, care prevede ca tranzacțiile și evenimentele să fie înregistrate în conturi când apar și nu când sumele sunt încasate sau plătite și înregistrate în anul financiar la care se referă; nu se aplică în cazul contabilității Trezoreriei Statului datorită aplicării *principiului de gestiune în cadrul execuției bugetare*, principiu care impune ca veniturile anului în curs neîncasate până la sfârșitul anului să se evidențieze pe exercițiile viitoare, iar creditele bugetare aprobate și nefolosite pe acel exercițiu își pierd valabilitatea.

Din cele expuse până aici rezultă că principiile și regulile după care funcționează contabilitatea Trezoreriei Statului au o tangență puternică și cu principiile bugetare – cel al universalității, unității, realității, anualității, specializării, neafectării veniturilor etc., din care unele chiar au derivat. Acest lucru este normal și obligatoriu în multe privințe, întrucât contabilitatea Trezoreriei Statului nu-și poate propune altceva decât evidențierea cât mai clar, fidel, real și corect a modului de constituire și utilizare a fondurilor publice, din care partea cea mai însemnată o au cele bugetare.

Față de regulile enunțate în legătură cu modul de funcționare a contabilității publice și a Trezoreriei în România, autorii la care ne-am mai referit, Vincent Raude și Jean Claude Pagat, în aceeași lucrare⁴⁵, menționează următoarele principii fundamentale ale contabilității publice franceze: „principiul distincției între oportunitate și regularitate; al distincției între ordonatori și contabili și al neafectării încasărilor și cheltuielilor”. La aceste trei principii de bază s-ar mai putea adăuga: „principiul responsabilității (pentru ordonatori și contabili) și al unității (unitate de reglementare, abilitatea de manevrare a conturilor, unitatea de Trezorerie)”.

În afară de frumusețea definirii principiului unității, reținem principiul distincției între regularitate și oportunitate, care în literatura noastră de specialitate nu este abordat.

Unele asemănări și paralelisme între contabilitatea Trezoreriei Statului și cea generală (financiară) sunt și în ceea ce privește:

▪ organizarea și desfășurarea inventarierii și a regulilor privind valorificarea acestora, cu mențiunea că realitățile din teren (producție, depozite etc.) în cazul unităților patrimoniale este înlocuită în situația Trezoreriei Statului cu inventarierea realităților din conturile Trezoreriei Statului, contul curent, casa, alte valori etc.;

▪ de asemenea, dacă în cazul unităților patrimoniale bilanțul contabil se compune din: bilanț, contul de profit și pierdere, anexe și raportul de gestiune, în cazul Trezoreriei Statului acesta se compune din bilanț, cu adaptările de rigoare, contul de execuție în locul contului de profit și pierdere, anexe și un raport explicativ. Dacă bilanțul și contul de execuție al Trezoreriei Statului nu sunt supuse verificării și certificării de către cenzori, experți contabili, auditori financiari etc., el este aprobat (contul general

⁴⁵ Vincent Raude, Jean Claude Pagat, *Cours sur les règles de la comptabilité publique*, École Nationale des Services du Trésor, Paris, 1991, pag. 15.

privind bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetului local) de aceleași organe care au aprobat bugetele respective, respectiv Parlamentul sau consiliile locale.

Alături de principiile și regulile contabile pe care, datorită specificului acesteia, în cea mai mare măsură este obligată să le respecte, contabilitatea Trezoreriei Statului trebuie să țină seama că în elaborarea politicilor contabile se impune respectarea contabilității de angajament, principiul continuității, iar informațiile contabile să asigure furnizarea unor indicatori care să fie

- relevanți pentru nevoile utilizatorilor în luarea deciziilor;
- credibili, respectiv să reflecte fidel rezultatele execuției bugetului general consolidat.

Organizarea contabilității Trezoreriei Statului cade în sarcina Ministerului Finanțelor Publice și a conducerii Trezoreriei generale, în mod special, iar în plan teritorial, ordonatorului secundar de credite, care este directorul executiv al Direcției Generale a Finanțelor Publice, precum și trezorierului-șef, care conduce Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, a sectoarelor municipiului București și a municipiului București.

Contabilitatea se ține, de asemenea, în limba română, în monedă națională, iar împrumuturile de stat în valută. Alte fonduri în valută, sub forma sprijinului extern nerambursabil, se asigură și în valută de organele Trezoreriei generale.

Desigur că între modul de organizare și ținere a contabilității Trezoreriei Statului și a contabilității financiare specifice unităților patrimoniale există asemănări, dar și însemnate deosebiri, și anume:

Planul de conturi al Trezoreriei Statului conține conturi specifice acestei instituții, dar există unele conturi, atât ca denumire, cât și ca conținut, care se aseamănă, în multe privințe, cu conturile din planul de conturi general. De exemplu: contul 10 „Casa“, din planul de conturi al Trezoreriei Statului, cu contul 531 „Casa“ din planul de conturi general sau cu contul 13 „Casa“ din planul de conturi al instituțiilor publice.

Distingem unele asemănări după conținut și funcție, mai ales între conturile din planul de conturi al instituțiilor publice cu cel al Trezoreriei Statului, cum ar fi, de exemplu:

- între conturile de cheltuieli 23 „Cheltuielile bugetului de stat“, 24 „Cheltuieli curente ale bugetului local“ și 25 „Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“ din planul de conturi al Trezoreriei Statului, pe de o parte, și conturile de „Cheltuieli ale instituțiilor publice bugetare“ (410), „Cheltuielile instituțiilor publice finanțate din venituri extrabugetare“ (420), „Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“ condus de instituția publică specifică (408), „Cheltuielile curente ale bugetului local (407) etc. din planul de conturi al instituțiilor publice, pe de altă parte“;
- între conturile de venituri 20 „Veniturile bugetului de stat“, 21 „Venituri curente ale bugetului local“ și 22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat“ din planul de conturi al Trezoreriei Statului, pe de o parte, și conturile de venituri „Venituri

curente ale bugetului local" (cont 500), „Venituri cu destinație specială ale bugetului local" (cont 502), „Veniturile instituțiilor" (cont 510), „Venituri extrabugetare ale instituției publice" (cont 520) etc. din planul de conturi al instituțiilor publice, pe de altă parte.

Sistemul conturilor utilizate de Trezoreria Statului după conținut și funcție se aseamănă, în mare măsură, cu conturile folosite de către unitățile bancare în rândul cărora putem încadra această instituție, având în vedere funcțiile ei de bază. Astfel, disponibilitățile din veniturile bugetului de stat, ale bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului local și fondurile speciale, extrabugetare sunt reflectate în soldul creditor al conturilor respective, ca și în cazul conturilor corespondențelor băncilor comerciale care-și păstrează disponibilitățile aici. Soldurile creditoare ale conturilor clienților de la bănci reflectă deci disponibilul, în timp ce cel debitor datorită acestora față de bancă, iar rulajul debitor al acestora exprimă plăți de sume către furnizori, bugetul statului, rambursări de credite etc., la fel ca și în situația conturilor Trezoreriei Statului privind conturile de cheltuieli ale instituțiilor publice.

Ca și în cazul contabilității financiare, închiderea conturilor de venituri și cheltuieli din planul de conturi al Trezoreriei Statului se finalizează prin intermediul unui cont de rezultate, „Excedent, deficit bugetar pe anul curent", al cărui sold creditor reflectă excedentul execuției bugetului respectiv, iar cel debitor deficitul, ca și în cazul contului de „Profit și pierdere" din contabilitatea financiară.

Numărul conturilor sintetice cu ajutorul cărora se ține contabilitatea Trezoreriei Statului este mai redus decât al celor din planul de conturi general, circa 80 de conturi de gradul I și II, față de circa 330 din cadrul contabilității generale și peste 200 din cadrul contabilității instituțiilor publice. În planul de conturi al Trezoreriei față de planul de conturi general lipsesc conturi cum ar fi: cele privind provizioanele, amortismentele, producția, de gestiune etc., care nu sunt specifice acestei instituții. Partea comună a celor trei planuri de conturi: general, al instituțiilor publice și al Trezoreriei Statului constă în faptul că în toate se regăsesc conturi de venituri și cheltuieli a căror funcțiune este similară. Deosebirea între ele constă în aceea că soldul creditor al contului de venituri din planul de conturi al Trezoreriei Statului reflectă disponibilul din cont în timp ce soldul creditor al contului de „venituri" din planul de conturi general nu se regăsește în totalitate în „disponibilul din cont", el poate fi dispersat în multe conturi din activul bilanțului și chiar în facturile neîncasate de la clienți. Contul de „Venituri" din planul de conturi al instituțiilor publice, din punctul de vedere al conținutului și funcției, se aseamănă ca și conținut, mai degrabă, cu contul de venituri din planul de conturi general, în sensul că soldul lui creditor se poate regăsi în multe conturi din activul bilanțului, și chiar în sume cuvenite, dar neîncasate (contul 530).

În același timp, între conturile de cheltuieli menționate în planul de conturi al Trezoreriei Statului, pe de-o parte, și conturile de cheltuieli din planul de conturi general și al instituțiilor publice, pe de altă parte, există diferențe în sensul că conturile din

contabilitatea Trezoreriei Statului reflectă plățile nete de casă, neexistând, de obicei, identitate între acestea și consumul efectiv din conturile de cheltuieli ale instituțiilor publice sau ale agenților economici (plăți de salarii, consumuri efective de materiale etc.).

În concluzie, contabilitatea Trezoreriei Statului se aseamănă în multe privințe cu contabilitatea financiară, asemănare determinată mai ales de regulile și principiile contabilității în general, dar are multe și esențiale deosebiri determinate de specificul funcționării conturilor Trezoreriei Statului pe sistem bancar, respectiv soldurile debitoare ale conturilor de activ din contabilitatea instituțiilor publice și agenților economici sunt reflectate în soldurile creditoare ale conturilor corespondente din evidența Trezoreriei Statului sau a băncilor.

5.2. Mijloacele normalizării contabilității Trezoreriei Statului

Potrivit sarcinilor sale, Trezoreria Statului are menirea de a asigura evidențierea corectă și la timp a încasării veniturilor, din impozite, taxe și alte contribuții obligatorii ale agenților economici și celorlalți contribuabili, a mijloacelor de echilibrare de la bugetul statului în cazul bugetului local, precum și a contabilității fondurilor cu destinație specială necesare efectuării plăților de casă dispuse de ordonatorii de credite, finanțați din aceste resurse.

De asemenea, pentru instituțiile publice centrale și locale, Trezoreria Statului efectuează operațiuni de decontări cu și fără numerar în cazul constituirii și utilizării mijloacelor extrabugetare și păstrează disponibilitățile din aceste fonduri.

În exercitarea acestor atribuții de bază, Trezoreria Statului trebuie să asigure un control fiscal operativ asupra încasării veniturilor și un control preventiv cu privire la încadrarea plăților dispuse de ordonatorii de credite, în limita prevederilor legale și potrivit destinațiilor aprobate în cadrul fiecărui buget.

Pentru ca Trezoreria Statului să poată răspunde în condiții bune sarcinilor pe care le are în legătură cu administrarea și gestionarea banului public, are nevoie de instrumente și mecanisme specifice care să-i permită acest lucru.

În acest sens, Ministerul Finanțelor Publice a elaborat planul de conturi specific activității Trezoreriei Statului, detaliat în conturi sintetice de gradul I, II și III, pe nouă clase (anexa nr. 2), prin care se asigură înregistrarea operațiunilor Trezoreriei. În cadrul acestora, menționăm: contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, contul de disponibil al Trezoreriei la băncile comerciale pentru efectuarea de plăți în numerar, contul „Casa“, conturile de venituri și cheltuieli privind execuția componentelor bugetului general consolidat și conturile fondurilor speciale și din mijloace extrabugetare a instituțiilor publice centrale și locale. Prin intermediul contabilității Trezoreriei Statului se mai realizează: gestionarea împrumuturilor de stat, a serviciului datoriei publice

interne și externe, stabilirea rezultatelor execuției bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat, precum și a operațiunilor legate de activitatea proprie prin bugetul Trezoreriei Statului.

Conturile de venituri, disponibilități, precum și cele care consemnează împrumuturile de stat, în calitatea lor de conturi de pasiv, evidențiază veniturile realizate, disponibilitățile de mijloace bănești sau resurse financiare atrase din economie, cele de activ reflectă mijloacele bănești aflate în casierie, efecte și titluri de valoare pentru activele proprii, precum și volumul cheltuielilor bugetului de stat, ale bugetului asigurărilor sociale, ale bugetului local, iar soldul lor debitor exprimă disponibilități în cazul contului „Casa“, „contului curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României“, „contului de disponibil al Trezoreriei la băncile comerciale“ și plăți de casă efectuate, în cazul conturilor de cheltuieli ale bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului local.

Conturile bifuncționale (clasa VI „Decontări“; clasa VIII „Excedente/Deficit“) evidențiază relațiile trezoreriilor operative cu sistemul bancar și Trezoreria generală, prin intermediul Băncii Naționale a României, decontările între trezoreriile operative din cadrul aceluiași județ, precum și evidența deficitului sau excedentului bugetar.

Planul de conturi al Trezoreriei Statului evidențiază „Conturile de disponibil“ prin două clase ca număr, clasa a III-a - „Disponibil din fonduri cu destinație specială“, unde sunt cuprinse conturi prin intermediul cărora se derulează, în principal, operațiunile financiare aferente fondurilor speciale și clasa a V-a „Disponibilități și depozite“ aferente instituțiilor publice centrale, locale și a altor corespondenți ai Trezoreriei Statului.

Dacă prin conturile de disponibilități din clasa a III-a se derulează, în special, operațiuni care privesc constituirea și utilizarea unor resurse publice delimitate și precizate prin anexele la legile bugetare anuale, prin conturile de „Disponibilități și depozite“ din clasa a V-a se efectuează operațiuni financiare care nu privesc neapărat resurse și cheltuieli publice, ca de exemplu cele derulate prin contul de „Disponibil al agenților economici (50.69) sau prin conturile unităților furnizoare de energie electrică, termică, gaze naturale și produse petroliere“ (50.64) etc.

De altfel, conturile din clasa a III-a sunt conturi care evidențiază, cu predilecție, activitatea ministerelor și instituțiilor centrale care gestionează fondurile aprobate prin anexele Legii anuale a bugetului de stat și ale Legii bugetului asigurărilor sociale de stat, ca de exemplu: Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate. Conturile de „Disponibilități și depozite“ privesc, în special, mijloacele extrabugetare ale instituțiilor publice centrale și locale sau cele private ale corespondenților săi (inclusiv agenți economici), dar și fondurile speciale – virate aici prin alimentări de fonduri din care apoi se efectuează cheltuieli specifice instituțiilor respective. Fondurile evidențiate prin grupa conturilor din clasa a V-a sunt și cele constituite pe baza unor acte normative speciale, cum ar fi: Legea nr. 112/1995 – privind locuințele, Ordonanța Guvernului nr. 19/1994 –

privind finanțarea blocurilor de locuințe etc. și, așa cum s-a mai menționat, și din resursele fondurilor cu destinație specială.

Cele mai frecvente conturi folosite în contabilitatea Trezoreriei Statului la nivelul unităților operative sunt cele de venituri și de cheltuieli bugetare, care funcționează la unitățile teritoriale operative (municipii, orașe, comune, sectoarele municipiului București și municipiul București) în numele bugetului de stat, al bugetului asigurărilor sociale de stat și al bugetului local. Astfel, conturile de venituri sunt simbolizate de-o asemenea manieră, încât acestea indică în mod direct capitolul și subcapitolul clasificăției bugetare, respectiv felul și natura impozitului sau taxei în cauză. De asemenea, la principalele venituri din impozite și taxe, adăugarea codului fiscal al agentului economic sau instituției publice în cauză indică plătitorul.

Conturile de cheltuieli sunt organizate pe instituții publice, iar în cadrul acestora, pe capitole (acțiuni) și titluri (cheltuielile de personal, materiale și servicii, capital, transferuri).

În executarea bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat și a bugetului local fluxurile financiare ale intrărilor de resurse financiare se evidențiază în conturile de venituri ale fiecărui buget, iar cele ale ieșirilor de resurse prin conturile de cheltuieli pentru fiecare buget. Spre exemplu, numărul conturilor sintetice și analitice care evidențiază veniturile și cheltuielile pe cele trei bugete la nivelul județului Arad numărau la un moment dat peste 91.000 de conturi pentru evidențierea intrărilor de resurse (venituri) și peste 6.000 de conturi pentru evidențierea ieșirilor de resurse (cheltuieli).

Intrările de resurse se înregistrează, în totalitate, prin creditul conturilor, iar plățile de casă se evidențiază, de asemenea, în totalitatea lor prin debitul conturilor de cheltuieli ale bugetului în cauză, neadmițându-se plăți directe din încasări. Din această cauză, în operațiunile contabile de închidere, aceste conturi nu au corespondență între ele, fiecare soldându-se prin același cont de „rezultate” „Excedent/Deficit”.

În cazul fondurilor speciale, aprobate prin anexe la Legea bugetului de stat și Legea bugetului asigurărilor sociale de stat, din necesități tehnice funcționează două rânduri de conturi:

- o grupă a conturilor din clasa III (conturile 30), prin intermediul căroră se evidențiază, în general, colectarea acestor venituri și transmiterea lor la organele centrale și apoi distribuirea lor pe calea alimentărilor de fonduri prin conturile de disponibilități (50);
- o altă grupă de conturi din clasa V (conturi 50), prin intermediul căroră se primesc alimentările de resurse din care apoi se efectuează plăți (cheltuieli) pentru realizarea propriu-zisă a acțiunilor respective.

Sunt însă și situații când organele centrale, la dispoziția căroră sunt constituite asemenea fonduri, conturile 30, le folosesc în mod direct prin finanțarea unor acțiuni centralizate.

În situația bugetelor mijloacelor extrabugetare, așa cum s-a mai subliniat tangențial, planul de conturi a asigurat pentru fiecare mijloc extrabugetar un singur cont, prin care se evidențiază atât operațiunea de constituire a resursei financiare (pe credit), cât și operațiunea de cheltuire a acelei resurse (pe debit), soldul creditor reprezentând disponibilul instituției din acel mijloc financiar.

Deși, în general, conturile în afara bilanțului sunt de mai mică importanță, conducerea corectă a acestora în contabilitatea Trezoreriei Statului este extrem de importantă, mai ales în cazul acelor care evidențiază creditele deschise și repartizate. Altfel spus, soldurile lor de plecare evidențiază fondurile aprobate prin Legea bugetului de stat, bugetelor anexe, a bugetului asigurărilor sociale de stat și a bugetului local, iar soldurile lor intermediare, din cursul anului, indică limite de plăți pe care ordonatorii de credite le mai au și trebuie respectate.

Așadar, planul de conturi al Trezoreriei Statului are multe asemănări cu planul de conturi general și cu cel al instituțiilor publice, dar mai ales cu cel al societăților bancare, dar are, de asemenea, și importante deosebiri datorită specificului activității acestei instituții, de „bancă” a statului prin intermediul căreia se derulează întregul proces de constituire și utilizare a fondurilor publice.

Potrivit celor mai recente reglementări în domeniu*, începând cu 1 ianuarie 2004 planul de conturi al Trezoreriei Statului va suferi unele modificări în sensul că unele conturi din clasa a VI-a (conturile 30.04 și 30.15) se vor desființa, iar conținutul lor va fi transferat, mai analitic, în grupa conturilor din clasa a II-a „Venituri și cheltuieli bugetare”. Mai detaliat despre aceste prevederi, la finalul subcapitolului 11.1.

5.3. Normalizarea contabilității cronologice și sistematice a Trezoreriei Statului

Operațiunile de încasări și plăți, în numerar și prin virament, care se efectuează prin Trezoreria Statului se înregistrează în conturile sintetice și analitice, potrivit funcției contabile a acestora, în mod cronologic și sistematic. Toate documentele care stau la baza operațiunilor din cadrul unei zile sunt înregistrate în aceeași zi, fiind interzise amânarea și înregistrarea lor în zilele următoare.

Sistemul de contabilitate în cadrul Trezoreriei Statului se asigură pe baza următoarelor documente: jurnalul de înregistrare, jurnalul de sinteză, fișe de cont sintetic (extras de cont), fișe de cont analitic (extras de cont analitic), balanța de verificare sintetică și analitică.

Jurnalul de înregistrare (anexa 3.a, pag. 314) reprezintă documentul contabil de bază al Trezoreriei Statului pentru înregistrarea operațiunilor în mod cronologic și sistematic.

* Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1644 din 21 noiembrie 2003, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Secțiunii a 5-a din cap. I din Ordonanța Guvernului nr. 86/2003, privind reglementarea unor măsuri în materie financiar-fiscală, referitoare la activitățile de declarare și colectare a creanțelor bugetare reprezentând contribuții sociale.

El se deschide și se închide zilnic pentru conturile sintetice de bilanț, separat pentru operațiunile de creditare și separat pentru cele de debitare. Înregistrările în jurnal se efectuează concomitent cu înregistrarea documentelor în conturile analitice.

La sfârșitul fiecărei zile, sumele din coloanele în care s-au înregistrat operațiuni pe conturile sintetice se totalizează, înscriindu-se pe un rând separat rulajul zilei respective, după care acesta se cumulează cu rulajul precedent, rezultând rulajul cumulat de la începutul anului.

Pe baza rulajului zilnic centralizat din jurnalul de înregistrare se întocmește jurnalul sinteză al contului sintetic (anexa 3.b, pag. 314) care, după verificare, se transmite serviciului contabilitate.

Extrasul de cont sintetic (anexa 4, pag. 314) se întocmește pentru fiecare cont sintetic, în care se înregistrează, zilnic, operațiunile pe baza datelor din jurnalul sinteză. Pe primul rând din fișă se înscrie soldul contului sintetic din anul precedent, dacă este cazul, iar în continuare operațiunile curente. Zilnic se stabilesc rulajul, debitor, creditor, al contului, precum și rulajele cumulate, în care se cuprinde și soldul de la începutul anului. Pe baza acestor fișe se întocmește, apoi, balanța de verificare sintetică și analitică.

Extrasul de cont analitic este specific scopului urmărit astfel:

- pentru venituri, el se deschide pe subcapitole, grupate în cadrul fiecărui capitol, iar în cadrul fiecărui subcapitol, pe plătitori în funcție de codurile fiscale ale acestora;
- pentru cheltuieli, extrasul de cont analitic se deschide pe fiecare instituție publică (ordonatori de credite), în funcție de codul fiscal al acestora, înăuntrul lor pe capitole și subcapitole, iar în cadrul acestora pe titluri, articole și alineate.

Fișele de cont analitice pentru fondurile cu afecțatie specială și disponibilitățile instituțiilor publice se deschid pe categorii și feluri de fonduri și disponibilități, și apoi pe instituții publice, în funcție de codul fiscal al acestora, în care se evidențiază atât încasările cât și plățile după care se eliberează extrase de cont și câte un exemplar din documentele care au stat la baza operațiunilor.

Toate operațiunile contabile efectuate în Trezoreria Statului, pe baza documentelor de intrare și ieșire, sunt sintetizate (extrase) în jurnale și în **balanțele de verificare sintetice**.

În practica actuală se elaborează un sistem de balanțe de verificare și anume:

- balanța sintetică zilnică de verificare (anexa nr. 5, pag. 315), care cuprinde, pe opt coloane, soldurile zilei precedente, mișcarea zilei, sumele cumulate, și soldurile finale pentru toate conturile sintetice de gradul I, II și III.

În vederea înregistrării veniturilor în balanța sintetică, contabilitatea analitică este organizată pe subcapitole, grupate apoi pe capitole, iar în cadrul subcapitolelor principale, și pe plătitori. La cheltuieli, evidențierea plăților se realizează pe fiecare instituție publică,

în funcție de codul fiscal al acestora, iar în cadrul acestora pe capitole, subcapitole și titluri (salarii, cheltuieli materiale, cheltuieli de capital etc.). O evidență mai analitică a plăților de casă se realizează prin contabilitatea proprie a instituțiilor publice. Elaborarea balanței este obligatorie în fiecare zi, pentru verificarea exactității operațiunilor, condiție necesară pentru începerea operațiunilor pentru ziua următoare:

- balanța sintetică lunară are o structură aproape identică cu balanța zilnică, cu deosebirea că aceasta începe cu soldurile existente la începutul anului, continuă cu mișcările cumulate din cursul anului, totalul sumelor și soldul final. Această balanță este necesară pentru întocmirea lucrărilor de sinteză ce se transmit Trezoreriei generale și pentru nevoile proprii. Pe baza acestei balanțe sintetice se întocmește bilanțul contabil al trezoreriilor operative;
- balanța analitică are ca scop să ofere posibilitatea verificării concordanței dintre soldul final al tuturor conturilor sintetice, ce se regăsesc în balanțele zilnice și lunare, cu suma soldurilor conturilor analitice componente ale fiecărui cont sintetic din balanțe. Eventualele diferențe dintre acestea vor trebui clarificate și soluționate, mai ales, pentru pregătirea operațiunilor de închidere de la finele anului pentru veniturile și cheltuielile tuturor componentelor bugetului general consolidat.

Din practica cotidiană a rezultat că balanța analitică privind veniturile și cheltuielile bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului local, precum și pentru disponibilitățile fondurilor speciale, extrabugetare, este bine să se întocmească zilnic.

5.4. Deschiderea conturilor pentru instituțiile publice și corespondenții Trezoreriei Statului

Deschiderea conturilor instituțiilor publice finanțate prin bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul local se face pe baza „cererilor de deschidere de credite” sau a „mandatelor bugetare”, după caz.

De asemenea, cu ocazia deschiderii conturilor, ordonatorii de credite trebuie să prezinte „fișa cu specimenele de semnături” ale persoanelor autorizate, care, potrivit legii, pot să angajeze și să aprobe cheltuielile bugetare. Potrivit ultimelor reglementări în domeniu⁴⁶, instituțiile publice, indiferent de subordonare și modul de finanțare a cheltuielilor, au obligația să respecte procedurile privind parcurgerea a 4 (patru) faze privind execuția bugetului, respectiv: angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor. În acest sens, ordonatorii de credite ai bugetelor sunt autorizați să angajeze, să lichideze și să ordonanțeze cheltuielile pe parcursul exercițiului bugetar, în limita

⁴⁶ Legea privind finanțele publice nr. 500/2000, art. 19, lit. d), publicată în Monitorul Oficial al României nr. 431 din 19 iunie 2003; Legea contabilității nr. 82/1991 republicată, art. 17, alin.(2), publicată în Monitorul Oficial al României nr. 20 din 20 ianuarie 2000; Ordonanța de Guvern nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 430 din 31 august 1999.

creditelor aprobate, iar plata cheltuielilor se efectuează de către persoanele autorizate, care, potrivit legii, poartă denumirea generică de „contabil”. Cu ocazia prezentării „fișei cu specimenele de semnături” instituția publică trebuie să prezinte trezoreriei operative, la care își are deschis contul, documentele privind numirea în funcție a conducătorului instituției și responsabilului compartimentului financiar-contabil (director economic-contabil șef etc.), care au dreptul de semnătură pentru plata cheltuielilor.

Codul contului fiecărei instituții publice finanțate din resursele bugetare se stabilește astfel:

- primele două cifre categorisesc bugetul din care este finanțată acea instituție, și anume:
 - „23” – instituții publice finanțate din bugetul de stat;
 - „24” – instituții publice finanțate din bugetul local;
 - „25” – instituții publice finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat;
 - „26” – instituții publice locale finanțate din fondurile cu destinație specială.
- următoarele cifre reprezintă subdiviziunea clasificăției bugetare, capitolul și subcapitolul care indică, din punctul de vedere al clasificăției indicatorilor, unde se încadrează acea instituție referitor la acțiunile și obiectivele pe care le are de îndeplinit.

Spre exemplu, cifrele din codificarea unui liceu sunt:

- 24 – capitolul, indică „Cheltuieli curente ale bugetului local”;
- 57 – subcapitolul, indică clasificăția funcțională unde se încadrează acest liceu, „Cheltuieli pentru învățământ”;
- 02.02 – titlul, indică faptul că este vorba despre „Cheltuieli materiale și servicii”;
- 352 00 32 – codul fiscal al instituției, care indică faptul că este vorba despre Liceul „Moise Nicoară” din Arad.

În acest caz, simbolul complet al contului de cheltuieli al acestui ordonator este 24.57.02.02.352 00 32.

Deschiderea de conturi pentru instituțiile publice finanțate din fonduri speciale și mijloace extrabugetare sau fonduri ale altor corespondenți ai Trezoreriei Statului, din cadrul conturilor sintetice 30 „Fonduri cu afectare specială” și 50 „Disponibilități și depozite”, se face la cererea expresă a instituțiilor publice în cauză la care se atașază:

- actul prin care se confirmă funcționarea acelei instituții în cauză, care are dreptul să utilizeze fonduri speciale sau mijloace extrabugetare;
- reglementările și prevederile legale potrivit cărora instituția în cauză este autorizată să efectueze operațiuni de încasări și plăți din acele fonduri sau mijloace;
- deciziile de numire a conducătorului instituției și a conducătorului compartimentului financiar-contabil;
- fișa cu specimenele de semnături care angajează efectuarea operațiunilor de cont.

Codificarea unui cont pentru o instituție publică finanțată prin fonduri cu afectare specială sau mijloace extrabugetare sau a unui alt corespondent al Trezoreriei Statului se face astfel:

- primele 2 cifre reprezintă codul contului din cadrul contului sintetic 30 sau 50, iar următoarele 2 felul fondului special și, în continuare, codul fiscal al instituției publice sau corespondentului Trezoreriei Statului în cauză.

Codificarea conturilor de venituri ale bugetului de stat, bugetelor locale sau bugetului asigurărilor sociale de stat se face astfel:

- primele 2 cifre categorisesc bugetul căruia i se cuvin veniturile respective.

De exemplu:

- 20 = „Veniturile bugetului de stat“;
- 21 = „Venituri curente ale bugetului local“;
- 22 = „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat“;
- 27 = „Veniturile încasate pentru bugetul Capitalei“;
- 28 = „Veniturile cu destinație specială a bugetului local“;

- următoarele 4 sau 6 cifre din simbolul contului reprezintă capitolul și subcapitolul din cadrul clasificăției bugetare, care indică sursa venitului respectiv

Spre exemplu:

- 20.01.01 „Impozit pe profit“;
- 20.06.01.02 „Impozit pe venituri din salarii“;
- în cazul veniturilor bugetului de stat și bugetului asigurărilor sociale de stat, următoarele cifre ale simbolului contului de venituri este format apoi din codul fiscal al plătitorului.
- în cazul bugetului local următoarele cifre ale codului contului de venituri îl reprezintă codul fiscal al unității administrativ teritoriale căreia îi aparține venitul respectiv, și numai după aceea se menționează codul fiscal al plătitorului.

Evidența analitică pe plătitori în cazul bugetului local este condusă de unitățile administrativ-teritoriale.

Simbolizarea conturilor prin care se constituie veniturile cu afectare specială, conturile 30, sau conturile de disponibilități și depozite, conturile 50, se efectuează după aceeași regulă comună, respectiv primele 2 (două) cifre indică sinteticul contului, iar următoarele 2 (două) cifre, în cazul veniturilor cu afectare specială, indică felul acelui fond (șomaj, sănătate, asigurări de accidente și boli profesionale), iar în cazul conturilor 50, destinația pe care o poate căpăta acea „disponibilitate de resurse“ sau cui aparțin acele „disponibilități“ (cont 50.69, de exemplu, „Disponibilități ale agenților economici“).

Simbolizarea conturilor din cadrul grupei de „Împrumuturi“, primele cifre indică categoria împrumutului (de exemplu, contul 40 „Bonuri de tezaur“, 41 „Certificate de trezorerie“ sau contul 42 „Certificate de depozite“), următoarele două cifre indică codul emisiunii acelor împrumuturi, iar asigurarea evidenței analitice este precizată prin următoarele cifre, care reprezintă codul numeric personal al deponentului sau codul fiscal al persoanei juridice creditoare.

Capitolul 6

Fluxurile financiare derulate prin Trezoreria Statului, determinate de constituirea fondurilor publice

6.1. Unele aprecieri generale referitoare la resursele financiare publice

Anual, o dată cu aprobarea bugetului de stat de către Parlament, într-o anexă separată a acestuia, sunt nominalizate impozitele și taxele care se constituie ca venituri ale bugetului de stat, într-o altă impozitele și taxele, care formează veniturile bugetului local, precum și anexe distincte pe ministere și organe centrale, privind veniturile din fondurile speciale. De regulă, atribuirea veniturilor din impozite și taxe pentru un buget sau altul se face după criterii care țin de teritorialitate, de importanța acestora, din punctul de vedere al mărimii lor, precum și a posibilității de a cointeresa autoritățile în cauză în mobilizarea lor la buget.

De asemenea, separat de Legea privind aprobarea bugetului de stat anual, are loc aprobarea de către Parlament a celui de-al doilea buget ca importanță după volumul resurselor financiare prevăzute prin el, bugetul asigurărilor sociale de stat. În structura acestuia sunt prevăzute, pe de o parte, veniturile care se constituie prin intermediul contribuțiilor de asigurări sociale datorate de angajatori și de către angajați etc., iar pe de altă parte, cheltuielile specifice acestui buget (plata pensiilor de stat pentru limită de vârstă, ajutoare pentru incapacitate temporară de muncă etc.), precum și bugetul fondului pentru șomaj, ca anexă la acesta.

Complexitatea și dificultatea metodelor și tehnicilor privind constituirea fondurilor publice rezidă din două cauze importante: în primul rând, proporțiile mari ale „transferului de putere de cumpărare” de la persoanele fizice și juridice către sectorul public, care în multe țări acest transfer reprezintă între 40-60% din produsul intern brut, și în al doilea rând, pentru că instrumentele folosite la constituirea resurselor publice trebuie să însemne nu numai simple mijloace de mobilizare a resurselor, ci și metode și pârgii specifice de redistribuire a acestora între membrii societății. Astfel, impozitele, taxele, alocațiile bugetare, subvențiile și transferurile de la buget duc nemijlocit la redistribuirea resurselor publice, între diferitele grupuri sociale, precum și la o importantă decizie de orientare pe viitor a economiei și societății acelei țări, în general.

După ce Legea bugetului a stabilit volumul și structura resurselor publice, care trebuie mobilizate, o componentă majoră a procesului formării lor este aceea a mijloacelor și metodelor care să asigure colectarea, dar, mai ales, gestionarea eficientă a acestora.

În acest context, Trezoreriei Statului i s-au stabilit sarcini și responsabilități, extrem de dificile, pentru a soluționa necesitățile mereu sporite de fonduri pe care le solicită sectoarele bugetare (armata, ordinea publică, învățământul, sănătatea, cultura etc.) și posibilitățile destul de restrânse pe care le are o economie în restructurare, așa cum este și cea a României.

În exercitarea atribuțiilor privind gestionarea fondurilor publice, menținerea echilibrului permanent între intrările și ieșirile de resurse reprezintă cheia de boltă a prerogativei Trezoreriei Statului, care are prioritate asupra tuturor celorlalte funcții ale sale.

În mod normal, nici nu poate fi vorba despre ruperea acestui echilibru, deoarece acest lucru ar duce nemijlocit la întreruperea plăților, cu consecințe dintre cele mai imprevizibile, de ordin economic, social și politic asupra economiei și societății.

În acest context, Trezoreria Statului reprezintă pentru autorități o instituție de încredere, obligată să facă față, în orice moment, nevoilor de fonduri stabilite prin legile bugetare. Rolul său este de a rezolva operativ solicitările legale de plăți și a finaliza o finanțare corectă a deficitului bugetar.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, Trezoreria Statului este datoare să asigure un flux ritmic de intrare a resurselor publice în cadrul cărora impozitele și taxele joacă un rol important, în conformitate cu prevederile bugetare, și alături de aparatul fiscal să aibă un rol major în această direcție.

De obicei, între fluxurile de intrare a veniturilor și cele de efectuare a cheltuielilor nu există o corelare perfectă, deoarece perioadele de intrare a resurselor, de cele mai multe ori, nu coincid cu cele de efectuare a plăților, Trezoreriei Statului revenindu-i în această situație sarcina de a realiza o modelare cât mai perfectă între intrările și ieșirile de resurse, prin metode și tehnici specifice ei.

Potrivit legislației actuale din România, mobilizarea resurselor bugetare în conturile Trezoreriei Statului se realizează prin două moduri principale, și anume:

a) din inițiativa contribuabililor – persoane juridice – care au obligația de a-și calcula singuri și în termen cuantumului obligațiilor pe care le au către stat din impozite, taxe și alte vărsăminte obligatorii. În acest cadru, contribuabilii – persoane juridice și instituțiile publice care au calitatea de angajatori – sunt obligați, de asemenea, să rețină impozitele datorate de angajați, persoane fizice care au executat diverse lucrări sau prestări de servicii pe bază de contract sau convenție prin stopaj la bursă și să le verse la bugetul căruia i se cuvin. De asemenea, agenții economici și instituțiile publice au obligația ca pe baza instrumentelor de executare silită¹, primite de la organele fiscale sau vamale, să rețină din veniturile personalului angajat sumele datorate și să le verse bugetului căruia îi aparțin.

¹ Ordonanța Guvernului nr. 61/2002 – privind colectarea creanțelor bugetare, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 582 din 14 august 2003.

b) din inițiativa persoanelor fizice și asociațiilor familiale care achită statului impozitele și taxele pe care le datorează, potrivit comunicărilor organelor fiscale sau prin acte de urmărire silită.

O altă clasificare a resurselor publice în procesul de constituire este cea care are în vedere tehnica folosită pentru atragerea acestora la Trezoreria Statului, și anume:

a) *prin plăți fără numerar*, care la rândul lor se realizează:

- din inițiativa contribuabililor (agenților economici, a instituțiilor publice, persoane fizice) care depun documentele de plată la băncile comerciale sau unitățile Trezoreriei Statului, unde își au deschise conturile;
- din inițiativa organelor fiscale sau vamale, în cazul încasării prin executare silită, prin introducerea la bănci a instrumentelor de încasare asupra conturilor contribuabililor care nu și-au achitat la termen obligațiile către bugetul statului, bugetul local și bugetul asigurărilor sociale de stat etc.;

b) prin plăți în numerar de către persoanele fizice sau juridice la casieriile Trezoreriei Statului, la unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni, CEC - SA sau prin agenții fiscali, casierii încasatori și remizieri. Această metodă de colectare a fondurilor publice reprezintă pentru finanțele publice din România unul din neajunsurile cele mai însemnate care determină cheltuieli imense, multă muncă și care, dintre păcate, va dăinui probabil încă destui ani.

6.2. Fluxurile financiare determinate de încasarea fondurilor publice prin decontări fără numerar și reflectarea lor în contabilitatea Trezoreriei Statului

Fluxurile de încasare a veniturilor bugetare, extrabugetare și a fondurilor speciale, pe calea plăților fără numerar, reprezintă principalul mijloc prin care agenții economici, instituțiile publice și alți contribuabili își achită datoriile către stat din impozite, taxe, amenzi și alte contribuții obligatorii.

Mobilizarea veniturilor bugetare și fondurilor speciale prin decontările fără numerar se realizează prin două fluxuri financiare importante, și anume:

- prin plățile de impozite, taxe și alte vărsăminte obligatorii către componentele bugetului general consolidat pe care le efectuează instituțiile publice;
- prin plățile pe care le efectuează către aceleași bugete și pentru aceleași datorii, agenții economici și alte persoane juridice care desfășoară activități productive.

6.2.1. Fluxurile financiare determinate de încasarea veniturilor bugetare, extrabugetare și a fondurilor speciale prin decontări fără numerar de la instituțiile publice

În procesul de încasare a veniturilor bugetare, extrabugetare și a fondurilor speciale de la instituțiile publice distingem următoarele două situații:

A) Când instituțiile publice își au conturile deschise în cadrul aceleiași trezorerii operative cu bugetul către care se face plata;

B) Când instituțiile publice își au conturile deschise la o trezorerie operativă, alta decât aceea la care se află bugetul către care se face plata. În această situație, la realizarea acestor fluxuri participă și direcțiile județene de trezorerie și contabilitate publică.

Indiferent însă de locul instituțiilor publice și cel al bugetului la care se face plata, fluxul financiar determinat de plățile instituțiilor publice către buget, când totul se petrece în cadrul aceluiași județ, sector al municipiului București sau Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București nu modifică soldul contului curent al trezoreriei, deschis la Banca Națională a României (TransFonD). Practic, în cazul acestor operațiuni, moneda specială a Trezoreriei Statului nu efectuează nici o mișcare, au loc doar operațiuni contabile de înregistrare, o dată pe cheltuială la un buget și apoi la venituri la același sau alt buget.

A) Fluxurile financiare determinate de încasarea veniturilor bugetare prin decontări fără numerar când instituțiile publice își au conturile deschise la aceeași trezorerie cu bugetul către care se face plata

În această ipostază se găsesc, de obicei, instituțiile publice care efectuează plăți din impozitul pe salariu, contribuția de asigurări sociale și alte impozite și taxe către bugetul de stat, bugetul local, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale.

Pentru a ilustra mai bine fluxurile financiare care iau naștere în cadrul unei trezorerii operative, cu prilejul încasării fondurilor bugetare sau fondurilor speciale, vom lua ca exemplu fluxurile care se creează în cadrul unei Trezorerii municipale, reședință de județ.

În cadrul unei asemenea trezorerii, prin efectuarea încasărilor prin decontări fără numerar în contul veniturilor bugetare sau fondurilor speciale, prin plăți ale instituțiilor publice, apar trei categorii de fluxuri financiare, și anume:

- fluxuri financiare în cadrul aceluiași buget;
- fluxuri financiare între bugete (stat, local, bugetul asigurărilor sociale de stat);
- fluxuri financiare între bugete, pe de-o parte, și fondurile cu destinație specială și mijloacele extrabugetare, pe de altă parte.

a) Fluxurile financiare în cadrul aceluiași buget.

Acest tip de fluxuri apar urmare plăților de impozite sau a altor datorii la bugetul de stat, de către instituții publice finanțate din același buget, sau de plăți a unor datorii, la bugetele locale, de către instituții publice finanțate prin aceste bugete, precum și a unor plăți de obligații ale unor instituții publice finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat către același buget.

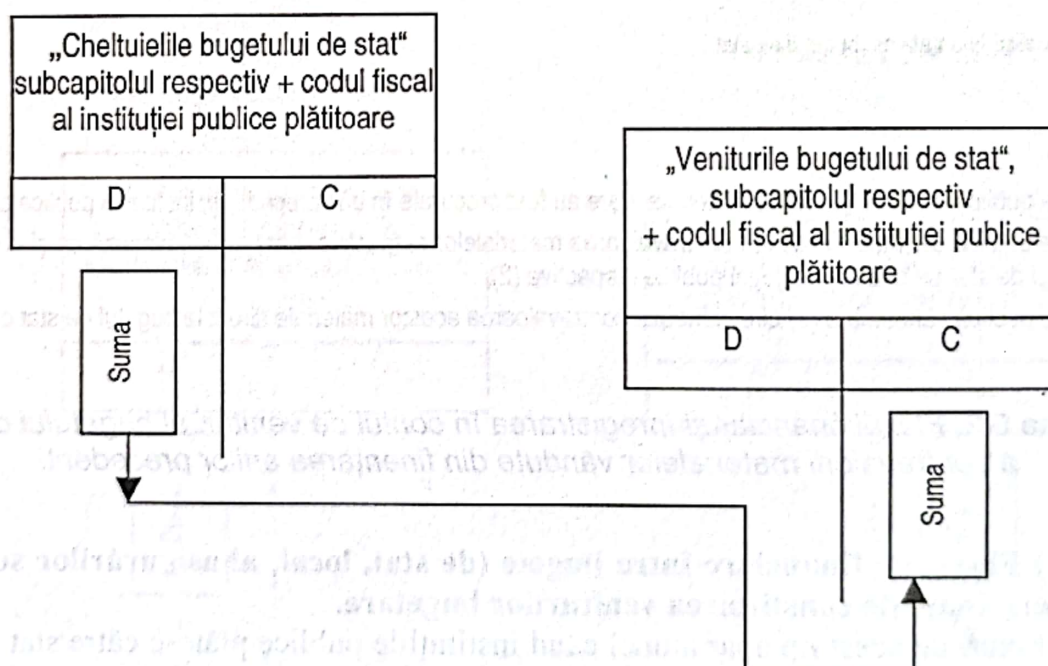
Exemple de circuite financiare care duc la constituirea veniturilor unui buget, prin cheltuieli de la același buget, sunt cele determinate de plățile instituțiilor publice centrale pentru impozitul pe salarii sau de către instituțiile publice locale pentru plata unor taxe locale către bugetul local, precum și în cazul instituțiilor publice finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat pentru plata contribuției de asigurări sociale de stat datorate pentru angajații proprii.

Circuite de acest fel, care determină cheltuieli pentru bugetul de stat și, în același timp, venituri pentru același buget, sunt și cele cauzate de valorificarea unor materiale procurate din finanțarea anilor precedenți de către o instituție publică centrală către o altă instituție publică finanțată din același buget. În această situație, pentru a nu se influența finanțarea bugetară a anului curent, instituția publică vânzătoare, la încasarea contravalorii materialelor vândute, are obligația de a le vărsa, sub forma veniturilor, la bugetul de unde a avut loc inițial finanțarea, iar instituția publică, care a cumpărat materialele în cauză înregistrează operațiunea în contul de cheltuieli privind finanțarea curentă. În această situație, pe total Trezorerie sau în cadrul bugetului respectiv nu are loc nici o „constituire” sau „scurgere” de resurse financiare în afara trezoreriei, acestea rămânând nemodificate pe total (+100 de unități cheltuieli = +100 unități de venituri).

Așa cum arătam puțin mai înainte, o cheltuială și totodată o sursă de venit pentru bugetul de stat este și plata impozitului pe salariu de către o instituție publică finanțată din acest buget, flux financiar exemplificat prin schema nr. 6.1 de la pag. 99 sau prin schema nr. 6.2 de la pag. 100, pentru vânzarea-cumpărarea de materiale procurate din finanțarea anilor precedenți.

Instituția publică centrală A

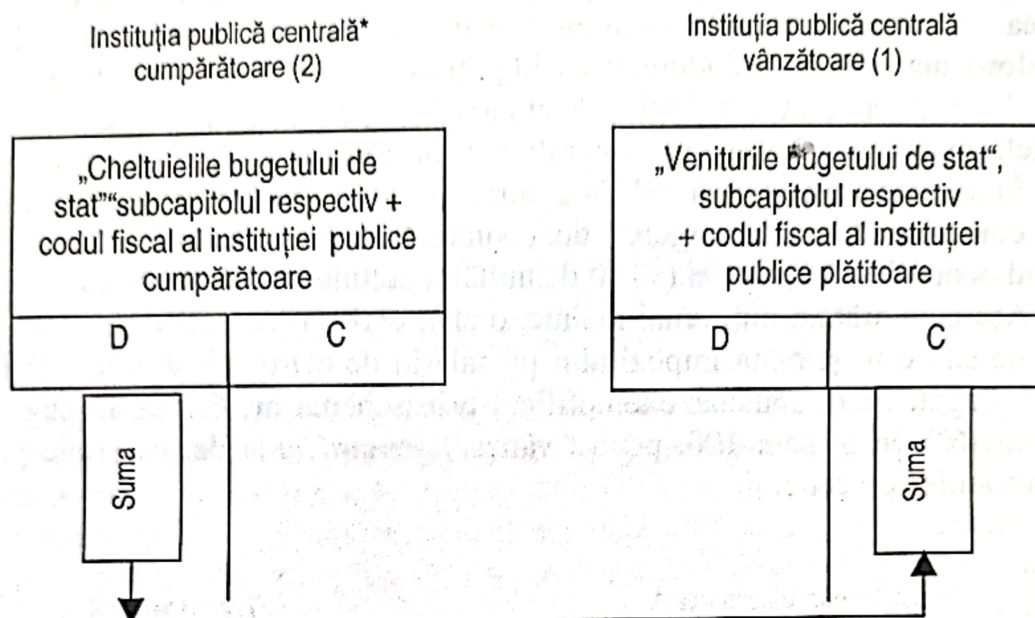
Trezoreria X

Legendă:

- plata impozitului pe salariu, de către instituția publică centrală „A”, reprezintă o cheltuială pentru bugetul de stat de unde a fost finanțată acea instituție și totodată un venit pentru același buget de stat.

Schema 6.1. Fluxul financiar determinat de plata impozitului pe salarii de către o instituție publică centrală

Trezoreria X Plătitoare și beneficiară

* O instituție publică finanțată din bugetul de stat

Legendă:

- Instituția publică centrală (1) vinde materiale, care au fost procurate în anii precedenți, instituției publice centrale (2);
- Instituția publică centrală (2) achită contravaloarea materialelor respective, care se evidențiază ca și o cheltuială a bugetului de stat pe seama instituției publice respective (2);
- Instituția publică vânzătoare (1) direcționează contravaloarea acestor materiale direct la bugetul de stat ca venituri.

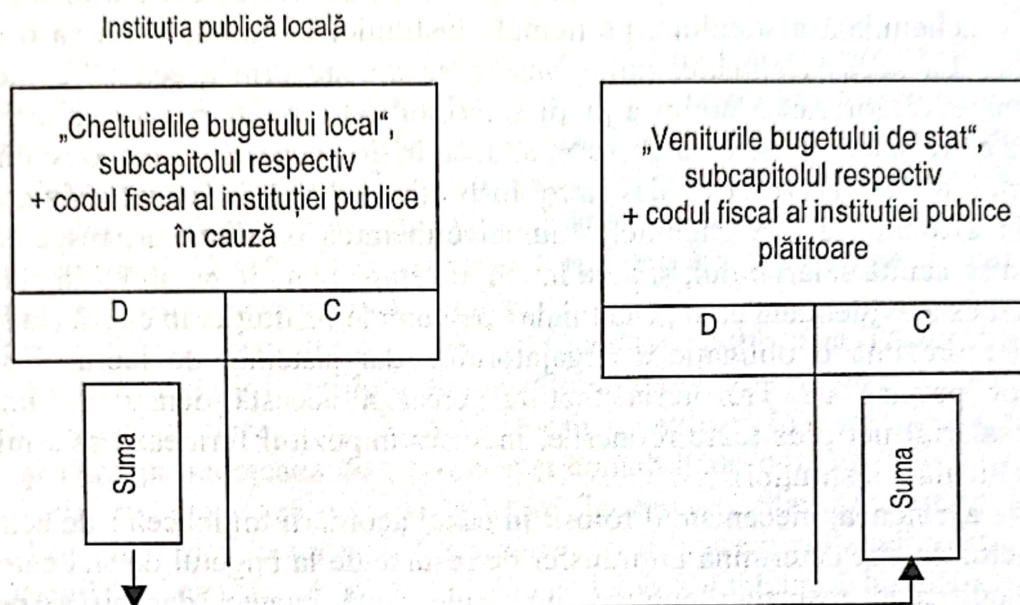
Schema 6.2. Fluxul financiar și înregistrarea în contul de venituri al bugetului de stat a contravalorii materialelor vândute din finanțarea anilor precedenți

b) Fluxurile financiare între bugete (de stat, local, al asigurărilor sociale de stat), determinate de constituirea veniturilor bugetare.

Fluxuri de acest tip apar atunci când instituțiile publice plătesc către stat impozite care, potrivit legii, se înregistrează ca o cheltuială la un buget și ca un venit la alt buget. Situații de acest gen sunt cele privind plata impozitului pe salariu de către o instituție publică locală, care reprezintă o cheltuială pentru bugetul local și un venit pentru bugetul de stat sau plata contribuției de asigurări sociale de stat de către o instituție publică finanțată din bugetul de stat, care determină o cheltuială pentru bugetul de stat și un venit pentru bugetul asigurărilor sociale de stat.

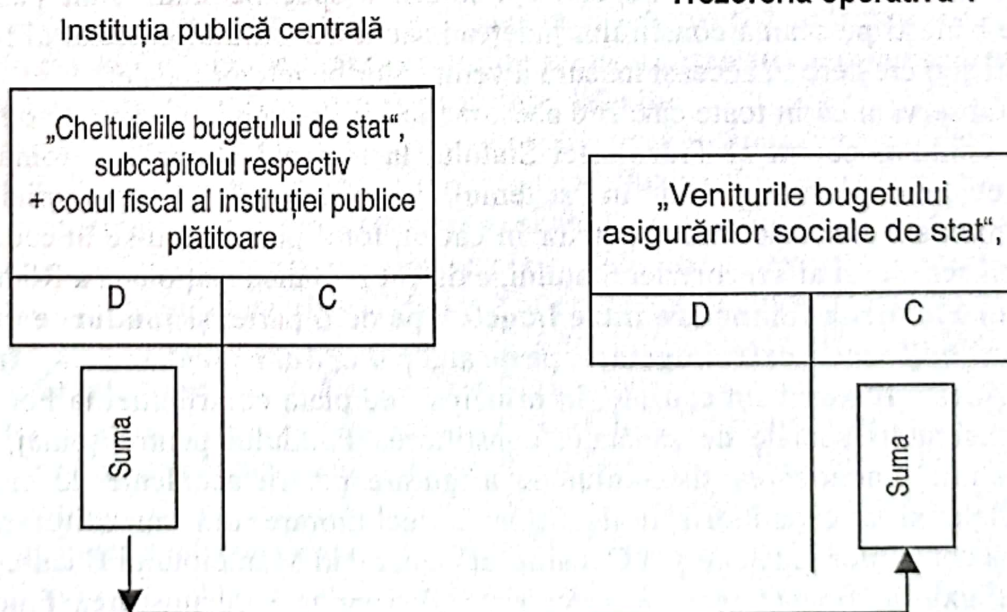
Fluxuri financiare de acest gen care determină o cheltuială pentru un buget și totodată un venit pentru alt buget se pot vizualiza prin schemele 6.3 și 6.4 de la pag. 101.

Trezoreria operativă Y

Schema 6.3. Fluxul financiar determinat de plata impozitului pe salariu de către o instituție publică locală

Trezoreria operativă Y

Schema 6.4. Fluxul financiar determinat de plata contribuției de asigurări sociale de stat de către o instituție publică finanțată din bugetul de stat

În realitate, plăți de impozite pe salariu efectuează și instituțiile publice finanțate din bugetele fondurilor speciale și mijloacelor extrabugetare care reprezintă o cheltuială pentru acele bugete și un venit pentru bugetul de stat. Deci fluxurile financiare determinate de plata impozitului pe salariu sunt mai complexe decât cele prezentate prin schema 6.3.

Referitor la plata impozitului pe salariu rezultă că în sistemul informațional al Trezoreriei Statului evidențierea plății impozitului pe salariu de către o instituție publică apare ca o „cheltuială a statului”, pe numele instituției în cauză, și nu ca o obligație a salariatului. La această situație, puțin bizară, se ajunge prin aceea că evidențierea în contabilitatea Trezoreriei Statului a plății salariilor nete, pe de o parte, și a impozitului datorat de către salariați, pe de altă parte, se face în două etape. Prima constă în ridicarea numerarului de la Trezorerie, de către instituția publică în cauză, situație în care Trezoreria evidențiază „pe cheltuieli” numai eliberarea de numerar, respectiv ceea ce urmează a se achita salariatului, și abia în a doua etapă plata impozitului în contabilitatea Trezoreriei este evidențiată ca o „cheltuială” pe numele instituției în cauză (fals, deoarece impozitul reprezintă o obligație a angajatorului, dar sistemul de lucru și decontări a instituțiilor publice cu Trezoreria Statului creează această denaturată impresie. În realitate, salariul net plus toate reținerile, inclusiv impozitul formează salariul brut care este o cheltuială a instituției).

De asemenea, mecanismul folosit în cazul acordării mijloacelor de echilibrare de către bugetul de stat determină un transfer de resurse de la bugetul de stat către bugetele locale, modificând resursele publice între cele două bugete, dar nu și pe cele ale Trezoreriei Statului pe total.

La fel, fluxul financiar determinat de sumele defalcate pentru echilibrarea bugetelor locale de către consiliile județene creează un circuit suplimentar prin care are loc o diminuare a resurselor bugetelor fondurilor speciale unde sunt păstrate aceste mijloace bănești pe seama consiliului județean sau a Consiliului General al Municipiului București și o creștere în aceeași măsură a veniturilor bugetelor locale.

Observăm că în toate cazurile acestor fluxuri financiare nu are loc o modificare a soldului contului curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, operațiunile evidențiindu-se numai în sistemul informațional al trezoreriei operative, modificându-se doar soldurile bugetelor în cauză, totul petrecându-se în cadrul aceluiași disponibil scriptural al Trezoreriei Statului, existent la Banca Națională a României.

c) Fluxurile financiare între bugete², pe de o parte, și fondurile cu destinație specială și mijloacele extrabugetare, pe de altă parte, din cadrul aceleiași trezorerii.

Aceste fluxuri sunt cauzate, în principal, de plata contribuției la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, constituirea Fondului pentru șomaj, a Fondului inițial pentru funcționarea sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale și a constituirii mijloacelor de echilibrare din impozitul pe venit, la dispoziția consiliilor județene și a Consiliului General al Municipiului București.

Fluxurile financiare care se creează, determinate de mișcarea fondurilor între aceste categorii de bugete, sunt suficient de complexe, deoarece, spre exemplu, la Fondul pentru șomaj participă și salariații prin contribuția lor, nu numai instituția publică, angajatoare, iar Direcția pentru dialog, familie și solidaritate socială are deschise în Trezorerie atât conturi de cheltuieli pentru cheltuielile specifice acestui buget, cât și conturi de cheltuieli prin care se evidențiază finanțarea cheltuielilor proprii și care sunt suportate din bugetul de stat, operațiuni din care se nasc fluxuri financiare specifice acestor plăți.

² Bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul local.

Sinoptic, un flux financiar între bugetul de stat sau bugetul local, pe de o parte, și fondurile speciale, pe de altă parte, se poate vizualiza prin schema 6.5 de la pag. 104.

B) Fluxurile financiare determinate de încasarea veniturilor prin decontări fără numerar, în situația în care instituțiile publice își au conturile deschise la o trezorerie operativă, alta decât aceea la care se află bugetul la care se face plata

a) Fluxurile financiare determinate de încasarea resurselor financiare publice prin plăți fără numerar, de către instituțiile publice în situația în care acestea își au conturile deschise la o trezorerie operativă alta decât cea la care se află bugetul beneficiar din cadrul aceluiași județ.

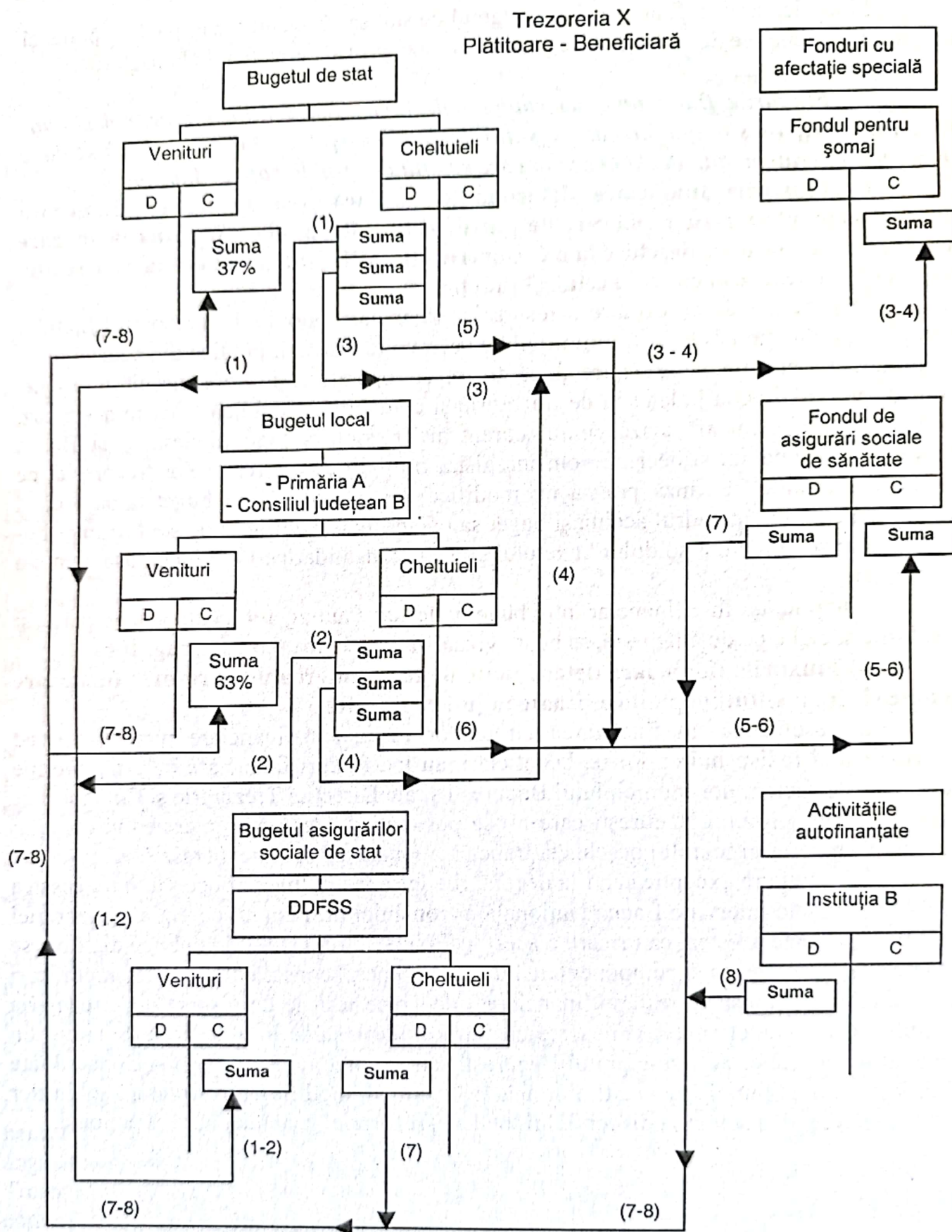
În procesul de constituire a resurselor financiare publice la Trezoreria Statului prin plăți fără numerar ale instituțiilor publice către alte instituții publice din același județ se produc fluxuri financiare între două trezorerii operative, în care circuit intervine, obligatoriu, și Direcția județeană de trezorerie și contabilitate publică. Nici în acest caz, însă, operațiunile nu afectează contul curent al Trezoreriei Statului deschis la Banca Națională a României și deci nu vom înregistra o modificare a resurselor trezoreriei pe total. Operațiunile în cauză pot să nu modifice deloc soldul unui buget, atunci când operațiunile au loc în cadrul aceluiași buget sau determină modificări de solduri între bugete, fără o schimbare a soldului bugetului general consolidat pe total județ, așa cum s-a mai arătat.

Sinoptic, un flux financiar între bugetul de stat sau bugetul local, pe de o parte, și fondurile sociale, pe de altă parte, se poate vizualiza în schema 6.6 de la pag. 106.

b) Fluxurile financiare determinate de transmiterea unor resurse financiare publice între instituțiile publice situate în județe diferite.

De asemenea, în finalizarea circuitelor resurselor financiare publice privind distribuirea și redistribuirea lor pe beneficiari, au loc fluxuri financiare între trezoreriile județene, ale sectoarelor municipiului București și ale Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București care nu se pot realiza decât prin intermediul contului curent al Trezoreriei Statului deschis la Banca Națională a României (TrasnFonD).

Este singura excepție când în decontările între instituțiile publice sau între acestea și diferite bugete intervine Banca Națională a României prin contul curent al Trezoreriei Statului. Cu toate acestea, ca urmare a acestor fluxuri, între instituțiile publice din diverse județe sau între acestea și componentele bugetului general consolidat nu au loc modificări ale soldului „național de resurse financiare”, deoarece ieșirile de resurse din Trezoreria Statului a unui județ sunt compensate cu intrările de resurse în Trezoreria Statului din celălalt județ, sector al municipiului București sau al Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București. Pot apărea, eventual, modificări în structura soldurilor între bugete, fără a schimba disponibilul total al Trezoreriei generale, în plan național.

Schema 6.5. Fluxurile financiare și înregistrarea lor în conturi, determinate de relațiile între bugete (de stat, locale, asigurări sociale de stat) și fondurile speciale și mijloacele extrabugetare în procesul de constituire a resurselor financiare publice

Legendă:

- (1-2) – Constituirea fondurilor bugetului asigurărilor sociale de stat din contribuția de asigurări sociale, plătită de instituțiile publice centrale și locale;
- (3-4) – Constituirea fondurilor pentru ajutorul pentru șomaj, achitat de instituțiile publice centrale și locale;
- (5-6) – Constituirea fondurilor pentru asigurările sociale de sănătate, la casa de asigurări sociale de sănătate;
- (7-8) – Plata impozitului pe salarii de către o instituție publică autofinanțată și casa de asigurări sociale de sănătate, din care 37% se constituie ca venit al bugetului de stat și 63% la bugetul local

Din cele prezentate, până acum, referitor la fluxurile financiare care iau naștere între instituțiile publice și bugetul de stat, bugetul local, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale, cu prilejul constituirii resurselor publice în Trezoreria Statului, rezultă că acestea nu duc la modificarea totalului resurselor trezoreriei, ele pot provoca doar modificarea soldurilor bugetelor componente ale bugetului general consolidat sau între acestea, pe de o parte, și disponibilitățile instituțiilor publice formate din mijloacele extrabugetare sau fondurile speciale, pe de altă parte.

Sinoptic, un flux financiar între bugetul de stat sau bugetul local, pe de o parte, și fondurile sociale, pe de altă parte, se poate vizualiza prin schema 6.7 de la pag. 108.

6.2.2. Fluxurile financiare determinate de încasarea veniturilor bugetare, extrabugetare și a fondurilor speciale prin decontări fără numerar de la persoane juridice și fizice

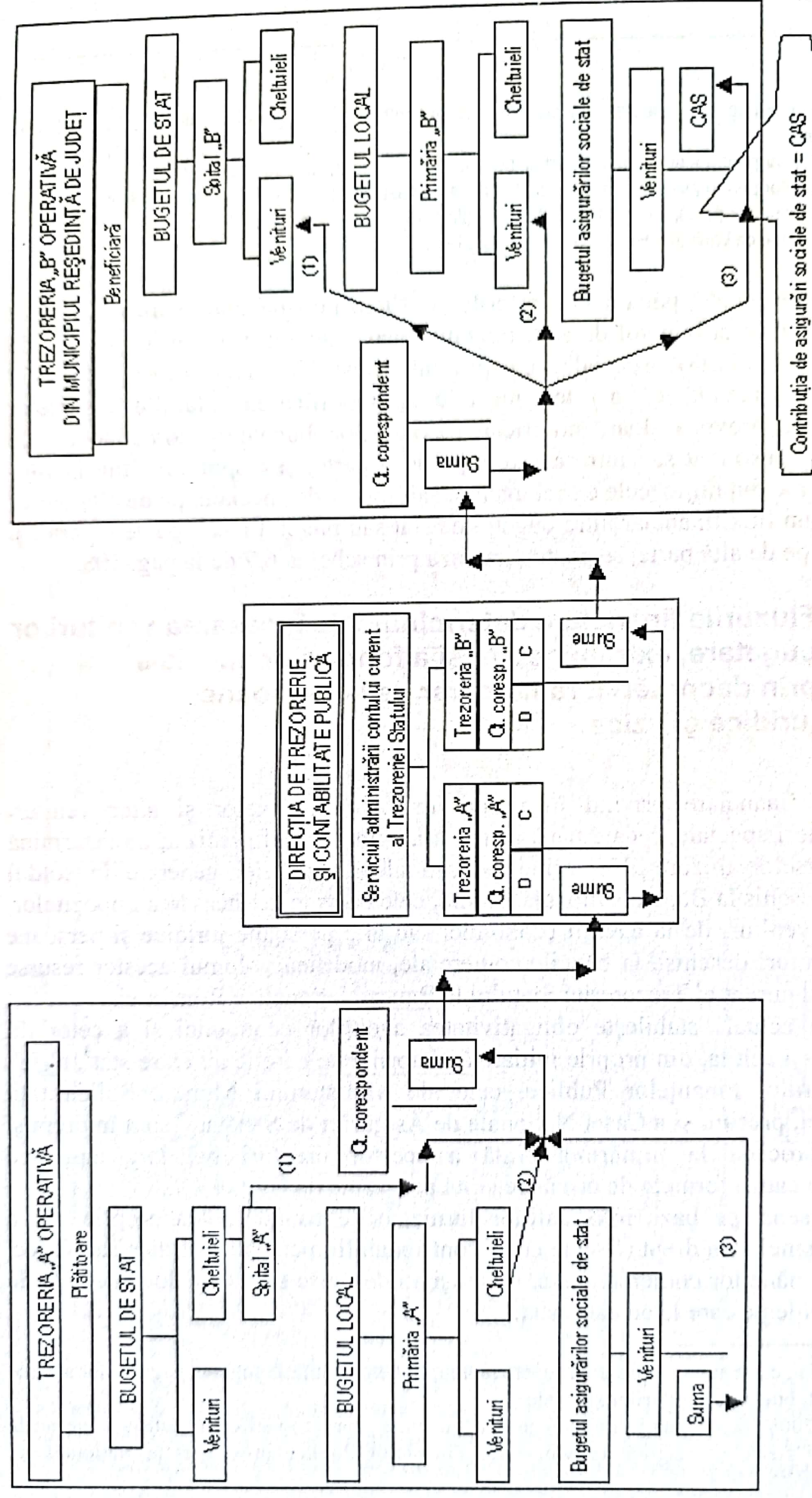
Fluxurile financiare privind încasarea impozitelor, taxelor și altor venituri bugetare sau fonduri speciale, redate până acum, așa cum s-a mai precizat, nu determină modificarea resurselor trezoreriilor teritoriale sau ale Trezoreriei generale în soldul contului curent deschis la Banca Națională. Numai cele cauzate de încasarea impozitelor, taxelor și a altor venituri de la agenții economici sau alte persoane juridice și persoane fizice, care au conturi deschise la băncile comerciale, modifică volumul acestor resurse reflectate în contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României.

Legislația actuală stabilește obligativitatea agenților economici și a celorlalți contribuabili de a-și achita, din proprie inițiativă, datoriile pe care le au către stat³, altfel, organele Ministerului Finanțelor Publice, cele ale Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, precum și a Casei Naționale de Asigurări de Sănătate* sunt în drept și obligate de a proceda la urmărirea silită a acestor drepturi bugetare, aplicând contribuabililor în cauză formele de urmărire silită prevăzute de lege.

În acest sens, pe baza informațiilor furnizate de contabilitatea proprie sau a comunicărilor organelor în drept (fiscale etc.), contribuabilii, persoane juridice sau fizice, depun la unitățile băncilor comerciale etc. unde își au deschise conturile documentele de plată pentru datoriile pe care le au către stat.

³ Vom folosi expresia „către stat” pentru a nu repeta mereu: bugetul statului, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul local, bugetele fondurilor speciale etc.

* De la 1 ianuarie 2004, colectarea tuturor creanțelor bugetare reprezentând contribuții sociale de la persoane juridice și fizice se asigură de Ministerul Finanțelor Publice prin Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Schema 6.6. Fluxurile financiare determinate de plata unor medicamente sau materiale și transferarea veniturilor la bugetul asigurărilor sociale de stat la trezoreria operativă reședință de județ și reflectarea lor în conturi

Plățile prin decontările fără numerar ale agenților economici și celorlalți contribuabili, care au deschise conturi la băncile comerciale, pentru achitarea datoriilor lor către stat se pot realiza prin trei modalități:

a) din proprie inițiativă, prin trezoreriile operative teritoriale în a căror rază își au domiciliul fiscal, după ce documentele de plată au fost operate la plată de către banca comercială unde aceștia își au deschise conturile. Stingerea obligațiilor agenților economici și a celorlalți contribuabili în acest mod se face pentru datorii de felul impozitului pe profit, al taxei pe valoarea adăugată, accizelor, impozitului pe salarii, impozitelor și taxelor locale, contribuției pentru asigurările sociale de stat, contribuției pentru șomaj, contribuției la Fondul național unic de asigurări de sănătate și altele;

b) din proprie inițiativă, către unitățile vamale, în cazul operațiunilor de import, pentru obligații către bugetul statului de natura taxelor vamale, accizelor, taxei pe valoarea adăugată, după ce instrumentele de decontare au fost operate în prealabil la plată de banca comercială a importatorului. După efectuarea importului propriu-zis, garanția se transferă vămii de interior, acolo unde se efectuează, de fapt, vămuirea propriu-zisă și unde se stabilesc obligațiile certe de plată către stat reprezentând taxele vamale, accizele - dacă este cazul - și taxa pe valoarea adăugată, ca apoi, pe baza acestor calcule, să se poată efectua compensarea cu garanția vamală încasată și stabilirea diferențelor, de plată sau de restituit, dacă este cazul;

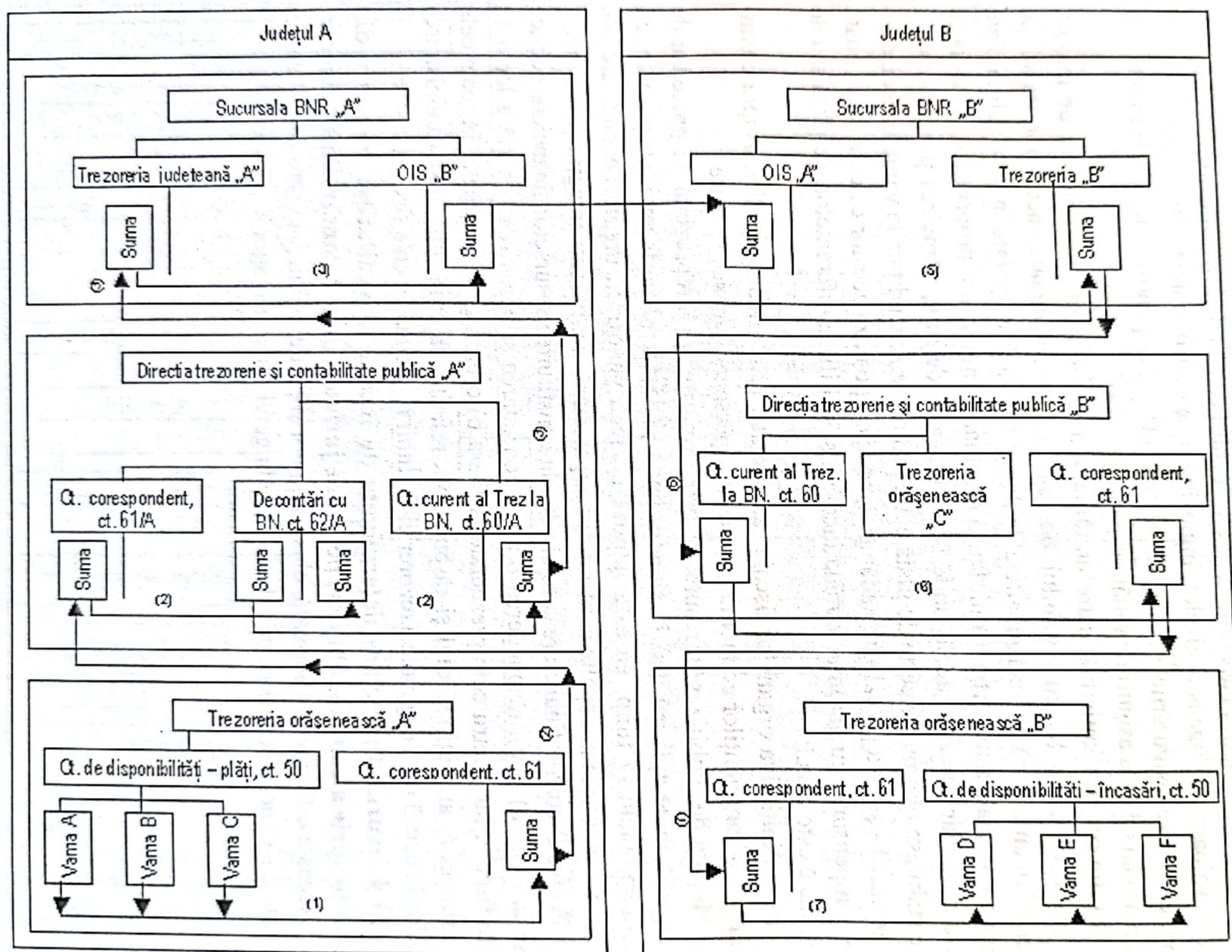
c) din inițiativa organelor fiscale sau vamale, prin urmărirea silită, asupra conturilor sau bunurilor agenților economici sau a altor persoane juridice datoare.

Metoda de mobilizare a resurselor prin urmărire silită reprezintă un procedeu de excepție, ea trebuie aplicată însă în situații-limită și deși necesită formalități și cheltuieli suplimentare, inclusiv timp, ea este impusă de lege pentru ca drepturile bugetare ale statului din impozite, taxe și alte contribuții obligatorii să fie încasate integral și la timp.

Pentru fluxurile financiare care conduc la constituirea resurselor financiare publice descrise la litera a) și c), răspunderea privind constatarea și urmărirea la plată a lor o au organele fiscale, iar pentru cele prezentate la litera b) o au organele vamale. În toate cele trei situații, însă, atribuțiile, rolul și răspunderea referitor la evidențierea și administrarea veniturilor în cauză o au organele Trezoreriei Statului împreună cu cele fiscale.

a) Fluxurile financiare determinate de încasarea veniturilor bugetare din inițiativa proprie a contribuabililor, persoane juridice, prin decontări fără numerar.

Aceasta este metoda normală, clasică, la noi și pretutindeni, prin care contribuabilii își determină singuri datoriile pe care le au către bugetul statului și apoi le achită.

Legendă:

- (1) – Virarea depozitelor vamale la vămile de interior, unde se finalizează importul;
- (2) – Virarea sumelor la trezoreria județeană;
- (3) – Virarea sumelor la trezoreria județeană beneficiară prin BNR „A”;
- (4) – Decontarea între sediile BNR;
- (5) – Încasarea sumelor la BNR, sediul beneficiar „B”;
- (6) – Încasarea sumelor la trezoreria județeană beneficiară;
- (7) – Operațiunea de încasare la trezoreria operativă.

Schema 6.7. Transmiterea de resurse financiare publice între trezorerii situate în județe diferite, prin decontări fără numerar și reflectarea lor în conturi, ca urmare a operațiunilor de decontări între instituțiile publice

Declanșarea fluxului financiar prin care contribuabilii își achită obligațiile pe care le au față de bugetul statului, bugetul local, bugetul asigurărilor sociale de stat se realizează pe baza unor instrumente de plată reglementate (ordine de plată pentru Trezoreria Statului – OPHT –, dispoziții de încasare însoțite de copia certificată a titlului executoriu, note contabile întocmite de participant pe proprie răspundere, dispoziție de plată tip CAS, bilete la ordin emise de instituțiile publice pentru garantarea plății anumitor sume la data fixă, cu carduri și prin intermediul instrumentelor de plată cu acces la distanță, cum ar fi aplicațiile tip Internet-banking și home-banking* etc.), prin intermediul cărora contribuabilul dispune băncii comerciale unde-și păstrează disponibilitățile virarea din contul său în cel al bugetului în cauză.

Banca comercială efectuează operațiunea prin preluarea disponibilului din contul acestuia și-l transferă în contul curent al Trezoreriei Statului, deschis pe numele Direcției trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București sau a sectoarelor municipiului București la Banca Națională a României (TransFonD). Operațiunea de transfer presupune respectarea regulilor impuse de Banca Centrală, respectiv ca toate operațiunile de transfer interbancare către Trezorerie să se deruleze numai prin ea (TransFonD). În acest context, operațiunea de transfer al fondurilor către bugetul în cauză presupune traseul filiala băncii comerciale a plătitorului → sucursala județeană a băncii comerciale respective, dacă este cazul → Banca Națională a României – unde se preia disponibilul din contul sucursalei județene a băncii comerciale și se transferă în contul curent al trezoreriei județene, sectoarelor municipiului București sau municipiului București și mai departe, documentele de evidențiere a transferului ajung la trezoreria operativă⁵⁰, de domiciliu al agentului economic și în contul bugetului către care s-a efectuat plata și unde agentul economic plătitor își are deschisă poziția fiscală.

În cazul stingerii obligațiilor către buget, de către contribuabili persoane juridice, prin plăți fără numerar, acest flux financiar se transformă în ultimă instanță într-un „transfer de fonduri interbancare” în care băncile joacă rolul de bancă plătitoare (banca comercială) și banca beneficiară (Trezoreria Statului), ambele cu conturi de transfer bancar la Banca Națională a României (TransFonD)⁵¹.

Dintre metodele cunoscute, privind transferurile interbancare de fonduri, în cazul colectării fondurilor publice și a efectuării plăților pentru cheltuielile publice, în țara noastră s-a instituit metoda, care implică debitarea și creditarea conturilor ținute la Banca Centrală.

Ca urmare a traseului pe care-l parcurge plata unui impozit până ce aceasta ajunge să fie efectiv evidențiat în contul bugetului beneficiar, se pierde un număr însemnat de zile,

* Hotărârea Guvernului României nr. 1253 din 24 octombrie 2003 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 790 din 10 noiembrie 2003.

⁵⁰ Trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București îndeplinesc și atribuțiile trezoreriilor operative din județe.

⁵¹ Societatea Națională de Transfer de Fonduri și Decontări – TransFonD SA, în calitate de agent al Băncii Naționale a României (Regulamentul nr. 1/3 iulie 2003 al Președintelui Consiliului de Administrație a Băncii Naționale a României, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 506/14 iulie 2003).

mai cu seamă atunci când agentul economic își are domiciliul într-o localitate, alta decât localitatea reședință de județ, deoarece instrumentul de plată prin care s-a efectuat plata sumei de către agentul economic prin banca sa trebuie să se reîntoarcă la trezoreria din aceeași localitate, unde contribuabilul își are deschisă poziția fiscală.

Sinoptic fluxurile financiare generate de plata datoriilor către stat ale agenților economici atunci când aceștia își au conturile deschise la băncile comerciale se pot vizualiza prin schemele 6.8.a și 6.8.b de la paginile 111, respectiv 112.

O situație aparte prezintă fluxurile financiare generate de plata impozitelor și taxelor de către agenții economici către bugetul de stat, bugetele locale și bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetul fondurilor speciale atunci când aceștia (agenții economici) își au conturile deschise la trezoreriile operative municipale, orășenești, comunale, ale sectoarelor municipiului București sau la Trezoreria Municipiului București. În această situație, resursele financiare din conturile de disponibil al agenților economici, deschise la trezoreriile operative ajung rapid în conturile bugetelor beneficiare deschise la trezoreriile operative respective, nemaifiind, necesară intervenția Direcției trezorerie și contabilitate publică județeană.

Un exemplu de acest gen de flux financiar se poate vizualiza prin schema 6.9 de la pag. 113.

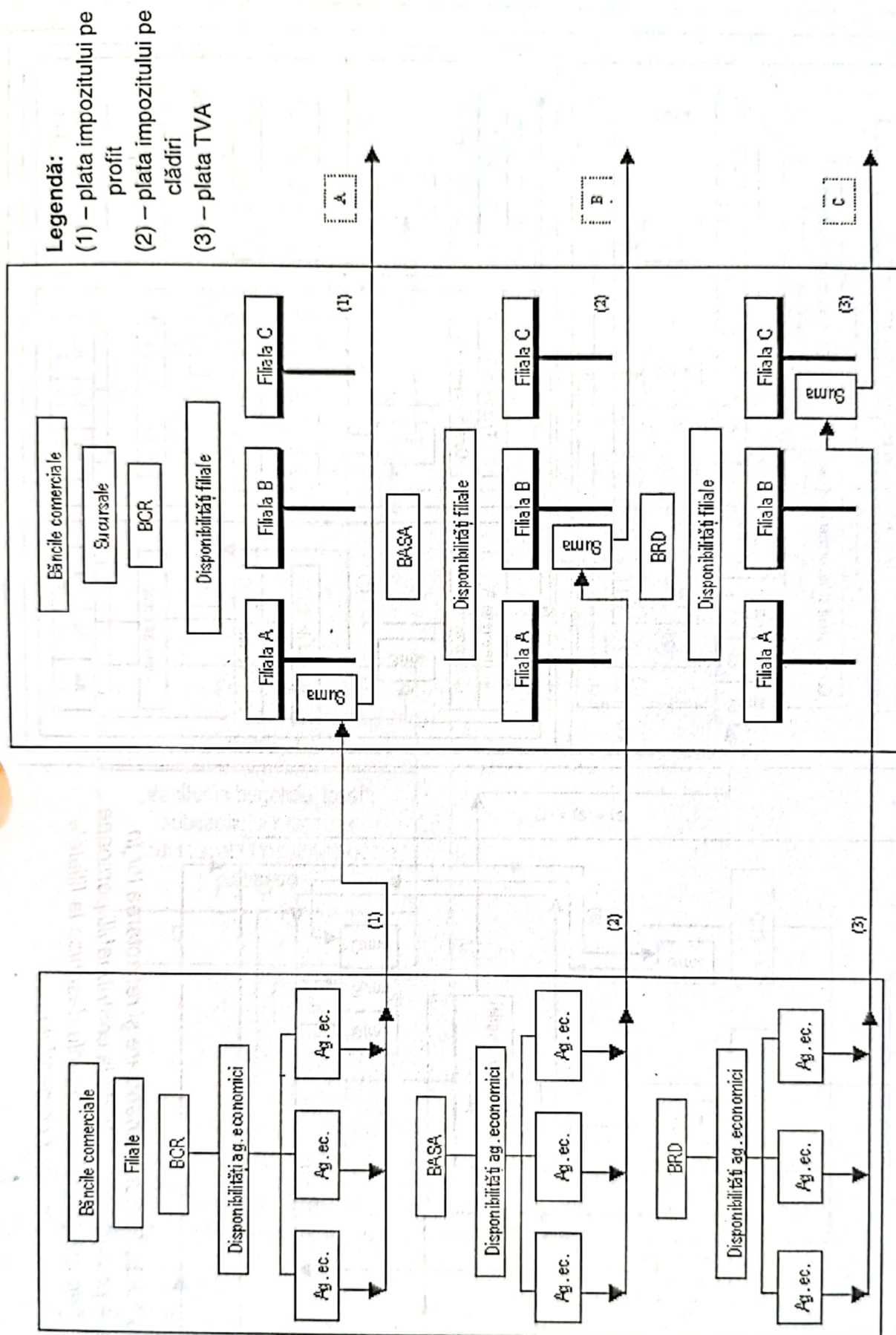
b) Fluxurile financiare determinate de încasarea veniturilor bugetare de la agenții economici prin organele vamale.

Aceste fluxuri sunt determinate de plata taxelor vamale, accize și a taxei pe valoarea adăugată, datorate pentru operațiuni de import, de materii prime, mărfuri etc. Obligatorietatea și totodată dreptul de a constata obligațiile agenților economici importatori către bugetul de stat, pentru importuri, revin organelor vamale.

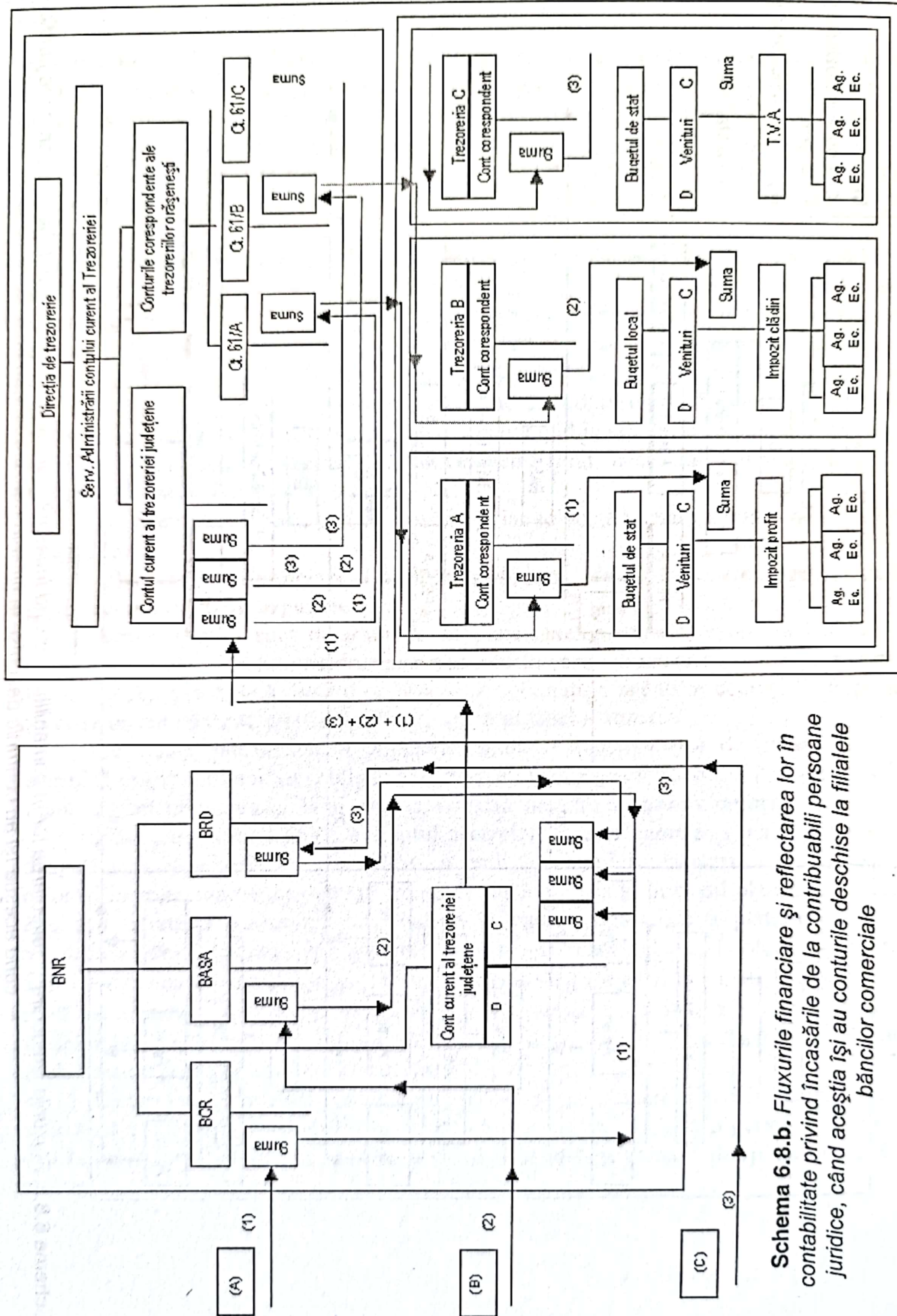
Cu ocazia prezentării la organele vamale a documentelor de import, acestea determină cuantumul acestor obligații, în mod provizoriu, condiționând introducerea lor în țară de plata unor garanții la nivelul acestor calcule, fără o vămuire propriu-zisă.

Plata garanțiilor vamale în contul accizelor, taxelor vamale și taxei pe valoarea adăugată etc. se efectuează de către agenții economici, în cauză, prin folosirea acelorași instrumente de decontare: ordine de plată etc., ca și în cazul plății altor datorii către stat, numai că circuitul care începe la banca comercială a plătitorului, către trezoreria operativă unde unitatea vamală își are deschis contul colector, parcurge traseul → banca comercială a plătitorului, sucursala județeană a băncii comerciale în cauză → Banca Națională a României → trezoreria județeană, a sectorului sau a municipiului București → trezoreria operativă unde unitatea vamală de frontieră își are deschis contul colector în situația județelor.

La terminarea acestui circuit, suma plătită de către agentul economic nu a ajuns să fie încă evidențiată în contul bugetul statului; suma se mai află o perioadă de timp, până la perfectarea importului, în contul colector al unității vamale, dar plata în cauză a majorat deja resursele financiare ale Trezoreriei Statului.

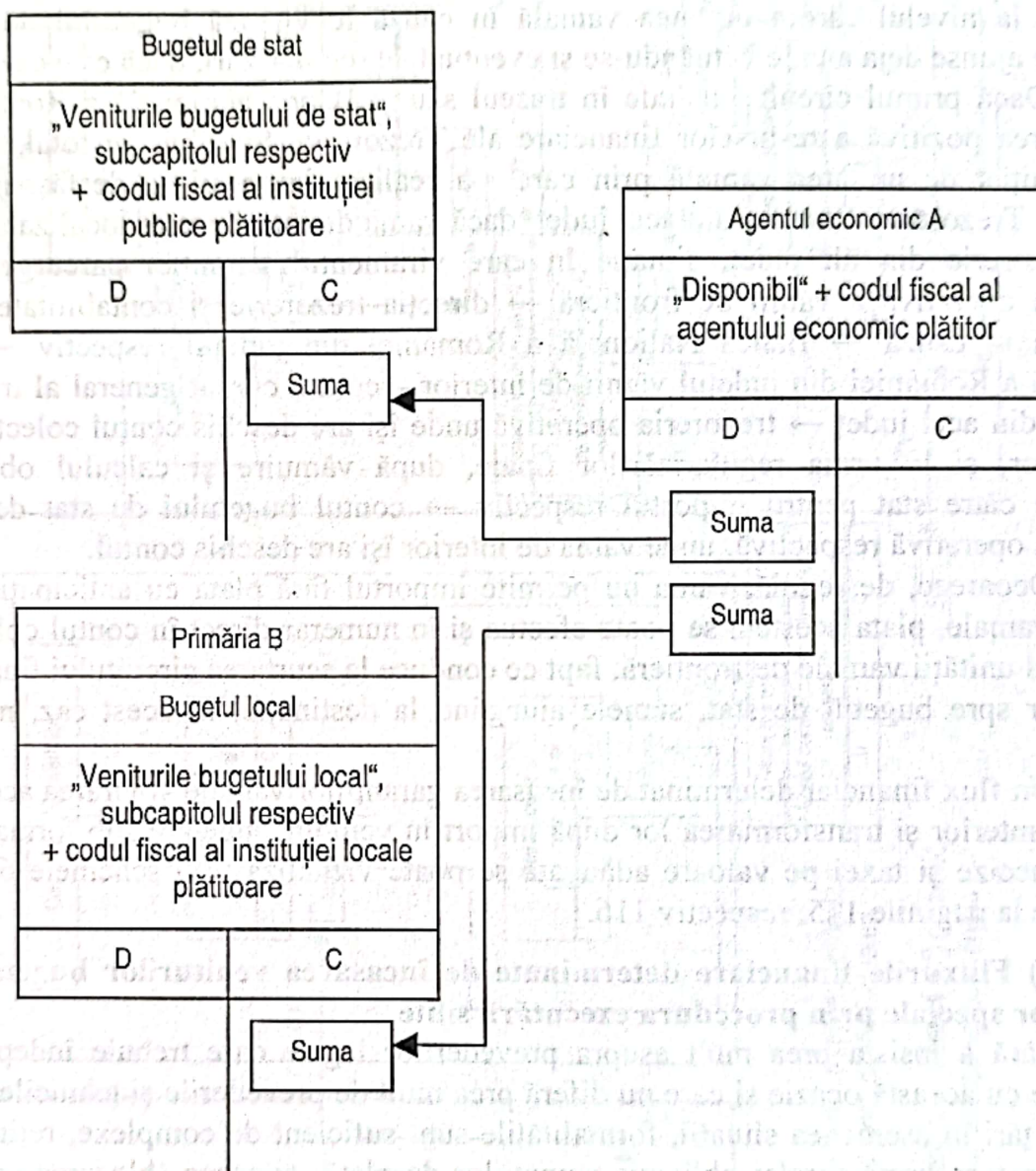

Schema 6.8.a. Fluxurile financiare și reflectarea lor în contabilitate privind încasările fără numerar de la contribuabili persoane juridice, când aceștia își au conturile deschise la filialele băncilor comerciale

Schema 6.8.b. Fluxurile financiare și reflectarea lor în contabilitate privind încasările de la contribuabili persoane juridice, când aceștia își au conturile deschise la filialele băncilor comerciale

Localitatea X
Trezoreria operativă X

Legendă:

- (1) – Plata impozitului pe profit de către un agent economic către bugetul de stat;
- (2) – Plata impozitului pe clădiri de către același contribuabil către Primăria B, din aceeași localitate

Schema 6.9. Fluxurile financiare și reflectarea lor în conturi, determinate de plata impozitului pe profit și pe clădiri de către un agent economic care are contul deschis la o unitate operativă a Trezoreriei Statului

Al doilea circuit este cel provocat de unitatea vamală de interior, care efectuează vămuirea propriu-zisă a importului. În acest sens, vama de frontieră virează garanțiile depuse la vama de interior, unde, practic, se efectuează vămuirea și abia aici se stabilește concret cuantumul taxelor vamale, a accizelor, dacă este cazul, și a taxei pe valoarea adăugată la nivelul cărora unitatea vamală în cauză le virează bugetului de stat din garanțiile ajunse deja aici, efectuându-se și eventualele regularizări, dacă este cazul.

Dacă primul circuit include în traseul său și Banca Națională a României, cu modificarea pozitivă a resurselor financiare ale Trezoreriei Statului, pe total, al doilea circuit inițiat de unitatea vamală prin care s-a realizat importul se desfășoară fie în interiorul Trezoreriei Statului din acel județ, dacă vama de interior este localizată aici, fie la o trezorerie din alt județ, situație în care viramentul garanției parcurge traseul: trezoreria operativă a vămii de frontieră → direcția trezorerie și contabilitate publică județeană în cauză → Banca Națională a României din județul respectiv → Banca Națională a României din județul vămii de interior – contul curent general al trezoreriei județene din acel județ → trezoreria operativă unde își are deschis contul colector vama de interior, și în urma regularizărilor finale, după vămuire și calculul obligațiilor definitive către stat pentru importul respectiv → contul bugetului de stat deschis la trezoreria operativă respectivă, unde vama de interior își are deschis contul.

Deoarece, de regulă, vama nu permite importul fără plata cu anticipație a unei garanții vamale, plata acesteia se poate efectua și în numerar direct în contul colector de venituri al unității vamale de frontieră, fapt ce conduce la scurtarea circuitului financiar al fondurilor spre bugetul de stat, sumele ajungând la destinație, în acest caz, mult mai operativ.

Un flux financiar determinat de încasarea garanțiilor vamale și virarea acestora la vama de interior și transformarea lor după import în venituri bugetare sub forma taxelor vamale, accize și taxei pe valoare adăugată se poate vizualiza prin schemele 6.10.a. și 6.10.b. de la paginile 115, respectiv 116.

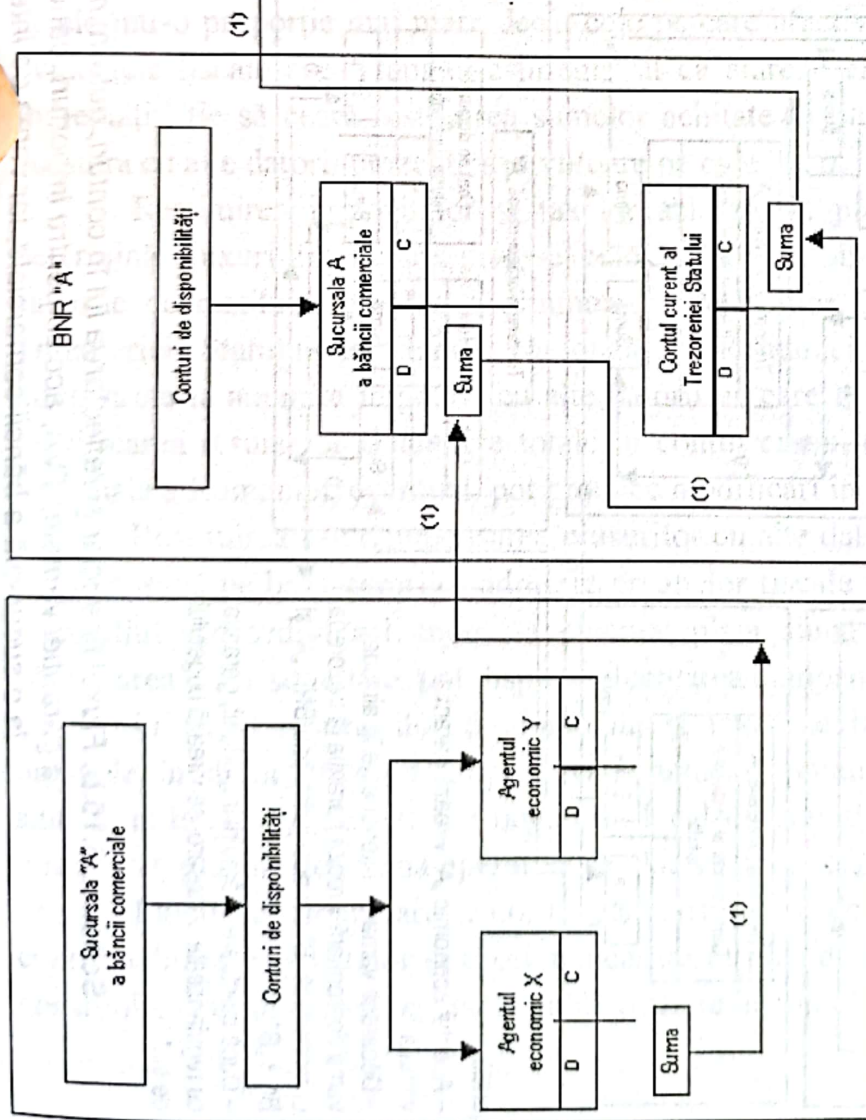
c) Fluxurile financiare determinate de încasarea veniturilor bugetare și a fondurilor speciale prin procedura executării silit

Fără a insista prea mult asupra prevederilor legale care trebuie îndeplinite și respectate cu această ocazie și care nu diferă prea mult de prevederile și tehnicile folosite și în alte țări în asemenea situații, formalitățile sunt suficient de complexe, reținând din rândul acestora următoarele: obligația somațiilor de plată, poprirea (blocarea conturilor datornicului), sechestrul asigurator, sechestrul cu ridicata, valorificarea bunului etc.

Este de reținut că în cazul mobilizării resurselor financiare la buget, pe această cale, procedeul este greoi, necesită timp (neconvenabilă Trezoreriei Statului, care este confruntată cu necesități de plăți zilnice), se realizează cu costuri ridicate, în oameni, bani și timp.

Urmărirea silită presupune fie încasarea drepturilor statului direct din contul contribuabilului, când în acesta există lichidități, fie indisponibilizând activele societății sau alte bunuri ale acestuia.

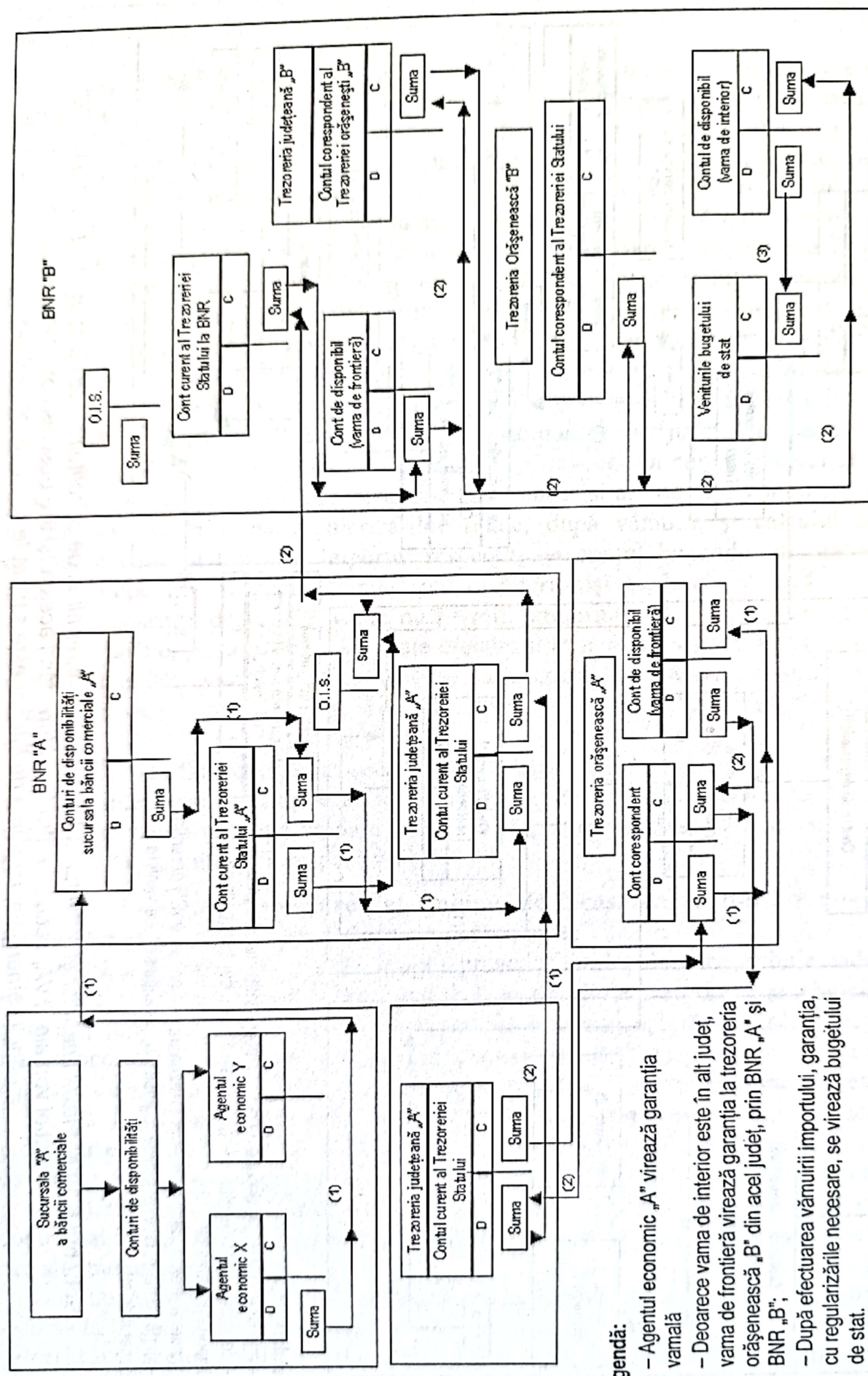
Dacă urmărirea la plată se realizează prin valorificarea de bunuri, atragerea de resurse la buget se face prin virament sau numerar, în funcție de modul cum s-a efectuat valorificarea acelor bunuri, iar fluxul poate îmbrăca o formă sau alta, fără numerar sau cu numerar.

Legendă:

- (1) – agentul economic „X” depune garanția vamală pentru importul preconizat;
- (2) – deoarece vama de interior este în același județ, după efectuarea importului, vama de frontieră virează vămii de interior (Trezoreria orașenească „C”) garanția;
- (3) – după vămuire, cu eventualele regularizări, garanția se face venit la bugetul de stat.

Schema 6.10.a. Fluxul financiar și reflectarea lui în conturi, determinat de constituirea de către agentul economic „X” a garanției vamale, TVA, accize pentru importuri, când acesta își are deschis contul la o sucursală a băncii comerciale, iar vama de interior este situată în cadrul aceluiași județ

Schema 6.10.b. Fluxul financiar și reflectarea lui în conturi, determinat de constituirea de către agentul economic a garanției vamale, TVA, accize pentru importuri, când acesta își are deschis contul la o sucursală a băncii comerciale, iar vama de interior este situată în alt județ

O situație apartine a parcursului resurselor din impozitele urmărite silit la plată se produce atunci când bunurile contribuabililor sunt valorificate prin licitații, care se pot realiza și ele prin decontări fără numerar sau prin numerar. În funcție de acest fapt, fluxurile financiare pot avea un traseu sau altul. Prin depunerea numerarului rezultat din aceste valorificări direct la trezoreria operativă unde plătitorul își are domiciliul fiscal se scurtcircuitează traseul, resursele ajungând mai rapid în posesia trezoreriei și a bugetului beneficiar. Dar în cazul valorificării bunurilor, prin decontările fără numerar, fluxurile financiare pentru constituirea veniturilor bugetare pe această cale necesită timp mai îndelungat, deoarece traseul pe care trebuie să-l parcurgă fluxul este în funcție de sediul băncii comerciale la care cel în cauză își are contul de disponibil deschis.

6.2.3. Restituirea plusurilor din impozite, taxe și alte venituri bugetare contribuabililor, persoane juridice și fizice

Sunt situații când, din diferite motive, contribuabilii plătesc statului impozitele și taxele într-o proporție mai mare decât cele pe care efectiv le datorează, ocazii în care în evidențele fiscale acest fapt este înregistrat ca atare. Cei aflați în această situație sunt îndreptățiți fie să ceară restituirea sumelor achitate în plus, fie să solicite compensarea acestora cu alte datorii prezente sau viitoare pe care le au.

Restituirea impozitelor și taxelor achitate în plus de către unii contribuabili determină fluxuri financiare inverse celor de constituire la încasarea impozitelor. În cazurile de restituire are loc o diminuare a resurselor financiare din contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, dar compensarea plusurilor înregistrate la anumite impozite cu alte datorii pe care le au contribuabilii nu determină modificarea resurselor financiare totale în contul curent al trezoreriei deschis la Banca Națională a României, eventual, pot produce modificări în structura bugetelor afectate.

Restituirea sau compensarea plusurilor cu alte datorii pe care le au contribuabilii se efectuează pe baza cererilor adresate organelor fiscale în a căror rază teritorială își au domiciliul sau sediul ori unde s-a efectuat plata, după caz, care, după verificarea și constatarea celor solicitate, pot dispune efectuarea compensării sau a restituirii solicitate.

În cazul restituirilor de impozite și taxe, pe baza aprobărilor date de către organele în drept, trezoreria operativă efectuează viramentele din contul de venituri sintetic al bugetului de stat sau bugetului local, în contul contribuabilului la care s-a înregistrat plusul (trezoreria operativă sau banca comercială).

Fluxurile financiare cauzate de restituirea de la Trezoreria Statului către contribuabili a impozitelor și taxelor încasate în plus determină fluxuri inverse celor de constituire și diminuează resursele publice aflate în contul curent al Trezoreriei Statului.

6.3. Fluxurile financiare determinate de încasarea prin numerar a fondurilor publice

La nivelul trezoreriilor operative din municipii, orașe, comune, sectoarele municipiului București și municipiul București fluxul operațiunilor de încasări și eventualele restituiri în numerar ale veniturilor bugetare și fondurilor speciale se realizează în funcție de modul în care este organizată trezoreria în cauză, respectiv:

- prin casa de încasări, casa de plăți și păstrarea numerarului în casieria-tezaur;
- prin casa de încasări, neexistând casa de plăți și casierie - tezaur pentru păstrarea numerarului.

Cu prilejul încasării în numerar a veniturilor bugetare și fondurilor speciale, distingem două mari grupe de plătitori, funcție de care este organizată și activitatea de casă a trezoreriilor, astfel:

- prima grupă de plătitori este cea a agenților economici și instituțiilor publice, persoane juridice, care-și efectuează vărsămintele în numerar direct la ghișeele de încasări ale trezoreriilor operative;
- a doua grupă de plătitori sunt persoanele fizice și asociațiile familiale care-și pot efectua plata impozitelor și taxelor, după cum urmează:
 - la casele speciale de încasări, organizate pe lângă trezoreriile operative sau unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni, care execută operațiunea de mandat în contul bugetului, în special în municipii și marile orașe;
 - la agenții fiscali (referenți), casierii încasatori și remizieri (comune și orașe), care la rândul lor, depun încasările la trezoreriile operative pe lângă care sunt arondate localitățile pe care le servesc.

În vederea funcționării corecte a activității de casierie-tezaur și a casei de încasări, este obligatorie conducerea corectă și la zi a evidențelor operative și contabile, în scopul reflectării în orice moment și cu exactitate a existenței și mișcării numerarului, precum și a celorlalte valori gestionate de către personalul Trezoreriei Statului.

De asemenea, este necesar să se aplice și respecte cu rigurozitate regulile cu privire la păstrarea, transportul și paza numerarului și a celorlalte valori pentru a se asigura integritatea acestora.

6.3.1. Fluxurile financiare determinate de încasarea prin numerar a veniturilor bugetare, extrabugetare și a fondurilor speciale de la contribuabili, persoane juridice și fizice, la trezoreriile care au organizate case de încasări, case de plăți și casierii-tezaur

Datorită comisioanelor tot mai consistente, care au crescut în ultimii ani de 5-6 ori, pe care le percep băncile comerciale pentru operațiunile pe care le efectuează în contul contribuabililor prin decontările fără numerar, o parte tot mai însemnată dintre aceștia preferă să-și achite impozitele și taxele în numerar prin depunerea acestuia direct la casieriile trezoreriilor operative. Trebuie remarcat însă că acest procedeu de colectare a resurselor financiare ale statului, cu rezultate pozitive în ceea ce privește operativitatea înregistrării acestor fonduri în conturile bugetului beneficiar, are și efecte negative, printre care volumul mare de muncă pe care-l presupune manipularea numerarului, evidențe suplimentare, fără a mai adăuga cheltuielile determinate de emiterea bancnotelor și baterea monedei din metal etc. necesare acestor operațiuni. În țările cu o economie dezvoltată, această metodă de încasare a veniturilor bugetare este eliminată aproape cu desăvârșire și spre așa ceva trebuie să tindă și țara noastră.

Depunerea numerarului de către agenții economici, instituțiile publice, alte persoane juridice și persoane fizice în contul datoriilor pe care le au către stat se face pe baza „foii de vărsământ cu chitanță”, care cuprinde datele necesare referitoare la depunător, codul fiscal, bugetul beneficiar, suma etc. și felul impozitului sau taxei. Cu ocazia plății prin numerar a impozitelor și taxelor, Compartimentul încasarea și evidența veniturilor verifică:

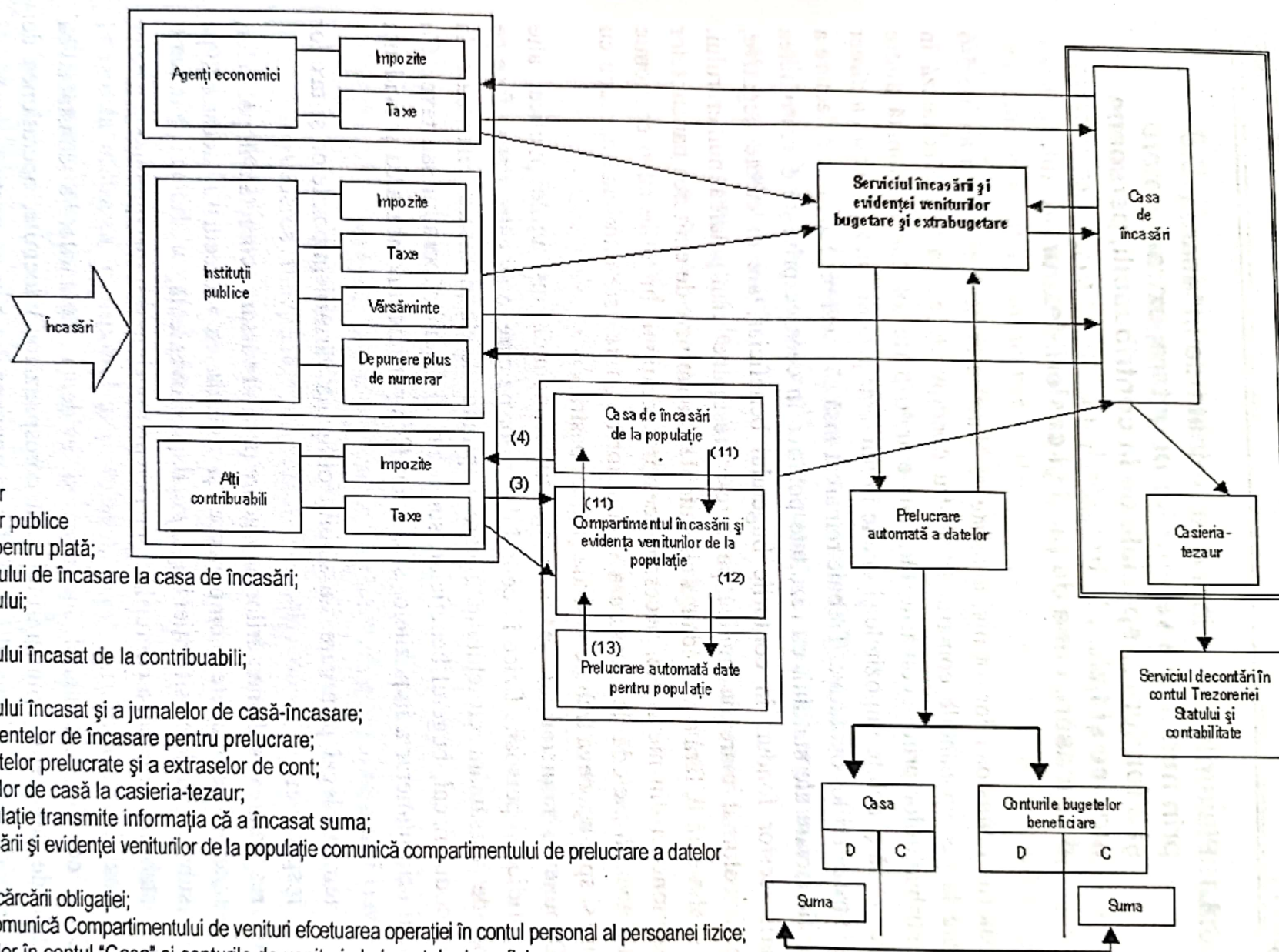
- temeiul legal prin care s-a stabilit obligația vărsării impozitelor și taxelor respective;
- respectarea reglementărilor în vigoare privind vărsarea corectă a impozitelor, taxelor pe bugete componente și încadrarea corectă a acestora pe subdiviziunile clasificăției bugetare, după proveniență;
- stabilirea corectă a conturilor sintetice pe tipuri de venituri, precum și a celor analitice pe plătitori.

După ce Compartimentul încasarea și evidența veniturilor a constatat că documentele de depunere a numerarului sunt corespunzător întocmite, operațiunea de depunere se evidențiază în jurnalul încasărilor în numerar din ziua respectivă, după care acestea se predau la casierie pentru finalizarea operațiunii.

Sinoptic, fluxurile financiare determinate de plata impozitelor și taxelor în numerar la o trezorerie operativă care are organizate case de încasări, case de plăți și casierie-tezaur pot fi vizualizate prin schema 6.11 de la pag. 120.

Legendă:

- (1) – Prezentarea agenților economici, instituțiilor publice și altor contribuabili pentru plată;
- (2) – Trimiterea documentului de încasare la casa de încasări;
- (3) – Depunerea numerarului;
- (4) – Eliberarea chitanței;
- (5) – Depunerea numerarului încasat de la contribuabili;
- (6) – Eliberarea chitanței;
- (7) – Depunerea numerarului încasat și a jurnalelor de casă-încasare;
- (8) – Transmiterea documentelor de încasare pentru prelucrare;
- (9) – Restituirea documentelor prelucrate și a extraselor de cont;
- (10) – Transmiterea jurnalelor de casă la casieria-tezaur;
- (11) – Casieria pentru populație transmite informația că a încasat suma;
- (12) – Compartimentul încasării și evidenței veniturilor de la populație comunică compartimentului de prelucrare a datelor documentele încasate pentru efectuarea descărcării obligației;
- (13) – Prelucrarea datelor comunică Compartimentului de venituri efectuarea operației în contul personal al persoanei fizice;
- (14) – Prelucrarea încasărilor în contul "Casa" și conturile de venituri ale bugetelor beneficiare.

Schema 6.11. Fluxul operațiunilor de încasare prin numerar la trezoreriile operative care au organizat case de încasări, case de plăți și casierii-tezaur

6.3.2. Fluxurile financiare determinate de încasarea prin numerar a veniturilor bugetare, extrabugetare și a fondurilor speciale de la contribuabili, persoane juridice și fizice, la trezoreriile care au organizate case de încasări, dar nu au case de plăți și casierii-tezaur

Trezoreriile operative organizate care servesc un număr mic de instituții publice și deci nu au plăți însemnate în numerar, nu au organizate case de plăți și nici casierii-tezaur pentru păstrarea numerarului.

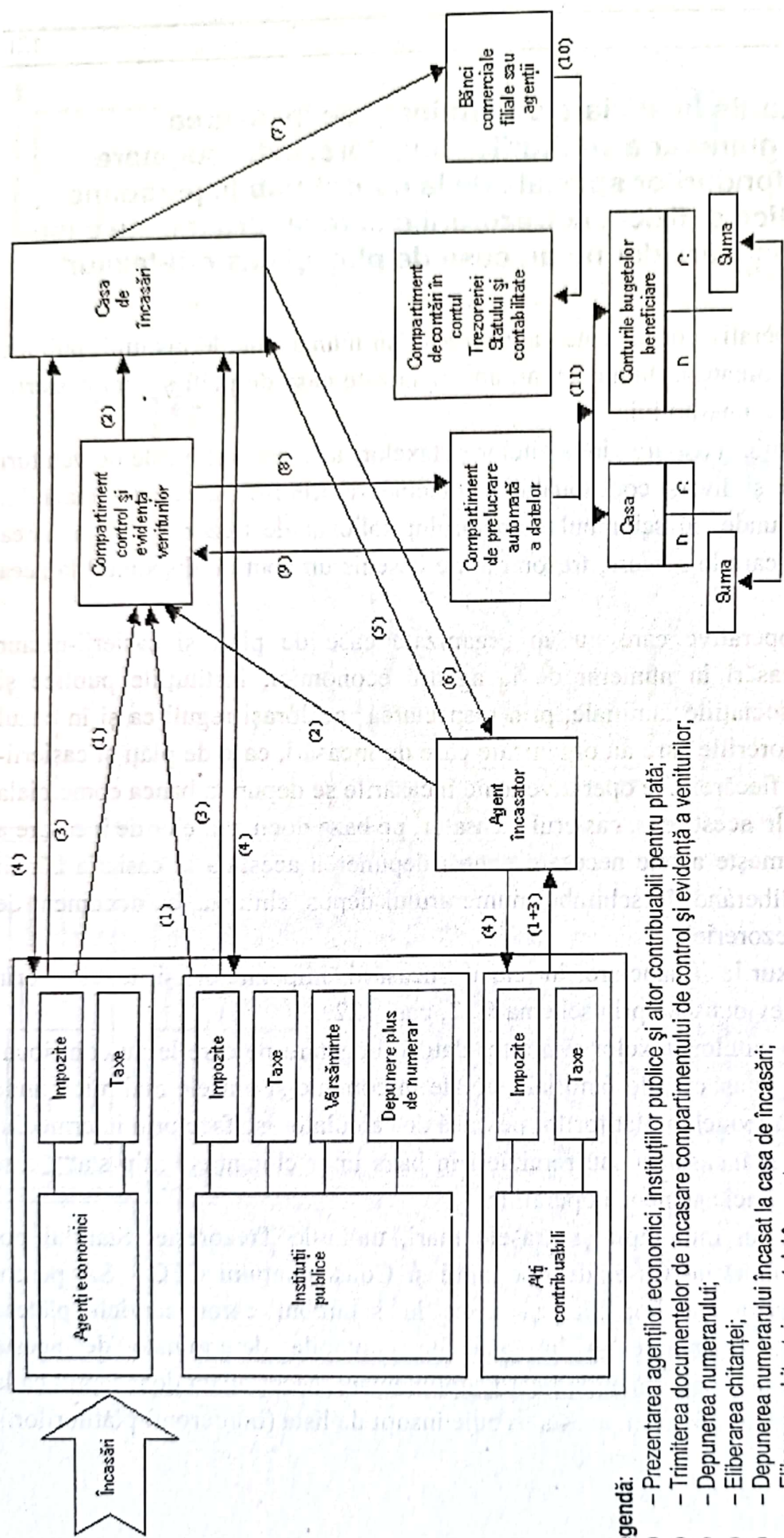
În această situație, încasarea impozitelor și taxelor, inclusiv restituirile de venituri către instituțiile publice și diverși contribuabili se efectuează printr-o bancă comercială din localitatea respectivă, unde, în schimbul numerarului solicitat de trezorerie în favoarea instituțiilor publice pe care le servesc, trezoreria are deschis un cont de disponibil la acea bancă.

Trezoreriile operative care nu au organizate case de plăți și casierii-tezaur efectuează numai încasări în numerar de la agenții economici, instituțiile publice și persoane fizice sau asociațiile familiale, prin respectarea aceluiași reguli ca și în cazul efectuării lor prin trezoreriile care au organizate case de încasări, case de plăți și casierii-tezaur, dar la sfârșitul fiecărei zile operative toate încasările se depun la banca comercială agreată din localitate. În acest sens, casierul încasator, pe baza documentelor de încasare a numerarului, își întocmește actele necesare pentru depunerea acestuia la casieria băncii comerciale, aceasta eliberând, în schimbul numerarului depus, chitanță, ca document de casă pentru casieria trezoreriei.

Sinoptic, fluxurile financiare în cazul încasării impozitelor și taxelor prin asemenea unități sunt evidențiate prin schema 6.12, pag. 122.

Încasarea impozitelor, taxelor și a altor datorii bugetare pe care le au contribuabili – persoane fizice și asociațiile familiale situate în comune și orașele mai mici, unde nu este organizată încă evidența plătitorilor pe bază de calculator, se face prin intermediul agenților fiscali, casieri încasatori sau remizieri în baza unor chitanțiere „tip stat”, care conțin datele necesare unei asemenea operațiuni.

De asemenea, în municipii și orașele mari, unitățile Trezoreriei Statului pot încheia convenții cu unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni CEC - SA pentru încasarea unor categorii de impozite și taxe, în schimbul căror servicii plătesc comisioane. Fluxurile financiare și înregistrările contabile determinate de aceste operațiuni sunt simple și nu necesită explicații suplimentare. Menționăm doar faptul că la depunerea numerarului la trezorerii, acesta trebuie însoțit de lista (borderoul) plătitorilor.

Legendă:

- (1) - Prezentarea agenților economici, instituțiilor publice și altor contribuabili pentru plată;
- (2) - Trimiterea documentelor de încasare compartimentului de control și evidență a veniturilor;
- (3) - Depunerea numerarului;
- (4) - Eliberarea chitanței;
- (5) - Depunerea numerarului încasat la casa de încasări;
- (6) - Eliberarea chitanței agentului încasator;
- (7) - Depunerea numerarului încasat la filiala sau agenția băncii comerciale;
- (8) - Transmiterea documentelor de încasare pentru prelucrare;
- (9) - Restituirea documentelor prelucrate și a extraselor de cont;
- (10) - Transmiterea extraselor de cont privind operațiunile efectuate prin banca comercială;
- (11) - Reflectarea încasărilor în contul "Casa" și contul de venituri ale bugetelor beneficiare.

Schema 6.12. Fluxul operațiunilor de încasare prin numerar la trezoriile care au organizat case de încasări, dar nu au case de plăți și casierii-tezaur

6.3.3. Restituirea prin numerar a plusurilor din impozite și taxe sau a altor venituri bugetare contribuabililor, persoane juridice și fizice

Ca și în cazul restituirilor pentru impozitele achitate în plus prin plăți fără numerar, contribuabilii au dreptul să solicite restituirea sumelor aflate în această situație și în numerar.

Cererea de restituirea în numerar se depune la Compartimentul administrarea veniturilor de stat din cadrul administrațiilor finanțelor publice, care cuprinde aceleași elemente ca și în cazul restituirilor prin plăți fără numerar. De asemenea, întreaga metodologie și condițiile prezentate la restituirile prin virament trebuie respectate și îndeplinite și aici.

În această situație, Compartimentul încasări și evidență a veniturilor, pe baza documentelor aprobate de organele în drept, întocmește un ordin de plată pentru restituire, care se transmite pe cale internă casei de plăți din cadrul Compartimentului casierie-tezaur.

La primirea ordinului de plată, casierul plătitor verifică îndeplinirea condițiilor de formă de către acesta și după semnarea lui, de către solicitantul restituirii, casierul eliberează suma înscrisă în document.

După eliberarea sumei, ordinul de plată în cauză se evidențiază în “jurnalul de casă” la plăți pentru restituirea veniturilor în numerar care sunt separate apoi de cele pentru alte categorii de plăți, concomitent efectuându-se operațiunea pe debitul contului de venituri al bugetului care a “suportat” această restituire.

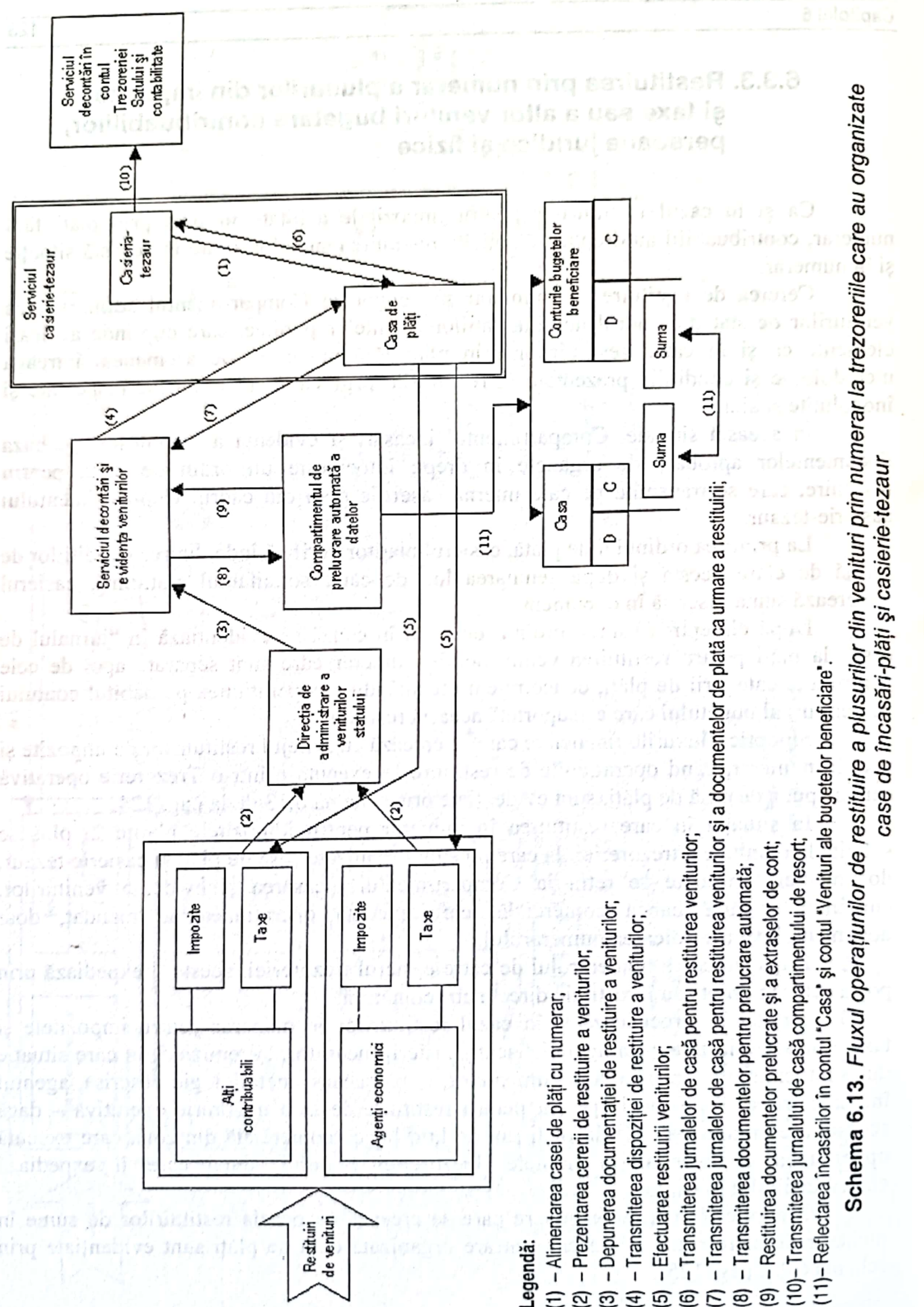
Sinoptic, fluxurile financiare care se creează cu prilejul restituirilor de impozite și taxe în numerar, când operațiunile de restituire se execută printr-o Trezorerie operativă care dispune de casă de plăți, sunt evidențiate prin schema 6.13 de la pag. 124.

În situația în care restituirea în numerar pentru impozitele plătite în plus se solicită la o unitate a trezoreriei, la care nu sunt organizate casă de plăți și casierie-tezaur, documentele aprobate se rețin la Compartimentul încasarea și evidență veniturilor, emițându-se către banca comercială, care execută operațiunea de mandat, doar documentul pentru ridicarea numerarului.

După ridicarea numerarului de către casierul trezoreriei, acesta îl expediază prin poștă celor în drept sau îl restituie direct sub semnătură.

Similar se procedează și în cazul restituirilor în numerar pentru impozitele și taxele încasate în plus prin agenții fiscali, casierii încasatori și remizieri, în care situație după întocmirea și aprobarea documentelor, după aceeași metodologie descrisă, agentul încasator ridică numerarul aprobat pentru restituire de la o trezorerie operativă – dacă aceasta are organizată casa de plăți sau de la o bancă comercială din zona care execută operațiunea de mandat în numele Trezoreriei Statului, după care îl expediază contribuabilului în cauză.

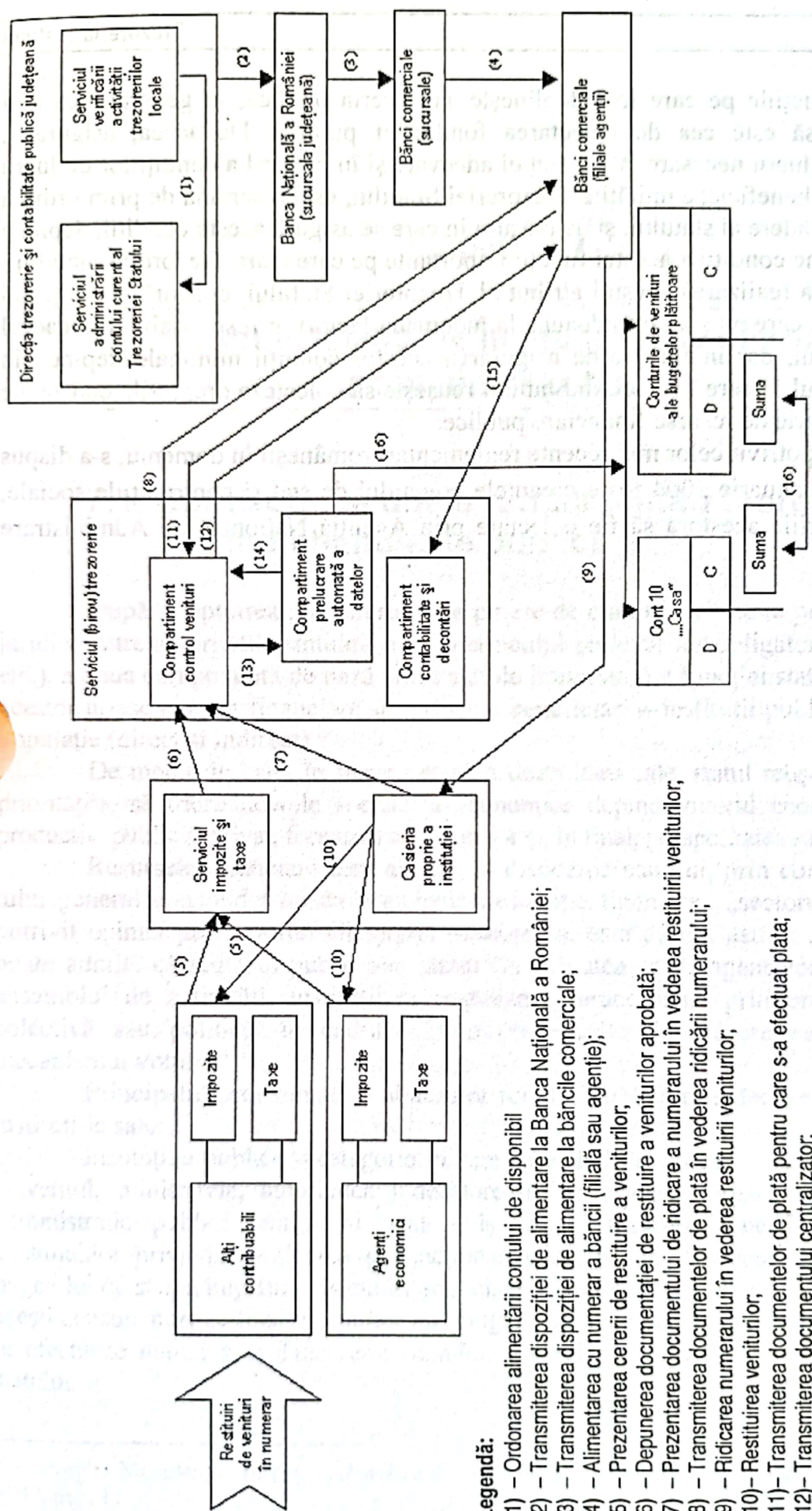
Sinoptic, fluxurile financiare care se creează cu ocazia restituirilor de sume în numerar de către o trezorerie care nu are organizată casă de plăți sunt evidențiate prin schema 6.14, pag. 125.

Legendă:

- (1) – Alimentarea casei de plăți cu numerar;
- (2) – Prezentarea cererii de restituire a veniturilor;
- (3) – Depunerea documentației de restituire a veniturilor;
- (4) – Transmiterea dispoziției de restituire a veniturilor;
- (5) – Efectuarea restituirii veniturilor;
- (6) – Transmiterea jurnalelor de casă pentru restituirea veniturilor;
- (7) – Transmiterea jurnalelor de casă pentru restituirea veniturilor și a documentelor de plată ca urmare a restituirii;
- (8) – Transmiterea documentelor pentru prelucrare automată;
- (9) – Restituirea documentelor prelucrate și a extraselor de cont;
- (10) – Transmiterea jurnalului de casă compartimentului de resort;
- (11) – Reflectarea încasărilor în contul "Casa" și contul "Venituri ale bugetelor beneficiare".

Schema 6.13. Fluxul operațiunilor de restituire a plusurilor din venituri prin numerar la trezoriile care au organizat case de încasări-plăți și casierie-tezaur

Schema 6.14. Fluxul operațiunilor de restituire a plusurilor din venituri prin numerar la trezoreriile care nu au organizate case de plăți și casierie-tezaur

Dintre funcțiile pe care le îndeplinește Trezoreria publică, în general, cea mai grea și anevoioasă este cea de colectarea fondurilor publice. De aceea, asigurarea instrumentelor de lucru necesare, a legislației adecvate și în general a condițiilor de lucru de care trebuie să beneficieze unitățile Trezoreriei Statului, este o sarcină de prim ordin a factorilor de răspundere ai statului, și de măsura în care se asigură aceste condiții, depinde îndeplinirea în bune condiții a acestei funcții importante pe care o are Trezoreria Statului.

Desigur, la realizarea acestui atribut al Trezoreriei Statului, concură și mulți alți factori și influențe care nu stau întotdeauna la îndemâna factorilor responsabili din cadrul Trezoreriei Statului, dar în funcție de asigurarea acestor condiții minimale depinde în mare măsură gradul în care Trezoreria Statului reușește să colecteze drepturile constatate ale statului în materie de resurse financiare publice.

De altfel, potrivit celor mai recente reglementări românești în domeniu, s-a dispus ca începând cu 1 ianuarie 2004 toate creanțele bugetului de stat și contribuțiile sociale, precum și accesoriile acestora să fie colectate prin Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Capitolul 7

Fluxurile financiare în procesul de utilizare a fondurilor publice

7.1. Conceptul și unele fundamentări teoretice privind cheltuielile publice

După înfăptuirea „transferului de putere de cumpărare“ de la persoanele fizice și juridice către autoritățile statului, prin intermediul prelevărilor obligatorii (impozite, taxe etc.), a doua componentă de bază și tot atât de importantă a funcției statului este dirijarea acestor uriașe resurse financiare spre diverși beneficiari – instituții publice, întreprinderi, populație (direct și indirect).

De modul în care, în fiecare etapă a dezvoltării sale, statul reușește să ierarhizeze prioritățile, să trieze nevoile sociale și economice depind viitorul economiei, consumul productiv, public și privat, formarea capitalurilor și, în final, prosperitatea sau sărăcia națiunii. Resursele financiare centralizate, la dispoziția statului, prin componentele bugetului general consolidat au ca principală destinație finanțarea „sectorului public“, care potrivit opiniei profesorului Gheorghe Manolescu, este definit astfel: „În acest sens, se poate admite că sectorul public sau statul (în calitatea sa de agent economic) cuprinde ansamblul de activități, instituții și organisme caracterizate prin procese de decizie colectivă sau politică, în cadrul cărora procedurile de alegere se realizează prin mecanismul votului“⁵².

Principalul „consumator“ al acestor fonduri publice este deci sectorul public prin instituțiile sale.

Instituțiile publice – categorie în care se includ Parlamentul, Președinția României, Guvernul, ministerele, autoritatea judecătorească și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale – își asigură resursele bănești necesare finanțării cheltuielilor privind întreținerea și funcționarea lor, în cea mai mare măsură, pe seama bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat și a bugetului local. În acest context, acești consumatori de fonduri publice au obligația ca toate operațiunile de plăți și încasări să le efectueze numai prin Trezoreria Statului, a cărei activitate se desfășoară sub garanția statului.

⁵² Gheorghe Manolescu, *Buget – Abordare Economică și Financiară*, Editura Economică, București, 1997, pag. 17.

Conducătorii instituțiilor publice centrale și locale, în funcție de drepturile conferite prin lege în legătură cu aprobarea, repartizarea și utilizarea fondurilor de la buget, poartă denumirea de *ordonatori de credite*.

Dicționarul Explicativ al Limbii Române definește ordonatorul de credite ca fiind: „conducător al unei instituții bugetare, centrale sau locale, care are dreptul să dispună de creditele bugetare aprobate prin planul de venituri și cheltuieli al instituției”⁵³. Aproximativ aceleași drepturi și obligații, reieșite din definiția dată ordonatorului de credite de Dicționarului Explicativ, rezultă și din materialele de specialitate și reglementările românești în domeniu. Astfel, Legea finanțelor publice nr. 500, la art. 20 alin. (2), precizează că „ordonatorii principali de credite sunt miniștrii, conducătorii celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, conducătorii altor autorități publice și conducătorii instituțiilor publice autonome”, iar la alin. (4) „conducătorii instituțiilor publice cu personalitate juridică din subordinea ordonatorilor principali de credite sunt ordonatorii secundari sau terțieri de credite, după caz”. În cazul administrației publice locale, Ordonanța de Urgență a Guvernului privind finanțele publice locale nr. 45/2003⁵⁴ stabilește faptul că „ordonatorii de credite sunt de trei categorii: ordonatori principali, ordonatori secundari și ordonatori terțieri”, „ordonatori principali de credite ai bugetelor locale sunt președinții consiliilor județene, primarul general al municipiului București și primarii celorlalte unități administrativ-teritoriale”, iar „conducătorii instituțiilor publice cu personalitate juridică, cărora li se alocă fonduri din bugetele prevăzute la art. 1, alin. (2)”⁵⁵ sunt ordonatori secundari sau terțieri de credite, după caz”.

Potrivit reglementărilor românești amintite mai sus, instituțiile publice se împart în instituții ierarhic superioare, ai căror conducători au calitatea de ordonatori principali de credite, și instituții subordonate, denumite ordonatori secundari sau terțieri de credite. Conducătorii instituțiilor publice cu personalitate juridică din subordinea ordonatorilor principali de credite sunt deci ordonatori secundari sau terțieri de credite, după caz. Ordonatorii principali de credite primesc resursele de finanțare direct de la buget, pentru nevoile lor proprii, precum și pentru cele ale instituțiilor subordonate pe care, apoi, le repartizează acestora.

În situațiile în care unele instituții publice, ai căror conducători au calitatea de ordonatori secundari de credite, aceștia se găsesc în raport de subordonare față de ordonatorii principali de credite și în raport ierarhic – superior față de cei terțieri de credite. Acești ordonatori nu au relație directă cu bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetul local, dar din creditele primite de la ordonatorii principali repartizează o parte și ordonatorilor terțieri de credite.

Potrivit legislației românești⁵⁶, ordonatorii de credite, printre altele, răspund de „a angaja și de a utiliza creditele bugetare numai în limita prevederilor și destinațiilor

⁵³ Dicționar Explicativ al Limbii Române, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998, pag. 727.

⁵⁴ Ordonanța de Urgență a Guvernului privind finanțele publice locale nr. 45 din 5 iunie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 431/19.06.2003, art. 17, al. (1), (2) și (4).

⁵⁵ Bugetele locale, bugetele instituțiilor publice locale, bugetul împrumuturilor externe și interne și bugetul fondurilor externe nerambursabile.

⁵⁶ Legea privind finanțele publice nr. 50 din 11 iulie 2002, art. 22, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 597 din 13 august 2002.

aprobate, realizarea veniturilor, integritatea bunurilor încredințate, organizarea și ținerea la zi a contabilității și prezentarea la termen a situațiilor financiare etc.”.

Legea finanțelor publice nr. 500 din 2002, la care ne-am mai referit, la art. 36, prevede următoarele atribuții ordonatorilor de credite: „utilizarea creditelor bugetare; realizarea veniturilor; folosirea cu eficiență și eficacitate a sumelor primite de la buget (de stat, al asigurărilor sociale de stat, fondurilor speciale); integritatea bunurilor încredințate unității pe care o conduc; organizarea și ținerea la zi a contabilității”.

Instituțiile publice centrale și locale sunt finanțate de la buget⁵⁷, din fonduri cu afectare specială sau din mijloace extrabugetare, pe baza bugetelor de venituri și cheltuieli sau numai a bugetelor de cheltuieli, întocmite și aprobate în fiecare an potrivit normelor legale în vigoare.

Ca sistem de finanțare, instituțiile publice centrale și locale se supun următoarelor reguli:

- a) integral din resurse bugetare, situație în care veniturile pe care le realizează le varsă integral la bugetul din care sunt finanțate;
- b) integral din fonduri cu afectare specială;
- c) din resurse extrabugetare și în completare din resurse bugetare. În această situație, de regulă, veniturile proprii din resurse extrabugetare nefolosite până la sfârșitul anului se regularizează cu bugetul în limita subvențiilor primite;
- d) integral din resurse extrabugetare (fonduri proprii), situație în care resursele financiare nefolosite până la sfârșitul anului se reportează pentru anul următor.
- e) pe lângă resursele financiare prevăzute la literele a), b) și c), instituțiile publice centrale și locale mai pot beneficia de împrumuturi externe și interne, fonduri externe nerambursabile, donații și sponsorizări.

În cazul bugetului local, acestea cuprind, pe de o parte, veniturile, iar, pe de altă parte, creditele bugetare aprobate pe an, trimestre și pe subdiviziunile clasificăției bugetare, în limita cărora ordonatorii de credite pot efectua plăți. În situația instituțiilor publice centrale, bugetele lor cuprind, de obicei, numai prevederile de la partea de cheltuieli, respectiv creditele bugetare aprobate.

Din punct de vedere conceptual, creditul bugetar reprezintă limita maximă până la care se poate efectua o plată de casă. Dicționarul Enciclopedic Român⁵⁸ definește creditele bugetare ca fiind „suma-limită, aprobată prin bugetul de stat, până la care se poate efectua o anumită categorie de cheltuieli din buget”. Legea finanțelor publice, la care ne-am mai referit, la art. 2, alin. (16) îl definește ca fiind „suma aprobată prin buget, reprezentând limita maximă până la care se pot ordona și efectua plăți în cursul anului bugetar pentru angajamentele contractate în cursul exercițiului bugetar și/sau din exerciții anterioare pentru acțiuni multianuale, respectiv se pot angaja, ordonanța și efectua plăți din buget pentru celelalte acțiuni”, iar Legea finanțelor publice locale nr. 45 la art. 2, alin. (19) îl definește pe acesta aproximativ în același sens.

⁵⁷ Pentru a nu ne repeta mereu și pentru a simplifica frazele prin folosirea cuvântului buget vom înțelege bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul local, adică fondurile bugetare propriu-zise.

⁵⁸ Dicționarul Enciclopedic Român - vol. I, Editura Politică, București, 1962, pag. 825.

Deși noțiunea de „credit bugetar“ ar trebui să aibă aceeași semnificație și valoare atât pentru ordonatorii de credite finanțați din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, pe de o parte, cât și pentru cei finanțați prin bugetul local, pe de altă parte, acest lucru nu se petrece în fapt, deoarece pentru instituțiile publice finanțate prin bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat, ca o cheltuială să poată fi efectuată și plătită, este necesar ca acestea să dispună de creditele bugetare aprobate, deschise și repartizate, în timp ce pentru instituțiile publice finanțate din bugetul local, pe lângă creditele bugetare aprobate, deschise și repartizate, sunt necesare și lichidități efective în cont. Cu alte cuvinte, în cazul serviciilor publice finanțate prin bugetul local, ceea ce de altfel se și întâmplă, în mod practic de multe ori, condiția *sine qua non* de a se putea efectua cheltuieli este de a avea asigurate resurse financiare constituite în cont din venituri proprii, mijloace de echilibrare de la bugetul de stat sau transferuri de la bugetul de stat.

De altfel, finanțarea instituțiilor publice locale funcționează după aceeași regulă de „fier“ ca aceea a instituțiilor finanțate din fondurile speciale sau mijloacele extrabugetare, respectiv pentru a efectua plăți trebuie îndeplinită condiția de a avea asigurate resurse financiare în cont.

În consecință, pentru a se putea efectua plăți, ridicări de numerar din cont, ordonatorii de credite finanțați din bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat este suficient să aibă credite bugetare aprobate, deschise și repartizate pe subdiviziunile clasificăției bugetare. În cazul instituțiilor publice finanțate prin bugetul local din fondurile speciale și extrabugetare, vor putea efectua plăți numai dacă au asigurate și lichidități, respectiv disponibilități bănești în cont.

În situația în care în cursul exercițiului bugetar intervin acțiuni noi, sarcini suplimentare, iar creditele bugetare la acele subdiviziuni ale clasificăției bugetare nu sunt suficiente, în timp ce la altele există disponibilități, începând cu o anumită perioadă a anului, se pot efectua virări de credite bugetare. Virarea de credite bugetare presupune deci o diminuare a creditelor bugetare la o anumită categorie de cheltuieli (o anume subdiviziune a clasificăției bugetare), unde s-au constatat disponibilități și nu mai sunt necesare, pe de o parte, și majorarea acestora la o altă subdiviziune a clasificăției bugetare, unde acestea nu sunt suficiente, pe de altă parte. Virările de credite sunt admise numai în anumite condiții și numai pentru anumite categorii de cheltuieli, iar această metodă, de a corecta bugetul odată aprobat, trebuie să reprezinte o excepție și nu o regulă, întrucât solicitările de virări, dacă nu sunt generate de motive obiective, denotă o programare defectuoasă, consecință a unei fundamentări necorespunzătoare a prevederilor.

Orice cheltuială din sumele alocate de la buget se poate efectua numai după aprobarea acesteia de către ordonatorul de credite și numai după ce documentele au fost în prealabil vizate de controlul financiar preventiv, de către persoana autorizată în acest sens sau de către înlocuitorul acesteia.

Ordonatorii de credite, în baza creditelor bugetare deschise (principali) sau repartizate (secundari și terțiari), pentru a-și achita drepturile de salarii, serviciile prestate, procurării de materiale etc., au dreptul să efectueze plăți din cont sau să ridice numerar pentru achitarea acestora. Aceste operațiuni de plăți efectuate de către instituțiile publice finanțate de la buget, prin conturile lor deschise la trezoreriile operative, poartă denumirea de „plăți de casă“.

Referitor la noțiunea „plăților de casă” se impun câteva precizări, și anume: în accepțiunea Trezoreriei Statului o eliberare de numerar de către Trezoreria Statului pentru o instituție publică oarecare presupune instantaneu și un consum de credite bugetare, deci o „**plată de casă**”, în timp ce, până în acest moment, pentru instituția publică în cauză nu se poate vorbi, încă, de așa ceva deoarece numerarul ridicat este, deocamdată, în gestiunea instituției. Despre o plată de casă, în accepțiunea instituției publice, se va putea vorbi numai după ce acest numerar a fost și consumat prin plăți de salarii sau plăți pentru servicii, materiale etc. Deci există o diferență în timp între cele două instituții pentru a putea defini că prin operațiunile lor financiare pe care le-au efectuat s-a înregistrat sau nu și o „**plată de casă**”.

De asemenea, sunt frecvente situațiile când, după ce s-a efectuat o „**plată de casă**”, se efectuează și o încasare de fonduri din vânzarea unor materiale sau din lichidarea unor debitori, situație în care instituția în cauză își diminuează plățile de casă efectuate, dacă acele materiale vândute sau acei debitori provin din finanțarea anului curent.

Plățile de casă rezultate după asemenea operații sunt denumite „**plăți nete de casă**”, adică ceea ce a rămas definitiv decontat ca și cheltuit dintr-un buget în cadrul exercițiului financiar respectiv.

În desfășurarea activității lor, instituțiile publice, în afara plăților de casă efectuate prin trezorerie, evidențiază în contabilitatea lor și indicatorul „**cheltuielilor efective**”, indicator care în contabilitatea Trezoreriei Statului nu există. Această noțiune în contabilitatea instituțiilor publice este echivalentă cu consumurile efective de materiale, combustibili, alimente, medicamente, plățile pentru serviciile și lucrările executate, plata salariilor, burselor elevilor și studenților etc. Tot aici, prin acest cont din cadrul planului de conturi al instituțiilor publice, se evidențiază și prețul de înregistrare a obiectelor de inventar de mică valoare sau scurtă durată, la procurarea lor, precum și a fondurilor fixe (regulă valabilă până în anul 2003 inclusiv, probabil).

În acest context, corelația între plățile nete de casă și cheltuielile efective este următoarea: plățile nete de casă se transformă automat în cheltuieli efective numai atunci când se înregistrează imediat și un consum efectiv, o cheltuială propriu-zisă (plăți de salarii, burse, plata unor servicii, lucrări executate etc.). Astfel, pot fi situații în care plățile nete de casă nu reprezintă imediat și o cheltuială efectivă, respectiv în situația în care nu se înregistrează și un consum, o cheltuială propriu-zisă (spre exemplu, aprovizionarea unor materiale care se introduc în magazie produce o plată netă de casă, dar nu și o cheltuială efectivă). În această situație, plățile nete de casă preced, în timp, cheltuielile efective. Dar sunt situații și inverse, atunci când cheltuielile efective devansează plățile nete de casă, ca de exemplu înregistrarea la sfârșitul lunii a drepturilor de salarii sau a burselor, când practic se evidențiază cheltuiala efectivă, dar plata lor de casă se realizează efectiv numai în luna următoare când, practic, acestea se achită.

În situația în care plățile de casă sunt mai mari decât cheltuielile efective, instituția în cauză înregistrează o sporire a stocurilor de materiale sau a posturilor de debitori, în timp ce, dacă cheltuielile efective depășesc plățile de casă, acest lucru denotă o reducere a stocurilor de materiale sau o sporire a unor posturi de creditori.

Menționăm că atât nivelul plăților de casă, cât și cel al cheltuielilor efective nu pot depăși creditele bugetare aprobate și repartizate atât pe total, cât și pe structura clasificăției bugetare.

După cum s-a mai subliniat, instituțiile publice centrale și locale își asigură fondurile de bază necesare funcționării lor pe seama bugetului și, într-o anumită măsură, pe cea a fondurilor speciale și din mijloacele extrabugetare. Pentru finanțarea unor acțiuni și obiective de interes public prin bugetul de stat și bugetul local se susțin financiar și unele regii autonome naționale sau locale și, în anumite situații, chiar societățile comerciale producătoare de servicii sau utilități publice strict necesare societății prin acoperirea unor diferențe de preț, prime, dobânzi subvenționate etc.

În această situație, instituțiile publice care își acoperă integral cheltuielile din resurse bugetare varsă integral la bugetul din care sunt finanțate veniturile pe care le obțin din activitățile lor specifice, iar cele finanțate din fonduri speciale sau extrabugetare au dreptul de a și le reporta pentru exercițiile viitoare în cazul nefolosirii lor integrale până la sfârșitul exercițiului curent. În același timp, agenții economici, ca regulă generală, își acoperă integral cheltuielile din veniturile proprii, bugetul intervenind cu resurse în susținerea finanțării lor numai în situații și condiții specifice, de obicei atunci când aceștia execută și realizează servicii publice de interes național sau local, așa cum arătam puțin mai devreme.

Finanțarea de la buget, destinată acoperirii cheltuielilor instituțiilor publice centrale și locale, se caracterizează, de regulă, prin următoarele trăsături, și anume:

- în general, este nerambursabilă;
- nu se face automat, ci pe măsura îndeplinirii sarcinilor pe care le au instituțiile publice în cauză și în funcție de gradul de folosire a resurselor puse la dispoziția lor anterior;
- în principiu, finanțarea se poate face de la un singur buget, de stat, local în funcție de importanța instituției publice sau a regiei în cauză.

Instituțiile publice, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, efectuează operațiunile de încasări și plăți prin unitățile Trezoreriei Statului, în a căror rază sunt înregistrate fiscal, cu excepția celor din municipiul București, ai căror conducători au calitatea de ordonatori principali și secundari de credite, finanțate prin bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurilor speciale, precum și al instituțiilor publice autonome care efectuează operațiunile de încasări și plăți prin Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București.

Sunt îndreptățite să aibă conturi deschise la unitățile Trezoreriei Statului numai instituțiile publice care au calitatea de persoană juridică, ai căror conducători îndeplinesc calitatea de ordonatori de credite. Instituțiile publice care nu au această calitate își finanțează cheltuielile prin ordonatorul de credite ierarhic superior, cu unele excepții bine justificate, când aceste instituții pot avea deschise la unitățile trezoreriei conturi de disponibilități care sunt alimentate cu fonduri, după ce în prealabil au fost parcurse fazele de angajare, lichidare și ordonanțare a cheltuielilor și după care apoi se pot efectua plăți.

În vederea efectuării de plăți de către instituțiile publice din conturile lor de cheltuieli deschise la unitățile Trezoreriei Statului, acestea trebuie să prezinte la trezoreriile operative bugetul de venituri și cheltuieli aprobat, cu repartizarea acestuia pe trimestre în condițiile legii.

În situația în care bugetul nu a fost aprobat până la începerea noului exercițiu financiar, plățile de casă se vor efectua în limita bugetului anului anterior și, cu totul excepțional și în mod justificat, pe baza proiectului de buget pe noul exercițiu.

Disponibilitățile în valută ale instituțiilor publice se păstrează la băncile comerciale prin care se pot efectua operațiuni de încasări și plăți în valută de către instituțiile publice în cauză.

Cu avizul Ministerului Finanțelor Publice, instituțiile publice pot deschide la o bancă agreată de instituțiile finanțatoare conturi escrow*, prin care să se colecteze veniturile sau alte disponibilități încasate de către acestea în limita unor sume, în lei sau în valută, în condițiile stabilite prin convenții încheiate între părți. În aceste conturi nu pot fi transferate sume provenite din împrumuturi acordate din contul curent general al Trezoreriei Statului.

7.2. Controlul cheltuielilor sectorului public efectuate prin intermediul Trezoreriei Statului

Controlul exercitat de Trezoreria Statului asupra executării bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului local, fondurilor speciale și din mijloacele extrabugetare se asigură, pe de o parte, prin organele Trezoreriei generale⁵⁹, iar pe de altă parte, prin trezoreriile teritoriale care funcționează în cadrul direcțiilor generale a finanțelor publice județene, a municipiului București și a sectoarelor municipiului București.

a) Controlul exercitat de Direcția generală a contabilității publice și Unitatea de Management a Trezoreriei Statului asupra efectuării cheltuielilor sectorului public

Direcția generală a contabilității publice și Unitatea de Management a Trezoreriei Statului, ca organe centrale de sinteză, elaborează întreaga metodologie referitoare la procedeele și tehnicile specifice de lucru, privitoare la operațiunile care se derulează prin Trezoreria Statului. Trezoreria generală stabilește metode și instrumente unitare de lucru pentru prelucrarea și transmiterea informațiilor contabile către și între toate unitățile Trezoreriei Statului.

Desigur că tehnicile și procedeele de lucru folosite până în prezent au cunoscut o continuă ameliorare și sunt susceptibile de noi și importante îmbunătățiri. Ne referim, în primul rând, la restructurarea și ameliorarea tehnicii de funcționare a contului curent general al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, crearea de noi conturi, a restructurării celor existente, reorganizarea conturilor analitice, mai ales a celor privind resursele, și fracționării unor conturi sintetice de venituri pentru a răspunde mai bine necesităților cotidiene etc.

▪ **În privința cheltuielilor efectuate prin bugetul de stat.** În derularea cheltuielilor prin bugetul de stat, Trezoreria generală, ca organ central de sinteză, verifică: dacă

* Cont escrow – cont deschis de instituții publice la bănci, în baza unei înțelegeri între două sau mai multe părți, și prin care sunt păstrate la dispoziția acestora anumite sume în lei sau în valută, într-o limită și în condiții convenite.

⁵⁹ Vom folosi mereu această sintagmă (Trezoreria generală) pentru a nu fi obligați să menționăm mereu Direcția Generală a Contabilității Publice și Unitatea de Management a Trezoreriei Statului.

cererile ordonatorilor principali de credite privind deschiderea creditelor bugetare se încadrează în volumul și structura celor aprobate pe subdiviziunile clasificăției bugetare și dacă clasificarea și codificarea conturilor de cheltuieli s-a făcut în conformitate cu clasificăția indicatorilor privind finanțele publice și a planului de conturi pentru activitatea Trezoreriei Statului.

▪ **Referitor la bugetul asigurărilor sociale de stat**, Trezoreria generală verifică: modul în care propunerile privind creditele solicitate, pe subdiviziunile clasificăției bugetare și instituțiile subordonate, se încadrează în nivelul celor aprobate de către Parlament; repartizarea pe trimestre a prevederilor, precum și (faptul) dacă conturile de execuție și alte raportări de sinteză prezentate sunt corect întocmite.

▪ **În cazul bugetului local**, Trezoreria generală verifică și aprobă doar deschiderile de credite pentru „transferurile către bugetele locale”, prevăzute a se acorda de la bugetul de stat.

În cadrul derulării procesului de efectuare a cheltuielilor, prin bugetele componente ale bugetului general consolidat, cele două direcții, Unitatea de Management a Trezoreriei Statului și Direcția Generală a Contabilității Publice, ca organe de control și sinteză, îndeplinesc și alte atribuții și prerogative, printre care o activitate de control și îndrumare asupra trezoreriilor teritoriale privind raportările și alte lucrări operaționale solicitate. De asemenea, ele exercită întreaga activitate legată de operațiunile cu privire la acoperirea deficitelor bugetare, la contractarea și rambursarea împrumuturilor externe și interne în numele statului, cele referitoare la acoperirea temporară a golurilor de casă înregistrate de bugetele lor locale pe seama disponibilităților temporare din contul curent al Trezoreriei Statului, efectuează plasamentele financiare, pe termen scurt, prin Banca Națională a României etc.

b) Controlul exercitat de trezoreriile teritoriale⁶⁰ asupra efectuării cheltuielilor sectorului public

După cum s-a mai subliniat, trezoreriile teritoriale sunt organizate în cadrul direcțiilor generale ale finanțelor publice și au în structura lor: **trezoreriile operative**, organizate la nivelul administrațiilor finanțelor publice ale municipiilor, sectoarelor municipiului București, orașelor și comunelor, pe de-o parte, și **trezoreriile județene**, organizate în cadrul aparatului propriu al direcțiilor generale ale finanțelor publice ale județelor și a municipiului București, pe de altă parte. În cadrul acestei structuri organizatorice, primele efectuează operațiuni propriu-zise de încasări și plăți în contul componentelor sistemului bugetar. Direcțiile de trezorerie și contabilitate publică județene execută operațiuni de conexiuni în legătură cu primirea și transmiterea documentelor privind încasările și plățile între trezoreriile operative din cadrul județului și între acestea și Banca Națională prin contul curent al Trezoreriei Statului, precum și lucrări de sinteză legate de relația cu Trezoreria generală.

Referitor la funcțiile și atribuțiile Trezoreriei Statului din cadrul municipiului București, acestea se deosebesc de sistemul de organizare și atribuțiile trezoreriilor județene și ale celor subordonate acestora, municipale, orașenești și comunale astfel:

⁶⁰ Vom folosi mereu această sintagmă de „trezorerii teritoriale” pentru a nu fi obligați frecvent să menționăm trezoreriile județene, municipale, orașenești, comunale, ale sectoarelor municipiului București și a municipiului București.

- trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București îndeplinesc deopotrivă toate atribuțiile unei trezorerii operative ca acelea pe care le îndeplinesc trezoreriile municipale, orășenești și comunale din cadrul județelor, precum și pe celelalte ale trezoreriilor județene, întrucât fiecare administrează separat câte un cont curent al trezoreriei la Banca Națională a României, îndeplinind apoi fiecare în parte atribuțiile unei direcții de trezorerie și contabilitate publică județene în relația cu Trezoreria generală.
- datorită faptului că fiecare trezorerie a sectoarelor municipiului București are contul său curent deschis la Banca Națională a României, separat de cel deschis pe seama Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, între acestea nu există un raport de subordonare din punct de vedere funcțional ca în cazul județelor.

De aceea, rolul și atribuțiile pe care le exercită trezoreriile județene în ansamblul lor asupra derulării procesului de efectuare a cheltuielilor prin bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul local, bugetele fondurilor speciale și mijloacele extrabugetare sunt diferite de cele efectuate de trezoreriile operative – municipale, orășenești, comunale, ale sectoarelor municipiului București și a municipiului București, activitatea acestora fiind axată mai mult pe relații de conexiuni între trezoreriile operative din județe, între acestea și Banca Națională a României prin contul curent al Trezoreriei Statului, precum și al fluxurilor contabile de sinteză către organele centrale.

Din acest punct de vedere, operațiunile prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României (TransFonD) și al relațiilor și fluxurilor contabile de sinteză către organele Trezoreriei generale, trezoreriile sectoarelor municipiului București și către Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București se aseamănă mai mult cu atribuțiile direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene.

De modul în care trezoreriile operative⁶¹ își exercită rolul și atribuțiile asupra derulării întregului mecanism de efectuare a plăților sectorului public depinde în cea mai mare măsură crearea unor condiții optime pentru gestionarea corespunzătoare a banului public și, în ultimă instanță, justificarea implementării acestei instituții.

De aceea, încadrarea acestor unități cu un personal competent este de primă importanță, deoarece numai prin activitatea responsabilă a acestor unități se pot stopa și opri de la finanțare cheltuieli și operațiuni financiare nelegale sau neeconomice, în beneficiul și avantajul întregii societăți.

c) Controlul exercitat de trezoreriile operative asupra efectuării cheltuielilor bugetului de stat

Plățile care se pot efectua de către ordonatorii de credite, finanțați din bugetul de stat în numerar, prin casieria instituției sau prin plăți fără numerar privesc cheltuielile publice amintite puțin mai devreme, structurate astfel:

⁶¹ Pe parcursul lucrării vom folosi mereu noțiunea de „trezorerii operative”, înțelegând prin aceasta trezoreriile care au relații directe cu contribuabilii și beneficiarii de fonduri, respectiv trezoreriile municipale, orășenești și comunale din cadrul județelor și trezoreriile sectoarelor municipiului București și a municipiului București.

A) Cheltuielile curente, iar în cadrul acestora:

- I. Cheltuieli de personal
- II. Cheltuieli materiale și servicii
- III. Subvenții
- IV. Prime
- V. Transferuri
- VI. Dobânzi

B) Cheltuieli de capital

- VII. Cheltuieli de capital

C) Operațiuni financiare

- VIII. Împrumuturi acordate

- IX. Rambursări de credite, plăți de dobânzi și comisioane la credite

D) Rezerve

- X. Rezerve

- XI. Excedent/Deficit

Asupra inițiativei ordonatorilor de credite de a efectua plăți de casă, organele trezoreriilor operative exercită un control financiar preventiv care are în vedere cheltuielile curente, dar mai ales pe cele de capital. De asemenea, în cadrul acestora controlul este specializat, în funcție de natura lor, pe cheltuieli de personal, materiale și servicii, transferuri etc. și detaliat, apoi, pe componentele acestora: medicamente, alimente, reparații etc.

Indiferent însă ce categorii de cheltuieli sunt inițiate de către ordonatorii de credite, organele trezoreriilor operative urmăresc obiective și parametri general valabili, și numai în unele cazuri și aspecte mai analitice, specifice anumitor categorii de cheltuieli.

Obiectivele și condițiile comune care trebuie îndeplinite și care se află în atenția organelor trezoreriilor operative, cu ocazia exercitării controlului financiar preventiv, asupra inițiativei ordonatorilor de credite de a efectua plăți din resursele financiare ale bugetului de stat, sunt următoarele:

- încadrarea plăților de casă în limita și nivelul creditelor bugetare deschise sau repartizate pe capitole și categorii de cheltuieli. Cu această ocazie se urmărește și faptul ca soldul contului „Credite deschise din bugetul de stat”, analitic pe capitole și categoriile de cheltuieli, menționate mai sus, comparat cu soldul contului „Cheltuieli efective”, pe aceleași conturi, să fie acoperitor;
- legalitatea plății în cauză, respectiv dacă aceasta este prevăzută într-un act normativ anume și poate fi finanțată din bugetul de stat;
- dacă plata este necesară și oportună, în această direcție, organele trezoreriilor operative verifică, pe baza documentelor și a actelor justificative prezentate, măsura în care plățile în cauză sunt specifice funcționării instituției respective.
- În cazul plăților pentru subvenții ce se acordă instituțiilor publice sau agenților economici pentru finanțări specifice, compartimentele de verificare și decontare a cheltuielilor din cadrul trezoreriilor operative verifică dacă solicitarea se justifică, din punctul de vedere al volumului disponibilităților bănești în cont, dacă au fost realizate evaluările

privind veniturile proprii prevăzute prin buget și dacă plata pentru care se solicită această subvenție se justifică din punctul de vedere al necesității și oportunității ei.

În cazul regiilor autonome naționale, locale sau al societăților comerciale care sunt îndreptățite de a beneficia de la bugetul de stat sau bugetul local de subvenții pentru dezvoltări de interes național sau local, subvenții pentru asigurarea protecției sociale sau diferențelor de preț etc., compartimentul de verificare și decontare a cheltuielilor verifică calculele privind sumele solicitate, precum și existența vizelor legale de pe deconturile justificative.

■ În cazul plăților pentru cheltuielile de capital, trezoreriilor operative li se prezintă „lista obiectivelor de investiții cu finanțare integrală sau parțială de la bugetul de stat” aprobată de ordonatorul principal de credite, precum și lista poziției „Alte cheltuieli de investiții, defalcată pe categorii de bunuri...repartizate ...”. O dată cu depunerea listelor obiectivelor de investiții, ordonatorii de credite au obligația să prezinte organelor de control ale trezoreriilor operative și confirmarea resurselor de finanțare.

d) Controlul exercitat de trezoreriile operative municipale reședință de județ și a municipiului București asupra plăților ce se efectuează prin bugetul asigurărilor sociale de stat

Execuția bugetului asigurărilor sociale de stat se realizează, de regulă, prin intermediul trezoreriilor municipiilor reședință de județ și a Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, unde casele județene de pensii, Casa de Pensii a Municipiului București și Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale își au deschise conturile și, doar prin excepție, în anumite situații, și prin trezoreriile altor municipii.

De aceea, controlul care se exercită de organele Trezoreriei Statului asupra execuției bugetului asigurărilor sociale de stat se realizează, de regulă, prin aceste unități și are în vedere: încadrarea plăților în nivelul creditelor deschise sau repartizate prin Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei; legalitatea efectuării acestor cheltuieli etc.

De asemenea, pentru cheltuielile specifice Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat, cum sunt pensiile de asigurări sociale de stat, indemnizațiile bănești pentru incapacitate temporară de muncă, concedii de maternitate și îngrijirea copiilor etc., controlul financiar preventiv al organelor trezoreriilor operative mai are în vedere:

- concordanța sumei din ordinul de plată cu mandatele poștale pentru pensii, care se plătesc prin oficiile poștale sau cu borderourile pensionarilor care au deschise conturi personale la unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni;
- necesarul plăților să fie preluat cu dispoziție de încasare din contul de cheltuieli al bugetului de stat, pentru cheltuielile care se suportă din acest buget, și aduse în contul de cheltuieli de unde se efectuează finanțarea (plata);

Stabilirea corectă a sumei datorate bugetului asigurărilor sociale de stat, din contribuția asigurărilor sociale de stat, după reținerea din aceasta a necesarului de plăți care se efectuează prin angajatori (pentru concedii pentru incapacitate temporară de muncă etc.), astfel:

privind veniturile proprii prevăzute prin buget și dacă plata pentru care se solicită această subvenție se justifică din punctul de vedere al necesității și oportunității ei.

În cazul regiilor autonome naționale, locale sau al societăților comerciale care sunt îndreptățite de a beneficia de la bugetul de stat sau bugetul local de subvenții pentru dezvoltări de interes național sau local, subvenții pentru asigurarea protecției sociale sau diferențelor de preț etc., compartimentul de verificare și decontare a cheltuielilor verifică calculele privind sumele solicitate, precum și existența vizelor legale de pe deconturile justificative.

■ În cazul plăților pentru cheltuielile de capital, trezoreriilor operative li se prezintă „lista obiectivelor de investiții cu finanțare integrală sau parțială de la bugetul de stat” aprobată de ordonatorul principal de credite, precum și lista poziției „Alte cheltuieli de investiții, defalcată pe categorii de bunuri...repartizate ...”. O dată cu depunerea listelor obiectivelor de investiții, ordonatorii de credite au obligația să prezinte organelor de control ale trezoreriilor operative și confirmarea resurselor de finanțare.

d) Controlul exercitat de trezoreriile operative municipale reședință de județ și a municipiului București asupra plăților ce se efectuează prin bugetul asigurărilor sociale de stat

Execuția bugetului asigurărilor sociale de stat se realizează, de regulă, prin intermediul trezoreriilor municipiilor reședință de județ și a Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, unde casele județene de pensii, Casa de Pensii a Municipiului București și Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale își au deschise conturile și, doar prin excepție, în anumite situații, și prin trezoreriile altor municipii.

De aceea, controlul care se exercită de organele Trezoreriei Statului asupra execuției bugetului asigurărilor sociale de stat se realizează, de regulă, prin aceste unități și are în vedere: încadrarea plăților în nivelul creditelor deschise sau repartizate prin Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei; legalitatea efectuării acestor cheltuieli etc.

De asemenea, pentru cheltuielile specifice Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat, cum sunt pensiile de asigurări sociale de stat, indemnizațiile bănești pentru incapacitate temporară de muncă, concedii de maternitate și îngrijirea copiilor etc., controlul financiar preventiv al organelor trezoreriilor operative mai are în vedere:

- concordanța sumei din ordinul de plată cu mandatele poștale pentru pensii, care se plătesc prin oficiile poștale sau cu borderourile pensionarilor care au deschise conturi personale la unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni;
- necesarul plăților să fie preluat cu dispoziție de încasare din contul de cheltuieli al bugetului de stat, pentru cheltuielile care se suportă din acest buget, și aduse în contul de cheltuieli de unde se efectuează finanțarea (plata);

Stabilirea corectă a sumei datorate bugetului asigurărilor sociale de stat, din contribuția asigurărilor sociale de stat, după reținerea din aceasta a necesarului de plăți care se efectuează prin angajatori (pentru concedii pentru incapacitate temporară de muncă etc.), astfel:

- stabilirea corectă a sumelor de încasat prin ordinele de încasare de către instituțiile publice, regiile autonome și societățile comerciale din contul de cheltuieli al bugetului asigurărilor sociale de stat, reprezentând cheltuieli specifice bugetului asigurărilor sociale de stat, când acestea se plătesc prin aceste unități;
- existența avizului direcției județene pentru dialog, familie și solidaritate socială, pentru sumele solicitate de consiliile locale (municipale, orășenești, comunale și a sectoarelor municipiului București), reprezentând plăți specifice asigurărilor sociale, când acestea se achită prin aceste unități.

Datorită faptului că direcțiile pentru dialog, familie și solidaritate socială (casele de pensii, agenția județeană pentru ocuparea forței de muncă) nu dispun de organe proprii în toate municipiile, unde sunt organizate trezorerii ale statului și prin care se pot executa unele cheltuieli ale bugetului asigurărilor sociale de stat, acestor unități le revin sarcini deosebite în admiterea la finanțare a plăților pentru categoriile de cheltuieli specifice bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului pentru șomaj, dacă se fac și prin aceste unități.

e) Controlul exercitat de trezoreriile operative asupra efectuării cheltuielilor derulate prin bugetul local, fondurile speciale și mijloacele extrabugetare

Controlul financiar preventiv pe care îl exercită organele trezoreriilor statului asupra cheltuielilor care se derulează prin bugetul local are în vedere, în primul rând, ca totalul plăților înregistrate din conturile ordonatorilor de credite finanțate din bugetul local al unei localități să se încadreze în totalul veniturilor bugetului local (venituri proprii + sume defalcate + subvenții). De asemenea, controlul are ca obiectiv încadrarea plăților în nivelul creditelor bugetare deschise și repartizate pe subdiviziunile clasificăției bugetare.

Ordonatorii de credite finanțați de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul local pot gestiona și fonduri speciale, care se aprobă de către Parlament o dată cu aprobarea bugetului de stat sau din mijloace extrabugetare a căror aprobare este de competența ordonatorilor de credite. La efectuarea acestor categorii de cheltuieli, organele trezoreriilor operative urmăresc existența lichidităților financiare în cont și a prevederilor de la partea de cheltuieli. În această situație se găsesc instituțiile publice din domeniul culturii, artei, învățământului, științei etc., care folosesc aceste venituri pentru autofinanțarea activităților pe care le desfășoară și care pot fi completate cu subvenții de la bugetul de stat sau bugetul local, în situațiile în care veniturile proprii sunt insuficiente. În cazul acestor instituții, controlul pe care îl exercită organele Trezoreriei Statului asupra inițiativei de plăți se rezumă deci la verificarea existenței disponibilităților din aceste venituri, precum și la respectarea dispozițiilor legale, privitor la destinația lor.

Așa cum s-a mai subliniat, organizarea practică a operațiunilor de încasări și plăți în cadrul trezoreriilor publice diferă de la o țară la alta. În Franța, spre exemplu, operațiunile de trezorerie sunt efectuate prin contabilii publici, numiți prin decret contrasemnat de ministrul bugetului și, în anumite cazuri, de miniștrii domeniului respectiv de activitate.

7.3. Fluxurile financiare determinate de efectuarea cheltuielilor sectorului public

După European Monetary Institute, „Sistemul de plăți este acel sistem care cuprinde, de regulă, un set de instrumente, proceduri bancare și sisteme de transfer interbancare de fonduri care facilitează circulația banilor”⁶².

Efectuarea de cheltuieli prin Trezoreria Statului de către instituțiile publice se realizează în două moduri: *prin plăți fără numerar*, atunci când Trezoreria Statului, în baza ordinului de plată emis de ordonatorul de credite, după ce s-au efectuat verificările de rigoare, dispune plata din contul instituției pe care o conduce, către furnizori, prestatorii de servicii sau executanții de lucrări etc., sau *prin numerar*, atunci când, la cererea instituției publice în cauză, trezoreria eliberează numerarul solicitat.

7.3.1. Fluxurile financiare determinate de plățile fără numerar

Plățile prin operațiunile fără numerar ocupă o pondere însemnată în activitatea Trezoreriei Statului, ele determinând principalele fluxuri financiare care se creează cu prilejul execuției bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului local, fondurilor speciale și din mijloacele extrabugetare.

În conformitate cu prevederile legale în domeniu privind atribuțiile Băncii Naționale a României și ale Trezoreriei Statului, contul curent al trezoreriei este gestionat de Banca Națională a României, situație în care operațiunile efectuate prin acesta se supun reglementărilor impuse de Sistemul Național de Plăți stabilit de Banca Centrală.

În cadrul acestui sistem, denumit „Decont + Banca Națională a României, funcționează șase subsisteme de transfer interbancar și de decontare, dependente operațional, dar deschise, în principal, dezvoltărilor solicitate de o piață în formare”⁶³.

Din literatura de specialitate menționată mai sus, rezultă că din cele șase subsisteme de plăți organizate de Banca Națională a României, două subsisteme stau la baza operațiunilor prin contul curent general al Trezoreriei Statului respectiv: subsistemul de compensare bilaterală a plăților cu decontare netă, denumit pe scurt COBI din 03.04.1995, pentru operațiunile de plăți și încasări, privind execuția bugetului general consolidat și subsistemul de decontare brută la sfârșitul zilei a tranzacțiilor bancare, denumit pe scurt DETI, pentru operațiunile de încasări și plăți privind emisiunea titlurilor de stat.

⁶² European Monetary Institute, „Payment Systems in the European Union”, aprilie 1996, citată de Mariana Diaconescu, Vasile Săvoiu în *Sistemul Național de plăți al Băncii Naționale a României*, Editura RA, Imprimeria BNR, București, 1998, pag. 145.

⁶³ Mariana Diaconescu – Vasile Săvoiu – *Sistemul Național de Plăți al Băncii Naționale a României*, Editura RA Imprimeria BNR, București, 1998, pag. 148-163.

Potrivit Regulamentului privind decontarea plăților de mică valoare în relația cu Trezoreria Statului, nr. 1 din 3 iulie 2003⁶⁴, începând cu 1 septembrie 2003 plățile de mică valoare în relația cu Trezoreria Statului vor intra pe sistemul de compensare bilaterală a plăților intertrezorerii, indiferent de valoare și se vor deconta pe bază netă, prin sistemul de transfer de fonduri de mică valoare, administrat de Societatea Națională de Transfer de Fonduri și Decontări, pe scurt TransFonD, în calitate sa de agent al Băncii Naționale a României.

Caracteristicile principale ale celor două subsisteme impuse operațiunilor de plăți și încasări ale Trezoreriei Statului în procesul constituirii și utilizării fondurilor publice, așa cum am reușit să le desprindem din literatura de specialitate menționată mai sus, ar fi următoarele:

- Subsistemul de compensare bilaterală a plăților cu decontare netă (COBI), presupune stabilirea unor combinații de doi participanți pentru care se efectuează transferurile de fonduri, din care unul este în mod obligatoriu Banca Națională a României (TransFonD), iar al doilea, în cazul nostru, Trezoreria Statului. Decontarea netă presupune stabilirea soldului creditor sau debitor net al operațiunilor, după ce s-a făcut compensarea între cei doi parteneri. De altfel, după materialul citat⁶³, cea mai interesantă definiție a acestui sistem este dată de Committee of Governors of the Central Banks of the Member States of the European Economic Community Parliament Systems in EC, Member States în septembrie 1992, astfel: „Sistemul de compensare bilaterală cu decontare netă este un sistem în care soldurile nete bilaterale aparțin fiecărui participant la o combinație bilaterală (n.r. de transfer de fonduri), sunt decontate numai între componentii acesteia”. „Prin solduri nete bilaterale creditoare sau debitoare, într-un sistem de compensare bilaterală cu decontare netă, se înțelege suma tuturor transferurilor de fonduri pe care un participant le primește, până la un moment dat, de la alt participant, mai puțin valoarea transferurilor pe care el însuși le efectuează către același participant; dacă suma este pozitivă, respectivul participant se află într-o poziție net creditoare, iar dacă suma este negativă, el se află într-o poziție net debitoare față de celălalt participant, soldurile net creditoare sau debitoare astfel calculate se numesc, în momentul decontării, solduri nete de decontat”.

Acest subsistem asigură:

- emisiunea regulată de bancnote și monede metalice;
- ținerea contului curent general al Trezoreriei Statului;
- efectuarea operațiunilor de plăți și încasări între bănci.
- Cel de-al doilea subsistem de decontare brută, la sfârșitul zilei, a tranzacțiilor bancare, DETI, este folosit pentru derularea plasamentelor financiare ale Trezoreriei Statului și presupune ca decontarea finală și irevocabilă a plăților să se realizeze numai dacă în conturile participanților, la un moment dat al zilei, există disponibilități sau garanții. În caz afirmativ, decontarea finală are loc pe bază brută agregată, nu ca în cazul

⁶⁴ Regulamentul privind decontarea plăților de mică valoare în relația cu Trezoreria Statului nr. 1 din 3 iulie 2003 a președintelui Consiliului de Administrație al Băncii Naționale al României, Mugur Constantin Isărescu, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 506 din 14 iulie 2003.

celuilalt subsistem COBI descris. În caz contrar, plata este refuzată și apoi acceptată pe principiul „primul intrat – primul ieșit”.

O definiție relevantă a acestui subsistem a fost formulată de European Monetary Institute, *Payment Systems in the European Union* aprilie 1996, astfel: „Sistemul de decontare pe baza brută la sfârșitul zilei reprezintă acel sistem de transfer de fonduri în care ordinele de plată sunt primite unul câte unul către agentul de decontare, pe parcursul zilei de lucru, dar în care decontarea finală a sumei fiecăruia dintre aceste ordine de plată sau a sumei lor agregate are loc la sfârșitul zilei”⁶⁵.

Acest subsistem funcționează numai la nivelul Băncii Centrale prin intermediul conturilor curente deschise aici de centralele Băncilor Comerciale și Trezoreria Statului, comparativ cu celălalt subsistem COBI care funcționează și la nivelul sucursalelor județene și a municipiului București ale Băncii Naționale a României, cu prilejul efectuării decontărilor prin contul curent al trezoreriilor județene, a municipiului București și sectoarelor municipiului București.

În vederea stingerii obligațiilor pe care și le asumă instituțiile publice către diverși furnizori sau prestatori de servicii și executanți de lucrări, ca beneficiare ale serviciilor și aprovizionărilor efectuate de la aceștia, așa cum s-a mai subliniat, cel mai frecvent procedeu folosit este cel al plăților fără numerar.

Fluxurile financiare care se nasc cu prilejul efectuării acestor plăți în procesul utilizării fondurilor publice de către instituțiile publice au loc:

- A. în cadrul aceleiași trezorerii;
- B. între trezoreriile operaționale din cadrul județului;
- C. între trezoreriile din județ, sectoarele municipiului București și a municipiului București și băncile comerciale;
- D. între trezoreriile dintr-un județ și trezoreriile din alte județe, municipiul București.

■ Cu excepția fluxurilor din cadrul aceleiași trezorerii operative⁶⁶, la realizarea fluxurilor de plăți participă și direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, acestea operând plățile în debitul contului corespondent al trezoreriei plătitoare prin creditarea contului corespondent al trezoreriei beneficiare și contul „Decontări cu Banca Națională din operațiuni inițiate”, pentru plăți către băncile comerciale și trezoreriile din alte județe.

După cum s-a mai menționat, plățile dispuse de instituțiile publice trebuie să se încadreze în creditele bugetare deschise și repartizate, iar pentru bugetul local, fondurile speciale și mijloacele extrabugetare să fie asigurate și lichiditățile financiare respective în conturi. Respectarea acestor reguli reprezintă sarcinile de bază ale aparatului de control al Trezoreriei Statului.

Plățile de casă se efectuează prin ordinul de plată pentru Trezoreria Statului pe suport de hârtie (OPHT – iunie 1996), bilete la ordin emise de instituțiile publice pentru garantarea anumitor sume la date fixe, dispoziții de plată tip CAS, pe suport de hârtie, note contabile întocmite de participant pe proprie răspundere în baza dispoziției de încasare inițiale și potrivit celor mai recente prevederi prin carduri și prin intermediul

⁶⁵ Mariana Diaconescu, Vasile Săvoiu, *Sistemul Național de Plăți al Băncii Naționale a României*, Editura RA Imprimeria BNR, București, 1998, pag.197.

⁶⁶ Așa cum s-a mai precizat, în cadrul trezoreriilor operative includem alături de trezoreriile municipale, orașenești și comunale din județe și trezoreriile sectoarelor municipiului București și Trezoreria Municipiului București (Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București).

instrumentelor de plată cu acces la distanță, cum ar fi aplicațiile tip Internet-banking și phone-banking. Excepție fac restituirile de venituri bugetare, pentru care ordinul de plată se întocmește și este semnat de personalul trezoreriei care face restituirea. Instrumentele de plată trebuie să conțină toate datele referitoare la identificarea instituției plătitoare, codul fiscal al acesteia, beneficiarul sumei, suma, banca beneficiarului, obiectul plății, actele care stau la baza acestei decontări, precum și semnăturile autorizate.

Completarea ordinului de plată, de exemplu, cu datele de mai sus se verifică atât de către personalul trezoreriei operative, cât și de personalul serviciului administrării contului curent din cadrul direcției de trezorerie și contabilitate publică, în cazul județelor, întrucât nu pot fi puse în circuitul bancar documente completate în mod necorespunzător.

După prezentarea ordinului de plată, compartimentul de verificare din cadrul trezoreriei operative analizează încadrarea plății în nivelul creditelor bugetare disponibile sau în suma soldului contului de disponibilități din care se face plata, iar după acceptarea lui la plată se operează în contul de cheltuieli indicat, notificându-se data înregistrării lui, exemplarele acestuia fiind plasate în conformitate cu prevederile legale.

În demersul instituțiilor publice de a efectua plăți din conturile lor de cheltuieli bugetare sau din cele de disponibilități, pot emite bilete la ordin pentru garantarea plății anumitor sume la date fixe numai sub semnătura ordonatorului de credite sau a persoanei căreia i-au fost delegate aceste atribuții.

În această situație, instituțiile publice emitente sunt obligate cu cel puțin o zi lucrătoare înaintea scadenței biletului la ordin să emită ordonanțarea de plată în original, în caz contrar, unitățile Trezoreriei Statului vor refuza biletele la ordin prezentate de băncile beneficiare iar răspunderea pentru întârzierea la plată a obligațiilor revine, în exclusivitate, instituției publice respective.

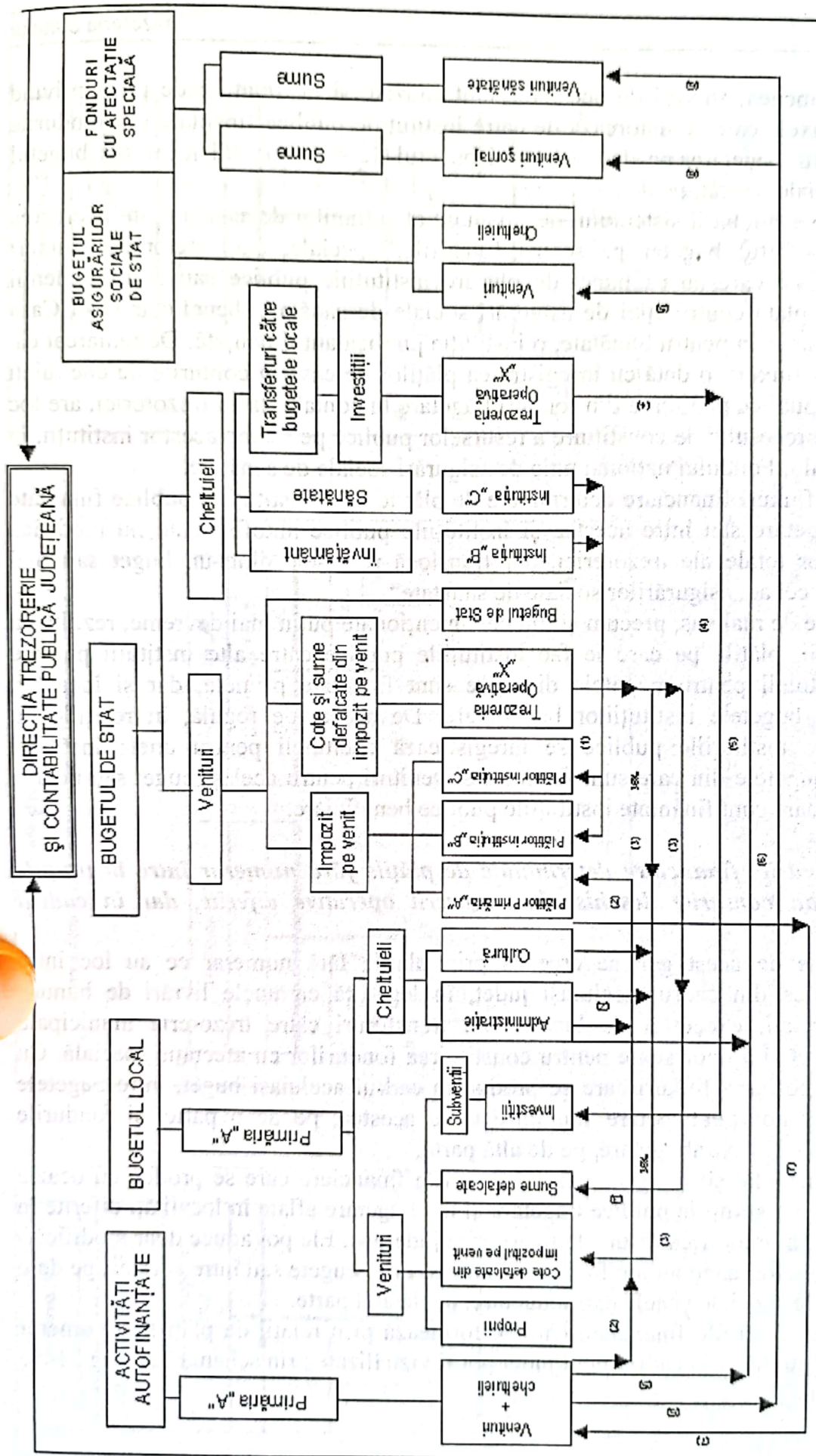
A) Fluxurile financiare determinate de plățile fără numerar între instituțiile publice care au conturile de plăți la aceeași trezorerie

Cele mai complexe fluxuri financiare determinate de efectuarea plăților de către corespondenții Trezoreriei Statului se produc în cadrul unei trezorerii operative municipale reședință de județ, a sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București. În cadrul unei trezorerii municipale reședință de județ se pot efectua plăți care determină următoarele fluxuri financiare:

- a) în cadrul aceluiasi buget;
- b) între bugete;
- c) între fondurile bugetare, pe de o parte, și fondurile cu destinație specială și mijloacele extrabugetare, pe de altă parte.

O schemă complexă, mai apropiată de realitate, care să prezinte fluxurile financiare ce se creează în cadrul unei trezorerii operative cu prilejul plăților fără numerar, privind plata de impozite, contribuții de asigurări sociale, ajutorul pentru șomaj, subvenții și acordarea de mijloace de echilibrare este cea din schema 7.1, pag. 143.

Fluxurile financiare prezentate mai sus sunt determinate, în exclusivitate, de plățile care au loc între instituțiile publice cu finanțări din fonduri bugetare, sau între acestea, pe de-o parte, și instituțiile publice finanțate din fonduri speciale sau mijloace extrabugetare, pe de altă parte. Cu alte cuvinte, fluxurile financiare de acest tip sunt consecința relațiilor care se statornicesc între corespondenții trezoreriei, respectiv toți aceia care au conturile deschise la trezoreria municipală reședință de județ și sunt beneficiarii serviciilor acesteia.

Legendă:

- (1) – Plata impozitului pe salarii de către instituțiile finanțate din bugetul de stat, instituțiile „C” și „B”;
- (2) – Plata impozitului pe salarii de către instituțiile finanțate din bugetele locale de către Primăria „A”;
- (3) – Acordarea de cote și sume defalcate din impozitul pe venit, beneficiar Primăria „A”;
- (4) – Plata impozitului pe venit, beneficiar Primăria „A”;
- (5) – Plata CAS, de către o instituție autofinanțată din cadrul Primăriei „A” și bugetului asigurărilor de sănătate de către o instituție publică autofinanțată;
- (6) – Plata la Fondul de șomaj și Fondul de sănătate de către o instituție publică autofinanțată;
- (7) – Subvenții acordate pentru căminul cultural.

Schema 7.1. Plăți fără numerar în cadrul aceleiași trezorerii operative

De asemenea, fluxuri de acest fel sunt cauzate și de relațiile de plată privind impozitele și taxele care se datorează de către instituțiile publice finanțate din fondurile speciale sau extrabugetare, pe de-o parte, și bugetul de stat, bugetul local sau bugetul asigurărilor sociale de stat, pe de altă parte.

Urmare schimbării sistemului de finanțare al acțiunilor de sănătate, în încercarea de a diminua efortul bugetar pe seama fondurilor speciale, s-au statornicit fluxuri financiare regulate care au ca punct de plecare instituțiile publice sau corespondenții trezoreriei prin plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, beneficiar fiind Casa Națională de Asigurări pentru Sănătate, o instituție publică autofinanțată. De remarcat că, în cazul acestor fluxuri, o dată cu înregistrarea plăților de casă în conturile de cheltuieli ale instituțiilor publice plătitoare din fonduri bugetare în contabilitatea trezoreriei, are loc și evidențierea procesului de constituire a resurselor publice pe seama acestor instituții, în favoarea bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.

Aceste fluxuri financiare determinate de plățile între instituțiile publice finanțate din fonduri bugetare sau între acestea și instituțiile publice autofinanțate nu modifică soldul resurselor totale ale trezoreriei, dar translocă resursele dintr-un buget sau mai multe bugete în cel al „asigurărilor sociale de sănătate“.

Din cele de mai sus, precum și din cele menționate puțin mai devreme, rezultă că în multe situații, plățile pe care le fac instituțiile publice către alte instituții publice determină cheltuieli pentru bugetele din care sunt finanțate primele, dar și încasări, venituri pentru bugetele instituțiilor beneficiare. De aceea, de regulă, în relațiile de decontări dintre instituțiile publice se înregistrează cheltuieli pentru unele instituții evidențiate în bugetele din care sunt finanțate și venituri pentru același buget sau pentru alte bugete din care sunt finanțate instituțiile publice beneficiare.

B) Fluxurile financiare determinate de plățile fără numerar între instituțiile publice, care au conturile deschise la trezorerii operative diferite, dar în cadrul aceluiași județ

Fluxurile de acest gen se creează prin plățile fără numerar ce au loc între instituțiile publice din cadrul aceluiași județ, în legătură cu unele livrări de bunuri, prestări de servicii, executări de lucrări sau transferuri către trezoreria municipală reședință de județ și a unor sume pentru constituirea fondurilor cu afecțatie specială. Cu acest prilej, se pot crea fluxuri care se produc în cadrul aceluiași buget, între bugetele constituite din fondurile bugetare sau între toate acestea, pe de o parte, și fondurile speciale și mijloacele extrabugetare, pe de altă parte.

În consecință, și în aceste cazuri, fluxurile financiare care se produc cu ocazia acestor plăți între instituțiile publice bugetare și nonbugetare aflate în localități diferite în cadrul județului, nu modifică resursele trezoreriei județene. Ele pot aduce doar modificări în structura bugetelor, când au loc fluxuri financiare între bugete sau între acestea, pe de o parte, și fondurile speciale și cele extrabugetare, pe de altă parte.

Sinoptic, fluxurile financiare care se formează prin relații de plăți fără numerar între instituțiile publice din cadrul unui județ pot fi vizualizate prin schema 7.2, pag. 145.

C) Fluxurile financiare determinate de plățile fără numerar, care au loc între instituțiile publice și agenții economici

a) În situația în care agenții economici își au conturile deschise la băncile comerciale

Plățile cele mai numeroase pe care le efectuează instituțiile publice sunt cele pe care le fac către agenții economici furnizori de valori materiale, executanții de lucrări sau prestatorii de servicii etc. Acest tip de plăți are ca punct de plecare trezoreria unde își au deschise conturile de cheltuieli instituțiile publice în cauză sau corespondenții trezoreriei, apoi traseul: contul curent al Trezoreriei de la Banca Națională a României (TransFonD) și, în continuare, circuitul spre sistemul băncilor comerciale, unde beneficiarii plăților își au constituite depozitele.

În toate aceste situații, deoarece plățile, ieșirile de resurse se operează prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, are loc o diminuare a resurselor trezoreriei, localizate la bugetele prin intermediul cărora sunt finanțate instituțiile publice în cauză. Aceeași diminuare are loc și în situația plăților dispuse de instituțiile publice finanțate din fondurile speciale, mijloace extrabugetare sau de către agenții economici (regii etc.), care au conturile de disponibilități deschise la trezoreriile operative.

Ca și în cazul plăților de impozite de către agenții economici, când fondurile publice se găsesc pe flux un număr însemnat de zile, în aceeași situație se află acum și sumele reprezentând plățile dispuse de către instituțiile publice sau alți corespondenți ai Trezoreriei Statului, care, de data aceasta, fac traseul invers spre băncile comerciale unde agenții economici își au deschise conturile.

Acest gol de resurse publice, determinat de circuitul interbancar, se creează datorită diferenței în timp între momentul operării plăților în conturile componentelor bugetului general consolidat dispuse de instituțiile publice (parcursul în zile pentru înregistrarea lor efectivă în contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României) și în continuarea fluxului interbancar Banca Națională a României → sucursala băncii comerciale în cauză → filiala băncii comerciale, unde agentul economic își are deschis contul.

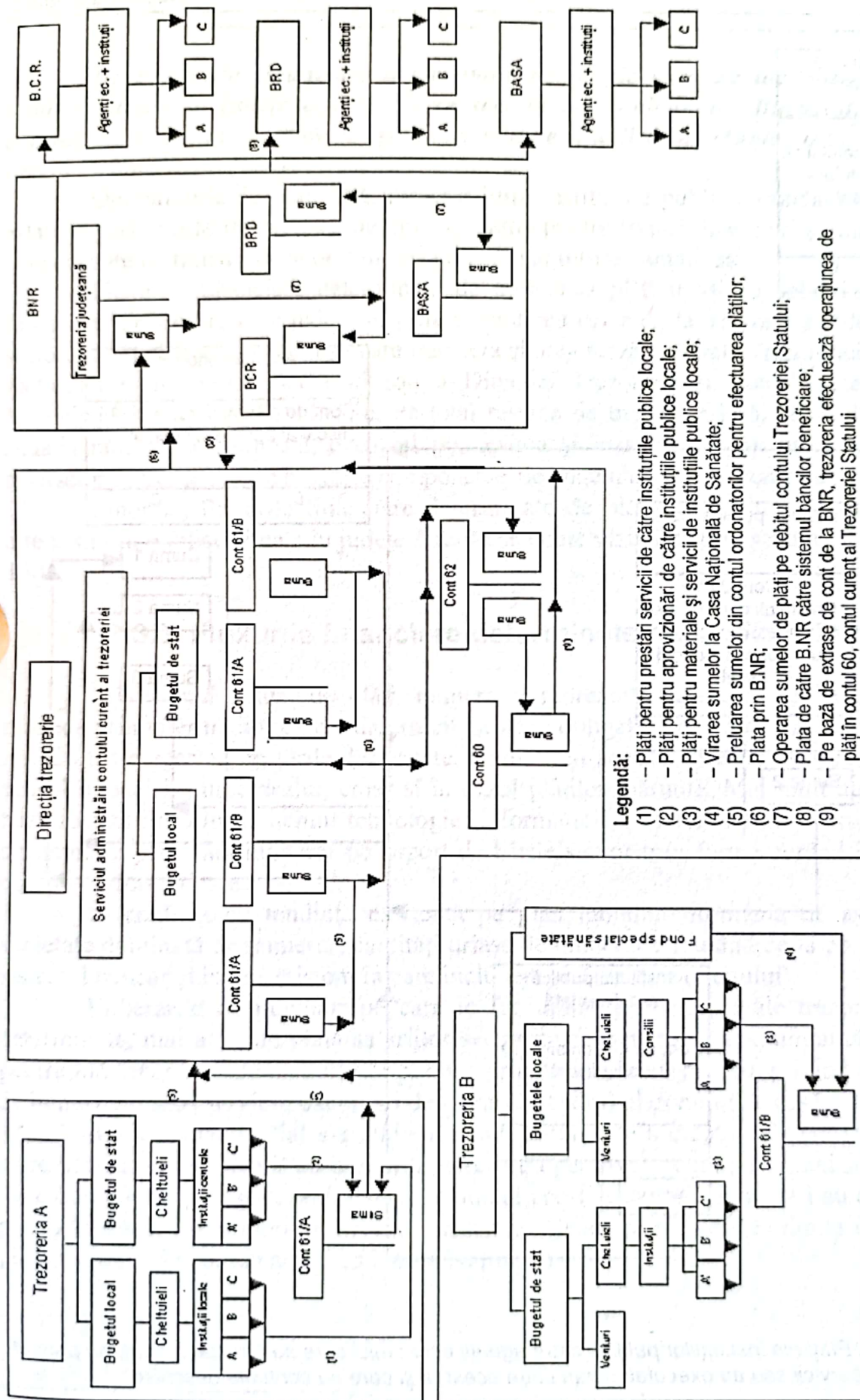
Sinoptic, un flux financiar de acest gen poate fi vizualizat prin schema 7.3 de la pag. 147.

b) În situația în care agenții economici își au conturile deschise la trezoreriile operative

Potrivit reglementărilor recente ale Ministerului Finanțelor Publice, agenții economici care au relații economice cu instituțiile publice sunt obligați să-și deschidă conturi de disponibilități la trezoreria operativă, adică acolo unde își au conturile de plăți și instituțiile publice.

În această situație, transferul de resurse financiare de la instituțiile publice către agenții economici, furnizori de bunuri, prestatori de servicii sau executanți de lucrări nu produce o diminuare de resurse ale trezoreriei pe total, chiar dacă, de fapt, are loc o cheltuială pentru bugetul din care este finanțată acea instituție.

Sinoptic, un flux financiar între instituțiile publice beneficiare de diferite servicii, bunuri sau lucrări din partea agenților economici se poate vizualiza prin schema 7.4, pag. 148.

Legendă:

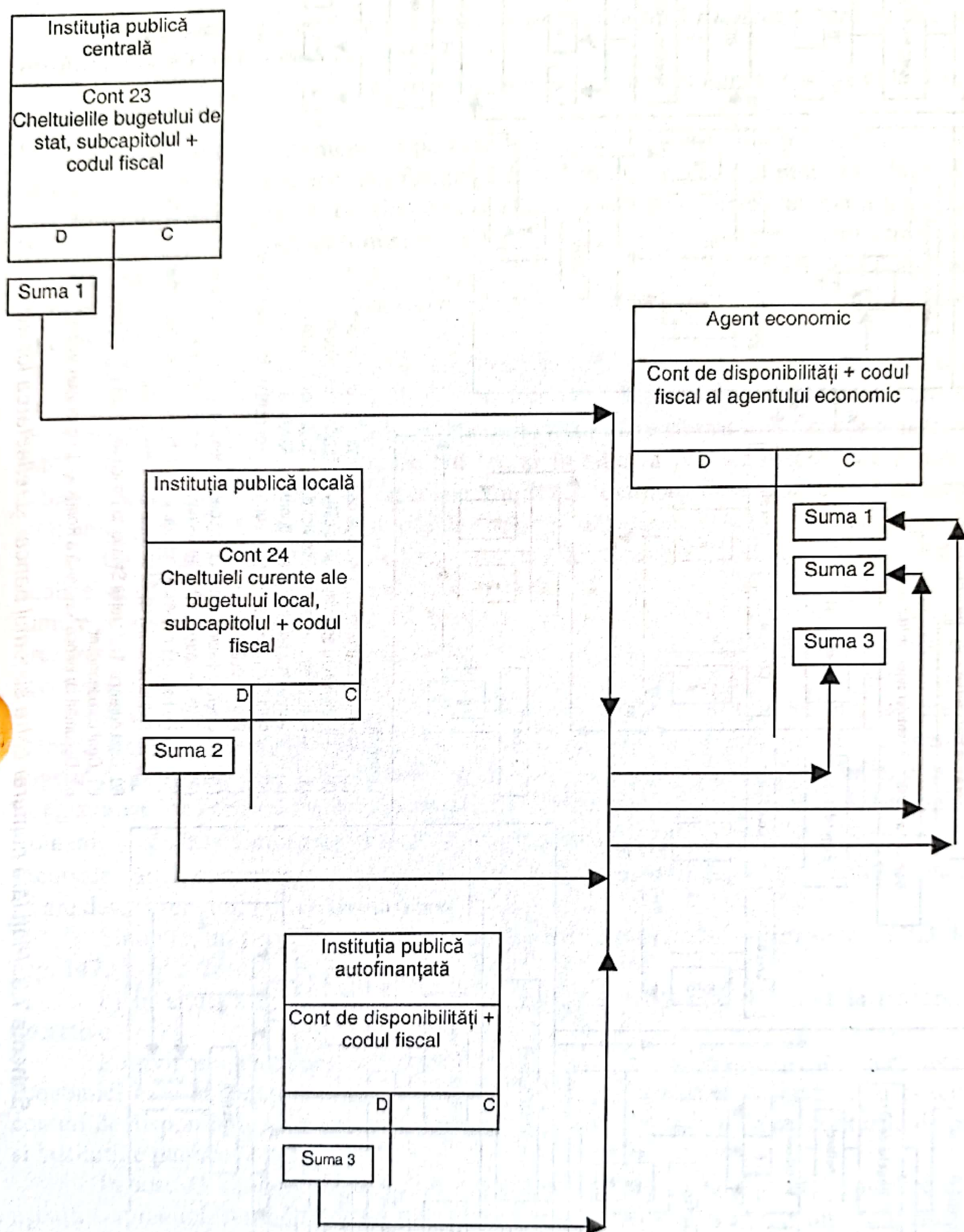
- (1) - Plăți pentru prestări servicii de către instituțiile publice locale;
- (2) - Plăți pentru aprovizionări de către instituțiile publice locale;
- (3) - Plăți pentru materiale și servicii de instituțiile publice locale;
- (4) - Virarea sumelor la Casa Națională de Sănătate;
- (5) - Preluarea sumelor din contul ordonatorilor pentru efectuarea plăților;
- (6) - Plata prin B.N.R.;
- (7) - Operarea sumelor de plăți pe debitul contului Trezoreriei Statului;
- (8) - Plata de către B.N.R. către sistemul băncilor beneficiare;
- (9) - Pe bază de extrase de cont de la B.N.R. trezoreria efectuează operațiunea de plăți în contul 60, contul curent al Trezoreriei Statului

60 „Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”

61 „Cont corespondent”

62 „Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate”

Schema 7.3. Plăți fără numerar către sistemul bancar și reflectarea lor în conturi

Schema 7.4. Plăți ale instituțiilor publice către agenții economici care au furnizat bunuri, au prestat servicii sau au executat lucrări către acestea și care au conturile deschise la aceeași trezorerie operativă

D) Fluxurile financiare determinate de plățile care au loc între instituțiile publice situate în județe diferite, între sectoarele municipiului București sau între acestea și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (decontări intertrezorerii)

Operațiunile de plăți fără numerar între instituțiile publice arondate la trezorerii aflate în județe diferite privesc, de obicei, plățile pentru livrări de bunuri și, mai frecvent, cele cauzate de transferurile de fonduri privind garanțiile vamale etc.

Fluxurile financiare determinate de asemenea plăți modifică soldurile resurselor financiare ale trezoreriilor județene, prin diminuarea celor de la Trezoreria județului sau a sectorului municipiului București care transferă și majorează resursele Trezoreriei județene, a sectorului municipiului București sau a Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București beneficiare. Pe total resurse de trezorerie însă, la nivel „național”, situația rămâne neschimbată, eventual pot apărea și în acest caz modificări în structura resurselor de trezorerie, pe bugetele componente ale bugetului general consolidat.

Sinoptic, fluxurile financiare determinate de plăți ale instituțiilor publice către alte instituții publice situate în județe diferite se poate vizualiza prin schema 7.5 de la pag. 150.

7.3.2. Fluxurile financiare determinate de plățile prin numerar

În sistemul actual de plăți, numerarul reprezintă categoria cea mai sigură de monedă prin intermediul căreia datornicii își sting obligațiile pe care le au către creditorii lor. Cu toate acestea, în țările dezvoltate, tendința în această direcție este irevocabilă, în sensul înlocuirii numerarului, chiar și în cazul plăților mărunte. Mai mult decât atât, pe baza realizărilor din domeniul tehnologiei informaticii, și actualele tranzacții stinse prin sistemul de plăți fără numerar pe suport de hârtie se vor transforma curând în tranzacții complet informatizate.

În contrast cu tendința existentă pe plan mondial, România de astăzi este o societate dominată de numerar, cantități uriașe de numerar circulând de la populație către sistemul bancar și invers (sistem în care includem și Trezoreria Statului).

Eliberările de numerar pe care le fac unitățile operative ale trezoreriilor sunt determinate, mai ales, de plata salariilor sectorului bugetar și, într-o anumită măsură, și pentru plăți mărunte ale instituțiilor publice prin casieriile lor proprii, privind cumpărările de bunuri, prestări servicii, executări de lucrări în cadrul plafonului de casă.

Așa cum tangențial s-a mai subliniat, dreptul de a efectua eliberări de numerar către instituțiile publice îl au numai trezoreriile operative⁶⁷, care au organizate în cadrul lor case de plăți și case-tezaur, deoarece numai aceste categorii de unități au dreptul de a păstra în seiful lor numerarul necesar pentru asemenea operațiuni, în limita unui anumit plafon stabilit de comun acord cu Banca Națională a României.

⁶⁷ În cadrul trezoreriilor operative includem și trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București.

Legendă:

- (1) – O instituție centrală plătește contravaloarea unor materiale la o instituție locală „B”, din județul „B”;
- (2) – Operarea în contul 61, cont corespondent al Trezoreriei operative „A”;
- (3) – Transmiterea documentelor de plăți trezoreriei județene, care operează în contul 61, cont corespondent al trezoreriei operative „A” și în contul 62, Decontări cu BNR din operațiuni inițiate;
- (4) – Transmiterea documentelor de plăți către Banca Națională a României pentru a efectua operațiunea;
- (5) – Banca Națională a României efectuează operațiunea în debitul contului Trezoreriei Statului și creditul contului „Operațiuni inițiale între sedii” pentru Banca Națională a României, sucursala județului „B”;
- (6) – Banca Națională a României, sucursala județului „B”, efectuează operațiunea de încasare în contul trezoreriei județului „B”;
- (7) – Se înștiințează pe baza extrasului de cont Direcția județeană a trezoreriei județului „B” despre operațiunea de încasare;
- (8) – Trezoreria județului „B” înregistrează această sumă în contul 60, contul curent al Trezoreriei Statului și în contul 61/B, cont corespondent al trezoreriei operative „B”;
- (9) – Transmite trezoreriei operative „B” operațiunea de încasare în contul bugetului local al Primăriei „B” a sumei respective, care se înregistrează în contul corespondent al său 61/B și în contul bugetului local al primăriei de care depinde instituția în cauză;
- (10) – Pe baza extrasului de cont, trezoreria județeană efectuează înregistrările în contul curent al trezoreriei la Banca Națională a României (60) și în debitul contului „Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate”, confirmarea ieșirilor de resurse.

Eliberările de numerar către instituțiile publice servite de unități ale trezoreriei care nu au organizate case de plăți se face pe bază de mandat al trezoreriei județene către o bancă comercială agreată, de regulă din localitatea trezoreriei operative, operațiune pentru care trezoreria județeană virează băncii în cauză banii de cont (scripturali).

Eliberările de numerar instituțiilor publice sau corespondenților săi duc nemijlocit la diminuarea resurselor totale ale Trezoreriei Statului, cu nominalizarea concretă a acestor diminuări pe bugetele componente ale bugetului general consolidat. Aceste eliberări de numerar se produc fără operațiuni prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, în acest flux integrându-se, eventual, și Banca Națională a României, atunci când solicitările de eliberări de numerar ale instituțiilor publice depășesc numerarul existent în casieria Trezoreriei Statului. Această operațiune determină, implicit, și o diminuare a soldului contului curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, așa cum s-a mai precizat.

Și într-un caz, și în celălalt are loc o diminuare a resurselor trezoreriei, pe total, determinată fie prin „scurgerea” numerarului din casieriile proprii ale unităților trezoreriei, fie prin numerarul ridicat de la Banca Națională a României, operațiune evidențiată în acest caz și prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României. Notăm, de asemenea, și faptul că simpla eliberare de numerar de către Banca Națională a României către unitățile Trezoreriei Statului nu duc și la modificarea resurselor totale ale trezoreriei, întrucât această operațiune determină numai un minus de bani scripturali în contul curent al Trezoreriei Statului deschis la Banca Națională a României și un plus de numerar în „Casa” Trezoreria Statului, moneda Băncii Centrale.

Eliberările de numerar de către Trezoreria Statului instituțiilor publice determină o reducere a resurselor trezoreriei la nivelul numerarului eliberat, dar până când acest numerar nu este efectiv cheltuit de către instituția publică în cauză, resursele publice totale (trezorerie + Instituție) nu sunt diminuate. Subliniem și cu această ocazie faptul că responsabilitatea menținerii în circulație a unei cantități optime de numerar reclamate de economia reală revine Băncii Naționale a României, precum și faptul că și trezoreria, prin operațiunile pe care le realizează în vederea constituirii resurselor publice, prin atragerea numerarului din economie, influențează favorabil politica Băncii Naționale a României. Pentru trezorerie, resursele în numerar sau în monedă scripturală au aceeași valoare, una putându-se ușor metamorfoza în cealaltă prin simpla operațiune de depunere sau retragerea numerarului de la Banca Națională a României. Prin politicile pe care Trezoreria Statului le duce în procesul de constituire a resurselor sale, colectând la un moment dat resurse financiare mai mult în numerar sau în bani scripturali, poate influența favorabil circulația monetară din economie.

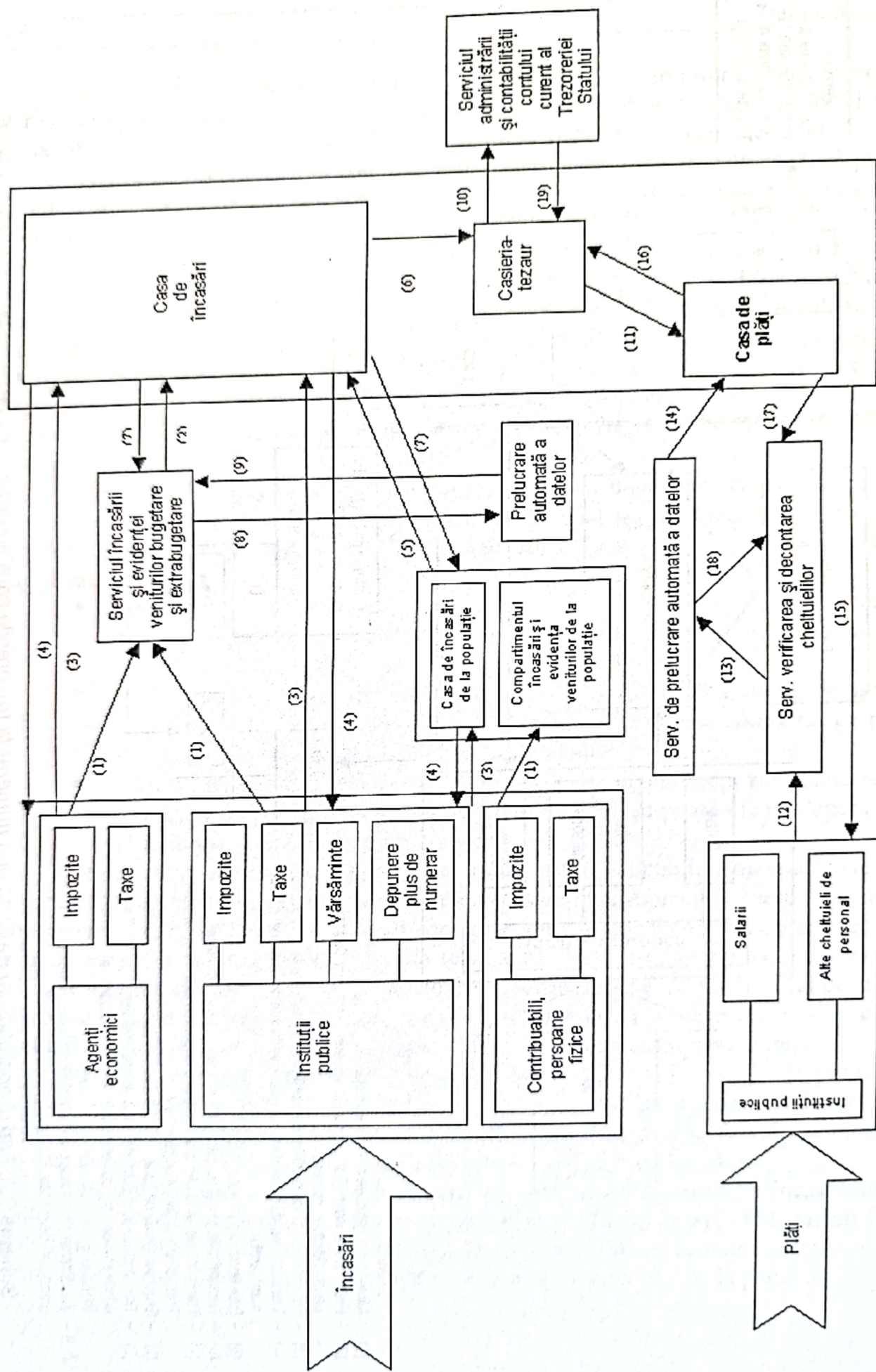
Luând ca exemplu practicile din țările dezvoltate, unde trezoreriile publice sunt implicate mai mult în politicile monetare ale statului, cu consecințe favorabile asupra susținerii monedei naționale, apreciem că activitatea Trezoreriei Statului ar putea fi amplificată prin:

- corelarea și dirijarea acțiunilor trezoreriei în procesul de constituire a resurselor publice, cu accent de la o etapă la alta a celor cu numerar sau fără numerar;
- dreptul trezoreriei de a deține valută în cont, fapt ce i-ar permite, în situații de necesitate pentru moneda națională, să poată efectua intervenții pe piața monetară prin vânzarea și cumpărarea de valute;
- dreptul persoanelor fizice și juridice de a deține depozite bancare la trezorerii, la care ne-am mai referit, prin care să se poată efectua operațiuni fără numerar, în favoarea deponenților.

Pentru eliberarea propriu-zisă a numerarului, instituțiile publice sau corespondenții săi prezintă trezoreriilor operative documentele necesare unor asemenea operații (cecul în numerar etc.) care să îndeplinească toate condițiile formale prevăzute de normele tehnice ale trezoreriei. Cu această ocazie, organele tehnice ale trezoreriei operative efectuează o verificare atentă a existenței creditelor deschise sau repartizate în cazul bugetului de stat și al bugetului asigurărilor sociale de stat și a disponibilităților de resurse-fonduri, în cazul bugetului local, al fondurilor cu afectare specială și al mijloacelor extrabugetare.

Pentru a se putea exercita un control de casă eficient cu ocazia eliberărilor de numerar, majoritatea trezoreriilor operative și-au organizat separat case de plăți pentru persoanele juridice și separat case de plăți pentru persoanele fizice, fluxul de numerar provocat de acestea având legătură numai prin intermediul casieriei-tezaur.

Fluxurile financiare posibile în aceste variante, privind derularea încasărilor și plăților prin circuite separate, sunt prezentate în schema 7.6 de la pag. 153, iar un flux privind încasările și plățile în numerar către instituțiile publice, la trezoreriile care au organizat case de încasări și plăți, se poate vizualiza în schema 7.7 de la pag. 154.

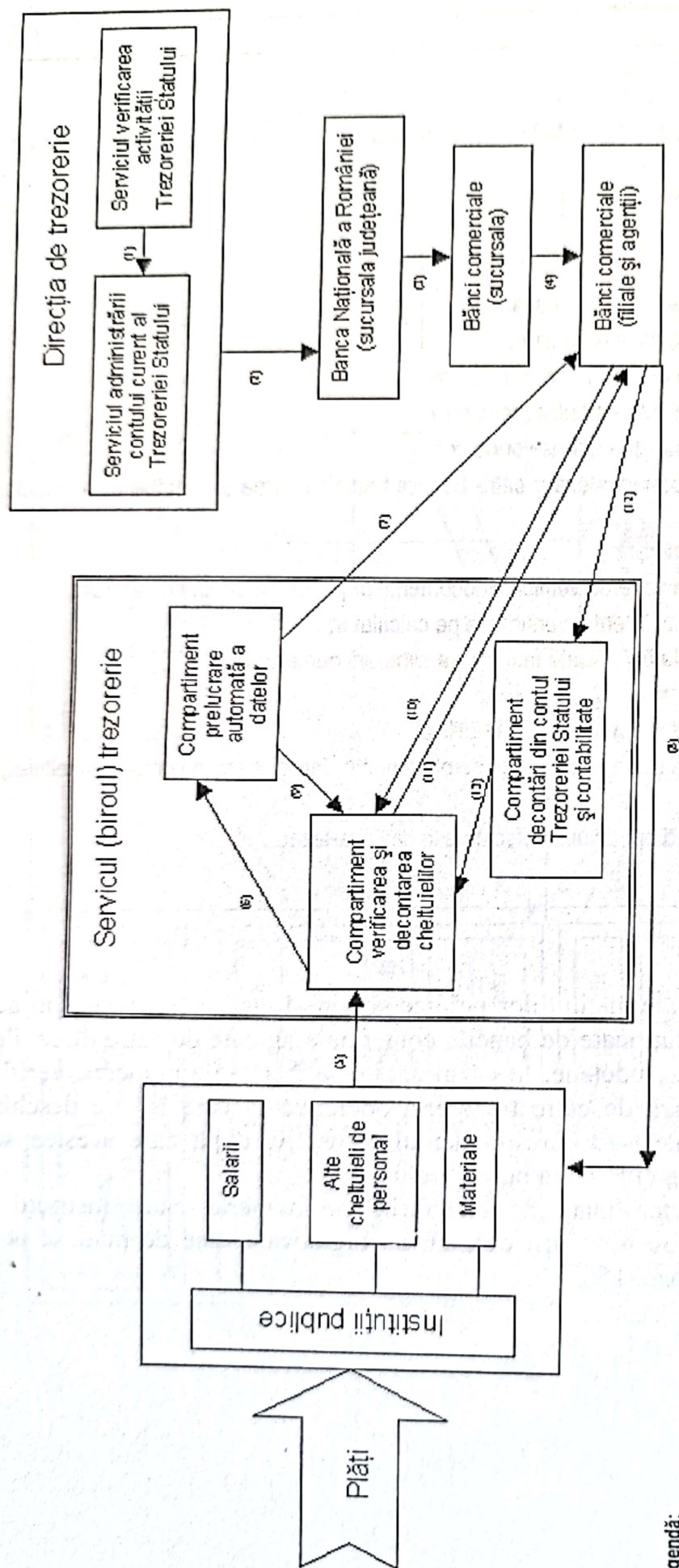
Schema 7.7. Fluxul operațiunilor de încasări și plăți prin numerar la trezoreriile care au organizate case de încasări, plăți și casierie-tezaur

Legendă:

- (1) – Prezentarea agenților economici, instituțiilor publice și contribuabililor, persoane fizice, pentru plata în numerar;
- (2) – Trimiterea documentelor de încasare;
- (3) – Depunerea numerarului;
- (4) – Eliberarea chitanței;
- (5) – Depunerea numerarului încasat la casa de încasări;
- (6) – Depunerea numerarului încasat la casieria-tezaur;
- (7) – Eliberarea documentelor de casă pentru numerarul depus;
- (8) – Transmiterea documentelor de încasare pentru prelucrare;
- (9) – Restituirea documentelor prelucrate și a extraselor de cont;
- (10) – Transmiterea jurnalului casă al casieriei-tezaur către Serviciul administrarea și contabilitatea contului curent al Trezoreriei Statului;
- (11) – Alimentarea casei de plăți cu numerar;
- (12) – Prezentarea instituțiilor publice în vederea verificării documentelor pentru ridicarea numerarului;
- (13) – Transmiterea documentelor de plată pentru verificarea pe calculator;
- (14) – Transmiterea documentelor de plată verificate în vederea eliberării numerarului;
- (15) – Eliberarea numerarului;
- (16) – Transmiterea jurnalului casă-plăți și a numerarului neutilizat;
- (17) – Transmiterea jurnalului casă-plăți și a documentelor de plată pentru înregistrare în contul de cheltuieli;
- (18) – Eliberare extras de cont;
- (19) – Confirmarea documentelor privind operațiunile efectuate la casieria-tezaur.

Solicitările de numerar ale instituțiilor publice servite de trezoreriile care nu au organizate case de plăți sunt soluționate de băncile comerciale agreeate de către direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene. În cazul acestor eliberări de numerar, verificarea documentelor se efectuează de către trezoreria operativă la care își are deschis contul instituția publică în cauză sau corespondentul respectiv, după care acestea se transmit băncii comerciale pentru eliberarea numerarului.

Fluxurile financiare determinate de eliberările de numerar către instituțiile publice sau corespondenții săi de trezorerii care nu au organizate case de plăți se pot vizualiza prin schema 7.8 de la pag. 156.

Legendă:

- (1) - Ordonarea alimentării contului de disponibilit;
- (2) - Transmiterea dispoziției de alimentare la BNR (sucursala județeană);
- (3) - Transmiterea dispoziției de alimentare la băncile comerciale unde trezoreria locală are deschis cont de plăți;
- (4) - Alimentarea cu numerar a băncii (filială sau agenție);
- (5) - Prezentarea instituțiilor publice în vederea verificării documentelor pentru ridicarea numerarului de către compartimentul de verificare și decontare cheltuieli;
- (6) - Transmiterea documentelor de plată pentru verificare și operare în cont;
- (7) - Transmiterea documentelor de plată verificate în vederea eliberării numerarului;
- (8) - Eliminarea numerarului (efectuarea plății);
- (9) - Eliberarea extraselor de cont pe plătitori;
- (10) - Transmiterea documentelor de plată pentru care s-a efectuat plata;
- (11) - Transmiterea cecului centralizator;
- (12) - Transmiterea extrasului de cont privind operațiunile efectuate prin bancă;
- (13) - Anexarea documentelor de plată la extrasele de cont.

Schema 7.8. Fluxul operațiunilor de plăți prin numerar la trezoreriile care nu au organizate case de plăți și casierie-tezaur

Capitolul 8

Fluxurile financiare determinate de finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice în România

8.1. Cauzele și modul finanțării deficitelor bugetare și refinanțării datoriei publice

Nevoia de resurse publice suplimentare în afara celor curente ordinare este determinată de trei cauze majore, și anume:

- întocmirea bugetelor naționale cu deficite;
- neconcordanța între termenele de încasare a resurselor curente ordinare, mai ales a celor din impozite, taxe și contribuții sociale, și necesitatea de a efectua plăți, în conformitate cu prevederile bugetului aprobat;
- construirea unor bugete nerealiste, care nu sunt așezate pe realitățile concrete ale economiei.

De multe ori însă, nevoia de resurse suplimentare de care Trezoreria Statului trebuie să facă rost în cursul exercițiului bugetar apare chiar și în condițiile întocmirii unor bugete realiste și cu deficite rezonabile, datorită:

- fluctuației finanțării cheltuielilor bugetare intratrimetriale față de nivelurile stabilite inițial;
- deficiențelor vremelnice în ceea ce privește respectarea nivelurilor prognozate ale intrărilor de resurse, datorită unor cauze obiective intervenite în cursul exercițiului, mai ales a celor de natură economică;
- fluctuației nefavorabile a soldului net al conturilor speciale ale corespondenților Trezoreriei Statului față de nivelul soldurilor avute în vedere la prognozarea resurselor totale ale Trezoreriei, necesare pentru a face față plăților în acea perioadă.

Fluctuația cheltuielilor intratrimetriale față de nivelurile avute în vedere la prognozarea acestora pe trimestre este determinată de multe ori de deciziile deliberate în politica economică internă, de influențele conjuncturale externe sau pur și simplu de graba sau încetineala instituțiilor publice centrale sau locale în a-și finanța activitățile și obiectivele avute în vedere pe acel exercițiu.

Totuși, de-a lungul anilor, anumite aspecte – devenite reguli – s-au impus în privința ieșirilor de resurse, respectiv:

- cheltuielile curente, de natura celor materiale (cu salariile etc.) sunt mai ritmice decât cele care vizează cheltuielile de capital;
- se înregistrează fenomene de întârzieri în primele luni ale anului și trimestrelor, cu perioade de recuperare spre sfârșitul trimestrelor și mai ales spre sfârșitul anului.

Cea de-a doua cauză care determină necesități suplimentare de resurse financiare în cursul exercițiului bugetar la care trebuie să apeleze de multe ori Trezoreria Statului este determinată de:

- nerespectarea de către contribuabili a termenelor de plată a obligațiilor pe care le au către buget, atât din cauze obiective, dar, mai ales, subiective;
- neconcordanța termenelor de scadență a plăților (modificate și ele de multe ori față de cele inițiale) cu termenele de intrare a resurselor.

În acest sens, unele venituri, deși au o regularitate mai bună, mai ales cele din impozitele indirecte, altele, mai ales cele provenite din impozitele directe, au scadențe mai largi și rămân de multe ori la latitudinea contribuabilului, din care cauză acestea au o intrare neuniformă în procesul de constituire a resurselor Trezoreriei Statului.

Decalajul dintre termenele și scadența de efectuare a cheltuielilor bugetare, pe de o parte, și perioadele și scadența de intrare a resurselor financiare publice, pe de altă parte, determină ceea ce în literatura de specialitate numim „goluri temporare de casă”. Aceste „goluri” sunt temporare pentru că, de regulă, ele sunt soluționate pe parcursul exercițiului prin recuperarea rămănerilor în urmă ale intrărilor de resurse.

În țara noastră, potrivit reglementărilor legale în domeniu, golurile temporare de casă ale Trezoreriei Statului pricinuite de decalajul dintre termenele și scadența de intrare a resurselor financiare publice și cele de efectuare a cheltuielilor, precum și de finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice sunt soluționate astfel:

a) pe calea împrumuturilor de la Banca Națională a României, care au ca termen de rambursare cel mult 180 de zile, cu o dobândă la nivelul pieței și care nu pot depăși în nici un exercițiu financiar anual echivalentul a 7% din veniturile bugetului de stat realizate în anul precedent, iar soldul permanent al împrumuturilor acordate și nerambursate nu poate depăși în nici un moment suma totală rezultată din dublarea capitalului și a fondului de rezervă al Băncii Naționale a României⁶⁸;

b) utilizarea echivalentului în lei al unor sume vândute la rezerva valutară a statului din conturile de disponibilități în valută care privesc fondurile publice gestionate de Ministerul Finanțelor Publice;

c) atragerea de depozite pe termen scurt de la bănci sau alte instituții financiare prin intermediul procedurilor bilaterale care, de regulă, nu sunt anunțate public și au la bază doar mijloacele de comunicare, precum Reuters, dealing, telefon etc. Negocierea elementelor de referință ale împrumuturilor (sume atrase, nivelul dobânzii, scadența) are la bază tabloul Reuters cu privire la dobânzile care se tranzacționează pe piață, oferite și cerute, astfel ca elementele tranzacției să poată fi comparate și justificate cu acestea;

⁶⁸ Lege privind Statutul Băncii Naționale a României, art. 29, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 203 din 1 iunie 1998.

d) emisiunea de certificate de trezorerie pe termen scurt în formă dematerializată, aprobată prin ordin comun al ministrului finanțelor publice, al guvernatorului BNR și al președintelui Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare; operațiunea va fi autorizată prin ordin de emisiune al ministrului finanțelor publice și va fi făcută public cel târziu în ziua lucrătoare înaintea datei de organizare a licitației printr-un comunicat difuzat pe fluxurile de știri Reuters, Mediafax etc.; decizia acceptării nivelului de sumă și a dobânzii pentru licitație aparține conducerii Ministerului Finanțelor Publice;

e) utilizarea dobânzilor aferente disponibilităților în valută gestionate de Ministerul Finanțelor Publice provenite din împrumuturi interne și externe contractate de stat pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice;

f) emisiunea de certificate de trezorerie pentru populație, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat, nominale sau la purtător.

Finanțarea gurilor temporare de casă ale bugetului local și bugetului fondurilor speciale se face, de asemenea, din disponibilitățile din contul curent general al Trezoreriei Statului, pe baza unei solicitări scrise din partea consiliului județean local sau a administratorului fondului prin care se menționează volumul împrumutului, termenul de rambursare, care nu poate depăși finele anului, dobânda și alte specificații privind îndeplinirea condițiilor prevăzute de legislația în vigoare cu privire la acordarea acestora.

În scopul reducerii costurilor bugetare cu finanțarea deficitului bugetului de stat și a refinanțării datoriei publice, Ministerul Finanțelor Publice, pe baza disponibilităților contului curent general al Trezoreriei Statului, întreprinde o serie de măsuri, printre care:

a) acordarea de împrumuturi pentru răscumpărarea la scadență sau înainte de scadență, după caz, a titlurilor de stat emise.

Răscumpărarea titlurilor de stat la scadență din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului se efectuează în situația în care, pentru refinanțarea datoriei publice scadente nu s-au contractat împrumuturi pe piața interbancară și se face fie prin procedura bilaterală, fie prin licitație.

Procedura bilaterală se folosește de către deținătorii titlurilor sau de către Ministerul Finanțelor Publice pentru seriile titlurilor de stat care au înglobată această opțiune, iar licitația, în celelalte cazuri, prin intermediul BNR, ca agent autorizat al Ministerului Finanțelor Publice (MFP).

Răscumpărarea titlurilor de stat înainte de scadență are în vedere următoarele elemente: valoarea unitară nominală, valoarea unitară de răscumpărare a titlurilor de stat la data tranzacției și randamentul oferit de titlul de stat până la scadență, determinat astfel:

$$R = \left(\frac{V.N.}{V.A.} \right) - 1 \times \frac{360 \text{ sau } 365}{n} \times 100$$

în care: VN = valoarea unitară nominală

VA = valoarea unitară de răscumpărare a titlurilor de stat la data tranzacției

n = număr de zile până la scadență, 360 sau 365, în funcție de baza de calcul a prospectului de emisiune

b) efectuarea de cumpărări reversibile repo care presupune cumpărarea de către MFP a unor titluri de stat pentru tranzacționare de la intermediari autorizați, cu angajamentul acestora de a le răscumpăra la o dată ulterioară și la un preț stabilite la data încheierii tranzacției.

Elementele care se au în vedere la asemenea tranzacții sunt:

- valoarea nominală a titlurilor de stat;
- valoarea unitară de vânzare a titlurilor de stat la data tranzacției;
- rata operațiunii repo/reverse repo sau rata dobânzii ce va fi plătită de vânzătorul inițial la răscumpărarea titlurilor de stat. Aceasta se stabilește fie prin licitație (la rata variabilă), fie prin procedura bilaterală (la rata fixă);
- valoarea de răscumpărare, care se obține după formula:

$$= \text{prețul de vânzare} \left[1 + \left(\frac{d}{100} \times \frac{d}{360} \right) \right]$$

în care: d = rata operațiunii repo/reverse repo

n = număr de zile

În cazul în care vânzătorul (banca) nu mai poate efectua operațiunea reversibilă, titlurile de stat rămân în portofoliul MFP.

c) efectuarea de plasamente prin operațiuni specifice la societăți bancare sau alte instituții financiare autorizate, garantate cu titluri de stat deținute în portofoliul lor, în proporție de cel puțin 120% față de volumul împrumutului și dobânda convenită.

Efectuarea de asemenea plasamente se desfășoară prin licitație organizată prin intermediul BNR, în calitate de agent al statului, sau pe bază bilaterală.

8.2. Fluxurile financiare determinate de finanțarea și refinanțarea deficitelor bugetare și a datoriei publice. Reflectarea lor în conturi

Instrumentele de credit folosite până în prezent în România pentru finanțarea și refinanțarea deficitelor bugetare și a datoriei publice au fost restrânse ca număr și puțin variate ca produse, din punctul de vedere al avantajelor și facilităților creditorilor.

Astfel, în primii ani de după 1990, perioadă în care nu prea exista o demarcație clară între golerile temporare de casă și insuficiența resurselor din cauza deficitelor bugetare, acoperirea insuficienței de resurse se efectua mai ales pe calea creditelor acordate de către Banca Centrală (Banca Națională a României) nepurtătoare de dobânzi, ceea ce a perturbat, în mare măsură, piața financiară, așa incipientă cum era.

Avantajul împrumuturilor de la Banca Națională a României pentru finanțarea golerilor de casă și deficitelor bugetare în primii ani de după anul 1990 consta în aceea că erau ușor de obținut și fără o cheltuială propriu-zisă. Dezavantajul lor consta în aceea că ele trebuiau rambursate relativ la scadențe scurte și, așa cum s-a arătat, sistemul de finanțare perturba piața financiară.

De asemenea, în primii ani după întocmirea bugetelor cu deficite pentru acoperirea financiară a acestora, guvernele au apelat, de multe ori, și la emisiunea suplimentară de

monedă, deoarece numai așa se explică inflația galopantă din acei primi ani de după Revoluție care s-a manifestat în economie.

Tot în acea perioadă, până în anul 1993, finanțele publice din România nu dispuneau de o instituția specifică, respectiv Trezoreria Statului, prin intermediul căreia să se asigure o colectare, administrare și gestionare mai corectă a resurselor financiare publice, fapt ce a constituit un alt impediment important în demersul organelor abilitate de a procura resursele financiare publice pe căi corecte pentru finanțarea și refinanțarea deficitului bugetar.

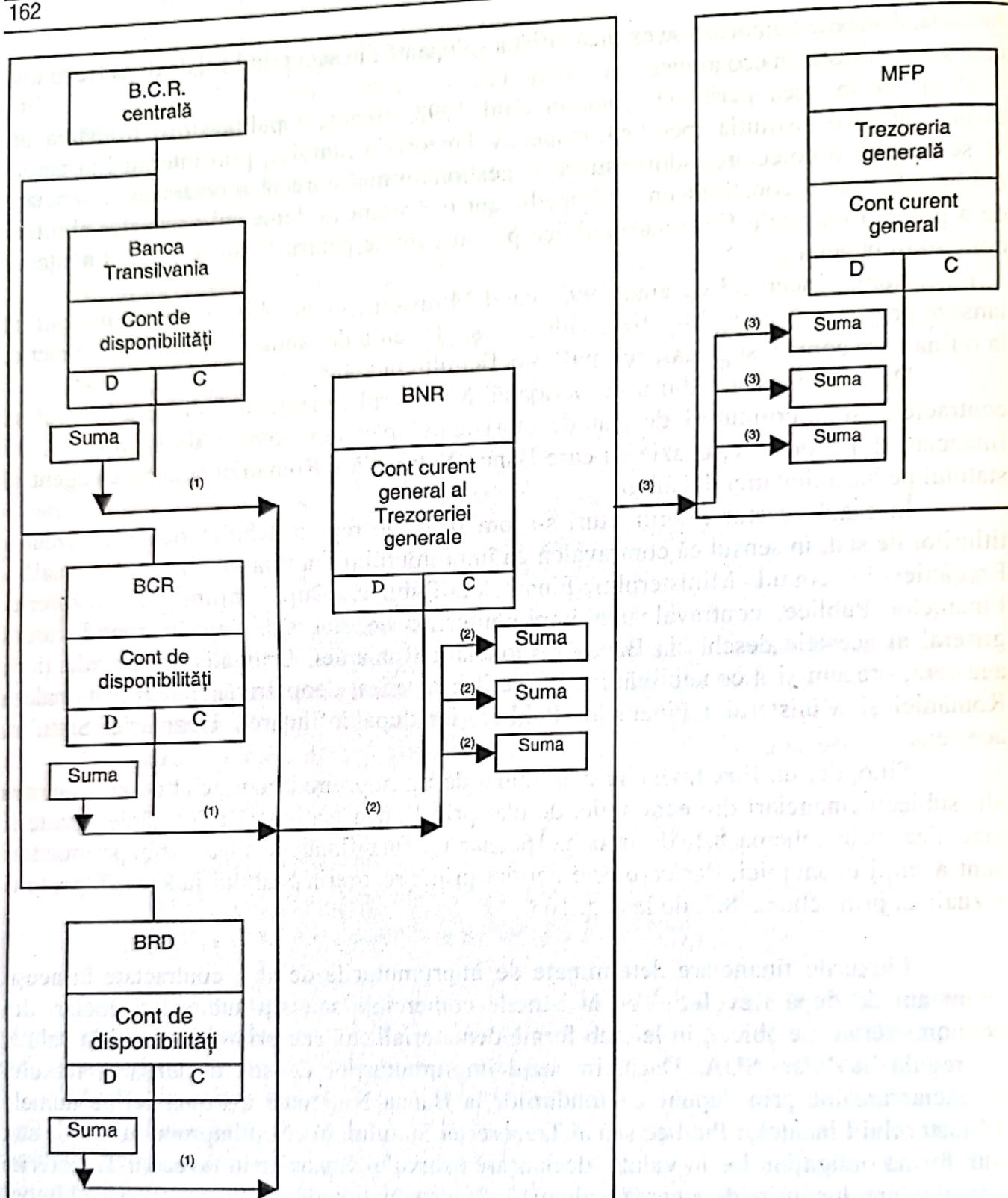
Numai începând cu anul 1992, când Ministerul Finanțelor Publice a început să lanseze pe piață primele obligații, seriile „A” și „B” cu o dobândă fixă, s-a trecut, practic, la o finanțare corectă și pe cale normală a deficitului bugetar.

De asemenea, tot din acea perioadă, Ministerul Finanțelor Publice a început să contracteze și împrumuturi de stat de la sistemul băncilor comerciale și alți subiecți financiari din economie, ocazie cu care Banca Națională a României acționa ca agent al statului pe baza licitației dobânzii.

În cazul acestor împrumuturi s-a practicat, de regulă, tehnica dematerializată a titlurilor de stat, în sensul că contravaloarea împrumutului era virată la Banca Națională a României în contul Ministerului Finanțelor Publice. După înființarea Trezoreriei Finanțelor Publice, contravaloarea împrumuturilor de stat s-a virat în contul curent general al acesteia deschis la Banca Națională a României. Obligativitatea evidențierii acestora, precum și a contabilității subscrierilor revenea, deopotrivă, Băncii Naționale a României și Ministerului Finanțelor Publice, iar după înființarea Trezoreriei Statului, acesteia.

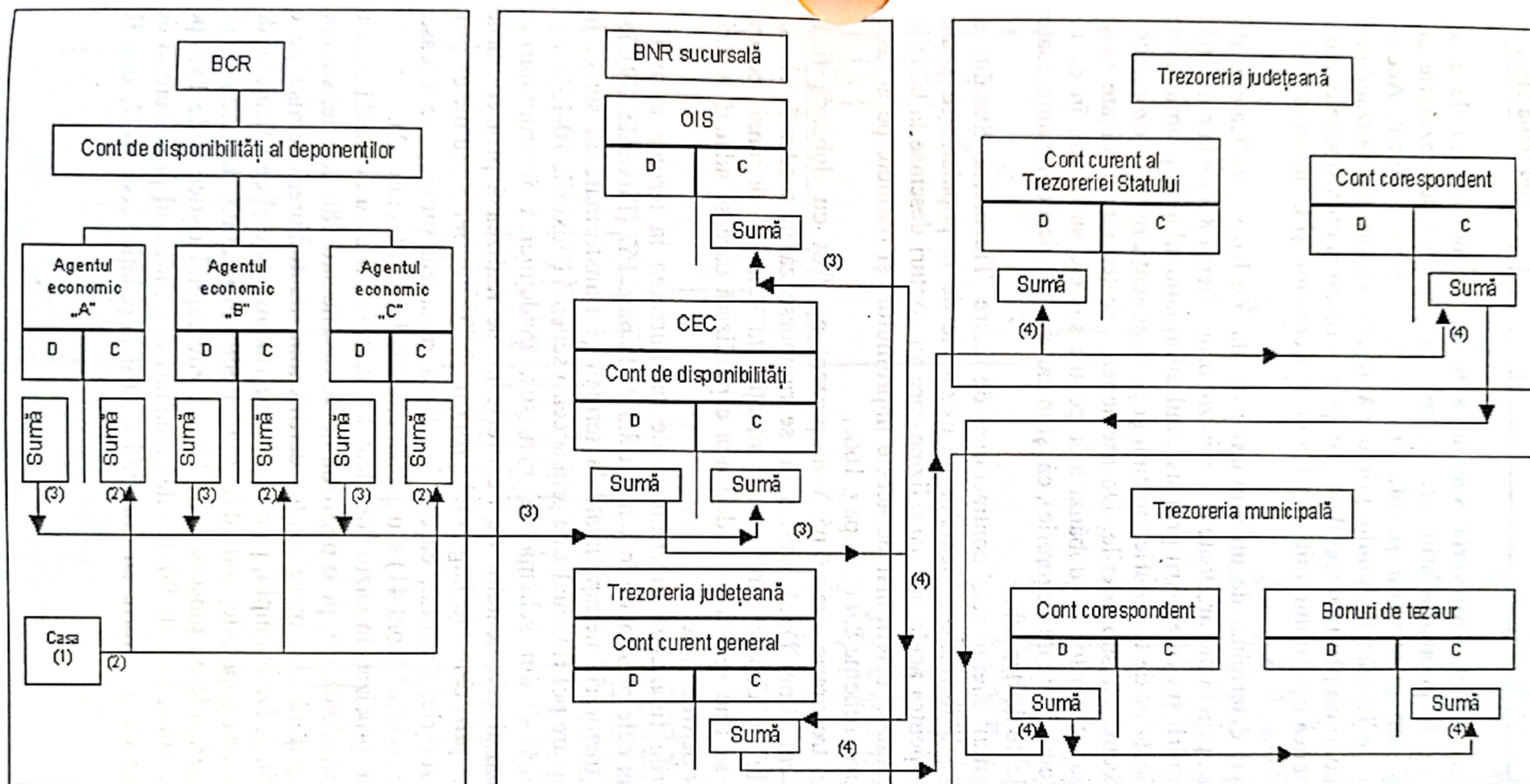
Sinoptic, un flux financiar determinat de un împrumut contractat de la bănci sau alți subiecți financiari din economie, derulat prin Banca Națională a României, poate fi vizualizat prin schema 8.1, de la pag. 162, iar un flux financiar al căror împrumutătorii sunt agenții economici, dar care este derulat prin Trezoreria Statului județeană, poate fi vizualizat prin schema 8.2, de la pag. 163.

Fluxurile financiare determinate de împrumuturile de stat, contractate în acești primi ani de după Revoluție, de la băncile comerciale sau alți subiecți financiari din economie erau, de obicei, în lei sub formă dematerializată sau prin obligațiuni în valută, de regulă în dolari SUA. Dacă, în cazul împrumuturilor de stat declanșarea fluxului financiar are loc prin depunerea fondurilor la Banca Națională a României pe numele Ministerului Finanțelor Publice sau al Trezoreriei Statului, în cazul împrumuturilor de stat sub forma obligațiunilor în valută, declanșarea fluxului financiar în favoarea Trezoreriei Statului are loc prin depunerea valutei la Banca Națională a României, în schimbul căroră, la paritatea zilei, Banca Națională a României virează resursele financiare corespunzătoare în contul curent al Trezoreriei Statului.

Legendă:

- (1) – Pe baza contractului de mandat de la Trezoreria Statului, BNR organizează licitația privind contractarea de împrumuturi de la sistemul bancar pe baza ofertelor depuse;
- (2) – După încheierea tranzacțiilor, BNR virează din contul băncilor care au câștigat licitația sumele subscribe în contul curent al Trezoreriei generale;
- (3) – Încunoștințează Trezoreria generală despre operațiunea efectuată, evidența analitică a acestor împrumuturi este ținută atât de BNR, cât și de Trezoreria generală.

Schema 8.1. Fluxurile financiare și înregistrările contabile determinate de împrumuturile de stat de la sistemul bancar sau alți subiecți financiari prin titluri de stat

Legendă:

- (1) – Casierile agenților economici;
- (2) – Constituirea de depozite la banca comercială în vederea cumpărării titlurilor de stat;
- (3) – Cumpărarea titlurilor de stat
- (4) – Virarea contravalorii titlurilor de stat în contul curent al trezoreriei județene și al trezoreriei operative municipale

Schema 8.2. Fluxurile financiare și înregistrările contabile, determinate de atragerea prin unitățile CEC SA a sumelor disponibile ale agenților economici prin numerar, în vederea finanțării deficitelor bugetare, dacă operațiunea se efectuează prin trezoreria județeană

Începând din anul 1999, Trezoreria Statului a recurs la modalitatea de a se împrumuta mai intens de la populație prin intermediul certificatelor de trezorerie cu dobândă fixă, prin subscrieri în numerar și, ulterior, și în cont, prin virament. Aceste emisiuni au fost derulate de Trezoreria Statului prin unitățile sale teritoriale, realizându-se în acest fel însemnate economii pentru bugetul de stat, prin eliminarea comisioanelor care erau plătite pentru asemenea operațiuni unităților Casei de Economii și Consemnațiuni – SA sau băncilor comerciale.

Un flux financiar determinat de un împrumut de stat pe baza certificatelor de trezorerie de la populație, prin numerar, poate fi vizualizat prin schema 8.3 de la pag. 165.

Obligația constituirii și evidențierii prin sistemul informațional al împrumuturilor de stat sub forma certificatelor de trezorerie, precum și pe deponenți, revine trezoreriilor operative la care se efectuează subscrierile. De asemenea, acestea sunt obligate să-și organizeze contabilitatea conturilor de dobânzi atât pentru sumele subscrise, în cazul împrumuturilor de stat (certIFICATE de trezorerie), cât și în cazul subscrierilor nerambursate și transformate în certificate de depozit.

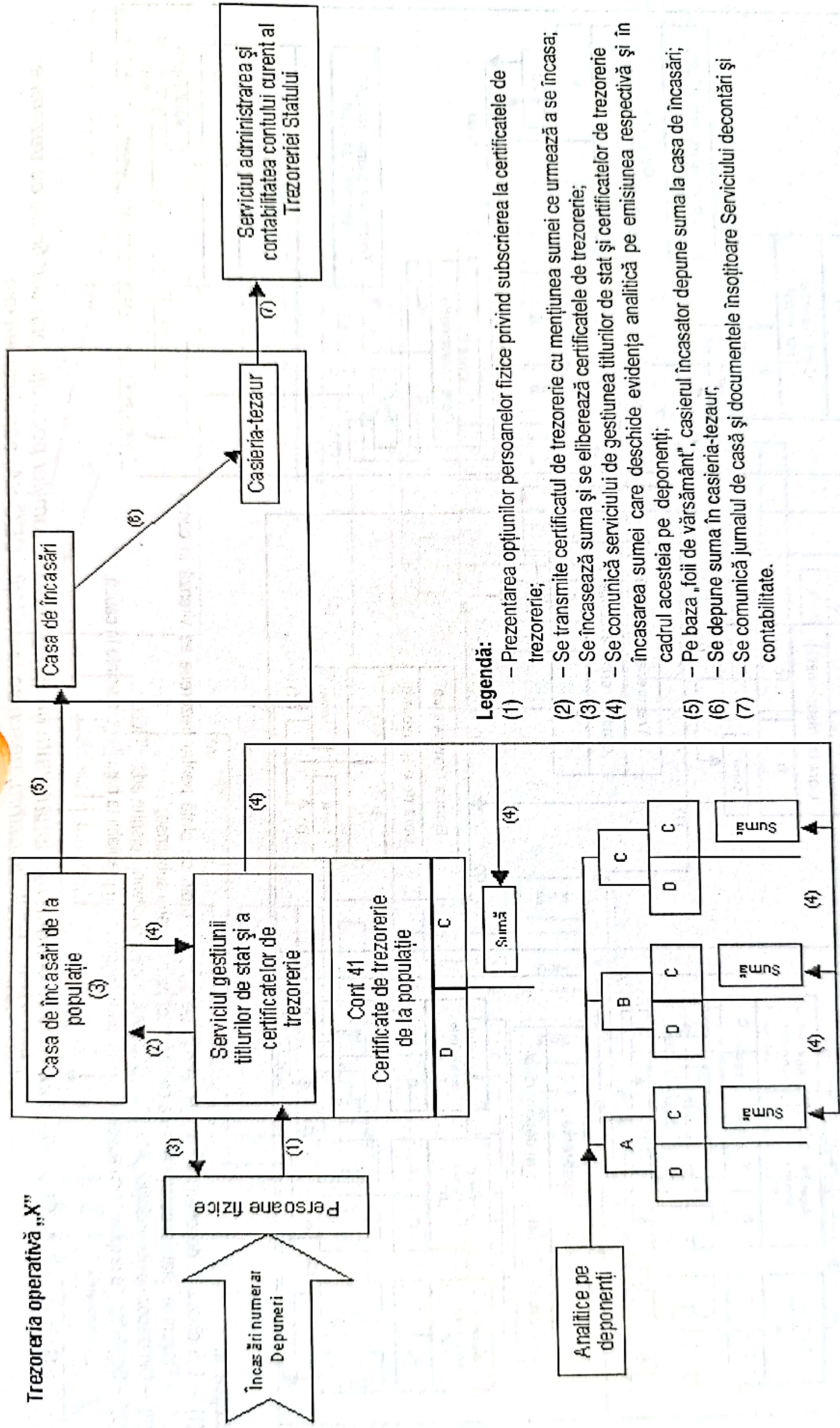
Așa cum s-a mai menționat, contractarea de către Trezoreria Statului a împrumuturilor de stat sub forma certificatelor de trezorerie de la populație se poate efectua și prin virament pentru acele persoane fizice care au conturi deschise la băncile comerciale. Un flux financiar determinat de aceste împrumuturi și obținute pe această cale poate fi vizualizat prin schema 8.4 de la pag. 166.

Certificatele de trezorerie emise până în prezent au fost cu dobândă fixă, diferențiate pe fiecare emisiune. Dacă acestea nu se rambursează la scadență, ele se transformă în certificate de depozit. În această situație, la calculul dobânzii pentru certificatele de depozit se ține seama și de dobânda capitalizată care se adaugă valorii nominale a certificatelor de trezorerie.

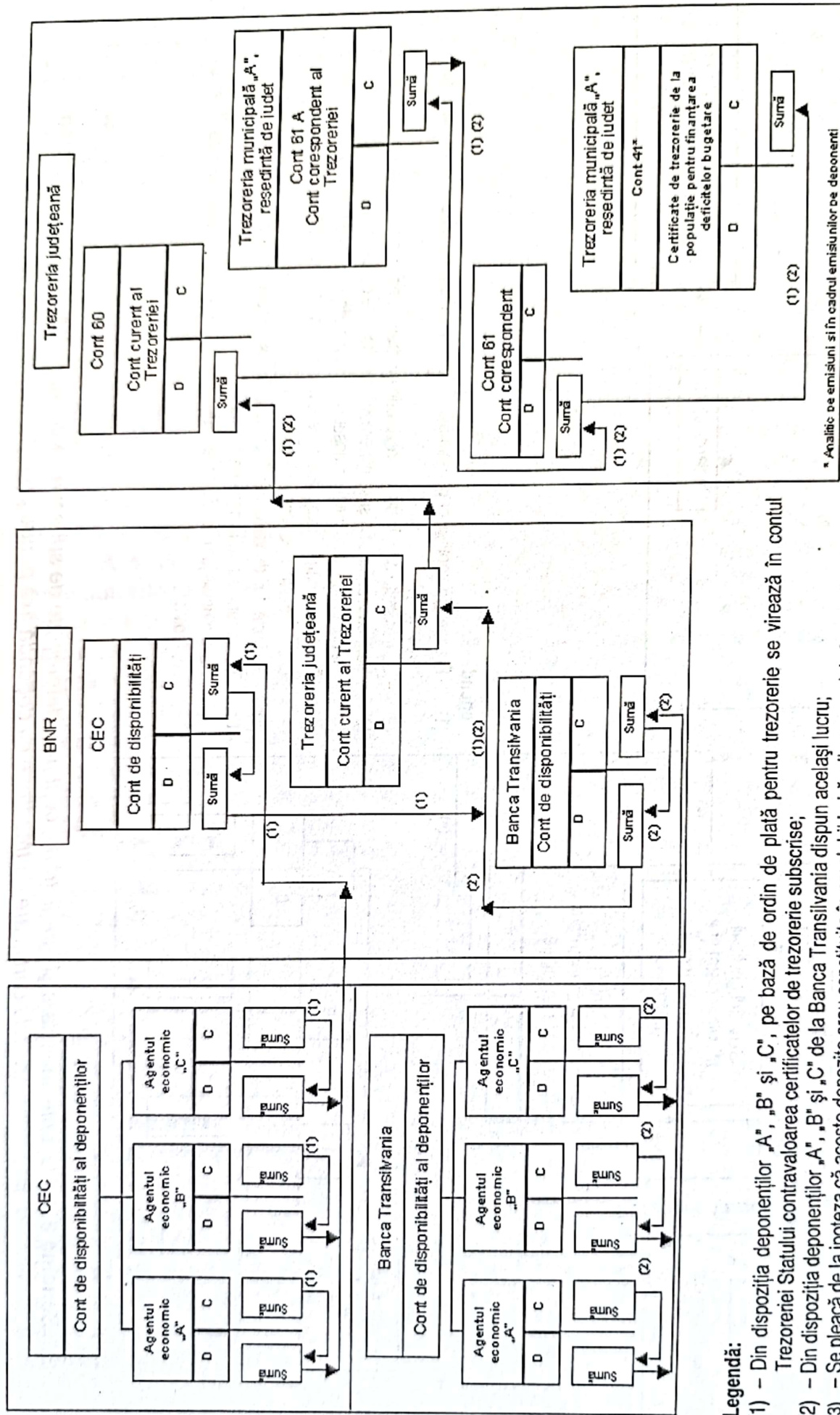
Sinoptic, fluxurile financiare determinate de rambursarea la termen a certificatelor de trezorerie sunt cele prezentate în schema 8.5 de la pag. 167 (fluxurile 1-9), iar pentru certificatele de trezorerie nerambursate la termen și transformate în sume, în depozite, fluxurile financiare pot fi vizualizate prin aceeași schemă (fluxurile 10-13).

Așa cum rezultă și din schema de mai sus, evidențierea împrumuturilor contractate prin intermediul certificatelor de trezorerie nu se realizează prin conturile bugetului de stat și nici prin cele ale bugetului propriu al Trezoreriei Statului, ci prin conturile specifice Trezoreriei Statului, care evidențiază resursele publice de această natură, „certificate de trezorerie“ (cont 41) sau „certificate de depozit“ (cont 42).

Așa cum s-a mai precizat, în cazul certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație, acestea se emit, de obicei, pe o perioadă de 90 de zile sau 180 de zile, situație în care dobânda diferă, fiind mai mare pentru certificatele de trezorerie emise pe o perioadă mai lungă de timp. De exemplu, prin prospectul de emisiune al certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație, cod 1076, din 23 octombrie 2003, dobânda era de 15,5% pe an, pentru o perioadă de subscriere de 180 de zile calendaristice și de 15% pe an, pentru o perioadă de subscriere de 90 de zile calendaristice, în cazul prospectului de emisiune al certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație, cod 1077, din 30 octombrie 2003.

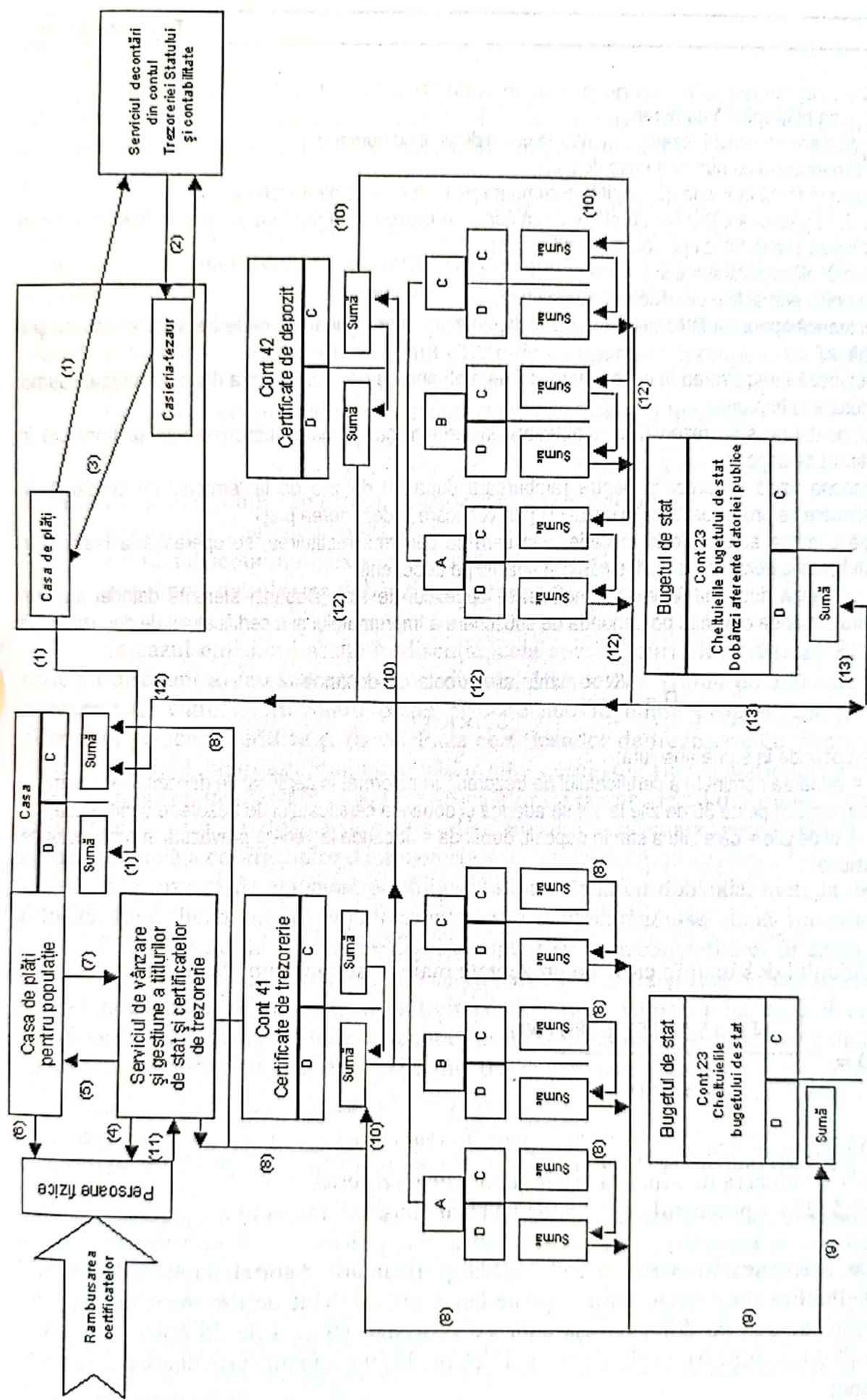
Schema 8.3. Fluxurile financiare și înregistrările contabile determinate de subscrierile de numerar pentru cumpărarea de certificate de trezorerie cu dobândă fixă pentru populație

Legendă:

- (1) - Din dispoziția deponenților „A”, „B” și „C”, pe bază de ordin de plată pentru trezorerie se virează în contul Trezoreriei Statului contravaloarea certificatelor de trezorerie subscrise;
- (2) - Din dispoziția deponenților „A”, „B” și „C” de la Banca Transilvania dispun același lucru;
- (3) - Se pleacă de la ipoteza că aceste depozite erau constituite în prealabil la băncile comerciale în cauză.

Schema 8.4. Fluxurile financiare fără numerar determinate de atragerea economiilor populației prin certificate de trezorerie din conturile curente ale acestora, deschise la unitățile CEC SA, bănci comerciale

Schema 8.5. Fluxul financiar și înregistrările contabile determinate, în prima variantă (1-9), de rambursarea la termen a certificatelor de trezorerie și, în varianta a doua (10-13), de rambursarea după ce acestea au fost transformate în certificate de depozit

Legendă:

- (1) – Casa de plăți solicită numerar
- (2) – Se dă dispoziție casei-tezaur alimentarea casei de plăți cu numerar
- (3) – Se alimentează cu numerar casa de plăți
- (4) – Persoana fizică la scadență solicită răscumpărarea certificatelor de trezorerie
- (5) – Serviciul gestionării titlurilor de stat verifică conturile personale și dispune casierului eliberarea sumei subscrise și a dobânzii pe care o calculează el
- (6) – Casierul eliberează suma subscrisă plus dobânda
- (7) – Comunică prin actele de casă restituirea sumei
- (8) – Efectuează operarea în contul personal al deponenților, operațiunea de restituire a sumei depuse și a dobânzii
- (9) – Efectuează înregistrarea în contul bugetului de stat, analitic corespunzător a dobânzii aferente sumei necesare la împrumut
- (10) – Deponentul nu s-a prezentat la rambursare în termen, caz în care subscrierea lui se transferă în certificat de depozit
- (11) – Persoana fizică se prezintă pentru rambursare după 20 de zile de la termenul de scadență. În continuare se procedează ca în cazul (1) prin verificare și depunerea plății
- (12) – După primirea actelor de la casierie, prin care se confirmă restituirea, se operează la restituiri în contul certificatelor de depozit, sintetic și analitic pe deponenți
- (13) – Se operează dobânda în contul cheltuielilor bugetului de stat „Dobânzi aferente datoriei publice” pentru dobânda cuvenită pe perioada de subscriere a împrumutului și a certificatului de depozit, după formula:

$$D = \frac{VN \times \text{număr zile} \times \text{cota de dobândă}}{360 \times 100}$$

în care: D = dobânda în sumă absolută;

VN = valoarea nominală a certificatului de trezorerie transformat în certificat de depozit. Dacă suma a stat în depozit peste 30 de zile la VN se adaugă și dobânda certificatului de trezorerie capitalizată, numărul de zile = câte zile a stat în depozit, dobânda = dobânda la vedere prevăzută în prospectul de emisiune

Calculul dobânzii în cazurile prezentate mai sus se face după formula:

$$D = \frac{VN \times 15,5 (15) \times 180 (90)}{360 \times 100}$$

în care: D = suma dobânzii

VN = valoarea nominală a certificatului de trezorerie

15,5 (15) = procentul de dobândă pe an al emisiunii respective

De asemenea, în vederea refinanțării și finanțării datoriei publice, Ministerul Finanțelor Publice, în numele statului poate emite și certificate de trezorerie cu discount și obligațiuni de stat cu dobândă așa cum s-a procedat, pe data de 26 noiembrie 2003, când prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1650 s-au emis următoarele prospecte de emisiune:

a) prospect de emisiune al certificatelor de trezorerie cu discount prin licitații cu adjudecare după metoda prețului multiplu* și în baza unor oferte de cumpărare competitive** și necompetitive*** depuse la BNR, agentul de plată, înregistrare și transfer al MFP.

În cazul ofertei de cumpărare competitive, participantul trebuie să indice: valoarea nominală, costul total, rata discountului, prețul și randamentul, iar în cazul ofertelor de cumpărare necompetitive, participantul trebuind să indice: valoarea pe care dorește să o adjudece, fără a indica prețul sau randamentul (rata dobânzii), urmând ca executarea acestora să se efectueze la nivelul mediu ponderat al randamentului la care s-au adjudecat ofertele competitive. De obicei, se admit oferte de cumpărare necompetitive într-o pondere de cel mult 10% din totalul emisiunilor anunțate.

Prețul și randamentul se calculează după următoarele formule:

$$P = 1 - (d \times r) / 360$$

$$y = r / p$$

în care: P = prețul titlului cu discount, exprimat cu șase zecimale

d = numărul de zile până la scadență

r = rata discountului, exprimată cu două zecimale

y = randamentul (rata dobânzii), exprimat cu două zecimale

În cazul emisiunii aflate în discuție, cele cinci coduri ale certificatelor de trezorerie cu discount aveau scadențe de 91 de zile, 182 de zile și 364 de zile care puteau fi procurate de către intermediarii pieței primare atât în nume propriu, cât și în contul clienților, persoane juridice și fizice. Plata certificatelor de trezorerie cu discount trebuie să se facă prin debitarea contului cumpărătorului deschis la Banca Națională a României, cu suma reprezentând costul total al certificatelor de trezorerie cu discount cumpărate, iar la scadență, prin creditarea contului deținătorului, cu suma reprezentând valoarea nominală totală a certificatelor de trezorerie.

b) prospect de emisiune al obligațiunilor de stat cu dobândă, metoda de vânzare folosită fiind licitația, iar adjudecarea acestora efectuându-se după metoda cu preț uniform****, ofertele de cumpărare fiind competitive și necompetitive. În cazul ofertelor competitive, participantul urma să indice valoarea nominală și rata dobânzii, iar în cazul ofertei necompetitive, participantul trebuia să indice valoarea pe care dorește să o adjudece la rata dobânzii finale a licitației la fel ca și în cazul certificatelor de trezorerie cu discount, acesta putând fi de maximum 10% ca pondere în totalul emisiunii.

* Metoda prețului multiplu presupune alocarea titlurilor de stat pentru ofertele acceptate la prețul (rata dobânzii) pe care fiecare dintre ofertanții câștigători l-a oferit până la adjudecarea completă a emisiunii de titluri de stat.

** Oferta de cumpărare competitivă reprezintă un instrument de participare rezervat persoanelor juridice și care se caracterizează prin faptul că participantul indică, pe lângă valoarea pe care dorește să o adjudece, și prețul maxim (exprimat ca rata minimă a dobânzii) pe care este dispus să îl plătească.

*** Oferta de cumpărare necompetitivă reprezintă un instrument de participare care se caracterizează prin faptul că participantul indică valoarea pe care dorește să o adjudece, fără a indica prețul (rata dobânzii).

**** Metoda prețului uniform presupune alocarea titlurilor de stat pentru ofertele acceptate la cel mai scăzut preț (rata dobânzii cea mai ridicată) care a fost acceptat pentru adjudecarea completă a emisiunii de titluri de stat.

Dobânda urmează a se calcula și plăti la datele scadenței după formula:

$$D = v \times d \times \frac{z}{365 \text{ sau } 366}$$

unde: D = dobânda (cuponul)

v = valoarea nominală totală

d = rata dobânzii (exprimată cu două zecimale)

z = numărul de zile pentru care se calculează dobânda

366 = zile an bisect

Ofertele de cumpărare obligațiunilor de stat cu dobândă se depun la Banca Națională a României, agentul de plată, de către intermediarii pieței primare, în nume propriu și în conturile clienților, persoane juridice și fizice.

Plata efectivă a obligațiunilor de stat respective se va face la data emisiunii prin debitarea contului cumpărătorului deschis la Banca Națională a României, cu suma reprezentând valoarea nominală totală a obligațiunilor de stat cu dobândă, iar la scadență cu răscumpărarea prin creditarea contului deținătorului, cu suma reprezentând valoarea nominală a acestora plus dobânda.

Obligațiunile emise în cazul arătat mai sus aveau scadențe de 728 de zile și 1092 de zile, criteriu care le cataloga pe acestea ca titluri de stat pe termen mediu.

c) prospect de emisiune al obligațiunilor de stat cu dobândă indexată cu indicii prețurilor de consum prin licitație, iar adjudecarea se face în funcție de nivelul marjei, licitată în formă procentuală, calculată cu două zecimale, de către intermediarii pieței primare, după metoda prețului uniform și pe baza ofertelor de cumpărare competitive sau necompetitive.

În cazul ofertei de cumpărare competitivă, participantul va indica numărul titlurilor de stat, valoarea nominală și nivelul marjei, precizând și numărul maxim al tranșelor valorice la rate diferite ale marjei, iar în cazul ofertelor necompetitive participantul va indica valoarea pe care dorește să o adjudece la marja finală a licitației.

Dobânzile se vor calcula după formula:

$$D = v \times d \times \frac{z}{365}$$

în care: D = dobânda (cuponul)

v = valoarea nominală totală

d = rata dobânzii, exprimată procentual pentru fiecare perioadă de calcul al cuponului, calculată ca produs anualizat al celor șase indici ai prețurilor de consum lunari din lunile octombrie-martie (pentru cuponul din luna iunie) și aprilie-septembrie (pentru cuponul din luna decembrie), plus o marjă M și se va determina pentru fiecare perioadă, după formula:

$$d = \frac{365}{z} [\Pi (I.P.C \text{ i}/100-1) \times 100 + M]$$

unde: i = octombrie, martie (pentru cuponul din iunie), respectiv

i = aprilie, septembrie (pentru cuponul din luna decembrie)

IPC_i = indicele prețurilor de consum față de luna precedentă din lunile octombrie-martie (pentru cuponul din luna iunie) și aprilie-septembrie (pentru cuponul din luna decembrie), publicat și transmis lunar Ministerului Finanțelor Publice de către Institutul Național de Statistică; va fi luat în considerare indicele lunar, indiferent de data din luna la care are loc emisiunea

M = marja, exprimată procentual, reprezintă elementul în funcție de care se face clasificarea ofertelor.

Ca și în celelalte două cazuri, de la literele a) și b), obligațiunile de stat cu dobândă indexată cu indicele prețului de consum pot fi cumpărate de către intermediarii pieței primare atât în nume propriu, cât și în contul clienților, persoane juridice și fizice, prin oferte depuse la Banca Națională a României. Plata obligațiunilor se va face la data emisiunii prin debitarea contului cumpărătorului deschis la Banca Națională a României cu suma reprezentând valoarea lor nominală, iar răscumpărarea la data scadenței, prin creditarea contului deținătorului cu valoarea nominală totală a acestora, plus dobânda aferentă. Dacă data scadenței este o zi de sărbătoare sau o zi nelucrătoare, plata se va face în următoarea zi lucrătoare.

Un alt mod de a finanța și refinanța deficitul bugetar și datoria publică este împrumutul de stat extern în valută, la care se apelează numai în situații extreme, atunci când posibilitățile de pe piața financiară internă sunt epuizate. De obicei, contractarea de către stat a unor împrumuturi de stat externe se face pentru finanțarea unor obiective economico-sociale de interes național.

În această situație, ca și în cazul împrumuturilor de stat sub forma obligațiunilor în valută, valuta procurată de pe piața financiară externă este preluată de Banca Națională a României în schimbul căreia, la solicitarea MFP și la cursul valutar al zilei, BNR virează contravaloarea în lei a acestora în contul curent general al Trezoreriei Statului deschis la Centrala Băncii Naționale a României.

Recapitulând, instrumentele financiare care au fost folosite sau care pot fi folosite și în continuare pentru finanțarea și refinanțarea deficitului bugetar și al datoriei publice, așa cum acestea sunt reglementate în această perioadă în România, pot fi grupate astfel:

- împrumuturile bancare de la Banca Națională a României, acordate în condițiile stabilite prin Legea nr. 101/1998, privind statutul Băncii Naționale a României cu modificările și completările ulterioare;
- împrumuturile de stat de la băncile comerciale din România;
- împrumuturile de stat de la alte instituții financiare din România și de la agenții guvernamentale.

De altfel, împrumuturile de stat exprimate în monedă națională pot fi emise pe termen scurt, mediu și lung. Cele pe termen scurt sunt bonurile de tezaur și certificatele de trezorerie, fie purtătoare de dobândă, fie cu discount. Titlurile de stat pe termen mediu

și lung se prezintă sub forma obligațiunilor de stat cu o scadență de peste un an și maximum 5 ani de la emisiune, respectiv de peste 5 ani de la emisiune, fie purtătoare de dobândă, fie cu discount.

În cazul datoriei publice locale a unităților administrativ-teritoriale, instrumentele care pot fi folosite sunt: titlurile de valoare și împrumuturile de stat de la băncile comerciale sau de la alte instituții de credite sau de la populație.

În situația autorităților publice locale, emiterea și lansarea titlurilor de valoare se pot face fie direct de către acestea, fie prin intermediul unor agenții sau a altor instituții specializate, cu votul a cel puțin două treimi din numărul consilierilor.

Împrumuturile la datoria publică locală pe care le pot contracta consiliile locale, județene și Consiliul General al Municipiului București nu pot depăși 20% din totalul veniturilor proprii curente ale bugetului local, inclusiv cotele defalcate din impozitul pe venit.

De asemenea, angajarea împrumuturilor interne se poate efectua numai după informarea prealabilă a Ministerului Finanțelor Publice, iar a celor externe numai cu aprobarea comisiei de autorizare a acestor împrumuturi, care este constituită din reprezentanți ai autorităților administrației publice locale, ai Guvernului și care se aprobă prin hotărâre de guvern.

Așa cum s-a arătat puțin mai devreme, în cazuri deosebite, statul poate apela, pentru finanțarea deficitelor bugetare și a datoriei publice, și la împrumuturi externe în valută, care pot fi obținute prin:

- titluri de stat în valută emise pe piețele financiare externe;
- împrumuturi de la guverne străine, agenții guvernamentale străine;
- instituții financiare multilaterale sau de la alte organizații internaționale;
- împrumuturile sindicalizate pe termen scurt, mediu sau lung;
- împrumuturi de la băncile străine sau de la companii străine.

Aceste împrumuturi externe pot fi contractate însă până la limita plafonului de îndatorare publică externă, aprobare pe care o dă anual Parlamentul.

Din cele consemnate până acum, rezultă că în procesul de atragere a capitalurilor disponibile din economie și străinătate pentru finanțarea și refinanțarea deficitului bugetar și a datoriei publice, în România se folosește un număr restrâns de instrumente, hârtii de valoare, fără varietate – din punctul de vedere al caracteristicilor produselor de credit pe care acestea le pot îmbrăca –, neajunsuri care ar putea fi avute în vedere de organele abilitate ale statului în această privință. O variantă ușor de realizat ar fi și emisiunea unor certificate de trezorerie către populație la purtător, care să poată fi tranzacționate și pe piața financiară secundară.

Capitolul 9

Funcțiunea conturilor din clasa I „Mijloace bănești și alte valori“

Potrivit planului de conturi pentru activitatea Trezoreriei Statului din această clasă fac parte conturile:

- 10 „Casa“;
- 11 „Efecte și titluri de valoare“;
- 12 „Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar“;
- 13 „Casa tranzitorie“.

9.1. Contul „Casa“

Contul cel mai important din această clasă este *contul 10 „Casa“* care, în ceea ce privește conținutul și funcția sa, nu diferă prea mult de conținutul și funcțiile contului „Casa“ din cadrul contabilității financiare a agenților economici sau a instituțiilor publice, el are, însă, anumite particularități și anume:

- volumul operațiunilor lui este mult mai mare;
- prin acest cont se ține atât evidența „casei“ propriu-zise cât și a fondului de tezaur, care nu este altceva decât o „supapă“ unde, pe de-o parte, se introduce numerarul care depășește plafonul casei de circulație, iar pe de altă parte, de unde se ridică (scoate) numerarul necesar efectuării plăților solicitate de instituțiile publice și alți corespondenți ai trezoreriei atunci când plafonul casei de circulație nu permite acest lucru. De asemenea, ridicări de numerar se pot efectua dintr-o casierie-tezaur a unei trezorerii operative și atunci când alte trezorerii operative din județ sau din sectoarele municipiului București duc lipsă de numerar ori atunci când plafonul general al numerarului pe total trezorerie județeană, sector al municipiului București sau Municipiul București este depășit și este necesară depunerea sumei excedentului de numerar la Banca Națională a României;

▪ contul „Casa“ funcționează limitat la unele trezorerii operative, în sensul că acestea îl utilizează numai pentru încasări în numerar care, apoi, la sfârșitul zilei trebuie depus la băncile comerciale agreeate. De asemenea, eliberările de numerar pentru instituțiile publice și alți corespondenți ai Trezoreriei Statului care au conturile deschise la trezorerii se realizează numai prin băncile comerciale la care trezoreriile în cauză au deschise conturi de disponibil. Pentru evidențierea acestor depozite speciale ale trezoreriilor operative la băncile comerciale, în planul de conturi a fost creat contul 12 „Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar“.

Mai este de remarcat la acest cont „Casa“ și faptul că acesta funcționează numai în cadrul contabilității trezoreriilor operative, unde includem, așa cum am mai precizat, și trezoreriile sectoarelor municipiului București și a municipiului București. Direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene nu conduc acest cont, el reflectându-se în contabilitatea lor doar în cadrul sistemului informațional creat în relațiile pe care trezoreriile județene le au cu Trezoreria generală din cadrul Ministerului Finanțelor Publice și trezoreriile operative.

Contul 10 „Casa“ din contabilitatea trezoreriilor operative este un *cont de activ* și evidențiază disponibilitățile bănești în numerar pe care acestea le dețin, precum și mișcările de numerar prin încasări, plăți, intrări de numerar de la Banca Națională a României sau alte trezorerii operative, inclusiv din alte județe, precum și depuneri de numerar la Banca Națională a României, când se înregistrează excedent de numerar sau transferuri de numerar către alte trezorerii operative din județ.

Contul 10 „Casa“ *se debitează* deci prin creditul următoarelor conturilor:

10	=	%
„Casa“		
		20
		„Veniturile bugetului de stat“
		21
		„Veniturile curente ale bugetului local“
		22
		„Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat“
		27
		„Venituri încasate pentru bugetul Capitalei“
		28
		„Venituri cu destinație specială ale bugetului local“

- La trezoreriile operative, cu sumele încasate în numerar pe baza foii de vărsământ – chitanță, reprezentând venituri bugetare din impozite, taxe și contribuții obligatorii, precum și alte vărsăminte ale agenților economici, instituțiilor publice și ale altor persoane juridice sau fizice în contul bugetului de stat, bugetului local și bugetului asigurărilor sociale de stat;

30**„Fonduri cu afectare specială”**

(analitice corespunzătoare în funcție de felul fondului,
30.01, 30.04, 30.15)

- La trezoreriile operative, cu sumele încasate în numerar în contul fondurilor cu afectare specială de la persoane fizice sau juridice;

40**„Bonuri de tezaur”**

(analitice codul fiscal sau codul numeric al persoanelor
fizice)

- La trezoreriile operative, cu sumele încasate prin numerar de la persoane fizice sau juridice, reprezentând contravaloarea bonurilor de tezaur plasate;

41**„Certificate de trezorerie de la populație pentru
finanțarea deficitului bugetului de stat”**

(analitice codul numeric personal al persoanei fizice în
cauză)

- La trezoreriile operative, cu sumele încasate în numerar de la persoane fizice, reprezentând contravaloarea certificatelor de trezorerie pentru finanțarea deficitului bugetului de stat, la nivelul valorii nominale a acestora;

50**„Disponibilități și depozite”**

(analiticele corespunzătoare)

- La trezoreriile operative cu sumele încasate în numerar, reprezentând depuneri de numerar de către instituțiile publice în cauză sau de către corespondenții Trezoreriei Statului din mijloace extrabugetare sau ca disponibilități proprii ale corespondenților;

60

„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”

- La trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, cu numerarul ridicat de la Sucursala Băncii Naționale a României a municipiului București pentru completarea plafonului de casă;

61

„Cont corespondent al trezoreriei”

- La trezoreriile operative din județe, cu sumele ridicate în numerar de la casieria Băncii Naționale a României când acestea duc lipsă de numerar sau de la alte trezorerii operative din județ, care au disponibilități de numerar (în cazul ridicării de numerar de către o trezorerie operativă de la Banca Națională a României, la trezoreria județeană, pentru această operațiune, se efectuează înregistrarea 61 = 60).
- La trezoreria operativă din județul care a încasat numerar de la o altă trezorerie operativă din același județ, în baza dispoziției Direcției trezorerie și contabilitate publică județeană, prin înregistrarea 10 = 61 (Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană efectuează cu acest prilej înregistrarea 61 = 61, iar trezoreria care a transferat acest numerar 61 = 10).
- În contabilitatea trezoreriei municipale, reședință de județ, cu numerarul ridicat de la trezoreria municipală din alt județ, pe baza scrisorii pentru remiterea de valori, întocmite de trezoreria județului sau trezoreria sectorului municipiului București din contul căreia a fost ridicată suma;

Contul 10 „Casa” *se creditează* prin debitul conturilor:

%	=	10 „Casa”
20 „Veniturile bugetului de stat”		
21 „Venituri curente ale bugetului local”		
22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat”		
28 „Venituri cu destinație specială ale bugetului local”		

- la trezoreriile operative, cu sumele restituite în numerar contribuabililor, pe baza aprobărilor date de organele fiscale pentru vărsăminte efectuate în plus în contul bugetelor menționate mai sus.

23

„Cheltuielile bugetului de stat“

(subcapitolul clasificăției bugetare și codul fiscal al instituției publice centrale în cauză)

24

„Cheltuieli curente ale bugetului local“

(subcapitolul clasificăției bugetare și codul fiscal al instituției publice locale în cauză)

25

„Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“

(cod fiscal al casei județene de pensii sau al altor instituții publice din cadrul MMSSF în drept de a efectua cheltuieli din acest buget)

26

„Cheltuieli cu destinație specială ale bugetului local“

(subcapitolul și codul fiscal al ordonatorului de credite local, împuternicit de consiliile locale să efectueze cheltuieli din acest buget)

- La trezoreriile operative⁶⁹, cu sumele ridicate în numerar de către instituțiile publice din conturile deschise pe numele lor, pentru a efectua plăți în numerar de salarii și alte cheltuieli, în cadrul plafonului de casă aprobat (cumpărări de bunuri, plata serviciilor, avansuri spre decontare etc.);

40

„Bonuri de tezaur“

- La trezoreriile operative, cu plata în numerar a sumelor nominale consemnate în bonurile de tezaur (suplimentar acestei înregistrări pentru plata dobânzii cuvenite deponentului se mai efectuează înregistrarea 23 = 10);

⁶⁹ În cadrul trezoreriilor operative includem, așa cum s-a mai precizat, și trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București.

41

„Certificate de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat”

- Cu numerarul achitat la scadență posesorilor de certificate de trezorerie pentru populație, la nivelul sumelor nominale consemnate în acestea (suplimentar acestei înregistrări pentru dobânda cuvenită deponentului, se efectuează înregistrarea 23 = 10);

42

„Certificate de depozit”

- La trezoreriile operative, cu numerarul plătit persoanelor fizice la scadența certificatelor de depozite la nivelul valorii lor nominale (suplimentar acestei înregistrări se efectuează înregistrarea 23 = 10 pentru dobânzile cuvenite, aferente certificatelor de depozit);

50

**„Disponibilități și depozite”
(analiticele corespunzătoare)**

- La trezoreriile operative, cu ridicările de numerar din conturile de disponibilități de către instituțiile publice sau alți corespondenți ai trezoreriei, pentru nevoia de plăți în numerar;

60

„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”

- La trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu excedentul de numerar depus de acestea la Sucursala municipiului București a Băncii Naționale a României;

61

„Cont corespondent al trezoreriei”

- La trezoreriile operative (cu excepția celor din municipiul București), cu numerarul depus la sucursala județeană a Băncii Naționale a României, reprezentând excedent de numerar la trezoreriile operative din județ; (la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, cu acest prilej, se efectuează înregistrarea 60 = 61);
- Cu numerarul cedat altor trezorerii operative din județ care au nevoie de acesta, din dispoziția Direcției trezorerie și contabilitate publică județene la care se efectuează înregistrarea 61 = 61;

- Cu excedentul de numerar depus la sucursalele Băncii Naționale a României prin alte direcții trezorerie și contabilitate publică județene sau prin trezoreriile sectoarelor municipiului București, după caz.

9.2. Conturile „Efecte și titluri de valoare”, „Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar” și „Casa tranzitorie”

Contul 11 „Efecte și titluri de valoare” ține evidența bonurilor de tezaur și a titlurilor de stat pentru finanțarea deficitului bugetului de stat care urmează a fi plasate la instituții financiare, agenți economici și populație. În cadrul contului sintetic se ține și o contabilitate analitică pe categorii de bonuri și titluri de valoare pe fiecare emisiune.

Contul 11 „Efecte și titluri de valoare” este un **cont de activ**, care:

- **se debitează** prin creditul contului 66 „Decontări privind efecte și titluri de valoare”

11		66
„Efecte și titluri de valoare”	=	„Decontări privind efecte și titluri de valoare”

- La Trezoreria generală din cadrul Ministerului Finanțelor Publice și trezoreriile operative, la primirea efectelor și titlurilor de valoare, însoțite de documentele justificative;

- **se creditează** prin debitul aceluiași cont prin care s-a debitat astfel:

66		11
„Decontări privind efecte și titluri de valoare”	=	„Efecte și titluri de valoare”

- La trezoreriile operative, pe măsura plasării acestora la instituțiile financiare, agenți economici și populație a efectelor și titlurilor de valoare. Concomitent, la trezoreriile operative prin care se fac plasamentele, încasarea valorilor nominale ale acestor efecte se evidențiază prin contul 10 „Casa” sau contul 60 „Cont curent al Trezoreriei la BNR”, în funcție de modul de încasare a acestora, urmarea plasamentului, prin numerar sau virament, ocazie cu care există variantele de înregistrări: 10 = 40 ; 10 = 41 sau 60 = 61 și concomitent 61 = 40 (în cazul bonurilor de tezaur) sau 61 = 41 (în cazul certificatelor de trezorerie) și 60 = 40 sau 60 = 41 la trezoreriile sectoarelor municipiului București.

Soldul debitor al contului 11 „Efecte și titluri de valoare” și cel creditor al contului 66 „Decontări privind efecte și titluri de valoare”, cu analiticile respective, reprezintă bonurile de tezaur sau certificate de trezorerie de la populație, neplasate încă.

Contul 12 „Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar”. Prin intermediul acestui cont se ține evidența banilor scripturali (de cont) virăți de către Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană la banca comercială care servește o trezorerie operativă, ce nu are organizată casă de plăți și casierie-tezaur. În această situație, instituțiile publice arondate pe lângă trezoreria respectivă își procură numerarul necesar prin banca comercială respectivă, pe seama contului 12 „Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar” alimentat de trezoreria județeană.

Contul 12 „Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar” funcționează numai în cadrul trezoreriei operative pe numele căreia sunt virăți banii de cont și în baza cărora banca comercială la care este creat acest depozit eliberează numerarul solicitat de către instituțiile publice arondate la aceea trezorerie.

Contul 12 „Disponibil al Trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar” *se debitează* prin creditul contului 61 „Cont corespondent al Trezoreriei” astfel:

12	=	61
„Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar”		„Cont corespondent al trezoreriei” (analitic trezoreria operativă în cauză)

▪ cu sumele virate la banca comercială agreată de Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană pe numele trezoreriei operative în cauză (la Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană înregistrarea contabilă pricinuită de această operațiune este 61/analitic trezoreria operativă în cauză = 62 și apoi 62 = 60);

▪ *se creditează*, pe măsura eliberării de numerar în beneficiul instituțiilor publice sau altor corespondenți ai Trezoreriei Statului, operațiunile dispuse de trezoreria operativă în cauză în vederea efectuării de plăți în numerar, în funcție de bugetul, fondurile speciale sau mijloacele extrabugetare prin care acestea sunt finanțate, astfel:

%	=	12
23		„Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar”
„Cheltuielile bugetului de stat” (subcapitolul și codul fiscal al instituției publice în cauză)		

24

„Cheltuieli curente ale bugetului local“
(subcapitolul și codul fiscal al instituției
publice în cauză)

50

„Disponibilități și depozite“
(codul care indică categoria de disponibil
sau depozit + codul fiscal al instituției
publice în cauză sau corespondentului)

- Cu sumele ridicate în numerar de către instituțiile publice sau alți corespondenți arondați la acea trezorerie pentru a efectua, la rândul lor, plăți în numerar.

61

„Cont corespondent al trezoreriei“

- Cu sumele retrase de către Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, în contabilitatea căreia, pentru aceeași operațiune, se efectuează înregistrarea 60 = 61.

Soldul debitor al contului 12 „Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar“ reflectă disponibilul existent în cont la banca comercială în limita căruia se mai pot efectua ridicări de numerar de către unitățile și corespondenții trezoreriei operative pe numele căreia figurează deschis acest cont.

Contul 13 „Casa tranzitorie“ evidențiază numerarul depus la unitatea bancară de către unitățile Trezoreriei Statului la care nu funcționează casierii-tezaur după data de 24 decembrie.

Contul 13 „Casa tranzitorie“ este un *cont de activ* și se debitează prin creditul conturilor bugetelor sau fondurilor în numele cărora s-au efectuat aceste încasări în numerar, prin înregistrările:

13

„Casa tranzitorie“

=

%

20

„Veniturile bugetului de stat“

21

„Veniturile curente ale bugetului local“

22

**„Veniturile bugetului asigurărilor sociale
de stat“**

27

„Venituri încasate pentru bugetul
Capitalei“

28

„Venituri cu destinație specială ale
bugetului local“

30

„Fonduri cu afecțatie specială“

50

„Disponibil al instituțiilor publice“

Contul *se creditează* în primele zile ale anului următor, la începerea operațiunilor de casierie de către banca comercială la care s-a depus numerarul în cauză, prin înregistrarea:

12

„Disponibil al trezoreriei la bancă
pentru efectuarea de plăți în numerar“

=

13

„Casa tranzitorie“

Capitolul 10

Funcțiunea conturilor din clasa a II-a „Venituri și cheltuieli bugetare“

În clasa a II-a din planul de conturi al Trezoreriei Statului sunt cuprinse 9 conturi perechi, 5 de venituri și 4 de cheltuieli, care evidențiază veniturile și cheltuielile bugetului de stat, bugetului local și bugetului asigurărilor sociale de stat. Pentru bugetele locale, alături de conturile de venituri și cheltuieli curente bugetare, mai este constituită o pereche de conturi, unul la venituri și altul la cheltuieli, care consemnează „Veniturile cu destinație specială ale bugetelor locale“ și „Cheltuielile cu destinație specială ale bugetelor locale“, conturi strict corelate unul cu celălalt*.

De asemenea, tot în cadrul conturilor de venituri referitoare la bugetele locale, mai funcționează contul colector „Venituri încasate pentru bugetul Capitalei“, cu funcție specifică acestei destinații.

10.1. Funcțiunea conturilor de venituri bugetare

10.1.1. Veniturile bugetului de stat

Contul 20 „Veniturile bugetului de stat“ înregistrează încasările în numerar și prin virament în contul bugetului de stat, de la contribuabili, persoane fizice și juridice. În cadrul contului sintetic sunt deschise analitice pe capitolele și subcapitolele clasificăției indicatorilor privind finanțele publice, care evidențiază veniturile după natura și proveniența venitului respectiv, iar în cadrul acestora pe plătitori, potrivit codului fiscal al fiecăruia.

* Potrivit celor mai recente reglementări, începând cu 1 ianuarie 2004, conturile de venituri și cheltuieli cu destinație specială din cadrul bugetelor locale vor înceta să funcționeze și vor fi încorporate în veniturile și cheltuielile curente ale bugetelor locale.

Contul 20 „Veniturile bugetului de stat” este un *cont de pasiv*, care se *creditează* prin debitul următoarelor conturi:

%	=	20
		„Veniturile bugetului de stat”
10		
„Casa”		

- La trezoreriile operative, pe baza numerarului depus direct la casieriile trezoreriilor operative în baza foii de vărsământ-chitanță, de către contribuabilii persoane fizice și juridice sau de către agenții încasatori, remizieri etc.;

23
„Cheltuielile bugetului de stat”
(subcapitolul și codul fiscal al instituțiilor publice centrale în cauză)

24
„Cheltuieli curente ale bugetului local”
(subcapitolul și codul fiscal al instituției publice locale în cauză)

25
„Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat”
(subcapitolul și codul fiscal al instituțiilor publice în cauză)

26
„Cheltuielile cu destinație specială ale bugetului local”
(subcapitolul și codul fiscal al instituțiilor publice în cauză)

- Cu plata impozitului pe salariu reținut pe statele de plată de la salariații proprii de către instituțiile publice finanțate prin bugetele respective, precum și a altor vărsăminte pe care acestea le pot datora bugetului de stat;

50
„Disponibilități și depozite”
(analiticul respectiv, de la 01 la 90, și codul fiscal al deponentului)

- cu plata impozitelor pe salarii reținute pe statele de plată de la salariații proprii și a altor impozite și taxe obligatorii pe care le datorează instituțiile publice și alți corespondenți ai trezoreriei, în calitatea lor de contribuabili;

60

**„Cont curent al Trezoreriei Statului
la Banca Națională a României”**

- La trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pe baza extrasului de cont și a anexelor la acesta primite de la Sucursala municipiului București a Băncii Naționale a României (TransFonD), prin care se atestă încasarea în contul curent al Trezoreriei la BNR a unor sume prin decontare fără numerar, reprezentând venituri ale bugetului de stat;

61

„Cont corespondent al Trezoreriei”

- La trezoreriile operative din județe, pe baza extrasului de cont și a documentelor anexate primite de la Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, prin care se atestă intrarea în contul 60 „Cont curent al Trezoreriei Statului la BNR” a unor încasări prin virament, reprezentând venituri ale bugetului de stat (la trezoreriile județene înregistrarea care se efectuează cu acest prilej este 60 = 61);

- se debitează prin creditul următoarelor conturi:*

20
„Veniturile bugetului de stat”

=

%

10
„Casa”

- la sumele restituite în numerar persoanelor fizice sau juridice pentru impozitele și taxele achitate în plus sau necuvenite bugetului de stat, pe baza aprobărilor legale date de organele fiscale în drept;

21.33.02

**„Veniturile bugetelor locale din sume
defalcate din TVA”**

(analitic bugetul local respectiv, potrivit
codului fiscal)

- cu sumele defalcate din TVA, venit al bugetului de stat, reprezentând sprijin financiar pentru învățământul preuniversitar, produse lactate și de panificație, precum și finanțarea centrelor județene de consultanță agricolă, subvenționarea energiei termice livrate populației, pe bază de notă contabilă întocmită de personalul trezoreriei operative;

21.34.02.01

**„Venituri curente ale bugetului local
din cote defalcate din impozitul pe venit”**
(cod fiscal al consiliului local în cauză)

- Cu sumele cuvenite bugetelor locale din **cotele** defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetului local, virate pe bază de notă contabilă de către personalul trezoreriei;

21.34.02.02

**„Venituri curente ale bugetului local
pentru echilibrarea bugetelor locale“**
(analitic pe fiecare buget local, potrivit
codului fiscal)

- Cu **sumele** defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetului local, pe bază de notă contabilă întocmită de personalul trezoreriei;

21.34.02.03

**„Venituri curente ale bugetului local
din sume defalcate din impozitul pe venit
pentru subvenționarea energiei termice
livrate populației“**
(analitic pe fiecare buget local, potrivit
codului fiscal)

- Cu sumele defalcate din impozitul pe venit pentru subvenționarea energiei termice livrată populației;

30.24.02.04

**„Disponibil din cote defalcate
din impozitul pe venit pentru echilibrarea
bugetelor locale“**
(codul fiscal al consiliului județean respectiv
sau al Consiliului General al municipiului
București)

- Cu cotele defalcate din impozitul pe venit pe seama consiliilor județene și a Consiliului General al Municipiului București pentru echilibrarea bugetului local și bugetelor proprii (17% pentru consiliile județene și 8,5% pentru Consiliul General al municipiului București⁷⁰). Operațiunea se efectuează pe baza notelor contabile întocmite de personalul trezoreriei;

50

„Disponibilități și depozite“
(analiticele în cauză, pe disponibilități
și deponenți)

- cu restituirile de sume din veniturile bugetului de stat ca și încasate în plus, atunci când plătitorii își au conturile de disponibilități deschise la unitățile operative ale Trezoreriei Statului;

⁷⁰ Ordonanța de Urgență privind finanțele publice locale nr. 45 din 5 iunie 2003, art. 28, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 431 din 19.06.2003.

61

„Cont corespondent al trezoreriei“

- cu sumele restituite prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, reprezentând impozite și taxe nedatorate, pe baza aprobării organelor fiscale. Cu acest prilej, în contabilitatea direcției trezorerie și contabilitate publică județene se efectuează înregistrările: $61 = 62$; $62 = 60$
- la trezoreriile operative din cadrul administrațiilor finanțelor publice ale municipiilor, orașelor și comunelor, la sfârșitul anului, prin virarea cu ordin de plată pentru trezorerie (O.P.H.T.) a soldului creditor al contului 20 „Veniturile bugetului de stat“. Cu acest prilej, în contabilitatea direcției trezorerie și contabilitate publică județene, articolul contabil care urmează a se efectua pentru această operațiune este $61 = 80.01$. „Excedent al bugetului de stat“

62

„Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate“

- La trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu ocazia depunerii documentelor la sucursala Băncii Naționale a României, reprezentând restituiri de sume din veniturile bugetului de stat ca încasate în plus; după depunerea viramentului la Banca Națională a României, înregistrarea care se mai efectuează este $62 = 60$, la virarea efectivă;

81.01

„Excedent al bugetului de stat“

- La trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București la sfârșitul anului prin închiderea conturilor de venituri ale bugetului de stat, prin contul „Excedent al bugetului de stat“.

Analiticele contului 20 „Veniturile bugetului de stat“ sunt determinate de codul clasificăției bugetare. De exemplu, codul impozitului pe venit este 20.06.01, iar, în continuare, pentru impozitul din salarii 20.06.01.02 sau impozitul pe venit din care se defalcă cote pentru echilibrarea bugetelor locale este 20.07.01.01, impozitul pe venit din care se defalcă sume pentru echilibrarea bugetelor locale este simbolizat 20.07.01.02 etc.

10.1.2. Veniturile bugetului local

a) **Contul 21 „Venituri curente ale bugetului local“** evidențiază veniturile bugetelor locale, analitic pe fiecare consiliu local în parte, pe baza codurilor fiscale pe care le are fiecare dintre acestea. În cadrul acestora, contabilitatea analitică a veniturilor se conduce pe subdiviziunile clasificăției bugetare (capitole și subcapitole) și în continuare și pe plătitori, potrivit codului fiscal unic al acestora.

Ca și în cazul contului 20, contul 21 „Venituri curente ale bugetului local” este dezvoltat analitic, în funcție de codificarea clasificăției bugetare, care arată sursa de proveniență (natura acelui venit) și, în continuare, pe fiecare consiliu local, județean, pe baza codurilor fiscale ale acestora. De exemplu, contul care reprezintă impozitul pe clădiri de la persoane fizice este 21.03.02.02 sau contul care reflectă veniturile bugetului local din cote defalcate din impozitul pe venit primite de la bugetul de stat este 21.34.02.01.

Contul 21 „Venituri curente ale bugetului local” este un *cont de pasiv* și:

- *se creditează* prin debitul conturilor:

%	21
	„Venituri curente ale bugetului local” (analitic pe fiecare subcapitol și consiliu județean local, sector al municipiului București și municipiul București, în funcție de codul fiscal)
=	
10	
„Casa”	

- cu încasările în numerar în contul veniturilor curente ale bugetului local, depuse direct la casieriile trezoreriilor operative de către contribuabili (persoane fizice sau juridice) reprezentând impozite, taxe și alte obligații către acest buget;

20.07.01.01; 20.07.01.02;
20.07.01.03;
20.13.01.04; 20.13.01.05
„Veniturile bugetului de stat”

- Cu încasările din cote defalcate și sume defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale, subvenționarea energiei termice, finanțarea învățământului pre-universitar de stat, creșe, centre județene de consultanță agricolă etc. Precizăm că și analiticele contului 21 „Venituri curente ale bugetului local” sunt conduse pe aceleași destinații.

23
„Cheltuielile bugetului de stat”
24
„Cheltuieli curente ale bugetului local”
25
„Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat”
26
„Cheltuieli cu destinație specială ale bugetului local”

- Cu eventualele taxe și alte vărsăminte pe care le datorează bugetelor locale instituțiile publice, finanțate prin bugetele menționate mai sus;

34.24

**„Disponibil din cotele defalcate din
impozitul pe venit pentru echilibrarea
bugetelor locale”**

- La trezoreriile operative, pentru consiliile locale care au conturile deschise la aceeași unitate a trezoreriei la care are deschis contul și consiliul județean, cu sumele alocate de către consiliile județene pe scama consiliilor locale, în vederea echilibrării bugetelor locale ale acestora. Aceeași înregistrare are loc și în cazul sumelor alocate pentru echilibrarea bugetelor proprii ale județelor și Consiliului General al Municipiului București.

50

„Disponibilități și depozite”
(analitice pe categorii de depozite, instituții
publice și corespondenți ai trezoreriei în
cauză)

- pe baza ordinelor de plată (O.P.H.T.) emise de instituțiile publice și corespondenții trezoreriei, reprezentând plăți de impozite și alte taxe către bugetul local (care au conturile deschise la aceeași trezorerie)

60

**„Cont curent al Trezoreriei Statului la
Banca Națională a României”**

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, cu încasările de sume prin contul curent al Trezoreriei Statului deschis la BNR, reprezentând impozite și taxe locale;

61

„Cont corespondent al Trezoreriei”

- la trezoreriile operative din județe, cu încasările efectuate în contul bugetelor locale prin contul 60 „Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României” pe baza extrasului de cont și a documentelor anexate; la trezoreriile județene, înregistrarea contabilă premergătoare acesteia este $60 = 61$;
- la trezoreriile operative, cu sumele defalcate de către consiliile județene pe seama consiliilor locale în vederea echilibrării bugetelor locale atunci când consiliul județean are contul deschis la o altă trezorerie operativă decât cea la care își are deschis contul consiliul local care primește sumele. La trezoreria operativă unde își are contul consiliul județean care transmite aceste sume, articolul contabil care se efectuează este $34.24 = 61$, iar la trezoreria județeană $61 = 61$;
- cu cotele defalcate din impozitul pe venit pe seama consiliilor județene, transferate de către trezoreriile operative, altele decât trezoreria operativă la care își are deschis contul de venituri consiliul județean; în contabilitatea trezoreriei operative care

transmite cotele defalcate din veniturile bugetului de stat se efectuează articolul contabil 20 = 61, iar la Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană 61 = 61;

Contul 21 „Venituri curente ale bugetului local” *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

21	=	%
„Venituri curente ale bugetului local”		
		10
		„Casa”

- la trezoreriile operative municipale, orășenești, comunale, ale sectoarelor municipiului București și municipiului București cu restituirile în numerar pentru contribuabili (persoane fizice sau juridice), pe baza aprobărilor organelor fiscale ca și venituri vărsate în plus sau necuvenite bugetului local.

21.33.02; 21.34.02.01; 21.34.02.02; 21.34.02.03	=	20.07.01.01; 20.07.01.02 20.07.01.03; 20.13.01.03
„Cote sau sume defalcate din TVA sau impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale”		„Cote sau sume defalcate din impozitul pe venit sau TVA pentru echilibrarea bugetelor locale”

- în situațiile în care consiliile locale au beneficiat de cote defalcate sau sume defalcate mai mari decât cele cuvenite, acestea se restituie. Înregistrarea este valabilă dacă totul se petrece la aceeași trezorerie operativă. În caz contrar, intervine contul 61 „Cont corespondent al Trezoreriei Statului”.

50
„Disponibilități și depozite” (analitic pe felul disponibilului și pe instituția publică sau corespondentul trezoreriei în cauză)

- cu restituirile de sume încasate în plus sau necuvenite bugetului local, atunci când instituțiile publice sau corespondenții Trezoreriei Statului își au conturile deschise la aceeași unitate a trezoreriei operative;

61
„Cont corespondent al Trezoreriei”

- la trezoreriile operative municipale, orășenești și comunale, cu restituirile de venituri din bugetul local, prin decontări fără numerar contribuabililor care își au conturile deschise la băncile comerciale, ca încasări efectuate în plus sau necuvenite bugetului local, pe baza aprobării organelor fiscale; la trezoreriile județene, înregistrările contabile, ca urmare a acestor restituiri, sunt: 61 = 62, 62 = 60.

82.98.02.01
„Excedent al bugetului local”

- la sfârșitul anului, închiderea contului de venituri curente ale bugetului local, cu soldul lor creditor, atunci când veniturile curente sunt mai mari decât soldul debitor al cheltuielilor curente ale bugetului local (cont 24).

82.99.02.02

„Deficit al bugetului local“

- la sfârșitul anului, când soldul creditor al contului de venituri curente este inferior soldului debitor al contului de cheltuieli curente ale bugetului local (cont 24).

b) **Contul 28 „Venituri cu destinație specială ale bugetului local”*** evidențiază veniturile bugetului local provenite din taxe speciale, venituri din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat al unităților administrativ-teritoriale, venituri din fondurile pentru drumurile publice, venituri pentru finanțarea programului de pietruire a drumurilor comunale și alimentarea cu apă a satelor, venituri pentru finanțarea acțiunilor privind reducerea riscului seismic al construcțiilor existente cu destinația de locuințe, venituri din vânzarea și concesiunea unor bunuri ale unităților administrativ-teritoriale (comune, orașe, municipii) etc.

Contabilitatea analitică în cadrul acestui cont sintetic este ținută pe fiecare unitate administrativ-teritorială în parte și în cadrul lor, pe fiecare venit cu destinație specială menționat mai sus.

Contul 28 „Venituri cu destinație specială ale bugetului local” este tot un **cont de pasiv**, ca toate conturile de venituri, și evidențiază **în credit** veniturile cu destinație specială constituite la dispoziția unității administrativ-teritoriale respective, prin debitul următoarelor conturi:

		28
		„Venituri cu destinație specială ale bugetului local”
		(analitic pe fiecare venit cu destinație specială și unitate administrativ-teritorială)
%	=	
10		
„Casa”		
▪ cu depunerile în numerar la casierile trezoreriilor operative, reprezentând venituri cu destinație specială în contul unităților administrativ-teritoriale în cauză;		
23		
„Cheltuielile bugetului de stat”		
24		
„Cheltuieli curente ale bugetului local”		
25		
„Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat”		

- cu vărsămintele instituțiilor publice în funcție de bugetul prin care acestea sunt finanțate, reprezentând contribuții sau taxe care se constituie ca venituri cu destinație specială în favoarea unităților administrativ-teritoriale;

* Potrivit celor mai recente reglementări, începând cu 1.01.2004 contul 28 „Venituri cu destinație specială” își încetează existența.

50

„Disponibilități și depozite“

(analitic pe categorii de depozite, instituții publice și alți corespondenți ai trezoreriei)

- cu vărsămintele instituțiilor publice și alți corespondenți ai trezoreriei finanțați prin aceste disponibilități, reprezentând venituri cu destinație specială pentru unitățile administrativ-teritoriale în cauză;

60

„Cont curent al Trezoreriei la Banca Națională a României“

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, cu sumele încasate prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, reprezentând venituri cu destinație specială pentru sectoarele în cauză sau Consiliul General al Municipiului București.

61

„Cont corespondent al Trezoreriei“

- la trezoreriile operative din județe, cu încasările prin virament – via cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, cont 60, reprezentând venituri cu destinație specială pe numele unităților administrativ-teritoriale în cauză; la trezoreriile județene, articolul contabil care se efectuează cu acest prilej este 60 = 61;

Contul 28 „Venituri cu destinație specială ale bugetului local“ *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

28

„Venituri cu destinație specială ale bugetului local“

(analitic pe cheltuieli cu destinație specială și unități administrativ-teritoriale)

= %

89.98.02

„Disponibil din venituri cu destinație specială“

- la sfârșitul exercițiului bugetar cu soldul creditor al contului 28 „Venituri cu destinație specială ale bugetului local.

10.1.3. Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat

Contul 22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat“

Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat sunt formate, în principal, din contribuțiile pentru asigurări sociale de stat pe care le datorează angajatorii, angajații și pentru persoanele aflate în șomaj.

Contul 22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat” este un *cont de pasiv*, și evidențiază prin creditul său operațiunea de constituire a veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat, iar în debit eventualele restituiri și operațiunea de închidere a conturilor la sfârșitul exercițiului bugetar prin contul „Excedent/Deficit al bugetului asigurărilor sociale de stat”.

Contul sintetic 22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat” este desfășurat în conturi analitice, pe capitolele și subcapitolele clasificărilor indicatorilor pentru finanțele publice, respectiv contribuții pentru asigurări sociale datorate de angajatori, contribuții de asigurări sociale datorate de salariați și alte persoane asimilate, contribuții pentru asigurări sociale datorate de alte persoane asigurate, contribuții pentru asigurări sociale datorate de persoanele aflate în șomaj, contribuții pentru biletele de tratament și odihnă și încasări din alte surse.

Contul sintetic 22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat” *se creditează* în cursul anului, cu prilejul constituirii resurselor financiare pe seama bugetului asigurărilor sociale de stat, prin debitul următoarelor conturi:

		22
%	=	„Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat”

10	„Casa”
----	--------

- cu încasarea în numerar a contribuției pentru asigurările sociale de stat, prin casierile trezoreriilor operative din partea contribuabililor, persoane fizice sau juridice (24,5% + 9,5%);

23	„Cheltuielile bugetului de stat” (analitic subcapitolul și codul fiscal al instituțiilor publice plătitoare)
----	---

24	„Cheltuieli curente ale bugetului local” (analitic subcapitolul și codul fiscal al instituțiilor publice locale)
----	---

25	„Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat” (analitic subcapitolul și codul fiscal al instituției publice în cauză, Casa de Pensii a Municipiului București etc.)
----	--

26	„Cheltuieli cu destinație specială ale bugetului local” (analitic codul fiscal al unității administrativ-teritoriale)
----	--

- cu plățile prin dispoziție de plată tip CAS (de la 1 ianuarie 2004, ordin de plată pentru Trezorerie, OPHT) a contribuției pentru asigurările sociale de stat (24,5% + 9,5%) datorată de către instituțiile publice finanțate prin bugetul de stat, bugetul local sau bugetul asigurărilor sociale de stat, atunci când contul 22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat” este deschis la aceeași trezorerie operativă (trezoreria municipală reședință de județ sau Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București) la care au conturile deschise și instituțiile publice plătitoare.
- pe baza dispoziției de plată tip CAS cu contribuția la asigurările sociale reținută de către agenții economici și instituțiile publice pentru plata cheltuielilor specifice acestui buget, care se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat (ajutoare pentru incapacitate temporară de muncă, îngrijire copil etc.)

50

„Disponibilități și depozite”

(analitic instituțiile publice în cauză și alți corespondenți, inclusiv pe fonduri speciale, mijloace extrabugetare sau depozitele corespondenților)

- cu plata contribuției de asigurări sociale de stat prin dispoziție de plată tip CAS, datorată de instituțiile publice și corespondenții trezoreriei care efectuează cheltuieli de natura salariilor din conturile de disponibilități și depozite (25,4% + 9,5%) și care își au conturile de disponibilități deschise la aceeași trezorerie (trezoreria municipală reședință de județ sau Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București).

60

„Contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, cu încasările prin contul curent al Trezoreriei Statului la BNR, reprezentând venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat (24,5% + 9,5%). După această operațiune, trezoreriile sectoarelor municipiului București virează sumele încasate pe bază de ordin de plată (OPHT) emis de Casa de Pensii a Municipiului București prin înregistrările 22 = 62 și 62 = 60.

61

„Cont corespondent al trezoreriei”

- la trezoreriile municipale reședință de județ, cu încasările prin virament a contribuției pentru asigurările sociale de stat virată de către contribuabili persoane juridice, angajatori și angajați (24,5% + 9,5%), care își au conturile deschise la băncile comerciale. Această operațiune, la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, determină articolul contabil 60 = 61;

- cu încasările de contribuții de asigurări sociale de stat, colectate de la instituțiile publice care au conturi deschise la trezoreriile operative, altele decât cele reședință de județ. La încasarea acestora la trezoreriile municipale reședință de județ unde casele județene de pensii își au conturile de venituri, se efectuează înregistrarea $22 = 61$ (trezoreria operativă), iar la direcțiile județene de trezorerie, $61 = 61$.

Contul sintetic 22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat” *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

22		
„Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat”	=	%

10
„Casa”

- cu sumele restituite în numerar diverșilor contribuabili, reprezentând contribuții pentru asigurările sociale de stat vărsate în plus;

60
„Contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, cu restituirile de contribuții pentru asigurări sociale de stat prin contul curent al Trezoreriei Statului la BNR ca virate în plus;

- periodic, la trezoreriile sectoarelor municipiului București, cu virarea prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) din inițiativa Casei de Pensii a Municipiului București în contul Casei de Pensii a Municipiului București aflat în contabilitatea Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București. La Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, înregistrarea prilejuită de această operațiune este $60 = 22$.

61
„Cont corespondent al trezoreriei”

- cu sumele restituite prin contul curent al Trezoreriei Statului, reprezentând contribuții pentru asigurările sociale de stat încasate în plus; la trezoreria județeană înregistrarea contabilă prilejuită de această operațiune financiară este $61 = 62$ și apoi $62 = 60$;

- periodic, la trezoreriile operative, cu virarea prin ordin de plată a soldului creditor al contului 22 din inițiativa caselor județene de pensii, la trezoreria municipală reședință de județ unde bugetul asigurărilor sociale de stat își are deschise conturile. La direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, operațiunea în cauză determină înregistrarea $61 = 61$, analitice (trezoreriile operative care virează și care primesc suma).

**„Excedent/Deficit al bugetului asigurărilor
sociale de stat”**

- la trezoreriile municipale reședință de județ și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, unde sunt deschise conturile de venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat, la sfârșitul exercițiului financiar, cu soldul creditor al contului 22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat”.

Potrivit celor mai recente reglementări în domeniu*, începând cu data de 1 ianuarie 2004, plata contribuției de asigurări sociale se efectuează pe bază de ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), în locul dispoziției de plată tip CAS, întocmit distinct pentru fiecare tip de contribuție, în următoarele conturi:

- contul 22.09.04.02 „Contribuția de asigurări sociale de stat datorată de angajatori”, deschis la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului, în a căror rază angajatorii sau asimilații acestora sunt luați în evidență ca plătitori de impozite și taxe;
- contul 22.09.04.03 „Contribuția de asigurări sociale de stat datorată de salariați și persoane asimilate salariaților”, deschis la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului în a căror rază angajatorii sunt înregistrați fiscal;
- contul 22.09.04.08 „Contribuția de asigurări sociale de stat datorată de șomeri”, în care se evidențiază contribuțiile de asigurări sociale pentru persoanele care beneficiază de indemnizație de șomaj și alocație de sprijin, deschis la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului în a căror rază instituțiile respective sunt înregistrate fiscal;

Cota de 0,5% prevăzută de lege pentru asigurările pentru accidente de muncă și boli profesionale se achită de către angajatori în contul 22.09.04.02 sau în contul 22.09.04.08 de către plătitori care suportă contribuția pentru șomeri și pentru cei care beneficiază de sprijin social prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), întocmit distinct.

- contul 22.22.04.30 „Alte venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat”, deschis la unitățile Trezoreriei Statului în a căror rază plătitorii sunt luați în evidență, în care se consemnează:
 - contribuția pentru pensia suplimentară reținută de la persoanele cuprinse în sistemul de asigurări sociale, datorată până la 1 aprilie 2001 și neachitată până la data de 31 decembrie 2003;

* Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1644 din 21 noiembrie 2003, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor secțiunii a 5-a din cap. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 86/2003 privind reglementarea unor măsuri în materie financiar-fiscală, referitoare la activitățile de declarare și colectare a creanțelor bugetare reprezentând contribuții sociale, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 855/02.12.2003

- contribuția la Fondul de pensii și asigurări sociale ale agricultorilor, datorată până la 1 iulie 2000 de către agenții economici care au realizat venituri din activitatea de producție agricolă, de industrializare și comercializare a produselor agricole și alimentare și neachitată până la data de 31 decembrie 2003;

Conturile menționate mai sus se codifică în funcție de codul fiscal sau codul numeric personal, după caz, al persoanelor juridice sau fizice care au calitatea de angajator sau asimilat, ori al instituțiilor publice, după caz, care suportă contribuția pentru șomeri sau pentru cei care beneficiază de ajutor social.

Evidența analitică pe asigurați a veniturilor bugetare încasate în conturile arătate mai sus se asigură de către casele de pensii.

De asemenea, pentru evidențierea altor venituri cuvenite bugetului asigurărilor sociale de stat, contul sintetic 22 se dezvoltă în analitic și pe următoarele conturi:

- contul 22.09.04.07 „Contribuția de asigurări sociale datorată de alte persoane asigurate“ deschis pe seama caselor de pensii județene la trezoreriile municipiilor reședință de județ, în a căror rază acestea își au sediul fiscal. Pentru municipiul București, acest cont este deschis pe seama Casei de Pensii a Municipiului București, la trezoreriile sectoarelor în care contribuabilii își au domiciliul;
- contul 22.22.04.13 „Contribuții pentru bilete de tratament și odihnă“ deschis pe seama caselor de pensii județene la trezoreriile municipiilor-reședință de județ sau a municipiului București;
- contul 22.37.04.04 „Subvenții primite de la bugetul asigurărilor sociale de stat“ și contul 22.40.04.01 „Donații și sponsorizări“, deschise la trezoreriile municipiilor-reședință de județ sau la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, după caz, pe seama Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale și a caselor de pensii județene și a municipiului București;

Cele patru conturi menționate mai sus se codifică cu codul fiscal al caselor de pensii județene, respectiv a municipiului București și al Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, după caz.

10.1.4. Venituri încasate pentru bugetul municipiului București

Contul 27 „Venituri încasate pentru bugetul Capitalei“ este un *cont colector* și funcționează în contabilitatea trezoreriilor sectoarelor municipiului București, evidențiind în creditul său impozitele, taxele și alte contribuții obligatorii care, potrivit legii, reprezintă venituri ale Consiliului General al Municipiului București.

În consecință, contul 27 „Venituri încasate pentru bugetul Capitalei“ *se creditează* prin debitul următoarelor conturi:

			27
%	=	„Venituri încasate pentru bugetul	Capitaliei“

10
„Casa“

- cu încasările prin numerar la unitățile trezoreriilor sectoarelor municipiului București, reprezentând venituri pentru bugetul Capitalei;

60
„Cont curent al Trezoreriei Statului
la Banca Națională a României“

- cu încasările prin contul curent al trezoreriilor deschis la Sucursala Municipiului București a Băncii Naționale a României, reprezentând venituri pentru bugetul Capitalei.

Contul 27 „Venituri încasate pentru bugetul Capitalei“ *se debitează* periodic prin virarea cu ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), de către primăriile sectoarelor municipiului București, a sumelor colectate pe seama Consiliului General al municipiului București prin înregistrarea:

27
„Venituri încasate pentru bugetul
Capitalei“

=

62
„Decontări cu Banca Națională
a României pentru operațiuni inițiate“

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București cu ocazia depunerii documentelor de virare la Banca Națională a României (TransFonD). La virarea efectivă a sumelor, la trezoreriile sectoarelor municipiului București se efectuează înregistrarea 62 = 60, iar la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București 60 = 21 (anali-tice respective ale veniturilor).

10.2. Funcțiunea conturilor de cheltuieli bugetare

10.2.1. Cheltuielile bugetului de stat

Contul 23 „Cheltuielile bugetului de stat“ evidențiază plățile de casă efectuate din dispoziția ordonatorilor de credite finanțați din bugetul de stat, în limita creditelor deschise sau repartizate, după caz.

Contul 23 „Cheltuielile bugetului de stat“ se desfășoară analitic pe capitolele și subcapitolele clasificăției funcționale și, în cadrul lor, pe instituțiile publice centrale și cele subordonate acestora, iar în cadrul lor pe titluri, articole și alineate.

Contul 23 „Cheltuielile bugetului de stat“ este un *cont de activ*, ca de altfel toate conturile de cheltuieli din planul de conturi al Trezoreriei Statului, și *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

23

„Cheltuielile bugetului de stat“

(desfășurat pe subdiviziunile clasificăției bugetare și pe instituții publice în funcție de codul fiscal al acestora)

=

%

10

„Casa“

▪ cu sumele în numerar eliberate instituțiilor publice finanțate din bugetul de stat pentru plăți de salarii, avansuri spre decontare sau plăți pentru anumite cheltuieli care se încadrează în plafonul plăților de casă în numerar.

În această fază a operațiunii financiare, din punctul de vedere al Trezoreriei Statului, eliberarea de numerar unei instituții publice în contabilitatea Trezoreriei Statului este evidențiată ca o plată de casă, în timp ce pentru instituția publică în cauză, încă nu.

20

„Veniturile bugetului de stat“

▪ cu impozitul pe salariu reținut de la angajați proprii de către instituțiile publice finanțate din bugetul de stat cu ocazia plății salariilor.

La prima vedere a acestui articol contabil, impozitul pe salarii datorat de salariați apare ca suportat de instituția publică în cauză și nu de către salariați, ceea ce nu este în conformitate cu realitatea. Acest lucru apare astfel deoarece, în contabilitatea Trezoreriei Statului, obligațiile instituțiilor publice către salariați se evidențiază fracționat, odată pentru plățile în numerar (salariile nete) și apoi pentru plata impozitelor, a contribuției pentru asigurări sociale (CAS), ajutorul de șomaj, contribuția pentru Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate (CASS), mărfuri cumpărate în rate etc. prin reținerea acestora pe statele de plată, din drepturile lor salariale;

▪ cu contravaloarea chiriilor sau concesiunilor plătite de către o instituție publică finanțată din bugetul de stat către o altă instituție publică finanțată din același buget, pentru imobile, terenuri închiriate, concesionate etc.

21

„Venituri curente ale bugetului local“

(analitic codul fiscal al consiliului local beneficiar)

▪ cu plata unor taxe, chirii sau concesiuni de către o instituție publică centrală finanțată din bugetul de stat către un consiliu local de la care a închiriat un spațiu locativ etc.

22

„Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat“

- cu plățile dispuse de instituțiile publice finanțate din bugetul de stat, reprezentând contribuția la asigurările sociale de stat datorată atât de instituția publică în cauză (24,5%), cât și de către salariați (9,5%), reținută pe statele de plată cu ocazia plății salariilor, precum și a cotei de 0,5% din fondul de salarii realizat, reprezentând contribuția pentru asigurări de accidente în muncă și boli profesionale, care, inițial, se varsă în acest cont.

23.55.01.
**„Cheltuielile bugetului de stat deschis
 pe seama MMSSF (alocații de stat
 pentru copii)“**

=

23
„Cheltuielile bugetului de stat“
 (codul fiscal al instituției publice în cauză)

- operațiune specifică în care contul 23 apare și pe debit și pe credit, dar care aparține unor instituții publice diferite și reprezintă încasarea de către instituția publică în cauză a alocației de stat pentru copii de la Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, operațiune prin care se reconstituie și plățile de casă, pentru ca pe această bază să se poată achita alocațiile de stat pentru copii celor îndreptățiți;

30

„Fonduri cu afecțatie specială“
 (analiticele respective, 04 pentru șomaj și 15
 pentru asigurările de sănătate)

- cu sumele virate de instituțiile publice finanțate din bugetul de stat, reprezentând plata asigurărilor pentru șomaj și a contribuției pentru asigurările sociale de sănătate datorate de instituția publică în cauză (3,5% + 7%) și de către salariații proprii (1% + 6%) pentru care s-a efectuat reținerea lor pe statul de plată cu ocazia plății salariilor.

41

**„Certificate de trezorerie de la populație
 pentru finanțarea deficitului bugetului
 de stat“**

42

„Certificate de depozite“

- cu dobânda cuvenită posesorilor certificatelor de trezorerie pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și posesorilor certificatelor de depozite pentru împrumutul acordat statului pentru sumele constituite în conturile lor de depozite la Trezoreria Statului.

50

„Disponibilități și depozite“
 (analiticele în cauză)

- cu plățile de casă efectuate de instituțiile publice către alte instituții publice sau anumiți corespondenți ai trezoreriei pentru bunuri livrate, servicii prestate sau lucrări executate, care au conturile deschise în cadrul contului sintetic 50.

- cu sumele virate în contul „Sume de mandat și sume în depozit“, reprezentând chenzina a II-a a lunii decembrie care se va achita numai în prima parte a lunii ianuarie.

61

„Cont corespondent al trezoreriei“

- la trezoreriile operative din județe, cu plățile de casă efectuate de către instituțiile publice finanțate din bugetul de stat către agenții economici sau alte persoane juridice care își au conturile deschise la băncile comerciale, precum și pentru instituțiile publice situate în alte județe pentru livrările de bunuri, executări de lucrări sau prestări de servicii. La Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană înregistrările contabile, consecință a acestor plăți, sunt: $61 = 62$; $62 = 60$.

62

„Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate“

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a municipiului București cu plățile de casă dispuse de instituțiile publice pe baza ordinului de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) către furnizori, prestatori de servicii sau executanți de lucrări care au conturile deschise la băncile comerciale. La virarea efectivă a sumelor de către Banca Națională a României (TransFonD) a sumelor se mai efectuează înregistrarea $62 = 60$.

Contul 23 „Cheltuielile bugetului de stat“ *se creditează* prin debitul următoarelor conturi:

			23
%	=		„Cheltuielile bugetului de stat“
10			
„Casa“			

- cu numerarul restituit trezoreriei de instituția publică în cauză ca neutilizat. Cu aceste restituiri se reîntregesc limitele de finanțare prin diminuarea plăților de casă. În cazul în care eventualele depuneri de numerar în cont reprezintă încasări din valorificarea unor materiale procurate din finanțarea anilor precedenți, depunerile respective se înregistrează ca venit la bugetul de stat prin articolul contabil $10 = 20$, analitic „Restituiri de fonduri din finanțarea bugetară a anilor precedenți“.

60

„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României“

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a municipiului București cu restituirile de sume prin contul curent al Trezoreriei Statului la BNR din partea furnizorilor etc., reprezentând **diferențe de preț** la recepțiile de bunuri pentru bunurile nelivrate sau servicii neprestate și lucrări neexecutate, dar plătite inițial integral;

61

„Cont corespondent al Trezoreriei“

▪ la trezoreriile operative din județe, cu recuperările de sume de către instituțiile publice de la diverși foști furnizori, ca urmare a unor diferențe de preț la mărfuri sau materiale constatate ca minus la recepție și acceptate de furnizori etc. Această înregistrare este specifică situației în care reglarea acestor operațiuni are loc ca urmare a unor tranzacții de bunuri cumpărate din finanțarea anului curent și conduc la reconstituirea plăților nete de casă și, deci, la reîntregirea creditelor bugetare deschise sau repartizate.

▪ la trezoreriile municipale, orășenești și comunale la sfârșitul anului, prin virarea cu ordin de plată pentru trezorerie (OPHT) a soldului debitor al contului 23 „Cheltuielile bugetului de stat“. La direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, înregistrarea contabilă consecință a acestei operațiuni este $80.01 = 61$.

10.2.2. Cheltuielile bugetului local

a) *Contul 24 „Cheltuieli curente ale bugetului local“* ține evidența plăților de casă ale instituțiilor publice finanțate din bugetul local. Analitic, acest cont este dezvoltat pe subdiviziunile clasificăției funcționale a bugetelor locale și pe autoritățile publice în cauză, consiliile județene, Consiliul General al Municipiului București, consilii locale, (inclusiv ale sectoarelor municipiului București), instituții subordonate, în funcție de codul fiscal al fiecăreia.

Contul 24 „Cheltuieli curente ale bugetului local“ este un *cont de activ* și se *debitează* prin creditul următoarelor conturi:

24		
„Cheltuieli curente ale bugetului local“	=	%
(analitic clasificăția bugetară în cauză - consiliu local, instituții subordonate)		
		10
		„Casa“

▪ cu numerarul ridicat de către autoritățile publice locale sau de către instituțiile publice subordonate din contul lor de cheltuieli deschis la trezoreria operativă pentru a efectua, prin casieria proprie, plăți de salarii, aprovizionări curente în cadrul plafoanelor de casă, avansuri spre decontare etc.

20
„Veniturile bugetului de stat“

▪ cu impozitul pe salariu reținut de către instituțiile publice locale de la salariații proprii, precum și a altor obligații pe care le pot avea către bugetul de stat.

22

„Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat”

- cu contribuția de asigurări sociale datorată de instituțiile publice locale, în calitate de angajator (24,5%), cea pentru accidente în muncă și boli profesionale (0,5%) cât și a celei datorată de angajați (9,5%) reținută pe statele de plată.

30

„Fonduri cu afecțatie specială”
(analiticul corespunzător, 04 pentru șomaj și
15 pentru asigurările sociale de stat)

- cu contribuțiile pentru asigurările sociale de sănătate datorate de angajator și de către angajați (7% + 6,5%) și cele pentru șomaj datorate de către instituția publică și de către salariați (3,5% + 1%).

50

„Disponibilități și depozite”
(analitic pe feluri de disponibilități și instituții
publice sau corespondenții în cauză)

- cu plățile de casă dispuse de ordonatorii de credite finanțați din bugetele locale pentru plata de facturi reprezentând aprovizionări de bunuri, executări de lucrări sau prestări de servicii efectuate de instituțiile publice sau alți corespondenți ai trezoreriei care funcționează pe baza disponibilităților evidențiate prin contul sintetic 50, când totul se petrece la aceeași trezorerie operativă;

61

„Cont corespondent al trezoreriei”

- la trezoriile operative din județe, cu plățile de casă dispuse de ordonatorii de credite finanțați din bugetele locale pentru plata facturilor către furnizori și alți creditori, care au conturi deschise la băncile comerciale, reprezentând contravaloarea aprovizionărilor de bunuri, executărilor de lucrări sau prestărilor de servicii. La Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, înregistrările prilejuite de această operațiune sunt $61 = 62$, $62 = 60$;

62

„Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate”

- la trezoriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pentru plățile dispuse de ordonatorii de credite finanțați din bugetul local, reprezentând aprovizionări de bunuri, executări de lucrări sau prestări de servicii. La plata efectivă a sumelor se mai efectuează înregistrarea $62 = 60$.

Contul 24 „Cheltuieli curente ale bugetului local” *se creditează* prin debitul următoarelor conturilor:

%	=	24
		„Cheltuieli curente ale bugetului local”
10		
„Casa”		

- cu numerarul depus la trezorerie în contul deschis pe numele instituției în cauză, reprezentând excedent de numerar peste plafonul de casă al instituției. Operațiunea în cauză duce și la reconstituirea plăților de casă prin diminuarea lor în mod corespunzător, majorându-se cu aceste depuneri limita de finanțare a instituției publice respective.

50
„Disponibilități și depozite”
 (analitic pe instituțiile publice sau
 corespondenții trezoreriei)

- cu sumele recuperate de la instituțiile publice sau alți corespondenți ai trezoreriei care dispun de disponibilități finanțate prin contul 50 „Disponibilități și depozite”, reprezentând plăți eronat efectuate către aceștia în plus, pentru livrări de bunuri, executări de lucrări sau prestări de servicii din contul de cheltuieli curente ale bugetului local (când operațiunile inițiale au avut loc din finanțarea anului curent).

60
**„Cont curent al Trezoreriei Statului
 la Banca Națională a României”**

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu sumele recuperate prin contul curent al trezoreriei la BNR, reprezentând plăți efectuate eronat de către ordonatorii de credite din contul de cheltuieli curente ale bugetului local pentru bunuri procurate din finanțarea anului curent;
- contravaloarea unor bunuri vândute de către ordonatorii de credite care nu le mai sunt necesare acestora și care au fost procurate din finanțarea anului curent.

61
„Cont corespondent al trezoreriei”

- la trezoreriile operative din județe cu sumele recuperate prin contul curent al trezoreriei județene deschis la BNR de la furnizori, diverși debitori, reprezentând restituiri de sume pentru plăți eronat efectuate, diferențe de preț, minusuri la recepția materialelor sosite etc., toate aceste operațiuni fiind rezultate din finanțarea anului curent;
- contravaloarea diverselor facturi, reprezentând livrări de bunuri vândute care nu mai sunt necesare instituției, procurate din finanțarea anului în care au fost și vândute.

82.98.02.01

„Excedent al bugetului local“

- la sfârșitul anului, cu soldul debitor al contului 24 „Cheltuieli curente ale bugetului local“ după ce în prealabil au fost efectuate rectificările legale ale contului pentru determinarea plăților nete de casă și când veniturile curente ale bugetului local sunt mai mari decât cheltuielile curente ale bugetului local.

82.99.02.02

„Deficit acoperit din fondul de rulment“

- la sfârșitul anului, cu soldul debitor al contului cheltuieli curente ale bugetului local (24), când veniturile curente ale bugetului local sunt inferioare cheltuielilor curente ale bugetului local.

b) *Contul 26 „Cheltuielile cu destinație specială ale bugetului local“* evidențiază plățile de casă a căror sursă de finanțare o constituie „Veniturile cu destinație specială“, evidențiate prin contul 28 „Venituri cu destinație specială a bugetului local“ prezentat.

Este de subliniat că fiecare categorie de cheltuială din cadrul acestui cont (subcapitole) are corespondent direct în sursa de finanțare evidențiată pe subcapitolele veniturilor cu destinație specială din contul 28 „Venituri cu destinație specială a bugetului local“. Potrivit anexelor la Legea bugetului de stat pe anul 2004 (507/2003), se are în vedere ca începând cu anul 2004, conturile de venituri și cheltuieli cu destinație specială (28 și 26) din cadrul bugetelor locale să fie desființate, iar veniturile și cheltuielile respective să fie încorporate în conturile curente de bază de venituri și cheltuieli ale bugetelor locale, (conturile 21 și 24) a căror funcție a fost prezentată puțin mai înainte.

Contul 26 „Cheltuielile cu destinație specială ale bugetului local“ este un *cont de activ și se debitează* prin creditul următoarelor conturilor:

26		
„Cheltuieli cu destinație specială	=	%
ale bugetului local“		
		10
		„Casa“

- cu ridicările de numerar de la Trezoreria Statului pentru plăți de salarii, avansuri spre decontare și alte cheltuieli în numerar care se încadrează în plafonul de casă, preconizate a fi efectuate de ordonatorii de credite finanțați din aceste resurse.

50
„Disponibilități și depozite“
(analiticul corespunzător)

- cu plățile efectuate de instituțiile publice finanțate din bugetul local (din aceste resurse cu destinație specială) pentru livrări de bunuri, prestări de servicii sau executări

de lucrări efectuate, către alte instituții publice sau corespondenți ai Trezoreriei Statului, care funcționează pe baza contului sintetic 50 „Disponibilități și depozite”.

61

„Cont corespondent al trezoreriei”

▪ la trezoreriile operative din județe, cu plățile de casă efectuate de ordonatorii de credite finanțați din bugetul local, pentru bunurile cumpărate, lucrările executate sau serviciile prestate, de la furnizori etc., care au conturile deschise la băncile comerciale. La direcțiile județene de trezorerie și contabilitate publică, cu acest prilej se mai efectuează înregistrările 61 = 62 și 62 = 60 la plata efectivă.

62

„Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate”

▪ la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, cu plățile de casă efectuate de ordonatorii de credite locali, pentru bunurile cumpărate, lucrările executate sau serviciile prestate de către furnizori etc. și care au conturile deschise la băncile comerciale. La virarea efectivă a sumei se mai efectuează înregistrarea 62 = 60.

Contul 26 „Cheltuieli cu destinație specială ale bugetului local” *se creditează* prin debitul următoarelor conturilor:

26

%

=

„Cheltuieli cu destinație specială ale bugetului local”

10

„Casa”

▪ la trezoreria operativă cu restituirea numerarului excedentar de către ordonatorii de credite finanțați din aceste resurse financiare.

50

„Disponibilități și depozite”
(analiticele corespunzătoare)

▪ la trezoreriile operative cu restituirile de sume de către instituțiile publice sau alți corespondenți ai trezoreriei finanțați din aceste mijloace, reprezentând diferențe de preț la anumite operațiuni comerciale pentru procurări de bunuri de la instituții publice finanțate din venituri cu destinație specială și care privesc finanțarea anului curent.

60

„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu eventualele încasări din restituiri de sume de la terți diverși, reprezentând plăți greșit efectuate către aceștia pentru livrări de bunuri sau plată de lucrări și servicii;
- vânzarea unor bunuri procurate din finanțarea anului curent.

61

„Cont corespondent al trezoreriei“

- la trezoreriile operative din județe cu eventualele încasări din restituirile de sume de la terți diverși care au conturile deschise la băncile comerciale, reprezentând plăți greșit efectuate către aceștia pentru livrări de bunuri din finanțarea anului curent.

89.98.02

„Disponibil din venituri cu destinație specială“

- la sfârșitul anului, cu soldul debitor al contului 26 „Cheltuieli cu destinație specială a bugetului local“.

10.2.3. Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat

Contul 25 „Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“ evidențiază plățile de casă efectuate de instituțiile publice finanțate prin acest buget în limita creditelor bugetare deschise sau repartizate.

Analiticele contului sunt desfășurate pe subdiviziunile clasificăției bugetare specifice acestui buget, capitole și subcapitole, iar în cadrul acestora pe instituțiile publice finanțate prin acest buget. Contul funcționează, de regulă, numai în contabilitatea Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București pentru Casa de Pensii a Municipiului București, Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale precum și în cadrul trezoreriilor municipiilor reședință de județ pentru casele județene de pensii.

Cu totul excepțional, contul 25 „Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“ poate funcționa și în cadrul trezoreriilor municipale nereședință de județ sau a sectoarelor municipiului București, situație în care soldurile debitoare ale conturilor se virează periodic la trezoreria municipală reședință de județ sau Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, în contul 25 „Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“ deschis pe numele caselor de pensii.

Contul 25 „Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“ este un *cont de activ* și, ca toate celelalte conturi de cheltuieli, *se debitează* prin creditul conturilor:

25		
„Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“	=	%
		10
		„Casa“

- cu numerarul ridicat de către instituțiile publice finanțate prin acest buget din conturile lor deschise la trezoreriile operative pe seama lor, pentru a efectua plăți prin casieriile proprii pentru aprovizionări de bunuri, plăți de salarii sau acordarea de avansuri spre decontare etc.

20

„Veniturile bugetului de stat“

- cu sumele reprezentând impozitul pe salarii reținut pe statele de plată de la salariații proprii de către instituțiile publice finanțate prin acest buget și virate bugetului de stat.

22

„Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat“

- cu contribuția la asigurări sociale de stat datorată de angajatori (24,5%) și angajați reținută pe statele de plată (9,5%), precum și a contribuției (0,5%) pentru accidente de muncă și boli profesionale datorată de angajatori, virată în contul de venituri;
- cu sumele reprezentând contribuția de asigurări sociale datorată bugetului asigurărilor sociale de stat de către contribuabili, persoane juridice, dar reținută de către aceștia pentru efectuarea de plăți specifice acestor cheltuieli (ajutoare pentru incapacitate temporară de muncă, îngrijirea copilului bolnav, concedii de maternitate, lăuzie etc.).

30

„Fonduri cu destinație specială“

(analiticele corespunzătoare, respectiv 04* pentru șomaj și 15* pentru asigurări sociale de sănătate etc.)

- cu contribuția pentru asigurările sociale de sănătate și contribuția pentru șomaj datorată de instituțiile publice finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat (7% și 3,5%) și de către salariați (6,5% și 1%) și virată bugetelor fondurilor respective.

50

„Disponibilități și depozite“

(analitic felul disponibilului, instituțiile publice în cauză sau alți corespondenți ai trezoreriei)

- cu plățile dispuse de instituțiile publice finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat, reprezentând aprovizionări de bunuri materiale, prestări de servicii sau executări de lucrări ai căror furnizori sau prestatori de servicii și executanți de lucrări sunt instituții publice sau corespondenți ai trezoreriei care au conturile deschise în cadrul contului sintetic 50 „Disponibilități și depozite“.

61

„Cont corespondent al trezoreriei“

* Conturile 3004 și 3015, începând cu 1 ianuarie 2004, vor trece în cadrul altei clase de conturi cu simbolurile „28“, respectiv „26“.

- la trezoreriile municipale reședință de județ, cu plățile de casă dispuse de către casele județene de pensii pentru cheltuieli specifice lor, reprezentând plăți de pensii, aprovizionări de bunuri, prestări de servicii, executări de lucrări (conturile prin care se face plata pensiilor – Poșta Română – sau a furnizorilor, prestatorilor de servicii sau executanților de lucrări cu conturile deschise la băncile comerciale). La direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, această operațiune determină înregistrările 61 = 62 și 62 = 60;

62

**„Decontări cu Banca Națională
a României din operațiuni inițiate”**

- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București pentru cheltuielile efectuate de Casa de Pensii a Municipiului București, sau Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, reprezentând plăți de pensii și alte cheltuieli specifice acestui buget, pentru funcționarea acestor instituții.

Contul 25 „Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat” *se creditează* prin debitul conturilor:

%	=	25
		„Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat”
10		
„Casa”		

- cu numerarul nefolosit și restituit în cont de către instituțiile publice care se finanțează prin acest buget, operațiune în urma căreia se reconstituie și plățile de casă, în sensul diminuării lor.

50

**„Disponibilități și depozite”
(analiticele corespunzătoare)**

- cu eventualele restituiri de sume de către instituțiile publice sau alți corespondenți ai Trezoreriei Statului finanțați prin aceste fonduri, reprezentând reglări de plăți eronat făcute sau alte decontări (diferențe de preț, mărfuri lipsă la recepție, lucrări neexecutate etc.) către instituțiile publice finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat.

60

**„Cont curent al Trezoreriei Statului la
Banca Națională a României”**

- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a municipiului București cu eventualele sume încasate prin contul curent al Trezoreriei Statului la BNR, reprezentând plăți eronat făcute sau minusuri la recepție, inclusiv valorificarea unor bunuri din finanțarea curentă care nu mai sunt necesare Casei de Pensii a Municipiului București sau Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale.

61

„Cont corespondent al trezoreriei“

- la trezoreriile operative din județe, cu eventualele sume recuperate prin contul curent al Trezoreriei Statului de la diverși furnizorii sau debitori cu care instituția în cauză are relații, reprezentând diferențe de preț, materiale lipsă la recepție etc.;
- la trezoreriile operative din județe, cu contravaloarea unor materiale, obiecte de inventar valorificate, procurate din finanțarea anului curent. În cazul în care bunurile livrate au fost procurate din finanțarea anilor precedenți, contravaloarea acestora se evidențiază ca venituri la bugetul asigurărilor sociale de stat prin înregistrarea 61 = 22.

81

„Excedent/Deficit al bugetului asigurărilor sociale de stat“

- la sfârșitul anului, la trezoreria municipală-reședință de județ și la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu soldul debitor al contului de cheltuieli a bugetului asigurărilor sociale de stat.

Capitolul 11

Funcțiunea conturilor din clasa a III-a „Fonduri cu afectare specială”, clasa a IV-a „Împrumuturi” și clasa a V-a „Disponibilități și depozite”

11.1. Funcțiunea conturilor din clasa a III-a „Fonduri cu afectare specială”

Conturile din clasa a III-a sunt destinate evidențierii modului de constituire a resurselor financiare publice din cadrul celor cu afectare specială, ale căror bugete se aprobă de către Parlament odată cu aprobarea bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat.

În această clasă funcționează conturile: 30.01 „Disponibil al fondului initial pentru functionarea sistemului de asigurare pentru accidente și boli profesionale”, contul 30.04 „Disponibil din contribuții pentru șomaj” și contul 30.15 „Disponibil din contribuții pentru asigurările sociale de sănătate”. Alături de cele trei conturi specifice acestei clase mai întâlnim contul 30.24 „Disponibil din cote defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale” deschis pe seama consiliilor județene și a Consiliului General al Municipiului București, prin intermediul căruia se constituie la dispoziția consiliilor județene și a Consiliului General al Municipiului București resursele financiare defalcate din veniturile bugetului de stat, respectiv 17%⁷¹ din impozitul pe venit pentru județe și 9%⁷¹ pentru Consiliul General al Municipiului București, în vederea

⁷¹ Potrivit reglementărilor valabile pe anul bugetar 2003.

echilibrării bugetelor locale, a primăriilor sectoarelor municipiului București și chiar a bugetelor proprii ale județelor și Consiliului General al Municipiului București.

Ca atare, conturile care evidențiază fondurile cu afectare specială sunt conturi de resurse aflate la dispoziția instituțiilor publice centrale (Casa Națională de Sănătate; Agenția Națională pentru Accidente de Muncă și Boli Profesionale etc.), din care apoi se alimentează cu fonduri instituțiile publice specifice din subordine, prin intermediul contului sintetic 50, de unde apoi se finanțează propriu-zis acțiunea în cauză. În cazul sumelor constituite din cotele defalcate pe seama consiliilor județene și a Consiliului General al Municipiului București, în baza aprobărilor consiliilor respective, se defalcă sumele aprobate pe seama unităților administrativ-teritoriale, în vederea echilibrării bugetelor acestora.

Conturile fondurilor cu afectare specială privind constituirea de resurse publice sunt *conturi de pasiv* și se creditează prin debitul următoarelor conturi:

			30
		=	„Fonduri cu afectare specială“ (analitice pe feluri de fonduri, 30.01, 30.04, 30.15, 30.24, și în cadrul lor pe instituțiile în numele cărora se constituie)
	%		
	10		
	„Casa“		

- cu depunerile în numerar direct la unitățile Trezoreriei Statului, reprezentând venituri ale fondurilor cu afectare specială.

	20
	„Veniturile bugetului de stat“ (analiticele respective 07.01.01)

- cu cotele defalcate din impozitul pe venit pe seama consiliilor județene și a Consiliului General al Municipiului București, reprezentând mijloace de echilibrare pentru bugetul local și bugetul propriu al consiliilor județene și al Consiliului General al Municipiului București; în acest caz, analiticul pe credit este contul 30.24.

	22
	„Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat“

- lunar, în primele 5 zile lucrătoare ale lunii pentru luna expirată, casele județene de pensii și Casa de Pensii a Municipiului București virează sumele cuvenite Fondului inițial pentru funcționarea sistemului de asigurări pentru accidente și boli profesionale în contul 30.01, reprezentând cota de 0,5% asupra fondului de salarii realizat. Este necesar acest virament deoarece cota de 0,5% a fost constituită inițial în contul de venituri al bugetului asigurărilor sociale de stat.

	23
	„Cheltuielile bugetului de stat“

24

„Cheltuieli curente ale bugetului local“

25

„Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“

26

„Cheltuieli cu destinație specială ale bugetului local“

- cu plățile prin virament efectuate de către instituția publică, în funcție de bugetul prin care aceasta este finanțată, reprezentând contribuții pentru asigurări sociale de sănătate și contribuția pentru șomaj datorate de către instituția publică în cauză (7% și 3,5%) și angajați (6,5% și 1%);

50

„Disponibilități și depozite“

(analitic felul disponibilului, instituția publică sau corespondentul trezoreriei în cauză, titular al mijlocului extrabugetar sau depozitului)

- cu plățile prin virament efectuate de către instituția publică sau corespondenții Trezoreriei Statului, reprezentând contribuții pentru asigurările sociale de sănătate și pentru șomaj datorate de către instituțiile publice sau corespondenții în cauză (7% și 3,5%) sau proprii angajați (6,5% și 1%);

60

„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României“

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu încasările prin contul curent al Trezoreriei Statului la BNR (TransFonD), reprezentând contribuții pentru sănătate și șomaj datorate de angajatori (7% + 3,5%) și angajați, reținute pe statele de plată (6,5% și 1%) virate de contribuabili, persoane juridice sau fizice, care au conturile deschise la băncile comerciale;

61

„Cont corespondent al trezoreriei“

- la trezoreriile operative din județe, cu plățile prin virament efectuate de contribuabili, persoane juridice, care au conturile deschise la băncile comerciale, reprezentând contribuții de asigurări sociale de sănătate și contribuțiile pentru șomaj datorate de către persoanele juridice în cauză (7% și 3,5%) și de către angajații proprii ai acestora (6,5% și 1%);

Contul 30 „Fonduri cu afectare specială”, (analiticele 30.01, 30.04, 30.15 și 30.24) **se debitează** prin creditul următoarelor conturi:

30	=	%
„Fonduri cu afectare specială” (analiticele 30.01, 30.04, 30.15 și 30.24)		

10
„Casa”

- cu restituirile de sume în numerar către instituțiile publice sau alți contribuabili pentru vărsămintele efectuate în plus.

20
„Veniturile bugetului de stat”

- cu sumele restituite bugetului de stat, reprezentând cote defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale, care nu au fost folosite până la sfârșitul exercițiului financiar;

21
„Veniturile bugetului local” (analitic 21.34.02.02 sume defalcate din impozitul pe venit)

- la trezoreriile operative, inclusiv la cele din sectoarele municipiului București unde își au deschise conturile atât consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București, cât și consiliile locale, pe seama cărora se alocă mijloacele de echilibrare (municipii, orașe, comune). Aceeași înregistrare are loc și prin alocarea de sume pentru echilibrarea bugetelor proprii ale consiliilor județene.

50
„Disponibilități și depozite” (analitice instituțiile publice subordonate instituțiilor publice centrale, prin care, de fapt, se realizează acțiunile respective)

- la trezoreriile operative la care își au deschise conturile atât instituția publică centrală, cât și instituțiile publice teritoriale, prin intermediul cărora se realizează, în fapt, finanțările specifice acestor acțiuni, prin alimentările cu fonduri efectuate de către instituțiile publice centrale din conturile 30.04, 30.15 către instituțiile publice teritoriale în conturile sinteticului 50;

61
„Cont corespondent al trezoreriei”

- la trezoreriile unde își au conturile deschise consiliile județene, cu viramentele efectuate de acestea pe bază de ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), reprezentând mijloace de echilibrare către consiliile locale sau a sectoarelor municipiului București care au conturi deschise la alte trezorerii.

**„Decontări cu Banca Națională a
României pentru operațiuni inițiate”**

- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu documentele depuse la BNR pentru viramentele dispuse de către instituțiile publice centrale (Casa Națională de Sănătate, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă etc.) către instituțiile publice teritoriale, pentru asigurarea fondurilor necesare în vederea efectuării de plăți pentru cheltuielile specifice acestor acțiuni. La virarea efectivă a sumelor se mai efectuează înregistrarea 62 = 60;
- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, cu virarea periodică a sumelor colectate în contul 30, prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), de către Casa de Sănătate a Municipiului București pe seama Casei Naționale de Sănătate care gestionează aceste fonduri în contul colector 30, deschis pe seama acesteia la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București.

Potrivit celor mai recente reglementări în domeniu*, evidențierea contribuției de asigurări pentru șomaj la bugetul asigurărilor pentru șomaj (actualul cont 30.04) se va efectua, de la data de 1 ianuarie 2004, printr-un nou cont sintetic, contul 28, dezvoltat analitic pe următoarele conturi:

- contul 28.10.06.01 „Contribuții ale angajatorilor și ale persoanelor juridice asimilate angajatorilor” deschis la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului în a căror rază angajatorii sau asimilații acestora sunt înregistrați fiscal;
 - contul 28.10.06.02 „Contribuții individuale”, deschis la aceleași unități ale Trezoreriei Statului cum s-a arătat mai sus, pentru contribuțiile de asigurări sociale datorate de angajați. Contabilitatea analitică a veniturilor din contribuții pentru șomaj din acest cont, pe asigurați, se asigură de către agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene și a municipiului București;
 - contul 28.10.06.03 „Contribuții datorate de persoane care încheie contract de asigurare pentru șomaj”, deschis la trezoreriile municipiilor reședință de județ sau la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, după caz, pe seama agențiilor pentru ocuparea forței de muncă cu care au fost încheiate contracte de asigurare;
 - contul 28.22.06.30 „Încasări din alte surse” pentru încasarea taxelor rezultate din activitatea de formare profesională și cele pentru acreditarea furnizorilor de servicii de ocupare, dobânzi și alte sume cuvenite, potrivit legii bugetului asigurărilor pentru șomaj;
 - contul 28.40.06.01 „Donatii și sponsorizări”.
- Aceste ultime două conturi se deschid pe seama agențiilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă;

* Ordinul ministrului finanțelor publice nr.1644 din 21 noiembrie 2003, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor secțiunii a 5/a din cap.1 din Ordonanța Guvernului nr.86/2003 privind reglementarea unor măsuri în materie financiar-fiscală, referitoare la activitățile de declarare și colectare a creanțelor bugetare reprezentând contribuții sociale, publicat în Monitorul Oficial al României nr.855/02.12.2003

- contul 28.42.06.06 „Încasări din rambursarea împrumuturilor acordate pentru înființarea și dezvoltarea de întreprinderi mici și mijlocii“ pentru încasarea restituirilor de credite acordate în baza prevederilor legale. Acest cont funcționează numai pe seama Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București;

Conturile menționate mai sus (28.10.06.03, 28.22.06.30, 28.40.06.01 și 28.42.06.06) se codifică pe baza codul fiscal al agențiilor pentru ocuparea forței de muncă și, respectiv, al Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, după caz.

De asemenea, potrivit aceluiași reglementări amintite, de la 1 ianuarie 2004, contabilitatea contribuțiilor pentru asigurările sociale de sănătate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate (contul 30.15, în prezent) se asigură prin intermediul contului sintetic „26“, dezvoltat analitic pe următoarele conturi:

- contul 26.12.16.01 „Contribuții de la persoane juridice sau fizice care angajează personal salariat“ deschis la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului, în a căror rază angajatorii sau asimilații acestora sunt luați în evidență ca plătitori de impozite și taxe;
- contul 26.12.16.02 „Contribuția datorată de persoanele asigurate care au calitatea de angajați“ deschis la aceleași unități teritoriale ale Trezoreriei Statului, așa cum s-a precizat mai sus;
- contul 26.12.16.04 „Contribuții de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele aflate în șomaj“ deschis la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului în a căror rază instituțiile publice plătitoare își au sediul fiscal;
- contul 26.35.16.01 „Persoane care satisfac stagiul militar“ deschis la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului în a căror rază unitățile militare respective sunt înregistrate fiscal;
- contul 26.35.16.02 „Persoane care execută pedepse privative de libertate sau aflate în arest preventiv“, deschis la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului în a căror rază acestea (unitățile respective de detenție) sunt înregistrate fiscal;
- contul 26.36.16.01 „Persoane care se află în concediu medical sau în concediu medical pentru îngrijire copii“ deschis la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului în a căror rază angajatorii sau asimilații acestora sunt luați în evidență ca plătitori de impozite și taxe;

Conturile menționate mai sus sunt codificate pe baza codului fiscal sau a codului numeric personal, după caz, al persoanelor juridice sau fizice care au calitatea de angajator sau asimilat al acestora, ori al instituțiilor publice, după caz, care achită contribuțiile respective.

Evidența analitică pe asigurați se asigură de către casele de asigurări de sănătate județene și a municipiului București sau de către Casa Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești și, respectiv, Casa Asigurărilor de Sănătate a Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, după caz.

Pentru evidențierea altor venituri cuvenite bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, de la 1 ianuarie 2004, contul „26” se va dezvolta în analitic și pe următoarele conturi:

- contul 26.12.16.03 „Contribuția datorată de alte persoane asigurate” deschis pe seama caselor de asigurări de sănătate cu care au fost încheiate contracte de asigurare la unitățile Trezoreriei Statului în a căror rază acestea își au sediul fiscal;

De asemenea, pe seama Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, a caselor de asigurări de sănătate județene și a municipiului București, a Casei Asigurărilor de Sănătate a Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, a Casei Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești pot fi deschise la unitățile Trezoreriei Statului în a căror rază acestea sunt înregistrate fiscal următoarele conturi:

- contul 26.37.16.10 „Subvenții primite de la bugetul Fondului de asigurări sociale de sănătate”, pentru evidențierea subvențiilor primite de la bugetul de stat;
- contul 26.40.16.01 „Donații și sponsorizări” pentru evidențierea unor asemenea venituri;
- contul 22.16.30 „Încasări din alte surse” pentru încasarea dobânzilor și a altor surse prevăzute de Lege;

Aceste ultime trei conturi se codifică în baza codului fiscal al caselor de asigurări de sănătate beneficiare.

Funcțiunea acestor conturi „28” și „26” nu poate fi definitivată în acest context deoarece legiuitorul nu a precizat încă conturile de cheltuieli prin care se vor folosi aceste resurse, dar funcțiunea lor nu poate diferi prea mult de cea a contului 30.04, pentru șomaj și 30.15 pentru asigurările de sănătate, așa cum s-a prezentat mai sus.

11.2. Funcțiunea conturilor din clasa a IV-a „Împrumuturi”

Conturile din această grupă evidențiază împrumuturile interne și externe destinate acoperirii golurilor temporare de casă, finanțării și refinanțării deficitelor bugetare și a datoriei publice. De asemenea, tot prin intermediul acestor conturi sunt evidențiați beneficiarii interni de împrumuturi externe.

O parte însemnată a conturilor din această grupă sunt folosite mai ales în contabilitatea Direcției generale a contabilității publice, respectiv contul 46 „Împrumuturi externe guvernamentale primite” și contul 47 „Beneficiari interni din împrumuturi”.

La trezoreriile teritoriale, conturile cele mai frecvent folosite sunt: contul 40 „Bonuri de tezaur”, contul 41 „Certificate de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat”, contul 42 „Certificate de depozit”, contul 43 „Depozite ale agenților economici” și contul 44 „Depozite ale instituției publice”.

Contul 40 „Bonuri de tezaur” evidențiază încasările în numerar sau prin virament de la agenții economici, bănci, instituții financiare și populație, reprezentând împrumuturi contractate de către stat pentru acoperirea golurilor temporare de casă și a

deficitului bugetar. Aceste împrumuturi nu pot însă depăși sfârșitul anului, fiind obligatorie rambursarea lor până la data de 31 decembrie.

Contabilitatea analitică în cadrul contului 40 „Bonuri de tezaur” se desfășoară pe emisiuni, care diferă în funcție de dobânda acordată și scadențe, evidențiate prin următoarele două cifre după cifrele contului sintetic, în timp ce următoarele cifre ale contului indică codul fiscal al persoanei juridice care a acordat împrumutul.

Contul 40 „Bonuri de tezaur” este deci un *cont de pasiv și se creditează* prin debitul următoarelor conturi:

			40
%	=	„Bonuri de tezaur”	
		(analitic pe emisiuni și împrumutători)	
10			
„Casa”			

- cu sumele încasate în numerar reprezentând contravaloarea bonurilor de tezaur plasate sub această formă agenților economici, instituțiilor financiare și băncilor, precum și altor împrumutători.

50.69
„Disponibil al agenților economici”

- cu valoarea nominală a bonurilor de tezaur încasate prin virament plasate agenților economici care își au deschise conturile de disponibilități la unitățile Trezoreriei Statului.

60
„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, cu încasarea prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României a valorii nominale a bonurilor de tezaur plasate instituțiilor financiare, băncilor, agenților economici și altor potențiali împrumutători prin intermediul Băncii Naționale a României.

Contul 40 „Bonuri de tezaur” *se debitează* prin creditul aceluiași conturi, la scadență, cu prilejul răscumpărării acestora. Dobânda aferentă bonurilor de tezaur este suportată din bugetul de stat, prin înregistrarea $23 = 10$; $23 = 50$; $23 = 60$ sau $23 = 61$.

Contul 41 „Certificate de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat” evidențiază împrumuturile contractate de către stat de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat, prin intermediul unităților operative ale Trezoreriei Statului, sistem și modalitate tot mai frecvent folosită pentru contractarea de împrumuturi pe piața internă.

Analitic, acest cont se dezvoltă pe emisiuni care pot avea dobânzi diferite, iar în cadrul acestora, pe deponenți.

Contul 41 „Certificate de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat” este un *cont de pasiv* și *se creditează* prin debitul următoarelor conturi:

			41
%	=	„Certificate de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat”	
10			
„Casa”			

- cu încasările în numerar efectuate prin unitățile Trezoreriei Statului, reprezentând valoarea nominală a certificatelor de trezorerie plasate persoanelor fizice.

60	
„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”	

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, cu valoarea nominală a certificatelor de trezorerie plasate persoanelor fizice care au conturi de disponibilități deschise la băncile comerciale și încasate prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României.

61	
„Cont corespondent al trezoreriei”	

- la trezoreriile operative județene, cu sumele încasate prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, reprezentând valoarea nominală a certificatelor de trezorerie plasate persoanelor fizice care au conturi personale deschise la băncile comerciale (la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene înregistrarea contabilă fiind 60 = 61).

Contul 41 „Certificate de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat” *se debitează* cu prilejul restituirii împrumuturilor sau transformării acestora în certificate de depozit prin conturile:

41			
„Certificate de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat”	=	%	
		10	
		„Casa”	

- cu numerarul eliberat la scadență deținătorilor de certificate de trezorerie, persoane fizice, la nivelul sumelor menționate pe certificatele de trezorerie. Dobânda cuvenită pentru acest împrumut se suportă din bugetul de stat prin înregistrarea 23 = 10;

42

„Certificate de depozit”

- la scadența certificatelor de trezorerie, dacă posesorii acestora nu se prezintă pentru ridicarea sumelor în numerar sau încasarea prin viramente în conturile lor personale deschise la băncile comerciale, prin transformarea valorii nominale a certificatelor de trezorerie în certificate de depozite. Pentru dobânda cuvenită certificatelor de trezorerie, aceasta se capitalizează prin înregistrarea 23 = 42.

61

„Cont corespondent al trezoreriei”

- la trezoreriile operative din județe, la scadență și la solicitarea persoanelor fizice care au conturi personale deschise la băncile comerciale, cu documentele de plăți depuse la trezoreriile județene, reprezentând valoarea nominală a certificatelor de trezorerie cuvenită beneficiarilor plus dobânda pentru certificatele de depozite, care generează suplimentar înregistrarea 23 = 61;
- la Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, pentru aceeași operațiune au loc înregistrările: 61 = 62 și 62 = 60.

62

„Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate”

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, cu prilejul depunerii la Banca Națională a României a documentelor de restituire prin virament a valorii nominale a certificatelor de trezorerie beneficiarilor, persoane fizice, care au conturile deschise la băncile comerciale. Pentru dobânda cuvenită acestora se efectuează înregistrarea 23 = 62, iar la virarea efectivă a sumelor (valoarea nominală a certificatelor + dobânda) înregistrarea 62 = 60.

Notă: La restituirea sumelor deținătorilor de certificate de trezorerie și certificate de depozit, alături de restituirea sumelor efectiv depuse, care în contabilitatea Trezoreriei se evidențiază, așa cum s-a arătat mai sus, acestora li se mai achită și dobânda aferentă sumelor împrumutate. Dobânda aferentă certificatelor de trezorerie și certificatelor de depozit este suportată, în ambele cazuri, din bugetul de stat, prin înregistrarea 23 = 10, 60, 61. Trebuie făcută, de asemenea, și precizarea că în cazul transformării certificatelor de trezorerie în certificate de depozite, dobânda cuvenită pentru certificatele de trezorerie se capitalizează în contul certificatelor de depozite prin înregistrarea 23 = 42.

Contul 42 „Certificate de depozite” este un *cont de pasiv* și își începe funcțiunea prin *creditate* prin debitul contului 41 „Certificate de trezorerie de la populație pentru finanțarea bugetului de stat”, astfel:

%

=

42

„Certificate de depozite”
(analitic în funcție de codul numeric personal al beneficiarului)

23

„Cheltuielile bugetului de stat“

- cu dobânda aferentă certificatelor de trezorerie care se va capitaliza în contul 42, „Certificate de depozite“.

41

„Certificate de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat“

(analitic emisiunea și codul numeric al împrumutătorului)

- dacă la scadența certificatelor de trezorerie, posesorul acestora nu se prezintă pentru a-și ridica drepturile, sumele evidențiate în contul 41 „Certificate de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat“ se transferă pe numele posesorului în certificate de depozit la nivelul sumelor menționate pe acestea plus dobânda cuvenită pentru ele;

Contul 42 „Certificate de depozite“ *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

42

„Certificate de depozite“

=

%

10

„Casa“

- cu sumele în numerar eliberate posesorilor certificatelor de depozit consemnate prin creditul contului 42. Pentru dobânda cuvenită acestor certificate de depozite, se va efectua suplimentar înregistrarea 23 = 10.

61

„Cont corespondent al trezoreriei“

- la trezoreriile operative din județe, cu sumele virate la solicitarea posesorilor de certificate de depozit în conturile lor aflate la băncile comerciale, reprezentând soldurile creditoare ale certificatelor de depozit. Această înregistrare se efectuează la transmiterea documentelor de virament la Direcția trezorerie și contabilitate publică a județului respectiv unde cu prilejul depunerii documentelor de virament la BNR are loc înregistrarea 61 = 62, iar la virarea efectivă 62 = 60.

62

„Decontări cu Banca Națională a României pentru operațiuni inițiate“

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, cu prilejul depunerii documentelor de virament la Banca Națională a României în favoarea posesorilor certificatelor de

depozit care au conturi personale deschise la băncile comerciale. La virarea efectivă a sumelor se mai efectuează înregistrarea 62 = 60.

Contul 43 „Depozite ale agenților economici” și **contul 44 „Depozite ale instituțiilor publice”** se folosesc pentru evidențierea depozitelor constituite pe termen de o lună (30 de zile) sau trei luni (92 de zile) în sumă de minimum 10 miliarde lei, în multiplu de un milion lei.

Depozitele respective pot fi constituite pe seama sumelor păstrate în conturi deschise la Trezoreria Statului de către agenții economici (cont 50.69) și instituțiile publice (cont 50), în afara celor provenite din alocații bugetare, subvenții, transferuri și împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului.

Cuantumul și termenul pentru care se constituie depozitul, precum și rata dobânzii se prevăd într-o convenție încheiată între titularul disponibilităților respective și unitatea Trezoreriei Statului unde este deschis contul. Dobânda pentru astfel de depozite constituite se plătește din bugetul Trezoreriei Statului, contul 71.

În aceste condiții, conturile respective, contul 43 „Depozite ale agenților economici” și contul 44 „Depozite ale instituțiilor publice”, fiind **conturi de pasiv**, ele **se creditează** prin debitul contului 50 „Disponibilități și depozite” (analiticele respective), 50.69 „Disponibilități ale agenților economici”, în cazul agenților economici și contul 50 „Disponibilități și depozite” (analitice în funcție de instituția publică titulară ale acestor disponibilități), care îndeplinește condițiile prevăzute mai sus.

Conturile amintite mai sus **se debitează** la scadență, prin creditul aceluiași conturi prin care s-au debitat, iar pentru dobânda cuvenită deponenților suplimentar se efectuează înregistrarea:

71		50.69
„Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului”	=	„Disponibilitățile agenților economici”
În cazul agenților economici;		
	sau	
71		50
„Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului”	=	„Disponibilități și depozite” (analiticul instituției publice respective)

În cazul instituțiilor publice, dobânda fiind plătită din bugetul Trezoreriei Statului.

Contul 46 „Împrumuturi externe guvernamentale” evidențiază împrumuturile externe contractate de stat, gestionate de Ministerul Finanțelor Publice, motiv pentru care acest cont funcționează în contabilitatea Trezoreriei centrale⁷².

Contul este dezvoltat analitic pe categorii de împrumuturi și beneficiarii acestora, potrivit acordurilor încheiate, atât în valută, cât și în lei.

⁷² În lucrare s-a folosit mereu fie noțiunea de „Trezorerie generală”, fie de „Trezorerie centrală”, în locul Direcției Generale a Contabilității Publice și Unitatea de Management a Trezoreriei Statului, așa cum de altfel procedează și Ministerul Finanțelor Publice prin materialele de specialitate pe care le-a emis în legătură cu Trezoreria Statului.

Contul 46 „Împrumuturi externe guvernamentale“ este un *cont de pasiv* și evidențiază în *credit* împrumuturile primite în valută și în lei, iar în *debit* împrumuturile rambursate potrivit termenelor stabilite la contractare.

Dobânda aferentă acestor împrumuturi se suportă din bugetul de stat, contul 23 „Cheltuielile bugetului de stat“.

Contul 47 „Beneficiari interni din împrumuturi“ este un *cont de activ* și evidențiază în *debit* împrumuturile acordate de statul român din împrumuturile externe contractate în favoarea beneficiarilor interni, prevăzute în acordurile de împrumut la contractarea acestora.

Contul este dezvoltat analitic pe categorii de împrumuturi și beneficiarii acestora, evidențiate în lei și în valută. Și acest cont funcționează numai la Trezoreria generală.

În *debit* se înregistrează sumele în lei și valută acordate beneficiarilor interni de împrumuturi externe primite, iar în *credit* rambursarea lor potrivit scadențelor stabilite.

Dobânda pentru aceste împrumuturi o suportă beneficiarii acestora în funcție de bugetul prin care este finanțată acea instituție.

11.3. Funcțiunea conturilor din clasa a V-a „Disponibilități și depozite“

Conturile din această clasă evidențiază disponibilitățile bănești și depozitele constituite pe seama instituțiilor publice centrale (ministere etc.), a celor subordonate acestora, locale și a corespondenților trezoreriei, precum și a plăților de casă care se efectuează din acestea.

Prin aceste conturi se evidențiază cumulat (într-un singur cont) atât încasările, constituirile de resurse financiare (veniturile), cât și plățile de casă din aceste resurse.

Constituirea resurselor se evidențiază prin creditul acestor conturi, iar efectuarea de plăți și eventuale restituiri prin debitul lor. Soldul lor creditor evidențiază disponibilitățile bănești existente la un moment dat din acel fond sau mijloc extrabugetar.

Pentru disponibilitățile evidențiate în cadrul sintetic „50“ păstrate în contul curent general al Trezoreriei Statului⁷³, se acordă din bugetul Trezoreriei Statului dobânzi la vedere, iar pentru depozitele la termen (conturile 43 și 44) o dobândă care să se încadreze în obiectivele politicii monetare a Guvernului și a Băncii Naționale a României.

Dobânda la vedere se acordă la:

a) disponibilitățile păstrate în contul curent general al Trezoreriei Statului, pentru care, potrivit reglementărilor legale în vigoare (legi, ordonanțe de urgență, ordonanțe sau hotărâri de guvern) este prevăzut acest lucru;

⁷³ Pe parcursul lucrării s-a folosit mereu fie noțiunea de „cont curent al Trezoreriei Statului la BNR“, fie „cont curent general al Trezoreriei Statului“, așa cum de altfel procedează și Ministerul Finanțelor Publice în materialele de specialitate pe care le-a emis cu privire la funcțiunea acestui cont.

b) disponibilităților înregistrate în conturile instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii.

Calculul dobânzii la disponibilitățile la vedere se efectuează după următoarea formulă:

$$\text{Dobânda} = \frac{\text{Soldul contului} \times \text{nr. de zile} \times \text{procentul de dobândă}}{360 \times 100}$$

în care luna este de 30 de zile, iar anul de 360 de zile.

Dobânda la vedere se acordă în baza ordinului ministrului finanțelor publice care va publica lista conturilor de disponibilități la care Trezoreria Statului acordă dobândă, fără a fi necesară încheierea de convenții între Ministerul Finanțelor Publice și titularii disponibilităților.

- Principalele resurse financiare constituite prin aceste conturi sunt cele evidențiate prin planul de conturi (anexa nr. 2).

În rândul conturilor evidențiate prin planul de conturi sunt instituite și unele conturi necesare execuției componentelor bugetului general consolidat, ca de exemplu:

- conturi colectoare de resurse pentru bugetul de stat sau bugetele locale, conturile 50.32 și 50.33 etc.;
- disponibil din împrumuturi externe pentru finanțarea obiectivelor aprobate, contul 50.37;
- disponibil din sume colectate reprezentând despăgubiri restituite în baza Legii nr. 10/2001, contul 50.35

De altfel, conturile din această grupă sunt înființate și desființate, în funcție de necesitățile reclamate de actele normative emise sau abrogate cu privire la executarea componentelor bugetului general consolidat. În acest context, de exemplu, la sfârșitul lui 31 decembrie 2002, numărul acestora în bilanțul unei trezorerii județene era de 25 de conturi, iar la 31 iulie 2003, numărul acestora la aceeași trezorerie județeană a crescut la 32 de conturi, cu 7 mai multe decât cele de la începutul anului. Aceste conturi au fost create pentru a răspunde mai bine noilor reglementări și actele normative emise de către autoritățile statului referitoare la constituirea și utilizarea unor fonduri publice de natura fondurilor speciale sau mijloacelor extrabugetare.

Conturile din această clasă sunt **conturi de pasiv**, care evidențiază pe creditul lor disponibilitățile constituite prin încasări în numerar, urmare a depunerilor acestora direct la unitățile Trezoreriei Statului sau prin alimentări cu fonduri de către instituțiile publice centrale (Casa Națională de Sănătate, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă) etc. sau de către cei care sunt obligați să participe la constituirea și utilizarea resurselor financiare din mijloacele extrabugetare.

Conturile analitice din cadrul contului sintetic 50 „Disponibilități și depozite” se **creditează** prin următoarele conturi, care nu sunt limitative:

50

„Disponibilități și depozite“

(analitic pe felurile și categoriile de disponibilități și depozite, precum și pe instituții publice sau corespondenți ai trezoreriei)

%

=

10

„Casa“

- cu depunerile de numerar direct la unitățile Trezoreriei Statului de către posesorii acestor conturi de disponibilități sau de către cei obligați să participe la constituirea acestor resurse financiare.

23

„Cheltuielile bugetului de stat“

24

„Cheltuieli curente ale bugetului local“

25

„Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“

26

„Cheltuieli cu destinație specială ale bugetului local“

- cu viramente prin decontări fără numerar din conturile de cheltuieli ale instituțiilor publice finanțate din bugetul de stat, bugetul local, bugetul asigurărilor sociale de stat, reprezentând crearea de disponibilități pentru cont sume de mandat (chenzina a II-a pe luna decembrie etc.) care se achită în luna ianuarie;
- virarea contravalorii facturilor reprezentând materiale și/sau produse livrate, lucrări executate sau servicii prestate (energie electrică, termică, gaze naturale, telefoane etc.) de către terți, furnizori, prestatori de servicii sau executanți de lucrări;
- cu sumele alocate sau transferuri etc. de la bugetul de stat, bugetele locale sau bugetul asigurărilor sociale de stat către diferite instituții sau subiecți economici și pe diverse destinații pentru finanțarea unor acțiuni și obiective aprobate, în situația în care totul se petrece la aceeași trezorerie.

30

„Fonduri cu afectație specială“
(analiticul respectiv)

- prin virarea de către instituțiile publice centrale sau locale care administrează fondurile speciale, pe seama unităților lor teritoriale, consiliilor locale sau altor mandatarî cărora le este încredințată folosirea acestor resurse financiare în vederea îndeplinirii acțiunilor și obiectivelor preconizate.

43

„Depozite ale agenților economici“

44

„Depozite ale instituțiilor publice“

- cu virarea în conturile agenților economici și ale instituțiilor publice (prin notă contabilă întocmită de organele trezoreriei), la scadență, a depozitelor constituite la termen;

50

„Disponibilități și depozite“

- cu unele decontări prin virament care pot apărea între titularii acestor disponibilități, mai ales între instituțiile publice posesoare de aceste disponibilități, beneficiare de servicii, pe de o parte, și agenții economici care au conturile deschise la aceeași clasă de conturi și care de obicei au calitatea de furnizori de bunuri, executanții de lucrări sau prestatorii de servicii etc., pe de altă parte.

60

„Cont curent al Trezoreriei Statului
la Banca Națională a României“

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, cu sumele încasate prin contul curent general al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, pe seama instituțiilor publice sau alți corespondenți ai Trezoreriei Statului, reprezentând alimentări de fonduri de la instituțiile publice centrale sau în încasarea contravalorii unor bunuri, servicii și lucrări executate de către unii corespondenți ai trezoreriei sau instituții publice care au în obiectul lor de activitate asemenea obiective.

61

„Cont corespondent“

- la trezoreriile operative din județe, cu încasarea alimentărilor de fonduri și din alte viramente efectuate de către instituțiile publice centrale pe seama unităților lor subordonate, reprezentând constituirea de resurse bănești pentru diverse scopuri, acțiuni și obiective, în vederea efectuării de cheltuieli pentru îndeplinirea acțiunilor specifice acestor instituții.

71

„Cheltuielile bugetului Trezoreriei
Statului“

- cu virarea dobânzii cuvenite agenților economici sau instituțiilor publice pentru depozitele constituite la termen prin conturile 43 „Depozite ale agenților economici“ și 44 „Depozite ale instituțiilor publice“.

Conturile 50 „Disponibilități și depozite” *se debitează* prin intermediul conturilor prin care se realizează practic acțiunile și obiectivele avute în vedere prin buget din aceste resurse (demers care determină cheltuirea acestora) prin creditul următoarelor conturi:

50

„Disponibilități și depozite”

(analitic fondul special sau mijlocul extrabugetar respectiv și instituția publică sau corespondentul care le gestionează)

=

%

10

„Casa”

- cu ridicările de numerar de către instituțiile publice în cauză sau corespondenții Trezoreriei Statului care au conturi de disponibilități și depozite deschise la unitățile de Trezorerie, pentru plăți în numerar în limita plafoanelor de casă.

20

„Veniturile bugetului de stat”

- cu plățile prin viramente efectuate de către posesorii conturilor de disponibilități și depozite, reprezentând impozitul pe salarii reținut pe statele de plată cu ocazia plății salariilor pentru salariații proprii sau impozitul pe profit și taxa pe valoarea adăugată, precum și a alte datorii posibile către bugetul statului;

21

„Venituri curente ale bugetului local”

- cu plățile prin virament efectuate de către agenții economici sau alți contribuabili care își au conturile de disponibilități deschise la unitățile Trezoreriei Statului, reprezentând impozite și taxe locale datorate bugetelor locale.

22

„Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat”

- cu plățile efectuate prin virament de posesorii acestor disponibilități, reprezentând contribuții de asigurări sociale de stat datorate în nume propriu ca persoană juridică (24,5% + 0,5%) și pentru salariații proprii prin reținerile pe statele de plată (9,5%).

30

„Fonduri cu afecțate specială”
(analitice 30.04, 30.15)

- cu plățile efectuate prin fondul de virament de către posesorii acestor disponibilități, reprezentând contribuția pentru Fondul de șomaj și Fondul național unic pentru sănătate, datorate de persoana juridică în cauză (3,5% și 7%) și salariați (1% și 6,5%).

43

„Depozite ale agenților economici“

44

„Depozite ale instituțiilor publice“

- cu depozitele la termen (30 de zile sau 90 de zile) constituite de către agenții economici sau de instituțiile publice în drept a face acest lucru;

50.69

„Disponibilități ale agenților economici“

- cu plățile prin virament efectuate de către corespondenții Trezoreriei Statului care posedă disponibilități către agenții economici care își au conturile deschise la unitățile de Trezorerie, pentru livrări de produse, materiale etc., lucrări executate sau servicii prestate.

61

„Cont corespondent al Trezoreriei“

- cu plățile prin virament efectuate de către posesorii acestor disponibilități și depozite către subiecții economici și noneconomici care își au conturile deschise la unitățile băncilor comerciale, pentru livrări de produse, materiale etc., lucrări executate sau servicii prestate. (Teoretic, înregistrarea este posibilă, dar agenții economici pentru relațiile economice pe care le au cu instituțiile publice sunt obligați să-și deschidă la trezoreriile operative contul 50.69. Operațiunea este prezentată mai sus).

62

„Decontări cu Banca Națională a României privind operațiuni inițiate“

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu documentele de plată prezentate la Banca Națională a României (TransFonD) pentru aprovizionări de bunuri, prestări de servicii sau executări de lucrări de la diverși agenți economici care au conturile deschise la băncile comerciale.

Capitolul 12

Funcțiunea conturilor din clasa a VI-a „Decontări” și clasa a VII-a „Venituri și cheltuieli din activitatea trezoreriei”

12.1. Funcțiunea conturilor din clasa a VI-a „Decontări”

După cum s-a precizat în cadrul capitolului privind organizarea unităților Trezoreriei Statului, această instituție este organizată prin intermediul direcțiilor generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București sub denumirea de „direcția trezorerie și contabilitate publică” în plan teritorial. Din punct de vedere metodologic și al raportării execuției, se subordonează Direcției Generale a Contabilității Publice și Unității de Management a Trezoreriei Statului din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

În municipiul București, aproximativ pe același rang din punct de vedere organizatoric, dar mai ales funcțional, sunt situate și trezoreriile sectoarelor municipiului București, care dispun de contul curent general al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României ca și direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene și a municipiului București, ceea ce le conferă acestora atributele și rolul unei trezorerii județene sau pe cea a Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, întrucât toate au relații directe cu Banca Națională a României și cu Trezoreria centrală.

În acest cadru, pe numele direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și sectoarelor municipiului București sunt deschise la sucursalele Băncii Naționale a României „Contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”, un cont de gradul I, simbolizat cu cifra „60”.

Prin acest cont se derulează și evidențiază resursele financiare ale Trezoreriei Statului, care cuprind resursele componentelor întregului sistem bugetar, precum și resursele din disponibilitățile agenților economici sau ale altor corespondenți care au deschise conturile la unitățile trezoreriei. Cu alte cuvinte, prin contul curent al trezoreriilor teritoriale (inclusiv cele din municipiul București) se derulează atât fonduri publice, cât și fonduri mai puțin publice, respectiv cele ale agenților economici și ale altor corespondenți ai Trezoreriei Statului.

A doua observație importantă este faptul că prin acest cont deschis la sucursalele Băncii Naționale a României sunt evidențiate la un loc toate operațiunile de încasări și plăți care se fac în contul componentelor sistemului bugetar și al corespondenților Trezoreriei Statului.

În acest sens, prin contul curent general al Trezoreriei Statului, deschis la Banca Națională a României, se derulează operațiunile de încasări și plăți fără numerar din și înspre sistemul băncilor comerciale și celorlalte trezorerii județene, precum și operațiunile de depuneri și ridicări de numerar, în funcție de nevoile trezoreriilor operative. Modul în care se efectuează încasările și plățile prin acest cont denotă faptul că la acest nivel are loc depersonalizarea veniturilor în cadrul fiecărui buget și între bugete, deoarece în operațiunea de plăți pe care o efectuează Banca Națională a României prin TransFonD nu se ține cont de resursele stricte pe fiecare buget în parte, ci numai de totalul disponibilităților din contul Trezoreriei Statului.

În contextul contului curent al Trezoreriei Statului putem vorbi chiar despre o depersonalizare mai largă decât cea bugetară, în sensul că din disponibilitățile contului curent al Trezoreriei Statului se pot efectua, practic, plăți pentru oricare dintre componentele bugetului general consolidat, fără a se face o analiză prealabilă a disponibilităților bugetului respectiv. Procedându-se în acest fel, rezultă că deficitul unui buget este acoperit de multe ori prin excedentul altuia.

În aceste condiții, după consolidarea la nivel județean a contului curent general, soldul debitor al acestuia reflectă disponibilități (excedent) de resurse financiare, iar soldul creditor plăți efectuate cu depășirea resurselor trezoreriei, respectiv deficitul, în plan județean, al trezoreriilor sectoarelor municipiului București sau al Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București. Atât soldul debitor cât și cel creditor sunt consolidate, zilnic, prin transfer către Trezoreria generală (centrală).

Evidența structurii, a resurselor gestionate prin contul curent al trezoreriilor județene, al sectoarelor municipiului București și al municipiului București, precum și cea a plăților se soluționează prin contabilitatea sintetică și analitică a acestora pe fiecare buget, potrivit clasificăției indicatorilor financiari pentru finanțele publice. În contabilitatea Trezoreriei nu se efectuează înregistrări care să vizeze, în mod explicit, modul de acoperire a deficitului unui buget prin excedentul altui buget, așa cum se petrec lucrurile în realitate prin contul curent, ci numai prin situația încasărilor și a plăților pe fiecare buget și fond în parte. Reglarea între bugete se efectuează numai *a posteriori* prin contabilitatea Trezoreriei generale.

Operațiunile de compensare între bugete privind deficitul/excedentul rezultă numai prin centralizarea execuției (soldurilor) pe componentele bugetului general consolidat și al celorlalți corespondenți ai Trezoreriei (mijloace extrabugetare, regii etc.),

iar defalcarea contului curent al Trezoreriei, deschis la Banca Națională a României, structurat pe subconturi de plăți, cu valori mari, cu valori mici și pe decontări interbancare se realizează prin contabilitatea proprie a fiecărui buget și fond în parte, ținută de către trezoreriile operative. Acestea funcționează în municipii, orașe, comune, sectoarele municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București.

Organizat în acest fel, contul 60 „Cont curent general al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României” este un cont bifuncțional, soldul său debitor reflectă disponibilitățile de resurse financiare ale Trezoreriei județului, sectorului municipiului București sau Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, iar soldul creditor reflectă faptul că s-au efectuat plăți prin contul curent al trezoreriei peste nivelul resurselor financiare constituite la nivelul acelor trezorerii. Atât excedentul, cât și deficitul de cont curent pe fiecare județ în parte, sector al municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, care se înregistrează la sfârșitul fiecărei zile de lucru, se transferă/încasează la/de la Trezoreria generală (centrală).

Potrivit convenției dintre Ministerul Finanțelor Publice și Banca Națională a României, contul curent general al Trezoreriei Statului este reflectat în contabilitatea Băncii Naționale a României și funcționează la sucursalele județene și a municipiului București deschis pe seama Direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene, a trezoreriilor sectoarelor și a Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București. La centrala Băncii Naționale a României, contul se deschide pe seama Direcției Generale de Contabilitate Publică din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

Așa cum s-a mai precizat, prin contul curent general al Trezoreriei Statului deschis la nivelul sucursalelor județene și a municipiului București ale Băncii Naționale a României, se înregistrează operațiunile de încasări și plăți reprezentând veniturile și cheltuielile componentelor bugetului general consolidat și ale altor fonduri gestionate de instituțiile publice și corespondenții Trezoreriei Statului. În contul curent al Trezoreriei Statului, deschis pe seama Trezoreriei generale, se înregistrează operațiuni de încasări și plăți privind primirea și rambursarea împrumuturilor interne și externe, serviciul datoriei publice, fondul de risc pentru garantarea împrumuturilor acordate agenților economici și instituțiilor publice, creanțele și obligațiile externe și alte fonduri gestionate de Ministerul Finanțelor Publice, precum și alte operațiuni financiare privind împrumuturile de stat sau plasarea disponibilităților temporare din contul curent general al Trezoreriei Statului.

Contul curent general al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României este desfășurat pe trei conturi analitice (anexa 6), respectiv:

- a) contul 60.01 „Cont curent al Trezoreriei Statului pentru încasări și plăți de mică valoare”;
- b) contul 60.02 „Cont curent al Trezoreriei Statului pentru încasări și plăți de mare valoare”;
- c) contul 60.03 „Cont curent al Trezoreriei Statului pentru încasări și plăți intertrezorerii”.

În prezent, separarea încasărilor și plăților pe primele două conturi este dată de suma până la și peste 500 milioane de lei, dar ea se va putea reconsidera periodic din

inițiativa Băncii Naționale a României împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, în funcție de capacitatea de operare a infrastructurii tehnice din cadrul Băncii Naționale a României (TransFonD).

Contul curent general al Trezoreriei Statului funcționează la nivelul sucursalelor județene și a municipiului București, cu sold debitor sau creditor, după caz, și se consolidează zilnic.

Contul curent general al Trezoreriei Statului la nivelul Băncii Naționale a României se consolidează zilnic prin cumularea soldurilor conturilor Trezoreriei Statului deschise la Direcția Generală de Plăți și Urmărire a Resurselor Bancare – Direcția Decontări Operațiuni Bancare, sucursalelor județene și a municipiului București pe seama Trezoreriei generale⁷⁴ din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

În cursul unui an calendaristic, operațiunile de decontări privind contul de deficit al bugetului de stat, cu excepția operațiunilor aferente încheierii exercițiului bugetar, se efectuează numai la nivelul conturilor deschise în Centrala Băncii Naționale a României – Direcția Generală de Plăți și Urmărire a Resurselor Bancare – Direcția Decontări Operațiuni Bancare.

Pentru soldul creditor (la bancă) și debitor (în contabilitatea Trezoreriei Statului) al contului curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României se va calcula zilnic dobânda cuvenită Trezoreriei Statului după formula:

$$\text{Dobânda} = \frac{\text{Nr. zile} \times \text{soldul debitor} \times \text{procent de dobândă}}{360 \times 100}$$

Rata dobânzii se stabilește la nivelul dobânzii BUBID-ON calculată și valabilă pentru ziua respectivă. Dobânda se virează lunar în contul curent general al Trezoreriei Statului, în prima zi a lunii următoare pentru luna expirată.

Din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului deschis la Banca Națională a României, aceasta, în numele statului, poate efectua plasamente în scopul fructificării disponibilităților, cu obligația de a se comunica imediat operația în cauză Ministerului Finanțelor Publice, iar rata dobânzii pentru aceste plasamente se stabilește în condițiile pieței, la momentul efectuării plasamentului, care se va vira în contul curent general al Trezoreriei Statului în momentul rambursării plasamentului. Această operațiune se va efectua cu prioritate în cadrul orarului de lucru al Băncii Naționale a României.

Pe lângă plasamentele care se pot efectua din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului și prezentate la subcapitolul 8.1, Trezoreria Statului mai poate folosi disponibilitățile acestui cont și pentru:

- acordarea de împrumuturi pe bază de hotărâre a guvernului, prin care se precizează volumul împrumutului, destinația acestuia, perioada de acordare, nivelul ratei dobânzii (fixă sau variabilă), termenul de plată a dobânzii și de

⁷⁴ Pentru a nu repeta, vom denumi mereu Trezoreria generală în locul Direcției Generale a Contabilității Publice și Unitatea de Management a Trezoreriei Statului.

rambursare a împrumutului. Cu această ocazie se încheie o convenție între Ministerul Finanțelor Publice (MFP) și instituția beneficiară.

- finanțarea temporară a deficitelor din anii precedenți ale bugetului de stat, nefinanțate prin împrumuturi de stat;
- finanțarea temporară a deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat până la alocarea de sume din bugetul de stat cu această destinație;
- finanțarea temporară a deficitelor bugetului de stat și bugetului asigurărilor sociale de stat rezultate din exercițiul curent.

În situația inversă, în care în contul curent general al Trezoreriei Statului nu s-au constituit resursele financiare suficiente efectuării de plăți potrivit bugetelor aprobate, Banca Națională a României poate acorda Trezoreriei Statului împrumuturi în limita unui plafon ce nu poate depăși 7% din veniturile bugetului de stat realizate în anul precedent și/sau depășirea plafonului reprezentând suma totală rezultată din dublarea capitalului și a fondului de rezervă al Băncii Naționale a României⁷⁵. În situația în care soldul creditor al contului 60 „Contul curent general al Trezoreriei Statului” depășește una dintre limitele arătate mai sus, Banca Națională a României va sista plățile în contul Trezoreriei Statului până la reconstituirea disponibilului din încasări.

Pentru împrumuturile acordate Trezoreriei Statului, Banca Națională a României – Direcția Generală Informatică Statistică și Contabilitate deschide în evidențele sale contul „Împrumuturi acordate Trezoreriei Statului”.

În vederea respectării prevederilor art. 29, alin (4) din Legea nr. 101/1998, la care ne-am referit, respectiv a stabilirii cuantumului împrumutului pe care-l poate acorda Banca Națională a României Trezoreriei Statului, se consideră rulajul debitor din contabilitatea Băncii Naționale a României și cel creditor din contabilitatea Trezoreriei Statului.

Contul 60 „Cont curent al Trezoreriei deschis la centrala Băncii Naționale a României pentru Ministerul Finanțelor Publice, sucursale județene și a municipiului București, pentru trezoreriile județene, a sectoarelor municipiului București și a municipiului București” se debitează prin creditul următoarelor conturi (înregistrările prezentate nu sunt însă limitative):

60	=	%
„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”		
		10
		„Casa”

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu excedentul de numerar din trezorerie depus în contul curent al Trezoreriei la sucursala municipiului București a Băncii Naționale a României;

⁷⁵ Legea privind statutul Băncii Naționale a României nr. 101 din 26 mai 1998, art. 29, alin (4), publicată în Monitorul Oficial al României nr. 203 din 1 iunie 1998.

20
„Veniturile bugetului de stat“

21
„Venituri curente ale bugetului local“

22
**„Veniturile bugetului asigurărilor
sociale de stat“**

28
**„Venituri cu destinație specială
ale bugetului local“**

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu încasările prin virament efectuate prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, reprezentând venituri ale bugetelor menționate prin titulatura conturilor prezentate mai sus;

27
**„Venituri încasate pentru bugetul
Capitalei“**

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București cu încasările efectuate prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, reprezentând venituri pentru bugetul propriu al Capitalei;

30
„Fonduri cu afectare specială“
(analiticele respective, 30.04 și 30.15)

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu încasările efectuate prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, reprezentând constituiri de resurse financiare pentru fondurile cu afectare specială;

50
„Disponibilități și depozite“
(analiticele respective, în funcție de felul
disponibilităților și instituțiile care le
folosesc)

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu încasările efectuate prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, reprezentând alimentări de fonduri din partea instituțiilor centrale, a conturilor instituțiilor subordonate care efectuează practic finanțarea operațiunilor și obiectivelor specifice acestor unități;

- cu sumele încasate prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, reprezentând încasări prin virament în favoarea agenților economici cu ocazia constituirii de depozite sau a unor încasări din activitatea economică pe care aceștia o desfășoară.

61

„Cont corespondent al trezoreriei“
(analitic pe fiecare trezorerie teritorială
operativă din subordine)

- la trezoreriile județene, cu depunerile excedentului de numerar de către trezoreriile operative, în contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României;
- la trezoreriile județene, cu sumele încasate prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, reprezentând venituri bugetare, extrabugetare, fonduri speciale în contul bugetului de stat, bugetului local, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului fondurilor speciale și bugetelor instituțiilor publice care-și finanțează cheltuielile din mijloace extrabugetare;
- cu sumele încasate prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, reprezentând încasări prin virament în favoarea agenților economici cu ocazia constituirii de depozite sau a unor încasări din activitatea economică pe care aceștia o desfășoară;
- cu sumele încasate prin virament reprezentând plasarea de certificate de trezorerie către persoanele fizice care au conturile deschise la băncile comerciale;

63

**„Decontări privind execuția bugetului
Capitalei“**

- până la data de 7 ianuarie a fiecărui an, cu viramentele efective efectuate de către trezorerie sectoarelor municipiului București către Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pe baza ordinului de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), reprezentând venituri ale bugetului propriu al Capitalei. În prealabil, în perioada sfârșitului de decembrie a anului precedent se efectuase înregistrarea 63 = 21(28.)

67

**„Decontări cu Trezoreria generală
a statului privind operațiunea de
transferare a soldului contului curent
al Trezoreriei Statului județene“**

- la toate trezoreriile teritoriale județene, a sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pe bază de dispoziție de încasare emisă asupra Trezoreriei generale pentru soldul creditor (debitor în bancă) al contului 60 „Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României“ existent la sfârșitul zilei.

68

**„Decontări cu numerar cu alte direcții
trezorerie și contabilitate publică“**

- cu sumele scripturale încasate de la alte direcții de trezorerie și contabilitate publică din județe prin ordin de plată (OPHT) emis de către acestea, reprezentând

echivalentul numerarului pe care îl solicită. Această operațiune este cauzată de situația în care județul arondat la o sucursală județeană a Băncii Naționale a României din alt județ are nevoie de numerar și în județul respectiv sucursala județeană a Băncii Naționale a României nu efectuează operațiuni cu numerar. (La trezoreria județeană care a virat această sumă operațiunea determină înregistrarea $61 = 62$ și $62 = 60$, iar direcția trezorerie și contabilitate publică din județul care eliberează numerarul după articolul contabil prezentat mai sus efectuează înregistrarea $68 = 60$. De asemenea, trezoreria municipală reședință de județ care a primit mandatul de la trezoreria județeană de a ridica numerarul de la trezoreria județeană respectivă, efectuează înregistrarea $10 = 61$)

70

„Veniturile bugetului Trezoreriei Statului”

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu încasările efectuate prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, reprezentând venituri ale bugetului Trezoreriei Statului.

80

„Excedent/Deficit al bugetului de stat”

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București până la 14 ianuarie, prin încasarea de la Trezoreria generală prin dispoziție de încasare a soldului debitor al contului 80 „Deficit al bugetului de stat” (dacă este cazul).

Contul 60 „Cont curent general al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României” *se creditează* prin debitul următoarelor conturi:

60

„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”

%

=

10

„Casa”

- cu ridicările de numerar de la Banca Națională a României de către trezoreriile sectoarelor municipiului București sau Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București ca urmare a insuficienței numerarului existent în Trezorerie pentru plăți de casă cu numerar.

62

„Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate”

(analitic 62.01 pentru decontări pe bază de documente cu valori mici, 62.02 pentru decontări cu valori mari și 62.03 pentru decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate cu alte trezorerii)

▪ pe baza extrasului de cont și a documentelor anexate cu plățile de casă prin viramente, efectuate de instituțiile publice sau alți corespondenți ai Trezoreriei Statului către furnizorii de bunuri, prestatorii de servicii, executanții de lucrări etc. sau diverși creditori care au conturile deschise la băncile comerciale sau la unitățile Trezoreriei Statului din alte județe, sectoare ale municipiului București sau Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București.

▪ cu sumele restituite prin virament la solicitarea persoanelor fizice care au conturile deschise la băncile comerciale (CEC SA), reprezentând certificate de trezorerie sau de depozite scadente;

▪ cu sumele restituite prin virament la solicitarea corespondenților trezoreriei care își au conturile deschise la unitățile Trezoreriei Statului și solicită închiderea acestora.

▪ cu sumele virate prin ordin de plată pentru trezorerie (OPHT) de către o trezorerie județeană către o altă trezorerie județeană (din alt județ), ca echivalent al numerarului pe care-l solicită prin sucursala Băncii Naționale a României la care este arondat. Așa cum s-a mai precizat, operațiunea respectivă este impusă de faptul că în județul respectiv (de unde se virează suma) la sucursala județeană a Băncii Naționale a României din acel județ nu funcționează compartimentul de casierie-tezaur.

Cu virarea excedentului bugetului de stat (în prealabil acestei înregistrări s-au efectuat înregistrările $81 = 61$ și $61 = 62$), bugetului asigurărilor sociale de stat (în prealabil acestei înregistrări s-a efectuat înregistrarea $61 = 62$) și a bugetului Trezoreriei Statului (în prealabil s-au efectuat înregistrările $85 = 61$ și $61 = 62$).

Practic, prin acest articol contabil, $62 = 60$, se evidențiază în fapt toate plățile de casă posibile pe care o trezorerie județeană, a municipiului București sau a sectoarelor municipiului București o poate efectua prin contul curent general al Trezoreriei la Banca Națională a României în numele instituțiilor publice sau corespondenților trezoreriei spre exteriorul trezoreriei, precum și a virării excedentelor bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat sau a bugetului Trezoreriei Statului către Trezoreria generală sau a transferurilor de cote defalcate din impozitul pe venit constituite la dispoziția Consiliului General al municipiului București către trezoreriile sectoarelor municipiului București pentru echilibrarea bugetelor primăriilor de sector.

67

**„Decontări cu Trezoreria generală
a statului privind operațiunea
de transferare a soldului contului
curent al Trezoreriei Statului județene“**

▪ zilnic, la sfârșitul zilei, prin virarea la Trezoreria generală a soldului debitor al contului 60 „Cont curent general al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României“.

Zilnic, la trezoreriile județene, a sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, soldul contului 60 „Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României“ în cadrul operațiunii de consolidare al contului curent general al Trezoreriei Statului la centrala BNR se virează

la Trezoreria generală, iar soldurile contului curent al trezoreriei județene, al sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București devin zero.

68

„Decontări cu numerar cu alte direcții de trezorerie și contabilitate publică”

- cu numerarul ridicat pentru alte direcții de trezorerie și contabilitate publică județene și predat la casieriile desemnate de către acestea. Documentele justificative care stau la baza operațiunii sunt: scrisoarea pentru remiterea valorii, extrasul de cont eliberat de Banca Națională a României, din care rezultă operațiunea respectivă.

Contul 61 „Cont corespondent al trezoreriei” evidențiază operațiuni de încasări și plăți ale trezoreriilor operative din județ cu privire la decontările reciproce între acestea, pe de o parte, și direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, pe de altă parte. În cadrul Direcției trezorerie și contabilitate publică județeană contul este deschis analitic pe fiecare trezorerie operativă în parte, iar în contabilitatea trezoreriilor operative conturile corespondente pentru aceeași operațiune o evidențiază „invers”, respectiv soldul debitor al conturilor corespondente din contabilitatea direcției trezorerie și contabilitate publică pentru o anumită operațiune financiară este reflectat în soldul creditor al contului corespondent din contabilitatea trezoreriei operative.

În cadrul trezoreriilor sectoarelor municipiului București și al Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, contul 61 „Cont corespondent al trezoreriei” nu își are aplicabilitate deoarece fiecare trezorerie de sector în parte, precum și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București are contul său curent deschis la sucursala municipiului București a Băncii Naționale, neexistând instituit sistemul de decontări între trezoreriile de sector, pe de o parte, și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pe de altă parte.

În cadrul sectoarelor municipiului București și al Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București funcționează numai contul 61.99 „Încasări neclarificate” care evidențiază, așa cum îi este și titulatura, încasările care nu se pot identifica clar pe subdiviziunile clasificăției bugetare și pe plătitori.

Conturile corespondente ale trezoreriilor operative au funcții inverse celor deschise în cadrul direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene, așa cum s-a mai arătat astfel:

- existența soldurilor debitoare ale acestor conturi în contabilitatea trezoreriilor operative reflectă excedentul resurselor față de plăți, iar soldurile creditoare arată că s-au efectuat plăți peste „întrările” de resurse prin operațiunile efectuate prin contul curent al Trezoreriei la Banca Națională a României;
- suma algebrică a soldurilor conturilor corespondente ale trezoreriilor operative, debitoare sau creditoare, trebuie să fie egale cu soldul contului corespondent sintetic ale Trezoreriei județene, creditor sau debitor, care într-un anumit fel sunt reflectate în soldul contului curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României.

În contabilitatea trezoreriilor județene, așa cum s-a mai arătat, contul 61 „Cont corespondent al trezoreriei” se deschide analitic pe fiecare trezorerie operativă în parte, municipale, orașenești și comunale prin intermediul cărora se evidențiază operațiunile de încasări și plăți efectuate în contul acestor unități prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României. Contul este deschis pe numele Direcției trezorerie și contabilitate publică județeană.

În cadrul funcționării acestui cont este necesar să se respecte următoarele reguli principale:

- Direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene transmit zilnic extrase de cont, cu documentele aferente, trezoreriilor operative pentru operațiunile efectuate prin contul 60 „Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”;
- Operațiunile în aceste conturi se efectuează numai pe baza documentelor specifice (extrase de cont, anexe la acestea) transmise de Banca Națională a României (TransFonD) pentru operațiunile efectuate prin contul 60 „Contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”;
- Soldurile debitoare sau creditoare ale conturilor analitice din cadrul contului 61 „Cont corespondent al trezoreriei”, deschis la trezoreria județeană, trebuie să corespundă cu soldurile creditoare sau debitoare ale conturilor 61 „Cont corespondent al trezoreriei” deschise analitic pe fiecare trezorerie operativă în parte;

Contul 61 „Cont corespondent al trezoreriei” este un *cont bifuncțional* și funcționează atât în contabilitatea trezoreriilor județene, cât și în cea a trezoreriilor operative din județe astfel (înregistrările prezentate nu sunt limitative):

- *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

61 „Cont corespondent al trezoreriei”	=	%
		20 „Veniturile bugetului de stat”
		21 „Venituri curente ale bugetului local”
		22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat”
		28 „Venituri cu destinație specială ale bugetului local”

- la trezoreriile operative din județe cu încasările prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, pe baza extrasului de cont și a documentelor anexate, reprezentând venituri ale bugetului de stat, ale bugetelor locale și bugetului asigurărilor sociale de stat;

23

„Cheltuielile bugetului de stat“

- la trezoreriile operative municipale, orășenești și comunale, la finele anului, cu soldul debitor al contului 23 „Cheltuielile bugetului de stat“ transmis cu dispoziție de încasare direcției trezorerie și contabilitate publică județene pentru a fi preluat din contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României;

25

„Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“

- la trezoreriile operative comunale, orășenești și municipale nereședință de județ, dacă efectuează cheltuielile pentru bugetul asigurărilor sociale de stat, la finele anului prin transferarea plăților de casă înregistrate în acest cont, cu dispoziție de încasare în contul 25 „Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“ deschis pe seama caselor județene de pensii la trezoreriile operative municipale reședință de județ.

30

**„Fonduri cu afecțatie specială“
(analiticele corespunzătoare)**

- la trezoreriile operative din județe, cu încasările prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, reprezentând fonduri speciale sau resurse financiare din cote defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale și a bugetului propriu al județelor.

50

**„Disponibilități și depozite“
(analiticele respective)**

- la trezoreriile operative din județe cu încasările prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, pe baza extrasului de cont și a documentelor anexate, reprezentând alimentări din fonduri speciale, venituri din mijloace extrabugetare a instituțiilor publice centrale și locale sau constituirii de disponibilități și depozite ale corespondenților trezoreriei (agenți economici etc.);

62

„Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate“

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene cu valoarea documentelor de plăți (OPHT) primite de la trezoreriile operative și transmise Băncii Naționale (TransFonD) spre decontare, reprezentând plăți către furnizorii de bunuri, executanții de lucrări sau prestatorii de servicii sau plăți pentru virarea la Trezoreria generală excedentelor bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului Trezoreriei Statului, precum și posibile plăți către diverși creditori;

71

„Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului“

- până la data de 28 decembrie a fiecărui an, unitățile de trezorerie și contabilitate publică din cadrul administrațiilor finanțelor publice a municipiilor, orașelor și comunelor care au asemenea cheltuieli preiau cu dispoziții de încasare din contul direcției trezorerie și contabilitate publică județene soldul debitor al contului 71 „Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului“ desfășurat pe analitice.

80

„Excedent al bugetului de stat“

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județeană, urmare a ordinelor de plată pentru trezorerie (OPHT) emise de trezoreriile operative prin virarea soldurilor creditoare ale contului 20 „Veniturile bugetului de stat“;

85

„Excedent/Deficit al bugetului Trezoreriei Statului“

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, prin închiderea conturilor de venituri ale bugetului Trezoreriei Statului și a celor preluate de la trezoreriile municipale, orașenești și comunale, prin ordine de plată (OPHT), emise de acestea din urmă;

Contul 61 „Cont corespondent al trezoreriei“ *se creditează* prin debitul următoarelor conturi:

%

=

61

„Cont corespondent al trezoreriei“

20

„Veniturile bugetului de stat“

- la trezoreriile operative din județ prin transmiterea, la sfârșitul anului, cu ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) a soldului creditor al contului 20 „Veniturile bugetului de stat“;

22

„Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat“

- la trezoreriile operative din județe, altele decât trezoreriile municipale reședință de județ, periodic și la sfârșitul anului, cu transmiterea prin ordin de plată pentru trezorerie (OPHT) a veniturilor colectate pe seama caselor județene de pensii, care au deschis contul 22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat“ la trezoreriile municipale reședință de județ;

25

**„Cheltuielile bugetului asigurărilor
sociale de stat“**

- la trezoreriile municipale reședință de județ, la sfârșitul anului, prin preluarea soldului debitor al contului 25 „Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“ transmis de către trezoreriile operative din județ prin dispoziția de încasare (dacă acestea efectuează operațiuni de plăți pentru bugetul asigurărilor sociale de stat);

60

**„Cont curent al Trezoreriei Statului la
Banca Națională a României“**

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene cu sumele încasate prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României (TransFonD) pe baza extrasului de cont și documentelor anexate, reprezentând venituri bugetare, extrabugetare, fonduri speciale etc., în favoarea componentelor bugetului general consolidat sau a corespondenților Trezoreriei Statului, inclusiv a încasării, cu dispoziție de încasare de la Trezoreria generală, a deficitului bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat sau a bugetului Trezoreriei Statului, dacă este cazul;

70

**„Veniturile bugetului Trezoreriei
Statului“**

- la trezoreriile operative din județe care până la 28 decembrie transmit trezoreriei județene prin ordin de plată pentru trezorerie (OPHT) soldul creditor al contului 70 „Veniturile bugetului Trezoreriei Statului“. La trezoreriile județene, înregistrarea care se efectuează, generată de această operațiune, este 61 = 85.

80

„Deficit al bugetului de stat“

- la sfârșitul anului, direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene preiau soldul debitor al contului 23 „Cheltuielile bugetului de stat“ transmis cu dispoziție de încasare de către trezoreriile operative municipale, orașenești și comunale. La trezoreriile operative, înregistrarea premergătoare acesteia a fost 61 = 23.

85

**„Excedent/Deficit al bugetului
Trezoreriei Statului“**

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene la sfârșitul anului cu soldul debitor al contului 71 „Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului“, transmis cu dispoziție de încasare de către trezoreriile operative din județ. La trezoreriile operative, înregistrarea premergătoare acesteia a fost 61 = 71.

La sfârșit de perioadă, contul 61 „Cont corespondent al trezoreriei“ nu trebuie să prezinte sold pe total județ, întrucât soldurile debitoare ale contului, din contabilitatea direcției trezorerie și contabilitate publică județene, trebuie să se închidă cu soldurile creditoare ale contului 61 din contabilitatea trezoreriilor teritoriale municipale, orășenești și comunale, și invers. De aceea, spre sfârșitul perioadei de închidere trebuie efectuate periodic punctaje între direcțiile trezorerie și contabilitate publică, pe de o parte, și trezoreriile operative din județ, pe de altă parte pe seama acestui cont.

Contul 62 „Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate“ este un **cont de pasiv**, din care cauză acesta își începe funcțiunea prin creditare.

Cu ajutorul acestui cont, direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și ale sectoarelor municipiului București evidențiază documentele de plăți prezentate Băncii Naționale a României în nume propriu și/sau al trezoreriilor operative din județ pentru efectuarea de plăți prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României. El este condus analitic pe fiecare trezorerie operativă în parte, precum și pentru decontări pe bază de documente cu valori mici, mari și pentru decontări intertrezorerii județene.

Astfel, contul 62:

- **se creditează** prin debitul următoarelor conturi:

62

„Decontări cu BNR din operațiuni inițiate“

(analitic pe trezorerii operative și pe decontări pentru plăți de valori mici, mari și intertrezorerii)

% =

23

„Cheltuielile bugetului de stat“

24

„Cheltuieli curente ale bugetului local“

25

„Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“

26

„Cheltuieli cu destinație specială ale bugetului local“

30

„Fonduri cu afectare specială“

(analitice pe fondurile speciale, respectiv 30.01, 30.04, 30.15, 30.24)

50

„Disponibilități și depozite“

(analitic pe disponibilități, depozite și instituții publice sau alți corespondenți ai trezoreriei)

71

**„Cheltuielile bugetului Trezoreriei
Statului”**

(analitic pe categorii de cheltuieli)

▪ la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu documentele prezentate Băncii Naționale a României, reprezentând plăți de casă ale instituțiilor publice sau corespondenții trezoreriei pentru aprovizionări de bunuri, executări de lucrări sau prestări de servicii. De asemenea, tot prin această înregistrare se evidențiază plățile instituțiilor publice sau ale corespondenților trezoreriei, reprezentând plăți de salarii, prin virarea acestora pe card, precum și alte rețineri pe statele de plată în favoarea diverșilor creditori;

61

„Cont corespondent al trezoreriei”
(analitic pe trezorerii operative)

▪ la trezoreriile județene, cu valoarea documentelor de plăți primite de la trezoreriile operative în numele instituțiilor publice sau a corespondenților trezoreriei și înaintate sucursalei Băncii Naționale a României pentru a fi decontate din contul curent al Trezoreriei Statului deschis pe seama direcției trezorerie și contabilitate publică județene, reprezentând aprovizionări de bunuri, executări de lucrări, prestări de servicii, plăți de salarii pe card sau plăți către diverși creditori care au conturile deschise la băncile comerciale. Prin aceeași înregistrare se efectuează și virarea excedentului bugetului asigurărilor sociale de stat la trezoreria generală pentru care la trezoreria municipală reședință de județ s-a efectuat înregistrarea 81 = 61.

63

**„Decontări privind execuția bugetului
Capitalei”**

▪ până pe 7 ianuarie, cu depunerea ordinului de plată pentru trezorerie (OPHT) la Banca Națională a României (TransFonD), în vederea virării efective a veniturilor pentru bugetul Capitalei care au fost încasate în ultimele zile ale lunii decembrie, prin trezoreriile sectoarelor municipiului București, ocazie cu care s-au efectuat înregistrările: 13 = 27 și apoi 27 = 63 pe bază de notă contabilă transmisă Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pentru ca aceasta să înregistreze cu aceste venituri în contul bugetului propriu al Capitalei prin nota contabilă 63 = 21(28);

80

„Excedent al bugetului de stat”

85

**„Excedent al bugetului Trezoreriei
Statului”**

- la trezoreriile județene, a municipiului București și sectoarelor municipiului București cu virarea la Trezoreria generală, pe bază de ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), a excedentului bugetului de stat și bugetului Trezoreriei Statului.

Contul 62 „Decontări cu Banca Națională a României privind operațiuni inițiate” *se debitează* invariabil prin creditul contului 60 „Cont curent al Trezoreriei deschis la Banca Națională a României”

62		60
„Decontări cu Banca Națională din operațiuni inițiate” (analitic pe trezorerii operative)	=	„Cont curent al Trezoreriei la Banca Națională a României”

- la direcțiile de trezorerie județene, a municipiului București și a sectoarelor municipiului București, pe baza extrasului de cont al contului curent al Trezoreriei la Banca Națională a României și a documentelor anexate, prin care se confirmă efectuarea propriu-zisă a plăților dispuse de instituțiile publice și corespondenții trezoreriei.

Contul 62 „Decontări cu Banca Națională din operațiuni inițiate” este deschis analitic pe fiecare trezorerie operativă din cadrul județului, iar în relația cu Banca Națională pe trei analitice, și anume:

- 62.01. pentru decontări pe bază de documente cu valori mici (până la 500 milioane lei);
- 62.02. pentru decontări pe bază de documente cu valori mari (peste 500 milioane lei);
- 62.03. pentru decontări intertrezorerii.

Soldul creditor al contului 62 „Decontări cu Banca Națională din operațiuni inițiate” reflectă documentele de plăți depuse la Banca Națională a României și încă nedecontate.

Contul 63 „Decontări privind execuția bugetului Capitalei” este un *cont de pasiv* și înregistrează în creditul său transmiterea soldului debitor al contului 27 „Venituri încasate pentru bugetul Capitalei” de către sectoarele municipiului București în ultimele zile ale anului.

- *se creditează* prin debitul următoarelor conturi:

%	=	63
„Venituri încasate pentru bugetul Capitalei”		„Decontări privind execuția bugetului Capitalei”

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București cu ocazia închiderii contului 27 „Venituri încasate pentru bugetul Capitalei” pentru cele încasate în perioada 23-24

decembrie, pe bază de notă contabilă însoțită de situația veniturilor desfășurată pe capitolele și subcapitolele indicatorilor privind finanțele publice, semnată de persoanele autorizate ale primăriilor sectoarelor, care se transmite Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București. Pentru aceeași operațiune, Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București efectuează înregistrarea 63 = 21(28). Precizăm că, în această fază, veniturile Capitalei nu sunt încă virate efectiv. Operațiunea contabilă în cauză s-a efectuat numai pentru a se crea posibilitatea ca și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București să-și evalueze, în contabilitatea sa, constituirea acestor venituri;

60

„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”

- până la data de 7 ianuarie, la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu evidențierea încasării efective în contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României a veniturilor bugetului Capitalei, pe baza ordinelor de plată pentru trezorerie (OPHT) emise de primăriile sectoarelor municipiului București.

Contul 63 „Decontări privind execuția bugetului Capitalei” se debitează prin creditul următoarelor conturi:

63

„Decontări privind execuția bugetului Capitalei”

=

%

21

„Venituri curente ale bugetului local”

28

„Venituri cu destinație specială ale bugetului local”

- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, cu ocazia transmiterii cu notă contabilă de către primăriile sectoarelor municipiului București a veniturilor încasate pentru bugetul Capitalei în perioada 23-24 decembrie, cu desfășurarea acestora pe capitole și subcapitolele clasificăției bugetare, dar nevitate efectiv încă;

62

„Decontări cu Banca Națională a României pentru operațiuni inițiate”

- până la data de 7 ianuarie, la trezoreriile sectoarelor municipiului București, cu depunerea documentelor de plăți la BNR pentru virarea efectivă a veniturilor bugetului Capitalei în baza ordinelor de plată pentru trezorerie (OPHT) emise de primăriile sectoarelor municipiului București.

Contul 63 „Decontări privind execuția bugetului Capitalei” funcționează numai în cadrul trezoreriilor sectoarelor municipiului București și al Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, în perioada de închidere a anului, cu ocazia transmiterii de către primăriile sectoarelor municipiului București către Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București a veniturilor cuvenite bugetului propriu al Capitalei.

Contul 67 „Decontări cu Trezoreria generală a statului privind operațiunea de transferare a soldului contului curent al Trezoreriei Statului județene” este un **cont bifuncțional** și evidențiază consolidarea soldului contului curent general al Trezoreriei Statului aflat la dispoziția Ministerului Finanțelor Publice, deschis la Centrala Băncii Naționale a României prin preluarea zilnică a soldurilor debitoare și creditoare de la trezoreriile teritoriale (județe, sectoarele municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București).

Contul 67 **se debitează** zilnic cu preluarea soldului debitor al contului 60 „Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”, deschis pe seama direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene a municipiului București și a sectoarelor municipiului București prin înregistrarea:

67		60
„Decontări cu Trezoreria generală a statului privind operațiunea de transferare a soldului contului curent al Trezoreriei Statului județene”	=	„Cont curent al Trezoreriei la Banca Națională a României”

și **se creditează** zilnic, dacă este cazul, cu acoperirea soldurilor creditoare ale contului 60 deschis pe seama trezoreriilor județelor, a municipiului București și a sectoarelor municipiului București, cu resurse financiare din contul curent general al Trezoreriei generale deschis la Centrala Băncii Naționale a României pe numele Ministerului Finanțelor Publice prin înregistrarea:

60		67
„Cont curent al Trezoreriei la Banca Națională a României”	=	„Decontări cu Trezoreria generală a statului privind operațiunea de transferare a soldului contului curent al Trezoreriei Statului județene”

Contul 67 „Decontări cu Trezoreria generală a statului privind operațiunea de transferare a soldului contului curent al Trezoreriei Statului județene” rămâne cu sold debitor sau creditor la nivelul fiecărei trezorerii teritoriale (județene, a sectoarelor municipiului București sau a municipiului București). Soldul debitor evidențiază excedentul de resurse financiare ale trezoreriei în cauză preluat la un moment dat de Trezoreria generală, iar cel creditor evidențiază deficitul de resurse financiare ale trezoreriei în cauză acoperit din resursele financiare de la Trezoreria generală. Practic, soldurile debitoare sau creditoare ale contului reflectă deficitul sau excedentul de resurse financiare publice, înregistrat la un moment dat la nivelul unei trezorerii județene, a

sectoarelor municipiului București sau a Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București.

Contul 68 „Decontări cu numerar cu alte Direcții trezorerie și contabilitate publică” (analitice pe județe) este un **cont bifuncțional** și evidențiază prin creditul său încasarea unor bani de cont prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) transmis de o direcție trezorerie și contabilitate publică din alt județ, pentru a primi în schimbul lor numerarul necesar sau numerarul predat la sucursala BNR, primit ca excedent de la alte direcții trezorerie și contabilitate publică județene. Prin debitul său, contul evidențiază virarea banilor de cont pentru excedentul de numerar primit de la unele direcții de trezorerie în a căror rază de activitate nu funcționează casieriile-tezaur la sucursalele județene a Băncii Naționale a României sau a numerarului predat altor direcții de trezorerie pentru care s-au primit bani de cont. Acest cont funcționează deci numai la Direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene și ale sectoarelor municipiului București care primesc excedentul de numerar de la alte trezorerii județene sau bani scripturali pentru care, în schimbul lor, eliberează numerar.

În această situație, contul 68 „Decontări cu numerar cu alte direcții de trezorerie și contabilitate publică”

- **se creditează** prin debitul următoarelor conturi:

%	=	68 „Decontări cu numerar cu alte direcții de trezorerie și contabilitate publică”
60 „Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”		

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene și ale sectoarelor municipiului București, cu încasarea în contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României (analitic operațiunea în numerar) a sumelor virate cu ordin de plată pentru trezorerie (OPHT) de către unele direcții trezorerie și contabilitate publică județene, reprezentând echivalentul numerarului pe care îl solicită. Direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene care solicită numerarul respectiv în schimbul banilor de cont virați efectuează înregistrările $61 = 62$ și $62 = 60$.

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene sau ale sectoarelor municipiului București pentru numerarul depus la sucursala BNR, primit ca excedent de numerar de la alte direcții trezorerie și contabilitate publică din alte județe. Documentele care stau la baza acestor operațiuni sunt scrisoarea pentru remitere de valori, borderoul de depuneri care se prezintă sucursalei Băncii Naționale a României și extrasul de cont în care se reflectă operațiunea de creditare a contului curent al Trezoreriei. Cu această ocazie, direcțiile trezorerie și contabilitate publică care au depus numerarul excedentar la alte direcții trezorerie și contabilitate publică din alte județe, la primirea echivalentului numerarului depus, efectuează înregistrarea $60 = 61$, iar trezoreria operativă din județul respectiv care a predat efectiv acest numerar a efectuat înregistrarea $61 = 10$.

Contul 68 „Decontări cu numerar cu alte direcții trezorerie și contabilitate publică” *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

68		
„Decontări cu numerar cu alte direcții trezorerie și contabilitate publică”	=	%
		60
		„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României”

- la direcțiile de trezorerie și contabilitate publică județene sau ale sectoarelor municipiului București, cu numerarul predat direcțiilor trezorerie și contabilitate publică din alte județe prin casierii desemnați de acestea. Documentele care stau la baza acestei operațiuni sunt scrisoarea pentru remitere valori și extrasul de cont eliberat de Banca Națională a României, din care rezultă operațiunea de încasare a banilor în cont și ridicarea numerarului. Trezoreria județeană care a virat banii de cont pentru acest numerar solicitat a efectuat înregistrările: $61 = 62$ și $62 = 60$;

62
„Decontări din operațiuni inițiate de Banca Națională a României”

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene sau ale sectoarelor municipiului București, cu ocazia depunerii la BNR (TransFonD) a ordinului de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), reprezentând contravaloarea numerarului primit de la alte direcțiile trezorerie și contabilitate publică ca excedent de numerar. La virarea efectivă a echivalentului numerarului primit se efectuează înregistrarea $62 = 60$. La Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, cu ocazia încasării banilor de cont ca echivalent al numerarului predat, se efectuează înregistrarea $60 = 61$, iar trezoreria operativă din acel județ, care a predat efectiv excedentul de numerar, a efectuat înregistrarea $61 = 10$.

12.2. Funcțiunea conturilor din clasa a VII-a „Venituri și cheltuieli din activitatea Trezoreriei Statului”

Prin intermediul conturilor din această grupă se evidențiază veniturile și cheltuielile înregistrate și efectuate de către unitățile Trezoreriei Statului, urmare activității sale specifice de administrator al fondurilor publice, precum și a serviciilor pe care le prestează corespondenților săi. Veniturile încasate de unitățile Trezoreriei Statului sunt constituite din dobânzi și comisioane încasate, iar cheltuielile din plăți pentru dobânzi, comisioane și alte speze plătite pentru împrumuturi externe, guvernamentale, cele privind susținerea proiectelor macroeconomice, dobânzi la depozite și disponibilități

păstrate la Trezoreria Statului, precum și comisioane și alte cheltuieli specifice activității acestei instituții.

Aceste conturi se folosesc atât în contabilitatea unităților operative ale Trezoreriei Statului (locale, județene, sectoarelor și a municipiului București), precum și a Trezoreriei generale (centrale).

Din această clasă fac parte următoarele conturi:

- contul 70 „Veniturile bugetului Trezoreriei Statului“
- contul 71 „Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului“
- contul 72 „Diferențe de curs valutar“

Contul 70 „Veniturile bugetului Trezoreriei Statului“ este un *cont de pasiv* și evidențiază prin creditul său veniturile Trezoreriei Statului, constituite din dobânzi încasate pentru plasamentele financiare efectuate din soldul contului curent general al Trezoreriei Statului, dobânzi pentru disponibilitățile Trezoreriei Statului aflate în contul curent la Banca Națională a României, echivalentul în lei al dobânzilor încasate în valută la împrumuturile externe păstrate ca depozite la Banca Națională a României, dobânzi încasate pentru finanțarea temporară a deficitului bugetului de stat prin contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, dobânzi, comisioane și alte venituri încasate de la beneficiarii interni din derularea împrumuturilor externe guvernamentale, dobânzi încasate din plasamente financiare din contravaloarea în lei a împrumuturilor externe guvernamentale și alte venituri realizate de Trezoreria Statului (majorări de întârziere etc.).

Se creditează prin debitul următoarelor conturi posibile:

%	=	70 „Veniturile bugetului Trezoreriei Statului“
23 „Cheltuielile bugetului de stat“		
24 „Cheltuieli curente ale bugetului local“		
25 „Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat“		

- cu sumele încasate de la bugetul de stat, bugetele locale și bugetul asigurărilor sociale de stat, reprezentând dobânzi pentru împrumuturile acordate de Trezoreria Statului din disponibilitățile contului curent pentru acoperirea golurilor temporare de casă ale bugetului de stat, bugetelor locale sau bugetul asigurărilor sociale de stat și finanțarea deficitului bugetului de stat.

60

„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României“

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, cu dobânzile încasate, urmare a plasamentelor financiare efectuate prin intermediul Băncii Naționale a României, din disponibilitățile contului curent al Trezoreriei Statului; din contravaloarea în lei a dobânzilor la împrumuturile externe guvernamentale; echivalentul în lei al dobânzilor încasate în valută la împrumuturile externe păstrate ca depozite la Banca Națională a României, dobânzi și alte venituri de la beneficiarii interni din derularea împrumuturilor externe guvernamentale etc.

61

„Cont corespondent al trezoreriei“

- cu eventualele penalizări, comisioane etc. încasate de la beneficiarii serviciilor efectuate de către Trezoreria Statului, care au conturile deschise la bănci;
- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, cu preluarea soldului creditor al contului 70 „Veniturile bugetului Trezoreriei Statului“ transmis de trezoreriile operative, municipale, orășenești și comunale, prin ordin de plată pentru trezorerie (OPHT) (până la 28 decembrie); trezoreriile operative au efectuat cu această ocazie înregistrarea 70 = 61.

Contul 70 „Veniturile bugetului Trezoreriei Statului“ *se debitează* prin creditul următoarelor conturilor:

70		
„Veniturile bugetului Trezoreriei Statului“	=	%
		61
		„Cont corespondent al trezoreriei“

- la trezoreriile operative, municipale, orășenești și comunale prin virarea cu ordin de plată pentru trezorerie (OPHT) a soldului creditor al contului 70 la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene.

85
„Excedent al bugetului Trezoreriei Statului“

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene și a municipiului București, precum și la trezoreriile sectoarelor municipiului București, la sfârșitul anului, prin închiderea conturilor proprii de venituri ale Trezoreriei Statului prin contul 85 „Excedent/Deficit al bugetului trezoreriei“.

Contul 70 „Veniturile bugetului Trezoreriei Statului“ se mai poate debita și cu eventualele restituiri de venituri, care presupune inversarea înregistrărilor efectuate la încasare.

Contul 71 „Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului“ este un *cont de activ* și evidențiază prin debitul său cheltuielile specifice acestei instituții, formate din: taxe poștale pentru servicii poștale, comisioane plătite băncilor comerciale pentru servicii efectuate în contul Trezoreriei Statului, comisioane CEC SA plătite pentru încasarea veniturilor bugetare, dobânzi plătite la depozitele și disponibilitățile păstrate în contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României, dobânzi, comisioane și alte speze plătite pentru împrumuturile externe guvernamentale pentru susținerea proiectelor macroeconomice, precum și comisioane și alte cheltuieli specifice Trezoreriei Statului.

De asemenea, contul 71 mai evidențiază prin debitul său și anumite cheltuieli specifice legate de întreținerea și funcționarea acestei instituții, printre care: cheltuielile cu consumabilele, cheltuieli privind dotările cu calculatoare și echipamente specifice, inclusiv a unor cheltuieli administrativ-gospodărești necesare funcționării instituției.

În acest context, contul 71 „Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului“ se debitează prin intermediul următoarelor conturi:

71 „Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului“	=	%
		30
		„Fonduri cu afectare specială“ (analiticele corespunzătoare)

- cu sumele virate instituțiilor publice, deținătoare de fonduri cu afectare specială prin conturile deschise la Trezoreria Statului, reprezentând dobânzi pentru disponibilitățile existente în contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României.

50
„Disponibilități de depozite“ (analitic instituția publică sau correspondentul trezoreriei în cauză)

- cu contravaloarea serviciilor prestate, lucrărilor executate sau materialelor furnizate de către unele instituții publice sau corespondenți ai Trezoreriei Statului, precum și cu dobânzile plătite la depozitele și disponibilitățile instituțiilor publice și a corespondenților trezoreriei păstrate în contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României.

61
„Cont corespondent al trezoreriei“

- cu contravaloarea serviciilor prestate, lucrărilor executate sau bunurilor furnizate de către agenții economici sau alți subiecți economici care își au conturile deschise la băncile comerciale.

62

**„Decontări cu Banca Națională a
României pentru operațiuni inițiate”**

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu documentele de plăți depuse la BNR reprezentând contravaloarea bunurilor cumpărate, lucrărilor executate sau serviciilor prestate de care a beneficiat Trezoreria Statului, ca unitate de gestiune de la terți, precum și a contra valorii documentelor depuse la BNR reprezentând dobânzi și comisioane datorate spre exterior pentru disponibilitățile existente în contul curent general al Trezoreriei Statului.

Contul 71 „Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului” *se creditează* prin debitul conturilor:

			71
%	=	„Cheltuielile bugetului Trezoreriei	Statului”
61			
„Cont corespondent al trezoreriei”			

- la unitățile de trezorerie și contabilitate publică municipale, orășenești și comunale cu prilejul preluării prin dispoziție de încasare de la direcțiile trezoreriei contabilitate publică – contul 60, a soldului debitor al contului 71 „Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului”. La direcțiile județene de trezorerie, aceeași operațiune va genera înregistrarea 85 = 61.

85
„Excedent/Deficit al bugetului de
venituri și cheltuieli al Trezoreriei
Statului”

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene direcția trezorerie și contabilitate publică, a municipiului București și a sectoarelor municipiului București, la finele anului prin închiderea contului de cheltuieli proprii prin contul 85 „Excedent/Deficit al bugetului de venituri și cheltuieli al Trezoreriei Statului”.

Până la 7 ianuarie a anului următor, direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și sectoarelor municipiului București vor prelua prin dispoziție de încasare de la Ministerul Finanțelor Publice soldul debitor al contului 85 „Excedent/Deficit al bugetului de venituri și cheltuieli al Trezoreriei Statului”, dacă este cazul, prin înregistrarea 60 = 85 sau vor vira excedentul cu ordin de plată pentru trezorerie (OPHT) prin înregistrările 85 = 62 și 62 = 60.

Contul 72 „Diferențe de curs valutar“ este un cont cu ajutorul căruia Trezoreria generală ține evidența influențelor favorabile sau nefavorabile de curs valutar rezultate din primirea și gestionarea împrumuturilor externe în valută.

În creditul acestui cont se evidențiază influențele favorabile de curs valutar, în situația în care operațiunile ulterioare se desfășoară la un curs inferior celui la care au avut loc operațiunile inițiale, iar **în debit** diferențele nefavorabile, în situația în care operațiunile ulterioare cu aceste împrumuturi se desfășoară la un curs superior celui la care au avut loc operațiunile inițiale.

Soldul debitor sau creditor al contului se reportează în anul următor dacă până la sfârșitul anului curent influențelor favorabile (soldul creditor) nu li se stabilește destinația sau dacă pentru influențele nefavorabile (soldul debitor) nu se stabilește modul lor de acoperire.

Capitolul 13

Funcțiunea conturilor din clasa a VIII-a „Excedent/Deficit” și clasa a IX-a „Conturi în afara bilanțului”

13.1. Funcțiunea conturilor din clasa a VIII-a „Excedent/Deficit”

În această clasă se cuprind conturile care evidențiază rezultatele execuției bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului local, bugetului Trezoreriei Statului, precum și a activităților care funcționează pe baza disponibilităților cu destinație specială și a celor ale fondului de rulment ale unităților administrativ-teritoriale.

Contul 80 „Excedent/Deficit al bugetului de stat” funcționează în contabilitatea direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și a sectoarelor municipiului București. În cazul direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene, contul începe să funcționeze la finele anului cu ocazia primirii documentelor transmise de trezoreriile operative municipale, orășenești și comunale cu prilejul închiderii conturilor de venituri și cheltuieli ale bugetului de stat, iar la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București și trezoreriile sectoarelor municipiului București, cu ocazia închiderii conturilor de venituri și cheltuieli ale bugetului de stat prin contul „Excedent/Deficit”.

Contul este bifuncțional, soldul său creditor evidențiind excedentul bugetului de stat, iar cel debitor deficitul bugetului de stat. La sfârșitul exercițiului financiar, soldurile contului 80 „Excedent/Deficit al bugetului de stat” rămân înregistrate în bilanțurile direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și trezoreriile sectoarelor municipiului București, după care, în luna ianuarie a anului următor, se transmit Trezoreriei generale (centrale).

Se creditează prin debitul următoarele conturi:

%	=	80 „Excedent/Deficit al bugetului de stat“
20 „Veniturile bugetului de stat“		

- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București și ale sectoarelor municipiului București la sfârșitul anului, prin închiderea contului 20 „Veniturile bugetului de stat“.

60 „Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României“
--

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și trezoreriile sectoarelor municipiului București care au înregistrat deficit pe total municipiu sau sectoare ale municipiului București, prin preluarea acestuia (soldului debitor al contului 80) cu dispoziție de încasare de la Trezoreria generală.

61 „Cont corespondent al trezoreriei“
--

- la direcțiile de trezorerie și contabilitate publică județene, cu prilejul primirii ordinului de plată pentru trezorerie (OPHT) din partea trezoreriilor operative municipale, orășenești și comunale privind virarea soldului creditor al contului de „Venituri ale bugetului de stat“. La trezoreriile operative municipale, orășenești și comunale această operațiune determină înregistrarea 20 = 61.

Contul 80 „Excedent/Deficit al bugetului de stat“ *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

80 „Excedent/Deficit al bugetului de stat“	=	%
	=	23 „Cheltuielile bugetului de stat“

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică, a municipiului București și sectoarelor municipiului București, la sfârșitul anului prin închiderea contului 23 „Cheltuielile bugetului de stat“.

61 „Cont corespondent al trezoreriei“
--

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, cu prilejul primirii documentelor privind închiderea conturilor de „cheltuieli ale bugetului de stat“ de la trezoreriile municipale, orășenești și comunale, transmise prin dispoziție de încasare, și unde a avut loc înregistrarea 61 = 23.

62

**„Decontări cu Banca Națională a
României din operațiuni inițiate”**

▪ la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și sectoarelor municipiului București cu prilejul depunerii documentelor pentru virarea la Trezoreria generală, prin ordin de plată pentru trezorerie (OPHT), a soldului creditor (excedent) al contului 80. La virarea efectivă a excedentului se mai efectuează înregistrarea 62 = 60.

Prin aceste înregistrări, la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și sectoarelor municipiului București, soldurile creditoare (excedent) sau debitoare (deficit) ale contului 80 „Excedent/Deficit al bugetului de stat” devin zero.

Contul 81 „Excedent/Deficit al bugetului asigurărilor sociale de stat” funcționează, din anul 2003, numai în contabilitatea trezoreriilor din cadrul administrațiilor finanțelor publice municipale reședință de județ și a Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București deschis pe numele caselor județene de pensii, al Casei de Pensii a municipiului București și al Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale.

Contul 81, fiind un cont de pasiv, *se creditează* prin debitul următoarelor conturilor:

			81
%	=		„Excedent/Deficit al bugetului asigurărilor sociale de stat”
22			
„Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat”			

▪ la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București și trezoreriile municipale reședință de județ, la sfârșitul exercițiului bugetar, prin închiderea soldului creditor al contului 22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat”.

61
„Cont corespondent al trezoreriei”

▪ la trezoreriile municipale reședință de județ, cu prilejul preluării deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat prin dispoziție de încasare din contul curent al Trezoreriei Statului deschis pe seama direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene. La preluarea efectivă a deficitului de către direcțiile de trezorerie și contabilitate publică județene de la Trezoreria generală are loc înregistrarea 60 = 61.

81.0000

**„Excedent/Deficit deschis pe seama
Casei Naționale de Pensii și Alte
Drepturi de Asigurări Sociale”**

- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, cu prilejul preluării soldului debitor (deficit) al contului 81 de către Casa de Pensii a Municipiului București, prin dispoziție de încasare de la Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale. Contul 81.0000 Excedent/Deficit al bugetului asigurărilor sociale de stat, deschis la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, funcționează pe seama Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale.

Contul 81 „Excedent/Deficit al bugetului de stat” *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

81

**„Excedent/Deficit al bugetului
asigurărilor sociale de stat”**

=

%

25

**„Cheltuielile bugetului asigurărilor
sociale de stat”**

- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București și trezoreriile municipiilor reședință de județ, la sfârșitul anului, cu ocazia închiderii contului 25 „Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat”.

61

„Cont corespondent al trezoreriei”

- la trezoreriile municipiilor reședință de județ, cu prilejul virării soldului creditor al contului 81 „Excedent al bugetului asigurărilor sociale de stat”, pe baza ordinului de plată pentru trezorerie (OPHT) emis de către casele județene de pensii în contul 81.0000 „Excedent/Deficit al bugetului asigurărilor sociale de stat”, deschis pe seama Casei Naționale de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București.

81.0000

**„Excedent/Deficit al bugetului
asigurărilor sociale de stat”**

- Casa de Pensii a Municipiului București virează cu ordin de plată pentru trezorerie (OPHT), pe seama Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale în contul 81.0000 deschis la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, excedentul bugetului asigurărilor sociale de stat.

Notă: La data de 15 ianuarie Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale transferă soldul contului 81.0000 „Excedent/Deficit al bugetului asigurărilor sociale de stat” în contul propriu 81.99.04 „Deficit al bugetului asigurărilor sociale de stat” sau în contul 81.98.04 „Excedent al bugetului asigurărilor sociale de stat”.

În perioada 6-10 ianuarie, Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale, pe baza eventualului excedent al bugetului asigurărilor sociale de stat, regularizează soldul acestuia cu bugetul de stat în limita subvențiilor primite de la bugetul de stat prin înregistrarea:

81.98.04	=	23.85.01.04
„Excedent al bugetului asigurărilor sociale de stat“		„Transferuri din bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat“

Contul 82 “Excedent/Deficit al bugetului local” funcționează în cadrul trezoreriilor operative municipale, orașenești, comunale, a trezoreriilor sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București prin trei subconturi:

- 82.98.02.01. „Excedent al bugetului local“
- 82.99.02.02. „Deficit al bugetului local“
- 82.98.02.03 „Deficit acoperit din venituri cu destinație specială rămase disponibile din anii precedenți“

I. Stabilirea rezultatului execuției veniturilor și cheltuielilor curente ale bugetului local

A) În situația în care veniturile curente ale bugetului local sunt mai mari decât cheltuielile curente ale bugetului local, prin următoarele înregistrări contabile se stabilește nivelul soldului creditor al contului 82.98.02.01 „Excedent al bugetului local“ astfel:

21	=	82.98.02.01.
„Venituri curente ale bugetului local“ (analitic pe subdiviziunile clasificăției bugetare)		„Excedent al bugetului local“

Înregistrarea reprezintă închiderea contului de venituri curente ale bugetului local

și apoi

82.98.02.01.	=	24
„Excedent al bugetului local“		„Cheltuieli curente ale bugetului local“ (analitic pe subdiviziunile clasificăției bugetare)

Înregistrarea reprezintă închiderea contului de cheltuieli curente ale bugetului local.

Prin aceste înregistrări contabile pentru fiecare unitate administrativ-teritorială în parte, comună, oraș, municipiu, bugetul propriu al județului, al municipiului București și sectoarelor municipiului București, aflată în această situație, se stabilește nivelul soldului creditor (excedent) al contului 82.98.02.01 pentru unitatea administrativ-teritorială respectivă, după care sunt necesare următoarele operațiuni:

1) Rambursarea eventualelor împrumuturi restante, precum și a dobânzilor și comisioanelor aferente acestora prin înregistrările:

82.98.02.01.	=	61
„Excedent al bugetului local“		„Cont corespondent al trezoreriei“

Pentru comune, orașe și municipii în cazul județelor:

82.98.02.01.	=	62
„Excedent al bugetului local“		„Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate“

În cazul sectoarelor municipiului București, când împrumuturile în cauză au fost contractate de la bugetul propriu al Consiliului General al municipiului București, și apoi 62 = 60.

2) Constituirea (sau majorarea) fondului de rulment propriu, prin virarea diferenței de excedent în contul de disponibil al fondului de rulment 84.98.02.04, operațiune care determină înregistrarea:

82.98.02.01.	=	84.98.02.04.
„Excedent al bugetului local“		„Disponibil din fondul de rulment propriu al unității administrativ-teritoriale“

B) În situația în care veniturile curente ale bugetului local sunt mai mici decât cheltuielile curente ale bugetului local, închiderea conturilor de venituri și cheltuieli curente se face prin înregistrările:

21	=	82.99.02.02.
„Venituri curente ale bugetului local“ (analitic pe subdiviziunile clasificăției bugetare)		„Deficit acoperit din fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale“

Înregistrarea reprezintă închiderea contului de venituri curente
și apoi

82.99.02.02.	=	24
„Deficit acoperit din fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale“		„Cheltuielile curente ale bugetului local“ (analitic pe subdiviziunile clasificăției bugetare)

Înregistrarea reprezintă închiderea contului de cheltuieli curente.

Prin aceste două înregistrări se stabilește nivelul deficitului real al unității administrativ-teritoriale respective aflate în această situație, după care în funcție de nivelul „Disponibilităților din fondul de rulment constituit în anii precedenți“ acesta se folosește pentru acoperirea deficitului respectiv în felul următor:

1) În primul rând, pentru acoperirea deficitului se utilizează disponibilul din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau dezvoltării serviciilor publice locale prin înregistrarea:

84.98.02.19.		82.99.02.02.
<i>„Disponibil din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice locale“</i>	=	<i>„Deficit acoperit din fondul de rulment propriu al unităților administrativ- teritoriale“</i>

De altfel, contul 84.98.02.19. „Disponibil din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice locale“ la finele anului nu poate prezenta sold.

Dacă deficitul bugetului local nu poate fi acoperit prin operațiunea financiară prezentă mai sus, atunci se mai procedează la următoarele operațiuni financiare:

2) Sumele utilizate temporar din fondul de rulment pentru acoperirea golurilor temporare de casă înregistrate în cursul anului și reflectate la finele anului în soldul creditor al contului 84.98.02.17. „Disponibil din fondul de rulment destinat acoperirii golului temporar de casă“, se virează în contul 82.99.02.02, „Deficit acoperit din fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale“. Pentru diminuarea acestuia se efectuează înregistrarea:

84.98.02.17.		82.99.02.02.
<i>„Disponibil din fondul de rulment destinat acoperirii golului temporar de casă“</i>	=	<i>„Deficit acoperit din fondul de rulment propriu al unităților administrativ- teritoriale“</i>

3) Dacă nici prin această operațiune financiară nu se reușește acoperirea deficitului bugetar, diferența se preia din contul 84.98.02.04. „Disponibil din fondul de rulment propriu al unității administrativ-teritoriale“ prin înregistrarea

84.98.02.04.		82.99.02.02.
<i>„Disponibil din fondul de rulment propriu al unităților administrativ- teritoriale“</i>	=	<i>„Deficit acoperit din fondul de rulment propriu al unităților administrativ- teritoriale“</i>

După aceste operațiuni, deficitul bugetului local trebuie să fie acoperit.

II. Stabilirea rezultatului execuției veniturilor și cheltuielilor cu destinație specială la unitățile administrativ-teritoriale

În cazul veniturilor și cheltuielilor cu destinație specială ale bugetelor locale, închiderea conturilor se efectuează prin înregistrările (situație valabilă până la 31.12.2003):

28		89.98.02
<i>„Venituri cu destinație specială ale bugetului local“</i>	=	<i>„Disponibil din venituri cu destinație specială“</i>
(analitic pe fiecare subcapitol de venit)		

și apoi

89.98.02		26
„Disponibil din venituri cu destinație specială”	=	„Cheltuielile cu destinație specială ale bugetului local” (analitic pe fiecare subcapitol de cheltuieli)

După cum se observă, închiderea conturilor de venituri și cheltuieli cu destinație specială se efectuează distinct, între fiecare subcapitol de venit și subcapitol de cheltuieli prin debitul/creditul contului 83.98.02 „Disponibil din venituri cu destinație specială” (analitice conform clasificăției bugetare). Aceste înregistrări determină ca evidențierea Excedentului/Deficitului bugetului cu destinație specială să se reflecte direct în contul 83.98.02 „Disponibil din venituri cu destinație specială”, prin ocolirea conturilor specifice de Excedent/Deficit, cum se procedează în cazul evidențierii execuției veniturilor și cheltuielilor curente ale bugetului local*.

Recapitulând cele prezentate până acum, rezultă că contul 82.98.02.01. „Excedent al bugetului local” se creditează prin debitul contului:

21	=	82.98.02.01.
„Venituri curente ale bugetului local”		„Excedent al bugetului local”

- prin preluarea soldului creditor ale contului de venituri curente când acestea sunt mai mari decât cheltuielile curente.

Contul 82.98.02.01 „Excedent al bugetului local” *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

82.98.02.01.	=	%
„Excedent al bugetului local”		
		24
		„Cheltuieli curente ale bugetului local”

- prin preluarea soldului debitor al contului de cheltuieli la sfârșitul anului.

61
„Cont corespondent al trezoreriei”

- la județe, cu depunerea documentelor de plăți pentru rambursarea către bugetul propriu al județului a eventualelor împrumuturi restante, dobânzi, comisioane etc., pe bază de ordine de plată pentru trezorerie (OPHT) emise de unitățile administrativ-teritoriale în cauză. La Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, cu acest prilej, se mai efectuează înregistrarea 61 = 61, iar la trezoreria operativă unde își are deschis contul consiliul județean 61 = 21(24).

* Închiderea conturilor de venituri și cheltuieli cu destinație specială direct prin contul de disponibil (83.98.02) se efectuează numai începând cu exercițiul bugetar 2003, potrivit Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1746/08.12.2003 pentru aprobarea Normelor Metodologice privind închiderea exercițiului bugetar pe anul 2003, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 891/13.12.2003.

62

„Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate“

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București cu depunerea documentelor de plăți la BNR (TransFonD) pentru rambursarea eventualelor împrumuturi restante, dobânzi, comisioane etc. contractate de la bugetului Consiliului General al Municipiului București pe bază de ordine de plată pentru trezorerie (OPHT) emise de primăriile sectoarelor municipiului București. La virarea efectivă a împrumutului se mai efectuează 62 = 60.

84.98.02.04.

„Disponibil din fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale“

- cu prilejul constituirii sau majorării fondului de rulment propriu al unităților administrative-teritoriale respective, pe bază de ordine de plată pentru trezorerie (OPHT) emise de acestea.

Contul 82.99.02.02. „Deficit acoperit din fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale“ se creditează prin debitul următoarelor conturi:

82.99.02.02.

%

=

„Deficit acoperit din fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale“

21

„Venituri curente ale bugetului local“

- închiderea contului de „Venituri curente ale bugetului local“ la sfârșitul anului, când veniturile curente ale bugetului local sunt mai mici decât cheltuielile curente ale bugetului local.

84.98.02.19.

„Disponibil din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice locale“

- prin ordin de plată pentru trezorerie (OPHT), emis de unitățile administrativ-teritoriale, la nivelul sumelor efectiv existente, în limita soldului creditor al contului 84.98.02.19 „Disponibil din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau servicii publice“.

84.98.02.17.

„Disponibil din fondul de rulment destinat acoperirii golului temporar de casă“

- pe baza hotărârii consiliilor locale (inclusiv la sectoarele municipiului București), județene și a Consiliului General al municipiului București ordonatorii de credite principali ai bugetelor locale întocmesc ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) cu disponibilitățile destinate inițial acoperirii golului temporar de casă și reflectate în soldul creditor al contului 84.98.02.17.

84.98.02.04.

*„Disponibil din fondul de rulment
propriu al unităților administrativ-
teritoriale“*

- diferența neacoperită prin înregistrările prezentate mai sus se acoperă din disponibilul existent în contul fondului de rulment.

Contul 82.99.02.02 „Deficit acoperit din fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale“ se debitează prin creditul contului 24 „Cheltuieli curente ale bugetului local“ la sfârșitul anului, din care operațiunea rezultă un deficit, deoarece, așa cum s-a stabilit prin ipoteză, veniturile curente ale bugetului local, în acest caz, sunt mai mici. Deficitul rezultat se acoperă prin înregistrările vizualizate mai sus, evidențiate la funcțiunea contului 82.99.02.02 pe credit.

Dacă în urma operațiunilor de închidere a conturilor de venituri curente și cheltuieli curente ale bugetului local rezultă excedent, acesta capătă ca destinație legală majorarea fondului de rulment propriu al unității administrativ-teritoriale respective, precum și reîntregirea acestuia la nivelul sumelor repartizate în cursul anului, pentru finanțarea unor investiții, dezvoltarea serviciilor publice locale sau pentru acoperirea golurilor temporare de casă.

Majorarea și reîntregirea acestuia se fac pe bază de ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), întocmit de unitățile administrativ-teritoriale în cauză, operațiune financiară care determină următoarele înregistrări contabile:

	=	82.98.02.04.
%		<i>„Disponibil din fondul de rulment propriu al unităților administrativ- teritoriale“</i>
82.98.02.01		
<i>„Excedent al bugetului local“</i>		
84.98.02.19		
<i>„Disponibil din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice locale“</i>		
84.98.02.17		
<i>„Disponibil din fondul de rulment destinat acoperirii golului temporar de casă“</i>		

Contul 83 „Disponibil din venituri cu destinație specială” este un *cont de pasiv* și înregistrează în creditul său soldul creditor al contului de venituri cu destinație specială, iar în debitul său soldul debitor al contului de cheltuieli cu destinație specială. Soldul creditor al contului 83.98.02 „Disponibil din venituri cu destinație specială” reflectă disponibilitățile efective care se reportează pentru exercițiile viitoare și poate fi folosit numai pentru aceeași destinație pentru care au fost constituite și veniturile cu destinație specială**.

Contul 83 „Disponibil din venituri cu destinație specială” *se creditează*, deci, prin preluarea soldului creditor al contului de venituri cu destinație specială prin înregistrarea:

28	=	83.98.02
„Venituri cu destinație specială”		„Disponibil din venituri cu destinație specială” (analitice conform clasificăției bugetare)

și *se debitează* prin preluarea soldului debitor al contului cu destinație specială prin înregistrarea:

83.98.02	=	26
„Disponibil din venituri cu destinație specială”		„Cheltuieli cu destinație specială”

După efectuarea acestei operații financiare, contul 83.98.02 „Disponibil din venituri cu destinație specială” trebuie să prezinte încă sold creditor, deci disponibil, care se reportează pentru exercițiile viitoare în același scop, sau, în cel mai rău caz sold zero.

În cadrul **Contului 84 „Fond de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale”** funcționează conturile:

- 84.98.02.04 „Disponibil din fondul de rulment al unităților administrativ-teritoriale”
- 84.98.02.17 „Disponibil din fondul de rulment destinat acoperirii golului temporar de casă”
- 84.98.02.19 „Disponibil din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice locale”

Contul 84.98.02.04 „Disponibil din fondul de rulment al unităților administrativ-teritoriale” este un *cont de pasiv* și evidențiază în creditul său operațiunea financiară de constituire sau de majorare a fondului de rulment care, potrivit prevederilor Legii finanțelor publice locale⁷⁶ se poate forma la dispoziția unităților administrativ-teritoriale (comune, orașe, municipii și sectoarele municipiului București) și bugetul propriu al județului și al Consiliului General al Municipiului București.

** Potrivit anexei nr. 9 de la Legea bugetului de stat pe anul 2004 nr. 507/28.11.2003, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 853/02.12.2003, începând cu exercițiul bugetar 2004, veniturile și cheltuielile cu destinație specială își vor pierde semnificația și vor fi înglobate în veniturile și cheltuielile conturilor de disponibilități și depozite.

⁷⁶ Ordonanța de Urgență privind finanțele publice locale nr. 45 din 5 iunie 2003, art. 54(b), publicată în Monitorul Oficial al României nr. 341 din 19 iunie 2003.

- cu sumele aprobate de consiliile locale județene sau Consiliul General al Municipiului București pentru finanțarea unor lucrări de investiții sau dezvoltarea serviciilor publice;

82.99.02.02

**„Deficit acoperit din fondul de rulment
propriu al unităților administrativ-
teritoriale“**

- deficitul rămas neacoperit, după ce au fost folosite în acest scop disponibilitățile din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice locale, precum și a celor folosite pentru acoperirea golurilor temporare de casă, se apelează la disponibilitățile din fondul de rulment;

Contul 84.98.02.17 „Disponibil din fondul de rulment destinat acoperirii golului temporar de casă“ este un *cont de pasiv* și evidențiază în creditul său sumele folosite din fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale pentru acoperirea golului temporar de casă, urmare faptului că plățile de casă nu pot fi acoperite din resursele bugetare curente și mijloacele de echilibrare primite de la bugetul de stat.

Contul 84.98.02.17 „Disponibil din fondul de rulment destinat acoperirii golului temporar de casă“ *se creditează* prin debitul contului 84.98.02.04 „Disponibil din fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale“ cu ocazia alocării din fondul de rulment a resurselor financiare necesare acoperirii golului temporar de casă și *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

84.98.02.17

**„Disponibil din fondul de rulment
destinat acoperirii golului temporar de
casă“**

=

%

82.99.02.02

**„Deficit acoperit din fondul de rulment
propriu al unităților administrativ-
teritoriale“**

- cu acoperirea efectivă a deficitului bugetar în limita fondurilor existente și constituite, destinate acoperirii golului temporar de casă;

84.98.02.04

**„Disponibil din fondul de rulment
propriu al unităților administrativ-
teritoriale“**

- cu reîntregirea fondului de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale în limita soldului existent destinat acoperirii golului temporar de casă;

Contul 84.98.02.19 „Disponibil din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice“ este un *cont de pasiv* și evidențiază prin creditul său sumele alocate finanțării unor investiții sau dezvoltării de servicii publice, din fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale prin înregistrarea:

84.98.02.04
„Disponibil din fondul de rulment
propriu al unităților administrativ-
teritoriale“

=

84.98.02.19
„Disponibil din fondul de rulment
destinat finanțării unor investiții sau
pentru dezvoltarea serviciilor publice“

Contul 84.98.02.19 „Disponibil din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice“ *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

84.98.02.19
„Disponibil din fondul de rulment
destinat finanțării unor investiții sau
pentru dezvoltarea serviciilor publice“

=

%

82.99.02.02
„Deficit acoperit din fondul de rulment
propriu al unităților administrativ-
teritoriale“

- cu sumele folosite din contul 84.98.02.19 „Disponibil din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice“ pentru acoperirea deficitului bugetar în limita soldului creditor al contului;

84.98.02.04
„Disponibil din fondul de rulment
propriu al unităților administrativ-
teritoriale“

- cu disponibilul rămas în contul 84.98.02.19 „Disponibil din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice“ și folosit pentru reîntregirea fondului de rulment (cont 84.98.02.04) din care inițial se afectase fonduri pentru această destinație.

Contul 85 „Excedent/Deficit al bugetului Trezoreriei Statului“ este un *cont bifuncțional* și evidențiază în creditul său excedentul înregistrat din executarea bugetului Trezoreriei Statului, iar în debitul său deficitul înregistrat pe plan teritorial în județe, sectoarele municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, deoarece la nivelul Trezoreriei generale, contul de execuție al bugetului Trezoreriei Statului nu se poate încheia cu deficit eventual doar în limita excedentului înregistrat în anii precedenți.

Contul 85 „Excedent/Deficit al bugetului Trezoreriei Statului“, în plan teritorial, funcționează numai la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, a sectoarelor municipiului București și Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, unde *se creditează* prin debitul următoarelor conturi:

%	=	85
		„Excedent/Deficit al bugetului Trezoreriei Statului“

60
„Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României“

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, la sfârșitul anului, cu prilejul preluării de la Trezoreria generală cu dispoziție de încasare a soldului debitor al contului 85 „Excedent/Deficit al bugetului Trezoreriei Statului“ (deficit);

61
„Cont corespondent al trezoreriei“

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, cu preluarea soldului creditor al contului 70 „Veniturile bugetului Trezoreriei Statului“ pe baza ordinului de plată pentru trezorerie (OPHT), emis de trezoreriile operative municipale, orășenești și comunale. Cu această ocazie, la unitățile operative ale Trezoreriei Statului din județe a avut loc înregistrarea 70 = 61;

70
„Veniturile bugetului Trezoreriei Statului“

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene și a municipiului București, la sfârșitul anului, prin închiderea conturilor de venituri ale bugetului Trezoreriei Statului (soldul lor creditor).

Contul 85 „Excedent/Deficit al bugetului Trezoreriei Statului“ *se debitează* prin creditul următoarelor conturi:

85	=	%
„Excedent/Deficit al Trezoreriei Statului“		
		61
		„Cont corespondent al trezoreriei“

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, cu preluarea soldului debitor al contului 71 „Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului“ de la unitățile operative ale trezoreriei municipale, orășenești și comunale unde s-a efectuat înregistrarea 61 = 71;

62

„Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate”

- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și sectoarele municipiului București, cu prilejul depunerii documentelor de plăți pentru transmiterea la Trezoreria generală a excedentului bugetului Trezoreriei Statului, prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT).

71

„Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului”

- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București și trezoreriile județene, la sfârșitul anului prin închiderea conturilor de cheltuieli ale bugetului Trezoreriei Statului (soldul lor debitor) rezultat din execuția proprie.

13.2. Funcțiunea conturilor din clasa a IX-a „Conturi în afara bilanțului”

Potrivit planului de conturi pentru activitatea Trezoreriei Statului, valabil la 31 decembrie 2003, în contabilitatea Trezoreriei Statului funcționează următoarele conturi în afara bilanțului:

- 01 „Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați de la bugetul de stat”;
- 02 „Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați din bugetul local”;
- 03 „Credite deschise și repartizate din bugetul asigurărilor sociale de stat”;
- 04 „Garanții bugetare acordate instituțiilor publice”;
- 06 „Credite deschise din bugetul Trezoreriei Statului”;
- 07 „Materiale consumabile specifice activității trezoreriei”;
- 09 „Dobânzi constatate ulterior răscumpărării”;
- 940 „Credite bugetare aprobate”;
- 950 „Angajamente bugetare”;
- 960 „Angajamente legale”.

Contul 01 „Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați de la bugetul de stat” evidențiază în debitul său creditele bugetare deschise și repartizate de Ministerul Finanțelor Publice ordonatorilor de credite finanțați din bugetul de stat pe baza cererii de deschidere a creditelor bugetare și a dispoziției bugetare. În debitul său se evidențiază creditele bugetare deschise și repartizate de către Ministerul Finanțelor Publice, precum și creditele retrase de la ordonatorii de credite subordonați, iar pe credit, creditele bugetare retrase de Ministerul Finanțelor Publice, sau, în cazul ordonatorilor de credite subordonați retrase de către ordonatorul principal. Soldul debitor al contului 01 „Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați de la bugetul de stat”

reprezintă creditele bugetare în limita cărora instituția publică în cauză are dreptul de a efectua plăți de casă în vederea acoperirii cheltuielilor necesare funcționării ei.

Este de notat faptul că pentru ordonatorii principali de credite, creditele în limita cărora se pot efectua plăți de casă sunt creditele deschise, iar în cazul ordonatorilor de credite secundari și terțiari, creditele în limita cărora se pot efectua plăți de casă sunt creditele repartizate.

Contabilitatea analitică a contului 01 „Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați de la bugetul de stat” se desfășoară pe fiecare ordonator de credite, principal, secundar sau terțiar, în parte, și în cadrul acestora pe capitole și pe subcapitolele bugetului aprobat, iar în cadrul acestora pe titluri, articole și alineate.

Înregistrările privind creditele deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați de la bugetul de stat se fac zilnic prin intermediul *Jurnalului operațiunilor de credite bugetare*, separat pentru evidențierile pe debit al contului și pentru cele de pe credit.

Contul 02 „Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați din bugetul local”, contul 03 „Credite deschise și repartizate din bugetul asigurărilor sociale de stat” și contul 06 „Credite deschise din bugetul Trezoreriei Statului” au funcții similare funcțiunii contului 01 „Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați de la bugetul de stat”, numai că acestea evidențiază în fiecare caz specificul bugetului pe care îl reprezintă.

În cazul contului 02 „Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați din bugetul local”, spre deosebire de contul 01 „Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați de la bugetul de stat”, deschiderea creditelor se efectuează de către direcțiile generale ale finanțelor publice județene sau a municipiului București, comparativ cu situația contului “01” când deschiderea creditelor o face Ministerul Finanțelor Publice.

De asemenea, în cazul contului 03 „Credite deschise și repartizate din bugetul asigurărilor sociale de stat”, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei are atribuții sporite în ceea ce privește creditele bugetare de repartizat pentru ordonatorii de credite secundari și terțiari din subordine.

Contul 06 „Credite deschise din bugetul Trezoreriei Statului” evidențiază creditele deschise și repartizate pe baza aprobării Guvernului, de către Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de ordonator principal de credite, direcțiilor generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București, în calitate de ordonatori secundari de credite, și administrațiilor finanțelor publice a sectoarelor municipiului București și ale municipiilor, orașelor și comunelor, în calitate de ordonatori terțiari de credite.

Contul 07 „Materiale consumabile specifice activității trezoreriei” evidențiază în debitul său materialele consumabile aprovizionate, specifice activității Trezoreriei Statului, iar pe credit materialele consumate. Contul funcționează pe regimul normal al unui cont de „Materiale”, dar fără dubla înregistrare, soldul său debitor reprezentând materialele consumabile aflate în stoc.

Contul 04 „Garantii bugetare acordate instituțiilor publice” evidențiază garanțiile acordate de Ministerul Finanțelor Publice în numele statului pentru creditele externe contractate de instituțiile publice (ordonatori de credite), garantate de stat, ale căror

rambursare, plată de dobânzi și comisioane sunt evidențiate în clasificția bugetară a bugetului de stat, în cazul anului 2003, la subcapitolul 85.01 și 02. Debitul acestui cont înregistrează garanțiile acordate, iar creditul garanțiile stinse ca urmare a rambursării creditelor externe contractate.

Contul 09 „Dobânzi constatate ulterior răscumpărării” evidențiază diferențele de dobânzi constatate în cazul răscumpărării titlurilor de stat. Pe debit se înregistrează diferențele în plus de dobânzi constatate, iar pe credit modul lor de lichidare.

Contul 940 „Credite bugetare aprobate” evidențiază creditele aprobate de către Parlament în cazul bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat sau de către consiliile locale, județene sau Consiliul General al Municipiului București, în cazul bugetelor locale pentru anul în curs.

În **debitul** său sunt evidențiate la începutul anului (perioadei) creditele bugetare aprobate, cu defalcarea lor pe trimestre, precum și eventualele suplimentări, în cursul anului, prin rectificările bugetului de stat sau a unor viramente de credite, iar prin **creditul** său se evidențiază diminuările de credite prin rectificarea în roșu a bugetului de stat sau a unor viramente de credite.

Soldul debitor al contului reflectă creditele bugetare aprobate pe total la un moment dat, în limita cărora se pot efectua deschideri și repartizări de credite.

Contul 950 „Angajamente bugetare” evidențiază sumele rezervate în vederea efectuării de cheltuieli bugetare, în limita creditelor bugetare aprobate.

Contabilitatea analitică a angajamentelor bugetare se ține pe subcapitole și capitole (clasificția funcțională) ale bugetului aprobat, iar în cadrul acestora pe titluri, articole și alineate (clasificția economică).

Prin **debitul** contului se evidențiază angajamentele bugetare inițiale, precum și suplimentările efectuate în cursul perioadei (exercițiului), iar prin **creditul** său diminuările de angajamente bugetare în cursul exercițiului. Soldul debitor al contului reflectă angajamentele bugetare totale la un moment dat.

Contul 960 „Angajamente legale” evidențiază angajamentele aprobate de ordonatorul de credite în limita creditelor bugetare aprobate. Ca și în cazul conturilor 01 „Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați de la bugetul de stat”, 940 „Credite bugetare aprobate” și în cazul contului 950 „Angajamente bugetare”, contabilitatea analitică este desfășurată pe subcapitolele și capitolele clasificției bugetare, iar în cadrul acestora pe titluri, articole și alineate.

În **debitul** contului se evidențiază angajamentele legale inițiale, de la începutul exercițiului, aprobate de ordonatorul de credite, precum și suplimentările efectuate în cursul acestuia, iar în **creditul** contului se evidențiază în cursul perioadei diminuările de angajamente legale, iar la finele exercițiului totalul plăților de casă efectuate în contul angajamentelor legale.

Soldul debitor al contului la sfârșitul lunii reprezintă totalul angajamentelor legale, iar cel de la sfârșitul exercițiului, totalul angajamentelor rămase neachitate.

Capitolul 14

Sistemul informațional-contabil instituit în cadrul Trezoreriei Statului

Întrucât prin trezoreriile operative din cadrul direcțiilor și administrațiilor finanțelor publice se derulează principalele fluxuri financiare care duc la constituirea și utilizarea fondurilor publice în economie, este necesar ca informațiile privitoare la aceste fluxuri să fie semnificative și să ajungă operativ la factorii de decizie majori din conducerea statului.

Astfel, prin sistemul organizatoric piramidal creat în cadrul Trezoreriei Statului, respectiv Direcția Generală a Contabilității Publice și Unitatea de Management a Trezoreriei Statului⁷⁷, pe de o parte, și direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București, a sectoarelor municipiului București și trezoreriile operative din municipii, orașe și comune, pe de altă parte, este creat un sistem informațional-contabil complex de indicatori care trebuie să răspundă cerințelor factorilor importanți de decizie din economie și societate.

În acest sens, în cadrul Trezoreriei Statului este creat și funcționează un sistem informațional-contabil de indicatori zilnic, lunar, trimestrial și anual.

14.1. Sistemul informațional-contabil zilnic care funcționează în cadrul trezoreriilor teritoriale⁷⁸

Sistemul informațional-contabil zilnic este format din:

- a) execuția operativă a contului Trezoreriei (formular 2, anexa 7);
- b) contul de execuție al bugetului de stat în profil economic (formular 6, anexa 8).

⁷⁷ Vom folosi sintagma „Trezoreria generală a statului“ în locul celor două direcții din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

⁷⁸ Trezoreriile din capitală, județe, municipii, orașe și comune.

Din anexa 7 (de la prezenta), rezultă execuția operativă a contului Trezoreriei Statului, care cuprinde în mod detaliat conturile care concură la formarea resurselor financiare ale Trezoreriei Statului, respectiv contul 67 „Decontări cu Trezoreria generală a statului privind operațiunea de transferare a soldului contului curent al Trezoreriei Statului“, contul 61 „Cont corespondent al trezoreriei“ și contul 10 „Casa“, precum și detalierea acestor resurse pe bugetul de stat, bugetul local, bugetul asigurărilor sociale de stat, fondurilor speciale și mijloacelor extrabugetare, bugetul Trezoreriei Statului și a soldului execuției, a împrumuturilor de stat interne (certificate de trezorerie) și a disponibilităților corespondenților.

De asemenea, în partea finală a execuției operative a „Contului curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României“ sunt evidențiate informații cu privire la creditele deschise și repartizate ordonatorilor de credite finanțați din bugetul de stat (pentru comparația acestora cu cheltuielile bugetului de stat, cont 23, rd. 02030) sau creditele deschise și repartizate aferente serviciului datoriei publice interne pentru a exista posibilitatea comparării acestora cu cheltuielile aferente datoriei publice interne.

Din execuția operativă zilnică rezultă, deci, informații și date complexe cu privire la structura resurselor financiare ale Trezoreriei Statului, informații mai detaliate fiind cele privitoare la bugetul de stat (aici veniturile sunt evidențiate pe toate impozitele și taxele mai importante) și unele mai restrânse, referitoare la bugetul local sau execuția de casă a bugetului propriu al Trezoreriei Statului.

Așa cum s-a mai subliniat și cu prilejul prezentării funcțiunii contului 67 „Decontări cu Trezoreria generală a statului privind operațiunea de transferare a soldului contului curent al Trezoreriei Statului județene“, soldul debitor (resurse) sau creditor (deficit) al „Contului curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României“ se transferă zilnic la Trezoreria generală, ceea ce are drept consecință faptul că direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și sectoarelor municipiului București își încep fiecare zi de lucru următoare cu sold zero în contul curent, deci fără resurse, ceea ce obligă ca plățile acelei zile să fie acoperite integral din încasările acelei zile. Dacă nu se poate îndeplini această condiție, urmează ca diferența de la sfârșitul zilei (deficitul) să fie preluată automat din contul curent general al Trezoreriei generale deschis la Centrala Băncii Naționale a României. Este de remarcat, de asemenea, faptul că prin această operațiune, Trezoreria generală preia la dispoziția sa nu numai resurse financiare care pot fi catalogate ca resurse financiare publice pure, ci și resurse financiare mai puțin publice, respectiv disponibilitățile corespondenților trezoreriei (agenți economici etc.).

Întrucât prin „Execuția operativă a contului curent al Trezoreriei Statului“ nu există suficiente informații cu privire la detalierea cheltuielilor bugetului de stat (contul 23, „Cheltuielile bugetului de stat“), sistemul informațional zilnic este completat cu „Contul de execuție a cheltuielilor bugetului de stat în profil economic“ (formularul 6, anexa nr. 8), prin care cheltuielile bugetului de stat sunt detaliate pe autorități publice centrale (ministere etc.), și în cadrul acestora pe articole de cheltuieli: cheltuieli de personal, materiale și servicii, cheltuielile de capital, transferuri, dobânzi aferente datoriei publice interne raportate la creditele bugetare repartizate, ceea ce conferă factorilor de decizie, informații suplimentare referitoare la structura cheltuielilor bugetului de stat pe acțiuni-sectoare de activități și în cadrul lor pe cheltuieli clasificate din punct de vedere economic.

14.2. Sistemul informațional-contabil lunar care funcționează în cadrul trezoreriilor teritoriale

Informațiile contabile **lunare** referitoare la modul de constituire și repartizare a resurselor financiare ale Trezoreriei Statului sunt mai ample, mai complexe și mai analitice decât cele zilnice, respectiv:

- a) situația disponibilităților aflate în contul Trezoreriei Statului (formular 03, anexa nr. 9);
- b) execuția de casă a bugetului de stat (formular 04.A, anexa 10);
- c) execuția de casă a bugetului local (formular 04.B, anexa 11);
- d) execuția bugetului asigurărilor sociale de stat (formular 04.C, anexa 12);
- e) execuția de casă a bugetului de venituri și cheltuieli a Trezoreriei Statului (formular 04.D, anexa 13);
- f) situația disponibilităților instituțiilor publice (formular 05, anexa 14);
- g) contul de execuție a cheltuielilor bugetului de stat în profil economic (formular 06, anexa 8);
- h) execuția de casă a cheltuielilor bugetelor locale în profil economic (formular 13, anexa 15);
- i) contul de execuție a cheltuielilor bugetului Trezoreriei Statului detaliat pe capitole, articole și alineate (formular 15, anexa 16).

Din cele de mai sus rezultă că informațiile contabile lunare sunt mai numeroase față de cele operative zilnice (două la număr), acestea cuprinzând un număr mai mare de indicatori și mai semnificativi.

Cu excepția formularului 06 „Contul de execuție al cheltuielilor bugetului de stat în profil economic”, care este comun celor două transmisii, zilnic și lunar, indicatorii din celelalte formulare sunt diferiți atât ca și conținut, cât și ca structură. De exemplu, deși „Situația lunară privind disponibilitățile aflate în contul Trezoreriei Statului” (formular 03) reflectă, în mare parte, structura resurselor Trezoreriei Statului în același mod ca și „Execuția operativă a contului Trezoreriei Statului” (formular 02) zilnică, totuși ele sunt diferite din punctul de vedere al modului cum sunt structurate informațiile, precum și a dimensiunii acestora într-un buget sau altul.

De asemenea, dacă informația zilnică reprezentată prin „Execuția operativă a contului Trezoreriei Statului” (formular 02) arată suma soldurilor pe o singură coloană, „Situația lunară privind disponibilitățile aflate în contul Trezoreriei Statului” (formular 03) prezintă soldurile debitoare și creditoare pe două coloane și mai analitic în structură. Pe de altă parte însă, „Situația lunară privind disponibilitățile aflate în contul Trezoreriei Statului” (formular 03) cuprinde în mod sintetic execuția componentelor bugetului general consolidat, comparativ cu „Execuția operativă a contului Trezoreriei Statului” (formular 02) care prezintă execuția de casă a bugetului general consolidat într-o formă mult mai analitică, și aceasta deoarece situațiile operative **lunare** formularul 4A, formularul 4B, formularul 4C, formularul 4D, precum și situațiile F06 și F13, execuția acestor bugete se realizează analitic în profil economic și deci formularul 03, lunar este bine completat prin acestea din urmă.

În același timp, dacă în operativă zilnică, prin „Execuția operativă a contului Trezoreriei Statului“, situația disponibilităților instituțiilor publice este sintetic prezentată, pe feluri de disponibilități, în operativă lunară a acelorași indicatori, „Situația disponibilităților instituțiilor publice“ este prezentată atât pe feluri de disponibilități, cât și pe instituțiile publice centrale și cele subordonate, deci mult mai analitic.

Ceea ce este relevant, de asemenea, este și faptul că, în funcție de cerințele și nevoia factorilor de decizie centrali, execuția componentelor bugetului general consolidat este mai analitică în unele formulare la partea de venituri, iar prin altele mai analitică la partea de cheltuieli. De exemplu, în „Situația operativă zilnică a execuției bugetului de stat“ este mai analitică la partea de venituri, unde acestea sunt menționate pe toate sursele principale de proveniență, pe câtă vreme în „Execuția de casă a bugetului de venituri și cheltuieli a Trezoreriei Statului“ (formular 15) aceasta este dezvoltată mai analitic la partea de cheltuieli întrucât, în fața factorilor de decizie centrali mai importante în execuția acestui buget sunt, probabil, cheltuielile.

Cu toate aceste deosebiri, între „operativă zilnică“ a informațiilor privind indicatorii rezultați din contabilitatea Trezoreriei Statului și „operativă lunară“ a informațiilor contabile trebuie remarcat faptul că indicatorii din operativă zilnică sunt astfel concepuți încât aceștia să poată permite oricând factorilor de decizie să ia măsurile potrivite, pentru a influența pozitiv procesul de constituire și utilizare a fondurilor publice.

Oricum, și numai din lecturarea indicatorilor financiari transmiși prin operativă zilnică, 55 la număr, prin „Execuția operativă a contului Trezoreriei Statului“ și 133 la număr, prin „Contul de execuție a cheltuielilor bugetului de stat în profil economic“ rezultă că Trezoreria generală dispune de un număr suficient de date și informații care să-i permită coordonarea și corectarea, din vreme, a unor probleme legate de finanțarea golurilor de casă și a deficitelor bugetare.

14.3. Sistemul informațional-contabil trimestrial instituit cu referire la indicatorii privind formarea și utilizarea fondurilor publice

Trimestrial, unitățile Trezoreriei Statului transmit prin sistemul informațional creat Trezoreriei generale un număr suplimentar de indicatori și date față de cei transmiși prin operativă zilnică și cea lunară. Astfel, față de cele 9 formulare de indicatori care au fost prezentate la subcapitolele precedente, trimestrial trezoreriile teritoriale (județe, a municipiului București și sectoarele municipiului București) mai comunică:

- a) Bilanțul Trezoreriei (formular 01, anexa 17);
- b) Situația privind execuția cheltuielilor bugetare angajate de bugetul de stat (formular 17, anexa 18);
- c) Situația privind execuția cheltuielilor bugetare angajate din bugetul Trezoreriei Statului (formular 18, anexa 19).

Așa cum rezultă din anexa 17, „Bilanțul Trezoreriei Județene“, acesta cuprinde conturile sintetice ale indicatorilor pe două coloane, cu prezentarea situației lor de la începutul și sfârșitul perioadei.

În partea de Activ sunt evidențiați indicatorii grupați, în mare parte, astfel:

I. Disponibilități bănești

(casa, cont corespondent și decontări cu Trezoreria generală)

II. Cheltuieli bugetare

(bugetul de stat, bugetul local, al asigurărilor sociale de stat și al Trezoreriei Statului)

III. Deficite

Total Activ

În partea de Pasiv, indicatorii sunt grupați în felul următor:

I. Venituri bugetare

(bugetul de stat, bugetul local, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul Trezoreriei Statului)

II. Disponibil din fondurile speciale

(cont 30 „Fonduri cu afectare specială“)

III. Disponibilitățile instituțiilor publice

(cont 50 „Disponibilități și depozite“) (33 la număr la data de 30.06.2003 la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Județului Arad)

IV. Disponibilități din certificate de trezorerie vândute și depozite ale populației

VI. Conturi de decontare

VII. Excedent

(bugetul de stat, disponibil din venituri cu destinație specială și fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale)

Total Pasiv

De asemenea, bilanțul unei Trezorerii județene mai cuprinde un număr de 7 conturi în afara bilanțului, prin care se transmit informații referitoare la creditele bugetare deschise și repartizate pe bugete, angajamente bugetare etc.

Din cele de mai sus rezultă că un bilanț al unei trezorerii județene, a municipiului București sau a sectoarelor municipiului București cuprinde în activ disponibilitățile efective de resurse, cheltuielile brute ale componentelor bugetului general consolidat și deficitul (pierderea) înregistrată din execuție; respectiv cu cât cheltuielile pe fiecare buget în parte, au fost mai mari decât veniturile, iar prin pasiv se reflectă modul de acoperire cu resurse a existentului din activ; respectiv din venituri bugetare, fonduri speciale, mijloace extrabugetare, excedente (situația se judecă separat pe fiecare buget în parte), împrumuturile de stat interne contractate de la populație etc.

Celelalte formulare trimestriale, formularul 03, formularul 04A, formularul 04B, formularul 04C, formularul 04D, formularul 05, formularul 06, formularul 13 și formularul 15 menționate la subcapitolul precedent și în anexe (pentru a nu le repeta) și care se transmit și trimestrial nu diferă ca structură și conținut față de cele trimise cu ocazia operativelor lunare.

Formularele suplimentare care se transmit trimestrial, F17 „Situația privind execuția cheltuielilor bugetare angajate din bugetul de stat“ și F18 „Situația privind

execuția cheltuielilor bugetare angajate din bugetul Trezoreriei Statului⁷⁹ sunt constituite din indicatori specifici care reflectă execuția bugetului de stat și a bugetului Trezoreriei Statului.

14.4. Sistemul informațional-contabil anual instituit cu privire la derularea fluxurilor financiare în legătură cu constituirea și utilizarea fondurilor publice

Prin sistemul informațional **anual** implementat cu privire la indicatorii necesari a fi transmiși Trezoreriei generale referitor la fluxurile financiare derulate prin trezoreriile teritoriale se cuprind, pe lângă indicatorii trimestriali descriși la subcapitolul precedent, și:

- a) Situația disponibilităților instituțiilor locale (pe modelul formularului 05, anexa nr. 20);
- b) Situația disponibilităților instituțiilor autonome finanțate integral din mijloace extrabugetare (pe modelul formularului 05, anexa nr. 21), prin care se prezintă mult mai detaliat situația disponibilităților instituțiilor publice defalcată pe instituții publice centrale, locale și autonome;

Din cele prezentate până acum rezultă că sistemul informațional organizat în cadrul Trezoreriei Statului, în primul rând cel operativ zilnic, completat cu cel lunar asigură un sistem de indicatori complecși care permit organelor de decizie din cadrul Trezoreriei generale să stabilească din timp măsurile care se impun în cazul insuficienței resurselor financiare publice, determinate de golerile temporare de casă și a finanțării deficitului bugetar.

Indicatorii trimestriali, și mai ales cei anuali, nu fac altceva decât să consemneze situațiile existente de fapt la un moment dat, în procesul de formare și utilizare a resurselor financiare publice. Dacă, urmare a situațiilor informative trimestriale din trim. I, trim. II și trim. III, se mai pot lua unele măsuri în consecință, informațiile financiar-contabile anuale nu mai permit acest lucru, eventual pot să constituie semnale importante, în vederea unor măsuri în consecință pentru perioadele viitoare.

Comparativ cu bilanțurile trezoreriilor teritoriale (județe, municipiului București și sectoarele municipiului București), sinteza bilanțului general al Trezoreriei Statului, care este public (prin Monitorul Oficial al României), cuprinde atât la activ, cât și la pasiv un număr restrâns de indicatori, respectiv (pe exemplul anului 2001)⁷⁹:

La activ:

- A. Disponibilități totale;
- B. Depozite și plasamente financiare;
- C. Deficite bugetare și credite preluate de la bănci;
- D. Creanțe ale Trezoreriei Statului;
- E. Alte active.

⁷⁹ Hotărâre privind aprobarea bilanțului general al Trezoreriei Statului și a contului de execuție a bugetului Trezoreriei Statului nr. 600/2002, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 432 din 20 iunie 2002.

La pasiv:

- A. Resurse financiare ale Trezoreriei Statului;
- B. Obligații ale statului;
- C. Sumele utilizate din veniturile din privatizare și valorificarea activelor bancare utilizate pentru refinanțarea deficitului bugetului de stat;
- D. Rezultatul execuției bugetului Trezoreriei Statului;
- E. Alte pasive.

Din cele de mai sus rezultă că, în această formă bilanțul general al Trezoreriei Statului cuprinde indicatori extrem de sintetici, care reflectă la nivel național rezultatul execuției componentelor bugetului general consolidat, așa cum au rezultat din centralizarea bilanțurilor trezoriilor teritoriale și activitatea proprie a Trezoreriei generale astfel:

În Activ sunt evidențiate disponibilitățile totale ale Trezoreriei Statului, depozitele și plasamentele financiare, creanțele statului, deficitul bugetar, creditele neperformante ale băncilor preluate la datoria publică în baza unor acte normative și alte active.

În Pasiv sunt evidențiate „pe ce stau” aceste disponibilități, depozite, creanțe și deficite, rezultând că ele sunt acoperite din resursele financiare la Trezoreriei Statului pe care a reușit aceasta să le constituie din împrumuturile publice, fie din rezultatul favorabil al execuției bugetului de venituri și cheltuieli al Trezoreriei Statului, fie pe seama unor fonduri atrase din privatizare și valorificării activelor bancare.

Indicatorii sintetici privind execuția componentelor bugetului general consolidat, (consecință și a altor factori interni și externi care determină o anumită situație financiară a țării la un moment dat) rezultă din execuția bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat, a bugetului Trezoreriei Statului, a fondurilor speciale și mijloacelor extrabugetare derulate prin trezoriile teritoriale, precum și a operațiunilor financiare proprii ale Trezoreriei generale referitoare la:

- împrumuturile de stat contractate, credite bancare neperformante preluate de Ministerul Finanțelor Publice ca urmare a unor acte normative;
- plasamente financiare din contravaloarea în lei a creditelor externe guvernamentale, depozite la CEC SA pentru creditarea construcțiilor de locuințe, depozite la termen la Banca Comercială Română SA în valută, credit tehnic Republica Moldova etc.;
- creanțe ale Trezoreriei Statului, dintre care amintim:
 - creanțe din împrumuturi guvernamentale;
 - creanțe din finanțarea unor obiective externe (Krivoi-Rog);
 - creanțe din rate de capital și dobânzi aferente garanțiilor acordate agenților economici suportate din fondul de risc, precum și debitori din neplata comisioanelor și penalităților datorate fondului de risc din garanții acordate agenților economici;
 - creanțe din sume alocate beneficiarilor interni din fondul de dezvoltare;
 - diferențe de curs valutar și coș valutar nefavorabile din reevaluarea împrumuturilor externe și tragerile de la Banca Mondială;

- conturi de clearing, barter și cooperare economică, precum și decontări din operațiuni în curs de derulare prin aceste conturi;
- debitori din dobânzi de încasat;
- împrumuturi temporare pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat;
- împrumuturi externe pentru echilibrarea balanței de plăți externe și pentru sporirea rezervelor valutare;
- împrumuturi externe pentru realizarea unor proiecte de investiții, modernizări și re tehnologizări prioritare, reforme sectoriale.

În postul „Alte pasive“ întâlnim:

- creditori privind operațiunile de împrumuturi externe acordate de Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (B.I.R.D.);
- obligațiuni de stat lansate, vândute și încasate aflate la populație;
- creditori și diferențe de curs din operațiuni de clearing, barter și cooperare economică;
- creditori din dobânzi de plătit la disponibilitățile păstrate în contul curent general al Trezoreriei Statului;
- venituri de realizat din dobânzi și penalități de încasat din credite externe, operațiuni în curs de lămurire;
- majorări de întârzieri de încasat aferente operațiunilor de clearing etc.

Subposturile din cadrul indicatorilor sintetici din „Sinteza bilanțului general al Trezoreriei Statului“ pot diferi semnificativ de la un an la altul, în funcție de specificul operațiunilor financiare pe care le-a efectuat Ministerul Finanțelor Publice în numele statului în acel an, precum și cele impuse de mersul economiei și a celor de soluționare a unor probleme de strategie economică și socială, stabilite de autoritățile statului pe exercițiul financiar respectiv și pentru perspectiva imediată.

Capitolul 15

Monografia privind înregistrarea în contabilitatea Trezoreriei Statului a principalelor fluxuri financiare determinate de executarea componentelor bugetului general consolidat

Nr. crt.	Descrierea operației	Simbol cont debitor	Simbol cont creditor
0	1	2	3
I.	Fluxuri financiare derulate prin conturile din clasa I „Mijloace bănești și alte valori”		
a)	Înregistrări contabile pentru operațiuni efectuate prin contul 10 „Casa”		
1.	Depuneri de numerar la casieria Trezoreriei Statului, reprezentând:	10	%
	– venituri pentru bugetul de stat		20
	– venituri pentru bugetul local		21 (27)
	– venituri pentru bugetul asigurărilor sociale de stat		22
	– venituri cu destinație specială pentru bugetul local		28
	– venituri ale Fondului de asigurare pentru accidente de muncă, boli profesionale		22*
	– venituri din contribuția pentru Fondul de șomaj		30.04**
	– venituri din contribuții pentru Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate		30.15***
	– contravaloarea bonurilor de tezaur plasate		40
	– contravaloarea certificatelor de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat, plasate		41
	– încasări în numerar reprezentând constituirea de disponibilități sau depozite în favoarea instituțiilor publice sau corespondenților Trezoreriei Statului care au conturi deschise în cadrul sinteticului 50 „Disponibilități și depozite”		50 (analiticele respective)
	– venituri pentru bugetul Trezoreriei Statului		70
2.	La trezoreriile sectoarelor municipiului București și la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu numerarul ridicat de la Banca Națională a României, pentru completarea plafonului de casă	10	60
3.	La trezoreriile operative din municipii, orașe și comune, cu numerarul ridicat de la Banca Națională a României (BNR) sau de la alte trezorerii operative din județ, pentru completarea plafonului de casă	10	61

0	1	2	3
4.	Restituiri de venituri încasate în plus (prin numerar) contribuabililor sau corespondenților Trezoreriei Statului din vărsămintele efectuate la:	%	10
	– bugetul de stat	20	
	– bugetul local	21 (28)	
	– bugetul asigurărilor sociale de stat	22	
5.	Eliberări de numerar către instituțiile publice sau corespondenții Trezoreriei Statului pentru plăți de salarii, procurări de bunuri, plăți pentru servicii sau lucrări executate, în funcție de bugetul prin care acestea sunt finanțate	%	10
	– de la bugetul de stat	23	
	– de la bugetul local	24 (26)	
	– de la bugetul asigurărilor sociale de stat	25	
	– din mijloace extrabugetare sau fonduri speciale	50	
	– de la bugetul Trezoreriei Statului	71	
6.	La trezoreriile sectoarelor municipiului București și la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, cu depunerile de numerar la BNR, reprezentând depășiri ale plafonului de casă (excedent de numerar)	60	10
7.	La trezoreriile operative ale municipiilor, orașelor și comunelor cu depunerile de numerar la BNR sau alte trezorerii operative din același județ reprezentând depășiri ale plafoanelor de casă în trezorerie. Pentru aceeași operațiune, la trezoreria județeană se efectuează 60 = 61.	61	10
8.	Plăți de numerar prin Trezoreria Statului, reprezentând:	%	10
	– răscumpărarea certificatelor de trezorerie pentru populație la scadență		
	– cu valoarea nominală a acestora	41	
	– cu dobânda aferentă certificatelor de trezorerie răscumpărate	23	
	– lichidarea certificatelor de depozit	%	10
	– cu valoarea nominală	42	
	– cu dobânda aferentă acestora pentru perioada cât au fost constituite ca depozite la Trezoreria Statului	23	
	– răscumpărarea bonurilor de tezaur	%	10
	– la valoarea nominală	40	
	– cu dobânda aferentă acestora pentru perioada subscrisă	23	
b)	Înregistrări contabile pentru operațiuni financiare efectuate prin contul 12 „Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar”		
1.	Virarea, prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) de către Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, a unor sume la o bancă comercială agreată în favoarea unei trezorerii operative care nu are dreptul de a efectua plăți în numerar prin casieria proprie pentru instituțiilor publice arondate și corespondenții săi. (Înregistrările la direcția trezorerie și contabilitate publică a județului pentru această operațiune au fost 61 = 62 și 62 = 60)	12	61

0	1	2	3
2.	Efectuarea de plăți în numerar pentru instituțiile publice arondate la o trezorerie operativă care nu poate efectua plăți în numerar prin casieria proprie, în funcție de bugetul prin care acestea sunt finanțate:	%	12
	– bugetul de stat	23	
	– bugetul local	24 (26)	
	– bugetul asigurărilor sociale de stat	25	
	– disponibilități din mijloace extrabugetare sau fonduri speciale	50 (analiticele respective)	
	– bugetul Trezoreriei Statului	71	
3.	Cu virarea la sfârșitul anului, prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) a soldului creditor al contului 12 „Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar” (La Direcția trezorerie și contabilitate publică, înregistrarea prilejuită de această operațiune este 60 = 61)	61	12
c)	Operațiuni financiare efectuate prin contul 13 „Casa tranzitorie”		
1.	Încasarea veniturilor bugetare prin unitățile de trezorerie și contabilitate publică care nu funcționează cu casierie-tezaur, în perioada ultimelor zile ale anului, perioadă în care nu funcționează nici casierile băncilor comerciale:	13	%
	– pentru veniturile bugetului de stat		20
	– pentru veniturile bugetului local		21 (28)
	– pentru veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat		22
2.	În perioada primelor zile ale lunii ianuarie, odată cu începerea funcționării băncilor comerciale prin intermediul cărora își efectuează operațiunile de încasări și plăți, are loc înregistrarea:	12	13
II.	Fluxuri financiare determinate de constituirea de fonduri publice, prin operațiuni fără numerar și cu numerar		
a)	Constituirea de resurse publice prin virament din impozite, taxe și alte contribuții obligatorii de către agenții economici și alți corespondenți ai trezoreriei care au conturile de disponibilități deschise la Trezoreria Statului:	50.69 (și alte analitice pentru instituțiile publice)	%
	– pentru bugetul de stat		20
	– pentru bugetul local		21 (28)
	– pentru bugetul asigurărilor sociale de stat		22
	– pentru bugetul fondurilor speciale:		
	– fondul de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale, și apoi 22 = 30.01		22*
	– contribuția pentru Fondul pentru șomaj		30.04**
	– contribuția pentru Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate		30.15***
2.	Încasări de impozite, taxe și alte contribuții obligatorii de la agenții economici și alți contribuabili care își au conturile deschise la băncile comerciale		
	– înregistrarea sumelor încasate în contul curent al Direcției trezorerie și contabilitate publică județene deschis la BNR	60	61

0	1	2	3
	- pentru aceeași operațiune, la trezoreriile operative municipale, orășenești sau comunale, în funcție de bugetul beneficiar, au loc înregistrările: - pentru bugetul de stat - pentru bugetul local - pentru bugetul Capitalei - pentru bugetul asigurărilor sociale de stat - pentru bugetul fondurilor speciale: - contribuții la Fondul de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale, și apoi, lunar 22 = 30.01 - contribuții pentru Fondul pentru șomaj - contribuții la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate	61	% 20 21 (28) 27 22 22 30.04** 30.15***
	- pentru aceeași operațiune, la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București: - pentru bugetul de stat - pentru bugetul local - pentru bugetul asigurărilor sociale de stat - pentru fondurile speciale - pentru conturile de disponibilități - pentru bugetul Trezoreriei Statului	60	% 20 21 (28) 22 30 (22*) 50 70
* Inițial, contribuțiile de asigurări pentru accidente în muncă și boli profesionale se virează la contul 22 „Veniturile bugetului asigurărilor de stat” și numai după aceea, lunar, se constituie ca venit în contul 30.01, prin înregistrarea 22 = 30.01, iar Fondul pentru protejarea asiguraților în contul 50.03.14.			
3.	Plăți de impozite, taxe, contribuții obligatorii și alte vărsăminte de către instituțiile publice și alți corespondenți ai Trezoreriei Statului care au conturile deschise la aceeași unitate de trezorerie la care sunt deschise și conturile bugetelor beneficiare		
	- plata impozitului pe salariu reținut pe statele de plată de la angajați	23;24; 25;26; 50 (analiticele corespunzătoare)	20
	- plata de taxe locale la bugetul local	23;24;25;26; 50 (analiticele corespunzătoare)	21 (28)
	- plata de impozite și taxe locale la bugetul Capitalei	23;24;25;26; 50	27
	- plata de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat	23;24;25;26; 50 (analiticele corespunzătoare)	22
	- contribuții la bugetul asigurărilor sociale cuvenite bugetului asigurărilor sociale de stat, dar reținute de către angajatori pentru plata ajutoarelor medicale	25	22

0	1	2	3
	Notă: Pentru toate restituirile de impozite, taxe și alte contribuții obligatorii virate în plus și în același exercițiu financiar, înregistrările sunt inverse. În acest context, în situația financiară a instituțiilor publice are loc și o reconstituire de credite bugetare (reîntregirea plafonului de plăți)		
	- plata de contribuții obligatorii pentru constituirea fondurilor speciale (sănătate, șomaj)	23;24; 25;26; 50 (analiticele corespunzătoare)	30.04** 30.15***
4.	Încasări prin numerar ale contribuțiilor pentru asigurări sociale de stat la o trezorerie operativă orășenească, comunală sau municipală nereședință de județ, de la un agent economic sau o instituție publică:		
	- la trezoreria operativă care încasează contribuția pentru asigurări sociale se efectuează înregistrarea	10	61
	- la Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, pentru aceeași operațiune are loc înregistrarea:	61	61
		analiticele celor două trezorerii operative	
	- la trezoreria municipală reședință de județ, unde se virează suma și se execută bugetul asigurărilor sociale de stat	61	22
	- pentru aceeași operațiune de încasare în numerar a contribuției pentru asigurările sociale de stat, la o trezorerie municipală reședință de județ,	10	22
	- deoarece, în cazul municipiului București, bugetul asigurărilor sociale de stat se execută prin Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, periodic, Direcția de Pensii a Municipiului București virează sumele colectate la trezoreriile sectoarelor municipiului București în contul de venituri al bugetului asigurărilor sociale de stat deschis la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București pe seama sa, cu care ocazie au loc înregistrările:		
	- la trezoreriile sectoarelor municipiului București cu prilejul depunerii documentelor de plată (OPHT)	22	62
	- la virarea efectivă a sumei	62	60
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, la primirea sumei în cont	60	22
5.	Constituirea mijloacelor de echilibrare la dispoziția consiliilor județene din cote defalcate din impozitul pe venit		
	- în situația în care la aceeași trezorerie sunt deschise conturi atât pentru Consiliul județean, cât și pentru bugetul de stat (contul 20, din care se defalcă cote), are loc înregistrarea:	20.07.01.01	30.24
	- când conturile din care se defalcă cotele sunt deschise la trezoreriile operative orășenești și comunale, operațiunea de transfer al sumelor către consiliul județean determină înregistrarea	20.07.01.01	61

0	1	2	3
	- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, pentru aceeași operațiune	61	61
		analiticele trezoreriilor care virează și care primesc suma	
	- la trezoreria municipală unde își are deschis contul consiliul județean pe seama căruia s-au constituit aceste resurse, are loc înregistrarea	61	30.24
	- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, transmiterea sumelor din cote defalcate pe seama Consiliului General al Municipiului București se efectuează pe bază de notă contabilă sub semnătura organelor Trezoreriei Statului, ocazie cu care au loc înregistrările:		
	- la data depunerii documentelor de virare la BNR	20	62
	- la virarea efectivă a sumelor	62	60
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, la primirea documentelor de încasare	60	30.24
6.	Pe baza hotărârii consiliilor județene și a Consiliului General al Municipiului București are loc redistribuirea acestor mijloace de echilibrare consiliilor locale și bugetului propriu		
	- la trezoreriile la care au conturile deschise atât consiliile județene care virează mijloacele de echilibrare, cât și consiliile locale cărora li s-au acordat sume pentru echilibrarea bugetului, prin ordine de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) emise de consiliile județene, are loc înregistrarea:	30.24	21.34.02.01
	- aceeași înregistrare se efectuează și pentru mijloacele de echilibrare cuvenite bugetului propriu al consiliului județean în cauză sau Consiliului General al Municipiului București;	30.24	21.34.02.01
	- în celelalte situații, când conturile consiliilor locale sunt deschise la alte trezorerii decât trezoreria la care își are deschis contul consiliul județean, prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) emis de consiliul județean, are loc înregistrarea;	30.24	61
	- la Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, pentru aceeași operațiune are loc înregistrarea:	61	61
		analiticele trezoreriilor operative implicate	
	- la trezoreriile operative la care au conturile deschise consiliile locale cărora li s-au virat mijloacele de echilibrare, are loc înregistrarea:	61	21.34.02.01
7.	- Pe baza hotărârii Consiliului General al Municipiului București repartizarea mijloacelor de echilibrare pentru consiliile locale ale sectoarelor municipiului București se efectuează prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) emis de Consiliul General al municipiului București, operațiune care prilejuiește următoarele înregistrări:		
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București la depunerea documentelor de plată la BNR (TransFonD)	30.24	62

0	1	2	3
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, la virarea efectivă din cont	62	60
	- la trezoreriile sectoarelor municipiului București care primesc mijloacele de echilibrare pentru consiliul local al sectorului	60	21.34.02.01 și codul fiscal al consiliului local al sectorului respectiv
8.	Repartizarea mijloacelor de echilibrare pentru consiliile locale din cotele defalcate din impozitul pe venit se efectuează cu notă contabilă de către personalul trezoreriilor operative periodic, operațiune care determină înregistrarea	20.07.01.01	21.34.02.01
9.	Repartizarea din sume defalcate din impozitul pe venit consiliilor locale, ale comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor municipiului București pentru echilibrarea bugetelor locale sau având ca destinație ajutorul social pentru încălzirea locuințelor, ajutor social privind venitul minim garantat, protecția copilului, finanțarea instituțiilor de cultură etc., când totul se petrece la aceeași trezorerie, operațiune care determină înregistrările		
	- pentru echilibrare	20.07.01.02	21.34.02.02
	- pentru energia termică	20.07.01.03	21.34.02.03
III.	Operațiuni financiare privind plățile de casă efectuate de către instituțiile publice și corespondenții Trezoreriei Statului		
a)	În situația în care plățile de casă se efectuează de către instituțiile publice și alți corespondenți ai Trezoreriei Statului către agenți economici ale căror conturi de disponibilități sunt deschise la aceeași trezorerie		
1.	Plăți prin virament către agenții economici pe bază de ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) emis de instituțiile publice, reprezentând contravaloarea unor facturi pentru bunuri livrate, servicii prestate sau lucrări executate	23;24; 25;26; 50;71	50.69
2.	Plăți prin virament pe bază de ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) de către instituții publice către alte instituții publice care funcționează pe baza fondurilor speciale sau mijloacelor extrabugetare	23;24;25;26; 50 (analiticele instituției în cauză) 71	50 (analitic instituțiile publice furnizoare sau prestatoare)
b)	Plăți de casă ale instituțiilor publice către agenții economici care își au conturile deschise la băncile comerciale sau către instituții publice din alte județe		
1.	Plăți de casă prin virament ale instituțiilor publice în funcție de bugetul prin care acestea sunt finanțate pe bază de ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) către furnizorii de bunuri, prestatorii de servicii sau executanții de lucrări		
	- la trezoreriile operative din județele unde instituțiile publice își au deschise conturile	23;24; 25;26; 50;71;	61

0	1	2	3
	- la Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană - la depunerea documentelor de plată la BNR (TransFonD) - pe baza extrasului de cont și a anexelor acestuia, la plata efectivă	61 62	62 60
	- la trezoreriile sectoarelor municipiului București și Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București - la depunerea documentelor la BNR (TransFonD) - la decontarea efectivă a documentelor pe baza extrasului de cont și a anexelor acestuia	23;24;25;26 50;71 62	62 60
2.	La instituțiile publice care au relații de decontări cu instituțiile publice din alte județe, pentru instituțiile publice care efectuează plățile înregistrările contabile sunt cele prezentate mai sus, la pct. 1		
3.	În cazul instituțiilor publice furnizoare sau prestatoare de servicii care își au conturile deschise la trezorerii din alte județe, pentru operațiunea respectivă, care presupune încasarea de sume, se efectuează înregistrările:		
	- la Direcția trezorerie și contabilitate publică a județului respectiv	60	61
	- la trezoreriile operative la care instituția publică furnizoare își are deschis contul - dacă bunul livrat s-a făcut din finanțarea anului curent, precum și în cazul prestărilor de servicii sau executării de lucrări, operațiunea determină înregistrarea: - dacă bunul livrat a avut loc din finanțarea anilor precedenți, operațiunea determină înregistrarea posibilă:	61 61	23;24; 25;26; 50 20;21(28); 22;50;
4.	În situația în care instituțiile publice care livrează bunuri, prestează servicii sau execută lucrări și au conturile deschise la trezoreriile sectoarelor municipiului București, au loc următoarele înregistrări:		
	- la încasarea bunului livrat (serviciul, lucrarea) din cele procurate din finanțarea anului curent: - la încasarea bunului livrat (servicii, lucrări) procurate din finanțarea anilor precedenți, operațiunea determină înregistrarea:	60 60	23;24; 25;26; 50 20;21; 22;28; 50
5.	Viramentele de sume din partea bugetului de stat reprezentând transferuri consolidabile.		

0	1	2	3
	- transferurile consolidabile pentru bugetele locale, în bugetele ordonatorilor principali de credite finanțati din bugetul de stat pot avea ca destinații: dezvoltarea sistemului energetic; drumuri județene, comunale, străzi în cvartale de locuințe noi; investiții finanțate parțial din împrumuturi externe; drumuri comunale și alimentării cu apă; construcții de locuințe, planuri urbanistice, aeroporturi de interes local; rețehnologizarea centralelor termice și electrice de termoficare. Pe baza ordinului de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), sumele în cauză se transferă bugetelor locale, determinând în contabilitatea Trezoreriei Statului următoarele înregistrări, pentru ordonatorul principal în cauză:		
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București sau la direcțiile trezoreriilor sectoarelor municipiului București - la depunerea documentelor la BNR (TransFonD) de către ordonatorul principal de credite prin trezorerie - la virarea efectivă a sumelor	23 62	62 60
	- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, pentru aceeași operațiune, la primirea sumelor transferate	60	61
	- la trezoreriile operative din județ în funcție de destinația transferului ca subvenție - pentru dezvoltarea sistemului energetic - pentru drumuri județene, comunale și străzile care se vor amenaja în cvartale de locuințe noi - pentru finanțarea drepturilor acordate persoanelor cu handicap - etc.	61	% 21.37.02.07 21.37.02.08 21.37.02.09
	- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, pentru aceeași operațiune de transfer, la primirea sumelor	60	21 (analiticele prezentate mai sus și altele)
6.	Înregistrarea de transferuri de sume pentru bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate reprezentând contribuții obligatorii pentru militari, persoane cu pedepse privative de libertate		
	- la ordonatorul principal care efectuează transferul pe baza ordinului de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) - la prezentarea documentelor la BNR (TransFonD) de către trezorerie - la decontarea efectivă a sumei	23 62	62 60
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, unde Casa Națională de Sănătate își are deschis contul colector	60	30.15***

0	1	2	3
IV.	Operațiuni financiare determinate de constituirea fondurilor speciale		
a)	Operațiuni referitoare la constituirea „Fondului inițial pentru funcționarea sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale” Contribuția de 0,5% asupra fondului de salarii se datorează de angajatori și se varsă o dată cu contribuția de asigurări sociale de stat în contul de venituri al bugetului asigurărilor sociale de stat astfel:		
1.	Angajatorii, persoane juridice care au conturile deschise la băncile comerciale, cu ocazia efectuării viramentelor privind contribuția de 0,5% generează înregistrările:		
	– la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, cu ocazia încasării contribuției de 0,5%, odată cu contribuția de asigurări sociale de stat (24,5% + 0,5%) în contul curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României (TransFonD)	60	61
	– la trezoreriile operative a municipiilor reședință de județ pentru aceeași operațiune	61	22
2.	În situația în care agenții economici își au conturile deschise la unitățile Trezoreriei Statului, cont 50.69, virarea contribuției de 0,5% o dată cu contribuția de asigurări sociale de stat se evidențiază prin înregistrarea	50.69	22
3.	În primele 5 zile ale lunii următoare pentru luna expirată, casele județene de pensii virează, pe bază de ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), sumele cuvenite „Fondului inițial pentru funcționarea sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale”, deschis la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București pe seama Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, ocazie cu care au loc următoarele înregistrări:		
	– la trezoreria municipală reședință de județ	22	61
	– la Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană pentru aceeași operațiune		
	– la depunerea documentelor de plată la BNR (TransFonD)	61	62
	– la virarea efectivă a sumei de 0,5% din fondul de salarii	62	60
	– la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu prilejul primirii sumelor (contribuțiilor) în contul curent al Trezoreriei Statului la BNR	60	30.01
	– la trezoreriile sectoarelor municipiului București, cu prilejul încasării de la agenții economici și alți contribuabili a contribuției de 0,5% în contul curent al Trezoreriei la BNR (TransFonD) are loc înregistrarea	60	22

0	1	2	3
	- periodic, așa cum s-a arătat mai sus, pe baza ordinului de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), Casa de Pensii a Municipiului București virează sumele în contul curent al Trezoreriei Statului la BNR, deschis la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pe seama Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, operațiune care determină înregistrările: - la depunerea documentelor la BNR (TransFonD) - la virarea efectivă a sumei	22 62	62 60
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu ocazia încasării sumelor respective în contul de venituri al bugetului asigurărilor sociale de stat deschis pe seama Casei de Pensii a Municipiului București se efectuează înregistrarea	60	22
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu prilejul defalcării cotei de 0,5% din contul 22 „Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat” pe seama Fondului inițial de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, în baza ordinului de plată (OPHT) emis de Casa de Pensii a Municipiului București, are loc înregistrarea:	22	30.01
	Notă: Începând cu 01.01.2005, contribuția de 0,5% se va constitui ca venit al bugetului asigurărilor sociale de stat, iar cheltuielile se vor îngloba, de asemenea, în cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat, pe seama Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale ⁸⁰ .		
b)	Operațiuni referitoare la constituirea Fondului pentru plata ajutorului de șomaj, cont 30.04**		
1.	Pentru încasarea contribuțiilor la bugetul asigurărilor pentru șomaj, urmare a plăților efectuate de către agenții economici, sunt generate următoarele înregistrări:		
	- în situația când aceștia își au conturile deschise la băncile comerciale încasarea contribuției se face prin contul curent al Trezoreriei la BNR (TransFonD), care generează înregistrarea	60	61
	- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene	61	61
		(analiticele trezoreriilor implicate)	
	- la trezoreria operativă municipală reședință de județ	61	30.04
	- când agenții economici își au conturile de disponibilități la Trezoreria Statului (50.69), plata contribuției se evidențiază prin înregistrarea:	50.69	30.04
2.	Plata contribuției la bugetul pentru șomaj de către instituțiile publice, în funcție de bugetul prin care acestea sunt finanțate, se evidențiază prin următoarele înregistrări posibile:	23;24; 25;26; 50	30.04

⁸⁰ Ordonanța de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, art. 115-116, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 747/ 26.10.2003

0	1	2	3
3.	Periodic, direcția județeană pentru dialog, familie și solidaritate socială transmite prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București în contul colector deschis pe seama Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă (ANOF), sumele colectate		
	– la trezoreriile municipale reședință de județ această operațiune generează înregistrarea:	30.04	61
	– la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene au loc înregistrările:		
	– cu prilejul depunerii documentelor de plată la BNR (TransFonD)	61	62
	– la plata efectivă a sumelor	62	60
4.	La Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București evidențierea încasării sumelor din contribuțiile la bugetul pentru șomaj pe numele ANOFP transmise de județe sau sectoarele municipiului București se efectuează prin înregistrarea:	60	30.04
5.	La trezoreriile sectoarelor municipiului București, colectarea sumelor din conturile pentru bugetul asigurărilor pentru șomaj încasate de la agenții economici care au conturile deschise la băncile comerciale se evidențiază prin înregistrarea:	60	30.04
	– în situația în care aceștia își au conturile de depozite deschise la trezoreriile sectoarelor municipiului București, iar plata contribuției se efectuează din aceste conturi, înregistrarea care evidențiază această operațiune este aceeași ca și la trezoreriile operative din județe	50.69	30.04
6.	Transmiterea sumelor colectate de către Direcția pentru dialog, familie și solidaritate socială a sectoarelor municipiului București la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pe numele ANOFP se efectuează prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), operațiune care generează înregistrările:		
	– la depunerea documentelor de plată la BNR (TransFonD)	30.04	62
	– la plata efectivă a sumelor	62	60
7.	Transmiterea prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) de către ANOFP a unor fonduri din bugetului asigurărilor pentru șomaj pe seama organelor sale teritoriale pentru efectuarea de cheltuieli specifice acestui buget		
	– la depunerea documentelor la BNR (TransFonD) de către Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București	30.04	62
	– la plata efectivă a sumelor	62	60
8.	La direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, cu prilejul încasării sumelor respective în contul curent al Trezoreriei la BNR (TransFonD)	60	61
	– pentru aceeași operațiune, înregistrarea la trezoreriile municipale reședință de județ	61	50.01;50.05 50.27

0	1	2	3
	Notă: Analiticele contului 50 diferă în funcție de categoria de cheltuieli care se efectuează		
9.	În cazul municipiului București, transmiterea acestor fonduri, pe seama organului teritorial al Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă a Capitalei, se efectuează prin înregistrarea:	30.04	50.01 50.05 50.27
c)	Operațiuni financiare referitoare la constituirea și utilizarea Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate		
1.	Virarea contribuției datorate de către agenții economici (7%) și a celei reținute de la salariați (6,5%)		
	– în situația în care aceștia au conturile deschise la băncile comerciale		
	– în cadrul direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene, cu prilejul încasării contribuției în contul curent al Trezoreriei la BNR (TransFonD)	60	61
	– la trezoreria municipală reședință de județ, pentru aceeași operațiune	61	30.15***
	– la trezoreriile sectoarelor municipiului București	60	30.15
	– în situația în care agenții economici au conturile de disponibil deschise la trezoreriile operative din județe, sectoarele municipiului București și municipiul București, înregistrarea prilejuită de această operațiune este:	50.69	30.15
2.	Virarea contribuțiilor de sănătate datorate de instituțiile publice în calitate de angajator (7%) și pentru salariați (6,5%) reținută pe statele de plată, în funcție de bugetul prin care acestea sunt finanțate determină înregistrările, în situația în care operațiunile au loc la aceeași trezorerie	23;24;25;26; 50 (analiticele corespunzătoare)	30.15
3.	Transmiterea sumelor colectate pe seama Casei Naționale de Sănătate care are contul deschis la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București se efectuează de către casele județene teritoriale de sănătate prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) prin înregistrările		
	– la trezoreria operativă municipală reședință de județ	30.15	61
	– la Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană pentru aceeași operațiune		
	– cu prilejul depunerii la BNR (TransFonD) a documentelor de plată	61	62
	– la plata efectivă a sumelor	62	60
	– la trezoreriile sectoarelor municipiului București		
	– cu prilejul depunerii documentelor de plată la BNR (TransFonD)	30.15	62
	– la plata efectivă a sumelor	62	60
4.	La încasarea sumelor transmise în contul colector deschis la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București pe seama Casei Naționale de Sănătate	60	30.15
5.	Casa Națională de Sănătate, la începutul exercițiului financiar și ori de câte ori este nevoie, prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), transmite fonduri unităților sale teritoriale (județene și a municipiului București) pentru ca acestea să poată efectua cheltuieli specifice acestei acțiuni		

0	1	2	3
	- la depunerea documentelor de plată prin Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București la BNR (TransFonD) pentru viramente către casele județene de sănătate	30.15	62
	- la virarea efectivă a sumelor	62	60
	- pentru Casa de Sănătate a Municipiului București	30.15	50.01 50.05 50.24
6.	La direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, cu ocazia aceleiași operațiuni, după încasarea sumelor în contul curent al Trezoreriei Statului la BNR (TransFonD)	60	61
	- la trezoreria municipală reședință de județ, cu ocazia aceleiași operațiuni (analitice în funcție de destinația acelor fonduri), reprezentând constituirea de resurse financiare pentru cheltuielile viitoare.	61	50.01 50.05 50.24
d)	Operațiuni financiare determinate de constituirea și utilizarea mijloacelor de echilibrare pentru bugetele locale din cote defalcate din impozitul pe venit		
1.	Defalcarea de cote din impozitul pe venit de către unitățile Trezoreriei Statului pe bază de notă contabilă pe seama consiliului județean sau a Consiliului General al Municipiului București		
	- în situația în care consiliul județean își are contul deschis la aceeași trezorerie la care se efectuează operațiunea de defalcare de cote din veniturile bugetului de stat	20.07.01.01	30.24
	- în situația în care trezoreria care defalcă cote din impozitul pe venit este alta decât cea la care are contul deschis consiliul județean	20.07.01.01	61
	- la Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, pentru aceeași operațiune financiară	61	61
		analiticele trezoreriilor implicate	
	- la trezoreria municipală la care are deschis contul consiliul județean	61	30.24
	- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, cu prilejul defalcării de cote din impozitul pe venit pe seama Consiliului General al Municipiului București		
	- cu prilejul depunerii documentelor de plată la BNR (TransFonD)	20.07.01.01	62
	- la virarea efectivă a sumelor din cote defalcate	62	60
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București la primirea sumelor în contul curent al Trezoreriei Statului la BNR (TransFonD)	60	30.24
2.	Pe baza hotărârii consiliilor județene, organele sale executive întocmesc ordinele de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) în vederea virării sumelor aprobate pentru echilibrarea consiliilor locale în cauză, operațiune care determină înregistrările:		
	- când consiliile locale (care primesc) au conturile deschise la aceeași unitate a Trezoreriei Statului la care are contul deschis și consiliul județean respectiv	30.24	21 (analiticul respectiv)
	- în situația în care consiliile locale au conturile deschise la alte trezorerii:	30.24	61

0	1	2	3
	- la Direcția trezorerie și contabilitate publică, pentru aceeași operațiune	61	61
		analiticele consiliului județean și consiliului local în cauză	
	- la trezoreria operativă la care își are contul deschis consiliul local respectiv	61	21 (analiticul respectiv)
	- virarea mijloacelor de echilibrare pentru bugetul propriu al consiliul județean în cauză	30.24	21 (analiticul respectiv)
3.	Pe baza hotărârii Consiliului General al Municipiului București și în baza unor ordine de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) se efectuează virarea mijloacelor de echilibrare pentru consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, astfel:		
	- la depunerea documentelor de plată la BNR (TransFonD)	30.24	62
	- la virarea efectivă din contul curent al Trezoreriei la BNR (TransFonD)	62	60
	- la trezoreriile sectoarelor municipiului București pentru aceeași operațiune, la încasarea sumelor, se efectuează înregistrarea	60	21 (analiticul respectiv)
V.	Operațiuni financiare determinate de contractarea de către stat a unor împrumuturi pentru finanțarea deficitului bugetar		
a)	Operațiuni referitoare la certificatele de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat		
1.	Cumpărarea de către populație, pe bază de numerar, a certificatelor de trezorerie de la unitățile Trezoreriei Statului	10	41 (analitic codul numeric al cumpărăto- rului)
2.	La scadență, - răscumpărarea la nivelul valorii nominale a certificatelor de trezorerie de la populație, în numerar - dobânda convenită în funcție de valoarea nominală a certificatului, numărul de zile ale împrumutului și dobânda, în numerar	41 23.50.01	10 10
3.	În situația în care posesorul certificatului de trezorerie nu se prezintă la scadență, valoarea nominală a certificatului de trezorerie plus dobânda, care se capitalizează, se transformă în certificat de depozit, prin înregistrările:	% 41 valoarea nominală 23 dobânda certificatului de trezorerie	42 codul numeric al cumpără- torului
4.	La ridicarea drepturilor în numerar din depozitul constituit (valoarea nominală a certificatului + dobânda capitalizată)	42	10
	Dobânda convenită pentru certificatul de depozit care se suportă din bugetul de stat	23.50.01	10
5.	Cumpărarea de certificate de trezorerie pentru populație prin virament (când cumpărătorii își au conturile deschise la băncile comerciale)		

0	1	2	3
	- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene	60	61
	- la trezoreriile operative, de domiciliu a persoanelor fizice în cauză	61	41 (analitic codul numeric al cumpărătorului)
	- la trezoreriile sectoarelor municipiului București încasarea banilor pentru certificatele solicitate	60	41 (analitic codul numeric al cumpărătorului)
7.	Răscumpărarea certificatelor de trezorerie pentru populație la scadență, prin virament		
	- la trezoreria operativă, de domiciliu a posesorului de certificat de trezorerie, cu virarea prin ordin de plată pentru trezorerie (OPHT)		
	- cu valoarea nominală a certificatului de trezorerie	41	61
	- cu dobândă cuvenită	23	61
	- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene		
	- la depunerea documentelor de plată (OPHT) la BNR (TrasnFonD) (valoarea nominală + dobânda)	61	62
	- la virarea efectivă	62	60
	- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, transmiterea sumelor în contul posesorului de certificate de trezorerie prin virament determină înregistrările:		
	- la depunerea documentelor de plată la BNR (TransFond)		
	- pentru valoarea nominală	41	62
	- pentru dobândă	23	62
	- la plata efectivă	62	60
8.	Înregistrările contabile privind lichidarea certificatelor de depozit (prin virament) sunt identice cu cele privind lichidarea certificatelor de trezorerie, doar că contul 41 „Certificate de trezorerie de la populație pentru acoperirea deficitului bugetului de stat” este înlocuit de contul 42 „Certificate de depozit”	42 23 62	62 62 60
VI.	Înregistrările contabile determinate de operațiunile financiare prin conturile de disponibilități și depozite		
	Înregistrările determinate de operațiuni financiare efectuate de instituțiile publice sunt diverse, ca de exemplu:		
a)	Virarea la sfârșitul anului a sumelor reprezentând salarii (chenzina a II-a), care se vor achita în luna ianuarie a anului următor	23;24; 25;26; 50	50.05
b)	Constituirea de resurse-disponibilități pe seama instituțiilor publice subordonate ministerelor		
1.	În cazul asigurărilor pentru șomaj		
	- virarea de sume din Fondul pentru șomaj pe baza ordinului de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) de către ANOFM pe seama unei instituții publice subordonate (direcția pentru dialog, familie și solidaritate socială)		

0	1	2	3
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București - cu ocazia depunerii documentelor de plată la BNR (TransFonD) - la virarea efectivă a sumelor	30.04 62	62 60
	- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene	60	61
	- la trezoreria operativă unde instituția publică subordonată (direcția pentru dialog, familie și solidaritate socială) în cauză își are deschis contul	61	50.27
	- în situația municipiului București, unde Direcția pentru dialog, familie și solidaritate socială are contul 50.27 deschis la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, la care are contul deschis și ANOFM, înregistrarea este:	30.04	50.27
2.	În cazul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate		
	- la transmiterea fondurilor de către Casa Națională de Sănătate către Casa de Sănătate a Municipiului București care are contul deschis la aceeași unitate a trezoreriei (Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București)	30.15	50.24
	- la virarea sumelor de către Casa Națională de Sănătate către casele județene de sănătate, prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), situație în care înregistrările la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București sunt:		
	- la depunerea documentelor de plată la BNR (TransFonD) pe seama caselor județene de sănătate - la virarea efectivă a sumelor	30.15 62	62 60
	- încasarea sumelor în contul curent al trezoreriei județene la BNR (TransFonD)	60	61
	- la trezoreria operativă a municipiului reședință de județ	61	50.24
3.	Efectuarea de plăți de către instituțiile publice pentru livrări de bunuri, prestări de servicii sau executări de lucrări		
	- operațiuni prin plăți în cadrul aceleiași trezorerii operative		
	- plăți pe bază de ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) către agenții economici pentru bunuri livrate, lucrări executate, servicii prestate care au conturi de disponibilități la trezoreria operativă	50.27 sau 50.24	50.69
	- plăți pe bază de ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) către instituții publice care au conturile deschise la aceeași trezorerie		
	- dacă bunul livrat de instituția în cauză provine din finanțarea anului curent, înregistrarea contabilă este:	50.27 sau 50.24	23;24 25;26
	- dacă bunul respectiv provine din finanțarea anilor precedenți, înregistrarea contabilă este:	50.27 sau 50.24	20;21 22;28

0	1	2	3
	- pentru plăți în afara trezoreriei operative unde instituția în cauză își are deschise conturile de disponibilități au loc următoarele înregistrări contabile posibile: - plăți prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) către agenți economici care își au conturile deschise la băncile comerciale sau către instituții publice din alte județe - la trezoreria operativă pe baza documentelor de plată (OPHT) emise de instituția publică beneficiară de bunuri, servicii sau lucrări - la Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană pentru aceeași operațiune - la depunerea documentelor de plată la BNR (TransFonD) - la plata efectivă	50.27 sau 50.24	61
		61	62
		62	60
	- în situația trezoreriilor sectoarelor municipiului București sau a Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București pentru o plată spre exteriorul trezoreriei, înregistrările posibile pot fi: - la depunerea documentelor de plată la BNR (TransFonD) - la plata efectivă a sumelor	50.27 sau 50.24	62
		62	60
4.	Agentul economic care are contul de disponibil la trezoreria municipală-reședință de județ efectuează plăți pentru:		
	- impozitul pe profit, salarii etc.	50.69	20 (analiticul respectiv)
	- contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat	50.69	22
	- contribuția pentru Fondul unic național de asigurări sociale pentru sănătate	50.69	30.15
	- contribuția la bugetul pentru șomaj	50.69	30.04
5.	Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului transferă sume pentru subvenționarea cantinei-căminului unei instituții de învățământ superior		
	- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, unde Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului își are deschis contul - cu ocazia depunerii de către trezoreriile sectoarelor municipiului București a documentelor de plată (OPHT) la BNR (TransFonD) - la virarea efectivă a sumelor	23 62	62 60
	- la direcția trezorerie și contabilitate publică a județului, cu prilejul intrării sumelor în contul curent al Trezoreriei Statului la BNR (TransFonD)	60	61
	- la trezoreria operativă unde instituția de învățământ superior în cauză își are deschis contul de disponibil	61	50.47

0	1	2	3
6.	Efectuarea de plăți de către instituția de învățământ superior în cauză		
	- plăți în interiorul trezoreriei pentru bunuri cumpărate, servicii sau lucrări executate de care a beneficiat de la alte instituții publice - bunul vândut a fost procurat de instituția publică furnizoare din finanțarea anului curent - bunul vândut a fost procurat de instituția publică furnizoare din finanțarea anilor precedenți	50.47	% 23;24;25; 26;50 20;21;22; 28;50 etc.
	Notă: Toate conturile analitice din cadrul contului 50 „Disponibil al instituției publice” se <i>creditează</i> cu ocazia constituirii de disponibilități sau depozite în aceste conturi prin alimentări, încasări și transferuri de fonduri și se <i>debitează</i> cu plățile sau restituirile de fonduri (în cazul celor nefolosite până la sfârșitul anului, subvenții etc.).		
VII.	Înregistrări contabile determinate de operațiunile financiare privitoare la închiderea conturilor		
a)	Referitor la bugetul de stat		
1.	- transmiterea de către trezoreriile operative comunale, orașenești și municipale a soldurilor conturilor - de venituri a bugetului de stat, cu ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) - de cheltuieli, prin dispoziție de încasare	20 61	61 23
	- la Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană pentru aceeași operațiune: - pentru veniturile bugetului de stat - pentru cheltuielile bugetului de stat	61 80	80 61
	- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, operațiunea de închidere are loc prin înregistrările: - pentru veniturile bugetului de stat - pentru cheltuielile bugetului de stat	20 80	80 23
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pentru veniturile și cheltuielile bugetului de stat care se execută prin Direcția Generală a Finanțelor Publice a Municipiului București au loc aceleași înregistrări ca și la trezoreriile sectoarelor municipiului București, respectiv: - pentru veniturile bugetului de stat - pentru cheltuielile bugetului de stat	20 80	80 23
	Notă: Soldurile contului 80 „Excedent/Deficit” rămân la finele anului în contabilitatea direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și a sectoarelor municipiului București		
2.	Transferarea rezultatelor execuției bugetare pentru bugetul de stat în contul Ministerului Finanțelor Publice se efectuează de către direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și sectoarelor municipiului București la începutul anului următor (pentru execuția bugetară a anului precedent termenul era de 14 ianuarie în anul 2003 pentru anul 2002) prin înregistrările:		

0	1	2	3
	- pentru excedent cu ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) - la depunerea documentelor de BNR (TransFonD) pentru contul 361180000302 deschis pe seama Ministerului Finanțelor Publice la Centrala Băncii Naționale a României - la virarea efectivă a sumelor	80 62	62 60
	- pentru deficit, prin încasarea acestuia cu dispoziție de încasare din contul Ministerului Finanțelor Publice 361180000302 deschis la Centrala Băncii Naționale a României, atât la județe, cât și la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București și trezoreriile sectoarelor municipiului București	60	80
b)	Referitor la bugetul asigurărilor sociale de stat		
1.	În situația în care la nivelul trezoreriilor operative din cadrul administrațiilor finanțelor publice ale orașelor și municipiilor (altele decât cele reședință de județ) a funcționat contul 25 „Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat”, soldul acestuia se transmite cu dispoziție de încasare trezoreriei municipiului reședință de județ, pe numele casei județene de pensii, operațiune care determină înregistrarea:	61	25
2.	La Direcția trezorerie și contabilitate publică județeană, pentru aceeași operațiune, se efectuează înregistrarea:	61 (analitic trezoreria municipală-reședință de județ)	61 (analitic trezoreria orășenească și municipală nereședință de județ)
3.	La trezoreria municipală reședință de județ pentru aceeași operațiune are loc înregistrarea care privește transferul	25	61
4.	La trezoreria municipală reședință de județ, după centralizarea cheltuielilor, are loc închiderea conturilor, după cum urmează:		
	- închiderea conturilor de venituri a bugetului asigurărilor sociale de stat	22	81
	- închiderea conturilor de cheltuieli a bugetului asigurărilor sociale de stat	81	25
5.	La Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București închiderea conturilor de venituri și cheltuieli a bugetului asigurărilor sociale de stat se efectuează în același fel ca la trezorerie municipală reședință de județ, respectiv:		
	- închiderea conturilor de venituri a bugetului asigurărilor sociale de stat	22	81
	- închiderea conturilor de cheltuieli a bugetului asigurărilor sociale de stat	81	25
6.	Dacă prin trezoreriile sectoarelor municipiului București se derulează cheltuielile pe seama bugetului asigurărilor sociale de stat, transmiterea soldului debitor al contului de cheltuieli are loc pe baza dispoziției de încasare prin înregistrarea:	60	25

0	1	2	3
7.	La Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, corespunzător aceleiași operațiuni financiare, se efectuează următoare înregistrare, și, în continuare operațiunile de închidere sunt cele arătate mai sus, pct. 4 și pct. 5.	25	60
8.	Soldul contului 81 „Excedent/Deficit al bugetului asigurărilor sociale de stat” la finele anului rămâne în contabilitatea trezoreriilor municipale reședință de județ și a Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pentru care acestea eliberează caselor județene de pensii și Casei de Pensii a municipiului București extrase de cont împreună cu documentele justificative		
9.	Casele județene de pensii și Casa de Pensii a Municipiului București până la 10 ianuarie a anului următor transmit soldurile creditoare ale contului 81 Excedent cu ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) prin înregistrările:		
	- la trezoreriile municipale reședință de județ	81	61
	- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, pentru aceeași operațiune		
	- la depunerea documentelor la BNR (TransFonD)	61	62
	- la virarea efectivă a sumelor	62	60
10.	La Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu ocazia încasării soldurilor creditoare din județe se efectuează următoarea înregistrare, pe numele Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale	60	81.0000
11.	Soldul debitor al contului 81 Deficit al bugetului asigurărilor sociale de stat se preia de către casele județene de pensii și Casa de Pensii a Municipiului București prin dispoziție de încasare din contul 81.0000 „Excedent/Deficit” deschis pe seama Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, astfel:		
	- la trezoreriile municipale reședință de județ, pe baza dispoziției de încasare se efectuează:	61	81
	- la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene înregistrarea, determinată de încasarea cu dispoziție de încasare a deficitului de la Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale	60	61
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, în numele Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, pentru soldurile debitoare ale contului 81, preluate de către casele județene de pensii și a municipiului București.	81.0000	60
c)	Referitor la bugetele locale		
	Așa cum s-a mai precizat, la capitolul respectiv, stabilirea rezultatelor execuției bugetelor locale se evidențiază la fiecare trezorerie operativă unde consiliile locale în cauză își au deschise conturile, astfel:		
1.	Virarea în cursul anului cu ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) de către primăriile sectoarelor municipiului București a sumelor colectate pentru bugetul capitalei		

0	1	2	3
	- la depunerea documentelor de plată la BNR (TransFonD)	27	62
	- la virarea efectivă	62	60
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București cu prilejul încasării sumei	60	21
2.	În perioada de închidere, când băncile comerciale nu funcționează și organele fiscale mai fac încasări, pentru contul 27 „Veniturile încasate pentru bugetul Capitalei” se procedează astfel:		
	- la trezoreriile sectoarelor municipiului București, închiderea contului 27 „Veniturile încasate pentru bugetul Capitalei” pentru încasările efectuate în ultimele zile ale anului	27	63
	- odată cu această înregistrare se transmite Direcției Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București o situație analitică pe subdiviziunile clasificăției bugetare a acestor venituri, pe care bază Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București efectuează înregistrarea:	63	21 (28) (analiticul în cauză)
3.	La începutul anului următor, trezoreriile sectoarelor municipiului București virează cu ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) soldul creditor al contului 63 prin înregistrările		
	- la depunerea documentelor de plată la BNR (TransFonD)	63	62
	- la virarea efectivă	62	60
	- la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, la încasarea sumei	60	63
4.	Stabilirea rezultatului execuției curente a bugetului local în situația în care veniturile curente sunt mai mari decât cheltuielile curente		
	- închiderea conturilor de venituri curente ale bugetului local	21	82.98.02.01 „Excedent”
	- închiderea conturilor de cheltuieli curente ale bugetului local	82.98.02.01 „Excedent”	24
	- în situația în care consiliul local în cauză are de rambursat împrumuturi restante, pe baza excedentului înregistrat, are loc rambursarea acestuia prin emiterea unui ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), operațiune care la trezoreriile operative municipale, orașenești și comunale prilejuiește înregistrarea:	82.98.02.01 „Excedent”	61
	- cu soldul creditor la contului 82.98.02.01 Excedent rămas se majorează fondul de rulment prin înregistrarea:	82.98.02.01 „Excedent”	84.98.02.04 „Fond de rulment”
	- cu aceeași ocazie (în situația de excedent) pe baza ordinului de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) are loc reîntregirea fondului de rulment pe seama disponibilului din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice prin înregistrarea:	84.98.02.19	84.98.02.04
	- reîntregirea fondului de rulment are loc și pe baza disponibilului destinat finanțării golurilor temporare de casă prin emiterea unui ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) prin înregistrarea	84.98.02.17	84.98.02.04
5.	Stabilirea rezultatului execuției curente a bugetelor locale în situația în care veniturile curente sunt mai mici decât cheltuielile curente		

0	1	2	3
	- închiderea conturilor de venituri curente ale bugetului local	21	82.99.02.02 „Deficit”
	- închiderea conturilor de cheltuieli curente ale bugetului local	82.99.02.02 „Deficit”	24
	- diminuarea soldului deficitului bugetar pe seama: - disponibilului din fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice locale pe bază de ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), prin înregistrarea:	84.98.02.19	82.99.02.02 „Deficit”
	- disponibilului din fondul de rulment destinat acoperirii golului temporar de casă în baza unui ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) prin înregistrarea	84.98.02.17	82.99.02.02 „Deficit”
	- diferența de deficit neacoperit se soluționează pe seama fondului de rulment prin ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT), prin înregistrarea	84.98.02.04	82.99.02.02 „Deficit”
	Notă: Aceste ultime două operațiuni se fac în primele 5 zile ale anului următor, pe baza hotărârii consiliilor locale, consiliilor județene și Consiliului General al Municipiului București		
6.	Stabilirea rezultatului execuției veniturilor și cheltuielilor cu destinație specială		
	- închiderea conturilor de venituri cu destinație specială	28	83.98.02
	- închiderea conturilor de cheltuieli cu destinație specială	83.98.02	26
d)	Referitor la bugetul de venituri și cheltuieli al Trezoreriei Statului		
1.	La unitățile Trezoreriei Statului din cadrul administrațiilor finanțelor publice ale municipiilor, orașelor și comunelor		
	- transmiterea cu ordin de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) a soldului creditor al contului 70 „Veniturile bugetului Trezoreriei Statului” la direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene prin înregistrarea	70	61
	- preluarea de către trezoreriile operative a soldului debitor al contului 71 „Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului”, prin dispoziție de încasare din contul curent al Direcției trezorerie și contabilitate publică județene, prin înregistrarea	61	71
2.	La direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene		
	- închiderea conturilor de venituri ale bugetului Trezoreriei Statului preluate de la unitățile subordonate prin înregistrarea	61	85
	- închiderea conturilor de cheltuieli preluate de la unitățile subordonate prin înregistrarea	85	61
	- închiderea conturilor de venituri ale bugetului Trezoreriei Statului înregistrate din activitatea proprie a direcțiilor trezorerie și contabilitate publică județene	70	85
	- închiderea conturilor de cheltuieli înregistrate prin activitatea proprie a Direcției trezorerie și contabilitate publică județene	85	71
3.	La trezoreriile sectoarelor municipiului București și la Direcția Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București închiderea conturilor se efectuează astfel:		

0	1	2	3
	- închiderea conturilor de venituri ale bugetului Trezoreriei Statului	70	85
	- închiderea conturilor de cheltuieli ale bugetului Trezoreriei Statului	85	71
4.	Direcțiile trezorerie și contabilitate publică județene, a municipiului București și trezoreriile sectoarelor municipiului București virează/încasează soldul contului 85 Excedent/Deficit din contul 361180000302 deschis la Centrala Băncii Naționale a României pe seama Ministerului Finanțelor Publice – Direcția Generală a Contabilității Publice prin înregistrările		
	- virarea excedentului de către trezoreriile județene și cele din municipiul București se efectuează pe baza ordinului de plată pentru Trezoreria Statului (OPHT) prin înregistrările		
	- la depunerea documentelor de plată la BNR (TransFonD)	85	62
	- la virarea efectivă a excedentului	62	60
	- încasarea excedentului (soldul creditor al contului 85) se evidențiază la Trezorerie generală prin înregistrarea	60	85
	- încasarea deficitului (soldul debitor al contului 85) de către trezoreriile județene și cele din municipiul București se efectuează pe baza dispoziției de încasare prin înregistrările:		
	- la depunerea documentelor la BNR (TransFonD) pentru încasarea deficitului	60	85
	- la Centrala BNR, cu ocazia preluării sumelor din contul de la Trezoreria generală	85	60
* Inițial, contribuțiile de asigurări pentru accidente în muncă și boli profesionale se virează la contul 22 „Veniturile bugetului asigurărilor de stat” și numai după aceea, lunar, se constituie ca venit în contul 30.01, prin înregistrarea 22 = 30.01, dacă conturile sunt constituite la aceeași trezorerie. Contribuția (1,5% asupra volumului de prime brute) pentru constituirea Fondului special pentru protejarea asiguraților se constituie direct în contul 50.03.14. ** Începând cu 01.01.04, va trece la contul sintetic „28”, cont nou. *** Începând cu 01.01.04, va trece la contul sintetic „26”, cont nou.			

En el presente documento se publican los datos de los resultados de la encuesta

realizada en el mes de mayo de 2019, en el marco del proyecto de investigación "Análisis de la percepción de la calidad de la atención al cliente en el sector de servicios de salud en la ciudad de Bogotá"

Ítem	Respuesta
1. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
2. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	

ANEXE

3. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
4. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
5. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
6. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
7. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
8. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
9. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
10. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
11. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
12. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
13. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
14. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
15. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
16. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
17. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
18. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
19. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	
20. ¿Cuál es el nivel de satisfacción con la atención al cliente?	

Anexa 1

Funcțiile Trezoreriei publice în Statele Unite ale Americii și în Franța

Trezoreria franceză exercită încă în zilele noastre funcții bancare sau monetare importante (pct. 5, 6, 7, 8, 9, 12), ceea ce nu este cazul Trezoreriei Federale a Statelor Unite ale Americii.

	Franța	SUA
1. Centralizează încasările și cheltuielile publice	*	*
2. Emite monedă divizionară	*	*
3. Emite titluri pe termen lung	*	*
4. Emite titluri pe termen scurt	*	*
5. Gestionar al depozitelor monetare (sectorul public)	*	—
	fonduri particulare	
6. Gestionar al depozitelor monetare (sectorul public)	*	—
	comunități locale	
7. Împrumutător pe termen lung	*	—
	marginal astăzi	
8. Oferă avansuri pe termen scurt sectorului public	*	—
9. Oferă avansuri pe termen scurt sectorului privat	*	—
	obligațiuni caucionale	
10. Deținător al unui cont unic la Banca Centrală	*	—
11. Deținător de conturi multiple în băncile comerciale	—	*
12. Centralizează fondurile conturilor curente	*	—
13. Gestionar al conturilor de operațiuni al unei zone monetare	*	—
14. Beneficiar al unei linii de credit gratuit la Banca Centrală	*	—
15. Gestionar al stocului de aur	—	*
16. Fabricant de bancnote – ce nu este o operație monetară	—	*
17. Captator al marii părți a fondurilor poștale	*	—

Planul de conturi
pentru activitatea Trezoreriei Statului din cadrul Ministerului Finanțelor Publice

Cod cont		Denumire cont	A/P
Grad I	Grad II		
CLASA I MIJLOACE BĂNEȘTI ȘI ALTE VALORI			
10.		Casa	A
11		Efecte și titluri de valoare	A
12		Disponibil al trezoreriei la bancă pentru efectuarea de plăți în numerar	A
13		Casa tranzitorie	A
CLASA II VENITURI ȘI CHELTUIELI BUGETARE			
20		Veniturile bugetului de stat	P
21		Veniturile bugetului locale	P
22		Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat	P
27		Venituri încasate pentru bugetul Capitalei	P
28		Veniturile bugetului local din fonduri speciale	P
23		Cheltuielile bugetului de stat	A
24		Cheltuielile bugetului local	A
25		Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat	A
26		Cheltuielile bugetului local din fonduri speciale	A
CLASA III FONDURI CU AFECTAȚIE SPECIALĂ			
30		Fonduri cu afectare specială	
	30.01	Disponibil al fondului inițial pentru funcționarea sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale	
	30.04	Disponibil din Fondul pentru plata ajutorului de șomaj	
	30.15	Disponibil al Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate	
	30.24	Disponibil din cote defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetului local	

Cod cont		Denumire cont	A/P
Grad I	Grad II		
		CLASA IV ÎMPRUMUTURI	
40		Bonuri de tezaur	P
41		Certificate de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului bugetului de stat	P
42		Certificate de depozit	P
43		Depozite ale agenților economici	P
44		Depozite ale instituțiilor publice	P
46		Împrumuturi externe guvernamentale primite	P
		* Se defalcă pe creditori externi de împrumuturi	
47		Beneficiari interni de împrumuturi	P
		* Se defalcă pe beneficiari interni de împrumuturi și pe creditori externi	
		CLASA V DISPONIBILITĂȚI ȘI DEPOZITE	
50		Disponibil ale instituțiilor publice	
	50.01	Disponibil din fonduri cu destinație specială ale ministerelor și instituțiilor subordonate	P
	50.02	Disponibil din fonduri cu destinație specială ale instituțiilor de subordonare locală	P
	50.02.07	Disponibil cu destinație specială din cote defalcate din impozitul pe venit care urmează a se aloca bugetelor locale	P
	50.03	Disponibil din venituri proprii ale ministerelor și instituțiilor de subordonare centrală	P
	50.04	Disponibil din mijloace extrabugetare ale instituțiilor de subordonare locală	P
	50.05	Disponibil pt. sume de mandat și sume în depozit ale ministerelor și instituțiilor subordonate	P
	50.06	Disponibil pentru sume de mandat și sume în depozit ale instituțiilor de subordonare locală	P
	50.07	Disponibil din donații și sponsorizări rămase neutilizate la finele anului	P
	50.08	Disponibil din Fondul de tezaur al județului	P
	50.09	Disponibil al instituțiilor subvenționate de la bugetul de stat	P
	50.10	Disponibil al instituțiilor subvenționate din bugetul local	P
	50.11	Disponibil pentru finanțarea construcției de locuințe pentru tineret și săli de sport, cf. OUG 195/2001	P
	50.12	Disponibil din sume pentru înlăturarea efectelor calamităților	P
	50.13	Disponibil din sumele încasate pentru ASIROM	P
	50.14	Disponibil pentru finanțarea unităților MAPN	P
	50.15	Disponibil al instituțiilor publice care nu au calitatea de ordonatori de credite	P
	50.16	Disponibil din contribuția Uniunii Europene pentru finanțarea proiectelor SAPARD	P
	50.17	Disponibil din Fondul pentru mediu	P

Cod cont		Denumire cont	A/P
Grad I	Grad II		
50.18		Disponibil din sume încasate din reactivarea și rambursarea obligațiilor rezultate din aplicarea Legii nr. 7/1992	P
50.19		Disponibil din venituri proprii ale instituțiilor de învățământ, cf. Legii nr. 84/1995	P
50.20		Disponibil din Fondul pt. garantarea împrumuturilor externe, dobânzi și comisioane aferente	P
50.21		Disponibil din fond extrabugetar cf. Legii nr. 112/1995	P
50.22		Disponibil din sume încasate reprezentând despăgubiri pentru pagube aduse fondului forestier cf. Legii nr. 81/1993	P
50.23		Disponibil al Fondului pentru executarea lucrărilor de consolidare la Palatul de Justiție din București	P
50.24		Disponibil din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate pentru efectuarea de cheltuieli	P
50.25		Disponibil al instituțiilor publice ale administrațiilor publice centrale finanțate integral din venituri proprii	P
50.26		Disponibil din bugetul Consiliului Județean/Consiliul General al Municipiului București	P
50.27		Disponibil din Fondul de șomaj pentru efectuarea de cheltuieli	P
50.28		Disponibil al instituțiilor publice ale administrațiilor publice locale finanțate integral din venituri proprii	P
50.29		Disponibil din sume de la bugetul de stat pentru finanțarea de proiecte în cazul disponibilităților tempoorare din fonduri ISPA	P
50.31		Disponibil din cauțiuni depuse de persoane juridice, cf. OG nr. 61/2002	P
50.32		Disponibil din sume colectate pentru bugetul de stat	P
50.33		Disponibil din sume colectate pentru bugetul local	P
50.35		Disponibil din sume colectate reprezentând despăgubiri restituite în baza Legii nr. 10/2001	P
50.36		Disponibil privind rezervele speciale	P
50.37		Disponibil din împrumuturi externe pentru finanțarea obiectivelor aprobate	P
50.38		Disponibil din Fondul PHARE pentru combaterea efectelor inundațiilor	P
50.39		Disponibil din Fondul de rulment constituit la nivelul unității administrativ teritoriale	P
50.41		Disponibil din activitatea sanitară cf. Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 150/2002	P
50.43		Disponibil fond de risc pentru împrumutul BERD 569/1997	P
50.44		Disponibil al instituțiilor publice pentru programe de dezvoltare regională	P
50.45		Disponibil din sume încasate din vânzarea spațiilor comerciale	P
50.46		Disponibil pentru finanțarea activității de bază a instituțiilor de învățământ superior	P
50.47		Disponibil din alocații bugetare cu destinație specială	P
50.48		Disponibil al instituțiilor de învățământ superior din surse externe pentru finanțarea proiectelor de reformă	P
50.49		Disponibil din Fondul de rezervă constituit cf. Legii nr. 145/1997	P
50.50		Disponibil din vânzarea acțiunilor în cadrul privatizării	P
50.51		Disponibil din dividende încasate de la societățile comerciale	P
50.52		Disponibil încasări din cesiune acțiuni manageri	P
50.53		Disponibil din vânzări de acțiuni pe piața de capital	P

Cod cont		Denumire cont	A/P
Grad I	Grad II		
	50.54	Disponibil din garanții primite pentru privatizare	P
	50.55	Disponibil pentru activitatea proprie a APAPS	P
	50.56	Disponibil din restructurare-lichidare	P
	50.57	Disponibil din Fondul de ameliorare a fondului funciar	P
	50.59	Disponibil din Fondul pentru finanțarea lucrărilor agricole cf. Legii nr. 165/1998	P
	50.60	Disponibil din venituri de privatizare și dividende, încasate prin executare silită	P
	50.61	Disponibil din Fondul cultural național român	P
	50.63	Disponibil din contravaloare medicamentelor din credit BIRD cf. HG nr. 381/1995	P
	50.65	Disponibil din valorificarea activelor bancare	P
	50.66	Disponibil din garanții din Fondul de ameliorare a fondului funciar	P
	50.69	Disponibil al agenților economici	P
	50.70	Disponibil din transferuri și subvenții	P
	50.72	Disponibil din Fondul național pentru dezvoltare regională	P
	50.73	Disponibil din Fondul pentru dezvoltare regională	P
	50.74	Disponibil al persoanelor fizice din activitatea medicală	P
	50.75	Disponibil din fonduri de rezervă aferente împrumuturilor externe	P
	50.76	Disponibil din Fondul pentru reforma economică	P
	50.78	Disponibil din ajutoare externe nerambursabile	P
	50.82	Disponibil din sume încasate din vânzarea acțiunilor deținute de Ministerul Finanțelor Publice la societăți comerciale pentru stingerea creanțelor bugetare cf. OG nr. 15/1998	P
	50.83	Disponibil din fonduri pentru dezvoltarea agriculturii românești	P
	50.84	Disponibil din garanții constituite de debitori pentru eşalonarea datoriilor bugetare	P
	50.85	Disponibil din valorificarea bunurilor legal confiscate sau intrate, cf. Legii, în proprietatea privată a statului cf. OG nr. 128/1998 cu modificările și completările ulterioare	P
	50.86	Disponibil din venituri încasate cf. Legii nr. 97/2000	P
	50.88	Disponibil din Fondul cinematografic național	P
	50.90	Disponibil din comercializarea alcoolului cf. OG nr. 181/2000 privind instituirea monopolului de stat asupra comercializării alcoolului	P
	50.91	Disponibil al antreprenorilor locali cf. HG nr. 1005/2000	P
	50.92	Disponibil din Fondul de protecție a vânatului	P
	50.93	Disponibil din Fondul special pentru produse petroliere	P
	50.95	Disponibil din cofinanțarea de la bugetul de stat pentru derularea proiectelor ISPA	P

Cod cont		Denumire cont	A/P
Grad I	Grad II		
CLASA VI DECONTĂRI			
60		Cont curent al Trezoreriei Statului la Banca Națională a României	
	60.01	Cont curent al Trezoreriei Statului pentru încasări și plăți de mică valoare	A-P
	60.02	Cont curent al Trezoreriei Statului pentru încasări și plăți de mare valoare	A-P
	60.03	Cont curent al Trezoreriei statului pentru încasări și plăți intertrezorerii	A-P
61		Cont corespondent al trezoreriei	A-P
62		Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate	A-P
	62.01	Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate de valori mici	A-P
	62.02	Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate de valori mari	A-P
	62.03	Decontări cu Banca Națională a României din operațiuni inițiate către alte trezorerii	A-P
63		Decontări privind execuția bugetului Capitalei	A-P
64		Decontări privind bugetul Trezoreriei statului	A-P
66		Decontări privind efecte și titluri de valoare	A-P
67		Decontări cu Trezoreria generală a statului privind operațiunea de transferare a soldului contului curent al Trezoreriei Statului județene	A-P
68		Decontări cu numerar cu alte direcții trezorerie și contabilitate publică	A-P
69		Debitori	A-P
	69.01	Debitori din minusuri de casă	A
CLASA VII VENITURI ȘI CHELTUIELI DIN ACTIVITATEA DE TREZORERIE			
70		Veniturile bugetului Trezoreriei Statului	
	70221009	Venituri ale Trezoreriei din dobânzi încasate	P
71		Cheltuielile bugetului Trezoreriei Statului	P
72		Diferențe de curs valutar	A
CLASA VIII EXCEDENTE/DEFICITE			
80		Excedent/Deficit al bugetului de stat	
	80.01	Excedent/Deficit pe anul curent	P
	80.02	Excedent/Deficit pe anul precedent	P

Cod cont		Denumire cont	A/P
Grad I	Grad II		
81		Excedent/Deficit al bugetului asigurărilor sociale de stat	P
	81.98.04	Excedent	
	81.99.04	Deficit	
82		Excedent/Deficit al bugetului local	P
	82.98.02.01	Excedent	
	82.99.02.02	Deficit acoperit din fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale	
83		Disponibil din venituri cu destinație specială	P
84		Fond de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale	P
	84.98.02.04	Disponibil din Fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale	
	84.98.02.17	Disponibil din Fondul de rulment destinat acoperirii golului temporar de casă	
	84.98.02.19	Disponibil din Fondul de rulment destinat finanțării unor investiții sau pentru dezvoltarea serviciilor publice locale	
85		Excedent/Deficit al bugetului de venituri și cheltuieli al Trezoreriei Statului	P

Anexa 3.a

Jurnal de înregistrare

Cont: 10

Cont	Cont corespondent	Nr. docum.	Data doc.	Data înreg.	DEBIT	CREDIT	Explicația
10	2013010112529537	474991	31072003	31072003	745651.00		3 0 1
10	2013010112529537	474989	31072003	31072003	500000.00		3 0 2
10	2013010112529537	474990	31072003	31072003	1596444.00		3 0 3
10	50013519704	6897679	31072003	31072003	15115000.00		3 0 4
10	22090407	235191	31072003	31072003	1925000.00		3 0 5
10	22090407	6846407	31072003	31072003	1700000.00		3 0 6
...	...	...	...	...	...		...

Anexa 3.b

Jurnal-sinteză a operațiunilor în ziua de _____

Explicații	Cont debitor	Cont creditor	Suma	Cont debitor	Cont creditor	Suma
Jurnal de înregistrare în data de _____	10	%	4837019719.00	%	10	3561556171.00
		20	586198974.00	20		
		21	390320931.00	21		2205000.00
		22	252025956.00	22		
		23	16584019.00	23		842314086.00
		24	109908.00	24		60050600.00
		25	1024095.00	25		150000000.00
		...	...	...		...

Anexa 4

Extras de cont pe perioada 31/07/2003 – 31/07/2003

Cont: 10

Nr. docum.	Data plății	Cont corespondent	Debit	Credit
Sold precedent				14034186974.00
474991	31072003	2013010112529537	745651.00	
474989	31072003	2013010112529537	500000.00	
474990	31072003	2013010112529537	1596444.00	
6897679	31072003	50013519704	15115000.00	
235191	31072003	22090407	1925000.00	
6846407	31072003	22090407	1700000.00	
...	...	...	...	...

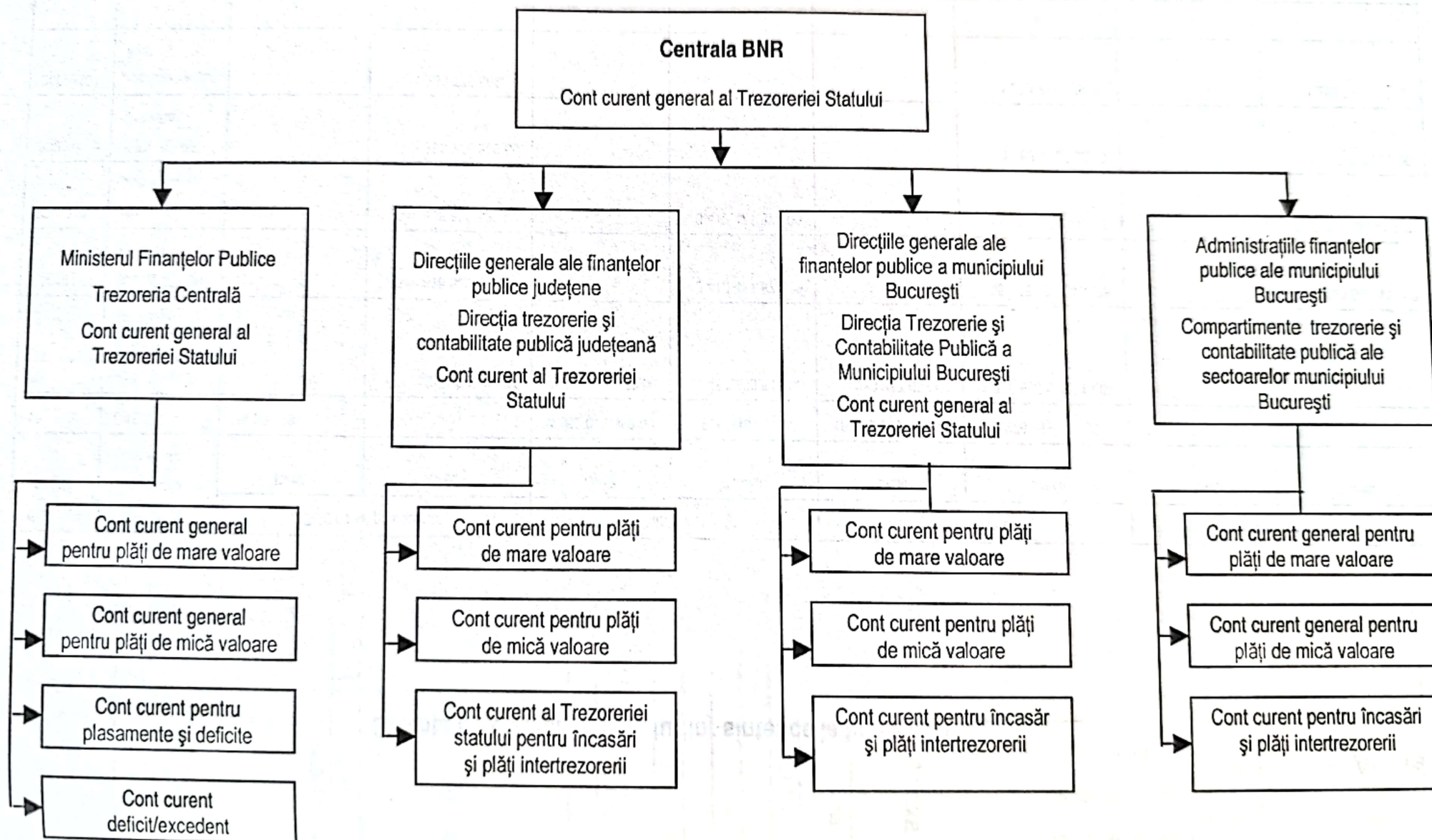
Anexa 5

Balanța de verificare a conturilor sintetice la finele zilei _____

Cod cont sintetic	Denumirea conturilor sintetice	Soldul zilei precedente		Rulajul zilei		Total sume		Sold la sfârșitul zilei	
		Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit
10	CASA	14.034.184.974,00		4.552.013.359,00	3.276.549.811,00	18.586.200.333,00	3.276.549.811,00	15.309.650.522,00	
20	VENITURILE BUGETULUI DE STAT		1.907.404.726.199,04	3.838.867.632,00	21.481.239.515,00	3.383.867.632,00	1.928.885.965.714,04		1.925.047.098.082,04
200101	IMPOZIT PE PROFIT		349.318.532.539,78		3.412.471.874,00		352.731.004.413,78		352.731.004.413,78
20010101	Imp. profit agenți ec.		349.318.532.539,78		3.412.471.874,00		352.731.004.413,78		352.731.004.413,78
200201	IMPOZIT PE SALARII		1.283.776.569,00				1.283.776.569,00		1.283.776.569,00
20020101	Imp. pe venitul total		1.283.776.569,00				1.283.776.569,00		1.283.776.569,00
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Structura contului curent general al Trezoreriei Statului

Anexa 7
Formular 02Execuția operativă a contului trezoreriei
(zilnică)

- mii lei -

NR. RD.	EXPLICAȚII	SUME
A	B	1
	TOTAL TREZORERII	
02001	Decontări cu trezoreria generală a statului privind operațiunea de transferare a soldului contului curent al trezoreriei statului județene (ct.67)	
02002	Soldul creditor (+) sau soldul debitor (-) al contului 61 „Cont corespondent al trezoreriei”	
02003	Casa (ct.10 + ct.13 + ct.14)	
02006	I. BUGETUL DE STAT	
	a) Venituri (ct.20)	
	din care:	
02007	- impozit pe profit (20.01.01)	
02008	- impozit pe salarii (20.02.01.01)	
02009	- impozit pe venit (20.06.01)	
02010	- cote defalcate din impozitul pe venit (20.07.01.01)	
02011	- sume defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale (20.07.01.02)	
02012	- sume defalcate din impozitul pe venit pentru subvenționarea energiei termice livrate populației (20.70.01.03)	
02013	- taxa pe valoarea adăugată încasată (20.13.01.01)	
02014	- restituiri din taxa pe valoarea adăugată (20.13.01.02)	
02015	- sume defalcate din TVA pentru bugetele locale (20.13.01.03)	
02016	- accize încasate din vânzarea produselor petroliere (20.14.01.01)	
02017	- accize încasate din vânzarea de alcool și băuturi alcoolice (20.14.01.02)	
02018	- accize încasate din vânzarea produselor din tutun (20.14.01.03)	
02019	- accize încasate din vânzarea produselor din cafea (20.14.01.04)	
02020	- accize încasate din vânzarea altor produse (20.14.01.05)	
02021	- accize rambursate (20.14.01.06)	
02022	- taxe vamale (20.16.01)	
02023	- venituri cu destinație specială din cota unică asupra carburanților auto livrați la intern de producători, precum și pt. carburanții auto consumați de aceștia și asupra carburanților auto importați (20.17.01.07)	
02024	- venituri cu destinație specială din taxa de dezvoltare cuprinsă în tariful energiei electrice și termice (20.17.01.19)	
02025	- impozitul pe țigăie din producția internă și gaze naturale (20.17.01.24)	
02026	- venituri cu destinație specială din comisionul pentru servicii vamale (20.17.01.26)	
02030	b) Cheltuieli (ct.23)	
02031	c) Excedent/Deficit buget de stat (rd.06-rd.30)	

NR. RD.	EXPLICAȚII	SUME
A	B	1
02032	II. BUGETE LOCALE	
	Venituri (ct.21 + ct.27 + ct.28)	
02033	Cheltuieli (ct.24 + ct.26)	
02034	Excedent/Deficit curent (rd.32-rd.33)	
02035	Disponibil din venituri cu destinație specială (ct.83)	
02036	Fond de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale (ct.84)	
02037	Disponibil din cote defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale (30.24)	
02038	III. BUGETUL ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT	
	Venituri	
02039	Cheltuieli	
02040	Excedent/Deficit al BAS (rd.38-rd.39)	
02042	Cheltuieli (ct.71)	
02043	Excedent/Deficit al bugetului trezoreriei (rd.41-rd.42)	
02045	V. DISPONIBILITĂȚI (rd.46+65+100+101+102+103)	
02046	Disponibil din fonduri speciale (ct.30), din care:	
02048	- disponibil din fondul pentru plata ajutorului de șomaj (ct.30.04)	
02052	- disponibil al fondului național unic de asigurări sociale de sănătate (ct.30.15)	
02065	Disponibil al instituțiilor publice (ct.50), din care:	
02066	- disponibil din Fond extrabugetar cf. Legii 112/1995 (ct.50.21)	
02067	- disponibil din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate pt. efectuarea de cheltuieli (ct.50.24)	
02068	- disponibil din Fondul de șomaj pt. efectuarea de cheltuieli (ct.50.27)	
02069	- disponibil din sume colectate reprezentând despăgubiri restituite în baza Legii 10/2001 (ct.50.35)	
02074	- disponibil din activitatea sanitară conform Legii 145/1997 (ct.50.41)	
02075	- disponibil pentru finanțarea activității de bază a instituțiilor de învățământ superior (ct.50.46)	
02088	- disponibil al agenților economici (ct.50.69)	
02090	- disponibil al medicilor de familie (ct.50.74)	
02100	Certificate de trezorerie de la populație pentru finanțarea deficitului de stat (ct.41)	
02101	Certificate de depozit (ct.42)	
02106	Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați din bugetul de stat (ct.01)	
02107	Credite deschise și repartizate aferente serviciului datoriei publice interne (ct.01.88.01)	
02108	Cheltuieli aferente serviciului datoriei publice interne	

Răspundem de exactitatea datelor

Trezorerier-șef,

Șef Serviciu contabilitate-trezorerie,

Anexa 8
Formular 06

Contul de execuție a cheltuielilor bugetului de stat
în profil economic la data de _____

- mii lei -

Cod indicator	Text	Credite bugetare repartizate	Plăți efectuate	* Disponibilități de credite bugetare
07	CURTEA DE CONTURI			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5101	AUTORITĂȚI PUBLICE			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
70	Cheltuieli de capital			
15	MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5101	AUTORITĂȚI PUBLICE			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
70	Cheltuieli de capital			
7201	ALTE ACȚIUNI			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
38	Transferuri			
16	MINISTERUL JUSTIȚIEI			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5101	AUTORITĂȚI PUBLICE			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
70	Cheltuieli de capital			
17	MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5401	APĂRARE NAȚIONALĂ			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
38	Transferuri			
5701	ÎNVĂȚĂMÂNT			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			

Cod indicator	Text	Credite bugetare repartizate	Plăți efectuate	Disponibilități de credite bugetare
6001	ASISTENȚĂ SOCIALĂ, ALOCAȚII, PENSII, AJUTOARE ȘI INDEMNIZAȚII			
38	Transferuri			
18	MINISTERUL DE INTERNE			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5501	ORDINEA PUBLICĂ ȘI SIGURANȚA NAȚIONALĂ			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
38	Transferuri			
7201	ALTE ACȚIUNI			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
38	Transferuri			
20	MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
6001	ASISTENȚĂ SOCIALĂ, ALOCAȚII, PENSII, AJUTOARE ȘI INDEMNIZAȚII			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
38	Transferuri			
22	MINISTERUL AGRICULTURII, ALIMENTAȚIEI ȘI PĂDURILOR			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
6701	AGRICULTURA ȘI SILVICULTURA			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
34	Subvenții			
36	Prime			
38	Transferuri			
70	Cheltuieli de capital			
23	MINISTERUL APELOR ȘI PROTECȚIEI MEDIULUI			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
6401	MEDIU ȘI APE			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
27	MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			

Cod indicator	Text	Credite bugetare repartizate	Plăți efectuate	Disponibilități de credite bugetare
5701	ÎNVĂȚĂMÂNT			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
38	Transferuri			
70	Cheltuieli de capital			
28	MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5901	CULTURĂ, RELIGIE ȘI ACȚIUNI PRIVIND ACTIVITATEA SPORTIVĂ ȘI DE TINERET			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
29	MINISTERUL SĂNĂTĂȚII ȘI FAMILIEI			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5801	SĂNĂTATE			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
38	Transferuri			
30	MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5901	CULTURĂ, RELIGIE ȘI ACȚIUNI PRIVIND ACTIVITATEA SPORTIVĂ ȘI DE TINERET			
38	Transferuri			
32	MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI PUBLICE			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5101	AUTORITĂȚI PUBLICE			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
70	Cheltuieli de capital			
7201	ALTE ACȚIUNI			
38	Transferuri			
35	MINISTERUL PUBLIC			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5101	AUTORITĂȚI PUBLICE			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
36	SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5501	ORDINEA PUBLICĂ ȘI SIGURANȚA NAȚIONALĂ			

Cod indicator	Text	Credite bugetare repartizate	Plăți efectuate	Disponibilități de credite bugetare
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
38	Transferuri			
6301	SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ ȘI LOCUINȚE			
70	Cheltuieli de capital			
39	SERVICIUL DE TELECOMUNICAȚII SPECIALE			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5501	ORDINEA PUBLICĂ ȘI SIGURANȚA NAȚIONALĂ			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
46	OFICIUL PENTRU PROTECȚIA CONSUMATORILOR			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5101	AUTORITĂȚI PUBLICE			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
47	INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ ȘI STUDII ECONOMICE			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
5101	AUTORITĂȚI PUBLICE			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
38	Transferuri			
58	AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU PERSOANE CU HANDICAP			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
6001	ASISTENȚĂ SOCIALĂ, ALOCAȚII, PENSII, AJUTOARE ȘI INDEMNIZAȚII			
02	Cheltuieli de personal			
20	Cheltuieli materiale și servicii			
65	MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE – ACȚIUNI GENERALE			
5001	CHELTUIELI BUGET DE STAT – TOTAL			
8801	DOBÂNZI AFERENTE DATORIEI PUBLICE ȘI ALTE CHELTUIELI			
880101	Dobânzi aferente datoriei publice interne			

Trezorier-șef,

Șef Serviciu contabilitate trezorerie,

Anexa 9
Formular 03

**Situația disponibilităților aflate în contul Trezoreriei Statului
la finele lunii _____**

- mii lei -

Denumirea indicatorilor	Nr. rd.	Sold la	
		început an	fine per.
TOTAL			
67 Decontări cu Trezoreria generală a statului privind operațiunea de transferare a soldului contului curent al Trezoreriei statului județene*)	03001		
61 Cont corespondent al trezoreriei**)	03002		
10 Casa	03003		
Total disponibilități (rd.01 + rd.02 + rd.03 + rd.04)	03006		
din care desfășurat pe:			
I. BUGETUL DE STAT	03007		
20 Venituri			
23 Cheltuieli	03008		
II. BUGETE LOCALE	03010		
21 + 28 Venituri			
24 + 26 Cheltuieli	03011		
83 Disponibil din venituri cu destinație specială	03012		
84 Fond de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale	03013		
III. BUGETUL ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT	03014		
22 Venituri			
25 Cheltuieli	03015		
V. DISPONIBILITĂȚI	03018		
A. Disponibil din fonduri speciale (rd.20 la rd.34), din care:	03019		
30.04 Disponibil din fondul pentru plata ajutorului de șomaj	03021		
30.15 Disponibil din fondul inițial de asigurări sociale de sănătate	03025		
30.24 Disponibil din cote defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale	03034		
B. Disponibil al instituțiilor publice (rd.41 la rd.119) din care:	03040		
50.01 Disponibil din fonduri cu destinație specială ale ministerelor și instituțiilor subordonate	03041		
50.02 Disponibil din fonduri cu destinație specială la instituțiile publice de subordonare locală	03042		
50.03 Disponibil din venituri proprii ale ministerelor și altor organe de specialitate ale administrației publice centrale	03043		
50.04 Disponibil din mijloace extrabugetare ale instituțiilor de subordonare locală	03044		
50.05 Disponibil pt. sume de mandat și sume în depozit ale ministerelor și instituțiilor subordonate	03045		
50.06 Disponibil pt. sume de mandat și sume în depozit ale instituțiilor de subordonare locală	03046		

Denumirea indicatorilor	Nr. rd.	Sold la	
		început an	fine per.
50.07 Disponibil din donații	03047		
50.08 Disponibil din fondul de tezaur al județului	03048		
50.09 Disponibil al instituțiilor subvenționate de la bugetul de stat	03049		
50.10 Disponibil al instituțiilor subvenționate din bugetul local	03050		
50.15 Disponibil al instituțiilor publice care nu au calitatea de ordonatori de credite	03055		
50.19 Disponibil din venituri proprii ale instituțiilor de învățământ cf. Legii nr. 84/1995	03059		
50.20 Disponibil din fondul pt. garantarea împrumuturilor externe, dobânzi și comisioane aferente	03060		
50.21 Disponibil din fond extrabugetar cf. Legii nr. 112/1995	03061		
50.24 Disponibil din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate pentru efectuarea de cheltuieli	03064		
50.27 Disponibil din fondul de șomaj pentru efectuarea de cheltuieli	03066		
50.31 Disponibil din cauțiuni depuse de persoane juridice cf. OG 61/2002	03068		
50.33 Disponibil din sume colectate pentru bugetele locale	03070		
50.35 Disponibil din sume colectate reprezentând despăgubiri restituite cf. Legii 10/2001	03071		
50.37 Disponibil din împrumuturi externe pt. finanțarea obiectivelor aprobate	03073		
50.41 Disponibil din activitatea sanitară cf. Legii nr. 145/1997	03075		
50.43 Disponibil fond de risc pentru împrumutul BERD 569/1997	03076		
50.44 Disponibil al instituțiilor publice pentru programe de dezvoltare regională	03077		
50.46 Disponibil pt. finanțarea activității de bază a instituțiilor de învățământ superior	03079		
50.47 Disponibil din alocații bugetare cu destinație specială	03080		
50.69 Disponibil al agenților economici	03098		
50.70 Disponibil din transferuri și subvenții	03099		
50.74 Disponibil al persoanelor fizice din activitatea medicală	03103		
50.84 Disponibil din garanții constituite de debitori pentru eşalonarea datoriilor bugetare	03110		
50.85 Disponibil din valorificarea bunurilor legal confiscate sau intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului cf. OG nr. 128/1998 cu modificările și completările ulterioare	03111		
50.90 Disponibil din comercializarea alcoolului cf. OG 181/2000 privind instituirea monopolului de stat asupra comercializării alcoolului	03115		
C. Disponibilități din certificate de trezorerie vândute și depozite ale populației (rd.126 + rd.129)	03125		
41 Certificate de trezorerie de la populație pt. finanțarea deficitului bugetului de stat	03126		
42 Certificate de depozit	03127		
D. Alte active și pasive (rd.131 la rd.137)	03130		
61 Cont corespondent al trezoreriei	03131		
71 Cheltuielile Trezoreriei Statului	03136		
subtotal (rd.41 la rd.75)	03900		

Trezorier-șef ,

Șef Serviciu contabilitate decontări,

Anexa 10
Formular 04 A

Cont de execuție al bugetului de stat
la _____

- mii lei -

Cod	Denumire titulari/indicatori	Încasări realizate
000100	TOTAL	
0101	01.01 IMPOZITUL PE PROFIT	
010101	01.01.01 Impozitul pe profit de la agenții economici	
0201	02.01 IMPOZITUL PE SALARII	
020101	02.01.01 Impozitul pe salarii – total	
0601	06.01 IMPOZITUL PE VENIT	
060101	06.01.01 Impozit pe venituri din activități independente	
060102	06.01.02 Impozit pe venituri din salarii	
060103	06.01.03 Impozit pe venituri din cedarea folosinței bunurilor	
060104	06.01.04 Impozit pe venituri din dividende	
060105	06.01.05 Impozit pe venituri din dobânzi	
060106	06.01.06 Impozit pe alte venituri	
060107	06.01.07 Impozit pe venit din pensii	
060108	06.01.08 Impozitul pe veniturile obținute din jocurile de noroc, din premii și din prime în bani sau în natură	
060109	06.01.09 Impozitul pe veniturile obținute din transferul dreptului de proprietate asupra valorilor mobiliare și vânzarea părților sociale	
060110	06.01.10 Regularizări	
060111	06.01.11 Impozitul pe veniturile din valorificarea sub orice formă a drepturilor de proprietate intelectuală	
060112	06.01.12 Impozitele pe veniturile realizate de persoanele fizice nerezidente	
060113	06.01.13 Impozit pe venituri din activități agricole	
060114	06.01.14 Impozitul pe veniturile obținute din valorificarea de bunuri în regim de consignatie și din activități desfășurate pe baza unui contract de agent, comision sau mandat comercial	
060115	06.01.15 Impozitul pe veniturile încasate din activitatea de expertiză contabilă, tehnică, judiciară și extrajudiciară	
0701	07.01 COTE ȘI SUME DEFALCATE DIN IMPOZITUL PE VENIT (se scad)	
070101	07.01.01 Cote defalcate din impozitul pe venit (se scad)	
070102	07.01.02 Sume defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale (se scad)	
070103	07.01.03 Sume defalcate din impozitul pe venit pentru subvenționarea energiei termice livrate populației (se scad)	
0801	08.01 ALTE IMPOZITE DIRECTE	
080101	08.01.01 Impozitul pe venituri realizate de persoanele juridice nerezidente	
080103	08.01.03 Impozitul pe dividende de la societățile comerciale	
080107	08.01.07 Contribuția agenților economici pentru învățământul de stat	

Cod	Denumire titulari/indicatori	Încasări realizate
080108	08.01.08 Cote din taxe de școlarizare	
080130	08.01.30 Alte încasări din impozite directe	
0901	09.01 CONTRIBUȚII	
090104	09.01.04 Contribuția pentru pensia suplimentară	
090109	09.01.09 Contribuția agenților economici pentru persoanele cu handicap	
1301	13.01 TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ	
130101	13.01.01 TVA încasată	
130102	13.01.02 TVA restituită	
130103	13.01.03 Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru bugetele locale	
1401	14.01 ACCIZE	
140101	14.01.01 Accize încasate din vânzarea de produse petroliere	
140102	14.01.02 Accize încasate din vânzarea de alcool și băuturi alcoolice	
140103	14.01.03 Accize încasate din vânzarea produselor din tutun	
140104	14.01.04 Accize încasate din vânzarea de cafea	
140105	14.01.05 Accize încasate din vânzarea altor produse	
140106	14.01.06 Accize rambursate	
1601	16.01 TAXE VAMALE	
160101	16.01.01 Taxe vamale de la persoane juridice	
160102	16.01.02 Taxe vamale și alte venituri încasate de la persoanele fizice prin unitățile vamale	
1701	17.01 ALTE IMPOZITE INDIRECTE	
170101	17.01.01 Taxe pentru jocurile de noroc	
170102	17.01.02 Majorări și penalități de întârziere pentru venituri nevărsate la termen	
170103	17.01.03 Taxe pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare	
170104	17.01.04 Taxe pe activitatea de prospecțiune, explorare și exploatare a resurselor minerale	
170107	17.01.07 Venituri cu destinație specială din cota unică asupra carburanților auto livrați la intern de producători, precum și pentru carburanții auto consumați de aceștia și asupra carburanților importați	
170110	17.01.10 Taxe judiciare de timbru	
170111	17.01.11 Venituri din timbrul judiciar	
170112	17.01.12 Taxe de timbru pentru activitatea notarială	
170113	17.01.13 Taxe extrajudiciare de timbru	
170115	17.01.15 Amenzi judiciare	
170116	17.01.16 Venituri din recuperarea cheltuielilor judiciare avansate de stat	
170118	17.01.18 Taxa asupra unor activități dăunătoare sănătății și din publicitatea lor	
170119	17.01.19 Venituri cu destinație specială din taxa de dezvoltare cuprinsă în tariful energiei electrice și termice	
170121	17.01.21 Taxa de timbru social asupra jocurilor de noroc	
170123	17.01.23 Contribuția agenților economici din turism	
170124	17.01.24 Impozitul pe țigău din producția internă și gazele naturale	
170125	17.01.25 Taxe de autorizare pentru comercializarea alcoolului, băuturilor alcoolice, produselor din tutun și a cafelei	
170126	17.01.26 Venituri cu destinație specială din comisionul pentru servicii vamale	
170128	17.01.28 Impozit pe veniturile microîntreprinderilor	

Cod	Denumire titulari/indicatori	Încasări realizate
170130	17.01.30 Alte încasări din impozite indirecte	
2001	20.01 VĂRSĂMINTE DIN PROFITUL NET AL REGIILOR AUTONOME	
2101	21.01 VĂRSĂMINTE DE LA INSTITUȚIILE PUBLICE	
210102	21.01.02 Venituri din taxe pentru prestații vamale	
210104	21.01.04 Taxe consulare	
210105	21.01.05 Taxe pentru analize efectuate de laboratoare, altele decât cele sanitare, de pe lângă instituții	
210110	21.01.10 Taxe și alte venituri din protecția mediului	
210112	21.01.12 Vărsăminte din disponibilitățile instituțiilor publice și activităților autofinanțate	
210113	21.01.13 Vărsăminte din veniturile instituțiilor publice și activităților autofinanțate	
210118	21.01.18 Venituri din expertiza tehnică judiciară și extrajudiciară	
210120	21.01.20 Venituri din prestări de servicii	
210130	21.01.30 Alte venituri de la instituțiile publice	
2201	22.01 DIVERSE VENITURI	
220103	22.01.03 Venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate, potrivit dispozițiilor legale	
220105	22.01.05 Restituiri de fonduri din finanțarea bugetară a anilor precedenți	
220107	22.01.07 Venituri din concesiuni și închirieri	
220108	22.01.08 Penalități pentru nedepunerea sau depunerea cu întârziere a declarației de impozite și taxe	
220109	22.01.09 Venituri din dobânzi	
220111	22.01.11 Vărsăminte de la persoane juridice pentru persoane cu handicap neîncadrate	
220112	22.01.12 Încasări din valorificarea bunurilor confiscate, abandon și alte sume constatate odată cu confiscarea, potrivit legii	
220121	22.01.21 Venituri din despăgubiri	
220130	22.01.30 Încasări din alte surse	
3001	30.01 VENITURI DIN VALORIFICAREA UNOR BUNURI ALE STATULUI	
300101	30.01.01 Venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice	
4001	40.01 DONAȚII ȘI SPONSORIZĂRI	
400101	40.01.01 Donații și sponsorizări	

Trezorier-șef,

Șef Serviciu contabilitate și decontări,

- mii lei -

Cod	Denumire indicatori/titulari	Credite deschise și repartizate	Plăți efectuate	Sold (col 1-2)
500100	TOTAL CHELTUIELI-BUGET DE STAT			
	Total			
07	Curtea de Conturi			
15	Ministerul Finanțelor Publice			
16	Ministerul Justiției			
17	Ministerul Apărării Naționale			
18	Ministerul de Interne			
20	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale			
22	Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor			
23	Ministerul Apelor și Protecției Mediului			
27	Ministerul Educației și Cercetării			
28	Ministerul Culturii și Cultelor			
29	Ministerul Sănătății și Familiei			
30	Ministerul Tineretului și Sportului			
32	Ministerul Administrației Publice			
35	Ministerul Public			
36	Serviciul Român de Informații			
39	Serviciul de Telecomunicații Speciale			
46	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor			
47	Institutul Național de Statistică și Studii Economice			
58	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap			
6502	Județul Arad			
5101	51.01 AUTORITĂȚI PUBLICE			
	Total			
07	Curtea de Conturi			
15	Ministerul Finanțelor Publice			
16	Ministerul Justiției			
32	Ministerul Administrației Publice			
35	Ministerul Public			
46	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor			
47	Institutul Național de Statistică și Studii Economice			
5401	54.01 APĂRARE NAȚIONALĂ			
	Total			
17	Ministerul Apărării Naționale			
5501	55.01 ORDINEA PUBLICĂ ȘI SIGURANȚA NAȚIONALĂ			
	Total			
18	Ministerul de Interne			
36	Serviciul Român de Informații			
39	Serviciul de Telecomunicații Speciale			
5701	57.01 ÎNVĂȚĂMÂNT			
	Total			
17	Ministerul Apărării Naționale			

Cod	Denumire indicatori/titulari	Credite deschise și repartizate	Plăți efectuate	Sold (col 1-2)
27	Ministerul Educației și Cercetării			
5801	58.01 SĂNĂTATE			
	Total			
29	Ministerul Sănătății și Familiei			
5901	59.01 CULTURĂ, RELIGIE ȘI ACȚIUNI PRIVIND ACTIVITATEA SPORTIVĂ ȘI DE TINERET			
	Total			
28	Ministerul Culturii și Cultelor			
30	Ministerul Tineretului și Sportului			
6001	60.01 ASISTENȚA SOCIALĂ, ALOCAȚII, PENSII, AJUTOARE ȘI INDEMNIZAȚII			
	Total			
17	Ministerul Apărării Naționale			
20	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale			
58	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap			
6301	63.01 SERVICII DE DEZVOLTARE PUBLICĂ ȘI LOCUINȚE			
	Total			
36	Serviciul Român de Informații			
6401	64.01 MEDIU ȘI APE			
	Total			
23	Ministerul Apelor și Protecției Mediului			
6701	67.01 AGRICULTURA ȘI SILVICULTURA			
	Total			
22	Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor			
7201	72.01 ALTE ACȚIUNI			
	Total			
15	Ministerul Finanțelor Publice			
18	Ministerul de Interne			
32	Ministerul Administrației Publice			
8801	88.01 DOBÂNZI AFERENTE DATORIEI PUBLICE ȘI ALTE CHELTUIELI			
	Total			
6502	Județul Arad			
880101	88.01.01. DOBÂNZI AFERENTE DATORIEI PUBLICE INTERNE			
	Total			
6502	Județul Arad			
9801	EXCEDENT/DEFICIT			
	Total			

Trezorier-șef,

Șef Serviciu contabilitate și decontări,

Anexa 11
Formular 04 BCont de execuție al bugetului local
la _____

- mii lei -

Cod	Denumire titulari/indicatori	Încasări realizate
TOTAL		
I. VENITURI TOTAL BUGET LOCAL (ct.21 + ct.28)		
01.02 IMPOZITUL PE PROFIT		
03.02 IMPOZITE ȘI TAXE DE LA POPULAȚIE		
03.02.01 Impozitul pe veniturile liber-profesioniștilor, meseriașilor și altor persoane fizice independente și asociațiilor familiale		
03.02.02 Impozitul pe clădiri de la persoane fizice		
03.02.03 Taxe asupra mijloacelor de transport deținute de persoane fizice		
03.02.04 Impozitul pe venituri din închirieri, subînchirieri, locații de gestiune și arendări		
03.02.05 Impozitul pe venituri obținute din drepturi de autor și din cele cuvenite inventatorilor și inovatorilor		
03.02.08 Impozitul pe veniturile persoanelor fizice nesalariate		
03.02.09 Impozitul pe terenuri de la persoane fizice		
03.02.30 Alte impozite și taxe de la populație		
04.02 TAXA PE TEREN		
05.02 IMPOZITUL PE CLĂDIRI ȘI TERENURI DE LA PERSOANE JURIDICE		
05.02.01 Impozit pe clădiri de la persoane juridice		
05.02.02 Impozit pe terenuri de la persoane juridice		
08.02 ALTE IMPOZITE DIRECTE		
08.02.05 Taxa asupra mijloacelor de transport deținute de persoane juridice		
08.02.06 Impozitul pe terenul agricol		
08.02.30 Alte încasări din impozite directe		
15.02 IMPOZITUL PE SPECTACOLE		
17.02 ALTE IMPOZITE INDIRECTE		
17.02.03 Taxe și tarife pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare		
17.02.10 Taxe judiciare de timbru		
17.02.12 Taxe de timbru pentru activitatea notarială		
17.02.13 Taxe extrajudiciare de timbru		
17.02.30 Alte încasări din impozite indirecte		
20.02 VĂRSĂMINTE DIN PROFITUL NET AL REGIILOR AUTONOME		
21.02 VĂRSĂMINTE DE LA INSTITUȚIILE PUBLICE		
21.02.06 Alte venituri privind circulația pe drumurile publice		
21.02.07 Venituri din încasarea contravalorii lucrărilor de combatere a dăunătorilor și bolilor în sectorul vegetal, servicii publice de protecția plantelor		
21.02.08 Veniturile punctelor de însămânțări artificiale		
21.02.09 Veniturile circumscriptiilor sanitar-veterinare		
21.02.11 Contribuția lunară a părinților sau susținerea legală pentru întreținerea copiilor în creșe		
21.02.12 Vărsăminte din disponibilitățile instituțiilor publice și activităților autofinanțate		
21.02.14 Contribuții datorate de persoanele beneficiare de serviciile cantinelor de ajutor social		

Cod	Denumire titulari/indicatori	Încasări realizate
21.02.15	Taxe din activități cadastrale și agricole	
21.02.30	Alte venituri de la instituțiile publice	
22.02	DIVERSE VENITURI	
22.02.02	Venituri din recuperarea cheltuielilor de judecată, imputații și despăgubiri	
22.02.03	Venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate potrivit dispozițiilor legale	
22.02.05	Restituiri de fonduri din finanțarea bugetară a anilor precedenți	
22.02.07	Venituri din concesiuni și închirieri	
22.02.08	Penalități pentru nedepunerea sau depunerea cu întârziere a declarației de impozite și taxe	
22.02.17	Venituri realizate din administrarea sau valorificarea bunurilor fostelor CAP	
22.02.30	Încasări din alte surse	
30.02	VENITURI DIN VALORIFICAREA UNOR BUNURI ALE STATULUI	
30.02.01	Venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice	
30.02.03	Venituri din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului	
31.02	VENITURI CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	
31.02.01	Taxe speciale	
31.02.02	Venituri din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat	
31.02.05	Venituri din fondul pentru locuințe	
31.02.08	Donații și sponsorizări	
31.02.09	Sume acordate de persoane juridice și fizice în vederea participării la finanțarea unor acțiuni de interes public	
31.02.10	Venituri pentru finanțarea Programului de pietruire a drumurilor comunale și alimentarea cu apă a satelor	
32.02	COTE DEFALCATE DIN IMPOZITUL PE SALARII	
33.02	SUME DEFALCATE DIN TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ PENTRU BUGETELE LOCALE	
34.02.	COTE ȘI SUME DEFALCATE DIN IMPOZITUL PE VENIT	
34.02.01	Cote defalcate din impozitul pe venit	
34.02.02	Sume defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale	
34.02.03	Sume defalcate din impozitul pe venit pentru subvenționarea energiei termice livrate populației	
34.02.04	Sume alocate de consiliul județean din cota defalcată din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale și a bugetului propriu	
37.02	SUBVENȚII PRIMITE DIN BUGETUL DE STAT	
37.02.07	Subvenții primite de la bugetele locale pentru dezvoltarea sistemului energetic	
37.02.08	Subvenții primite de la bugetele locale pentru drumuri județene, comunale și pentru străzile care se vor amenaja în perimetrele destinate construcțiilor de cvartale de locuințe noi în localități rurale și urbane	
37.02.09	Subvenții primite de la bugetele locale pentru finanțarea drepturilor acordate persoanelor cu handicap	
39.02	SUBVENȚII PRIMITE DE LA ALTE BUGETE	
39.02.02	Subvenții primite de la bugetul asigurărilor pentru șomaj pentru finanțarea programelor pentru ocuparea temporară a forței de muncă	
39.02.04	Subvenții primite de la alte bugete locale pentru susținerea sistemului de protecție a drepturilor copilului	
44.02	ÎMPRUMUTURI PENTRU INVESTIȚII	
44.02.01	Împrumuturi interne pentru investiții	

- mii lei -

Cod	Denumire indicatori/titulari	Credite deschise	Plăți de casă
TOTAL			
II. CHELTUIELI TOTAL BUGET LOCAL (ct.24 + ct.26)			
51.02	AUTORITĂȚI PUBLICE		
57.02	ÎNVĂȚĂMÂNT		
58.02	SĂNĂTATE		
59.02	CULTURĂ, RELIGIE ȘI ACȚIUNI PRIVIND ACTIVITATEA SPORTIVĂ ȘI DE TINERET		
60.02	ASISTENȚA SOCIALĂ, ALOCAȚII, PENSII, AJUTOARE ȘI INDEMNIZAȚII		
63.02	SERVICII DE DEZVOLTARE PUBLICĂ ȘI LOCUINȚE		
67.02	AGRICULTURA ȘI SILVICULTURA		
68.02	TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚII		
69.02	ALTE ACȚIUNI ECONOMICE		
72.02	ALTE ACȚIUNI		
76.02	FOND PENTRU GARANTAREA ÎMPRUMUTURILOR EXTERNE, DOBÂNZILOR ȘI COMISIOANELOR AFERENTE		
84.02	TRANSFERURI DIN BUGETELE LOCALE		
84.02.04	Transferuri din bugetul comunei, orașului, municipiului sau sectorului municipiului București către bugetul consiliului județean pentru susținerea sistemului de protecție a copilului		
88.02	DOBÂNZI AFERENTE DATORIEI PUBLICE ȘI ALTE CHELTUIELI		
88.02.01	Dobânzi aferente datoriei publice locale interne		
90.02	RAMBURSĂRI ÎMPRUMUTURI ACORDATE		
90.02.03	Rambursare împrumuturi interne pentru investiții		
96.02	CHELTUIELI CU DESTINAȚIE SPECIALĂ		
96.02.01	Servicii publice finanțate din taxe speciale		
96.02.03	Cheltuieli din fondul de intervenție		
96.02.04	Cheltuieli din fondul pentru locuințe		
96.02.07	Cheltuieli din donații și sponsorizări		
96.02.08	Cheltuieli din sume acordate de persoane juridice și fizice în vederea participării la finanțarea unor acțiuni de interes public		
96.02.09	Cheltuieli pentru finanțarea Programului de pietruire a drumurilor comunale și alimentarea cu apă a satelor		
96.02.12	Cheltuieli pentru investiții din venituri realizate din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat		
III. EXCEDENT / DEFICIT (I-II) (ct.21 + ct.28 - ct.24 - ct.26)			
IV. DISPONIBIL DIN VENITURI CU DESTINAȚIE SPECIALĂ (ct.83) din care:			
98.02.04	Disponibil din fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale		
98.02.07	Disponibil din taxe speciale		
98.02.08	Disponibil din venituri din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat		
98.02.10	Disponibil din venituri din fondul de intervenție		
98.02.11	Disponibil din venituri din fondul pentru locuințe		
98.02.14	Disponibil din donații și sponsorizări		
98.02.15	Disponibil din sume acordate de persoane juridice și fizice în vederea participării la finanțarea unor acțiuni de interes public		
98.02.16	Disponibil din venituri pentru finanțarea Programului de pietruire a drumurilor comunale și alimentarea cu apă a satelor		
V. DISPONIBIL DIN FONDUL DE RULMENT (ct.84), din care:			
98.02.17	Disponibil din fondul de rulment destinat acoperirii golului temporar de casă		

Trezorier-șef,

Șef Serviciu contabilitate și decontări,

Anexa 12
Formular 04 C

Execuția bugetului asigurărilor sociale de stat
la _____

- mii lei -

Cod	Denumire indicatori	Încasări realizate
TOTAL		
09.04 CONTRIBUȚII PENTRU ASIGURĂRILE SOCIALE		
09.04.02 Contribuții pentru asigurări sociale datorate de angajatori		
09.04.03 Contribuții pentru asigurări sociale datorate de salariați și alte persoane asimilate		
09.04.07 Contribuții pentru asigurări sociale datorate de alte persoane asigurate		
09.04.08 Contribuții pentru asigurări sociale datorate de persoanele aflate în șomaj		
22.04 DIVERSE VENITURI		
22.04.13 Contribuții pentru bilete de tratament și odihnă		
22.04.30 Încasări din alte surse		

- mii lei -

Denumire indicatori / titulari	Credite deschise și repartizate	Plăți efectuate	Sold (col. 1-2)
TOTAL			
60.04 ASISTENȚĂ SOCIALĂ, ALOCAȚII, PENSII, AJUTOARE ȘI INDEMNIZAȚII			
72.04 ALTE ACȚIUNI			
73.04 CHELTUIELI DE ADMINISTRARE A FONDULUI			

Trezorier-șef,

Șef Serviciu contabilitate și decontări,

Anexa 13
Formular 04 D

Execuția de casă a bugetului Trezoreriei Statului
la data _____

- mii lei -

Denumire indicatori/titulari	Credite deschise și repartizate	Plăți efectuate	Sold (col. 1-2)
0	1	2	3
TOTAL			
II. CHELTUIELILE BUGETULUI TREZORERIEI – TOTAL (ct.71)			
51.10 Autorități publice			
51.10.20 Cheltuieli materiale și servicii			
89.10 Plăți de dobânzi			
89.10.06 Dobânzi la depozite și disponibilități păstrate în contul trezoreriei statului			
III. EXCEDENT / DEFICIT (ct.70-ct.71)			

Trezorier-șef,

Șef Serviciu contabilitate și decontări,

Anexa 14
Formular 05

**Situația disponibilităților instituțiilor publice
la data _____**

- mii lei -

Cont sintetic gr.II Cod titular	Denumirea indicatorilor/titularilor	Sold la finele perioadei
A	B	1
5001	50.01 DISPONIBIL DIN FONDURI CU DESTINAȚIE SPECIALĂ ALE MINISTERELOR ȘI INSTITUȚIILOR SUBORDONATE	
	Total	
07	Curtea de Conturi	
15	Ministerul Finanțelor Publice	
20	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale	
22	Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor	
5003	50.03 DISPONIBIL DIN VENITURI PROPRII ALE MINISTERELOR ȘI ALTOR ORGANE DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
	Total	
15	Ministerul Finanțelor Publice	
16	Ministerul Justiției	
20	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale	
21	Ministerul Industriei și Resurselor	
22	Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor	
24	Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței	
27	Ministerul Educației și Cercetării	
28	Ministerul Culturii și Cultelor	
29	Ministerul Sănătății și Familiei	
30	Ministerul Tineretului și Sportului	
47	Institutul Național de Statistică și Studii Economice	
5005	50.05 DISPONIBIL PENTRU SUME DE MANDAT ȘI SUME ÎN DEPOZIT ALE MINISTERELOR ȘI INSTITUȚIILOR SUBORDONATE	
	Total	
15	Ministerul Finanțelor Publice	
16	Ministerul Justiției	
18	Ministerul de Interne	
20	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale	
22	Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor	
27	Ministerul Educației și Cercetării	
29	Ministerul Sănătății și Familiei	
6502	Județul Arad	
5007	50.07 DISPONIBIL DIN DONAȚII	
	Total	
16	Ministerul Justiției	

Cont sintetic gr.II Cod titular	Denumirea indicatorilor/titularilor	Sold la finele perioadei
A	B	1
27	Ministerul Educației și Cercetării	
29	Ministerul Sănătății și Familiei	
30	Ministerul Tineretului și Sportului	
46	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor	
5009	50.09 DISPONIBIL AL INSTITUȚIILOR SUBVENȚIONATE DE LA BUGETUL DE STAT	
	Total	
16	Ministerul Justiției	
22	Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor	
27	Ministerul Educației și Cercetării	
30	Ministerul Tineretului și Sportului	
32	Ministerul Administrației Publice	
5015	50.15 DISPONIBIL AL INSTITUȚIILOR PUBLICE CARE NU AU CALITATEA DE ORDONATOR DE CREDITE	
	Total	
15	Ministerul Finanțelor Publice	
16	Ministerul Justiției	
24	Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței	
5019	50.19 DISPONIBIL DIN VENITURI PROPRII ALE INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT, CF. LEGII NR. 84/1995	
	Total	
27	Ministerul Educației și Cercetării	
5021	50.21 DISPONIBIL DIN FOND EXTRABUGETAR, CF. LEGII NR. 112/1995	
	Total	
15	Ministerul Finanțelor Publice	
5027	50.27 DISPONIBIL DIN FONDUL DE ȘOMAJ PENTRU EFECTUAREA DE CHELTUIELI	
	Total	
20	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale	
5035	50.35 DISPONIBIL DIN SUME COLECTATE REPREZENTÂND DESPĂGUBIRI RESTITUITE ÎN BAZA LEGII NR. 10/2001	
	Total	
15	Ministerul Finanțelor Publice	
5037	50.37 DISPONIBIL DIN ÎMPRUMUTURI EXTERNE PENTRU FINANȚAREA OBIECTIVELOR APROBATE	
	Total	
20	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale	
27	Ministerul Educației și Cercetării	
5041	50.41 DISPONIBIL DIN ACTIVITATEA SANITARĂ, CF. LEGII NR. 145/1997	
	Total	
18	Ministerul de Interne	
29	Ministerul Sănătății și Familiei	

Cont sintetic gr.II Cod titular	Denumirea indicatorilor/titularilor	Sold la finele perioadei
A	B	1
5044	50.44 DISPONIBIL AL INSTITUȚIILOR PUBLICE PENTRU PROGRAME DE DEZVOLATRE REGIONALĂ	
	Total	
27	Ministerul Educației și Cercetării	
5046	50.46 DISPONIBIL PENTRU FINANȚAREA ACTIVITĂȚII DE BAZĂ A INSTITUȚIILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR	
	Total	
27	Ministerul Educației și Cercetării	
5047	50.47 DISPONIBIL DIN ALOCAȚII BUGETARE CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	
	Total	
22	Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor	
27	Ministerul Educației și Cercetării	
29	Ministerul Sănătății și Familiei	
5085	50.85 DISPONIBIL DIN VALORIFICAREA BUNURILOR CONFISCATE SAU INTRATE, POTRIVIT LEGII, ÎN PROPRIETATEA PRIVATĂ A STATULUI CF. OG NR.128/1998, CU MODIFICĂRILE ȘI COMPLETĂRILE ULTERIOARE	
	Total	
15	Ministerul Finanțelor Publice	
5090	50.90 DISPONIBIL DIN COMERCIALIZAREA ALCOOLULUI CF. OUG NR. 181/2000 PRIVIND INSTITUIREA MONOPOLULUI DE STAT ASUPRA ALCOOLULUI	
	Total	
15	Ministerul Finanțelor Publice	

Trezorier-șef,

Șef Serviciu contabilitate și decontări,

Anexa 15
Formular 13

Execuția de casă a cheltuielilor bugetelor locale
în profil economic la data _____
(lunar)

- mii lei -

Denumirea indicatorilor	Cod indica- tor	Credite bugetare deschise și repartizate	Plăți de casă	Disponibilități de credite bugetare
TOTAL ACTIVITATE TREZORERIE				
CHELTUIELI – TOTAL	5002			
AUTORITĂȚI PUBLICE	5102			
Cheltuieli de personal	02			
Cheltuieli materiale și servicii	20			
Cheltuieli de capital	70			
ÎNVĂȚĂMÂNT	5702			
Cheltuieli de personal	02			
Cheltuieli materiale și servicii	20			
Subvenții	34			
Transferuri	38			
Cheltuieli de capital	70			
SĂNĂTATE	5802			
Cheltuieli de personal	02			
Cheltuieli materiale și servicii	20			
Cheltuieli de capital	70			
CULTURĂ, RELIGIE ȘI ACȚIUNI PRIVIND ACTIVITATEA SPORTIVĂ ȘI DE TINERET	5902			
Cheltuieli de personal	02			
Cheltuieli materiale și servicii	20			
Subvenții	34			
Transferuri	38			
Cheltuieli de capital	70			
ASISTENȚĂ SOCIALĂ, ALOCAȚII, PENSII, AJUTOARE ȘI INDEMNIZAȚII	6002			
Cheltuieli de personal	02			
Cheltuieli materiale și servicii	20			
Transferuri	38			
Cheltuieli de capital	70			
SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ ȘI LOCUINȚE	6302			
Cheltuieli de personal	02			
Cheltuieli materiale și servicii	20			
Subvenții	34			
Cheltuieli de capital	70			
AGRICULTURA ȘI SILVICULTURA	6702			
Cheltuieli de personal	02			
Cheltuieli materiale și servicii	20			

Denumirea indicatorilor	Cod indicator	Credite bugetare deschise și repartizate	Plăți de casă	Disponibilități de credite bugetare
Cheltuieli de capital	70			
TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚII	6802			
Cheltuieli de personal	02			
Cheltuieli materiale și servicii	20			
Subvenții	34			
Transferuri	38			
Cheltuieli de capital	70			
ALTE ACȚIUNI ECONOMICE	6902			
Cheltuieli materiale și servicii	20			
Subvenții	34			
Transferuri	38			
Cheltuieli de capital	70			
ALTE ACȚIUNI	7202			
Cheltuieli de personal	02			
Cheltuieli materiale și servicii	20			
Subvenții	34			
Cheltuieli de capital	70			
FOND PENTRU GARANTAREA ÎMPRUMUTURILOR EXTERNE, DOBÂNZILOR ȘI COMISIOANELOR AFERENTE	7602			
Rambursări de credite, plăți de dobânzi și comisioane la credite	84			
TRANSFERURI CĂTRE ALTE BUGETE	8402			
- Transferuri din bugetul comunei, orașului, municipiului sau sectorului municipiului București către bugetul consiliului județean pentru susținerea sistemului de protecție a copilului	840204			
DOBÂNZI AFERENTE DATORIEI PUBLICE ȘI ALTE CHELTUIELI	8802			
Dobânzi aferente datoriei publice interne	880201			
RAMBURSĂRI ÎMPRUMUTURI ACORDATE	9002			
- rambursarea împrumuturilor interne pentru investiții	900203			
CHELTUIELI CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	9602			
- servicii publice finanțate din taxe speciale	960201			
- cheltuieli din fondul de intervenție	960203			
- cheltuieli din fondul pentru locuințe	960204			
- cheltuieli din donații și sponsorizări	960207			
- cheltuieli din sume acordate de persoane fizice și juridice în vederea participării la finanțarea unor acțiuni de interes public	960208			
- cheltuieli pentru finanțarea programului de pietruire a drumurilor comunale și alimentare cu apă a satelor	960209			
- cheltuieli pentru investiții din venituri realizate din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat	960212			

Trezorerier-șef,

Șef Serviciu contabilitate-trezorerie,

Anexa 16
Formular 15

Contul de execuție a cheltuielilor bugetului Trezoreriei Statului
detaaliat pe capitole, articole și alineate de cheltuieli
la data _____

- mii lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare	Plăți de casă	Disponibilități
TOTAL			
A. CHELTUIELI CURENTE			
51.10 AUTORITĂȚI PUBLICE			
51.10.20 TITLUL II – Cheltuieli materiale și servicii			
51.10.20.24 Cheltuieli pt. întreținere și gospodărie			
51.10.20.24.01 Încălzit			
51.10.20.24.02 Iluminat și forță motrică			
51.10.20.24.04 Poștă, telefon, telex, radio, TV, telefax			
51.10.20.24.05 Furnituri de birou			
51.10.20.24.06 Materiale pentru curățenie			
51.10.20.24.07 Alte materiale și prestări de servicii			
51.10.20.25 Materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional			
51.10.20.27 Reparații curente			
51.10.20.29 Cărți și publicații			
89.10 PLĂȚI DE DOBÂNZI			
89.10.49 TITLUL IV – Dobânzi			
89.10.49.51 Plăți de dobânzi			
89.10.49.51.05 Dobânzi la depozite și disponibilități păstrate în contul Trezoreriei Statului			

Trezorier-ef,

Șef Serviciu contabilitate și decontări,

Anexa 17
Formular 01

Bilanțul contabil al Trezoreriei Statului
întocmit la data _____

Denumirea indicatorilor	Nr. rd.	Sold la	
		început an	fine per.
A	B	1	2
TOTAL	01001		
A. ACTIV			
I. DISPONIBILITĂȚI BĂNEȘTI (rd.02 + rd.04 + rd.05 + rd.06 + rd.07)			
10 Casa	01002		
61 Cont corespondent al trezoreriei	01006		
67 Decontări cu Trezoreria generală a statului privind operațiunea de transferare a soldului contului curent al Trezoreriei statului județene	01007		
III. CHELTUIELI BUGETARE (rd.16 + rd.17 + rd.18 + rd.19)	01015		
23 Cheltuielile bugetului de stat	01016		
24 + 26 Cheltuielile bugetelor locale	01017		
25 Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat	01018		
71 Cheltuielile Trezoreriei statului	01019		
V. DEFICITE (rd.26 + rd.27 + rd.31)	01025		
81 Deficitul bugetului asigurărilor sociale de stat	01027		
85 Deficitul bugetului de venituri și cheltuieli al Trezoreriei statului	01031		
TOTAL ACTIV (rd.01 + rd.10 + rd.15 + rd.20 + rd.25)	01035		
B. PASIV	01036		
I. VENITURI BUGETARE (rd.37 la rd.41)			
20 Veniturile bugetului de stat	01037		
21 + 28 Veniturile bugetelor locale	01038		
22 Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat	01039		
II. DISPONIBIL DIN FONDURI SPECIALE (rd.43 la rd.66)	01042		
30.04 Disponibil din Fondul pentru plata ajutorului de șomaj	01046		
30.15 Disponibil al Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate	01057		
30.24 Disponibil din cote defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale	01066		
III. DISPONIBILITĂȚILE INSTITUȚIILOR PUBLICE (rd.68 la rd.162)	01067		

Denumirea indicatorilor	Nr. rd.	Sold la	
		început an	fine per.
A	B	1	2
50.01 Disponibil din fonduri cu destinație specială ale ministerelor și instituțiilor subordonate	01068		
50.02 Disponibil din fondul cu destinație specială ale instituțiilor de subordonare locală	01069		
50.03 Disponibil din venituri proprii ale ministerelor și altor organe de specialitate ale administrației publice centrale	01070		
50.04 Disponibil din mijloace extrabugetare ale instituțiilor de subordonare locală	01071		
50.06 Disponibil pt. sume de mandat și sume în depozit ale instituțiilor de subordonare locală	01073		
50.05 Disponibil din sume de mandat și sume în depozit ale ministerelor și instituțiilor subordonate	01072		
50.07 Disponibil din donații	01074		
50.08 Disponibil din fondul de tezaur al județului	01075		
50.09 Disponibil al instituțiilor subvenționate de la bugetul de stat	01076		
50.10 Disponibil al instituțiilor subvenționate din bugetul local	01077		
50.15 Disponibil al instituțiilor publice care nu au calitatea de ordonatori de credite	01082		
50.19 Disponibil din venituri proprii ale instituțiilor de învățământ cf. Legii nr. 84/1995	01086		
50.20 Disponibil din fondul pt. garantarea împrumuturilor externe, dobânzi și comisioane aferente	01087		
50.21 Disponibil din fond extrabugetar cf. Legii nr. 112/1995	01088		
50.24 Disponibil din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate pentru efectuarea de cheltuieli	01091		
50.27 Disponibil din Fondul de șomaj pentru efectuarea de cheltuieli	01094		
50.31 Disponibil din cauțiuni depuse de persoane juridice cf. OG 61/2002	01098		
50.33 Disponibil din sume colectate pentru bugetele locale	01100		
50.35 Disponibil din sume colectate reprezentând despăgubiri restituite cf. Legii nr. 10/2001	01102		
50.37 Disponibil din împrumuturi externe pt. finanțarea obiectivelor aprobate	01104		
50.41 Disponibil din activitatea sanitară cf. Legii nr. 145/1997	01108		
50.43 Disponibil fond de risc pentru împrumutul BERD 569/1997	01110		
50.44 Disponibil al instituțiilor publice pentru programe de dezvoltare regională	01111		
50.46 Disponibil pt. finanțarea activității de bază a instituțiilor de învățământ superior	01113		
50.47 Disponibil din alocații bugetare cu destinație specială	01114		

Denumirea indicatorilor	Nr. rd.	Sold la	
		început an	fine per.
A	B	1	2
50.57 Disponibil din Fondul de ameliorare a fondului funciar	01124		
50.69 Disponibil al agenților economici	01136		
50.70 Disponibil din transferuri și subvenții	01137		
50.74 Disponibil al persoanelor fizice din activitatea medicală	01141		
50.83 Disponibil din fonduri pentru dezvoltarea agriculturii românești	01150		
50.84 Disponibil din garanții constituite de debitori pentru eşalonarea datoriilor bugetare	01151		
50.85 Disponibil din valorificarea bunurilor intrate în proprietatea privată a statului cf. OG nr. 128/1998 cu modificările și completările ulterioare	01152		
50.90 Disponibil din comercializarea alcoolului cf. OG181/2000 privind instituirea monopolului de stat asupra comercializării alcoolului	01157		
IV. DISPONIBILITĂȚI DIN CERTIFICATE DE TREZORERIE VÂNDUTE ȘI DEPOZITE ALE POPULAȚIEI (rd.167 + rd.168)	01166		
41 Certificate de trezorerie de la populație pt. finanțarea deficitului bugetului de stat	01167		
42 Certificate de depozit	01168		
VI. CONTURI DE DECONTARE (rd.173 la rd.180)	01172		
61 Cont corespondent al trezoreriei	01173		
VII. EXCEDENTE (rd.193 la rd.198)	01192		
80 Excedent al bugetului de stat	01193		
83 Disponibil din venituri cu destinație specială	01196		
84 Fond de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale	01197		
TOTAL PASIV (rd. 36+rd.42+rd.67+rd.166+rd.169+rd.172+rd. 192)	01201		
C. CONTURI ÎN AFARA BILANȚULUI	01202		
01 Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați de la bugetul de stat	01203		
02 Credite deschise și repartizate pe seama ordonatorilor de credite finanțați din bugetele locale	01204		
03 Credite deschise și repartizate din bugetul asigurărilor sociale de stat	01205		
07 Materiale consumabile specifice activității trezoreriei	01209		
940 Credite bugetare aprobate	01212		
950 Angajamente bugetare	01213		
960 Angajamente legale	01214		

Director executiv,

Trezorier-șef,

**Situația privind execuția cheltuielilor bugetare angajate din bugetul de stat
la finele trimestrului _____**

Sudiviziunea clasificăției bugetului aprobat (CAPITOL / TITLU)	Credite bugetare aprobate (CT.940)	Angajamente bugetare (CT.950)	Credite bugetare disponibile	Angajamente legale, din care:			Plăți aferente angajamentelor legale (DIN CT.23)	Angajamente legale de plătit
				TOTAL	Sold la începutul anului	Angajamente curente		
0	1	2	3=(col.1-2)	4	5	6	7	8=(col.4-7)
75.01.01 „Cheltuieli din fondul de intervenție”								
38 „Transferuri”								
85.01.03 „Transferuri din bugetul de stat către bugetele locale pentru investiții finanțate parțial din împrumuturi externe”								
38 „Transferuri”								
88.01.01 „Dobânzi aferente datoriei publice interne”								
49 „Dobânzi”								

Ordonator de credite,

Conducătorul Compartimentului financiar-contabil,

**Situația privind execuția cheltuielilor bugetare angajate din bugetul Trezoreriei Statului
la finele trimestrului _____**

Sudiviziunea clasificăției bugetare aprobate (capitol / titlu)	Credite bugetare aprobate (ct.940)	Angajamente bugetare (ct.950)	Credite bugetare disponibile	Angajamente legale,			Plăți aferente angajamentelor legale (din ct.71)	Angajamente legale de plătit
				TOTAL (ct.960)	din care:			
					Sold început anului	Angajamente curente		
0	1	2	3=(col.1-2)	4	5	6	7	8=(col.4-7)
51.10 „Autorități publice”								
51.10.20 „Chelt. mat. și serv.”								
89.10 „Plăți de dobânzi”								
89.10.06 „Dobânzi la depozite și disponibilități păstrate în ct. Trezoreriei Statului”								
49 „Dobânzi”								

Ordonator de credite,

Conducătorul Compartimentului financiar-contabil,

Anexa 20
Formular 05

**Situația disponibilităților instituțiilor publice locale
la data _____**

- mii lei -

Cont sintetic gr.II	Denumirea indicatorilor / titularilor	Sold la finele perioadei
TOTAL		
50.02	Disponibil din fonduri cu destinație specială ale instituțiilor publice de subordonare locală	
50.04	Disponibil din mijloace extrabugetare ale instituțiilor de subordonare locală	
50.06	Disponibil pentru sume de mandat și sume în depozit ale instituțiilor de subordonare locală	
50.07	Disponibil din donații	
50.08	Disponibil din fondul de tezaur al județului	
50.10	Disponibil al instituțiilor subvenționate din bugetul local	
50.20	Disponibil din fondul pentru garantarea împrumuturilor externe, dobânzi și comisioane aferente	
50.43	Disponibil fond de risc pentru împrumutul BERD 569/1997	

Trezorier-șef,

Șef Serviciu contabilitatea trezoreriei,

Anexa 21
Formular 05

**Situația disponibilităților instituțiilor autonome finanțate
integral din mijloace extrabugetare la data _____**

- mii lei -

Cont sintetic gr.II Cod titular	Denumirea indicatorilor/titularilor	Sold la finele perioadei
3015	30.15 Disponibil din fondul de asigurări sociale de sănătate	
5001	50.01 Disponibil din fonduri cu destinație specială	
5005	50.05 Disponibil pentru sume de mandat	
5007	50.07 Disponibil din donații	
01	CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE	
3015	30.15 Disponibil din Fondul de asigurări sociale de sănătate	
5001	50.01 Disponibil din Fonduri cu destinație specială	
5005	50.05 Disponibil pentru sume de mandat	
5007	50.07 Disponibil din donații	

Trezorier-șef,

Șef Serviciu contabilitatea trezoreriei

Bibliografie

- Anghelache G., Belean P., *Finanțele publice ale României*, Editura Economică, București, 2003
- Anghelache G., *Piețe de capital și tranzacții bursiere*, Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 1997
- Anghelache G., *Finanțe - monedă*, Editura ERA, București, 1999
- Anghelache G., *Bursa și piața extrabursieră*, Editura Economică, București, 2000
- Belean P., *Posibilități de perfecționare a activității Trezoreriei Finanțelor Publice*, Revista „Finanțe, credit, contabilitate” nr. 2-3, București, 1995
- Belean P., *Trezoreria Statului în România - Evoluție, structură organizatorică, coordonate ale contabilității*, Editura „Vasile Goldiș” – University Press, Arad, 2000
- Belean P., *Metode și proceduri ale contabilității și controlului Trezoreriei Statului*, Editura Vasile Goldiș – University Press, Arad, 2000
- Gordon O., *Le Trésor et le financement de l'Etat*, La Documentation française, Paris, 1989
- Jurgensen P., Lebegue D., *Le Trésor et la politique financière*, Editura Montchrestien, Paris, 1988
- Klein J., Marios B., *Gestion et stratégie financières internationales*, Ed. Bordas, Paris, 1998
- Manolescu Gh., *Moneda și ipostazele ei*, Editura Economică, București, 1997
- Manolescu Gh., *Buget – abordare economică și financiară*, Editura Economică, București, 1997
- Moșteanu T., *Buget și Trezorerie Publică*, Editura Style, București, 2000
- Moșteanu Tatiana și colaboratorii, *Buget și trezorerie publică*, ediția a III-a, Editura Tribuna Economică, 2002
- Muzellec Raymond, professeur à L'Université de Rennes, *Finances Publiques. Notion essentielles*, Edit Sirey, ediția nr. 7.
- Neurrisse A., *Le Trésorier – Payeur Général*, Presses Universitaires de France, Paris, 1989
- Popescu D., Belean P., *Propuneri pentru îmbunătățirea impozitului pe venit*, Revista „Finanțe, credit, contabilitate” nr. 11-12, București, 1997
- Popovici D., Popovici F., *Buget și trezorerie*, ediția a II-a revizuită și adăugită, Editura Mirton, Timișoara, 2002

- Stolojan Theodor, Tatarcan Raluca, *Integrarea și politica fiscală europeană*, Editura Infomarket, Brașov, 2000
- Sempé H., *Budget et Trésor*, deuxième édition, Éditions Cujos, Paris, 1989
- Stancu I., *Finanțe. Teoria piețelor financiare. Finanțele întreprinderilor. Analiza și gestiunea financiară*, Editura Economică, București, 1996
- Stancu I., *Finanțe*, ediția a doua revizuită și adăugită, Editura Economică, București, 1998
- Talpoș I., *Finanțele României*, Editura Sedonia, Timișoara, 1995
- Ungureanu M.A., *Organizarea și conducerea Trezoreriei Finanțelor Publice în condițiile economiei de piață în România*, Editura Conphys, Râmnicu Vâlcea, 1996
- Văcărel I., *Spre o nouă filosofie în materie de resurse financiare publice*, Revista „Economistul” nr. 60, 1998
- Văcărel I., Bercea F., Anghelache G., Bistriceanu Gh.D., Bodnar M., Stolojan T., Moșteanu T., *Finanțe Publice*, Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 1992
- Văcărel I., Anghelache G., Bistriceanu Gh.D., Moșteanu T., Bercea F., Bodnar M., Georgescu F., *Finanțe publice*, ediția a II-a, Editura Didactică și Pedagogică, RA, București, 1999
- Ordinul nr. 1236/19.09.2003 al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 146/2002, privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 201/2003, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 734/21.10.2003
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/24.10.2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 747/26.10.2003.
- Legea nr. 346/10.07.2003 pentru aprobarea contului general anual de execuție a bugetului de stat, a conturilor anuale de execuție a bugetelor fondurilor speciale și a contului general anual al datoriei publice, aferente anului 2001, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 563/05.08.2003.
- Ordin comun al ministrului muncii și solidarității Sociale și ministrului finanțelor publice nr. 553 și nr. 1791 din 14.12.2002 și 24.12.2002, pentru aprobarea Normelor metodologice privind

- constituirea, în anul 2003, a Fondului inițial pentru funcționarea sistemului de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 5/08.01.2003.
- Legea nr. 346 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 454/27.06.2002.
- Ordonanța de urgență a Guvernului privind finanțele publice locale nr. 45/05.06.2003, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 431/19.06.2003.
- Legea contabilității publice din 29 iulie 1929.
- Legea contabilității nr. 82/1991 cu modificările și completările ulterioare.
- Legea finanțelor publice nr. 10/29.01.1991.
- Legea nr. 33/29.03.1991 privind activitatea bancară, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 70/03.04.1991
- Legea nr. 34/29.03.1991 privind statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 70/ 03.04.1991.
- Legea nr. 69/26.11.1991, Legea administrației publice locale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 79/18.04.1996.
- Legea nr. 72/12.07.1996 privind finanțele publice, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 152/17.07.1996.
- Legea finanțelor publice locale nr. 189 cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 404/ 22.10.1998.
- Legea nr. 101/26.05.1998 privind statutul Băncii Naționale a României publicată în Monitorul Oficial al României nr. 203/ 01.06.1998.
- Legea nr. 58/05.03.1998 – Legea bancară, care abrogă Legea nr. 33/23.03.1991, privind activitatea bancară, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 121/23.03.1998.
- Legea datoriei publice nr. 81, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 215/17.05.1999
- Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 29/2002, privind instituirea unor măsuri pentru diminuarea datoriei publice, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 395/10.06.2002.

Legea finanțelor publice nr. 500, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 597/13.08.2002, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115, pentru notificarea amendamentelor la aranjamentul „stand-by” între România și Fondul Monetar Internațional, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 729/07.10.2002

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 147 privind unele reglementări financiare începând cu anul 2003, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 821/13.11.2002

Ordonanța de urgență a Guvernului privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului nr. 146, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 824/14.11.2002

Code général des impôts, Ed. Dalloz, Paris, 1993.

Reforma finanțelor locale în Europa Centrală și de Est. Consiliul Europei, Strasbourg, 15 septembrie 1992. Raport pregătit de un grup de experți asupra finanțelor locale.

Dicționarul enciclopedic român, Editura Politică, București, 1964, Vol. II.

Dicționarul explicativ al limbii române, ediția a II-a, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998.

Ordinul ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor secțiunii a 5-a din Cap. I din Ordonanța Guvernului nr. 86/2003 privind reglementarea unor măsuri în materie financiar-fiscală referitoare la activitățile de declarare și colectare a creanțelor bugetare reprezentând contribuții sociale publicat în Monitorul Oficial al României nr. 855 din 2 decembrie 2003.